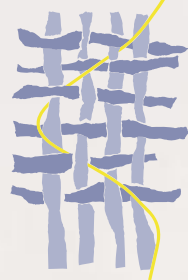

DEN EUROPÆISKE
OMBUDSMAND

ÅRSBERETNING
2003

© Den Europæiske Ombudsmand 2004

Alle rettigheder forbeholdes.

Gengivelse eller kopiering fra denne udgivelse til undervisnings- eller anden ikke-kommerciel brug er tilladt, såfremt kilden angives.

Hvor ikke andet er angivet, tilhører rettighederne til fotografierne Den Europæiske Ombudsmand.

Rapporten i sin helhed kan findes på internettet:
<http://www.euro-ombudsman.eu.int/report/da/default.htm>

Sammendrag	9
------------	---

SAMMENDRAG

1 Indledning	17
--------------	----

INLEDNING

2 Klager til Ombudsmanden	23
---------------------------	----

KLAGER TIL
OMBUDSMANDEN

3 Afgørelser efter en undersøgelse	37
------------------------------------	----

AFGØRELSE EFTER
EN UNDERSØGELSE

4 Forbindelser med andre af Den Europæiske Unions Institutioner	211
--	-----

FORBINDELSER MED ANDRE AF DEN
EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER

5 Forbindelser med ombudsmænd og tilsvarende organer	219
---	-----

FORBINDELSER MED OMBUDSMÆND
OG TILSVARENDE ORGANER

6 PR-Aktiviteter	229
------------------	-----

PR-AKTIVITETER

Bilag	263
-------	-----

BILAG

DEN EUROPÆISKE OMBUDSMAND

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

Pat Cox
Formand
Europa-Parlamentet
Rue Wiertz
B-1047 Bruxelles

Strasbourg, den 19. april 2004

Kære Pat Cox,

I overensstemmelse med artikel 195, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 3, stk. 8, i Europa-Parlamentets afgørelse vedrørende ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans erhverv forelægger jeg hermed min beretning for 2003.

Med venlig hilsen

P. Nikiforos Diamandouros

	Sammendrag	9
1	Indledning	17
2	Klager til Ombudsmanden	23
	2.1 RETSGRUNDLAGET FOR OMBUDSMANDENS ARBEJDE	25
	2.2 DEN EUROPÆISKE OMBUDSMANDS MANDAT	26
	2.2.1 Fejl eller forsømmelser	27
	2.2.2 Kodeksen for god forvaltningsskik	27
	2.3 KLAGERS ANTAGELSE TIL BEHANDLING	28
	2.4 GRUNDLAG FOR UNDERSØGELSER	29
	2.5 ANALYSE AF KLAGERNE	30
	2.6 RÅD TIL KLAGEREN OM AT HENVENDE SIG TIL ANDRE ORGANER OG OVERFØRSLER	31
	2.7 OMBUDSMANDENS UNDERSØGELSESBEFØJELSER	31
	2.7.1 Afhøring af vidner	31
	2.7.2 Inspektion af dokumenter	32
	2.8 UNDERSØGELSER FORETAGET AF OMBUDSMANDEN OG RESULTATERNE HERAF	33
	2.8.1 Undersøgelser efter en klage	33
	2.8.2 Mindelige løsninger og erstatning	33
	2.8.3 Kritiske bemærkninger, forslag til henstillinger og særlige beretninger	33
	2.8.4 Undersøgelser på eget initiativ	34
	2.8.5 Analyse af undersøgelser	35
3	Afgørelse efter en undersøgelse	37
	3.1 SAGER, HVOR DER IKKE ER KONSTATETERET FEJLELLER FORSØMMELSER	39
	3.1.1 Europa-Parlamentet	39
	PÅSTAND OM MANGLENDE SERVICE I FORBINDELSE MED EN ANSÆTTELSESPROCEDURE	39
	3.1.2 Rådet for Den Europæiske Union	41
	AKTINDSIGT I DET EUROPÆISKE KONVENTS DAGSORDENER OG PROTOKOLLER	41
	3.1.3 Europa-Kommissionen	43
	LIFE-PROGRAMMET: KOMMISSIONENS AFVISNING AF AT AFSLUTTE BETALINGEN AF ET PROJEKT	43
	ANNULLERING AF SPØRGSMÅL OG PÅSTAND OM MANGLENDE OVERHOLDELSE AF MEDDELELSE OM UDVÆLGELSESPRØVE	48

PÅSTAND OM FORSKELSBEHANDLING PÅ GRUND AF SPROG	52
STATUS FOR FN-ADMINISTRATIONENS "EU-SØJLE" I KOSOVO	55
REJSE- OG OPHOLDSGODTGØRELSE TIL DELTAGERE I UDVÆLGELSESPRØVER.....	57
PÅSTAND OM FORSKELSBEHANDLING I FORBINDELSE MED EURATOM-INSPEKTØRS INDPLACERING.....	59
AFSLAG PÅ BEKRÆFTET BEGÆRING OM AKTINDSIGT I TRAKTATBRUDSPROCEDURE	62
PÅSTAND OM INDIREKTE FORSKELSBEHANDLING PÅ GRUND AF ALDER I ALMINDELIG UDVÆLGELSESPRØVE	69
KOMMISSIONENS AFSLAG PÅ AKTINDSIGT I DOKUMENTER FRA MEDLEMSSTATERNE	71
EUROPA-KOMMISSIONENS BEHANDLING AF EN ANSØGNING OM EN STILLING SOM UDSATIONERET NATIONAL EKSPERT	72
AKTINDSIGT I RETTEDE BESVARELSER FRA KOMMISSIONENS UDVÆLGELSESPRØVER.....	77
3.1.4 Den Europæiske Centralbank	79
AKTINDSIGT I STATISTISK INFORMATION OM BEHOLDNINGER AF EUROSEDLER OG EUROSEDLER I OMLØB	79
3.1.5 Revisionsretten	84
REVISIONSRETTE Korrigerer manglende anvendelse af regler om aktindsigt	84
3.1.6 Det Europæiske Konvent	86
AKTINDSIGT I DET EUROPÆISKE KONVENTS DAGSORDENER OG PROTOKOLLER.....	86
3.1.7 Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig	92
PÅSTAND OM UKORREKT GENNEMFØRELSE AF EN UNDERSØGELSE	92
3.1.8 Det Europæiske Genopbygningsagentur	96
KONSULENTARBEJDE FOR DET EUROPÆISKE GENOPBYGNINGSAGENTUR.....	96
3.2 SAGER LØST AF INSTITUTIONEN	99
3.2.1 Europa-Parlamentet	99
PÅSTAND OM MANGLENDE BEGRUNDELSE FOR AFVISNING AF TILBUD OM OVSÆTTTELSE.....	99
AKTINDSIGT I BESVARELSER I ALMINDELIG UDVÆLGELSESPRØVE	102
3.2.2 Europa-Kommissionen	104
FORSINKET BETALING AF TILSKUD TIL AIDS-RELATERET PROJEKT	104
BETALING AF SKYLDIGT BELØB I HENHOLD TIL KONTRAKT	105
PÅSTAND OM MANGLENDE ENDELIG BETALING I FORSKNINGSPROJEKT	107
3.2.3 Revisionsretten	109
PÅSTAND OM MANGLENDE OPLYSNINGER OM UDELUKKELSE FRA REVISIONSRETTENS UDVÆLGELSESPRØVE.....	109
3.2.4 Europa-Kommissionen og Revisionsretten	111
KOMMISSIONEN INDVILLIGER I AT FORETAGE ENDELIG BETALING.....	111
3.3 MINDELIGE LØSNINGER OPNÅET AF OMBUDSMANDEN	116
MANGLENDE BETALING AF TILSKUD TRODS MUNDTLIGE FORSIKRINGER.....	116
KOMMISSIONEN ACCEPTERER AT UDBETALE ERSTATNING TIL TIDLIGERE HJÆLPEANSAT	122
KOMMISSIONEN INDVILLIGER I AT VIDERE GIVE OPLYSNINGER TIL JOURNALIST EFTER OMBUDSMANDENS FORSLAG TIL EN MINDELIG LØSNING.....	124
3.4 SAGER AFSLUTTET MED EN KRITISK BEMÆRKNING FRA OMBUDSMANDEN	131
3.4.1 Europa-Parlamentet	131
MANGLENDE OVERHOLDELSE AF PLIGT TIL AT OPTRÆDE HØFLIGT	131
3.4.2 Rådet for Den Europæiske Union	136
AKTINDSIGT	136
RÅDETS ANSVAR FOR AT SIKRE, AT DEN EUROPÆISKE UNIONS POLITIMISSIION I SARAJEVO RESPEKTERER GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER.....	142
3.4.3 Europa-Kommissionen	146
UKORREKTE OPLYSNINGER I FORBINDELSE MED EN UDBUDSPROCEDURE	146
IST-PROGRAMMETS FUNKTION.....	152

PÅSTAND OM MANGLENDE STILLINGTAGEN TIL EN KLAGE OVER TRAKTATBRUD (ARTIKEL 226 EF)	152
DISKRIMINERENDE BESTEMMELSE I MEDDELELSE OM UDVÆLGELSESPRØVE	156
INKONSEKVENT FREMGANGSMÅDE I FORBINDELSE MED KOMMISSIONENS UNDERSØGELSE OM SÆLER	161
PÅSTAND OM UNDLADELSE AF AT BESVARE SPØRGSMÅL VEDRØRENDE UDBUDSBETINGELSER	167
3.4.4 Det Økonomiske og Sociale Udvalg	171
PÅSTAND OM, AT KLAGER GAV "FALSKE OPLYSNINGER" I FORBINDELSE MED ANSÆTTELSE	171
3.4.5 Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig	175
UBEGRUNDEDE ANKLAGER OM BESTIKKELSE MOD JOURNALIST	175
3.5 FORSLAG TIL HENSTILLINGER, DER ER GODKENDT AF INSTITUTIONEN	177
3.5.1 Rådet for Den Europæiske Union	177
RÅDET GIVER DELVIS AKTINDSIGT I ÅRSBERETNINGEN FRA GRUPPEN VEDRØRENDE EN ADFÆRDSKODEKS FOR ERHVERVSBEKATNING	177
RÅDET GIVER AKTINDSIGT I ANSØGERES RETTEDE BESVARELSER	178
3.5.2 Europa-Kommissionen	183
KOMMISSIONENS FREMME AF GOD FORVALTNINGSSKIK PÅ EUROPASKOLER	183
FORSKELSBEHANDLING PÅ GRUND AF NATIONALITET FRA TELESELSKABS SIDE OG I EU'S KONKURRENCELOVGIVNING	190
3.6 SAGER AFSLUTTET EFTER EN SÆRLIG BERETNING	196
3.6.1 Europa-Parlamentet	196
EUROPA-PARLAMENTET ACCEPTERER AT OFFENTLIGGØRE NAVNE PÅ BESTÅEDE KANDIDATER I UDVÆLGELSESPRØVER	196
3.6.2 Rådet for Den Europæiske Union	196
AKTINDSIGT I RÅDETS DOKUMENTER, HERUNDER UDTALELSER FRA DEN JURIDISKE TJENESTE	196
3.7 UNDERSØGELSER PÅ EGET INITIATIV FORETAGET AF OMBUDSMANDEN	202
RETSMIDLER I FORBINDELSE MED UDBUDSPROCEDURER	202
ELEKTRONISK TILMELDING TIL ANSÆTTELSESPRØVE – KLAGER FRA TILTRÆDELSESSTAT	207
3.8 FORESPØRGSEL FRA REGIONAL OMBUDSMAND	208
FÆLLESSKABSLOVGIVNING VEDRØRENDE REVALIDERING AF PERSONER MED MULTIPLE SKLEROSE	208
4 Forbindelser med andre af Den Europæiske Unions Institutioner	211
4.1 EUROPA-PARLAMENTET	213
4.2 EUROPA-KOMMISSIONEN	215
4.3 DET EUROPÆISKE KONVENT	216
4.4 DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL	217
4.5 RETTEN I FØRSTE INSTANS	217
4.6 REVISIONSRETEN	217
4.7 DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK	218
4.8 KONTORET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS OFFICIELLE PUBLIKATIONER	218

5	Forbindelser med ombudsmænd og tilsvarende organer	219
5.1	FORBINDELSER MED NATIONALE, REGIONALE OG LOKALE OMBUDSMÆND I EU	221
5.2	KONTAKTNETTET	225
5.3	SAMARBEJDE MED NATIONALE OMBUDSMÆND I TILTRÆDESESLANDENE	226
6	PR-Aktiviteter	229
6.1	ÅRETS HØJDEPUNKTER	231
6.2	KONFERENCER OG MØDER	236
6.3	ANDRE ARRANGEMENTER	252
6.4	KONTAKTER TIL MEDIERNE	254
6.5	ONLINE-KOMMUNIKATION	260
	Bilag	263
A	STATISTIK OVER DEN EUROPÆISKE OMBUDSMANDS ARBEJDE I 2003	265
B	OMBUDSMANDENS BUDGET	273
C	PERSONALE	275
D	INDEKS OVER AFGØRELSER	278
E	VALGET AF DEN EUROPÆISKE OMBUDSMAND	283

Sammendrag

1 Indledning

2 Klager til Ombudsmanden

3 Afgørelser efter en undersøgelse

4 Forbindelser med andre af Den Europæiske Unions Institutioner

5 Forbindelser med ombudsmænd og tilsvarende organer

6 PR-Aktiviteter

Bilag

Den Europæiske Ombudsmands niende årsberetning til Europa-Parlamentet beskriver Ombudsmandens aktiviteter i 2003.

Det er den første årsberetning, som skal fremlægges af P. Nikiforos Diamandouros, som Europa-Parlamentet den 15. januar 2003 valgte til ny Europæisk Ombudsmand efter meddelelsen om, at den første Ombudsmand, Jacob Söderman, havde besluttet at trække sig tilbage. Nikiforos Diamandouros indtrådte i sit embede den 1. april 2003, hvorfor denne beretning beskriver Jacob Södermans arbejde fra den 1. januar til den 31. marts og Nikiforos Diamandouros' arbejde fra den 1. april og året ud.

BERETNINGENS OPBYGNING

Denne årsberetning består af seks kapitler og fem bilag. Kapitel 1 er et forord, hvor Ombudsmanden personligt hylder sin forgænger, gennemgår årets vigtigste aktiviteter og resultater og redegør for sine mål.

I kapitel 2 beskrives Ombudsmandens procedurer til analyse og gennemførelse af undersøgelser af klager, og der gives et overblik over de klager, der blev behandlet i løbet af 2003.

Kapitel 3, som udgør størstedelen af beretningen, består af et udvalg af Ombudsmandens afgørelser efter undersøgelser. Kapitlet omfatter navnlig afgørelser om klager, som først er inddelt efter, hvilken type resultat undersøgelsen fik, og derefter efter institution eller organ. Afgørelser om undersøgelser på eget initiativ og forespørgsler fra ombudsmænd i medlemsstaterne beskrives separat.

Kapitel 4 omhandler forbindelserne med andre institutioner i Den Europæiske Union samt Ombudsmandens deltagelse som observatør i Konventet om Den Europæiske Unions Fremtid.

I kapitel 5 redegøres der for Den Europæiske Ombudsmands forbindelser med de nationale, regionale og lokale ombudsmænd i Europa, både i de nuværende og de nye medlemsstater.

Kapitel 6 omhandler informations- og kommunikationsaktiviteter. Kapitlet er opdelt i fem afsnit, som beskriver årets højdepunkter, konferencer og møder i de nuværende og de kommende medlemsstater, andre begivenheder såsom forelæsninger for besøgsgrupper, kontakten til medierne og online-kommunikation.

Bilag A indeholder statistikker over Den Europæiske Ombudsmands arbejde i 2003. Bilag B og C indeholder nærmere oplysninger om Ombudsmandens budget og personale. I bilag D findes der indeks over afgørelserne i kapitel 3 efter sagsnummer, genstand og påstået type fejl eller forsømmelser. Bilag E indeholder oplysninger om valget af Ombudsmanden.

SYNOPSIS

Den Europæiske Ombudsmands opgaver

Den Europæiske Ombudsmands embede blev etableret i henhold til Maastricht-traktaten som en del af EU-borgerskabet. Den Europæiske Ombudsmand behandler tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Fællesskabets institutioner og organer, med undtagelse af Domstolen og Retten i Første Instans under udøvelsen af deres domstolsfunktioner. Ombudsmanden har med Europa-Parlamentets samtykke defineret "fejl eller forsømmelser" som omfattende respekt for menneskerettighederne, retsstatsprincippet og principperne for god forvaltningsskik.

Ud over at behandle klager fra enkeltpersoner, virksomheder og sammenslutninger iværksætter Ombudsmanden undersøgelser på eget initiativ og tager kontakt til borgerne for at styrke deres stilling og oplyse dem om deres rettigheder og om, hvordan de udøver disse rettigheder.

Klager og undersøgelser i 2003

Ombudsmanden modtog i 2003 2.436 klager, hvilket er 10 % flere end det foregående år, hvilket til dels skyldtes en fælles indsats for at oplyse borgerne om deres rettigheder. Næsten halvdelen af klagerne blev sendt elektronisk til Ombudsmanden, enten pr. e-mail eller via klageformularen på Ombudsmandens websted.

Ombudsmanden var i stand til at hjælpe næsten 70 % af klagerne, enten ved at indlede en undersøgelse, overføre sagen til en kompetent institution eller råde dem til, hvor de skulle henvende sig for at få løst deres problem hurtigt og effektivt.

Der blev indledt i alt 253 undersøgelser i 2003. Ombudsmanden behandlede endvidere et stort antal anmodninger om oplysninger, hvoraf 2.538 blev fremsendt pr. e-mail.

Resultaterne af Ombudsmandens undersøgelser

Ombudsmanden traf i 180 sager afgørelse efter en undersøgelse. Årsberetningens kapitel 3 indeholder et udvalg af disse afgørelser, hvilket illustrerer den lange række forskellige undersøgelser med hensyn til genstand, resultat og de berørte institutioner eller organer. Afgørelserne medtages af praktiske årsager kun i årsberetningen, hvis de indeholder nye afgørelser vedrørende retlige forhold, nyt materiale vedrørende Ombudsmandens kompetence eller procedurer eller afgørelser vedrørende faktiske forhold af almen betydning eller interesse. Alle Ombudsmandens afgørelser, med undtagelse af nogle få fortrolige sager, som ikke kan anonymiseres tilstrækkeligt, offentliggøres på Ombudsmandens websted (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) på klagerens sprog og på engelsk.

Ingen fejl eller forsømmelser

I 87 sager afslørede Ombudsmandens undersøgelser intet tilfælde af fejl eller forsømmelser. Dette er ikke altid negativt for klageren, som i det mindste får en fuldstændig forklaring fra den berørte institution eller det berørte organ vedrørende dennes handlinger. For eksempel:

- En klager, som anmodede Rådet om aktindsigt i dokumenter fra Det Europæiske Konvent, accepterede Rådets forklaring om, at det ikke var i besiddelse af de pågældende dokumenter. Klageren fandt det endvidere nyttigt, at Rådet havde forklaret sit institutionelle forhold til konventet. Endelig resulterede klagen i, at konventets Præsidiiums dagsordener og protokoller blev offentliggjort på konventets websted, så snart det havde afsluttet sit arbejde (1795/2002/IJH).
- Revisionsretten erkendte, at en klagers anmodning om dokumenter ikke var blevet behandlet i overensstemmelse med dens bestemmelser om aktindsigt. Revisionsretten lovede at opfordre klageren til at fremsende en detaljeret liste over de oplysninger, han skulle bruge, samt at behandle anmodningen i overensstemmelse med bestemmelserne (1117/2003/GG).
- En klager gjorde Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) opmærksom på påståede uregelmæssigheder i et EU-finansieret projekt. OLAF efterforskede sagen, men oplyste ikke klageren om resultatet, hvilket fik den pågældende til at klage til Ombudsmanden. OLAF oplyste under Ombudsmandens undersøgelse klageren om resultaterne af efterforskningen (1625/2002/IJH).

Sager løst af institutionen

I 48 sager resulterede Ombudsmandens undersøgelse i, at institutionen eller organet løste sagen til klagerens fulde tilfredshed. For eksempel:

- Efter en klage til Ombudsmanden på vegne af Stockholm Universitet foretog Kommissionen den endelige betaling i forbindelse med et forskningsprojekt, undskyldte forsinkelsen og

indvilligede i at betale renter. Kommissionen forsikrede endvidere Ombudsmanden om, at den finansielle procedure, som forsinkelsen var opstået under, nu fungerede tilfredsstillende (1173/2002/(TN)IJH).

- En underleverandør fik betaling for sine tjenester efter Ombudsmandens indgriben i sagen. Kommissionen forklarede, at den ikke kunne betale hovedkontrahenten i projektet pga. problemer med den endelige rapport, som denne havde fremsendt. Da hovedkontrahenten havde fremsendt den endelige, rettede rapport, foretog Kommissionen den endelige betaling. Hovedkontrahenten betalte derefter underleverandøren, som takkede Ombudsmanden for hans hjælp (1960/2002/JMA).

Mindelige løsninger

En af de ting, der adskiller en ombudsmand fra en domstol, er muligheden for mægling, hvilket kan føre til et positivt resultat, der tilfredsstiller begge parter. Når Den Europæiske Ombudsmand konstaterer et tilfælde af fejl eller forsømmelser, søger han om muligt at finde en mindelig løsning. Han kan f.eks. foreslå, at den berørte institution tilbyder klageren kompensation uden nødvendigvis at vedgå sig fejl eller at skabe præcedens.

Syv forslag om mindelige løsninger var under behandling ved årets udgang, mens fire blev gennemført i løbet af året. Disse omfattede:

- En sag, hvor Kommissionen indvilligede i at betale ekstra kulanceerstatning til en klager i lyset af sagens usædvanlige karakter, selv om den ikke mente, at den var retlig forpligtet til at gøre det. Klageren arbejdede for institutionen og gjorde gældende, at Kommissionen havde undladt at udbetale hele det sekretariatstillæg, som hun var berettiget til (1166/2002/(SM)IJH).
- En sag, hvor Kommissionen indvilligede i at genoverveje sin beslutning om at kræve tilbagebetaling af over 37.000 EUR fra et tilskud til en tysk sammenslutning. Kommissionen meddelte, at den i forbindelse med et endeligt forlig var villig til at afbalde sit krav i det omfang, det kunne bevises, at midlerne var blevet brugt i de endelige projektmødtageres interesse. Sammenslutningen fastholdt sin holdning om, at den ikke havde misligholdt kontrakten, men mente, at der var fundet en mindelig løsning på klagen (0548/2002/GG).

Kritiske bemærkninger

Når det ikke er muligt at finde en mindelig løsning, kan Ombudsmanden afslutte behandlingen af en sag med en kritisk bemærkning eller fremsætte et forslag til henstilling. En kritisk bemærkning anvendes, hvis tilfældet af fejl eller forsømmelser ikke synes at have nogen generelle konsekvenser, hvis det ikke er muligt for den pågældende institution at bringe det til ophør, og hvis det ikke synes nødvendigt for Ombudsmanden at følge op på sagen. Der blev fremsat 20 kritiske bemærkninger i årets løb. For eksempel:

- Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) offentliggjorde en pressemeddelelse med bestikkelsesanklager, som kunne udlægges som værende rettet mod en bestemt journalist. Journalisten klagede til Ombudsmanden, som fandt, at OLAF havde handlet uhensigtsmæssigt, eftersom der ikke forelå tilstrækkelige beviser for anklagerne. Ombudsmanden fandt, at en kritisk bemærkning var tilstrækkelig til at tilfredsstille klageren (1840/2002/GG).
- En klagers kontrakt med EU's politimission i Sarajevo blev opsagt med påstand om embedsforsømmelse. Ombudsmanden fandt, at det var Rådets ansvar at sikre, at missionens handlinger respekterede retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder. En af klagerens grundlæggende rettigheder blev krænket, eftersom han ikke fik mulighed for at fremsætte sine synspunkter om sagens angivelige kendsgerninger. Eftersom kontrakten var blevet opsagt for mere end et år siden, var det ikke hensigtsmæssigt at foreslå en mindelig løsning, hvorfor Ombudsmanden afsluttede behandlingen af sagen med en kritisk bemærkning (1200/2003/OV).
- Ombudsmanden kritiserede Europa-Parlamentet for ikke at have overholdt forpligtelsen til at være høflig i sine forbindelser med offentligheden. Kritikken drejede sig om en e-mail, der var

sendt som svar på en forespørgsel om et udbud. Klageren gjorde gældende, at tonen i e-mailen havde været upassende og havde givet et arrogant indtryk (1565/2002/GG).

Forslag til henstillinger

I sager, hvor tilfældet af fejl eller forsømmelser er særlig alvorligt eller har generelle konsekvenser, eller hvis det stadig er muligt for den pågældende institution at bringe tilfældet af fejl eller forsømmelser til ophør, fremsætter Ombudsmanden et forslag til henstilling. Institutionen eller organet skal reagere med en detaljeret redegørelse over for Ombudsmanden inden tre måneder.

Der blev fremsat ni forslag til henstillinger i 2003. Resultatet af fire af disse henstillinger var endnu ikke kendt ved årets udgang, men de pågældende institutioner accepterede tre af dem samt to, som var blevet fremsat i 2002. For eksempel:

- En klager bestod ikke en skriftlig prøve i en udvælgelsesprøve tilrettelagt af Rådet. Da Rådet nægtede at give hende aktindsigt i hendes rettede prøvebesvarelse, henvendte hun sig til Ombudsmanden. Efter en undersøgelse fremsatte Ombudsmanden et forslag til henstilling om, at der blev givet aktindsigt, hvilket Rådet accepterede. Dermed fulgte Rådet Kommissionen og Parlamentet, som i henholdsvis 1999 og 2000 havde indvilliget i at give kandidater aktindsigt i deres egne rettede prøvebesvarelser (2097/2002/GG).

Undersøgelser på eget initiativ

To undersøgelser på eget initiativ blev afsluttet med et positivt resultat i årets løb:

- De Europæiske Fællesskabers Personaleudvælgelseskontor ændrede sin beslutning om at udelukke en cypriotisk statsborger fra en udvælgelsesprøve efter en klage over tekniske problemer med kontorets elektroniske tilmeldingssystem. Ombudsmanden åbnede denne sag som en undersøgelse på eget initiativ, idet klageren hverken var borger eller bosiddende i Unionen (OI/4/2003/ADB).
- Kommissionen indvilligede i at anvende en ny procedure med henblik på at underrette de tilbudsgivere, der ikke bliver valgt i udbudsprocedurer, hurtigt samt at indføre en rimelig frist før kontraktens underskrivelse. Dette sker for at give tilbudsgiverne mulighed for at anmode om begrundelser for tildelingsbeslutningen og få den prøvet ved domstolene. Denne nye procedure er beskrevet i Kommissionens meddelelse af 3. juli 2003. Ombudsmanden fandt, at denne nye procedure er i overensstemmelse med Domstolens retspraksis, og foreslog, at Kommissionen systematisk bør informere tilbudsgivere, der ikke bliver valgt, om deres ret til at anfægte tildelingsbeslutningerne (OI/2/2002/IJH).

Der blev iværksat fem undersøgelser på eget initiativ i 2003, hvoraf fire stadig ikke var afsluttede ved årets udgang. To af disse er baseret på klager, som antydede mulige systemiske problemer. Den første undersøgelse vedrører de interne tvistbilæggelsesprocedurer, der er til rådighed for nationale eksperter, der er udstationeret til Kommissionen. Den anden vedrører Kommissionens bestræbelser på at fremme god forvaltningsskik på Europaskolerne.

En tredje undersøgelse på eget initiativ om et muligt systemisk problem omhandler integration af handicappede, navnlig i forbindelse med de tiltag, som Kommissionen har gennemført for at sikre, at handicappede ikke forskelsbehandles i deres forbindelser med institutionen.

Forbindelser med andre institutioner og organer i EU

Ombudsmanden har for at sikre, at der opnås positive resultater, udviklet et konstruktiv samarbejde med EU's institutioner og organer. I 2003 mødtes Ombudsmanden med medlemmer og tjenestemænd fra de otte institutioner, herunder formændene for Parlamentet og Den Europæiske Investeringsbank, kommissionskollegiet samt præsidenterne for Domstolen og Revisionsretten og Kommissionens generaldirektører. På disse møder understregede Ombudsmanden, at hans rolle indebærer mægling, og at mindelige løsninger er et positivt resultat både for klageren og de pågældende institutioner eller organer.

Institutionernes og organernes aktive samarbejde er også afgørende for at sikre, at personer, som kan have grund til at klage til Ombudsmanden, modtager oplysninger om deres ret til at klage og om, hvordan de udøver denne ret. Kommissionen reagerede positivt på Ombudsmandens forslag om også at fremsende sådanne oplysninger til personer, der ansøger om, og modtager, støtte og tilskud, fra og med de personer, der er omfattet af en nylig meddelelse¹.

Ombudsmanden indgår i et tæt og effektivt samarbejde med Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender, hvilket omfatter gensidig overførsel af sager, når dette er nødvendigt. Ombudsmanden rådgiver ofte også klagere om muligheden for at indgive et andragende til Europa-Parlamentet, navnlig hvis klageren ønsker, at den europæiske lovgivning eller politik ændres.

Ombudsmanden deltog aktivt i Konventet om Den Europæiske Unions Fremtid for at sikre, at borgernes rettigheder kom i højsædet i udkastet til traktat om en forfatning for Europa. Jacob Söderman arbejdede i sin embedsperiode for at få chartret om grundlæggende rettigheder indarbejdet i udkastet til forfatningstraktat, og både han og Nikiforos Diamandouros har arbejdet for, at ombudsmænds og andre udenretslige klageinstansers rolle anerkendes i teksten. Selv om dette ikke lykkedes i 2003, vil Ombudsmanden fortsætte med at prioritere dette højt og videreføre sine bestræbelser på at få det indarbejdet i den endelige forfatningstekst.

Samarbejde med europæiske ombudsmænd

Den Europæiske Ombudsmand samarbejder med et omfattende netværk af ombudsmænd og tilsvarende organer i Europa. Netværket omfatter nu 90 kontorer i 30 lande, herunder kontorer på nationalt og regionalt plan i Den Europæiske Union og på nationalt plan i ansøgerlandene, Norge og Island.

Samarbejdet i netværket drejer sig både om behandling af klager og oplysning af borgerne. Mange klagere henvender sig til Den Europæiske Ombudsmand, når de har problemer med nationale, regionale eller lokale myndigheder. Selv om disse klager ikke ligger inden for Den Europæiske Ombudsmands mandat, kan ombudsmanden i den pågældende stat ofte tilbyde et effektivt klagemiddel. Den Europæiske Ombudsmand overfører, hvor dette er muligt, sager direkte til nationale og regionale ombudsmænd eller råder klageren på en hensigtsmæssig måde. Ombudsmændene i netværket er også i en god position til at underrette borgerne om deres rettigheder i henhold til den europæiske lovgivning og om, hvordan de udøver og forsvare disse rettigheder.

I 2003 blev samarbejdet intensiveret med møder med nationale og regionale ombudsmænd fra medlemsstaterne og med nationale ombudsmænd fra kandidatlandene. Det fjerde seminar for de nationale ombudsmænd og tilsvarende organer i EU med titlen "*Ombudsmen and the Protection of Rights in the European Union*" blev arrangeret af Den Europæiske Ombudsmand og den græske ombudsmand i fællesskab og blev afholdt i Athen i april. Europa-Parlamentet var repræsenteret af formanden for Udvalget for Andragender, Vitaliano Gemelli. Det fjerde møde mellem EU's regionale ombudsmænd og tilsvarende organer, hvor Den Europæiske Ombudsmands kontor også var repræsenteret, blev afholdt i Valencia i april og blev sponsoreret af *Sindic de Greuges de Valencia* (den regionale ombudsmand). Blandt de spørgsmål, der blev drøftet, var Europas fremtid, indvandring og asyl samt miljøbeskyttelse. Den Europæiske Ombudsmand deltog i maj i en konference tilrettelagt af den polske ombudsmand, Andrzej Zoll, i Warszawa sammen med de nationale ombudsmænd fra ansøgerlandene. Dette møde havde titlen "*Ombudsman and the Law of the European Union*".

Den Europæiske Ombudsmands netværk består også af kontaktpersoner fra alle de nationale ombudsmænds kontorer, som fungerer som første kontaktpunkt for andre medlemmer i netværket. I december 2003 mødtes kontaktpersonerne i Strasbourg for at drøfte "*European information, advice and justice for all*". Dette var det første møde, hvori kontaktpersoner fra de ti lande, som tiltræder Unionen i 2004, deltog.

¹ Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet – Forslag til basisretsakter vedrørende tilskud, der i øjeblikket bevilges på grundlag af Kommissionens administrative autonomi eller af dens institutionelle beføjelser (KOM(2003) 274).

Mellem møderne fungerer netværket gennem tre kommunikationsinitiativer fra Den Europæiske Ombudsmand: nyhedsbrevet *European Ombudsman – Newsletter*, en halvårlig publikation, som udsendes sammen med den europæiske region i Det Internationale Ombudsmandsinstitut; *Ombudsman Daily News*, en elektronisk nyhedstjeneste, som Den Europæiske Ombudsmand står for, og et interaktivt internetforum.

Kontakt til borgerne

En vigtig del af Ombudsmandens arbejde er at skabe kontakt til borgerne for at oplyse dem om deres rettigheder, herunder retten til at klage til Den Europæiske Ombudsmand. I slutningen af maj 2003 meddelte Ombudsmanden, at han havde til hensigt at besøge alle ti tiltrædelseslande før den 1. maj 2004, datoen for udvidelsen, og så mange af medlemsstaterne som muligt. I slutningen af 2003 havde Ombudsmanden besøgt 11 af de eksisterende og fem af de kommende medlemsstater og havde mødt højtstående tjenestemænd, præsenteret sit arbejde for ngo'er, handelskamre, universitetsstuderende, journalister og andre interesserede borgere. Samarbejdet med de nationale ombudsmandskontorer i de pågældende lande samt med Europa-Parlamentets og Kommissionens repræsentanter var i væsentlig grad med til at gøre disse besøg vellykkede.

Ombudsmanden og hans personale talte også i løbet af 2003 på i alt 80 konferencer, møder og grupper i hele Unionen efter invitation fra regionale kontorer, interessegrupper, europæiske institutter, universiteter og ngo'er. Ved disse møder kunne Ombudsmandens arbejde præsenteres til både potentielle klagere og interesserede borgere.

Materiale om Den Europæiske Ombudsmands arbejde blev distribueret i løbet af hele året, navnlig i forbindelse med de Åbent Hus-arrangementer, som Europa-Parlamentet afholdt i maj. Oplysninger blev også gjort tilgængelige på Ombudsmandens websted, hvor afgørelser, pressemeddelelser, statistikker og detaljerede oplysninger om Ombudsmandens kommunikationsaktiviteter regelmæssigt blev lagt ud.

Ombudsmanden fortsatte med at udvikle et konstruktivt arbejdsforhold med medierne og afholdt seks pressemøder og otte pressekonferencer for at redegøre og illustrere sit arbejde. I alt 45 journalister interviewede Ombudsmanden i Strasbourg og Bruxelles samt i forbindelse med officielle besøg i medlemsstaterne og tiltrædelseslandene. Der blev i gennemsnit udsendt pressemeddelelser hver syvende arbejdsdag med henblik på at henlede opmærksomheden på Ombudsmandens afgørelser og kommunikationsaktiviteter. Journalisters anmodninger om oplysninger om Ombudsmandens arbejde blev behandlet omgående i løbet af hele året.

Intern udvikling

Ombudsmanden foretog i årets løb intensive forberedelser til udvidelsen med henblik på at kunne tjene borgerne effektivt i de 25 medlemsstater og på 21 traktatsprog fra 1. maj 2004.

Den flerårige budgetplan, som blev vedtaget i 2002, indeholder en gradvis indførelse af nye stillinger i forbindelse med udvidelsen i 2003-2005. Antallet af stillinger i Ombudsmandens stillingsfortegnelse steg fra 27 i 2002 til 31 i 2003 med en planlagt stigning til 38 i budgettet for 2004, som budgetmyndigheden vedtog i december 2003.

I 2003 blev der iværksat en revision af kontorets struktur og anvendelsen af menneskelige ressourcer. Ombudsmanden iværksatte endvidere en gennemgribende opgradering af informationsteknologi-infrastrukturen og klagedatabasen. Disse initiativer blev iværksat for at gøre det muligt for kontoret at håndtere den forventede stigning i klager og for at forbedre kvaliteten og effektiviteten af den service, der ydes borgerne.

Sammendrag

1 Indledning

2 Klager til Ombudsmanden

3 Afgørelser efter en undersøgelse

4 Forbindelser med andre af Den Europæiske Unions Institutioner

5 Forbindelser med ombudsmænd og tilsvarende organer

6 PR-Aktiviteter

Bilag

2003 var et spændende år for Den Europæiske Ombudsmands kontor. Antallet af modtagne klager steg væsentligt, hvilket til dels skyldtes en fælles indsats for at oplyse borgerne om deres rettigheder. Vi styrkede samarbejdet mellem ombudsmændene i hele Europa for dermed at sikre, at borgerne er i stand til at finde en hensigtsmæssig løsning på deres klager. Ydermere begyndte vi de sidste forberedelser til udvidelsen af Den Europæiske Union. Ombudsmanden deltog aktivt i Konventet om Den Europæiske Unions Fremtid for at sikre, at borgernes rettigheder kom i højsædet i udkastet til traktat om en forfatning for Europa.

Så var der selvfølgelig udskiftningen på lederposten i april 2003, hvor den første Europæiske Ombudsmand, Jacob Söderman, gik på pension. Jeg vil gerne rose Jacob Söderman for alle de resultater, han har opnået på de europæiske borgeres vegne. Blandt de vigtigste af disse resultater kan nævnes etableringen af den europæiske ombudsmandsinstitution, som under hans fremsynede ledelse hurtigt udviklede sig til en effektiv og respekteret institution, som systematisk og med stor succes fremmer åbenhed, ansvarlig og god forvaltning. I løbet af de syv et halvt år, Jacob Söderman bestred posten, hjalp han flere end 11.000 borgere med at få oprejsning, enten ved at løse deres klager direkte eller råde dem om, hvor de skulle henvende sig. Hans henstillinger, beretninger og bemærkninger til Den Europæiske Unions institutioner har ført til vigtige reformer, som har medført en væsentlig forbedring i kvaliteten af de tjenester, der tilbydes borgerne. Jeg vil forsøge at leve op til de høje forventninger, som hans resultater har afstedkommet.

Mine prioriteter som Europæisk Ombudsmand

Da jeg stod i Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender som kandidat til posten i november 2002, beskrev jeg de mål, som jeg agtede at arbejde hen mod, hvis jeg blev valgt. Siden jeg startede på posten i april 2003, har jeg omdannet disse ideer til et aktivitetsprogram med tre hovedmål:

Forbedring af effektiviteten i Ombudsmandens kontor

Det vigtigste mål i alle ombudsmandskontorer bør være at sikre, at alle de borgere, der henvender sig, får hjælp eller rådgivning på en hurtig og hensigtsmæssig måde. Antallet af borgere, der henvendte sig til Ombudsmanden med en klage, steg med 10 % i 2003. Vi var i stand til at hjælpe næsten 70 % af disse klagere, enten ved at indlede en undersøgelse, overføre sagen til en kompetent institution eller råde dem til, hvor de skulle henvende sig for at få løst deres problem hurtigt og effektivt.

Sådanne resultater er kun mulige, hvis Ombudsmanden har et konstruktivt samarbejde med de institutioner og organer, der bliver klaget over. Igen i 2003 viste de europæiske institutioner, at de var villige til at løse de klager, som Ombudsmanden henvendte sig med, enten ved selv at foreslå løsninger eller ved at acceptere og gennemføre Ombudsmandens henstillinger. Jeg afholdt i løbet af året møder med medlemmer og tjenestemænd fra de andre institutioner, herunder kommissærkollegiet, formanden for Parlamentet og præsidenterne for Domstolen og Revisionsretten samt Kommissionens generaldirektører med henblik på at beskrive mine forventninger og, om nødvendigt, henlede opmærksomheden på områder, der burde forbedres.

Jeg er sikker på, at disse møder bidrog til at øge forståelsen for Ombudsmandens dobbelte rolle som en uafhængig, ekstern kontrolinstans for forvaltningen og en mæglingsinstans. Det øgede kendskab til den sidstnævnte rolle har bidraget til at vise EU's institutioner, hvilke fordele et mere systematisk samarbejde med Ombudsmanden kan afstedkomme. Jeg er tilbøjelig til at mene, at institutionerne i stigende grad bliver klar over, at det tjener et dobbelt formål at løse de problemer, der ligger til grund for klagerne: Det bidrager ikke kun til at fjerne muligheden for flere klager om samme spørgsmål, det giver også institutionerne mulighed for at holde øje med deres evne til at reagere hensigtsmæssigt på tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med deres tjenester. Rådet var et

tydeligt bevis på dette i 2003, hvor det forbedrede gennemslagskraften i sine ansættelsesprocedurer efter min henstilling.

I lyset af udvidelsen af Den Europæiske Union og Ombudsmandens pligt til at tjene borgerne så effektivt som muligt blev der i hele 2003 gjort store bestræbelser på at udvikle både kontorets struktur og medarbejderstab. Disse ændringer vil gøre Ombudsmanden bedre i stand til at klare den udfordring, det er at tjene borgerne i 25 medlemsstater på 21 sprog fra 1. maj 2004. Jeg er glad for at kunne meddele, at kontoret ved udgangen af 2003 enten havde ansat eller truffet konkrete foranstaltninger for at ansætte alle de juridiske og administrative medarbejdere samt praktikanter, der er nødvendige for at løfte denne opgave. Ombudsmanden sørgede ligeledes for, at informationsteknologien og databaserne blev opgraderet, således at kontoret nu er i stand til at håndtere det forventede øgede pres på Ombudsmandens tjenester.

Fremme af retsstatsprincippet, god forvaltningsskik og respekt for menneskerettighederne

Den Europæiske Ombudsmand spiller en vigtig rolle i forbindelse med styrkelsen af Unionens demokratiske liv. I forbindelse med denne opgave skal Den Europæiske Ombudsmand ud over at være opmærksom på retsstatsprincippet og god forvaltningsskik, som traditionelt har været de kerneområder, som har optaget ombudsmænd, også i stigende grad fokusere på beskyttelsen af menneskerettighederne. En sådan omstrukturering i Ombudsmandens virkefelt følger de aktuelle internationale tendenser, som blandt andet kom til udtryk i tilføjes af menneskerettigheder til den finske (1999) og norske (2003) ombudsmands mandat samt i en hovedtale for nylig fra formanden for Det Internationale Ombudsmandsinstitut. Det vil også være en anerkendelse af de nye krav og udfordringer, som sandsynligvis vil følge af Unionens hidtil største og mest ambitiøse udvidelse. For at imødekomme disse udfordringer kan Ombudsmanden gøre brug af en dobbelt strategi: Han kan *reagere* på de modtagne klager, men han kan også arbejde *proaktivt* ved hjælp af sin beføjelse til at indlede undersøgelser på eget initiativ. Muligheden for at indlede sådanne undersøgelser er meget vigtig, navnlig i forbindelse med systemiske problemer, som påpeges i en række klager vedrørende et bestemt problem. I efteråret 2003 lancerede jeg tre af disse undersøgelser, herunder en om Europa-Kommissionens integration af handicappede.

Men Ombudsmandens proaktive rolle går meget længere end dette. Det påhviler Ombudsmanden at anvende de redskaber, han har til rådighed, til at oplyse borgerne om deres rettigheder og de midler, de har for at sikre, at disse rettigheder respekteres. Dette er afgørende for at styrke borgernes muligheder, så deres rettigheder i Unionen kan føres ud i livet. Under sine besøg i medlemsstaterne og tiltrædelseslandene i 2003 brugte Den Europæiske Ombudsmand offentlige foredrag, interview i pressen og informationsmateriale til at oplyse borgerne om deres rettigheder, og hvordan de kan bruge dem.

Ombudsmanden har også arbejdet proaktivt for at sikre, at Det Europæiske Konvent sætter borgerne i højsædet i sine forhandlinger. Jacob Söderman argumenterede - med succes - for at få chartret om grundlæggende rettigheder indarbejdet i udkastet til forfatningstraktat, og både han og jeg har arbejdet for, at ombudsmænds og andre udenretslige klageinstansers rolle anerkendes i teksten. Selv om dette ikke lykkedes i 2003, vil jeg fortsætte med at prioritere dette højt og videreføre mine bestræbelser på at få det indarbejdet i den endelige forfatningstekst.

De nationale og regionale ombudsmænd er en effektiv klageinstans for borgere, hvis rettigheder er blevet krænket. På denne måde spiller de en vigtig rolle i forbindelse med at sikre, at Unionens lovgivning respekteres fuldt ud af de respektive landes forvaltninger. Det er altafgørende, at der er et tæt samarbejde mellem Den Europæiske Ombudsmand og ombudsmændene i medlemsstaterne for at kunne opfylde dette mål. Dette samarbejde gik sin sejrsgang i 2003. I april mødtes Den Europæiske Unions ombudsmænd på nationalt plan i Athen og på regionalt plan i Valencia. I maj afholdt de nationale ombudsmænd fra kandidatlandene et tilsvarende møde i Warszawa, hvilket var det sidste af disse møder før udvidelsen. I december 2003 samledes kontaktmedarbejderne fra alle nationale ombudsmandskontorer i 26 lande til et møde i Strasbourg. Alle fire møder bidrog til at øge deltagernes viden om Unionen, og gav kolleger mulighed for at dele deres erfaringer og udveksle bedste praksis. De var endvidere et supplement til de daglige udvekslinger af oplysninger mellem kontorerne, som sker i kraft af tre kommunikationsinitiativer fra Den Europæiske

Ombudsmand: *European Ombudsmen – Newsletter*, en halvårlig publikation, som udsendes i samarbejde med den europæiske region i Det Internationale Ombudsmandsinstitut, *Ombudsman Daily News*, en elektronisk nyhedstjeneste, som Den Europæiske Ombudsmand står i spidsen for, og et interaktivt internetforum. Forummet er et værktøj, som giver de europæiske ombudsmænd og deres medarbejdere mulighed for at drøfte emner af fælles interesse, udveksle dokumenter og sende forespørgsler til deres kolleger.

Kontakt til alle Unionens borgere – gamle såvel som nye

Af de tre prioriteter, jeg opstillede, da jeg indtog posten, har den mest synlige været styrkelsen af Ombudsmandens kommunikations- og oplysningsaktiviteter. I slutningen af maj meddelte jeg, at jeg ville besøge alle ti tiltrædelseslande inden udvidelsen samt så mange medlemsstater som muligt med henblik på at oplyse borgerne om deres rettigheder, herunder retten til at klage til Den Europæiske Ombudsmand. Seks uger senere drog jeg ud på den første del af informationsturen, og ved årets udgang havde jeg bragt budskabet ud fra Irland i vest til Estland i øst og fra Finland i nord til Malta i syd og besøgt 16 lande – 11 i de eksisterende og fem i de nye medlemsstater.

Som det er tilfældet i alle ombudsmandskontorer, falder en stor del af de klager, som Den Europæiske Ombudsmand modtager, uden for hans mandat. I forbindelse med Den Europæiske Ombudsmand er dette uundgåeligt, idet kun en meget lille del af EU's borgere har anledning til at være i direkte kontakt med Unionens institutioner og organer, som Ombudsmandens mandat begrænser sig til. I lyset af de store forventninger til Unionen, som borgerne i tiltrædelseslandene har, vil dette tal givetvis stige. Som følge heraf bestræbte jeg mig på at styrke kontorets bestræbelser på at målrette oplysninger mod de potentielle brugere af Ombudsmandens tjenester.

Dette skete blandt andet gennem et samarbejde med institutionerne og organerne selv. Jeg foreslog Kommissionen, at den systematisk burde give oplysninger til ansøgere og modtagere af tilskud og støtte om muligheden for at klage til Den Europæiske Ombudsmand i tilfælde af fejl eller forsømmelser. Kommissionen imødekom dette forslag og lovede at træffe foranstaltninger for at gennemføre dette, som når det bliver vedtaget, vil supplere en lignende bestemmelse for borgere, der deltager i udvælgelsesprøver i Unionens institutioner og organer.

Jeg har endvidere arbejdet entusiastisk for at skabe kontakt til mulige klagere i mine taler på seminarer, møder og konferencer. Ngo'er, handelskamre, institutter for jura og offentlige forvaltning i den akademiske verden og andre interessegrupper har givet mig mulighed for at beskrive mit arbejde og viderebringe budskabet til deres medlemmer. Jeg håber på denne måde, at borgere og organisationer, som har et problem med EU's forvaltning, i stigende grad har kendskab til den tjeneste, som Ombudsmanden tilbyder.

Konklusion

2003 har alt i alt været et forandringsår for Den Europæiske Ombudsmand. Jeg mener, at vi nu har skabt grundlaget for, at institutionen kan bevæge sig fra den første fase, hvor den blev etableret og begyndte at udvikle sig, hvilket min forgænger gennemførte på fornemste vis, og til den næste fase med konsolidering og vækst. Ved denne vigtige skillevej i Unionens udvikling påhviler det Ombudsmanden konstant at finde nye muligheder for at tjene borgerne, at oplyse dem om deres rettigheder og styrke deres muligheder gennem større respekt for retsstatsprincippet, systematisk bekæmpelse af fejl og forsømmelser og forsvar af menneskerettighederne.

Jeg undervurderer ikke den forestående opgave, men ser frem til at tage udfordringen op med energi, entusiasme og en dyb forståelse for den tunge byrde og det ansvar, som følger med. Jeg holder mig altid for øje, at Ombudsmanden har både en lovfæstet og en moralsk forpligtelse til at tjene borgerne og dermed bidrage til at forbedre kvaliteten af demokratiet i den voksende Europæiske Union.

P. Nikiforos Diamandouros

Sammendrag

1 Indledning

2 Klager til Ombudsmanden

3 Afgørelser efter en undersøgelse

4 Forbindelser med andre af Den Europæiske Unions Institutioner

5 Forbindelser med ombudsmænd og tilsvarende organer

6 PR-Aktiviteter

Bilag

Den Europæiske Ombudsmands vigtigste opgave er at behandle tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Fællesskabets institutioner og organer, med undtagelse af Domstolen og Retten i Første Instans under udøvelsen af deres domstolsfunktioner. Ombudsmanden bliver hovedsagelig opmærksom på mulige tilfælde af fejl eller forsømmelser gennem klager fra EU's borgere. Ombudsmanden har endvidere mulighed for at foretage undersøgelser på eget initiativ.

Enhver EU-borger eller ikke EU-borger, der bor i en medlemsstat, kan klage til Ombudsmanden. Virksomheder, sammenslutninger eller andre organer med hjemsted i Unionen kan også klage. Klagerne kan enten indsendes direkte til Ombudsmanden eller via et medlem af Europa-Parlamentet.

Ombudsmanden søger at sikre, at alle, som kan have grund til at klage, bliver oplyst om deres ret til at klage, og hvordan de kan udøve denne ret. Ud over Ombudsmandens egen målrettede oplysningskampagne er samarbejdet med selve institutionerne og organerne af stor betydning for opfyldelsen af denne målsætning.

Europa-Kommissionen oplyser systematisk kandidater i udvælgelsesprøver, personer, der søger om aktindsigt i dokumenter, og personer, som henvender sig til Kommissionen som traktatens vogter, om deres ret til at klage til Den Europæiske Ombudsmand. I en skrivelse til Europa-Kommissionens næstformand, Loyola de PALACIO, af 27. maj 2003 foreslog Ombudsmanden, at Kommissionen også kunne overveje at oplyse ansøgere til og modtagere af tilskud og støtte om denne ret. I en skrivelse af 27. oktober 2003 meddelte Loyola de PALACIO Ombudsmanden, at Kommissionen havde besluttet at imødekomme Ombudsmandens forslag og ville starte med de tilskud og den støtte, der var omhandlet i en nylig meddelelse fra Kommissionen².

Klagerne til Ombudsmanden behandles i offentlighed, medmindre klageren beder om fortrolighed. Det er vigtigt, at Ombudsmanden optræder på en så åben måde som muligt, så EU's borgere kan følge og forstå hans arbejde, og så han fremstår som et godt eksempel for andre.

I 2003 behandlede Ombudsmanden 2611 sager. 2436 af disse var nye klager modtaget i 2003. 2268 klager kom direkte fra individuelle borgere, og 168 kom fra sammenslutninger eller virksomheder. 170 sager blev overført fra 2002. Ombudsmanden indledte derudover fem undersøgelser på eget initiativ.

Som nævnt i Ombudsmandens årsberetning for 1995 findes der en aftale mellem Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender og Ombudsmanden om gensidig overførsel af klager og andragender i relevante sager. I 2003 blev der med klagerens samtykke overført 12 klager til Europa-Parlamentet, så de kunne blive behandlet som andragender. I 143 tilfælde bad Ombudsmanden klageren om i stedet at sende et andragende til Europa-Parlamentet (se bilag A, Statistik).

2.1 RETSGRUNDLAGET FOR OMBUDSMANDENS ARBEJDE

Ombudsmandens arbejde udføres i overensstemmelse med artikel 195 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, Ombudsmandens statut³ og gennemførelsesbestemmelserne

² Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet – Forslag til basisretsakter vedrørende tilskud, der i øjeblikket bevilges på grundlag af Kommissionens administrative autonomi (KOM(2003) 274).

³ Europa-Parlamentets afgørelse 94/262 af 9.3.1994 om Ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv, EFT 1994 L 113, s. 15.

godkendt af Ombudsmanden i henhold til statuttens artikel 14. Gennemførelsesbestemmelserne og Ombudsmandens statut er offentliggjort på alle officielle sprog på Ombudsmandens websted (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>). Teksterne kan også fås i papirkopi ved henvendelse til Ombudsmandens kontor.

Gennemførelsesbestemmelserne drejer sig om den interne drift af Ombudsmandens kontor. Men for at bestemmelserne er et tilgængeligt dokument, der kan forstås af og være nyttigt for borgerne, indeholder de også forskelligt materiale, der drejer sig om andre institutioner og organer, som allerede er indeholdt i Ombudsmandens statut.

I lyset af de erfaringer, som Ombudsmandens kontor havde draget, vedtog Ombudsmanden den 8. juli 2002 nye gennemførelsesbestemmelser med virkning fra den 1. januar 2003. De nye gennemførelsesbestemmelser er tilgængelige på alle officielle sprog på Ombudsmandens websted. Meddelelsen herom blev offentliggjort i EF-Tidende den 19. oktober 2002 (EFT C 252, s. 24).

2.2 DEN EUROPÆISKE OMBUDSMANDS MANDAT

Alle klager, der indsendes til Ombudsmanden, registreres, og modtagelsen bekræftes over for klageren. I denne meddelelse informeres klageren om proceduren for behandlingen af hans eller hendes klage, og denne får oplyst navn og telefonnummer på den juridiske medarbejder, der behandler sagen. Det næste skridt er at undersøge, om klagen ligger inden for Ombudsmandens mandat.

Ombudsmandens mandat, der er fastlagt i EF-traktatens artikel 195, giver denne beføjelse til at modtage klager fra enhver unionsborger eller enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat over tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Fællesskabets institutioner eller organer, med undtagelse af Domstolen og Retten i Første Instans under udøvelsen af deres domstolsfunktioner. En klage ligger derfor uden for mandatet, hvis:

- 1 klageren ikke er en person, der har ret til at klage (se dog også 2.8.4 nedenfor),
- 2 klagen ikke er rettet imod en EU-institution eller et EU-organ,
- 3 den er rettet imod Domstolen eller Retten i Første Instans under udøvelsen af deres domstolsfunktioner, *eller*
- 4 den ikke angår et eventuelt tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Eksempel på en klage, der var uden for mandatet

ULOVLIGE INDVANDRERE OMKOMMER I SPANSKE FARVANDE

Den Europæiske Ombudsmand modtog et stort antal klager fra borgere vedrørende de indvandrere, der omkom under en ulovlig transport fra den nordafrikanske kyst til det sydlige Spanien. Klagerne omhandlede hovedsagelig de spanske og marokkanske myndigheders ansvar for dødsfaldene, som skyldtes ulovlig indvandring. De antydede, at disse myndigheder, og dermed Den Europæiske Union, burde afhjælpe problemet med ulovlig indvandring og vedtage de nødvendige foranstaltninger.

Den Europæiske Ombudsmand undersøger klager om fejl eller forsømmelser mod Det Europæiske Fællesskabs institutioner og organer. Han kan ikke behandle klager over medlemsstaternes nationale, regionale og lokale myndigheder. Klager omhandlende behovet for ny fællesskabslovgivning, eller den eksisterende lovgivnings værdi, ligger også uden for hans kompetenceområde.

Den Europæiske Ombudsmand rådede derfor klagerne til at henvende sig til den nationale spanske ombudsmand vedrørende de spanske myndigheders aktiviteter. For så vidt angår klagerens forslag om, at Den Europæiske Union burde handle, blev de rådet til at indgive et andragende til Europa-Parlamentet, der både har undersøgelses- og lovgivningsbeføjelser, som kunne anvendes i denne sag.

2.2.1 »Fejl eller forsømmelser«

På grundlag af en anmodning fra Europa-Parlamentet om en klar definition af begrebet fejl eller forsømmelser fastlagde Ombudsmanden følgende definition i årsberetningen for 1997:

Der foreligger fejl eller forsømmelser, når en offentlig myndighed ikke handler i overensstemmelse med en bindende regel eller et bindende princip.

I 1998 vedtog Europa-Parlamentet en beslutning, hvori denne definition blev hilst velkommen.

I løbet af 1999 fandt der en brevveksling sted mellem Ombudsmanden og Kommissionen, hvoraf det fremgik, at Kommissionen også har tilsluttet sig denne definition.

2.2.2 Kodeksen for god forvaltningsskik

Kodeksens oprindelse

I november 1998 indledte Ombudsmanden en undersøgelse på eget initiativ om eksistensen af og offentlighedens adgang til en kodeks for god forvaltningsskik i Fællesskabets forskellige institutioner og organer for deres ansatte i deres forbindelser med offentligheden. Som led i undersøgelsen på eget initiativ blev 19 fællesskabsinstitutioner og -organer anmodet om at oplyse, om de allerede havde vedtaget eller ville gå ind på at vedtage en sådan kodeks for deres tjenestemænd i deres forbindelser med offentligheden.

Den 28. juli 1999 fremsatte Ombudsmanden forslag om en kodeks for god forvaltningsskik i form af forslag til henstillinger over for Kommissionen, Europa-Parlamentet og Rådet. Lignende forslag til henstillinger blev fremsat over for de øvrige institutioner og organer i september 1999.

Retten til god forvaltning i chartret om grundlæggende rettigheder

Den 2. februar 2000 opfordrede Den Europæiske Ombudsmand ved en høring tilrettelagt af forsamlingen til udarbejdelse af Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder til, at retten til god forvaltningsskik skulle medtages som en grundlæggende rettighed i chartret.

Den 7. december 2000 proklamerede formændene for Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder på Det Europæiske Råds møde i Nice. I chartret indgår retten til god forvaltning som artikel 41.

Mod en EU-forvaltningslov

Den 6. september 2001 vedtog Europa-Parlamentet en beslutning, hvori det godkendte en kodeks for god forvaltningsskik, som Den Europæiske Unions institutioner og organer, deres forvaltninger og tjenestemænd skulle overholde i deres forbindelser med offentligheden. Parlamentets beslutning om kodeksen er baseret på Ombudsmandens kodeks af 28. juli 1999 med visse ændringer fremsat af Roy PERRY som ordfører for Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender.

Samtidig med, at Europa-Parlamentet godkendte kodeksen, vedtog det også en beslutning, hvori det opfordrede Den Europæiske Ombudsmand til at anvende kodeksen i sine undersøgelser om fejl eller forsømmelser for at lade borgernes ret til god forvaltning i medfør af artikel 41 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder få gyldighed.

Ombudsmanden anvender derfor definitionen af fejl eller forsømmelser på en sådan måde, at reglerne og principperne i kodeksen tages i betragtning.

Efter et forslag, der oprindeligt blev fremsat af Jean-Maurice DEHOUSSE, ordfører for Udvalget om Retlige Anliggender og det Indre Marked, opfordredes Europa-Kommissionen i Europa-Parlamentets beslutning af 6. september 2001 til at fremsætte et forslag til en forordning indeholdende kodeksen for god forvaltningsskik på baggrund af artikel 308 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Den 25. september 2003 i forbindelse med drøftelsen i Europa-Parlamentet om Ombudsmandens årsberetning for 2002 henviste Loyola de PALACIO, næstformand for Europa-Kommissionen, til, at udkastet til forfatningstraktat indeholder et retsgrundlag for den fremtidige lovgivning om god forvaltningsskik, hvilket bør gælde for alle Unionens institutioner og organer.

I en skrivelse til Kommissionens formand, Romano PRODI, af 24. november 2003 foreslog Den Europæiske Ombudsmand, at forberedelserne burde igangsættes allerede nu med henblik på at sikre, at den fremtidige lovgivning kan vedtages så hurtigt som muligt efter forfatningens ikrafttrædelse.

2.3 KLAGERS ANTAGELSE TIL BEHANDLING

En klage, der ligger inden for Ombudsmandens mandat, skal yderligere opfylde en række andre kriterier for antagelse til behandling, før Ombudsmanden kan indlede en undersøgelse. Disse, der er nævnt i Ombudsmandens statut, er følgende:

- 1 klagen skal indeholde angivelse af klagens indhold og klagerens navn (artikel 2, stk. 3, i statutten)
- 2 Ombudsmanden kan ikke gribe ind i en sag, der er anlagt ved en domstol, eller anfægte, at en retsafgørelse er begrundet (artikel 1, stk. 3)
- 3 klagen skal indgives inden for en frist på to år regnet fra den dato, hvor klageren bliver gjort bekendt med de omstændigheder, der berettiger klagen (artikel 2, stk. 4)

- 4 der skal forinden være rettet de fornødne administrative henvendelser til de berørte institutioner eller organer (artikel 2, stk. 4)
- 5 klager, der vedrører arbejdsforholdene mellem Fællesskabets institutioner eller organer og deres tjenestemænd eller øvrige ansatte, kan kun indbringes for Ombudsmanden, hvis de interne administrative ansøgnings- og klagemuligheder er udtømt (artikel 2, stk. 8).

Eksempel på en klage, hvor klageren ikke forinden havde rettet de fornødne administrative henvendelser

En britisk statsborger klagede over Europa-Parlamentet, fordi han ikke kunne finde navnet og kontaktoplysningerne på den MEP, som repræsenterer ham, på Parlamentets websted.

Ombudsmandens kontor sendte straks klageren et link til Europa-Parlamentets britiske kontors websted, hvor han kunne finde de relevante oplysninger om britiske MEP'er.

Klageren takkede Ombudsmandens kontor for disse oplysninger og anførte, at han ville trække sin klage tilbage, hvis søgemaskinen på EP's websted kunne finde frem til denne type oplysninger.

Ombudsmanden fandt, at det ville være hensigtsmæssigt, hvis klageren rettede direkte henvendelse til Europa-Parlamentets webmaster. Klageren blev underrettet herom.

Sag 761/2003/FA

2.4 GRUNDLAG FOR UNDERSØGELSER

Ombudsmanden kan behandle klager, der ligger inden for hans mandat, og som opfylder kriterierne for, om klagen kan antages til behandling. EF-traktatens artikel 195 giver ham beføjelse til at "foretage de undersøgelser, som han finder berettigede". I visse tilfælde er der ikke tilstrækkeligt grundlag for, at Ombudsmanden kan indlede en undersøgelse, selv om klagen kan antages til behandling. Hvis Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender allerede har behandlet en klage som et andragende, vil Ombudsmanden normalt vurdere, at der ikke er noget grundlag for, at han indleder en undersøgelse, medmindre der fremlægges nyt bevismateriale.

Eksempel på en sag, hvor der intet grundlag var for en undersøgelse

Klagerne var et tysk par, som nu var handicappede efter en alvorlig ulykke. De mente, at de var blevet urimelig behandlet af socialsikringsmyndighederne, og gjorde gældende, at de var berettiget til yderligere behandling.

De havde uden held henvendt sig til en række tyske ministerier og andre myndigheder, til de tyske domstole, til den tyske Bundestags udvalg for andragender og til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender, som de også havde henvendt sig til, oplyste dem om, at det ikke havde kompetence til at behandle deres andragende, eftersom det ikke drejede sig om et EU-relateret spørgsmål. Klagerne henvendte sig også til Kommissionen, som i to skrivelser meddelte dem, at den ikke var i stand til at hjælpe.

I deres klage til Den Europæiske Ombudsmand anfægtede de Udvalget for Andragenders afgørelse og Kommissionens svar.

Ombudsmanden fandt, at klagen over Udvalget for Andragenders afgørelse ikke drejede sig om et muligt tilfælde af fejl eller forsømmelser, fordi udvalgets arbejde udgør en del af Europa-Parlamentets politiske virksomhed.

For så vidt angår Kommissionen, fandt Ombudsmanden, at Kommissionens holdning syntes rimelig, og at der derfor ikke var grundlag for en undersøgelse.

Sag 526/2003/GG

2.5 ANALYSE AF KLAGERNE

Af de 13.533 klager, der er registreret, siden Ombudsmanden begyndte sine aktiviteter, stammer 17 % fra Tyskland, 14 % fra Spanien, 13 % fra Frankrig, 10 % fra Italien og 7 % fra Det Forenede Kongerige. En samlet analyse af klagernes geografiske fordeling i 2003 kan ses i bilag A, Statistik.

I 2003 blev undersøgelserne af, om klagerne ligger inden for mandatet og giver grundlag for at indlede en undersøgelse, afsluttet i 95 % af tilfældene. 25 % af de undersøgte klager så ud til at ligge inden for Ombudsmandens mandat. Ud af disse opfyldte 338 kriterierne for at kunne blive antaget til behandling, mens 90 ikke syntes at give grundlag for en undersøgelse. Der blev derfor påbegyndt undersøgelser i 248 tilfælde.

De fleste af de klager, der førte til en undersøgelse, var over Europa-Kommissionen (66 %). Da Kommissionen er det vigtigste fællesskabsorgan, der træffer beslutninger med direkte virkning for borgerne, er det naturligt, at den er det vigtigste mål for borgernes klager. Der var 29 klager over Europa-Parlamentet, 25 over De Europæiske Fællesskabers Personaleudvælgelseskontor (EPSO) og 11 klager over Rådet for Den Europæiske Union.

De vigtigste typer af påståede fejl eller forsømmelser var manglende gennemsigtighed (90 sager), urimeligheder eller magtmisbrug (48 sager), diskrimination (39 sager), utilfredsstillende procedurer (33 sager), undgåelig forsinkelse (33 sager), uagtsomhed (16 sager), manglende opfyldelse af forpligtelser, hvilket vil sige, at Europa-Kommissionen ikke har udfyldt sin rolle som "traktaternes vogter" over for medlemsstaterne (15 sager), samt juridiske fejl (15 sager).

2.6 RÅD TIL KLAGEREN OM AT HENVENDE SIG TIL ANDRE ORGANER OG OVERFØRSLER

Hvis en klage ligger uden for mandatet eller ikke kan antages, forsøger Ombudsmanden altid at rådgive klageren om, hvilken anden institution der kan tage sig af klagen. Er det muligt, overfører Ombudsmanden med klagerens samtykke klagen direkte til et andet kompetent organ, hvis der er grundlag for klagen.

I løbet af 2003 blev der rådgivet i 1.289 sager, hvoraf de fleste drejede sig om fællesskabsret. I 616 sager blev klageren rådet til at indgive klagen til en national eller regional ombudsmand eller et tilsvarende organ. Ombudsmanden rådede 143 klagerere til at sende et andragende til Europa-Parlamentet, og endvidere blev seks klager med klagerens samtykke overført til Europa-Parlamentet til behandling som andragende, syv sager blev overført til Europa-Kommissionen, og 25 sager blev overført til en national eller regional ombudsmand. I 189 tilfælde var rådet at kontakte Europa-Kommissionen. I dette tal indgår nogle sager, hvor en klage over Kommissionen blev erklæret uantagelig, fordi klageren ikke havde rettet de fornødne administrative henvendelser til Kommissionen. I 341 tilfælde blev klageren rådet til at kontakte andre organer.

Eksempel på en sag, der blev overført til en anden institution eller et andet organ

I marts 2003 klagede A. til Den Europæiske Ombudsmand over sin banks undladelse af at refundere et beløb, som uretmæssigt var blevet hævet på hans konto.

Eftersom klagen ikke drejede sig om en fællesskabsinstitution eller et fællesskabsorgan, kunne Den Europæiske Ombudsmand ikke behandle den. Han overførte derfor sagen til den italienske bankombudsmand, som er en institution, der behandler tvister mellem banker og deres kunder. Klageren blev underrettet herom.

I april 2003 underrettede den italienske bankombudsmand Den Europæiske Ombudsmand om, at sagen var blevet løst til klagerens fulde tilfredshed.

Sag 427/2003/IP

2.7 OMBUDSMANDENS UNDERSØGELSESBEFØJELSER

2.7.1 Afhøring af vidner

Det hedder i artikel 3, stk. 2, i Ombudsmandens statut:

"Fællesskabets tjenestemænd og øvrige ansatte skal efter anmodning fra Ombudsmanden aflægge vidneforklaring; de udtaler sig på vegne af og efter instrukser fra deres administrationer og har fortsat tavshedspligt".

Den generelle procedure, der anvendes i forbindelse med afhøring af vidner, er følgende:

- 1 Datoen, tidspunktet og stedet for indhentningen af vidneforklaringer aftales mellem Ombudsmandens tjenestegrene og Generalsekretariatet, som underretter vidnet/vidnerne herom. Vidneforklaringerne aflægges normalt i Ombudsmandens lokaler i Bruxelles.

- 2 Hvert vidne afhøres enkeltvis og uden ledsagelse.
- 3 Arbejdssproget/arbejdssprogene aftales mellem Ombudsmandens tjenestegrene og Generalsekretariatet. Såfremt et vidne forinden anmoder herom, benyttes vidnets modersmål som arbejdssprog.
- 4 Spørgsmålene og svarene optages på bånd og skrives af Ombudsmandens tjenestegrene.
- 5 Udskriften tilsendes vidnet til underskrivelse. Vidnet kan foreslå sproglige rettelser af svarene. Hvis vidnet ønsker at korrigere eller supplere et svar, anføres det reviderede svar og begrundelsen herfor i et separat dokument, som vedlægges udskriften.
- 6 Den underskrevne udskrift og eventuelle bilag indgår i Ombudsmandens sagsakt.

Punkt 6 indebærer, at klageren modtager en kopi af den underskrevne udskrift og får mulighed for at fremsætte bemærkninger.

I 2003 blev Ombudsmandens beføjelser til at afhøre vidner bragt i anvendelse i én sag (1889/2002/GG).

2.7.2 Inspektion af dokumenter

I 2003 blev Ombudsmandens beføjelser til at foretage inspektion af sagsakter og dokumenter i forbindelse med en undersøgelse bragt i anvendelse i ti sager.

Det hedder i artikel 3, stk. 2, i Ombudsmandens statut:

"Fællesskabets institutioner og organer er forpligtet til at give Ombudsmanden de oplysninger, han anmoder om, og give ham adgang til de pågældende dokumenter. De kan kun modsætte sig dette under behørigt begrundet henvisning til deres tavshedspligt.

De giver kun adgang til dokumenter fra en medlemsstat, der er klassificeret som hemmelige i medfør af en lov eller en administrativ bestemmelse, når den pågældende medlemsstat forinden har givet sit samtykke hertil.

De giver adgang til andre dokumenter fra en medlemsstat efter at have underrettet den pågældende medlemsstat herom."

I Ombudsmandens instruktioner til sine ansatte i forbindelse med inspektion af dokumenter indgår følgende:

Den juridiske medarbejder må ikke underskrive nogen som helst form for tilsagn eller godkendelse, bortset fra en liste over de dokumenter, der er foretaget inspektion af eller taget kopi af. Hvis den pågældende institutions eller organs tjenestegrene fremsætter et sådant forslag, fremsender den juridiske medarbejder en kopi heraf til Ombudsmanden.

Hvis den pågældende institutions eller organs tjenestegrene forsøger at hindre eller skabe urimelige vilkår for inspektionen af dokumenter, skal den juridiske medarbejder informere dem om, at noget sådant betragtes som en nægtelse.

Hvis inspektion af et dokument nægtes, anmoder den juridiske medarbejder den pågældende institutions eller det pågældende organs tjenestegrene om at angive de behørigt begrundede henvisninger til tavshedspligten, der danner grundlag for afgørelsen.

Det første punkt blev tilføjet efter et tilfælde, hvor Kommissionens tjenestegrene var kommet med et forslag om, at Ombudsmandens medarbejdere skulle underskrive et tilsagn med henblik på at friholde Kommissionen for enhver skade, som måtte opstå for tredjemand ved udlevering af de oplysninger, der var indeholdt i dokumentet.

2.8 UNDERSØGELSER FORETAGET AF OMBUDSMANDEN OG RESULTATERNE HERAF

2.8.1 Undersøgelser efter en klage

Når Ombudsmanden beslutter at indlede en undersøgelse af en klage, er det første skridt at sende klagen med samtlige bilag til udtalelse hos den fællesskabsinstitution eller det fællesskabsorgan, der klages over. Når udtalelsen er modtaget, sendes den til klageren med anmodning om dennes bemærkninger.

I nogle sager tager institutionen eller organet selv skridt til at løse sagen til klagerens tilfredshed. Hvis udtalelsen og bemærkningerne viser, at dette er tilfældet, afsluttes sagen som "løst af institutionen". I andre sager beslutter klageren at frafalde klagen, og sagen afsluttes af denne årsag.

Hvis sagen hverken løses af institutionen eller frafaldes af klageren, fortsætter Ombudsmanden sine undersøgelser. Afslører undersøgelserne ikke noget tilfælde af fejl eller forsømmelser, underrettes klageren og institutionen eller organet om dette, og sagen afsluttes.

2.8.2 Mindelige løsninger og erstatning

En af de ting, der adskiller ombudsmænd fra domstole, er muligheden for at mægle. Mægling kan føre til en mindelig løsning, som tilfredsstiller både klageren og den institution, der er blevet klaget over.

Når Den Europæiske Ombudsmands undersøgelser afslører et tilfælde af fejl eller forsømmelser, søger han om muligt at finde en mindelig løsning. I nogle tilfælde betyder dette, at Ombudsmanden foreslår den pågældende institution eller det pågældende organ, at de tilbyder klageren erstatning. Dette drejer sig om kulanceerstatning fra institutionen, hvilket vil sige, at det ikke medfører erstatningsansvar eller skaber nogen form for præcedens.

2.8.3 Kritiske bemærkninger, forslag til henstillinger og særlige beretninger

Er en mindelig løsning ikke mulig, eller lykkes det ikke at nå frem til en sådan, afslutter Ombudsmanden enten sagen med en kritisk bemærkning til den pågældende institution eller det pågældende organ, eller han udarbejder et forslag til henstilling.

En kritisk bemærkning vurderes at være relevant i sager, hvor tilfældet af fejl eller forsømmelser ikke længere kan bringes til ophør af den pågældende institution, hvor tilfældet af fejl eller forsømmelser ikke synes at have nogen generelle følgevirkninger, og det ikke synes nødvendigt, at Ombudsmandens følger sagen op.

På foranledning af et forslag fra Europa-Parlamentet i forbindelse med Ombudsmandens årsberetning for 2000 etablerede Ombudsmanden et register over de kritiske bemærkninger, der var blevet fremsat siden starten af 2002, og underrettede Fællesskabets institutioner og organer om, at han havde til hensigt regelmæssigt at anmode om oplysninger om eventuel opfølgning i institutionen eller organet.

I januar 2003 bad Ombudsmanden Kommissionen om at oplyse ham om sin opfølgning på 21 af de kritiske bemærkninger, han havde fremsat i 2002, som han endnu ikke havde modtaget oplysninger om fra Kommissionen. I sit svar af 26. marts 2003 beklagede Kommissionen forsinkelserne og de

manglende svar, som var anledning til 15 af disse kritiske bemærkninger. Den underrettede også Ombudsmanden om, at dens tjenestegrene var blevet mindet om, at de skulle holde sig strengt til bestemmelserne i Kommissionens adfærdskodeks, og anførte en række områder, hvor den havde styrket sine interne procedurer med henblik på at undgå lignende tilfælde af fejl eller forsømmelser i fremtiden.

I sager, hvor det ikke synes nødvendigt for Ombudsmanden at følge op (dvs. hvor institutionen kan afhjælpe tilfældet af fejl eller forsømmelser, eller hvor tilfældet af fejl eller forsømmelser er særligt alvorligt eller har generelle følgevirkninger), fremsætter Ombudsmanden et forslag til henstilling til den pågældende institution eller det pågældende organ. Institutionen eller organet fremsætter i overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, i Ombudsmandens statut en detaljeret udtalelse inden tre måneder.

Hvis en fællesskabsinstitution eller et fællesskabsorgan ikke svarer tilfredsstillende på et forslag til henstilling, kan Ombudsmanden i henhold til artikel 3, stk. 7, sende en beretning til Europa-Parlamentet og til den berørte institution eller det berørte organ. Heri kan han fremsætte henstillinger.

2.8.4 Undersøgelser på eget initiativ

I henhold til traktatens artikel 195 har Ombudsmanden også beføjelse til at indlede en undersøgelse på eget initiativ. Sådanne undersøgelser anvendes normalt til at håndtere mulige systemiske problemer, ofte på grundlag af en række klager. Sådant en undersøgelse (OI/2/2002/IJH – se kapitel 3 nedenfor) resulterede i 2003 i, at Kommissionen begyndte at anvende en ny procedure med henblik på at give de tilbudsgivere, der ikke bliver valgt i udbudsprocedurer, tid til at få en tildelingsbeslutning prøvet ved domstolene. Denne nye procedure er beskrevet i Kommissionens meddelelse af 3. juli 2003⁴.

Ombudsmanden indledte tre nye undersøgelser på eget initiativ af denne slags i 2003. OI/1/2003 vedrører de interne tvistbilæggelsesprocedurer, der er til rådighed for nationale eksperter, der er udstationeret til Kommissionen. OI/3/2003 omhandler integration af handicappede, navnlig i forbindelse med de tiltag, som Kommissionen har gennemført for at sikre, at handicappede ikke forskelsbehandles i deres forbindelse med institutionen. OI/5/2003 vedrører Kommissionens bestræbelser på at fremme god forvaltningsskik på Europaskolerne.

Derudover kan en undersøgelse på eget initiativ anvendes til at undersøge spørgsmål, som rejses af klagere, der ikke er borgere eller bosiddende i EU. Der blev indledt to sådanne undersøgelser i 2003, hvoraf den ene også blev afsluttet i årets løb.

⁴

Kommissionens meddelelse KOM(2003) 395 (3.7.2003) – Procedure for information af ansøgere og bydende efter tildelingen af en ordre, men inden kontraktens underskrivelse, for offentlige indkøbsaftaler, som Kommissionen har indgået i henhold til finansforordningens artikel 105.

Eksempel på brug af en undersøgelse på eget initiativ

En cypriotisk statsborger ansøgte om at deltage i en udvælgelsesprøve tilrettelagt af De Europæiske Fællesskabers Personaleudvælgelseskontor (EPSO) med henblik på at oprette en reserveliste over cypriotiske sekretærer. Han klagede til Den Europæiske Ombudsmand over, at ansøgerne på grund af tekniske problemer ikke kunne foretage elektronisk tilmelding indtil det tidspunkt, som var angivet som frist i meddelelsen om udvælgelsesprøven.

Eftersom klageren hverken var borger eller bosiddende i Unionen, kunne Ombudsmanden ikke som sådan behandle klagen. I lyset af spørgsmålenes alvorlige karakter besluttede Ombudsmanden at indlede en undersøgelse på eget initiativ.

EPSO fremhævede, at ansøgere havde haft tilstrækkelig tid til at blive tilmeldt, samt at de i lyset af muligheden for tekniske problemer udtrykkeligt havde fået instruktioner om ikke at vente til de sidste par dage før fristens udløb. Den gennemgik imidlertid sagen igen efter Ombudsmandens indgriben og indbød klageren til stopprøven.

Sag OI/4/2003/OV

2.8.5 Analyse af undersøgelser

I 2003 indledte Ombudsmanden 253 undersøgelser, 248 i forbindelse med klager og fem på eget initiativ. (Yderligere oplysninger findes i bilag A, Statistik).

48 sager blev løst af institutionen eller organet selv. Heraf var 34 sager, hvor Ombudsmandens indgreb medførte et svar på ubesvaret korrespondance (jf. afsnit 2.9 i årsberetningen for 1998 for yderligere oplysninger om den procedure, der anvendes i sådanne sager). Fem sager blev frafaldet af klageren. I 87 sager afslørede Ombudsmandens undersøgelser intet tilfælde af fejl eller forsømmelser.

I 20 sager blev der fremsat en kritisk bemærkning til den berørte institution eller det berørte organ. En mindelig løsning blev opnået i fire sager. Institutionerne godkendte fem forslag til henstillinger i 2003, og to sager blev afsluttet efter en særlig beretning vedtaget af Europa-Parlamentet i 2002 (se afsnit 3.6).

Den fulde ordlyd af de særlige beretninger er offentliggjort på Ombudsmandens websted på alle EU's sprog.

Sammendrag

1 Indledning

2 Klager til Ombudsmanden

3 Afgørelser efter en undersøgelse

4 Forbindelser med andre af Den Europæiske Unions Institutioner

5 Forbindelser med ombudsmænd og tilsvarende organer

6 PR-Aktiviteter

Bilag

3.1 SAGER, HVOR DER IKKE ER KONSTATETERET FEJL ELLER FORSØMMELSER

3.1.1 Europa-Parlamentet

PÅSTAND OM MANGLENDE SERVICE I FORBINDELSE MED EN ANSÆTTELSESPROCEDURE

Afgørelse om klage 406/2003/(PB)IJH (fortrolig) over Europa-Parlamentet

KLAGEN

Der blev indgivet en klage til Ombudsmanden vedrørende Europa-Parlamentets procedure i forbindelse med besættelse af en højtstående stilling i dets tjenestegrene.

Klagen blev på klagerens anmodning erklæret fortrolig i overensstemmelse med artikel 2, stk. 3, i Ombudsmandens statut.

Ifølge klageren var de relevante faktiske omstændigheder i det væsentligste følgende:

Længe før fristens udløb sendte klageren en ansøgning til Europa-Parlamentet om en højtstående stilling, der var slået op i en bekendtgørelse om ledig stilling. Klageren modtog et svar fra Europa-Parlamentet, hvoraf det fremgik, at den rådgivende komité ikke ville gå videre med hans ansøgning, da den ikke kunne vurderes på grund af manglende dokumentation for bl.a. hans kvalifikationer, hvilket ellers var påkrævet ifølge bekendtgørelsen om den ledige stilling.

Klageren accepterer, at Parlamentet har visse regler vedrørende ansøgninger. Ikke desto mindre mener han, at Parlamentet burde have underrettet ham om, at han skulle fremsende yderligere oplysninger.

I det væsentligste gør klageren gældende, at Europa-Parlamentet i sin behandling af hans ansøgning om ansættelse i henhold til en bestemt bekendtgørelse ikke har ydet tilstrækkelig service, eftersom det ikke kontaktede ham og anmodede ham om at fremsende yderligere dokumentation.

Klageren gør gældende, at hans ansøgning bør tages op til fornyet overvejelse.

UNDERSØGELSEN

Europa-Parlamentets udtalelse

Europa-Parlamentet anførte i sin udtalelse i det væsentligste følgende:

Når den rådgivende komité gennemgår en ansøgning, er den bundet af ordlyden i bekendtgørelsen om den ledige stilling, som i nærværende sag fastlagde, at ansøgere skulle vedlægge deres ansøgning et detaljeret curriculum vitae og dokumentation for deres uddannelse, erhvervserfaring og nuværende stilling. Da den rådgivende komité gennemgik klagerens ansøgning, fandt den ingen dokumentation for udtalelserne i klagerens CV. Den rådgivende komité kunne derfor ikke vurdere klagerens ansøgning. En ansøger, der søger en stilling, der er slået op i en bekendtgørelse, skal give

komitéen alle de oplysninger, der er nødvendige for at verificere, at ansøgeren opfylder betingelserne i bekendtgørelsen. Ifølge retspraksis er hverken administrationen eller komitéen forpligtet til at gennemføre undersøgelser for at verificere, at ansøgeren opfylder alle de i bekendtgørelsen anførte betingelser.

Klageren blev opfordret til at fremsende sine bemærkninger til Europa-Parlamentets udtalelse. Klageren synes ikke at have fremsendt sådanne bemærkninger.

AFGØRELSEN

1 Påstand om manglende service

1.1 Klageren gør gældende, at Europa-Parlamentet i sin behandling af hans ansøgning om ansættelse ikke har ydet tilstrækkelig service, eftersom det ikke kontaktede ham og anmodede ham om at fremsende yderligere dokumentation.

1.2 Europa-Parlamentet anfører, at den rådgivende komité, når den gennemgår en ansøgning, er bundet af ordlyden i bekendtgørelsen om den ledige stilling, som i nærværende sag fastlagde, at ansøgere skulle vedlægge deres ansøgning dokumentation for deres uddannelse, erhvervs erfaring og nuværende stilling. Parlamentet påpeger ligeledes, at det i henhold til retspraksis på området ikke er forpligtet til at gennemføre undersøgelser for at verificere, om ansøgerne opfylder alle de i bekendtgørelsen anførte betingelser.

1.3 Ombudsmanden bemærker, at retten til god forvaltning er en af de grundlæggende rettigheder, som knytter sig til EU-statsborgerskab⁵, og at god forvaltningsskik, som klageren ganske rigtigt påpeger, kræver, at tjenestemanden skal være forekommende.⁶ I sine overvejelser om anvendelsen af god forvaltningsskik i nærværende sag påpeger Ombudsmanden, at ansættelser i Fællesskabets institutioner er underlagt særlige regler i tjenstemandsvedtægten og i Fællesskabets domstoles retspraksis, som skal overholdes for at sikre lige behandling af ansøgerne.

1.4 I henhold til retspraksis tilkommer det ansøgeren at tilstille udvælgelseskomitéen alle de oplysninger og dokumenter, som gør det muligt for denne at kontrollere, om den pågældende opfylder betingelserne i meddelelsen om udvælgelsesprøven.⁷ En udvælgelseskomité er ikke forpligtet til at anstille undersøgelser for at kontrollere, om ansøgerne opfylder alle betingelserne i meddelelsen om udvælgelsesprøven.⁸ Udvalgselskomitéen er endvidere bundet af ordlyden af meddelelsen om udvælgelsesprøven.⁹ I dette tilfælde anførtes det i den offentliggjorte meddelelse, at ansøgerne inden fristens udløb skulle have fremlagt dokumentation for deres uddannelser og/eller erhvervs erfaring. Under disse omstændigheder kunne en anmodning om yderligere dokumentation være et tilfælde af forskelsbehandling over for f.eks. de ansøgere, som havde opfyldt betingelserne i meddelelsen. Ombudsmanden mener derfor, at Europa-Parlamentet i nærværende sag har overholdt principperne om god forvaltningsskik og finder derfor ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser. I lyset heraf kan klagerens påstand ikke tages til følge.

2 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Europa-Parlamentets side. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

⁵ Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, artikel 41.

⁶ Artikel 12, stk. 1, i den europæiske kodeks for god forvaltningsskik, som Europa-Parlamentet vedtog i sin beslutning C5-0438/2000 af 6.9.2001 (kan findes på Ombudsmandens websted: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

⁷ Se f.eks. sag 225/87, *Patricia Belardinelli m.fl. mod De Europæiske Fællesskabers Domstol*, Sml. 1989, s. 2353, præmis 24, og sag T-133/89, *Jean-Louis Burban mod Europa-Parlamentet*, Sml. 1990 II, s. 245, præmis 34.

⁸ Se f.eks. sag T-133/89, *Jean-Louis Burban mod Europa-Parlamentet*, Sml. 1990 II, s. 245, præmis 34.

⁹ Se f.eks. sag T-54/91, *Nicole Almeida Antunes mod Europa-Parlamentet*, Sml. 1992 II, s. 1739, præmis 39.

3.1.2 Rådet for Den Europæiske Union

AKTINDSIGT I DET EUROPÆISKE KONVENTS DAGSORDENER OG PROTOKOLLER

Afgørelse om klage 1795/2002/IJH, vedrørende Rådet for Den Europæiske Union

KLAGEN

I oktober 2002 indgav V. en klage til Ombudsmanden på vegne af ECAS (European Citizen Action Service) over Det Europæiske Konvent og Rådet for Den Europæiske Union.

Nærværende afgørelse omhandler udelukkende klagen over Rådet. Ombudsmandens undersøgelse af klagen over Det Europæiske Konvent er genstand for en særskilt undersøgelse (se afsnit 3.1.5).

Ifølge klageren var de relevante faktiske omstændigheder i det væsentlige følgende:

I maj 2002 indgav klageren en begæring til Rådet om aktindsigt i Det Europæiske Konvents præsidiiums dagsordener og protokoller. Rådet svarede ikke inden for den i forordning 1049/2001 fastlagte tidsfrist på 15 dage. Den 19. juni 2002 genfremsatte klageren begæringen, og Rådet svarede den 12. juli 2002. Af svaret fremgik det bl.a., at Det Europæiske Konvent som organ er adskilt fra Rådet, at dets dokumenter ligger uden for anvendelsesområdet i forordning 1049/2001, og at Generalsekretariatet havde videresendt begæringen til Det Europæiske Konvents sekretariat.

Klageren udtrykker sin klage til Ombudsmanden i form af anmodninger om at undersøge, bekræfte eller fastslå visse spørgsmål. Klagen indeholder i det væsentlige følgende påstande mod Rådet:

- Rådet svarede ikke på klagerens oprindelige begæring om aktindsigt i Det Europæiske Konvents præsidiiums dagsordener og protokoller inden for den i forordning 1049/2001 fastlagte tidsfrist på 15 dage og undlod at underrette ham om hans klagemuligheder.
- Rådet er i besiddelse af de omhandlede dokumenter og bør således give aktindsigt i dem i overensstemmelse med forordning 1049/2001.

UNDERSØGELSEN

Rådets udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Rådet i det væsentlige følgende:

Konventet blev oprettet af Det Europæiske Råd og ikke af Rådet, som ikke er repræsenteret som institution i konventet. Rådet stiller visse faciliteter til rådighed for konventet som f.eks. kontorlokaler og – ligesom Europa-Parlamentet og Kommissionen – udstationeret personale. Konventets præsidium arbejder helt uafhængigt af Rådet og Generalsekretariatet.

At konventets sekretariat arbejder i Rådets lokaler betyder ikke, at de af konventet udarbejdede dokumenter er Rådets dokumenter, eller at Rådet har kendskab til dem. Konventets sekretariat arbejder uafhængigt af Rådets Generalsekretariat. Det ledes af en generalsekretær, der ikke er medlem af Rådets personale, og som hører under konventets formand.

Rådet er ikke i besiddelse af de af klageren begærede dokumenter. Selv om Rådet holdes underrettet om udviklingen i konventets arbejde, er præsidiets dagsordener og protokoller ikke tilgængelige for hverken Rådet eller Generalsekretariatet.

For så vidt angår påstanden om forsinket svar til klageren og manglende oplysninger om klagemuligheder, påpegede Rådet, at klagerens oprindelige begæring blev sendt pr. e-mail den 29. april 2002. I stedet for blot at informere klageren om, at Rådet ikke lå inde med dokumenterne, hvilket ville have tvunget ham til at sende sin klage videre til konventet og dermed forsinke sagen unødvendigt, foretog Rådets Generalsekretariat en fornuftig vurdering og videresendte hurtigst muligt hans e-mail til konventets sekretariat.

Generalsekretariatets computersystem sendte en automatisk bekræftelse af modtagelsen til klageren efter modtagelsen af hans e-mail. Denne bekræftelse indeholdt ikke en henvisning til retten til at genfremsætte begæringen. I nærværende sag ville en sådan henvisning ikke have givet mening, eftersom klageren blev underrettet om, at Rådet ikke lå inde med dokumenterne. Det havde været misvisende at foreslå klageren at genfremsætte begæringen i Rådet med henblik på en anden konklusion.

I sit svar på den genfremsatte begæring gjorde Rådet ikke klageren opmærksom på hans øvrige klagemuligheder. Rådets Generalsekretariat har taget skridt til at forhindre, at denne administrative forglemmelse sker igen.

Klagerens bemærkninger

Klageren mener, at Rådet i sin udtalelse nærmere redegjorde for forholdet mellem institutionen selv og Det Europæiske Konvent, idet den forklarede, at Rådet ikke er i besiddelse af de begærede dokumenter. Klageren medgiver således, at klagen i denne henseende er ubegrundet.

Klageren accepterer, at Rådet fortog en fornuftig vurdering ved at videresende klagen til konventets sekretariat, og at Rådets sekretariat svarede omgående i overensstemmelse med artikel 7, stk. 1, i forordning 1049/2001. Det ville imidlertid have været nyttigt, hvis Rådet havde sendt en kopi til klageren. For så vidt angår undladelsen af at oplyse om andre muligheder, anførte klageren, at han anerkender og sætter pris på Rådets bestræbelser på at forhindre en gentagelse af dette. Som en rådgivnings- og støttetjeneste for ngo'er og enkeltpersoner i EU's institutioner fremhævede ECAS, at det er yderst vigtigt, at borgerne kender deres rettigheder. I en telefonsamtale med Ombudsmandens kontor den 7. marts 2003 gjorde ECAS' personale på klagerens vegne opmærksom på, at denne er tilfreds med Rådets svar.

AFGØRELSEN

1 Påstanden om for sent svar på en begæring om aktindsigt i dokumenter og undladelse af at oplyse om klagemuligheder

1.1 Klageren gør gældende, at Rådet ikke svarede på hans oprindelige begæring om aktindsigt i Det Europæiske Konvents præsidiiums dagsordener og protokoller inden for den i forordning 1049/2001 fastlagte tidsfrist på 15 dage og undlod at underrette ham om hans klagemuligheder.

1.2 Ifølge Rådet foretog Generalsekretariatet en fornuftig vurdering og videresendte hurtigst muligt klagerens e-mail til konventets sekretariat. I sit svar på den genfremsatte begæring gjorde Rådet ikke klageren opmærksom på hans øvrige klagemuligheder. Rådets Generalsekretariat har taget skridt til at forhindre, at denne administrative forglemmelse sker igen.

1.3 De oplysninger, Ombudsmanden er i besiddelse af, viser, at Rådet reelt bestræbte sig på hurtigt og effektivt at behandle klagerens begæring. Den har indrømmet, at den ikke oplyste klageren om dennes klagemuligheder, og har taget skridt til at undgå dette i fremtiden. Ombudsmanden forstår, at klageren er tilfreds med Rådets svar. Ombudsmanden finder derfor, at dette aspekt af klagen er løst af institutionen.

2 Påstanden om, at dokumenterne er i Rådets besiddelse

2.1 Klageren gør gældende, at Det Europæiske Konvents præsidiiums dagsordener og protokoller er i Rådets besiddelse, og at Rådet i overensstemmelse med forordning 1049/2001 derfor bør give aktindsigt i disse.

2.2 Rådet anfører, at konventets præsidium arbejder fuldstændig uafhængigt af Rådet og Generalsekretariatet, og at Rådet ikke er i besiddelse af de af klageren begærede dokumenter. Selv om Rådet holdes underrettet om udviklingen i konventets arbejde, er præsidiets dagsordener og protokoller ikke tilgængelige for hverken Rådet eller Generalsekretariatet.

2.3 Ombudsmanden er ikke bekendt med noget, der skulle så tvivl om Rådets forklaring om dets forhold til Det Europæiske Konvents præsidium. Ombudsmanden bemærker, at klageren accepterer Rådets forklaring og anerkender, at dette aspekt af klagen er ubegrundet. Ombudsmanden finder derfor ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

3 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Rådets side. Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

3.1.3 Europa-Kommissionen

LIFE-PROGRAMMET: KOMMISSIONENS AFVISNING AF AT AFSLUTTE BETALINGEN AF ET PROJEKT

Afgørelse om klage 1826/2001/JMA over Europa-Kommissionen

KLAGEN

I juni 1996 fremsendte klagerens organisation (CTFC) et forslag til Kommissionen om under LIFE-programmet at udføre et projekt til udvikling af spiselige svampe inden for rammerne af visse skovplantningsinitiativer (ref.: LIFE/ ENV/E/512). CTFC skulle udvikle projektet i samarbejde med en række individuelle skovejere. I december 1996 godkendte Kommissionen forslaget. CTFC modtog efterfølgende støtte fra Kommissionen på i alt 208.749,58 EUR.

I oktober og november 1997 drøftede klageren ved flere lejligheder med Kommissionens tjenestegrene, hvordan man i projektets budget skulle vise, hvilke udgifter de enkelte skovejere havde haft. Som følge af disse drøftelser blev det besluttet at definere forholdet mellem CTFC og tredjepartsskovejere gennem individuelle aftaler udarbejdet på baggrund af en standardaftale. Af disse aftaler skulle såvel samarbejdsområdet mellem de forskellige parter samt indvirkningerne på budgettet fremgå. Den 30. oktober 1997 sendte klageren standardaftalen pr. fax til Kommissionen tjenestemand med ansvar for projektets finansielle del. Den 4. november 1997 sendtes kontrakten ligeledes pr. fax til dB, som er Kommissionens tjenestemand med ansvar for at overvåge og evaluere projektet.

Efter denne korrespondance ringede dB til klageren og godkendte indholdet af standardaftalen. Under samtalen insisterede dB på, at al fremtidig kontakt for effektivitetens skyld skulle foregå direkte med ham og altid pr. telefon.

I februar 1999 fremsendte klageren en statusrapport for projektet, hvori indvirkningerne på budgettet af skovejernes arbejde fulgte den model, som var blevet drøftet med Kommissionens tjenestegrene i oktober og november 1997. I juni 1999 ringede dB til klageren og anmodede om, at de udgifter, der var forbundet med skovejernes arbejde, blev konsolideret og behandlet som ekstern støtte. Til

trods for at klageren indledningsvist ikke var meget for at ændre de aftalte finansielle kriterier, var han nødt til at acceptere ændringerne som betingelse for gennemførelsen af delbetalingen. I oktober 1999 leverede klageren personligt den nye udgave af rapporten til Kommissionen. Kommissionen foretog delbetalingen i april 2000.

I februar 2000 fremsendte klageren den endelige rapport, hvori indvirkningerne på budgettet af skovejernes arbejde blev behandlet på samme måde som i statusrapporten. I oktober 2000 anmodede Kommissionen om yderligere oplysninger. Efter at have modtaget klagerens svar sendte institutionen ham en fax af 30. januar 2001, hvori den satte spørgsmålstejn ved den måde, hvorpå skovejernes omkostninger var blevet vist, og hvori den krævede, at disse blev tilbagebetalt. Ifølge klageren respekterede Kommissionen med sin anmodning ikke hans ret til at forsvare sig, eftersom den ikke gav mulighed for en høring, som det fastlægges i artikel 11, stk. 2, i forordning 1973/92 om LIFE-programmet.

I den efterfølgende kontrovers fralagde dB sig ethvert ansvar, og Kommissionens finansielle tjenestegrene var ikke villige til at imødekomme klageren.

På baggrund af ovenstående gør klageren gældende, at (i) Kommissionens tjenestegrene vildledte ham og ikke ydede den nødvendige støtte, og (ii) den procedure, som Kommissionen fulgte ved håndteringen af projektet, var uklar og ikke overholdt de gældende regler. Klageren gør derfor gældende, (iii) at Kommissionen bør trække sin anmodning om tilbagebetaling tilbage og udbetale resten af pengene for projektet og de påløbne renter.

Kommissionens udtalelse

Hverken i Kommissionens beslutning om at yde finansiell støtte til projektet (C896/3058/endelig/0037) [i det følgende benævnt beslutningen] eller i dens budgetforslag fastlagdes en rolle for tredjepartsskovejere. For at de kunne deltage i projektet, skulle beslutningen derfor først ændres, ligesom Kommissionen skulle godkende det nye arbejdsforhold.

Selv om klageren den 30. oktober 1997 sendte et aftaleudkast pr. fax, der fastlagde rammerne for CTFC's arbejdsforhold med skovejerne, blev dokumentet aldrig formelt sendt til Kommissionen til godkendelse, som det ellers var forudsat i beslutningen.

I februar 1999 gav klageren efter at have fremsendt sin statusrapport udtryk for sit ønske om at lade tredjepartsskovejernes omkostninger indgå i projektets budget. Kommissionen anførte, at dens tjenestegrene havde gjort det klart for klageren, at det var en forudsætning for dette, at beslutningen blev ændret forinden, og at Kommissionen godkendte det nye arbejdsforhold. Ved samme lejlighed mindede den ligeledes klageren om, at en sådan ændring ikke kunne ændre de finansielle betingelser for LIFE-støtten som defineret i artikel 2 og 3 i beslutningens bilag 2.

I maj 2000 udbetalte Kommissionen delbeløbet. Den understregede, at denne finansielle handling udelukkende afhang af størrelsen af udgifterne, og at den ikke foregreb den endelige vurdering af, hvorvidt disse udgifter var berettigede.

Den endelige rapport blev modtaget den 19. maj 2000. Selv om målene med projektet var nået, overholdt budgettet i sin struktur og sit indhold, særligt for så vidt angår omkostningerne afholdt af skovejerne, ikke betingelserne i beslutningen.

Kommissionen anførte, at klageren ikke havde kunnet bevise, at de af tredjepartsskovejere angivne udgifter (147.867 EUR) rent faktisk var blevet afholdt som krævet i beslutningens artikel 3, stk. 4, og artikel 4, stk. 1. Der var ikke fremlagt beviser for nogen pengestrøm mellem CTFC og en tredjepart. Kommissionen understregede, at bestemmelserne i beslutningens artikel 3, stk. 3, er entydige og ufravigelige. Den tilføjede, at dens tjenestegrene ikke kunne have foranlediget klageren til at tro, at disse retlige bestemmelser kunne omgås.

Den 25. oktober 2000 anmodede Kommissionen om yderligere oplysninger, som klageren fremsendte den 13. november 2000. Kommissionen mente ikke, at de nye oplysninger fjede nye aspekter til sagen, og informerede pr. fax af 30. januar 2001 klageren om, at støttebeløbet svarende til disse

udgifter ikke ville blive udbetalt, og at en del af den allerede udbetalte støtte (37.040 EUR) skulle tilbagebetales. Institutionen gav klageren en kort tidsfrist til at fremsætte sine bemærkninger. På baggrund af de af klageren fremsendte oplysninger den 8. februar 2001 reducerede Kommissionen kravet om tilbagebetaling til et beløb på 30.429 EUR og udstedte indtægtsordren den 6. marts 2001. Kommissionen mente, at dens tjenestegrene havde handlet i overensstemmelse med kriterierne i artikel 7 i beslutningens bilag 2.

Den 4. april 2001 havde klageren et møde med Kommissionens tjenestegrene. Da han ikke var i stand til at fremlægge yderligere beviser, bekræftede Kommissionen den 26. april 2001 sit tidligere standpunkt. Kommissionens endelige anmodning om tilbagebetaling blev udstedt den 30. august 2001 og henviste til klagerens klagemuligheder.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger af 30. juli 2002 gentog klageren påstandene i sin klage. Han understregede, at arbejdsforholdet til skovejere samt bogføringen af de dermed forbundne udgifter var blevet drøftet grundigt med Kommissionens tjenestegrene.

Klageren forklarede, at det i tre forskellige kapitler i CTFC's oprindelige tilbud var blevet forklaret, hvorfor det var nødvendigt at involvere skovejere i projektarbejdet, nemlig i afsnit A13/4 (afsnit om genplantning i projektets sammendrag); afsnit A14/7 (beplantning) og i flere økonomiske afsnit (A5, A6, A9 og A11).

Han beskrev de forhandlinger, som siden juli 1997 havde fundet sted med Kommissionens ansvarlige tjenestegrene om indregning af de af tredjepartsskovejere afholdte udgifter i projektets budget. To forskellige modeller blev overvejet: Den første model, hvorved skovejere blev betalt direkte for de udførte opgaver, og den anden, der var baseret på indgåelsen af individuelle kontrakter. Sammen med Kommissionens ansvarlige tjenestegrene blev det besluttet at vælge den anden model, hvorefter der ikke skulle fremgå nogen pengestrømme. Dette fremgår også af faxskrivelserne af 30. oktober 1997 og 4. november 1997. Klageren understregede, at den finansielle struktur i statusrapporten, særligt bogføringen af tredjepartsudgifter, var blevet ændret i henhold til Kommissionens forslag.

Den 16., 22., 29., 30. og 31. oktober 2002 fremsendte klageren yderligere oplysninger om møderne med Kommissionens tjenestemænd, som efter hans mening understøttede hans påstande.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

I lyset af klagerens bemærkninger skrev Ombudsmanden den 31. oktober 2002 til Kommissionen. I sin skrivelse henviste Ombudsmanden til de faktiske oplysninger beskrevet i klagerens bemærkninger, som syntes at understøtte hans påstande, og anmodede Kommissionen om at udtale sig herom.

Kommissionens anden udtalelse

Kommissionen gjorde gældende, at klagerens bemærkninger ikke tilføjede nye aspekter i sagen. Institutionen understregede, at dens tjenestegrene ikke havde givet anvisninger vedrørende ændringen af de finansielle regler for kontrakten. Den forklarede, at klageren aldrig havde fremsendt beviser på, at en af Kommissionens tjenestemænd havde givet de påståede anvisninger i forbindelse med projektet. Endvidere fremgår der af Kommissionens dossier ingen sådanne anvisninger (hverken i elektronisk form eller på papir).

Kommissionen henviste til de af klageren til dens tjenestegrene fremsendte faxskrivelser af 30. oktober og 4. november 1997, hvori han foreslog ændringer til den finansielle aftale. Kommissionen påpegede, at disse skrivelser ikke havde nogen kontraktmæssig værdi og var blevet fremsendt til orientering. Selv om klageren flere gange var blevet gjort opmærksom på behovet for en officiel anmodning, var denne anmodning aldrig blevet præsenteret for Kommissionen. Under disse omstændigheder mente Kommissionen ikke, at klageren havde andet valg end at respektere alle aspekter af kontrakten.

Institutionen bemærkede, at klageren allerede tidligere havde draget fordel af LIFE-programmet og var fuldt ud klar over de finansielle regler i forbindelse hermed. Kommissionen mente, at klageren burde have vidst, at alle finansielle godkendelser foregår i projektets sidste fase. Han kunne således ikke have antaget, at Kommissionens delbetaling betød, at hans finansielle ændringer var blevet accepteret.

Kommissionen understregede, at den var villig til at overveje at betale de af klageren påståede omkostninger og dermed standse sin indtægtsordre, hvis klageren ville fremsende beviser på, at disse omkostninger rent faktisk var blevet afholdt. Kommissionen påpegede, at den ved flere lejligheder havde anmodet om bevis på, at støttemodtageren havde foretaget betalinger til de organisationer, der udførte arbejdet. Trods disse anmodninger havde Kommissionen ikke modtaget nogen sådanne oplysninger. Kommissionen havde derfor besluttet at fastholde en indtægtsordre på 30.429 EUR under anvendelse af artikel 3, stk. 3, litra c), i støttebeslutningen. Den tilføjede, at hvis klageren ikke kunne fremlægge sådanne beviser, ville Kommissionen imidlertid fortsætte med gennemførelsen af indtægtsordren.

Klagerens bemærkninger til Kommissionens anden udtalelse

I sine bemærkninger til Kommissionens anden udtalelse af 20. december 2002 og 10. januar 2003 fastholdt klageren, at formatet af den finansielle del af hans rapporter var opstået efter forslag fra Kommissionens tjenestegrene, som ikke efterfølgende havde givet udtryk for formel utilfredshed hermed. Selv om klageren ikke kunne fremlægge skriftlige beviser herpå, henviste han til en række formelle erklæringer fra deltagere i projektet, der bekræftede hans holdning. Klageren gav udtryk for, at han var villig til, om nødvendigt, at vidne over for Ombudsmanden.

Klageren vedlagde forskellige dokumenter, som viste, at Kommissionen, i det mindste for så vidt angår LIFE-projekt 97/ENV/E/260, havde accepteret brugen af bilaterale aftaler mellem støttemodtageren og flere underleverandører, hvor der ikke fandt pengestrømme sted.

Til sidst anførte klageren, at CTFC om nødvendigt eventuelt var villig til at omformulere den finansielle del af projektet i overensstemmelse med Kommissionens anmodninger. Han anmodede Ombudsmanden om at overvåge proceduren med henblik på at sikre, at man nåede frem til en rimelig løsning, og at CFTC ikke blev uretmæssigt straffet.

AFGØRELSEN

1 Kommissionens ansvarlige tjenestegrenes holdning til klageren

1.1 Klageren gør gældende, at Kommissionens tjenestegrene vildledte ham og ikke ydede den nødvendige bistand. Han hævder, at arbejdsforholdet til skovejerne samt bogføringen af de dermed forbundne udgifter var blevet drøftet indgående med Kommissionens tjenestegrene.

1.2 Kommissionen anfører, at dens tjenestegrene umuligt kunne have foranlediget klageren til at tro, at han kunne se bort fra projektets regler. Den anfører, at klageren ikke havde fremlagt beviser på, at Kommissionens tjenestegrene havde givet de påståede anvisninger i forbindelse med projektet, og at der ikke fremgik nogen sådanne anvisninger af Kommissionens akter.

1.3 Ombudsmanden bemærker, at klageren har fremsendt omfattende dokumenter, som viser hans løbende korrespondance med Kommissionens ansvarlige tjenestegrene. Efter at have gennemgået disse dokumenter, fremgår det, at de ansvarlige tjenestemænd udmærket var klar over klagerens arbejde og derfor burde have været bekendt med de finansielle kriterier, der blev anvendt ved bogføringen af underleverandørernes arbejde. Ombudsmanden mener imidlertid ikke, at der foreligger direkte beviser, som kunne føre til den konklusion, at Kommissionen har vildledt klageren.

Ombudsmanden konkluderer derfor, at dette aspekt af klagen ikke udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side.

2 Kommissionens procedure ved tilbagebetaling af en del af støtten

2.1 Klageren gør gældende, at den procedure, som Kommissionen har fulgt ved håndteringen af hans projekt, var uklar og i strid med de gældende regler. Han hævdede, at hans ret til at forsvare sig ikke er blevet respekteret, og at Kommissionens anmodning om tilbagebetaling af hans del af støtten ikke gav mulighed for en høring som fastlagt i artikel 11, stk. 2, i forordning 1973/92 om LIFE-programmet.

2.2 Kommissionen hævder, at dens tjenestegrene har handlet i overensstemmelse med de gældende regler (artikel 7 i bilag 2 i beslutningen om finansiel støtte til projektet [beslutningen]). Den forklarede, at den i sin første anmodning af 30. januar 2001 gav klageren mulighed for at få sine synspunkter hørt, inden der blev truffet en endelig afgørelse, og endvidere at dens endelige anmodning af 30. august 2001 indeholdt oplysninger om klagemulighederne.

2.3 Ombudsmanden bemærker, at reglerne om gennemførelse af de projekter, der finansieres gennem LIFE-programmet, er fastlagt i Rådets forordning 1973/92¹⁰ samt i alle Kommissionens afgørelser om støtte til individuelle projekter.

Den procedure, Kommissionen har fulgt i sager om uberettiget betaling, er fastlagt i artikel 11, stk. 2, i forordning 1973/92, som lyder som følger:

"[...] hvis gennemførelsen af en aktion kun kan give ret til en del af den tildelte finansielle støtte, anmoder Kommissionen modtageren om at fremsætte sine bemærkninger inden for en bestemt frist. Hvis modtageren ikke giver en rimelig begrundelse, kan Kommissionen slette resten af støttebeløbet og kræve tidligere udbetalte beløb tilbagebetalt."

I artikel 7 i beslutningens bilag 2 gengives identiske proceduremæssige krav.

2.4 Ombudsmanden bemærker endvidere, at Kommissionen i sin første anmodning om tilbagebetaling af 30. januar 2001 i det sidste afsnit anførte, at der senest den 9. februar 2001 ville blive tilsendt finansinspektøren et notat til forudgående godkendelse, så klageren kunne sende sine bemærkninger som fastlagt i artikel 11, stk. 2, i LIFE-forordningen. Den endelige debetnota blev sendt til klageren den 6. marts 2001. Selv om der i notatet ikke nævntes nogen eventuelle klagemuligheder, henviste Kommissionen til disse muligheder i sin videre korrespondance med klageren af 30. august 2001.

2.5 På baggrund af ovenstående mener Ombudsmanden ikke, at Kommissionen har krænket klagerens ret til at forsvare sig ved at anmode om tilbagebetaling af en del af støtten. Under disse omstændigheder mener Ombudsmanden, at den af Kommissionen fulgte fremgangsmåde ved håndteringen af projektet ikke var uklar, og at institutionen dermed syntes at overholde de gældende regler. Ombudsmanden konkluderer derfor, at dette aspekt af klagen ikke synes at udgøre et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side.

3 Kommissionens anmodning om tilbagebetaling af en del af støtten

3.1 Klageren gør gældende, at Kommissionen bør trække sin anmodning om tilbagebetaling tilbage og udbetale resten af pengene for projektet og de påløbne renter.

3.2 I sin første udtalelse begrundede Kommissionen sin anmodning om tilbagebetaling med, at klageren aldrig formelt havde sendt et ændringsforslag til beslutningen med henblik på at gøre det muligt for tredjeparter at deltage i projektet. Institutionen påpegede, at klageren ikke havde været i stand til at bevise, at de af tredjepartsskovejere angivne udgifter rent faktisk var blevet afholdt.

3.3 For så vidt angår deltagelse fra tredjepartsskovejere, bemærker Ombudsmanden, at der i de tekniske beskrivelser af projektet, som indgik i modtagerens forslag, blev taget højde for samarbejdet med disse. Den 30. oktober og 4. november 1997 underrettede klageren formelt Kommissionens

¹⁰

Rådets forordning (EØF) nr. 1973/92 af 21.5.1992 om oprettelse af et finansielt instrument for miljøet (LIFE); EFT L 206 af 22.7.1992, s. 1.

tenestegrene om den kommende deltagelse af tredjepartsskovejere i gennemførelsen af projektet. Ombudsmanden bemærker, at Kommissionen ikke har fremlagt beviser for, at dens tjenestegrene har gjort indvendinger mod klagerens initiativ.

I forbindelse med bogføringen af udgifter afholdt af disse tredjeparter mener Ombudsmanden ikke, at Kommissionen syntes at have været fuldstændig uvidende om de af klageren anvendte kriterier, som det kan ses af hans faxskrivelser til institutionen af 30. oktober og 4. november 1997¹¹. Ombudsmanden bemærker, at det bogføringsskema, som klageren har brugt i sin endelige rapport fulgte samme mønster som statusrapporten. Efter at have modtaget statusrapporten undlod Kommissionen ikke blot at gøre indvendinger mod indholdet deraf, men fortsatte også med midtvejsbetalingen. Dermed accepterede Kommissionen tilsyneladende, som fastlagt i artikel 2, stk. 3, i beslutningens bilag 2, indholdet af regnskabet og statusrapporten, som modtageren havde fremsendt¹².

3.4 I sit svar på Ombudsmandens yderligere undersøgelser understregede Kommissionen, at den var villig til at overveje at betale de omkostninger, som klageren havde gjort gældende og dermed standse sin indtægtsordre, hvis klageren ville fremsende beviser på, at disse omkostninger rent faktisk var blevet afholdt af tredjepartsskovejerne. I sine seneste bemærkninger gav klageren udtryk for, at han var villig til at omformulere det finansielle afsnit af projektet i overensstemmelse med Kommissionens anmodninger, ligesom han har anmodet Ombudsmanden om at overvåge projektet med henblik på at sikre en rimelig løsning. I lyset af ovenstående mener Ombudsmanden ikke, at der er grund til at undersøge dette aspekt af klagen yderligere.

3.5 Klageren har anmodet Ombudsmanden om at overvåge proceduren. Ombudsmanden påpeger, at Kommissionen i henhold til Fællesskabets finansielle procedurer er ansvarlig for forvaltningen af den pågældende kontrakt. Klageren har imidlertid mulighed for at indgive en ny klage til Ombudsmanden i fremtiden, hvis han finder det nødvendigt.

4 Konklusion

Den Europæiske Ombudsmands undersøgelser af denne klage viser ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Europa-Kommissionens side. Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

ANNULLERING AF SPØRGSMÅL OG PÅSTAND OM MANGLENDE OVERHOLDELSE AF MEDDELELSE OM UDVÆLGELSESPRØVE

Afgørelse om klage 647/2002/OV over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Ifølge klageren var de faktiske omstændigheder følgende:

Klageren deltog i almindelig udvælgelsesprøve KOM/A/6/01, men bestod ikke stopprøve b), hvor han kun fik 16,842/40. Klageren indgav to klager til udvælgelseskomitéen; den 10. januar 2002, hvor han anmodede om, at prøve b) blev taget om, og den 11. februar 2002, hvor han anfægtede rettelsesmetoden. Udvalgelseskomitéen besluttede at annullere tre spørgsmål i stopprøven. Klageren anfægtede dette, men udvalgelseskomitéen svarede, at annulleringen af spørgsmålene

¹¹ Ordlyden i faxskrivelsen fra klageren til Kommissionens tjenestemand med ansvar for projektets finansielle aspekter af 30. oktober 1997 er særligt illustrativ:

"Kære J. Som aftalt i juli fremsender jeg hermed et forslag til "aftale" som redegørelse for skovejernes bidrag til LIFE' 96-projektet ENV/ E/512, for så vidt angår både tid og ressourcer. Jeg vil sætte pris på, hvis De vil underrette os om, hvilken form for dokumenter vi skal føre, samt hvilke begrænsninger vi skal være opmærksomme på. [...]"

¹² ...der foretages en mellembetaling, så snart Kommissionen har accepteret regnskabet og den tilsvarende rapport, som modtageren har fremsendt.

gjaldt for alle, og at lighedsprincippet derfor var blevet overholdt. Som svar på klagen sendte udvælgelseskomitéen klageren en kopi af listen med multiple choice-spørgsmål med de korrekte svar og klagerens svar. Klageren mener, at fem af hans svar i prøve b) også var korrekte, og at han derfor ville have fået 22,105/40 i stedet for 16,842/40.

Da udvælgelseskomitéen afviste klagerens klager, klagede han den 25. marts 2002 til Ombudsmanden. Han nedlagde tre påstande:

- 1 Udvalgelseskomitéen overholdt ikke princippet om lighed mellem kandidaterne, da den annullerede spørgsmål 9 og 37 i prøve b).
- 2 Udvalgelseskomitéen gav ingen begrundelse for sit svar på klagerens påstand om, at hans svar på spørgsmål 5, 8, 11, 13 og 25 i prøve b) også kunne udledes af den tekst, som blev fremsendt til kandidaterne.
- 3 Klageren gør gældende, at udvælgelseskomitéen undlod at respektere betingelserne i punkt VI.D i meddelelsen om udvælgelsesprøven, da han havde fået oplyst, at en række kandidater, som ikke opnåede det krævede antal mindstepoint ved stopprøven, alligevel var blevet optaget på den liste med 600 kandidater, som beskrives i meddelelsen om udvælgelsesprøven.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I en skrivelse af 14. december 2001 underrettede kontor Admin.A.2 klageren om resultatet af stopprøven. Eftersom klageren fik 16,842 ud af 40 i prøve b) vedrørende evnen til logisk ræsonnement vedrørende tal og bogstaver, og det krævede antal mindstepoint var 20, fortsatte udvælgelseskomitéen ikke med at rette hans skriftlige prøve i overensstemmelse med punkt VI.D i meddelelsen om udvælgelsesprøven, ifølge hvilken alle pointtal under det krævede antal mindstepoint er udelukkelsesårsag.

Klageren blev ligeledes underrettet om, at udvælgelseskomitéen havde besluttet at annullere et spørgsmål i prøve a) og spørgsmål 9 og 37 i prøve b), eftersom der blev konstateret fejl i disse efter prøven. Med henblik på at garantere lighed mellem kandidaterne blev beslutningen om at annullere disse spørgsmål gennemført for alle sprogversioner.

Som svar på sin forespørgsel af 18. december 2001 fik klageren tilsendt en kopi af sit optiske svarark og af arket med de korrekte svar på stopprøven.

I en skrivelse af 10. januar 2002 satte klageren spørgsmålstegn ved kvaliteten af prøve b) samt annulleringen af spørgsmålene i betragtning af, at dette rent faktisk havde skabt en ulighed, der påvirkede hans berettigede forventning. I sit svar forklarede udvælgelseskomitéen målet med prøven i evnen til logisk ræsonnement vedrørende tal og bogstaver samt årsagen til, at spørgsmålene blev annulleret.

For så vidt angår klagerens påstand om annullering af spørgsmålene, henviste Kommissionen til retspraksis fra Retten i Første Instans¹³ og Domstolen¹⁴. I henhold til denne retspraksis skal kandidaterne besvare alle spørgsmål og ikke blot spørgsmål efter deres eget valg. Antallet og indholdet af de spørgsmål, der skal besvares, er således identisk for alle kandidater. Kandidaternes chancer forbliver uændrede, hvis en række spørgsmål på et senere tidspunkt annulleres.

Kommissionen påpegede endvidere, at vurderingen af spørgsmålene ikke var ændret, eftersom alle spørgsmålene blev tildelt de samme point.

¹³ Dom af 17.1.2001, T-189/99, *Gerochristos*.

¹⁴ Sag C-263/01 af 13.12.2001, P. Giulietti, præmis 35 og 36.

For så vidt angår påstanden om, at udvælgelseskomitéen ikke tog højde for, at klagerens svar på spørgsmål 5, 8, 11, 13 og 25 i prøve b) også kunne udledes af teksten til prøven, bemærkede Kommissionen, at udvælgelseskomitéen havde gennemgået dem, men at dette ikke retfærdiggjorde en ændring af dens beslutning om resultatet.

For så vidt angår klagerens påstand om, at udvælgelseskomitéen ikke overholdt punkt VI.D i meddelelsen om udvælgelsesprøven, bemærkede Kommissionen, at alle betingelserne i meddelelsen om udvælgelsesprøven var overholdt, og at der efter rettelsen af stopprøverne kun blev rettet prøver for de kandidater, der havde fået det krævede antal mindstepoint for de enkelte prøver og det højeste antal point for hele prøven. Antallet af kandidater, der fik det krævede antal mindstepoint i stopprøven i prøvens område 02, var højere end de 600 kandidater, man havde fastlagt i meddelelsen om udvælgelsesprøven.

Klagerens bemærkninger

For så vidt angår annullering af spørgsmål 9 og 37 i prøve b), bemærkede klageren, at princippet om lighed i behandlingen af kandidaterne var overtrådt, fordi annulleringen har givet de kandidater, som havde svaret forkert, en fordel, mens de kandidater, der havde svaret rigtigt, blev straffet.

For så vidt angår den anden påstand, giver klageren et eksempel i form af det svar, han gav på spørgsmål 13, og som ifølge ham også kunne udledes af teksten og derfor ikke var forkert: Han valgte svar b), nemlig *«en faisant attention à sa technique de respiration, il est possible de réduire sa tension artérielle»*. Han valgte at svare b) på baggrund af følgende oplysninger i teksten: *«il est possible d'obtenir des résultats remarquables par la simple application de techniques respiratoires : diminution de la tension artérielle»*. Klageren vil gerne vide, hvorfor hans svar ikke var korrekt.

For så vidt angår den tredje påstand, vil klageren gerne have Ombudsmanden til at kontrollere, om udvælgelseskomitéen respekterede punkt VI.D i meddelelsen om udvælgelsesprøven ved at anmode Kommissionen om listen over de kandidater (og deres resultater), som bestod alle stopprøverne.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Efter at have overvejet Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger fremgik det, at der var behov for yderligere undersøgelser for at kunne træffe en beslutning om klagerens tredje påstand. Ifølge denne påstand havde udvælgelseskomitéen ikke overholdt betingelserne for punkt VI.D i meddelelsen om udvælgelsesprøven, hvis, som det fremgik af klagerens oplysninger, en række kandidater, som ikke ville have fået mindstepoint i stopprøverne i område 02, alligevel blev optaget på listen over de 600 beståede kandidater.

Undersøgelse af dossieret

Ombudsmanden skrev derfor til Kommissionen for at undersøge Kommissionens dossier og navnlig listen over beståede kandidater fra stopprøven i område 02. Undersøgelsen blev foretaget af Ombudsmandens kontor den 24. januar 2003 på Kommissionens kontor i Bruxelles (GD ADMIN).

AFGØRELSEN

1 Annullering af spørgsmål i stopprøven

1.1 Klageren gør gældende, at udvælgelseskomitéen ikke overholdt princippet om lighed mellem kandidaterne, da den annullerede spørgsmål 9 og 37 i prøve b). Han bemærkede, at annulleringen af disse to spørgsmål skabte en ulighed mellem de kandidater, som svarede rigtigt, og de, der svarede forkert på de pågældende spørgsmål.

1.2 Kommissionen henviser til retspraksis fra retten i Første Instans og Domstolen, i henhold til hvilken kandidaterne skal besvare alle spørgsmålene, og kandidaternes chancer er uændrede, hvis der på et senere tidspunkt annulleres et vist antal spørgsmål.

1.3 I sine tidligere afgørelser i klage 761/99/BB og 729/2000/OV, hvori der tages højde for fællesskabsdomstolens retspraksis, fandt Ombudsmanden, at i et sådant tilfælde, hvor et spørgsmål i en prøve viser sig at være uklart, er beslutningen om at lade dette spørgsmål ude af betragtning rimelig, under forudsætning af at dette gøres på en sådan måde, at det sikres, at kandidaternes interesser ikke påvirkes negativt. På baggrund af de beviser, som klageren fremsendte, mente Ombudsmanden ikke, at noget tydede på, at denne forudsætning ikke blev overholdt i nærværende sag, eftersom Kommissionen syntes at have ladet det pågældende spørgsmål ude af betragtning for alle kandidater.

1.4 På baggrund af ovenstående synes der ikke at foreligge et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side med hensyn til denne påstand.

2 Påstand om manglende begrundelse i svar på klagerens påstand

2.1 Klageren gør gældende, at udvælgelseskomitéen ikke gav nogen begrundelse for sit svar på klagerens påstand om, at hans svar på spørgsmål 5, 8, 11, 13 og 25 i prøve b) også kunne udledes af den tekst, som blev fremsendt til kandidaterne.

2.2 Kommissionen bemærker, at udvælgelseskomitéen gennemgik klagerens svar, men at dette ikke berettigede den til at ændre sin beslutning om resultaterne.

2.3 Ombudsmanden bemærker, at tvisten mellem klageren og Kommissionen består i spørgsmålet om, hvorvidt den tekst, som kandidaterne fik forelagt, kunne forstås på en sådan måde, at der var mulighed for flere korrekte svar. Tvisten omhandler derfor spørgsmålet om fortolkning af den relevante tekst. Dette spørgsmål, som vedrører selve indholdet af teksten, ligger inden for udvælgelseskomitéens skønsmæssige beføjelser.

2.4 Endvidere taget i betragtning, at meddelelsen om de opnåede resultater i de forskellige prøver i henhold til Domstolens retspraksis udgør et tilstrækkeligt grundlag for komitéens beslutninger¹⁵, finder Ombudsmanden, at udvælgelseskomitéen har handlet inden for rammerne af sine retslige beføjelser. Der blev således ikke påvist et tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

3 Påstand om overtrædelse af meddelelsen om udvælgelsesprøven

3.1 Klageren gør gældende, at udvælgelseskomitéen undlod at respektere betingelserne i punkt VI.D i meddelelsen om udvælgelsesprøven, da han havde fået oplyst, at en række kandidater, som ikke opnåede det krævede antal mindstepoint ved stopprøven, alligevel var blevet optaget på den liste med 600 kandidater, som beskrives i meddelelsen om udvælgelsesprøven.

3.2 Kommissionen bemærker, at antallet af kandidater, der fik det krævede antal mindstepoint til stopprøven i prøvens område 02, var højere end de 600 kandidater, man havde fastlagt i meddelelsen om udvælgelsesprøven.

3.3 For så vidt angår denne påstand, gennemgik Ombudsmandens kontor den 24. januar 2003 Kommissionens dossier. Under denne gennemgang underrettede Kommissionens tjenestemænd først Ombudsmandens kontor om, at der var blevet offentliggjort en rettelse til meddelelsen om udvælgelsesprøven i De Europæiske Fællesskabers Tidende af 17. oktober 2001 (C 291 A), hvor antallet af lister med beståede kandidater blev ændret. For så vidt angår punkt VI.D.1 i meddelelsen om udvælgelsesprøven, blev antallet ændret fra 510 til 600 kandidater, som havde opnået de bedste resultater i stopprøve a), b), c) og d).

¹⁵

Sag C-245/95 P, *Parlamentet mod Innamorati*, Sml. 1996 I, s. 3423, præmis 31.

3.4 Af gennemgangen fremgik det, at der var over 600 kandidater, der havde opnået det krævede antal mindstepoint for stopprøve a), b), c) og d). Der var en indledende liste over de 600 bedste kandidater, som alle havde opnået mindstepoint. Desuden var der en anden liste over kandidater, som ligeledes havde opnået mindstepoint, men som ikke var blandt de 600 bedste kandidater.

3.5 På baggrund af ovenstående kan Ombudsmanden bekræfte, at Kommissionens oplysninger er korrekte. Der blev således ikke påvist et tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

4 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage viser ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side. Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

PÅSTAND OM FORSKELSBEHANDLING PÅ GRUND AF SPROG

Afgørelse om klage 659/2002/IP over Europa-Kommissionen

KLAGEN

I april 2002 klagede C. på vegne af Universala Esperanto-Asocio (i det følgende benævnt UEA) vedrørende påstand om forskelsbehandling på grund af sprog i flere europæiske institutioner, der helt eller delvist finansieres af Europa-Kommissionen, og som i sine stillingsopslag stiller krav om, at ansøgerne skal have »engelsk som modersmål« eller være »engelsksprogede«. Klageren mente, at tusindvis af mennesker som følge deraf synes at blive udsat for forskelsbehandling. Selv om de er gode til engelsk, kan de ikke blive ansat.

I sin klage til Ombudsmanden gjorde klageren gældende, at Kommissionen burde: (i) anerkende, at dens opslag om stillinger, der officielt er åbne for alle borgere, men uofficielt er forbeholdt personer med engelsk som modersmål, er udtryk for forskelsbehandling; (ii) sikre, at den ikke længere vil finansiere virksomheder eller organisationer, der udøver forskelsbehandling over for europæiske borgere, der ikke har engelsk som modersmål; (iii) undersøge, hvilke midler og løsninger der findes med henblik på at forhindre forskelsbehandling på grund af sprog i de organisationer, som den helt eller delvist finansierer.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse om klagen anførte Kommissionen i det væsentligste følgende:

For så vidt angår klagerens første klagepunkt, er opslag om stillinger, der officielt eller uofficielt er forbeholdt »engelsksprogede« personer, ikke acceptable i henhold til Fællesskabets regler om arbejdstageres frie bevægelighed, men udtryk for forskelsbehandling. Spørgsmålet om, hvorvidt en stilling uofficielt er forbeholdt personer med et bestemt sprog »som modersmål«, skal vurderes af en kompetent domstol i hver enkelt sag.

Imidlertid kan et krav om »perfekt kendskab« i princippet ikke betragtes som værende i strid med fællesskabslovgivningen¹⁶. I et sådant tilfælde skal arbejdsgiveren begrunde behovet for, at ansøgeren til den pågældende stilling har sprogkundskaber på et meget højt niveau.

¹⁶

Kommissionen har allerede udtalt sig om dette emne i sine svar på flere skriftlige spørgsmål, f.eks. svar af 21.2.2002 på skriftligt spørgsmål E-4100/00: »Fællesskabsreglerne for arbejdskraftens frie bevægelighed forbyder ikke blot åben forskelsbehandling på grundlag af nationalitet, men også skjult forskelsbehandling, hvor tilsyneladende neutrale kriterier rent faktisk giver samme resultat. Der er imidlertid ikke tale om forskelsbehandling, hvor der som en betingelse kræves sprogkundskaber af hensyn til den tilbudte stillings særlige karakter (...)«. Kommissionens svar er offentliggjort i EFT C 174 E af 19.6.2001, s. 233.

Kommissionens tjenestegrene har ved flere lejligheder givet disse oplysninger direkte til UEA via deres repræsentanter (med skrivelse af 14. maj 2001, 20. juli 2001, 5. oktober 2001, 24. januar 2002 og på et møde den 11. marts 2002). Endvidere havde Kommissionen på et møde den 24. maj 2002 underrettet medlemmerne af det rådgivende udvalg om arbejdstageres frie bevægelighed om nødvendigheden af at undgå enhver form for forskelsbehandling i udarbejdelsen af stillingsopslag. Kommissionen havde opfordret dem til at underrette alle mulige involverede parter, både i den private og den offentlige sektor.

For så vidt angår klagerens andet klagepunkt, anførte Kommissionen, at reglerne og principperne om tildeling af tilskud i Kommissionens vademecum om forvaltning af tilskud er indeholdt i den nye finansforordning¹⁷, der træder i kraft den 1. januar 2003. I artikel 109 anføres det, at »Tilskud ydes under overholdelse af principperne om klarhed og åbenhed, ligebehandling og samfinansiering. (...)«. For så vidt angår finansiering af et gennemførelsesorgan, som fastlagt i artikel 55 i den nye finansforordning, understregede Kommissionen, at de ansatte i disse organer er ansatte i henhold til tjenestemandsvedtægten. De regler, der finder anvendelse for deres vedkommende, omfatter det generelle princip om ikkeforskelsbehandling.

For så vidt angår klagerens tredje klagepunkt, er kampen mod enhver form for forskelsbehandling højt prioriteret i Kommissionens politikker. For så vidt angår den mulige forskelsbehandling som følge af kravet om et bestemt sprog »som modersmål« i stillingsopslag offentliggjort af arbejdsgivere i den private sektor eller af ikke-statslige organisationer, kan Kommissionen ikke gribe ind i disse sager, som skal vurderes enkeltvis af de nationale domstole.

Endvidere underrettede Kommissionen Ombudsmanden om, at den på baggrund af oplysninger sendt af UEA i juli 2002 vedrørende en række stillingsopslag i forbindelse med den belgiske stat, som syntes at være diskriminerende, havde registreret disse oplysninger som en formel klage, og at de belgiske myndigheder ville blive kontaktet i denne henseende.

Igen påpegede Kommissionen, at den, når dens tjenestegrene var blevet underrettet om mulige diskriminerende stillingsopslag fra organisationer, som institutionen helt eller delvist finansierede, havde grebet ind og anmodet dem om at tage de nødvendige skridt med henblik på at afhjælpe dette. Generaldirektorater havde sendt skrivelser til de organisationer, der er tæt forbundet med institutionen, hvori de kraftigt havde opfordret dem til at sikre, at: (i) sproglige kvalifikationer til alle stillinger er i overensstemmelse med det faktiske niveau, der kræves for at udføre det pågældende job, (ii) der, hvor fuldstændig beherskelse af et givent sprog er en vigtig forudsætning for en bestemt stilling, anvendes beskrivelser som »fuldstændig beherskelse af« eller »indgående kendskab til« i stedet for »som modersmål« eller »engelsksprogede«; (iii) de anvender en politik om lige muligheder i ansættelsen uden uberettiget ensidighed til fordel for en bestemt sproglig eller national gruppe. Endvidere mindede Kommissionen om, at dens Generaldirektorat for Beskæftigelse, Sociale Anliggender og Arbejdsmarkedsforhold i alle sine udbud og indkaldelser af forslag ville indsætte en passus, hvori potentielle kontrahenter bliver gjort opmærksom på, at det ikke er tilladt at indsætte sætninger om »modersmål«. Igen henviste institutionen til, at Eurostat overvejede at indsætte en sætning i sine standardudbudsbetingelser om, at tilbudsgivere mindes om, at fællesskabsreglerne om fri bevægelighed for arbejdstagere forbyder forskelsbehandling på grund af nationalitet, og at det er udtryk for forskelsbehandling at kræve, at ansøgere til en stilling taler et bestemt sprog som modersmål.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger anførte klageren, at Kommissionens udtalelse var utilfredsstillende, og fastholdt sin oprindelige klage.

¹⁷

Rådets forordning (EF/Euratom) nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget, EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1.

AFGØRELSEN

1 Påstand om forskelsbehandling på grund af sprog

1.1 Klagen var baseret på en påstand om forskelsbehandling på grund af sprog i flere europæiske organisationer, der helt eller delvist finansieres af Europa-Kommissionen, og som i deres stillingsopslag har krævet, at ansøgeren har »engelsk som modersmål« eller er »engelsksproget«. Klageren gjorde gældende, at Kommissionen burde: (i) anerkende, at dens opslag om stillinger, der officielt er åbne for alle borgere, men uofficielt er forbeholdt personer med engelsk som modersmål, er udtryk for forskelsbehandling; (ii) sikre, at den ikke længere vil finansiere virksomheder eller organisationer, der udøver forskelsbehandling over for europæiske borgere, der ikke har engelsk som modersmål; (iii) undersøge, hvilke midler og løsninger der findes med henblik på at forhindre forskelsbehandling på grund af sprog i de organisationer, som den helt eller delvist finansierer.

1.2 I sin udtalelse påpegede Kommissionen, at alle opslag om stillinger, der officielt eller uofficielt er forbeholdt »engelsksprogede« personer, ikke er acceptable i henhold til Fællesskabets regler om arbejdstageres frie bevægelighed, men udtryk for forskelsbehandling. Ikke desto mindre kan kravet om »perfekt kendskab« i princippet ikke betragtes som værende i strid med fællesskabslovgivningen, og arbejdsgiveren skal begrunde behovet for, at ansøgeren til den pågældende stilling har sprogkundskaber på et meget højt niveau.

For så vidt angår reglerne og principperne om tildeling af tilskud, anførte Kommissionen, at disse er indeholdt i Kommissionens vademecum om forvaltning af tilskud samt i den nye finansforordning¹⁸, der træder i kraft den 1. januar 2003. I artikel 109 anføres det, at »Tilskud ydes under overholdelse af principperne om klarhed og åbenhed, ligebehandling og samfinansiering. (...)«. For så vidt angår finansiering af et gennemførelsesorgan, som fastlagt i artikel 55 i den nye finansforordning, understregede Kommissionen, at de ansatte i disse organer er ansatte i henhold til tjenestemandsvedtægten. De regler, der finder anvendelse for deres vedkommende, omfatter det generelle princip om ikkeforskelsbehandling.

For så vidt angår klagerens tredje klagepunkt, gav Kommissionen en detaljeret forklaring på de foranstaltninger, den havde truffet i denne henseende. En kopi af de relevante dokumenter, der viste de skridt, Kommissionen havde taget, var vedlagt institutionens udtalelse.

1.3 Ombudsmanden fandt, at Kommissionen havde taget hånd om klagerens klagepunkter, og at institutionens svar syntes at være tilstrækkeligt. Ombudsmanden glædede sig over, at Kommissionen havde taget skridt til at undgå, at der i fremtiden offentliggjordes stillingsopslag, der gav udtryk for forskelsbehandling på grund af sprog. Han opfordrede endvidere institutionen til at fortsætte og forstærke sin kamp mod enhver form for forskelsbehandling på grund af sprog samt hindringer for princippet om fri bevægelighed for arbejdstagere.

2 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Europa-Kommissionens side. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

¹⁸

Rådets forordning (EF/Euratom) nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget, EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1.

STATUS FOR FN-ADMINISTRATIONENS "EU-SØJLE" I KOSOVO

Afgørelse om klage 1256/2002/GG (fortrolig) over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Ifølge klagen, som blev indgivet i juni 2002, arbejdede klageren, som er tysk statsborger, som konsulent i Kosovo, først for Det Europæiske Genopbygningsagentur (på baggrund af to kontrakter) og derefter for "FN-missionens EU-søjle i Kosovo".

Klageren gjorde gældende, at "EU-søjlen" ikke havde givet ham en kontrakt, og at den ikke havde betalt den faktura, han havde sendt til den. Denne faktura af 7. maj 2002 var stilet til Andy Bearpark, FN-missionens generalsekretærs særlige repræsentant i Kosovo, og udgjorde 55.936,16 EUR.

En indledende klage (1010/2002/GG) blev afvist med den begrundelse, at den berørte institution ikke var tilstrækkelig identificeret (artikel 2, stk. 3, i Ombudsmandens statut).

Klageren indgav derefter en ny klage (1141/2002/GG) over både Det Europæiske Genopbygningsagentur og "EU-søjlen", hvori han fremlagde en række dokumenter i to faxskrivelser af 17. juni (dokumenter vedrørende agenturet) og 18. juni 2002 (dokumenter vedrørende "EU-søjlen"). Klagen videresendtes til agenturet til udtalelse. For så vidt angår "EU-søjlen", blev klageren underrettet om, at den institution, han havde klaget over, stadig ikke var tilstrækkelig identificeret.

Klageren underrettede efterfølgende Ombudsmanden om, at hans klage over "EU-søjlen" var rettet mod Kommissionen. For at undgå komplikationer blev denne skrivelse registreret som en ny klage under ovennævnte reference.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

"EU-søjlen" er en integreret del af De Forenede Nationers midlertidige mission i Kosovo (UNMIK), som blev oprettet i medfør af FN's Sikkerhedsråds resolution 1244 af 10. juni 1999. UNMIK ledes af en særlig repræsentant for FN's generalsekretær og består af fire komponenter (søjler), der ledes af forskellige internationale ekspertenheder.

De fire søjler er:

- Søjle I: Humanitær bistand, under ledelse af FN's Højkommissariat for Flygtninge (UNHCR). Søjle I blev udfaset i slutningen af juni 2000 og er nu erstattet af en operation med ansvar for retssikkerhed og politi under ledelse af De Forenede Nationer;
- Søjle II: Civil administration, under ledelse af De Forenede Nationer;
- Søjle III: Demokratisering og institutionsopbygning, under ledelse af OSCE;
- Søjle IV: Økonomisk genopbygning, genopretning og udvikling, under ledelse af EU. Søjle IV kaldes også "EU-søjlen".

EU-søjlen, under ledelse af A. Bearpark, FN's generalsekretærs særlige vicerepræsentant, indeholder de juridiske, institutionelle og politiske rammer for økonomisk genopbygning, genopretning og udvikling af Kosovo.

FN's generalsekretærs særlige vicerepræsentant er ansvarlig for gennem sin forvaltning af søjlens driftsbudget, som finansieres af Fællesskabet, at gennemføre de foreslåede aktiviteter i EU-søjlen.

I Rådets forordning (EF) nr. 1080/2000 fastlægges det, at Fællesskabet bidrager finansielt til etableringen og driften af UNMIK. I henhold hertil er Fællesskabets bidrag at finansiere EU-søjlen driftsudgifter, herunder lønudgifterne til lokale og internationale medarbejdere.

I støtteaftalen mellem Europa-Kommissionen og EU-søjlen af UNMIK fastlægges EU's bidrag samt gennemførelsen heraf og kontrolmekanismen. Der er underskrevet støtteaftaler hvert år siden 2000.

I henhold til artikel 1, stk. 3, i de særlige betingelser for disse aftaler fastlægges det, at organisationen accepterer støtten og påtager sig at gennemføre foranstaltningen på eget ansvar. Endvidere fastlægges det i artikel 1, stk. 1, i de almindelige betingelser for disse aftaler, at Fællesskabet ikke anerkender nogen kontraktmæssig forbindelse mellem sig selv og organisationens partner(e) eller mellem sig selv og en underleverandør.

Endvidere anføres det i artikel 3, stk. 2, i de almindelige betingelser, at organisationen alene er ansvarlig over for tredjemand, og at organisationen fritager Fællesskabet for al ansvar i forbindelse med alle krav eller søgsmål, der indgives som følge af en overtrædelse begået af organisationen eller organisationens medarbejdere eller personer, hvis arbejdsgivere er ansvarlige for regler og forordninger, eller som følge af overtrædelse af tredjemands rettigheder.

I lyset af ovenstående fandt Kommissionen, at den kontraktmæssige forbindelse mellem klageren og EU-søjlen af UNMIK ikke omfattede dens tjenestegrene, som bidrager til de løbende udgifter for en af de fire komponenter af FN's midlertidige mission i Kosovo, men som ikke er ansvarlige for gennemførelsen af EU-søjlen aktiviteter.

Klagerens bemærkninger

Klageren fremsendte ingen bemærkninger.

AFGØRELSEN

1 Påstand om undladelse af at udstede kontrakt og betale faktura

1.1 Klageren, som er tysk konsulent, gør gældende, at "EU-søjlen" ikke havde udstedt en kontrakt, og at den ikke havde betalt den faktura, han havde sendt til den. Han mener, at Europa-Kommissionen bør holdes ansvarlig for EU-søjlen opførsel.

1.2 Kommissionen forklarer, at EU-søjlen under ledelse af A. Bearpark, FN's generalsekretærs særlige vicerepræsentant, er en integreret del af De Forenede Nationers midlertidige mission i Kosovo (UNMIK), som blev oprettet i medfør af De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1244 af 10. juni 1999. Den tilføjer, at FN's generalsekretærs særlige vicerepræsentant er ansvarlig for gennem sin forvaltning af søjlens driftsbudget, som finansieres af Fællesskabet, at gennemføre de foreslåede aktiviteter i EU-søjlen. Kommissionen peger på støtteaftalerne mellem Europa-Kommissionen og EU-søjlen af UNMIK, ifølge hvilke EU-søjlen ikke anerkender nogen kontaktmæssig forbindelse mellem sig selv og EU-søjlen partnere og underleverandører. På baggrund af ovenstående mener Kommissionen, at kontraktforholdet mellem klageren og EU-søjlen af UNMIK ikke omfatter dens tjenestegrene, der ikke er ansvarlige for at gennemføre EU-søjlen aktiviteter.

1.3 Ombudsmanden finder, at Kommissionens holdning i lyset af dens forklaringer synes rimelige.

2 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage viser ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Europa-Kommissionens side. Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

REJSE- OG OPHOLDSGODTGØRELSE TIL DELTAGERE I UDVÆLGELSESPRØVER

Afgørelse om klage 1358/2002/IP over Europa-Kommissionen

KLAGEN

I juli 2002 indgav C. en klage til Ombudsmanden over Europa-Kommissionen, hvori hun gjorde gældende, at Kommissionens regler om godtgørelse af rejseudgifter til deltagere i almindelige udvælgelsesprøver er udtryk for forskelsbehandling af deltagere fra fjerntliggende medlemsstater. Ifølge klageren er disse deltagere ugunstigt stillet sammenlignet med dem, der bor i nærheden af det sted, hvor prøven afholdes, normalt Bruxelles. Hun gjorde gældende, at Kommissionen bør vedtage nye regler for godtgørelse af rejseudgifter med henblik på at garantere, at potentielle deltagere reelt ligestilles i almindelige udvælgelsesprøver.

UNDERSØGELSEN

Europa-Kommissionens udtalelse

Kommissionen mindede om, at klageren deltog i en almindelig udvælgelsesprøve, KOM/A/9/01, med henblik på oprettelse af en ansættelsesreserve af fuldmægtige inden for økonomi og statistik. Efter stopprøverne var klageren blandt de 500 bedste ansøgere. I overensstemmelse med punkt I.5 i meddelelsen om udvælgelsesprøven blev hun anmodet om at udfylde det ansøgningsskema, som hun havde fået tilsendt med posten. Udvalgelseskomitéen gennemgik derefter klagerens papirer og underrettede hende om, at hun havde fået adgang til de skriftlige prøver, som skulle finde sted den 19. juli 2002. Klageren deltog ikke i disse prøver.

For så vidt angår godtgørelse af rejseudgifter, er de relevante regler fastlagt i konklusion 211/95, der vedtoges af administrationscheferne på interinstitutionelt plan den 28. marts 1996 og trådte i kraft den 1. april 1996. Ved et internt direktiv af 15. april 1996 gennemførte Europa-Kommissionen konklusion 211/95. I begge tekster fastlægges de generelle principper for bidrag til rejse- og opholdsgodtgørelse til eksterne ansøgere, der har fået adgang til de skriftlige prøver i en udvælgelsesprøve. Hvis afstanden mellem ansøgerens bopæl og stedet for afholdelsen af prøven er over 300 km, modtager ansøgeren et engangsbeløb beregnet på baggrund af afstanden. Hvis afstanden er over 1.500 km, modtager ansøgerne 180 EUR. På dette stadie i udvælgelsesprøven er den finansielle deltagelse kun et engangsbeløb og ikke en fuldstændig godtgørelse, hvilket kun udbetales til ansøgere, der har adgang til den mundtlige prøve.

Alle disse oplysninger fremgår af den skrivelse, der blev sendt til klageren med en invitation til den skriftlige prøve. Hun var således underrettet derom.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger til Kommissionens udtalelse understregede klageren, at Kommissionen ikke havde fremsat bemærkninger om påstanden om, at reglerne om godtgørelse til deltagere i almindelige udvælgelsesprøver er udtryk for forskelsbehandling af deltagere fra fjerntliggende medlemsstater og tjener til fordel for dem, der bor i nærheden af stedet, hvor udvælgelsesprøven afholdes, normalt Bruxelles.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Efter en omhyggelig undersøgelse af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger fremgik det, at der var behov for yderligere undersøgelser. Den 29. januar 2003 skrev Ombudsmanden derfor til Kommissionen. I sin skrivelse anmodede han institutionen om at kommentere klagerens bemærkninger, hvori hun anfører, at Kommissionen ikke havde kommenteret hendes påstand om, at de relevante regler er udtryk for forskelsbehandling af deltagere fra fjerntliggende medlemsstater.

Kommissionens anden udtalelse

Institutionen mindede om, at det finansielle tilskud, som gives til ansøgere, der har adgang til de skriftlige prøver i en almindelig udvælgelsesprøve, som godtgørelse for deres rejseudgifter, beregnes på baggrund af afstanden mellem ansøgerens bopæl og stedet, hvor udvælgelsesprøven afholdes, så længe denne afstand er mindst 300 km. Beløbet stiger alt efter afstanden (ved en afstand på mellem 301 og 800 km modtager ansøgerne 60 EUR; mellem 801 og 1.500 km modtager de 120 EUR, og hvis afstanden er over 1.500 km, modtager ansøgerne 180 EUR).

Dette er objektive kriterier, der er enslydende for alle ansøgere, og som udelukkende anvendes på baggrund af afstand uden at tage højde for andre foranderlige parametre som leveomkostningerne i de forskellige lande eller transportforbindelserne mellem de enkelte ansøgers bopæl og stedet, hvor udvælgelsesprøven afholdes.

På denne baggrund afviste Kommissionen klagerens påstand om forskelsbehandling i disse regler.

AFGØRELSEN

1 Rejse- og opholdsgodtgørelse til deltagere i udvælgelsesprøver

1.1 Klageren, som havde deltaget i udvælgelsesprøve KOM/A/9/01, gjorde gældende, at Kommissionens regler om godtgørelse af rejse- og opholdsudgifter til deltagere i almindelige udvælgelsesprøver er udtryk for forskelsbehandling af deltagere fra fjerntliggende medlemsstater. Ifølge klageren er disse deltagere ugunstigt stillede sammenlignet med dem, der bor i nærheden af det sted, hvor prøven afholdes, normalt Bruxelles.

1.2 I sin udtalelse forklarede Kommissionen, at de relevante regler er fastlagt i konklusion 211/95, der vedtoges af administrationscheferne på interinstitutionelt plan den 28. marts 1996 og trådte i kraft den 1. april 1996. Ved et internt direktiv af 15. april 1996 gennemførte Europa-Kommissionen konklusion 211/95. I begge tekster fastlægges de generelle principper for bidrag til rejse- og opholdsgodtgørelse til eksterne ansøgere, der har fået adgang til de skriftlige prøver i en udvælgelsesprøve. Hvis afstanden mellem ansøgerens bopæl og stedet for afholdelsen af prøven er over 300 km, modtager ansøgeren et engangsbeløb beregnet på baggrund af afstanden. Hvis afstanden er over 1.500 km, modtager ansøgerne 180 EUR. På dette stadie i udvælgelsesprøven er den finansielle deltagelse kun et engangsbeløb og ikke en fuld godtgørelse. Klageren bør være klar over dette, eftersom hun blev underrettet om dette i en skrivelse, der blev sendt til hende med en invitation til en skriftlig prøve.

1.3 I sin anden udtalelse mindede Kommissionen om reglerne om det finansielle tilskud, der gives til ansøgere, der har adgang til de skriftlige prøver i en almindelig udvælgelsesprøve, som godtgørelse for deres rejseudgifter. Den påpegede, at dette er objektive kriterier, der er enslydende for alle ansøgere, og som udelukkende anvendes på baggrund af afstand uden at tage højde for andre foranderlige parametre som leveomkostningerne i de forskellige lande eller transportforbindelserne mellem de enkelte ansøgers bopæl og stedet, hvor udvælgelsesprøven afholdes.

1.4 Ombudsmanden er ikke bekendt med nogen lovbestemmelse eller bestemmelse i fællesskabslovgivningen, der forpligter Kommissionen til at udbetale godtgørelse til deltagere i almindelige udvælgelsesprøver for deres rejse- og opholdsudgifter. Hvis Kommissionen imidlertid beslutter at bidrage til betalingen af sådanne udgifter, skal den sikre, at princippet om ligebehandling overholdes. De af Kommissionen vedtagne kriterier om at bidrage til betalingen af ansøgernes rejse- og opholdsudgifter synes at finde enslydende anvendelse på alle ansøgere og er baseret på det objektive parameter om afstand mellem deres bopæl og stedet, hvor prøven afholdes. Det af Kommissionen valgte system for det relevante finansielle tilskud synes at være rimeligt og ikke et udtryk for forskelsbehandling af nogen af ansøgerne.

1.5 På baggrund af ovenstående syntes dette aspekt af klagen ikke at udgøre et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side.

2 Klagerens krav

2.1 Klageren gjorde gældende, at Kommissionen bør vedtage nye regler for godtgørelse af rejseudgifter med henblik på at garantere, at potentielle ansøgere reelt ligestilles i almindelige udvælgelsesprøver.

2.2 I lyset af konklusionerne i punkt 1.5 i nærværende afgørelse mente Kommissionen ikke, at det var nødvendigt at behandle dette punkt.

3 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Europa-Kommissionens side. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

PÅSTAND OM FORSKELSBEHANDLING I FORBINDELSE MED EURATOM-INSPEKTØRS INDPLACERING

Afgørelse om klage 1365/2002/OV (fortrolig) over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Ifølge klageren var de faktiske omstændigheder følgende:

Klageren deltog i almindelig udvælgelsesprøve KOM/B/1015 (B5/B4 Euratom-inspektører), der i 1996 blev tilrettelagt af Kommissionen for statsborgere fra de nye medlemsstater. Efter sin udnævnelse i maj 2000 blev klageren indplaceret i lønklasse B4, som var den højest mulige lønklasse i denne udvælgelsesprøve. Klageren havde omfattende erhvervserfaring og en universitetsuddannelse som ingeniør, hvilket er mere, end der er krævet til stillingen.

Ifølge klageren blev han med indplaceringen i lønklasse B4 offer for forskelsbehandling af følgende årsager:

For det første brugte Kommissionen en højere aldersgrænse i denne udvælgelsesprøve, eftersom den blev arrangeret for statsborgere fra de nye medlemsstater. Klageren bemærker, at der derfor skulle have været anvendt videre lønrammer (B5-B1) for at tage højde for personer med længere erhvervserfaring.

For det andet afholdtes der et år tidligere tre almindelige udvælgelsesprøver for statsborgere fra de nye medlemsstater (med en baggrund inden for økonomi/forvaltning eller praktisk it – KOM/B/951, KOM/B/952 og EUR/B/72), hvor kandidaterne blev indplaceret i lønklasse B1-B5. I foråret 2002 ansatte Euratom en B1-tjenestemand fra liste KOM/B/951. Hvis klageren havde deltaget i en tidligere udvælgelsesprøve, ville han på grund af sin erhvervserfaring sandsynligvis blive indplaceret i lønklasse B1.

Til støtte for sin påstand om indplacering i en højere lønklasse henviser klageren til Den Europæiske Ombudsmands afgørelse i sag 109/98/ME, hvor Kommissionen accepterede Ombudsmandens henstilling i en lignende sag om påstået forskelsbehandling i indplaceringen af fiskeriinspektører fra forskellige udvælgelsesprøver.

Klageren indgav en klage til Kommissionen på baggrund af tjenstemandsvedtægtens artikel 90. Den 25. maj 2002 blev han underrettet om, at Kommissionen havde afvist hans anmodning om at tage hans indplacering op til fornyet overvejelse. I sit svar anførte Kommissionen, at sag 109/98/ME omhandlede midlertidige agenter, og at der ikke var behov for B3/B2- eller B1-tjenestemænd i Euratoms udvælgelsesprøve. Klageren indgav derfor nærværende klage til Ombudsmanden, hvori han anførte, at han ifølge princippet om ligebehandling skulle indplaceres i en højere lønklasse.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse gennemgik Kommissionen først sagens faktiske omstændigheder. Klageren havde været en af de beståede kandidater i udvælgelsesprøve KOM/B/1015 (EFT C 179 A af 22. juni 1996), der blev arrangeret for Euratom-inspektører på B 5/4-niveau og var begrænset til østrigske, finske og svenske statsborgere. Reservelisten for de beståede kandidater blev oprettet den 17. juli 1997. Klageren blev ansat i maj 2000, efter udvidelsesperioden var udløbet, og blev på grund af sin erhvervserfaring indplaceret i lønklasse B4, løntrin 3, som er det lovbestemte maksimum for denne stillingsgruppe.

I sin klage henviser klageren til de andre udvælgelsesprøver i forbindelse med udvidelsen, som blev tilrettelagt på B1- og B 3/2-niveau, og til afgørelse 109/98/ME, der blev anvendt på tre midlertidige agenter, der var ansat som fiskeriinspektører. Han nævner ligeledes de udvælgelsesprøver, der blev tilrettelagt i forbindelse med den spanske og portugisiske udvidelse.

På udvidelsestidspunktet skulle Kommissionen finde en balance mellem tjenestegrenenes behov og kravene om at ansætte statsborgere fra de nye medlemsstater på forskellige niveauer inden for karrierestrukturen. Derfor tilrettelagde Kommissionen udvælgelsesprøver på B1-, B3/2- og B5/4-niveau på mere generelle områder (generel forvaltning, informationsteknologi, bogføring, offentlige finanser og revision samt arkiver, dokumentation og bibliotek). Som en generel foranstaltning blev der tilladt højere aldersgrænser for udvælgelsesprøverne i forbindelse med den østrigske, finske og svenske udvidelse. I tilrettelæggelsen af disse udvælgelsesprøver blev det fastlagt, at størstedelen af de beståede kandidater skulle findes i B 5/4-udvælgelsesprøverne. Ud over disse udvælgelsesprøver blev der tilrettelagt mere specialiserede prøver på B 5/4-niveau for laboratorieteknikere, sygeplejersker og Euratom-inspektører. Det bør bemærkes, at den samme fremgangsmåde blev anvendt i forbindelse med den spanske og portugisiske udvidelse.

Den parallel, som klageren drager med sagen om de tre fiskeriinspektører, kan ikke betragtes som sammenlignelig. I denne sag accepterede Kommissionen i lyset af de forskellige niveauer i udvælgelsen af fiskeriinspektører undtagelsesvist Den Europæiske Ombudsmands forslag til en mindelig løsning, men fastholdt dog, at den havde handlet fuldstændig lovligt. Endvidere bemærkede Kommissionen, at klageren ikke nævner, om han ansøgte om at deltage i en eller flere almindelige udvælgelsesprøver på B1- eller B3/2-niveau. Kommissionen konkluderede, at klagerens klassifikation var korrekt på baggrund af udvælgelsesprøven.

Klagerens bemærkninger

Klageren anførte, at kravet, som Kommissionen henviser til, om at ansætte statsborgere fra nye medlemsstater på forskellige niveauer inden for en karrierestruktur, skal sikre, at erfarne medarbejdere fra nye medlemsstater bliver indplaceret i en lønklasse, der modsvarer deres erfaring fra før, medlemsstaten tiltrådte EU, og før den pågældende person kunne blive ansat i EU.

Klageren bemærkede, at Kommissionens forklaring på dens afgørelse om at anvende denne regel i forbindelse med otte udvælgelsesprøver og begrænse tre andre udvælgelsesprøver til lønklasse B5/B4 er, at flere almindelige områder ville kræve en bredere lønklassestruktur, hvorimod flere specialiserede områder, som f.eks. klagerens Euratom-inspektør, ville kræve en smallere struktur. Klageren anførte, at denne forklaring hverken er en konsekvent eller relevant begrundelse for at behandle ansøgerne forskelligt. Princippet om ligebehandling er således blevet overtrådt.

Klageren bemærkede yderligere, at tjenestens behov for, som Kommissionen havde nævnt, at begrænse lønklassen til B5/B4 for nogle udvælgelsesprøver i forbindelse med udvidelsen, ikke kan betragtes som en relevant objektiv grund, der berettiger forskelsbehandling. Klageren nævnte, at Euratom løbende ansætter erfarne inspektører i lønklasse B1/B2, og at alle tjenestegrene drager fordel af erfarne medarbejdere. Det kan ikke hævdes, at der var et større behov for B1/B2-tjenestemænd i andre tjenestegrene end i Euratom.

Klageren anførte, at Kommissionen havde accepteret Ombudsmandens mindelige løsning i sag 109/98/ME og havde på grund af fiskeriinspektørernes omfattende erhvervserfaring indvilliget i at indplacere dem i en ny lønklasse. Klageren anmodede derfor Kommissionen om at gøre det samme for ham, eftersom hans erhvervserfaring ligeledes var meget omfattende. Grundet sin relativt høje alder er han på grund af Kommissionens diskriminerende indplaceringspolitik blevet stillet i en særlig dårlig position.

AFGØRELSEN

1 Påstand om højere indplacering end B4

1.1 Klageren gør gældende, at han ifølge princippet om ligebehandling burde indplaceres i en højere lønklasse end B4. Til støtte for sin klage bemærker klageren, at Kommissionen brugte en højere aldersgrænse i denne udvælgelsesprøve, eftersom den blev afholdt for statsborgere fra de nye medlemsstater, og at der omtrent et år tidligere havde været afholdt tre almindelige udvælgelsesprøver for statsborgere fra de nye medlemsstater (med en baggrund inden for økonomi/forvaltning eller praktisk it – KOM/B/951, KOM/B/952 og EUR/B/72), hvor kandidaterne blev indplaceret i lønklasse B1-B5. Klageren henviser ligeledes til Ombudsmandens afgørelse i sag 109/98/ME.

1.2 Kommissionen bemærkede, at den på udvidelsestidspunktet skulle finde en balance mellem tjenestegrenenes behov og kravene om at ansætte statsborgere fra de nye medlemsstater på forskellige niveauer inden for karrierestrukturen. Kommissionen tilrettelagde udvælgelsesprøver for statsborgere fra de nye medlemsstater på B1-, B3/2- og B5/4-niveau på mere generelle områder (generel forvaltning, informationsteknologi, bogføring, offentlige finanser og revision samt arkiver, dokumentation og bibliotek). Ud over disse udvælgelsesprøver tilrettelagde Kommissionen mere specialiserede prøver på B 5/4-niveau for laboratorieteknikere, sygeplejersker og Euratom-inspektører. Kommissionen påpegede endvidere, at den parallel, som klageren drager med sagen om de tre fiskeriinspektører, ikke kan betragtes som sammenlignelig.

1.3 Ombudsmanden bemærker, at princippet om ligebehandling som fastlagt i tjenestemandsvedtægtens artikel 5, stk. 3, er en generel regel, der udgør en del af den for Fællesskabets tjenestemænd gældende ret. Forskelsbehandling i strid med denne regel forekommer, hvor identiske eller sammenlignelige situationer behandles på en uens måde, og hvor forskelsbehandlingen ikke er objektivt begrundet¹⁹.

1.4 I sag 109/98/ME – som klageren henviser til – fandt Ombudsmanden, at der forelå et brud på princippet om ligebehandling, eftersom fiskeriinspektørerne var blevet indplaceret i lønklasse B5/B4, hvorimod a) andre fiskeriinspektører, som allerede var ansat hos Kommissionen på baggrund af tidligere udvælgelsesprøver, var blevet indplaceret i lønklasse B3, B2 og B1, og b) en nyligt offentliggjort udvælgelsesprøve tog udgangspunkt i, at de ansatte fiskeriinspektører skulle indplaceres i lønklasse B3/B2. Klageren gør gældende, at Ombudsmandens resultater i denne sag bør anvendes analogt på hans egen sag.

1.5 Ombudsmanden finder, at Kommissionens forklaring af forskellen på den forudsatte indplacering af specialiserede og generelle udvælgelsesprøver i lønklasse B er rimelig. Endvidere synes der ikke, på baggrund af de oplysninger, som Ombudsmanden har til rådighed, at være nogen tegn på, at Euratom-inspektører fra forskellige udvælgelsesprøver er blevet behandlet forskelligt. Den sammenligning, som klageren drager, omhandler på den ene side ansættelse af Euratom-inspektører i lønklasse B og på den anden side ansættelse af tjenestemænd med en baggrund inden for økonomi/forvaltning og praktisk it (KOM/B/951, KOM/B/952 og EUR/B/72) i lønklasse B. Disse situationer synes ikke at være sammenlignelige og kan derfor ikke betragtes som baggrund for en afgørelse om overholdelse af princippet om ligebehandling.

¹⁹ Se sag T-92/96, *Monaco mod Parlamentet*, Sml. Pers. 1997 IA, s. 195; II, s. 573, præmis 54; sag T-109/92, Sml. Pers. 1994 II, s. 105, præmis 87.

1.6 Under disse omstændigheder finder Ombudsmanden ikke, at Kommissionens afgørelse om klagerens indplacering er en overtrædelse af princippet om ligebehandling. Ombudsmanden finder derfor ingen tegn på fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side.

2 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage viser ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side. Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

AFSLAG PÅ BEKRÆFTET BEGÆRING OM AKTINDSIGT I TRAKTATBRUDSPROCEDURE

Afgørelse om klage 1437/2002/IJH over Europa-Kommissionen

KLAGEN

I juli 2002 blev der indgivet en klage til Ombudsmanden over Kommissionens afslag på en bekræftet begæring om aktindsigt i et dokument.

Klageren havde lidt et økonomisk tab på forsikringsmarkedet Lloyd's i Det Forenede Kongerige. Han indgav en klage til Kommissionen over de britiske myndigheder for ikke at have gennemført direktiv 73/239 korrekt.

Kommissionen undersøgte klagen i sin rolle som traktatens vogter. Den 20. december 2001 sendte Kommissionen i overensstemmelse med proceduren i traktatens artikel 226 en åbningsskrivelse til den britiske regering.

Klageren indgav en begæring om aktindsigt i åbningsskrivelsen i overensstemmelse med forordning 1049/2001. Kommissionen afslog begæringen med den begrundelse, at udbredelse af skrivelsen kunne forhindre, at overtrædelsesproceduren på baggrund af artikel 226 blev afviklet korrekt.

I sin klage til Ombudsmanden anfægter klageren Kommissionens afslag på at give aktindsigt i åbningsskrivelsen og anfører, at det britiske finansministerium har anført, at det ikke havde nogen indvendinger mod, at skrivelsen blev offentliggjort.

Klageren understreger, at hans klage til Ombudsmanden kun vedrører spørgsmålet om aktindsigt og ikke Kommissionens håndtering af klagen over de britiske myndigheder.

Ombudsmanden har fået oplyst, at klageren ligeledes har indgivet et andragende til Europa-Parlamentet i forbindelse med de britiske myndigheder og Lloyd's.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen i det væsentlige følgende:

Klageren er en af de private investorer ("Names") på forsikringsmarkedet Lloyd's, som led betydelige økonomiske tab og indgav en klage til de britiske myndigheder for ikke at have gennemført direktiv 73/239/EØF om forsikringsvirksomhed bortset fra livsforsikring korrekt.

Den 11. januar 2002 gav klageren i en skrivelse udtryk for lettelse over, at Kommissionen havde indledt en formel overtrædelsesprocedure mod Det Forenede Kongerige. Han spurgte endvidere om, hvilke aspekter af direktiv 73/239 der var relevante, og om Kommissionens åbningsskrivelse til de britiske myndigheder var offentligt tilgængelig.

Som svar tilsendte GD Det Indre Marked klageren en kopi af den relevante pressemeddelelse og forklarede, at udbredelse af åbningsskrivelsen ville skade overtrædelsesundersøgelsen. Denne undtagelse i retten til aktindsigt er fastlagt i artikel 4, stk. 2, tredje led, i forordning 1049/2001.

Den 5. februar 2002 indgav klageren en bekræftet begæring, hvori han anførte, at der er en tungtvejende offentlig interesse i udbredelse af dokumentet. På dette tidspunkt havde Kommissionen ikke modtaget de britiske myndigheders svar på sin åbningsskrivelse. Generalsekretæren stadfæstede den oprindelige afgørelse.

Lloyd's-sagen er yderst kompliceret og meget følsom. Kommissionens undersøgelse vedrørende en mulig overtrædelse fra de britiske myndigheders side pågår stadig. Udbredelse af de dokumenter, der er udvekslet med de britiske myndigheder, ville påvirke denne undersøgelse negativt. Kommissionen undersøger i øjeblikket en ny lov, som er blevet indført som led i en omfattende reform af den britiske finansforordning i henhold til den britiske lov fra 2000 om finansielle ydelser og markeder (Financial Services and Markets Act 2000). Kommissionen bør ikke blot kontrollere, om direktivet er blevet korrekt gennemført i den nationale lovgivning, men om den nationale lovgivning også anvendes korrekt. Ultimativt tilstræbes det at sikre fuld overensstemmelse med fællesskabslovgivningen. Denne proces kræver et klima af gensidig fortrolighed, hvilket kunne sættes over styr, hvis dokumenter, der vedrører undersøgelsen, blev udbredt.

Klagerens argument om, at det britiske finansministerium ikke modsætter sig udbredelse af åbningsskrivelsen, er ikke korrekt. Klageren sendte den 10. marts 2002 en rapport fra avisen *The Mail on Sunday*, der skrev, at finansministeriet, der ville svare på Kommissionens anklager inden slutningen af april, afviste, at det nægtede at fremsende sit svar, medmindre der forelå en garanti om fortrolighed. Dette henviser klart til de britiske myndigheders svar og ikke Kommissionens skrivelse. Endvidere anmodede Kommissionen de britiske myndigheder om at give afkald på fortrolighed inden for rammerne af andre begæringer om aktindsigt i dokumenter med forbindelse med denne overtrædelsesprocedure, men dette har de ikke gjort.

I flere domme har Retten i Første Instans anerkendt behovet for fortrolighed i forbindelse med overtrædelsesprocedurer og har derfor accepteret afslaget på aktindsigt i dokumenter, der vedrører sådanne undersøgelser.²⁰ Selv om denne retspraksis henviser til bestemmelserne i Kommissionens afgørelse 94/90, er den stadig gældende, eftersom ordlyden i den relevante undtagelse er fastholdt i forordning 1049/2001. Den eneste nye foranstaltning er behovet for at finde en balance mellem den skade, der forvoldes ved at frigive et dokument, og offentlighedens interesse i udbredelsen heraf.

Overholdelse af fællesskabslovgivningen er af stor offentlig interesse og vejer tungere end den almindelig offentlig interesse i at få aktindsigt i de dokumenter, der er fremlagt og udvekslet i løbet af undersøgelsen. Offentligheden underrettes gennem pressemeddelelser om, at overtrædelsesproceduren er indledt, og om de vigtigste spørgsmål, der behandles.

Medlemmernes (de såkaldte "Names") eller andre parter interesse i at få aktindsigt i dokumenterne vedrørende overtrædelsesproceduren er ikke en offentlig interesse i udbredelse heraf. Klageren har ret til at blive underrettet om udviklingen i den procedure, der blev indledt som følge af hans klage, i overensstemmelse med det af Kommissionen vedtagne adfærdskodeks med hensyn til behandling af klager.²¹

En eventuel retssag med henblik på at opnå erstatning for de tab, klageren og andre "Names" har lidt, bør derfor indbringes for en engelsk domstol. Kommissionen kan kun forsøge at sikre, at Det Forenede Kongerige overholder fællesskabsretten, og i sidste ende indbringe Det Forenede Kongerige for Domstolen. Domstolen kan anføre, at Det Forenede Kongerige har overtrådt traktatens bestemmelser. En afgørelse fra Domstolen om en sådan overtrædelse ville styrke klagerens sag for

²⁰ Sag T-105/95, *WWF UK mod Kommissionen*, Sml. 1997 II, s. 313, præmis 63; sag T-309/97 *Bavarian Lager mod Kommissionen*, Sml. 1999 II, s. 3217, præmis 46; sag T-191/99, *Petrie m.fl. mod Kommissionen*, Sml. 2001 II, s. 3677, præmis 68.

²¹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Den Europæiske Ombudsmand om forbindelserne med klager i sager om overtrædelse af fællesskabsretten KOM(2002) 141 af 20. marts 2002, EFT C 244 af 10.10.2002, s. 5.

en engelsk domstol. I mellemtiden har Kommissionen gjort det klart, at den ville samarbejde fuldt ud med de engelske retlige myndigheder, hvis den blev indkaldt som vidne eller anmodet om at fremlægge beviser.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger fremsatte klageren i det væsentlige følgende:

Der er indgivet mange klager til Kommissionen og andragender til Europa-Parlamentet om mulige overtrædelser af direktiv 73/239. Ved at afslå gennemsigtighed forhindrer Kommissionen, at klagere og andragere fremmer deres sag, eftersom de ikke ved, hvilket forsvar den britiske regering har brugt, og derfor ikke kan fremsætte modargumenter eller rette vildledende udtalelser.

Kommissionens svar fra den britiske regering vil uvægerligt være påvirket af oplysninger fra Lloyd's. Dette vækker stor bekymring hos klagere og andragere, eftersom Lloyd's tidligere har haft en lidt lemfældig omgang med sandheden.

Den fortsatte manglende udbredelse af skrivelsen vækker mistanke om, at den ikke ville kunne tåle at blive gransket af offentligheden. Hvis der er sket en overtrædelse, hvordan kan den så være fortsat (og fortsætte) så længe. Hvis skrivelsen blev offentliggjort, ville det fjerne indtrykket af, at de forsmåede "Names" forsætligt er blevet stillet i en ugunstig position.

Endvidere er skrivelserne fra 1977/78 mellem Kommissionen og den britiske regering om gennemførelse af direktiv 73/239 nu 25 år gamle og kan dårligt være hemmelige.

Klageren mener, at det nu er muligt at få kompensation ved de britiske domstole uden en afgørelse fra Domstolen til fordel for disse "Names". Der er allerede indledt et søgsmål om overtrædelse af direktivet ved de britiske domstole, som blev afvist som irrelevant. Dette spørgsmål er *res judicata*, hvilket betyder, at det kun kan omstødes af Domstolen.

Klagerens supplerende skrivelse

Den 18. februar 2003 anmodede klageren Ombudsmanden om i det væsentlige at tage højde for følgende:

Ved en høring i Udvalget for Andragender anførte kommissær Bolkestein, at Kommissionen kun ville undersøge aktuelle påstande om overtrædelse af direktiv 73/239, og at tidligere overtrædelser ikke ville blive taget i betragtning. De mange klager og andragender til Kommissionen og Europa-Parlamentet fra økonomisk skadede medlemmer af Lloyd's vedrører tidligere uregelmæssigheder. Lloyd's medlemmer kan ikke opnå retfærdighed ved de britiske domstole uden en tidligere dom fra Domstolen om, at den britiske regering tog fejl.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Efter en omhyggelig undersøgelse af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger fremgik det, at der var behov for yderligere undersøgelser.

Ombudsmanden skrev til Kommissionen vedrørende klagerens argument om, at svar til Kommissionen fra den britiske regering uvægerligt ville være påvirket af oplysninger fra Lloyd's. Ombudsmanden påpegede, at hvis klagerens argument var korrekt, ville det betyde, at fortrolighed kunne have en negativ indvirkning på gennemførelsen af traktatbrudsproceduren, eftersom de oplysninger, som Kommissionen modtager via de britiske myndigheder, ikke er genstand for en kritisk gennemgang.

Ombudsmanden anmodede derfor Kommissionen om at fremsende supplerende oplysninger vedrørende de procedurer, der anvendes til at kontrollere, om de oplysninger, den modtager i forbindelse med traktatbrudsproceduren, er korrekte.

I en skrivelse af 6. marts 2003 anmodede Ombudsmanden ligeledes Kommissionen om at svare på klagerens skrivelse af 18. februar 2003.

Kommissionens svar

I sit svar fremsatte Kommissionen i det væsentlige følgende:

Det generelle spørgsmål

For så vidt angår det generelle spørgsmål om klageres mulighed for at kommentere medlemsstaternes argumenter, ønsker Kommissionen at minde om, at Domstolen²² klart har anført, at borgere ikke er parter i traktatbrudssager og derfor ikke kan påberåbe sig en ret til varetagelse af deres interesser, som ville indebære anvendelse af princippet om ret til kontradiktion.

Inden for rammerne af artikel 226 undersøger Kommissionens tjenestegrene de oplysninger, som medlemsstaterne og andre informationskilder stiller til rådighed, herunder oplysninger fra klageren, så institutionen kan træffe afgørelse om, hvorvidt fællesskabsretten i situationen er overholdt.

Som Domstolen har anført i ovennævnte retspraksis bruger Fællesskabets institutioner, når de træffer afgørelser, dokumenter fra tredjemand under forudsætning af, at der gennem tilstrækkelig begrundelse i disse afgørelser kan sikres gennemsigtighed i beslutningsprocessen, samt at borgerne har tillid til Fællesskabets forvaltning. Tilstrækkelig begrundelse betyder, at hvis institutionen forlader sig på et dokument, der stammer fra tredjemand, skal den forklare indholdet af det pågældende dokument i den pågældende afgørelse og begrunde valget af dokumentet som grundlag for beslutningen.

Kommissionen mener, at den fortrolighed, som medlemsstaterne er berettiget til at forvente fra Kommissionens side i overtrædelsesundersøgelser, ikke skal fratages sin substans, og at der derfor bør findes den rigtige balance ved udbredelse af oplysninger under anvendelse af ovennævnte forpligtelse.

Klagerens sag

Den oprindelige overtrædelsessag, som klagerens sag er forbundet med, omhandler en påstand om manglende korrekt anvendelse af kravene i henhold til direktiv 73/239 i forbindelse med reguleringen og overvågningen af Lloyd's, særligt med hensyn til revisionen og kontrol af solvensen.

Denne type sager er vanskeligere end de sager, der omhandler gennemførelse af et direktiv, eftersom det ikke er et spørgsmål om blot at fastlægge, om en lovtekst er udstedt korrekt, men om den nationale lovgivning, der gennemfører EU's krav, er anvendt korrekt af de kompetente nationale myndigheder.

Kommissionen fremlagde sine bekymringer for de britiske myndigheder, primært gennem to detaljerede spørgeskemaer efterfulgt af en åbningsskrivelse og en supplerende åbningsskrivelse i januar 2002. Selv om Kommissionen har fået sine oplysninger fra de britiske myndigheder og ikke fra Lloyd's, forstår Kommissionen, at klageren er bekymret for, at de britiske myndigheder ville være påvirket af oplysninger fra Lloyd's.

Selv om Kommissionen ikke har nogen grund til at betvivle korrektheden af de oplysninger, den har modtaget fra de britiske myndigheder, kan den kontrollere korrektheden på følgende måder:

- Kommissionens tjenestegrene kan søge yderligere oplysninger og præcisering fra klageren. Dette kan foregå gennem normal kommunikation som f.eks. pr. post, fax og typisk telefon eller e-mail. I nogle tilfælde har Kommissionens tjenestegrene mødt klagerne.
- Kommissionen har modtaget klager fra en lang række parter. Selv om klagerne generelt klager over det samme, er nogle parter bedre underrettet om visse emner end andre. Under henvisning

²²

Sag T-191/99, *Petrie m.fl. mod Kommissionen*, Sml. 2001 II, s. 3677.

til behovet for at bruge de begrænsede ressourcer effektivt har Kommissionen ofte koncentreret sin kontrol eller præcisering af visse spørgsmål hos klagerne, der har flest oplysninger om netop det emne. Kommissionens tjenestegrene har mødt andre klagerne, herunder specialrådgivere, for at drøfte visse aspekter. Når en tjenestemand søger oplysninger, har han/hun typisk ført en længere telefonsamtale eller udvekslet omfattende korrespondance pr. e-mail. Endvidere får Kommissionen sine oplysninger fra en lang række forskellige kilder, hvilket betyder, at Kommissionen ofte har flere oplysninger end den enkelte klager.

- Der er endvidere kilder til at kontrollere nøjagtigheden af oplysningerne. De vigtigste af disse er dommene fra de britiske domstole i sager om Lloyd's. Selv om disse sager omhandler andre parter og andre spørgsmål, kan dommene ikke desto mindre give vigtige faktuelle oplysninger. På samme måde skal nævnes andragenderne til Europa-Parlamentet om Lloyd's, hvoraf nogle er meget omfattende. Et enkelt andragende fylder syv A4-ringbind.
- Kommissionen har ligeledes undersøgt eller henvist til en lang række andre dokumenter, herunder officielle rapporter fra det britiske Parlament, rapporter bestilt af den britiske regering om Lloyd's, rapporter udarbejdet på vegne af Lloyd's, rapporter om Lloyd's disciplinærprocedurer, ekspertbøger samt artikler fra aviser og blade.
- Kommissionen har ligeledes haft adgang til intern ekspertise om tekniske anliggender som f.eks. revision og retlige spørgsmål.

Dette betyder, at Kommissionen, uanset dens forpligtelse til at respektere fortroligheden i forbindelse med traktatbrudsproceduren og de manglende formelle beføjelser til at indkalde vidner og indstævne dokumenter, har været i stand til i meget vid udstrækning at verificere de oplysninger, den har modtaget.

Spørgsmålet om tidligere fejl

Kommissionen anerkender, at der gennem den britiske lov om finansielle tjenester og markeder fra 2000 (Financial Services and Markets Act 2000), som trådte i kraft den 1. december 2001, er sket forbedringer i de lovgivnings- og overvågningsmæssige rammer for Lloyd's.

Målet med overtrædelsesprocedurer i henhold til fællesskabsretten er at oprette eller genoprette den nationale lovgivnings kompatibilitet med fællesskabsretten, ikke at dømme om tidligere kompatibilitet eller mangel på samme. Kommissionens aktuelle undersøgelser har således til formål at afdække og analysere anvendelsen af de nye rammer i henhold til ovennævnte lov (Financial Services and Markets Act 2000).

Den 22. januar 2003 fremhævede kommissær Bolkestein for Udvalget for Andragender, at erstatningssager kun kan anlægges på nationalt plan. Endvidere bekræfter Domstolens retspraksis, at overtrædelsesprocedurerne i henhold til traktatens artikel 226 udelukkende har til formål at standse en medlemsstats manglende overholdelse af fællesskabsretten og ikke at registrere in abstracto, at der tidligere er sket en fejl.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger fremsatte klageren i det væsentlige følgende:

Manglende gennemsigtighed betyder, at klageren ikke kan forsvare sig mod ukorrekte udtalelser i svarene fra den britiske regering til Kommissionen.

Kommissionens anerkendelse af, at den britiske lov om finansielle ydelser og markeder (Financial Services and Markets Act 2000) har medført forbedringer i de lovgivnings- og overvågningsmæssige rammer, er, reelt, en svag indrømmelse af, at direktiv 73/239 blev overtrådt inden loven.

I artikel 226 fastlægges følgende: "Finder Kommissionen, at en medlemsstat ikke har overholdt en forpligtelse, der påhviler den i henhold til denne traktat, fremsætter den en begrundet udtalelse herom". Selv om klageren ikke søger økonomisk dispensation fra Kommissionen er sidstnævnte klart skyld i forsinkelsen i at sikre håndhævelsen af fællesskabsretten. Kommissionen bør fremsætte

en begrundet udtalelse, hvori det anføres, at den britiske regering i en periode på næsten 30 år ikke har overholdt fællesskabsretten.

AFGØRELSEN

1 Indledende bemærkninger

1.1 Klageren fremsætter i sine endelige bemærkninger en ny påstand om, at Kommissionen er skyld i forsinkelsen i at sikre overholdelse af direktiv 73/239 vedrørende forsikringsmarkedet Lloyd's. Klageren gør gældende, at Kommissionen bør fremsætte en begrundet udtalelse, hvori det anføres, at den britiske regering i en periode på næsten 30 år ikke har overholdt fællesskabsretten.

1.2 Ombudsmanden finder ikke, at det vil være passende at forsinke en afgørelse i nærværende sag med henblik på at undersøge denne nye beskyldning og påstand. Klageren har mulighed for at indgive en ny klage til Ombudsmanden.

2 Afslag på aktindsigt i åbningsskrivelse af 20. december 2001

2.1 Klageren indgav en begæring til Kommissionen om aktindsigt i en åbningsskrivelse, som Kommissionen havde sendt til den britiske regering den 20. december 2001 vedrørende overtrædelse af direktiv 73/239 i forbindelse med forsikringsmarkedet Lloyd's. Klageren anfægter Kommissionens afslag på at frigive skrivelsen og anfører, at det britiske Finansministerium har anført, at det ikke vil anfægte, at skrivelsen offentliggøres.

Klageren anfører endvidere, at svarene til Kommissionen fra den britiske regering i høj grad vil være påvirket af oplysninger fra Lloyd's, som tidligere har haft en lidt lemfældig omgang med sandheden.

2.2 Ifølge Kommissionen ville udbredelse af åbningsskrivelsen være til skade for undersøgelsen af påstanden om overtrædelse. Undtagelsen i retten til aktindsigt som fastlagt i artikel 4, stk. 2, tredje led i forordning 1049/2001²³ finder derfor anvendelse.

Kommissionen anfører, at sagen om Lloyd's er meget kompliceret og følsom, og at der stadig pågår en undersøgelse om en mulig overtrædelse fra de britiske myndigheders side. Udbredelse af de dokumenter, der er udvekslet med de britiske myndigheder, ville påvirke denne undersøgelse negativt. Ultimativt tilstræbes det at sikre fuld overensstemmelse med fællesskabslovgivningen. Denne proces kræver et klima af gensidig fortrolighed, hvilket kunne sættes over styr, hvis dokumenter, der vedrører undersøgelsen, blev udbredt. Klagerens argument om, at det britiske finansministerium ikke modsætter sig udbredelse af åbningsskrivelsen, er ikke korrekt. Kommissionen anmodede de britiske myndigheder om at give afkald på fortrolighed inden for rammerne af andre begæringer om aktindsigt i dokumenter med forbindelse med denne overtrædelsesprocedure, men dette har de ikke gjort.

Kommissionen anfører ligeledes, at den har efterprøvet korrektheden af de af de britiske myndigheder fremsendte oplysninger ved hjælp af en række navngivne eksterne ressourcer samt intern ekspertise om tekniske anliggender.

2.3 Ombudsmanden bemærker, at det i artikel 4, stk. 2, i forordning 1049/2001 fastlægges, at institutionerne afslår at give aktindsigt i et dokument, hvis udbredelsen ville være til skade for beskyttelsen af "formålet med inspektioner, undersøgelser og revision", medmindre der er en mere tungtvejende offentlig interesse i udbredelsen af dokumentet. I en dom vedrørende Kommissionens afgørelse 94/90 (som forordning 1049/2001 erstattede) fandt Retten i Første Instans, at det af hensyn til fremme af det formål, det er, at der findes en mindelig løsning på tvisten mellem Kommissionen og den pågældende medlemsstat, er berettiget at afslå aktindsigt i åbningsskrivelser, der udarbejdes

²³

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter, EFT L 145 af 31.5.2001, s. 43.

som led i proceduren i artikel 226 EF.²⁴ Med forbehold for spørgsmålet om mulig tungtvejende offentlig interesse, som behandles i punkt 2.5 nedenfor, mener Ombudsmanden, at Kommissionen i lyset af ovenstående retspraksis med rimelighed kunne konkludere, at den var berettiget til at afslå aktindsigt i den pågældende åbningsskrivelse. Ombudsmanden minder imidlertid om, at Domstolen er den højeste myndighed fortolkning af fællesskabsretten.

2.4 For så vidt angår argumenterne om de britiske myndigheders holdning, finder Ombudsmanden, at det, selv om det er Kommissionens ansvar at anvende den relevante undtagelse i henhold til forordning 1049/2001, synes usandsynligt, at målet med at opnå en mindelig løsning kunne berettige til at afslå aktindsigt, hvis den pågældende medlemsstat var villig til at acceptere en udbredelse af dokumentet. Ombudsmanden finder imidlertid ingen grund til at betvivle Kommissionens argument om, at de britiske myndigheder ikke er villige til at acceptere en udbredelse af dokumentet i nærværende sag.

2.5 For så vidt angår den kendsgerning, at klageren ikke kan korrigere vildledende oplysninger, der sendes til Kommissionen, påpeger Ombudsmanden først, at Retten i Første Instans har anført, at borgere ikke er parter i traktatbrudssager og derfor ikke kan påberåbe sig almindelige sagsbehandlingsrettigheder, deriblandt en ret til kontradiktion.²⁵

Ombudsmanden bemærker imidlertid, at den relevante undtagelse i forordning 1049/2001 finder anvendelse "*medmindre der er en mere tungtvejende offentlig interesse i udbredelsen af dokumentet*". Ombudsmanden mener, at klageren har haft held til at fastslå en betydelig offentlig interesse i udbredelsen af dokumentet, hvilket ville gøre det muligt for offentligheden at kontrollere korrektheden af de oplysninger, som Kommissionen har modtaget, og dermed gøre traktatbrudsproceduren mere effektiv. Ombudsmanden mener, at Kommissionen på grundlag af gældende fællesskabsret og i betragtning af de andre kontrolmuligheder, som Kommissionen henviser til, i denne sag med rimelighed kunne konkludere, at den offentlige interesse i udbredelsen af dokumentet ikke er 'mere tungtvejende'. Ombudsmanden minder imidlertid om, at Domstolen er den højeste myndighed for fortolkning af fællesskabsretten.

2.6 I lyset af ovenstående finder Ombudsmanden derfor ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

2.7 Ombudsmanden minder om, at klagerens begæring om aktindsigt kun gjaldt Kommissionens åbningsskrivelse af 20. december 2001, og at Kommissionen har forklaret, at den aktuelle traktatbrudsprocedure hovedsagligt vedrører den efterfølgende ikrafttræden af den britiske lov om finansielle ydelser og markeder fra 2000 (Financial Services and Markets Act 2000).

Ombudsmanden påpeger, at klageren har mulighed for i overensstemmelse med forordning 1049/2001 at begære aktindsigt i dokumenter, der, i det omfang de vedrører situationen inden ovennævnte britiske lov trådte i kraft, ikke længere er relevante for den aktuelle traktatbrudsprocedure.

3 Omfanget af Kommissionens traktatbrudsundersøgelse

3.1 I en supplerende skrivelse, der blev fremsendt i løbet af undersøgelsen, anfører klageren, at Kommissionens traktatbrudsundersøgelse bør omhandle tidligere uregelmæssigheder samt aktuelle påstande om overtrædelse af direktivet.

3.2 Kommissionen anfører, at målet med overtrædelsesprocedurer i henhold til artikel 226 er at oprette eller genoprette den nationale lovgivnings kompatibilitet med fællesskabsretten, ikke at dømme om tidligere kompatibilitet eller mangel på samme.

3.3 Ombudsmanden bemærker, at formålet med den indledende procedure i henhold til artikel 226 er at give medlemsstaten lejlighed til at bringe sine regler i overensstemmelse med traktatens

²⁴ Sag T-191/99, *Petrie m.fl. mod Kommissionen*, Sml. 2001 II, s. 3677, præmis 68.

²⁵ *Ibid.*, præmis 70.

krav på frivilligt grundlag og i givet fald begrunde sin stillingtagen²⁶. Ombudsmanden finder derfor, at Kommissionen er berettiget til i sin traktatbrudsundersøgelse af fokusere på, om der er tale om en overtrædelse af fællesskabsretten, efter den britiske lov om finansielle ydelser og markeder (Financial Services and Markets Act 2000) trådte i kraft. Ombudsmanden finder derfor ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

4 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side. Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

PÅSTAND OM INDIREKTE FORSKELSBEHANDLING PÅ GRUND AF ALDER I ALMINDELIG UDVÆLGELSESPRØVE

Afgørelse om klage 1536/2002/OV (fortrolig) over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Ifølge klageren var de faktiske omstændigheder følgende:

Klageren ønskede at deltage i almindelig udvælgelsesprøve KOM/A/2/02, som blev tilrettelagt af Kommissionen (GD Landbrug, Fiskeri og Miljø), med henblik på ansættelse af assisterende fuldmægtige (A8). I meddelelsen om udvælgelsesprøven anførtes det, at kandidater, der havde erhvervet det adgangsgivende eksamensbevis efter september 1997, ville få adgang til udvælgelsesprøven. Klageren bemærkede, at dette er forskelsbehandling på grund af alder, eftersom han erhvervede sit eksamensbevis i 1994 og dermed ikke kunne deltage i udvælgelsesprøven.

Den 28. august 2002 klagede han derfor til Ombudsmanden, idet han gjorde gældende, at kravet i meddelelsen om udvælgelsesprøven om at have erhvervet sit eksamensbevis efter september 1997, var forskelsbehandling på grund af alder.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse anførte Kommissionen, at målet med almindelig udvælgelsesprøve KOM/A/2/02, offentliggjort i EF-Tidende af 25. juli 2002, var at ansætte assisterende fuldmægtige i lønklasse A8. Fristen for at indsende ansøgninger var den 27. september 2002. I punkt II.2 i meddelelsen om udvælgelsesprøven anføres det, at der ikke kræves erhvervs erfaring, men at det er en betingelse, at kandidaterne har erhvervet deres adgangsgivende eksamensbevis efter den 27. september 1997, eller at de har erhvervet et postgraduat eksamensbevis med direkte relevans for de pågældende aktivitetsområder efter den 27. september 1999.

Kommissionen bemærker, at for så vidt angår medtagelsen af betingelsen om "nye" eksamensbeviser til udvælgelsesprøven til en stilling i lønklasse A8, er bestemmelserne i meddelelsen om denne udvælgelsesprøve udvidet i forhold til tidligere bestemmelser i den forstand, at det adgangsgivende eksamensbevis (dvs. et eksamensbevis, der modtages ved afslutningen af en uddannelse med direkte relevans for de i meddelelsen om udvælgelsesprøven nævnte aktivitetsområder) skal være erhvervet inden for de seneste fem år. Tidligere var det tre år. Endvidere anføres der i meddelelsen om udvælgelsesprøven en alternativ betingelse bestående i at have erhvervet et specialiseret eksamensbevis inden for de seneste tre år. Dette specialiserede eksamensbevis skal ikke nødvendigvis

²⁶

Sag C-191/95, *Kommissionen mod Tyskland*, Sml. 1998 I, s. 5449, præmis 44.

være erhvervet efter det første eksamensbevis, men kan være en del af en supplerende uddannelse inden for rammerne af kandidatens professionelle karriere.

Kommissionen ønskede ligeledes at gøre opmærksom på, at målet med den pågældende udvælgelsesprøve var at ansætte assisterende fuldmægtige i lønklasse A8, hvilket er det laveste løntrin i lønklasse A. Kravet om et nyligt erhvervet eksamensbevis er en betingelse, der, som Ombudsmanden anførte i sin konklusion i punkt 1.4 i sin afgørelse om de fælles klager 428/98/JMA og 464/98/JMA, er begrundet i karakteren af de stillinger, der ønskes besat. Til de laveste lønklasser leder Kommissionen efter ny eller "frisk" viden.

For så vidt angår påstanden om forskelsbehandling på grund af alder grundet betingelsen om et "nyt" eksamensbevis, ønskede Kommissionen at understrege, at ikke kun unge mennesker, men også knap så unge mennesker, der har indledt studier i løbet af deres liv, opfylder betingelserne, hvis de har erhvervet deres eksamensbeviser i løbet af de seneste fem år.

Endvidere gælder det, at da udvælgelsesprøven var parallel med udvælgelsesprøve KOM/A/1/02, kunne alle personer, der ikke havde erhvervet deres indledende eksamensbevis inden for de seneste fem år eller det specialiserede eksamensbevis inden for de seneste tre år, ansøge om at deltage i udvælgelsesprøve KOM/A/1/02. Betingelsen om erhvervs erfaring hænger sammen med, at en stilling som fuldmægtig kræver tre års erhvervs erfaring. Der er ikke angivet nogen aldersgrænse, kun krav på baggrund af stillingens karakter.

Klagerens bemærkninger

Klageren har ikke fremsendt nogen bemærkninger.

AFGØRELSEN

1 Påstand om forskelsbehandling på grund af alder

1.1 Klageren gjorde gældende, at kravet i meddelelsen om udvælgelsesprøven om at have erhvervet sit eksamensbevis efter september 1997 var forskelsbehandling på grund af alder.

1.2 Kommissionen anførte, at målet med almindelig udvælgelsesprøve KOM/A/2/02 var at ansætte assisterende fuldmægtige i lønklasse A8. Kommissionen bemærkede, at betingelsen om "nye" eksamensbeviser er begrundet i karakteren af de stillinger, der skal besættes. For så vidt angår påstanden om forskelsbehandling på grund af alder grundet betingelsen om et "nyt" eksamensbevis, bemærkede Kommissionen, at ikke kun unge mennesker, men også knap så unge mennesker, der har indledt studier i løbet af deres liv, opfylder betingelserne, hvis de har erhvervet deres eksamensbeviser i løbet af de seneste fem år. Kommissionen anførte endvidere, at personer, der ikke har erhvervet deres eksamensbevis inden for de seneste fem år eller et specialiseret eksamensbevis inden for de seneste tre år, stadig kunne ansøge om at deltage i den parallelle udvælgelsesprøve, KOM/A/1/02, der krævede erhvervs erfaring.

1.3 Fællesskabets domstole har været konsekvente i deres afgørelser i den henseende, at processen med ansættelse af tjenestemænd i Fællesskabet bør overholde princippet om lighed som et af de grundlæggende principper i fællesskabsretten. Ifølge dette princip må sammenlignelige situationer ikke behandles forskelligt, medmindre en sådan forskel er objektivt begrundet. Det vil sige, at kandidater i lignende situationer ikke bør behandles forskelligt, medmindre det er berettiget²⁷.

1.4 Kommissionens brug af en påstået indirekte diskriminerende betingelse i betingelserne for ansøgning om deltagelse i udvælgelsesprøve KOM/A/2/02, nemlig den dato, hvor ansøgerne til stillingerne i lønklasse A8 har erhvervet deres eksamensbevis eller et specialiseret eksamensbevis, bør baseres på en objektiv begrundelse. Denne begrundelse bør gøre det muligt for Ombudsmanden

²⁷

Sag T-42/91, *Hoyer mod Kommissionen*, Sml. Pers. 1994 II, s. 297; sag T-44/91, *Smets mod Kommissionen*, Sml. Pers. 1994 II, s. 319.

at vurdere, om Kommissionen ved at anvende denne type betingelse har handlet inden for rammerne af sine retlige beføjelser.

1.5 Kommissionen har begrundet anvendelsen af denne betingelse med stillingens karakter og de funktioner, der skal udføres af de assisterende fuldmægtige. Eftersom der ikke stilles krav om, at tjenestemænd i lønklasse A8 skal have erhvervs erfaring inden de ansættes af Kommissionen, har institutionen angivet en dato for, hvornår de skal have afsluttet deres uddannelse eller specialiserede uddannelse. At eksamensbeviserne skal være "nye", synes således at være betinget af karakteren af de stillinger, der ønskes besat.

1.6 Det fremgår endvidere, at ældre kandidater, der har erhvervet deres eksamensbeviser eller specialiserede eksamensbeviser, ligeledes kan deltage i udvælgelsesprøven. Endvidere kan kandidater, der ikke har erhvervet deres eksamensbeviser eller specialiserede eksamensbeviser inden for de seneste henholdsvis fem og tre år, deltage i den parallelle udvælgelsesprøve KOM/A/1/02, hvor der kræves erhvervs erfaring. Ombudsmanden finder således, at Kommissionens argumenter synes rimelige. Endvidere synes begrænsningerne i denne betingelse at være proportionale med deres formål, nemlig at hjælpe institutionen med at udpege mulige kandidater til stillingerne i lønklasse A8.

1.7 Ved at indføre en betingelse baseret på eksamensbevisets alder for så vidt angår kandidater til stillinger i lønklasse A8, har Ombudsmanden konkluderet, at Kommissionen har handlet inden for rammerne af sine retlige beføjelser. Ombudsmanden finder derfor ikke, at der foreligger et tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til denne sag.

2 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage viser ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side. Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

KOMMISSIONENS AFSLAG PÅ AKTINDSIGT I DOKUMENTER FRA MEDLEMSSTATERNE

Afgørelse om klage 1753/2002/GG (fortrolig) over Europa-Kommissionen

Dette er en kort sammenfatning af afgørelsen, som ikke kunne offentliggøres i sin helhed på grund af sin længde. Afgørelsens fulde tekst er tilgængelig på Ombudsmandens websted på tysk og engelsk: <http://www.euro-ombudsman.eu.int/decision/en/021753.htm>

I marts 2002 anmodede klageren, som er irsk statsborger, Kommissionen om aktindsigt i visse dokumenter i henhold til forordning (EF) nr. 1049/2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter²⁸.

Alle dokumenterne blev fremsendt med undtagelse af to skrivelser, som Irland havde sendt til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 27, stk. 2, i det sjette rammedirektiv, samt en meddelelse fra Irland i overensstemmelse med direktivets artikel 27, stk. 5. Kommissionen oplyste klageren om, at der ikke kunne gives aktindsigt, fordi de irske skattemyndigheder havde anmodet om, at dokumenterne ikke blev udbredt.

Klageren gjorde gældende, at Kommissionen gjorde uret i at afslå aktindsigt i disse dokumenter, eftersom det ikke ville skade nogen af de interesser, der er beskrevet i forordning 1049/2001, og

²⁸

EFT C 145 af 31.5.2001, s. 43.

at Kommissionen handlede i strid med bestemmelserne i afgørelse 2001/973²⁹. Klageren nedlagde påstand om, at Kommissionen derfor skulle genoverveje sin beslutning.

I forbindelse med Ombudsmandens undersøgelse gav Kommissionen udtryk for, at den havde fulgt de korrekte procedurer, og at den ikke alene var berettiget til at beslutte at rådføre sig med de nationale myndigheder, som dokumenterne hidrører fra, men at den var forpligtet hertil. Kommissionen anførte også, at den, hvis den havde vurderet, at udbredelse ville være skadelig, ikke ville have hørt de irske myndigheder, men ville have givet afslag på aktindsigt. Hensigten med medlemsstaternes ret til at nægte at give tilladelse til, at institutionerne udbreder deres dokumenter, var ikke at begrænse aktindsigten i dokumentet som sådan, men at begrænse aktindsigten i det i henhold til Fællesskabets regler. Denne begrænsning havde til formål at tage højde for dokumentets status i henhold til den nationale lovgivning og politik og dermed undgå uoverensstemmelser mellem Fællesskabets og de forskellige nationale gennemsigtighedssystemer.

Ombudsmanden anførte først i sin afgørelse om klagen, at klageren ikke havde bevist, at Kommissionens beslutning om at give afslag på aktindsigt var forkert, og fandt ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

Ombudsmanden fandt også, at selv om Kommissionen havde handlet i strid med sin egen forretningsorden i henhold til afgørelse 2001/937, handlede den korrekt med hensyn til sagens indhold. Det kunne faktisk anføres, at Kommissionen ville have gjort sig skyldig i fejl eller forsømmelser, hvis den havde overholdt sin egen forretningsorden. Ombudsmanden fandt derfor, at det ikke ville være passende i denne sag at konkludere, at Kommissionens undladelse af at overholde sin egen forretningsorden udgjorde et tilfælde af fejl eller forsømmelser. For at undgå lignende situationer i fremtiden fremsatte Ombudsmanden følgende bemærkning:

På baggrund af Ombudsmandens undersøgelser fremgår det, at bestemmelserne i Kommissionens afgørelse 2001/937/EF, EKSF, Euratom af 5. december 2001 om ændring af dens forretningsorden, og navnlig artikel 5, stk. 4, ikke er formuleret tilstrækkelig præcist til, at de afspejler de materielle bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter. Ombudsmanden finder derfor, at det ville være gavnligt, hvis Kommissionen reviderede disse bestemmelser. De tilsvarende bestemmelser, som Rådet vedtog i sin afgørelse af 29. november 2001 om ændring af Rådets forretningsorden³⁰ (navnlig artikel 2, stk. 1, i bilag III, som blev tilføjet til Rådets forretningsorden i medfør af denne afgørelse), kan give nyttig vejledning hertil.

EUROPA-KOMMISSIONENS BEHANDLING AF EN ANSØGNING OM EN STILLING SOM Udstationeret national ekspert

Afgørelse om klage 172/2003/IP over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Klagen omhandler Kommissionens behandling af en ansøgning om en stilling som udstationeret national ekspert.

Europa-Kommissionens Generaldirektoratet for det Indre Marked (herefter benævnt GD MARKT) omdelte i september 2001 fire meddelelser om ledige stillinger som udstationeret national ekspert i fire forskellige afdelinger til Kommissionens faste repræsentationer i medlemsstaterne. Klageren ansøgte om stillingen i afdeling D/1, "Fri bevægelighed for varer".

²⁹ Kommissionens afgørelse 2001/937/EF, EKSF, Euratom af 5. december 2001 om ændring af dens forretningsorden, EFT L 345 af 29.12.2001, s. 94, som indeholdt bestemmelser vedrørende gennemførelsen af forordning 1049/2001.

³⁰ EFT L 313 af 30.11.2001, s. 40.

I en skrivelse af 16. januar 2002 blev klageren underrettet om, at han ikke havde fået stillingen. Det fremgik af skrivelsen, at *"vi har rundsendt Deres cv i generaldirektoratet, men jeg må desværre meddele Dem, at De ikke har fået stillingen. Vi vil imidlertid opbevare Deres oplysninger i ét år"*.

Den 11. februar 2002 skrev klageren til Kommissionen og anmodede den om, at: (i) meddele ham begrundelserne for sin afgørelse om ikke at give ham stillingen; (ii) oplyse navnet på den valgte ansøger og (iii) give ham aktindsigt i kopier af alle relevante dokumenter.

Kommissionen anførte i sit svar af 13. marts 2002, at skrivelsen af 16. januar 2002 var en foreløbig skrivelse, der skulle informere ansøgerne om, at deres oplysninger ville blive opbevaret i et år. Institutionen påpegede, at der ikke var foretaget nogen udvælgelse på det tidspunkt, samt at den ikke var sikker på, at stillingen som udstationeret national ekspert ville blive besat i den nærmeste fremtid som følge af intern omstrukturering i de involverede tjenestegrene. Endvidere anførte Kommissionen, at offentliggørelse af en meddelelse om en ledig stilling ikke er bindende for institutionen, som kan beslutte ikke at besætte stillingen.

Den 2. april 2002 skrev klageren endnu en skrivelse til Kommissionen. Han påpegede, at det af skrivelsen af 16. januar 2002 klart fremgik, at han ikke havde fået stillingen. Klageren mente, at dette betød, at der var gennemført en udvælgelsesprocedure. Endvidere var han af den holdning, at Kommissionen burde have underrettet ansøgerne om alle de beslutninger, der blev truffet i forbindelse med den relevante procedure. Kommissionen gentog i sit svar af 8. maj 2002 de argumenter, den havde fremført i sin skrivelse af 13. marts 2002.

I sin skrivelse af 4. september 2002, som var svar på en yderligere skrivelse fra klageren af 18. juni 2002, anførte Kommissionen, at: (i) den havde modtaget tre ansøgninger til stillingen i afdeling D/1, herunder klagerens; (ii) det var blevet besluttet ikke at besætte stillingen som udstationeret national ekspert i afdeling D/1 efter en ændring i GD MARKT's interne struktur og nye overvejelser vedrørende tildelingen af menneskelige ressourcer; (iii) der ikke var ansat nogen udstationeret national ekspert i GD MARKT efter den pågældende meddelelse om en ledig stilling; (iv) det ikke var muligt at give klageren aktindsigt i det dokument, som han anmodede om i sin skrivelse af 11. februar 2002, eftersom beslutningen om ikke at besætte stillingen ikke forelå skriftligt. Endvidere beklagede GD MARKT, at den skrivelse, der blev sendt til ansøgerne i januar 2002, havde været en standardskrivelse, som normalt sendes til ansøgere for at underrette om, at de ikke har fået stillingen. I den foreliggende sag ville det have været mere hensigtsmæssigt at forklare, at Kommissionen havde besluttet ikke at besætte stillingen og give begrundelser derfor.

I sin klage til Ombudsmanden gjorde klageren gældende, at Europa-Kommissionen havde handlet i strid med principperne for god forvaltningsskik, da den sendte ham skrivelsen af 16. januar 2002, idet oplysningerne deri var ukorrekte. Endvidere gav Kommissionen ikke aktindsigt i de dokumenter, der omhandlede Kommissionens beslutning om ikke at besætte stillingen som udstationeret national ekspert.

Klageren nedlagde endvidere påstand om erstatning på 100.000 EUR for de materielle skader og den tort, han hævdede at have lidt.

UNDERSØGELSEN

Europa-Kommissionens udtalelse

Kommissionen gentog i sin udtalelse de kendsgerninger, der lå til grund for klagen, og anførte følgende:

Klageren var en af tre ansøgere, som havde ansøgt om en stilling som udstationeret national ekspert efter, at GD MARKT offentliggjorde en meddelelse om en ledig stilling i september 2001. Alle de ansøgere, som havde ansøgt om stillingen, var i en standardskrivelse blevet underrettet om, at de ikke havde fået stillingen. Kommissionen erkendte, at oplysningerne i denne skrivelse var vildledende for klageren, som kunne have konkluderet, at man havde valgt en anden ansøger.

I sin skrivelse af 13. marts 2002, som var svar på klagerens skrivelse af 11. februar 2002, havde Kommissionens tjenestegrene givet klageren en detaljeret forklaring på beslutningen om ikke besætte stillingen som udstationeret national ekspert.

Klageren skrev igen den 2. april 2002, hvor han anførte, at meddelelsen om den ledige stilling havde skabt en berettiget forventning om, at han ville blive udvalgt til stillingen. Han anførte også, at han var blevet oplyst, at en anden ansøger var blevet ansat. Han anmodede derfor igen om aktindsigt i de dokumenter, der omhandlede beslutningen om ikke at besætte stillingen som udstationeret national ekspert.

Den 8. maj 2002 svarede Kommissionens ansvarlige tjenestegrene klageren og bekræftede indholdet i skrivelsen af 13. marts 2002. Endvidere tilføjede de, at Kommissionen ikke var bundet af en meddelelse om en ledig stilling.

Den 18. juni 2002 indgav klageren en klage til Kommissionen i henhold til kodeksen for god forvaltningsskik, som blev modtaget af generalsekretæren og registreret under referencenummer A/330162. Generaldirektøren for GD MARKT svarede den 4. september 2002 på denne klage. Han bekræftede oplysningerne i skrivelsen af 13. marts 2002 og påpegede, at der ikke var blevet ansat nogen udstationeret national ekspert i afdeling D/1 i GD MARKT efter meddelelsen om en ledig stilling af september 2001. Generaldirektøren undskyldte endnu engang for, at klageren kun havde modtaget en standardskrivelse om, at han ikke havde fået stillingen. Han understregede imidlertid også, at oplysningerne om, at klagerens data ville blive opbevaret i GD MARKT's database var korrekte.

I en skrivelse af 7. oktober 2002 klagede klageren over svaret på sin klage (A/330162) og anmodede om aktindsigt i visse dokumenter.

I sit svar af 12. november 2002 anførte generalsekretæren i Kommissionen, at han erkendte, at der havde været visse mangler i forbindelse med behandlingen af den pågældende procedure, men at dette var blevet afhjulpet med den forklaring, som klageren senere havde fået.

Den 15. november 2002 udleverede GD MARKT følgende dokumenter til klageren: en kopi af et notat fra M., generaldirektør for GD MARKT, til R., generaldirektør for Generaldirektoratet for Administration (GD ADMIN), af 24. oktober 2001 omhandlende ændringen i GD MARKT's struktur, som betød, at afdeling D/1 og D/2 blev lagt sammen; en kopi af et notat fra GD ADMIN til GD MARKT af 19. november 2001 med de tre ansøgninger om stillingen som udstationeret national ekspert i afdeling D/1 og anonymiserede kopier af skrivelserne til de to andre ansøgere til stillingen, som var identiske med dem, som klageren havde fået tilsendt den 16. januar 2002.

Som en generel bemærkning erkendte Kommissionen, at det svar, som klageren havde fået den 16. januar 2002, ikke gav klageren en fuld og nøjagtig beskrivelse af årsagerne til, at han ikke var blevet udvalgt. Kommissionen havde allerede undskyldt herfor i sin skrivelse af 13. marts 2002. Ikke desto mindre understregede den, at offentliggørelsen af en meddelelse om en ledig stilling som udstationeret national ekspert ikke kan skabe en berettiget forventning hos ansøgerne om, at de vil få stillingen. Udstationerede nationale eksperter finansieres over budgetpost A-7003. Hvert enkelt generaldirektorat får tildelt en bevilling i budgettet, som det selv forvalter decentralt. Beslutninger om at oprette eller overflytte stillinger som udstationeret national ekspert kræver ingen særlige formaliteter. Beslutningen om at ansætte en udstationeret national ekspert træffes normalt på baggrund af et ønske fra det pågældende GD til Generaldirektoratet for Personale og Administration. I denne sag blev et sådant ønske ikke fremsat, eftersom det blev besluttet ikke at besætte stillingen.

Endelig anførte Kommissionen, at for så vidt angår registreringsnummeret på de skrivelser, der blev sendt til ansøgere til stillingen den 16. januar 2002, var den ikke i stand til at forklare, hvorfor to af disse skrivelser havde samme registreringsnummer (238). Ifølge Kommissionen var den mest sandsynlige forklaring, at to af skrivelserne blev forelagt til underskrivelse i samme mappe og den tredje (med registreringsnummer 240) i en anden mappe.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger fastholdt klageren grundlæggende sin klage.

Endvidere påpegede han, at det var uacceptabelt, at Kommissionen ikke havde kunnet give en fornuftig forklaring på, hvorfor to af skrivelserne til ansøgerne af 16. januar 2002 havde samme registreringsnummer, mens den tredje havde et andet nummer. Klageren mente, at dette kunne betyde, at indholdet i skrivelserne ikke var det samme.

Han gentog anbringenderne i sin klage og opretholdt sit erstatningskrav.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Efter en omhyggelig undersøgelse af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger fremgik det, at der var behov for yderligere undersøgelser. I en skrivelse af 10. november 2003 anmodede Ombudsmanden derfor Kommissionen om aktindsigt i dens akter.

Den 25. november 2003 gennemgik Ombudsmandens kontor Kommissionens akter. Kommissionens akter indeholdt de relevante dokumenter vedrørende ændringen af GD MARKT's organisationsplan, dokumenter vedrørende stillinger som udstationeret national ekspert i GD MARKT, den interne korrespondance vedrørende sagen mellem de forskellige tjenestegrene i Kommissionen og korrespondancen mellem Kommissionen og klageren. Selv om den ikke var i akterne, gav Kommissionens tjenestegrene Ombudsmandens kontor en liste over stillingerne som udstationeret national ekspert siden 2000. Det fremgik af denne liste, at der ikke var ansat nogen udstationeret national ekspert i afdeling D/1. Ombudsmandens kontor modtog endvidere en kopi af alle skrivelser sendt fra GD MARKT af 16. januar 2002 med registreringsnummer 238, 239, 240. For så vidt angår disse dokumenter, som, på Kommissionens anmodning, bør betragtes som fortrolige, forklarede Kommissionens repræsentanter, at hvis flere skrivelser er baseret på samme standardskrivelse med samme ordlyd, anvendes samme registreringsnummer til alle disse skrivelser. Der kan imidlertid forekomme et "hul" i registreringsnumrene med hensyn til korrespondance fra én afdeling, eller én tjenestemand. Årsagen hertil er, at hele generaldirektoratet bruger samme ADONIS-system, dvs. samme registreringsnummersystem. Det betyder, at når nogen registrerer en udgående skrivelse, tages det næste nummer i rækken.

AFGØRELSEN

1 Kommissionens behandling af klagerens ansøgning

1.1 Klageren ansøgte om en stilling som udstationeret national ekspert i GD MARKT, afdeling D/1 "Fri bevægelighed for varer", efter en meddelelse om en ledig stilling, som blev offentliggjort af GD MARKT og rundsendt til Kommissionens faste repræsentationer i september 2001. I en skrivelse af 16. januar 2002 blev han underrettet om, at han ikke havde fået stillingen.

I sin klage gjorde klageren gældende, at Europa-Kommissionen havde handlet i strid med principperne for god forvaltningsskik, da den sendte ham skrivelsen af 16. januar 2002, idet oplysningerne deri var ukorrekte.

1.2 I sin udtalelse erkendte Kommissionen, at oplysningerne i skrivelsen af 16. januar 2002 havde været vildledende, og at denne skrivelse kunne have fået klageren til at tro, at en anden ansøger var blevet valgt til stillingen som udstationeret ekstern ekspert.

1.3 God forvaltningsskik kræver, at institutionerne skal give klare og præcise begrundelser for deres beslutninger. For så vidt angår den foreliggende sag, erkendte Kommissionen, at dens skrivelse af 16. januar 2002 var vildledende for klageren.

Ombudsmanden bemærker imidlertid, at Kommissionen i skrivelsen af 4. september 2002 og derefter i sin udtalelse til Ombudsmanden gav klageren en forklaring på, hvorfor den havde besluttet ikke at

besætte stillingen som udstationeret national ekspert, og undskyldte for den vildledende skrivelse af 16. januar 2002.

1.4 Undersøgelsen af Kommissionens akter, som Den Europæiske Ombudsmands kontor foretog, har ikke afdækket noget, som sår tvivl om Kommissionens forklaringer.

1.5 På baggrund af ovenstående finder Ombudsmanden det ikke nødvendigt at undersøge dette aspekt af sagen yderligere.

2 Klagerens anmodning om aktindsigt i dokumenter

2.1 Klageren gjorde i sin klage gældende, at Kommissionen ikke gav ham aktindsigt i de dokumenter, der omhandlede Kommissionens beslutning om ikke at besætte stillingen som udstationeret national ekspert.

2.2 Kommissionen anførte i sin udtalelse, at GD MARKT den 15. november 2002 fremsendte alle eksisterende dokumenter om den relevante procedure til klageren, dvs. en kopi af et notat fra M., generaldirektør for GD MARKT, til R., generaldirektør for Generaldirektoratet for Administration (GD ADMIN), omhandlende ændringen i GD MARKT's struktur, som betød, at afdeling D/1 og D/2 blev lagt sammen; en kopi af et notat fra GD ADMIN til GD MARKT af 19. november 2001 med de tre ansøgninger om stillingen som udstationeret national ekspert i afdeling D/1 og anonymiserede kopier af skrivelserne til de to andre ansøgere til stillingen, som var identiske med dem, som klageren havde fået tilsendt den 16. januar 2002.

2.3 Ombudsmandens kontor undersøgte Kommissionens akter. Der blev ikke fundet nogen skriftlig beslutning fra Kommissionen vedrørende beslutningen om ikke at besætte stillingen som udstationeret national ekspert i Kommissionens akter. Det fremgik endvidere, at der ikke var andre dokumenter vedrørende denne beslutning end de dokumenter, som Kommissionen allerede havde sendt til klageren. Undersøgelsen viste også, at de anonymiserede kopier af skrivelser, som klageren havde modtaget, svarede til de skrivelser, som Kommissionen havde sendt til de andre to ansøgere.

2.4 På denne baggrund synes der ikke at foreligge et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side vedrørende dette aspekt af sagen.

3 Klagerens erstatningskrav

3.1 Klageren nedlagde påstand om en erstatning på 100.000 EUR for materielle skader og tort.

3.2 Kommissionen understregede i sin udtalelse, at offentliggørelsen af en meddelelse om en ledig stilling som udstationeret national ekspert ikke kan skabe en berettiget forventning hos ansøgerne om, at de vil få stillingen.

3.3 I lyset af ovenstående konklusioner vedrørende klagerens anbringender finder Ombudsmanden ikke, at klageren har fremlagt tilstrækkeligt bevis for de skader, som den vildledende skrivelse af 16. januar 2002 antageligt skulle have forvoldt ham.

4 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Europa-Kommissionens side. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

AKTINDSIGT I RETTEDE BESVARELSER FRA KOMMISSIONENS UDVÆLGELSESPRØVER

Afgørelse om klage 324/2003/MF over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Klageren indgav den 7. februar 2003 en klage til Den Europæiske Ombudsmand.

Ifølge klageren var de relevante faktiske omstændigheder følgende:

Klageren er tjenestemand ved Europa-Kommissionen. Han deltog i udvælgelsesprøve KOM/C/1/01, offentliggjort i EFT C 251 A af 11. september 2001, som var tilrettelagt af Europa-Kommissionen med henblik på oprettelse af en ansættelsesreserve af kontormedhjælpere inden for finans- og regnskabsvæsen. Han bestod stopprøven og deltog i de skriftlige prøver. I en skrivelse af 13. december 2002 underrettede Kommissionen klageren om, at han ikke havde fået adgang til den mundtlige prøve, fordi han kun havde fået 17 ud af 40 point i prøve d), hvor minimumkravet var 20 point.

I en e-mail af 18. december 2002 anmodede klageren Kommissionen om en kopi af sin rettede besvarelse samt den rettede udgave af den skriftlige prøve for at se, hvilke fejl han havde lavet. Den 10. januar 2003 sendte Kommissionen klageren en kopi af hans skriftlige besvarelse uden rettelser sammen med evalueringsarket.

I en e-mail af 16. januar 2003 underrettede klageren Kommissionen om, at han havde anmodet om den rettede besvarelse, og at han kun havde modtaget en kopi af den skriftlige opgave uden rettelser. I en skrivelse af 29. januar 2003 svarede Kommissionen, at den havde givet klageren alle de oplysninger om de skriftlige prøver, som var tilgængelige for ansøgerne.

Den 7. januar 2003 indgav klageren en klage til Den Europæiske Ombudsmand. Han gjorde gældende, at Europa-Kommissionen ikke havde udleveret hans egen rettede besvarelse fra udvælgelsesprøve KOM/C/1/01. Han gjorde endvidere gældende, at han ud fra de dokumenter, som Europa-Kommissionen havde sendt, nemlig evalueringsarket og besvarelsen uden rettelser, ikke kunne se, hvilke fejl han havde lavet.

UNDERSØGELSEN

Europa-Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse om klagen anførte Europa-Kommissionen i det væsentligste følgende:

Kommissionen erkendte, at den i en skrivelse fra Kommissionens formand, Prodi, af 7. december 1999 til Den Europæiske Ombudsmand havde lovet på anmodning at give ansøgerne aktindsigt i deres egne rettede besvarelser fra udvælgelsesprøver offentliggjort efter den 1. juli 2000.³¹ Kommissionen anførte, at det kun havde været muligt at give aktindsigt i de rettede besvarelser efter vedtagelse af lovmæssige og administrative bestemmelser.

Den vedtagne procedure bestod i udarbejdelse af et foreløbigt evalueringsark indeholdende bemærkninger og forslag til rettelser fra de enkelte eksaminatorer for de enkelte dele af prøverne. Udvalgseskomiteén gav derefter den endelige bedømmelse, føjede sin egen vurdering til evalueringsarket og underskrev det. Et sådanne evalueringsark kunne udleveres til ansøgerne på disses anmodning.

Prøve d) i udvælgelsesprøve KOM/C/1/01 bestod af en indgående analyse med henblik på at vurdere ansøgernes ekspertise og organisatoriske og administrative færdigheder inden for

31

Pressemeddelelse nr. 16/99 fra Den Europæiske Ombudsmand af 15. december 1999.

økonomistyring og bogholderi. Efter den skriftlige prøve blev alle besvarelser rettet anonymt af mindst to eksaminatorer i overensstemmelse med de af udvælgelseskomitéen på forhånd fastlagte kriterier. Sidstnævnte kontrollerede derefter, at disse kriterier var blevet anvendt korrekt og gennemgik eksaminatorenes rettelser og vurderinger. Udvalgselskomitéen gav derefter den endelige vurdering af besvarelsene, som blev videregivet til ansøgerne.

For så vidt angår klagerens påstand om, at han ikke ud fra de dokumenter, Kommissionen havde sendt, nemlig evalueringsarket og besvarelsen uden rettelser, kunne se, hvilke fejl han havde lavet, skal det anføres, at besvarelsene fra de ansøgere, der havde deltaget i prøven, ikke indeholdt noter. Sådanne noter fra eksaminatorerne blev skrevet ned i det foreløbige evalueringsark i overensstemmelse med ovennævnte procedure. Udvalgselskomitéen kunne konsultere dette foreløbige evalueringsark, når de forberedte vurderingen af ansøgerne. Eftersom dette foreløbige evalueringsark ikke indeholdt udvalgselskomitéens vurdering, men kun indgik i dens overvejelser, blev det ikke videregivet til ansøgerne.

Udvalgselskomitéens vurdering fremgik kun af det evalueringsark, som blev videregivet til klageren. Ud over en samlet vurdering af klagerens besvarelse skrev udvalgselskomitéen også sine kommentarer på dette evalueringsark. Formålet med disse kommentarer var at gøre klageren bekendt med, hvorfor udvalgselskomitéen havde vurderet, at han ikke havde bestået prøven. Dette skulle være til hjælp for klageren, hvis han skulle beslutte sig for at deltage i en anden udvalgselsprøve i fremtiden.

Klagerens bemærkninger

Den Europæiske Ombudsmand videresendte Kommissionens udtalelse til klageren med en opfordring til at fremsætte bemærkninger. Klageren fremsendte ingen bemærkninger.

AFGØRELSEN

1 Påstand om Kommissionens manglende udlevering af klagerens rettede besvarelse

1.1 Klageren gjorde gældende, at Europa-Kommissionen ikke havde udleveret hans egen rettede besvarelse fra udvalgselsprøve KOM/C/1/01.

1.2 Europa-Kommissionen anførte, at den havde givet klageren alle de oplysninger om de skriftlige prøver, som var tilgængelige for ansøgerne. Den påpegede ligeledes, at besvarelsene fra de ansøgere, der havde deltaget i prøven, ikke indeholdt nogen noter. Sådanne noter fra eksaminatorerne blev skrevet ned i det foreløbige evalueringsark i overensstemmelse med den relevante procedure. Udvalgselskomitéen kunne konsultere dette foreløbige evalueringsark, når de forberedte vurderingen af ansøgerne. Eftersom det foreløbige evalueringsark ikke indeholdt udvalgselskomitéens vurdering, men kun indgik i dens overvejelser, blev det ikke videregivet til ansøgerne.

1.3 Den 18. oktober 1999 sendte Ombudsmanden en særlig beretning til Europa-Parlamentet efter en undersøgelse på eget initiativ om fortrolighed i Kommissionens ansættelsesprocedurer³². Den særlige beretning indeholdt en formel henstilling til, at Kommissionen i fremtidige udvalgselsprøver bør give ansøgere, der deltager i skriftlige prøver, og som anmoder herom, aktindsigt i deres egne rettede besvarelser. Den 7. december 1999 skrev Kommissionens formand til Den Europæiske Ombudsmand og underrettede han om, at:

»Kommissionen ser med tilfredshed på de henstillinger, De fremsatte i denne beretning, og vil foreslå de nødvendige retlige og organisatoriske foranstaltninger, således at ansøgere kan få aktindsigt i deres egne rettede besvarelser senest fra den 1. juli 2000.«³³

³² Særlig beretning fra Den Europæiske Ombudsmand til Europa-Parlamentet i fortsættelse af undersøgelsen på eget initiativ om fortrolighed i Kommissionens ansættelsesprocedurer: <http://www.euro-ombudsman.eu.int/special/pdf/da/971004.pdf>

³³ Pressemeddelelse nr. 16/99 fra Den Europæiske Ombudsmand af 15.12.1999.

1.4 Den Europæiske Ombudsmand bemærker, at klageren anmodede Kommissionen om at udlevere hans egen rettede besvarelse. Den 10. januar 2003 sendte Kommissionen klageren en kopi af hans skriftlige opgave sammen med evalueringsarket. Udvælgelseskomitéen skrev sine bemærkninger til vurderingen af klagerens besvarelse på dette evalueringsark. Den Europæiske Ombudsmand er ikke bekendt med nogen regler, der forpligter udvælgelseskomitéen til at skrive sine bemærkninger til vurderingen af en ansøger på selve besvarelsen. Den Europæiske Ombudsmand finder derfor, at Kommissionens holdning synes rimelig.

1.5 Under disse omstændigheder finder Den Europæiske Ombudsmand ikke, at der foreligger et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side.

2 Påstand om, at klageren ud fra de dokumenter, som Kommissionen fremsendte, nemlig evalueringsarket og besvarelsen uden rettelser, ikke kunne se, hvilke fejl han havde lavet.

2.1 Klageren gjorde gældende, at han ud fra de dokumenter, som Europa-Kommissionen fremsendte, nemlig evalueringsarket og besvarelsen uden rettelser, ikke kunne se, hvilke fejl han havde lavet.

2.2 Europa-Kommissionen anførte, at udvælgelseskomitéens vurdering fremgik af det evalueringsark, som blev videregivet til klageren. Ud over en samlet vurdering af klagerens besvarelse skrev udvælgelseskomitéen også sine kommentarer på dette evalueringsark.

2.3 Ombudsmanden bemærker, at evalueringsarket ud fra den kopi, som Kommissionen havde tilsendt ham, synes at indeholde særlige bemærkninger vedrørende udvælgelseskomitéens vurdering af klagerens besvarelse vedrørende udvælgelsesprøvens del d). På dette evalueringsark fremhævede udvælgelseskomitéen endvidere det, som den vurderede som fejl eller svagheder i besvarelsen. Den Europæiske Ombudsmand finder derfor, at de oplysninger, som klageren har fået, er tilstrækkeligt detaljerede, til at han kunne forstå, hvilke fejl han havde lavet.

2.4 På baggrund af ovenstående finder Den Europæiske Ombudsmand ikke, at der foreligger et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side med hensyn til dette aspekt af klagen.

3 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Europa-Kommissionens side. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

3.1.4 Den Europæiske Centralbank

AKTINDSIGT I STATISTISK INFORMATION OM BEHOLDNINGER AF EUROSEDLER OG EUROSEDLER I OMLØB

Afgørelse om klage 1939/2002/IJH over Den Europæiske Centralbank

KLAGEN

I november 2002 klagede klageren på ny til Ombudsmanden over Den Europæiske Centralbank (ECB), der havde givet afslag på aktindsigt i statistisk information om beholdninger af eurosedler og eurosedler i omløb. Hans tidligere klage fra juli 2002 blev afvist under henvisning til artikel 2, stk. 4, i Ombudsmandens statut, fordi klageren ikke havde fulgt procedurerne i ECB's bestemmelser

om aktindsigt i dokumenter³⁴. Især havde han hverken bekræftet sin begæring eller ventet til den angivne frist på et svar.

Klageren indgav efterfølgende en bekræftende begæring, som Direktionen for ECB afslog i en skrivelse af 5. november 2002. ECB begrundede sin afgørelse under henvisning til undtagelserne i første og fjerde led i artikel 4 i afgørelse ECB/1998/12, hvori det fastlægges, at aktindsigt i administrative dokumenter ikke må bevilges, hvis offentliggørelse vil kunne skade:

-- beskyttelsen af offentlige interesser, særlig den offentlige sikkerhed, internationale forbindelser, monetær og valutakursstabilitet, retsforhandlinger, inspektioner og undersøgelser.

(...)

-- beskyttelsen af ECB's finansielle interesser.

I sin klage til Ombudsmanden anfægter klageren ECB's afslag på hans bekræftende begæring. Klageren anfører, at ingen af undtagelserne i artikel 4 i afgørelse ECB/1998/12 finder anvendelse på den statistiske information, som han kræver aktindsigt i.

UNDERSØGELSEN

Den Europæiske Centralbanks udtalelse

I sin udtalelse fremsatte ECB i det væsentlige følgende:

ECB har givet klageren de seneste oplysninger om den samlede beholdning af eurosedler samt eurosedler, der er i omløb, fordelt efter sedlernes pålydende værdi. Endvidere offentliggøres årlige tal for seddelproduktionen på ECB's websted. På anmodning udleveres ligeledes månedlige oplysninger om den mængde eurosedler, der returneres til de nationale centralbanker i eurosystemet.

Ved delvist at give afslag på klagerens begæring om aktindsigt handlede ECB på grundlag af og i overensstemmelse med artikel 4 i afgørelse ECB/1998/12, idet udbredelse af oplysningerne kunne have skadet de i denne artikel angivne interesser.

Hvis offentligheden fik adgang til oplysninger om beholdninger af eurosedler og eurosedler i omløb i forskellige medlemsstater i euroområdet, kunne det være til skade for sikkerheden i forbindelse med såvel opbevaring af sedlerne som den efterfølgende overførsel mellem de nationale centralbanker, der skal kompensere for eventuelle mangelsituationer. Endvidere kunne sådanne oplysninger være til skade for sikkerheden for de personer, der er ansvarlige for beholdninger og/eller er involveret i transporten af sedlerne. Denne begrundelse gælder også, hvis oplysninger blev udbredt, efter transporten reelt havde fundet sted, eftersom der stadig kan identificeres visse tendenser. Dette er særligt relevant for mindre medlemsstater, som måske kun har et begrænset antal steder til opbevaring af sedler.

Seddelbeholdninger og -transporter er sikkerhedsmæssigt følsomme emner på grund af de store beløb, der kan være involveret. Direktionen for ECB har omhyggeligt vurderet offentlighedens interesse i at få aktindsigt i sådanne oplysninger i forhold til beskyttelsen af offentlige interesser i sådanne sager, herunder særligt spørgsmålet om offentlig sikkerhed. På baggrund af disse overvejelser konkluderede Direktionen, at oplysninger om seddelbeholdninger og -transport ikke må offentliggøres. Denne afgørelse gælder ligeledes oplysninger om tidligere transport, eftersom sådanne oplysninger kan tiltrække sig stor opmærksomhed fra kriminelle.

I lyset af ovenstående sikkerhedshensyn har nationalbankerne i eurosystemet, som i praksis håndterer beholdningerne af eurosedler og de eurosedler, der er i omløb, samt andre parter, der er

³⁴

Den Europæiske Centralbanks afgørelse af 3. november 1998 (ECB/1998/12) om aktindsigt i Den Europæiske Centralbanks dokumenter og arkiver, EFT L 110 af 28.4.1999, s. 30.

ansvarlige for og/eller har at gøre med beholdninger og transporter (f.eks. politi og militær i en række medlemsstater i euroområdet), anmodet ECB om at behandle sådanne oplysninger fortroligt.

ECB finder det særdeles vigtigt at give borgerne størst mulig aktindsigt i oplysninger med henblik på at styrke de offentlige myndigheders demokratiske karakter og øge offentlighedens tillid til forvaltningen. Ikke desto mindre er en vigtig årsag til at give afslag på aktindsigt i oplysninger om seddelbeholdninger og sedler i omløb i forskellige medlemsstater risikoen for, at tredjeparter kan misfortolke oplysningerne og dermed foretage en forkert vurdering af tilgængeligheden af sedler med bestemte pålydende værdier. Dette kunne få offentligheden generelt og detailhandlen til at hamstre sedler med bestemte pålydende værdier, hvilket ville medføre mangel på disse sedler (og reelt skabe en selvopfyldende profeti). Dette gør sig ligeledes gældende, hvis der blev offentliggjort oplysninger om beholdninger i bestemte lande, efter de rent faktisk har været tilgængelige, fordi der stadig vil kunne identificeres visse tendenser. På baggrund af tidligere erfaringer fra eurosystemets nationale centralbanker har ECB konkluderet, at sådanne oplysninger kan vække unødigt bekymring hos befolkningen og derfor medføre irrationel opførsel. ECB mener endvidere, at oplysninger om bestemte medlemsstater er blevet mindre relevante i lyset af såvel den retlige status, som den fælles valuta i alle medlemsstaterne i euroområdet nyder, som den kendsgerning, at eurosedler anvendes til grænseoverskridende transaktioner. Det Europæiske Centralbanksystem (ECBS) har oprettet mekanismer til at kompensere for regionale mangler ved at opbygge overskudslagre.

I denne forbindelse har Direktionen for ECB omhyggeligt vægtet den almindelige offentligheds interesse i at få aktindsigt i denne type oplysninger i forhold til den offentlige interesse, der skal beskyttes. På grundlag af tidligere erfaringer konkluderede den, at ovennævnte risici er tilstrækkeligt store til at berettigede et afslag på offentliggørelse af de ønskede oplysninger.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger til ECB's udtalelse anførte klageren i det væsentlige følgende:

For at undgå tvivlstilfælde er de oplysninger, som klageren søger, data om landespecifikke beholdninger, dvs. værdien af de eurosedler, der aktuelt er i omløb inden for hver af de deltagende medlemsstaters territorium, angivet som et enten absolut eller relativt begreb, som dele af den samlede værdi af eurosedler i omløb i euroområdet.

Klageren ønsker ikke oplysninger om overførslen af eurosedler fra én medlemsstats territorium til et andet eller om ECB's afgørelser om eller kriterier for sådanne overførsler.

I sit afslag på klagerens bekræftende begæring citerede ECB første og fjerde led i artikel 4 i afgørelse ECB/1998/12. Dette fjerde led vedrører beskyttelsen af ECB's finansielle interesser. Det fremgår imidlertid af ECB's udtalelse, at den havde til hensigt at citere det femte led, og ikke det fjerde. Dette led vedrører "beskyttelsen af fortrolige oplysninger på anmodning af den fysiske eller juridiske person, som har givet oplysninger, der er indeholdt i dokumenterne, eller i henhold til den for denne person gældende lovgivning."

ECB nævner i sin udtalelse, at andre parter, der er ansvarlige for og/eller involveret i beholdninger og transport heraf (f.eks. politiet og militæret i en række medlemsstater i euroområdet) har anmodet ECB om at holde sådanne oplysninger fortrolige. Parter som f.eks. politiet og militæret er imidlertid ikke personer, "som har givet oplysninger", og femte led finder derfor ikke anvendelse på dem.

Endvidere opstår fortrolighed ikke blot ved, at en person anmoder om det. Der skal være tale om reel fortrolighed inden for betydningen af artikel 8 i forordning 2533/98³⁵. Af denne grund er

³⁵

Rådets forordning (EF) nr. 2533/98 af 23. november 1998 om Den Europæiske Centralbanks indsamling af statistisk information, EFT L 318 af 27.11.1998, s. 8.

de nationale centralbanker (NCB'er) ikke "rapporteringsenheder", men indsamler information i overensstemmelse med deres forpligtelser i henhold til artikel 5.1 og 5.2 i statuttene for ECBS og ECB. Derfor er sådanne oplysninger, selv om de ville gøre det muligt at identificere de nationale centralbanker, ikke fortrolige.

For så vidt angår spørgsmålet om sikkerhed, påpeger klageren, at variationer i de landespecifikke beholdninger af eurosedler normalt ikke medfører overførsler mellem de nationale centralbanker, og at det i artikel 3, stk. 4, i afgørelse ECB/2001/15 fastlægges, at sådanne overførsler er reglen snarere end undtagelsen³⁶. Det kan derfor ikke på baggrund af data fra landespecifikke beholdninger eller variationer i disse konkluderes, hverken at sådanne overførsler har fundet sted, eller at der er opstået ekstraordinære omstændigheder, der forårsager fremtidige overførsler. Selv om der kunne drages sådanne konklusioner, ville det ikke være muligt at pege på en bestemt tendens, fordi ekstraordinære omstændigheder pr. definition ikke er underlagt tendenser.

ECB's argument om, at sådanne oplysninger kan vække unødigt bekymring hos befolkningen og derfor medføre irrationel opførsel, er en yderst farlig antagelse. Hvis den blev accepteret, ville der ikke være grænser for anvendelsen af den, og den ville i høj grad være til skade for erklæringen om retten til adgang til oplysninger, som er knyttet som erklæring til slutakten til traktaten om Den Europæiske Union.

AFGØRELSEN

1 Statistisk information om beholdninger af eurosedler og eurosedler i omløb

1.1 Klageren anfægter Den Europæiske Centralbanks (ECB's) afslag på hans bekræftende begæring om aktindsigt i statistisk information om beholdninger af eurosedler og eurosedler i omløb. Klageren anfører, at ingen af undtagelserne i artikel 4 i afgørelse ECB/1998/12³⁷ finder anvendelse på den statistiske information, som han kræver aktindsigt i.

1.2 ECB anfører, at den har givet klageren de seneste oplysninger om den samlede beholdning af eurosedler samt eurosedler, der er i omløb, fordelt efter sedlernes pålydende værdi. Udbredelse af statistisk information om beholdninger af eurosedler og eurosedler i omløb i medlemsstaterne i euroområdet kunne være til skade for de i artikel 4 i afgørelse ECB/1998/12 anførte interesser, eftersom det kunne være til skade for sikkerheden i forbindelse med såvel opbevaring af sedlerne som den efterfølgende overførsel mellem de nationale centralbanker. Endvidere kunne sådanne oplysninger være til skade for sikkerheden for de personer, der er ansvarlige for beholdninger og/eller er involveret i transporten af sedlerne. Denne begrundelse gælder ligeledes oplysninger om tidligere transporter, eftersom sådanne oplysninger kan tiltrække sig stor opmærksomhed fra kriminelle. I lyset af ovenstående sikkerhedshensyn har de nationale centralbanker og andre parter som f.eks. politiet og militæret anmodet ECB om at behandle sådanne oplysninger fortroligt.

Endvidere mener ECB, at oplysninger om beholdninger af eurosedler og eurosedler i omløb i de forskellige medlemsstater kan misforstås og medføre en falsk vurdering af tilgængeligheden af sedler med bestemte pålydende værdier. Dette kunne få offentligheden generelt og detailhandlen til at hamstre sedler med bestemte pålydende værdier, hvilket ville medføre mangel på disse sedler og reelt skabe en selvopfyldende profeti. Dette gør sig ligeledes gældende, hvis der blev offentliggjort oplysninger om beholdninger i bestemte lande, efter de rent faktisk har været tilgængelige, fordi der stadig vil kunne identificeres visse tendenser.

³⁶ Den Europæiske Centralbanks afgørelse af 6. december 2001 om udstedelse af eurosedler (ECB/2001/15), EFT L 337 af 20.12.2001, s. 52: "NCB'er må ikke overføre de af dem accepterede eurosedler til andre NCB'er, og skal holde sådanne eurosedler til rådighed for genudstedelse. Som undtagelse herfra og i overensstemmelse med regler vedtaget af ECB's Styrelsesråd gælder: (...) (b) eurosedler hos NCB'er kan af logistiske årsager omfordeles i store mængder inden for Eurosystemet."

³⁷ Den Europæiske Centralbanks afgørelse af 3. november 1998 (ECB/1998/12) om aktindsigt i Den Europæiske Centralbanks dokumenter og arkiver, EFT L 110 af 28.4.1999, s. 30.

På baggrund af tidligere erfaringer fra eurosystemets nationale centralbanker mener ECB ligeledes, at sådanne oplysninger kan vække unødigt bekymring hos befolkningen og derfor medføre irrationel opførsel.

1.3 I sine bemærkninger til ECB's udtalelse påpeger klageren, at han søger oplysninger om landespecifikke beholdninger, dvs. værdien af de eurosedler, der aktuelt er i omløb inden for hver af de deltagende medlemsstaters territorium, angivet som et enten absolut eller relativt begreb, som dele af den samlede værdi af eurosedler i omløb i euroområdet.

Klageren mener ikke, at ECB er berettiget til at påberåbe sig undtagelsen om begæringer om fortrolighed som indeholdt i femte led i artikel 4 i afgørelse ECB/1998/12. For så vidt angår spørgsmålet om sikkerhed, kan der ikke udledes nogen oplysninger om overførsler af eurosedler fra data om landespecifikke beholdninger eller variationer i disse. Hvis ECB's argument om, at sådanne oplysninger kan vække unødigt bekymring hos befolkningen og derfor medføre irrationel opførsel, accepteres, ville det i høj grad være til skade for erklæringen om retten til adgang til oplysninger, som er vedlagt slutakten til traktaten om Den Europæiske Union.

1.4 Ombudsmanden bemærker først og fremmest, at klageren i sine bemærkninger uddyber, hvilke oplysninger han ønsker fra ECB. Ombudsmanden mener imidlertid, at ECB's fortolkning af klagerens begæring var rimelig. I nærværende afgørelse undersøger han derfor, om ECB var berettiget til at give afslag på aktindsigt i de oplysninger, som den mente, klageren søgte.

Ombudsmanden påpeger, at klageren i overensstemmelse med afgørelse ECB/1998/12 kunne fremsende en ny begæring til ECB, hvori han uddyber, hvilke oplysninger han ønskede aktindsigt i.

1.5 Så vidt Ombudsmanden forstår, er hensigten med henvisningen i ECB's udtalelse til anmodninger om fortrolighed fra nationale centralbanker, politi og militær at fremlægge beviser til støtte for, at ECB påberåber sig undtagelsen om den offentlige sikkerhed i første led³⁸ i artikel 4 i afgørelse ECB/1998/12, og ikke en henvisning til femte led³⁹. Ombudsmanden mener, at ECB's argumenter om den offentlige sikkerhed er rimelige og retfærdiggør ECB's afgørelse om at give afslag på aktindsigt i de oplysninger, som den mente, klageren søgte.

1.6 For så vidt angår ECB's argument om risikoen for en selvopfyldende profeti, der medfører mangel på sedler med bestemte pålydende værdier, bemærker Ombudsmanden først og fremmest, at ECB i henhold til traktatens artikel 106 har eneret til at bemyndige udstedelse af pengesedler i Fællesskabet, og at det i artikel 12, stk. 1, i statuten for ECBS og ECB fastlægges, at Direktionen skal gennemføre den monetære politik i overensstemmelse med de retningslinjer og beslutninger, der er vedtaget af Styrelsesrådet. Ombudsmanden er klar over, at der i den økonomiske litteratur anvendes begrebet "selvopfyldende profeti". Ombudsmanden påpeger, at ECB i udførelsen af ovennævnte ansvarsområder er berettiget til at tage hensyn til økonomiske analyser af de mulige konsekvenser for den monetære udvikling af selvopfyldende profetier. Ombudsmanden mener derfor, at sådanne analyser også er relevante i forbindelse med beskyttelse af den offentlige interesse som fastlagt i første led i artikel 4 i afgørelse ECB/1998/12. Ombudsmanden mener imidlertid ikke, at ECB er berettiget til at påberåbe sig argumentet om, at oplysninger om landespecifikke beholdninger kan vække unødigt bekymring i offentligheden og derfor medføre irrationel opførsel. Ombudsmanden påpeger, at ECB ikke har fremlagt beviser til støtte for dette argument, som desuden ikke synes at vedrøre nogen af de i artikel 4 i afgørelse ECB/1998/12 indeholdte undtagelser.

1.7 Af de i punkt 1.5 ovenfor nævnte grunde mener Ombudsmanden, at ECB var berettiget til at give afslag på aktindsigt i den information, som den mente klageren søgte. Ombudsmanden finder derfor ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med ECB's afslag på klagerens bekræftende begæring.

³⁸ "beskyttelsen af offentlige interesser, særlig den offentlige sikkerhed, internationale forbindelser, monetær og valutakursstabilitet, retsforhandlinger, inspektioner og undersøgelser."

³⁹ "beskyttelsen af fortrolige oplysninger på anmodning af den fysiske eller juridiske person, som har givet oplysninger, der er indeholdt i dokumenterne, eller i henhold til den for denne person gældende lovgivning."

2 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Den Europæiske Centralbanks side. Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

3.1.5 Revisionsretten

REVISIONSRETEN KORRIGERER MANGLENDE ANVENDELSE AF REGLER OM AKTINDSIGT

Afgørelse om klage 1117/2003/GG over Revisionsretten

KLAGEN

I juni 2003 skrev klageren, der er britisk statsborger, til R., som er medlem af Revisionsretten, og anmodede om aktindsigt i dokumenter i forbindelse med en revision gennemført i Niger i 2001. Klageren bemærkede, at han fremsatte sin anmodning på baggrund af EU's forordning om aktindsigt.

Aktindsigt i Revisionsrettens dokumenter er fastlagt i afgørelse nr. 18/97 om interne regler for behandling af anmodninger om adgang til Rettens dokumenter (EFT C 295 af 23.9.1998, s. 1). I henhold til afgørelsens artikel 2 videregives alle anmodninger til Revisionsretten til Direktøren for Afdelingen for Forbindelserne med de Øvrige Institutioner, PR og Den Juridiske Tjeneste, som undersøger, om anmodningen er berettiget, og om den kan imødekommes. Ansøgeren opfordres eventuelt til at fremsende yderligere oplysninger. Revisionsretten kan nægte at give aktindsigt i et dokument på grundlag af de i afgørelsens artikel 4, stk. 3, fastlagte kriterier. Ansøgere skal, senest en måned efter at ansøgningen er modtaget, underrettes om Revisionsrettens svar.

I henhold til artikel 3, stk. 1, i afgørelse nr. 18/97 skal enhver indsigelse videregives til formanden for Revisionsretten, og afgørelsen om udfaldet af behandlingen skal meddeles ansøgeren senest to måneder efter, at den pågældende har gjort indsigelse. Afgørelsen skal være behørigt begrundet og angive, hvilke retsmidler der kan tages i anvendelse.

I en e-mail af 17. juni 2003 fra L. på vegne af R. blev klageren underrettet om, at en revision havde fundet sted i Niger i juni 2001. Afsenderen påpegede imidlertid, at Revisionsrettens regler forhindrede sidstnævnte i at udlevere interne dokumenter vedrørende revisioner. I denne forbindelse henvistes til punkt 6 i de kommunikationsretningslinjer og -standarder, som Revisionsretten vedtog på sit møde den 25.-26. september 2001 med følgende ordlyd: »Af hensyn til samarbejdet mellem revisor og det reviderede organ kan Retten ikke offentliggøre mere specifikke oplysninger end dem, der fremgår af de vedtagne beretninger.« R. tilføjede, at i den udstrækning, den relevante revision udgjorde grundlaget for særberetning nr. 2/2003 om gennemførelsen i udviklingslande af den politik vedrørende fødevarer sikkerhed, der finansieres over Den Europæiske Unions almindelige budget, kunne oplysninger af interesse for klageren findes på Rettens websted.

I sin klage til Ombudsmanden fremlagde klageren følgende klagepunkter:

- 1 Rettens afslag på at give aktindsigt i de relevante dokumenter var i strid med de relevante regler, nemlig forordning nr. 1049/2001 og artikel 23 i kodeksen for god forvaltningsskik.
- 2 Der forelå en overtrædelse af artikel 19 i kodeksen for god forvaltningsskik, eftersom der ikke blev givet oplysninger om ankemuligheder.

UNDERSØGELSEN

Revisionsrettens udtalelse

Retten bemærkede i sin udtalelse, at det klart fremgik, at klagerens anmodning ikke var blevet behandlet i overensstemmelse med procedurerne i afgørelse nr. 18/97. Formanden for Retten havde derfor besluttet at kontakte klageren igen for at opfordre ham til i detaljer at gøre Retten bekendt med, hvilke yderligere oplysninger han måtte have brug for med henblik på at gøre det muligt for Rettens tjenestegrene at undersøge anmodningen i overensstemmelse med Rettens interne regler.

Retten fremsendte en kopi af sin skrivelse til klageren af 17. juli 2003, hvori den undskyldte for sit første svar pr. e-mail af 17. juni 2003.

Klagerens bemærkninger

Klageren fremsendte ingen bemærkninger.

AFGØRELSEN

1 Manglende aktindsigt i dokumenter og oplysninger om ankemuligheder

1.1 Den 6. juni 2003 skrev klageren, der er britisk statsborger, til R., som er medlem af Revisionsretten, og anmodede om aktindsigt i dokumenter i forbindelse med en revision gennemført i Niger i 2001. I en e-mail af 17. juni 2003 fra L. på vegne af R. blev klageren underrettet om, at en revision havde fundet sted i Niger i juni 2001, men at Rettens regler forhindrede sidstnævnte i at videregive interne dokumenter vedrørende revisioner. I sin klage til Ombudsmanden anførte klageren, at Revisionsretten uretmæssigt havde undladt at give ham aktindsigt i det pågældende dokument og heller ikke havde underrettet ham om hans ankemuligheder over beslutningen om at afvise hans anmodning.

1.2 I sin udtalelse bemærkede Revisionsretten, at det klart fremgik, at klagerens anmodning ikke var blevet behandlet i overensstemmelse med procedurerne i afgørelse nr. 18/97 om interne regler for behandling af anmodninger om adgang til Rettens dokumenter⁴⁰. Formanden for Retten havde derfor besluttet at kontakte klageren igen for at opfordre ham til i detaljer at gøre Retten bekendt med, hvilke yderligere oplysninger han måtte have brug for med henblik på at gøre det muligt for Rettens tjenestegrene at undersøge anmodningen i overensstemmelse med Rettens interne regler.

1.3 Ombudsmanden finder, at Revisionsretten dermed har truffet tilstrækkelige foranstaltninger som svar på klagen.

2 Konklusion

På baggrund af Ombudsmandens undersøgelser af klagen, og i lyset af de af institutionen truffede foranstaltninger, efter at den blev underrettet om klagen, synes der ikke at foreligge et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Revisionsrettens side. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen. Det står naturligvis klageren frit for at indgive en ny klage, hvis Retten efter en fornyet gennemgang af hans ansøgning skulle afvise at give aktindsigt i de relevante dokumenter.

⁴⁰

EFT C 295 af 23.9.1998, s. 1.

E 3.1.6 Det Europæiske Konvent

AKTINDSIGT I DET EUROPÆISKE KONVENTS DAGSORDENER OG PROTOKOLLER

Afgørelse om klage 1795/2002/IJH i det omfang, den vedrører Det Europæiske Konvent

KLAGEN

I oktober 2002 blev der indgivet en klage til Ombudsmanden på vegne af ECAS (European Citizen Action Service) over Det Europæiske Konvent og Rådet for Den Europæiske Union.

Nærværende afgørelse omhandler udelukkende klagen over konventet. Ombudsmandens undersøgelse af klagen over Rådet er genstand for en særskilt undersøgelse (se afsnit 3.1.2).

Ifølge klageren var de relevante faktiske omstændigheder i det væsentlige følgende:

Klageren indgav en begæring til Rådet om aktindsigt i Det Europæiske Konvents præsidiiums dagsordener og protokoller. I juli 2002 svarede Rådet klageren og anførte bl.a., at Det Europæiske Konvent er et organ, der er uafhængigt af Rådet, og at Rådets generalsekretariat havde videresendt ansøgerens anmodning til konventets sekretariat.

Klageren skrev derefter til konventets generalsekretær, Sir John KERR, og henviste til ovennævnte begæring til Rådet om aktindsigt i præsidiets dagsordener og protokoller. I sit svar til klageren af 18. september 2002 anførte generalsekretæren bl.a., at han kunne se et reelt problem i at offentliggøre sekretariatets udkast, uden at præsidiet har godkendt det, eller præsidiets anvisninger til sekretariatet om ændringsforslag. Konventet anerkender, at præsidiet i sit arbejde må omgive sig med en vis grad af ex ante-fortrolighed. Dets produkter er helt og aldeles offentlige, men forberedelserne må nødvendigvis ske uden for offentlighedens søgelys.

Klageren udtrykker sin klage til Ombudsmanden i form af anmodninger om at undersøge, bekræfte eller fastslå visse spørgsmål. Klageren forklarer ligeledes, at begrundelsen for begæringen om aktindsigt i præsidiets dagsordener og protokoller er med rimelig frist at underrette ngo'er om, hvilke spørgsmål der tages op i konventet.

I det væsentlige synes klagen at indeholde følgende påstand mod Det Europæiske Konvent:

Det Europæiske Konvents sekretariat behandlede ikke klagerens anmodning om aktindsigt i præsidiets dagsordener og protokoller korrekt.

UNDERSØGELSEN

Ombudsmanden undersøgte først klagens antagelighed. Af de i afsnit 1 i nedenstående afgørelse angivne årsager konkluderede Ombudsmanden foreløbigt, at Det Europæiske Konvent er et fællesskabsorgan som angivet i traktatens artikel 195, og henhører dermed under Ombudsmandens mandat for så vidt angår eventuelle tilfælde af fejl eller forsømmelser i dets aktiviteter.

Ombudsmanden videresendte derfor klagen til formanden for Det Europæiske Konvent, Valéry GISCARD D'ESTAING, til udtalelse. Ombudsmanden anførte, at formanden var meget velkommen til at fremsende sine synspunkter i forbindelse med spørgsmålet om klagens antagelighed, og at Ombudsmanden håbede, at han under alle omstændigheder ville svare på klagerens påstand.

Formanden for Det Europæiske Konvents udtalelse

I det væsentlige anførte formanden for Det Europæiske Konvent følgende i sin udtalelse:

Konventets dokumenter henhører ikke under anvendelsesområdet for forordning 1049/2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter. Ikke desto mindre har det i hele forløbet været konventets politik at gøre så meget materiale som muligt (herunder alle konventets officielle dokumenter) tilgængeligt for offentligheden, fortrinsvist gennem hurtig offentliggørelse på webstedet.

Præsidiets rolle er at forberede konventets arbejde. Det kan kun udføre sin funktion effektivt, hvis det har mulighed for at drøfte det uden for offentlighedens søgelys. Alle dokumenter fra præsidiets drøftelser gøres straks tilgængelige gennem offentliggørelse på konventets websted. Hvis præsidiets dagsordener og protokoller også blev gjort tilgængelige, ville der være en risiko for, at de blev genstand for og ikke incitament til konventets drøftelser. Erfaringen viser, at konventets medlemmer, som ikke selv har adgang til præsidiets dagsordener og protokoller, generelt har forståelse for og accepterer dette.

Klageren anfører endvidere, at ngo'erne har svært ved på forhånd at blive varslet om kommende emner i konventet, når de ikke har adgang til præsidiets dagsordener og protokoller. Dette kan jeg ikke acceptere. Jeg meddeler altid ved slutningen af hvert plenarmøde, hvilke spørgsmål der tages op på næste (og eventuelt efterfølgende) møder. Dette registreres i de kortfattede referater, der udarbejdes af sekretariatet og offentliggøres på webstedet. Endvidere offentliggøres der detaljerede dagsordener for hvert plenarmøde, så snart præsidiat har godkendt dem. Offentligheden er derfor lige så velinformeret som konventets medlemmer om den fremtidige mødeplan og indholdet af plenarmøderne.

Klagerens bemærkninger

Klageren anførte i det væsentlige følgende med hensyn til konventets formands udtalelse:

Det Europæiske Konvent er et organ, der henhører under traktaten, og hvorpå forordning 1049/2001 finder anvendelse. Selv om traktatens artikel 255 begrænser sig til Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter, skal dette ses i en historisk sammenhæng, nemlig at adfærdskodekser for aktindsigt med hjælp fra Den Europæiske Ombudsmand har spredt sig fra de tre institutioner til de agenturer, de har oprettet. Rådet og Europa-Parlamentet var derfor påpasselige med i lovgivningen på baggrund af traktatens artikel 255 at udvide dens anvendelsesområde ud over de tre institutioner.

I stk. 8 i præamblen til forordning 1049/2001 anføres det, at *"For at sikre, at denne forordning finder anvendelse fuldt ud på alle Unionens aktiviteter bør alle organer, der er oprettet af institutionerne, anvende de principper, der er fastsat heri."* Dette viser Rådets og Europa-Parlamentets hensigt om at sikre den bredest mulige aktindsigt i dokumenter ved at udvide forordningens anvendelsesområde til alle aktiviteter.

Denne hensigt støttes af den fælles erklæring af 30. maj 2001, stk. 2, hvori det fastlægges, at målet er at sikre, at alle institutioner og organer, og dermed konventet, er omfattet af forordningen.

For så vidt angår ngo'ernes mulighed for på forhånd at blive varslet om kommende emner i konventet, anerkender og accepterer klageren, at præsidiat ved slutningen af hvert plenarmøde meddeler de vigtigste spørgsmål til næste (og eventuelt efterfølgende) møde, men det kan stadig være yderst vanskeligt på forhånd at blive varslet om kommende emner i konventet. Varsler fra ét møde til det næste rækker ikke. Dette problem bør ligeledes behandles under særlig hensyntagen til ngo'er uden for Bruxelles og i ansøgerlandene. Hvis sådanne organisationer ønsker at deltage i konventets plenarmøder, ville det være ønskeligt at blive varslet endnu tidligere om kommende emner.

Klageren forstår, at præsidiat kun kan forberede konventets arbejde og fungere effektivt, hvis det bibeholder muligheden for at drøfte spørgsmål uden for offentlighedens søgelys. Klageren forstår ligeledes behovet for fortrolighed i forbindelse med udarbejdelse af tekster i den indledende fase. Det er vanskeligere at forstå, hvordan præsidiets dagsordener kan være så kontroversielle, at en offentliggørelse heraf kunne forstyrre konventets arbejde. Protokollerne er muligvis mere udsatte

i denne henseende, men eventuelle problemer kunne løses ved at give delvis aktindsigt. Klageren ønsker ikke at få oplysninger om holdninger hos de enkelte medlemmer af præsidiets, men blot på forhånd at blive varslet om kommende emner.

Det fremgår, at en række af konventets medlemmer ikke er tilfredse med den aktuelle situation med hensyn til aktindsigt i dokumenter og præsidiets fortrolighed. En række af konventets medlemmer, der tilhører de fire mindste partier i konventet og ikke er repræsenteret i præsidiets, har omdelt en klage om aktindsigt i præsidiets dokumenter.

I lyset af ovenstående anmoder klageren Ombudsmanden om følgende:

- At tage højde for, at konventet reelt henhører under traktaternes anvendelsesområde, og undersøge, om forordning 1049/2001 finder anvendelse på konventet.
- At overveje klagerens begæring om aktindsigt i præsidiets dagsordener og klagerens forslag med hensyn til aktindsigt i præsidiets protokoller og rapporter.
- At overveje, at der efter afslutningen af konventets arbejde i juni bør gives fuld aktindsigt i alle dokumenter, der i øjeblikket ikke er i det offentlige domæne. Mange vil drage fordel af dette, navnlig de mange akademikere og forskere, der følger konventets arbejde.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Efter nøje at have overvejet Det Europæiske Konvents præsidiets udtalelse og klagerens bemærkninger fandt Ombudsmanden, at der var behov for yderligere undersøgelser. Han anmodede konventets formand om at kommentere klagerens argument om de vanskeligheder, ngo'erne kan stå over for i forbindelse med fremskaffelse af oplysninger om kommende emner i konventet i så god tid, at de kan planlægge deres aktiviteter. Ombudsmanden anmodede ligeledes om oplysninger om, hvorvidt præsidiets dagsordener og protokoller vil blive gjort offentligt tilgængelige efter afslutningen af konventets arbejde.

Svar fra Det Europæiske Konvent

Konventets generalsekretær, Sir John Kerr, svarede på Ombudsmandens anmodning om yderligere oplysninger.

For så vidt angår ngo'ernes mulighed for på forhånd at få oplysninger, bemærker generalsekretæren i sit svar, at klageren retfærdigvis anerkender, at det har været konventets formands praksis systematisk ved slutningen af hvert plenarmøde at meddele de vigtigste emner for det eller de næste møder. Det ligger i konventets natur, at det er vanskeligt for præsidiets med sikkerhed at planlægge sit arbejde ret langt frem (det afhænger af konventets reaktion, om et bestemt emne i et af konventets dokumenter eller fra en arbejdsgruppe eller efter forslag fra præsidiets skal gøres til genstand for en udvidet drøftelse i plenum). I det omfang det har været muligt at planlægge dette, er konventet imidlertid blevet underrettet herom, og alle sådanne oplysninger har været offentligt tilgængelige på konventets websted.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt præsidiets dagsordener og protokoller skal gøres tilgængelige for offentligheden efter afslutningen af konventets arbejde, anførte konventets generalsekretær, at han ikke ser nogen grund til, at disse dokumenter ikke skal offentliggøres til den tid. Præsidiets skal dog selv tage stilling til dette spørgsmål efter afslutningen af konventets arbejde, når det beslutter, hvordan man bedst sikrer, at konventets arbejdsmetoder, som hidtil har været yderst gennemsigtige for deltagerne og andre involverede, forbliver åbne og forståelige for de, der følger efter, og for historikerne, der bedømmer, hvor godt vi håndterede det ansvar, vi blev betroet.

Klagerens bemærkninger

Klageren fremsatte i det væsentlige følgende:

Klageren anerkender og værdsætter fuldt ud konventets åbne arbejdsmetoder, herunder den hurtige offentliggørelse af præsidiets dokumenter. Klagen er da også begrænset til fortroligheden i præsidiets dagsordener og protokoller.

Klageren glæder sig over generalsekretærens forslag om, at præsidiets dagsordener og protokoller i henhold til præsidiets afgørelse kan gøres tilgængelige efter afslutningen af konventets arbejde.

Klageren anmoder Ombudsmanden om at henstille til konventets præsidium, at alle dokumenter efter afslutningen af konventets arbejde klassificeres og organiseres på en sådan måde, at offentligheden let kan få adgang til dem. Eksempelvis bør offentligheden rådgives om, hvor den kan finde konventets dokumenter i papirformat eller elektronisk på et centralt bibliotek eller via dokumentregistret. Klageren giver ligeledes udtryk for, at han frygter, at dette vigtige spørgsmål ikke behandles tilfredsstillende i sidste del af konventets forhandlinger.

AFGØRELSEN

1 Antageligheden af klagen over Det Europæiske Konvent

1.1 Nærværende sag omhandler en klage, der er indgivet på vegne af ECAS (European Citizen Action Service), om manglende aktindsigt i Det Europæiske Konvents præsidiiums dagsordener og protokoller.

1.2 I sin undersøgelse af klagen bemærkede Ombudsmanden, at Det Europæiske Konvent tager sin oprindelse i Laeken-erklæringen, og at der tilsyneladende ikke er noget retligt instrument, hverken i henhold til national, international eller fællesskabslovgivning, hvorved konventet formelt oprettes. Konventet har imidlertid sin egen struktur og sine egne funktioner og bør således betragtes som adskilt fra såvel Det Europæiske Råd som Rådet for Den Europæiske Union. Endvidere synes konventet, i det mindste indirekte, at være finansieret af fællesskabsbudgettet. Ombudsmanden nåede derfor frem til den foreløbige konklusion, at konventet er et fællesskabsorgan inden for rammerne af traktatens artikel 195 og dermed ligger inden for Ombudsmandens mandat, for så vidt angår mulige tilfælde af fejl eller forsømmelser i dets aktiviteter.

1.3 Ombudsmanden anerkender imidlertid, at konventet på samme måde som Europa-Parlamentet er engageret i politisk arbejde, og at en klage over dets politiske arbejde ikke ville afføde et spørgsmål om mulige tilfælde af fejl eller forsømmelser. Nærværende sag drejer sig om sekretariatets svar på en begæring om aktindsigt i dokumenter, hvilket er et administrativt anliggende.

1.4 Ombudsmanden underrettede formanden for konventet om ovenstående analyse og anmodede om hans synspunkter vedrørende klagens antagelighed. I sit svar havde formanden ingen bemærkninger til dette punkt. Ombudsmanden ser derfor ingen grund til at revidere sin foreløbige konklusion om, at konventet er et fællesskabsorgan inden for betydningen af traktatens artikel 195, og at det dermed ligger inden for Ombudsmandens mandat, for så vidt angår mulige tilfælde af fejl eller forsømmelser i dets aktiviteter.

2 Klagerens begæring om aktindsigt i Det Europæiske Konvents præsidiiums dagsordener og protokoller

2.1 Klageren gør gældende, at Det Europæiske Konvents sekretariat ikke behandlede hans begæring om aktindsigt i præsidiets dagsordener og protokoller korrekt. Begrundelsen for klagerens begæring er, at det skal være muligt i god tid på forhånd at varsle ngo'erne om kommende emner i konventet.

2.2 I sine bemærkninger hævder klageren, at målet med den fælles erklæring af 30. maj 2001 er at sikre, at alle institutioner og organer, herunder konventet, er omfattet af forordning 1049/2001. Klageren anmoder om, at der efter afslutningen af konventets arbejde bør gives fuld aktindsigt i alle dokumenter, der i øjeblikket ikke er i det offentlige domæne.

2.3 Ifølge konventets formand ligger konventets dokumenter ikke inden for anvendelsesområdet af forordning 1049/2001. Ikke desto mindre har det hele tiden været konventets politik at offentliggøre så meget materiale som muligt. Præsidiets rolle er at forberede konventets arbejde. Det kan udføre denne funktion effektivt, hvis det har mulighed for at drøfte det uden for offentlighedens søgelys. Hvis præsidiets dagsordener og protokoller blev gjort tilgængelige, ville der være en risiko for, at de blev genstand for og ikke incitament til konventets drøftelser. Offentligheden er lige så velinformeret som konventets medlemmer om den fremtidige mødeplan og indholdet af plenarmøderne.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt præsidiets dagsordener og protokoller skal gøres tilgængelige for offentligheden efter afslutningen af konventets arbejde, anfører konventets generalsekretær, at han ikke ser nogen grund til, at disse dokumenter ikke skal offentliggøres til den tid. Dette spørgsmål skal præsidiets selv tage stilling til hen imod afslutningen af konventets arbejde.

2.4 Ombudsmanden bemærker, at forordning 1049/2001⁴¹ finder anvendelse på Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter, og at bestemmelserne i forordning 58/2003 er udvidet til også at omfatte forvaltningsorganer⁴². Konventet er ikke en del af Europa-Parlamentet, Rådet eller Kommissionen, ligesom det ikke er et forvaltningsorgan i henhold til forordning 58/2003. Ombudsmanden mener derfor ikke, at forordning 1049/2001 finder anvendelse på konventets dokumenter.

2.5 Ombudsmanden minder imidlertid om, at han efter de to undersøgelser på eget initiativ rettede forslag til henstillinger til Fællesskabets institutioner og organer om at vedtage regler for aktindsigt i dokumenter som led i god forvaltningsskik⁴³. Næsten alle har gjort dette.⁴⁴

2.6 Ombudsmanden bemærker, at konventets erklærede politik er at gøre så meget materiale som muligt tilgængeligt for offentligheden. Ombudsmanden påpeger, at denne politik stemmer overens med målet i forordning 1049/2001, som går ud på at sikre den videst mulige aktindsigt i dokumenter. I denne sammenhæng bemærker Ombudsmanden at Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen i deres fælles erklæring af 30. maj 2001⁴⁵ opfordrer institutioner og organer til at vedtage interne bestemmelser om aktindsigt, hvorved der tages hensyn til forordningens principper og begrænsninger.

I lyset af ovenstående finder Den Europæiske Ombudsmand, at det i forbindelse med undersøgelsen af, om der foreligger et tilfælde af fejl eller forsømmelser i gennemførelsen af konventets erklærede politik om at gøre så meget materiale som muligt tilgængeligt for offentligheden, er nyttigt at henvise til undtagelserne i forordning 1049/2001.

2.7 I henhold til artikel 4, stk. 3, første afsnit, i forordning 1049/2001 gives der afslag på aktindsigt i dokumenter, der er udarbejdet af en institution til internt brug, og som vedrører en sag, hvori der endnu ikke truffet afgørelse af institutionen, hvis dokumentets udbredelse ville være til alvorlig skade for institutionens beslutningsproces, medmindre der er en mere tungtvejende offentlig interesse i udbredelse af dokumentet.

⁴¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter, EFT L 145 af 31.5.2001, s. 43.

⁴² Rådets forordning 58/2003 af 19. december 2003 om vedtægterne for de forvaltningsorganer, der skal administrere opgaver i forbindelse med EF-programmer, EFT L 11 af 16.1.2003 s. 1.

⁴³ Se Den Europæiske Ombudsmands særlige beretning til Europa-Parlamentet i fortsættelse af undersøgelsen på eget initiativ om aktindsigt, 15. december 1997, samt afgørelser om Den Europæiske Centralbank, Det Europæiske Agentur for Sikkerhed og Sundhed på Arbejdspladsen, EF-sortsmyndigheden og Europol, efter undersøgelsen på eget initiativ OI/1/99/IJH.

⁴⁴ Eksempelvis Revisionsretten, EFT C 295 af 23.9.1998, s. 1; Den Europæiske Centralbank, EFT L 110 af 28.4.1999, s. 30; Den Europæiske Investeringsbank, EFT C 243 af 9.8.1997, s. 13; Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, EFT L 339 af 10.12.1997, s. 18; og Regionsudvalget, EFT L 351 af 23.12.1997, s. 70.

⁴⁵ Fælles erklæring vedrørende Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter (EFT L 145 af 31.5.2001, s. 43), EFT L 173 af 27.6.2001, s. 5.

Ombudsmanden mener, at konventets formand har givet en rimelig forklaring på, hvorfor det ville være til alvorlig skade for konventets beslutningsproces, hvis præsidiets dagsordener og protokoller bliver udbredt, inden konventet har afsluttet sit arbejde. Endvidere mener Ombudsmanden ikke, at klageren med sine argumenter godtgør, at der er en mere tungtvejende offentlig interesse i udbredelsen. Ombudsmanden finder derfor ikke, at afslaget på aktindsigt i præsidiets dagsordener og protokoller, inden konventet afslutter sit arbejde, udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Ombudsmanden påpeger, at ovenstående udelukkende vedrører afslaget på aktindsigt i præsidiets dagsordener og protokoller. Ombudsmanden tager ikke stilling til spørgsmålet om åbenhed i forholdet mellem præsidiet og konventets medlemmer, eftersom disse spørgsmål vedrører konventets politiske arbejde.

2.8 For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt præsidiets dagsordener og protokoller bør gøres offentligt tilgængelige efter afslutningen af konventets arbejde, bemærker Ombudsmanden, at det i artikel 4, stk. 3, andet afsnit, i forordning 1049/2001 fastlægges, at der gives afslag på aktindsigt i dokumenter, der indeholder meningstilkendegivelser til internt brug som led i drøftelser og indledende konsultationer inden for den pågældende institution, selv efter der er truffet afgørelse, hvis dokumentets udbredelse ville være til alvorlig skade for institutionens beslutningsproces, medmindre der er en mere tungtvejende interesse i udbredelse af dokumentet.

Det synes svært at hævde, at konventets beslutningsproces kan tage skade efter afslutningen af dets arbejde. Ombudsmanden er derfor enig med konventets generalsekretær i, at der ikke er nogen grund til, at de pågældende dokumenter ikke bør offentliggøres til den tid.

2.9 I sine sidste bemærkninger giver klageren ligeledes udtryk for, at han frygter, at dette vigtige spørgsmål ikke behandles tilfredsstillende i sidste del af konventets forhandlinger.

Ombudsmanden forstår, at konventet forventes at afslutte sit arbejde inden udgangen af juni 2003. Derfor mener Ombudsmanden ikke, at det ville nytte at udsætte en beslutning for at undersøge den frygt, som klageren giver udtryk for.

I sin skrivelse til konventets formand om nærværende afgørelse nævner Ombudsmanden resultatet af undersøgelsen i punkt 2.8, andet afsnit, ovenfor, om aktindsigt i konventets dokumenter efter afslutningen af konventets arbejde. I skrivelsen giver han ligeledes udtryk for at det ville være i overensstemmelse med god forvaltningsskik, hvis konventet hurtigst muligt traf passende foranstaltninger med henblik på at sikre en sådan aktindsigt. Ombudsmanden tilsender ligeledes konventets formand de i klagerens sidste bemærkninger anførte praktiske forslag vedrørende fremtidig aktindsigt i konventets dokumenter.

3 Konklusion

Af de i afsnit 2.7 og 2.9 ovenfor anførte grunde mener Den Europæiske Ombudsmand hverken, at der foreligger et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Det Europæiske Konvents side, eller at der er behov for yderligere undersøgelser om klagen. Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

NB: Efter afslutningen af konventets arbejde den 10. juli 2003 blev præsidiets dagsordener og protokoller lagt op på konventets websted på følgende adresse: <http://european-convention.eu.int/docpraes.asp?lang=EN>

3.1.7 Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig

PÅSTAND OM UKORREKT GENNEMFØRELSE AF EN UNDERSØGELSE

Afgørelse om klage 1625/2002/IJH over Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig

KLAGEN

I september 2002 indgav en tidligere tjenestemand ved Kommissionen en klage til Den Europæiske Ombudsmand over Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF).

Ifølge klageren var de relevante faktiske omstændigheder i det væsentligste følgende:

Den 3. november 2000 påpegede klageren, mens hun arbejdede som kontorchef i Kommissionens Generaldirektorat for Forskning, over for OLAF, at der forekom visse uregelmæssigheder i forbindelse med finansieringen af et projekt.

Den 23. juli 2001 havde klageren en samtale med to tjenestemænd fra OLAF og underskrev et referat af samtalen. Hun blev aldrig underrettet om resultatet af OLAF's undersøgelse. Hun blev efterfølgende bekendt med, at de to tjenestemænd, som interviewede hende, havde forladt OLAF, at den videnskabelige leder af projektet ikke var blevet interviewet, og at kontrakten for projektet var blevet underskrevet i begyndelsen af 2002 efter meget omfattende ændringer i de tekniske bilag. Klageren sætter spørgsmålstegn ved, om den afdeling i OLAF, der svarede på høringen på tværs af tjenestegrenene i forbindelse med dette projekt, var opmærksom på hendes klage over projektet.

Klageren gør gældende, at OLAF ikke har gennemført en korrekt undersøgelse af sagen, og at det på intet tidspunkt havde underrettet hende om resultatet. Hun gør gældende, at OLAF bør meddele hende, om det gennemførte en undersøgelse, hvad resultatet af den var, og om afdelingen i OLAF, der svarede på høringen på tværs af tjenestegrenene, før projektet blev godkendt i begyndelsen af 2002, var opmærksom på hendes klage.

UNDERSØGELSEN

OLAF's udtalelse

I sin udtalelse fremsatte OLAF i det væsentligste følgende:

Påstand om, at OLAF ikke havde gennemført en korrekt undersøgelse

Ifølge klagerens notat til OLAF af 3. november 2000 var den videnskabelige og tekniske evaluering af projektforslaget af 24. juli 2000 negativ.

Kommissionens Generaldirektorat for Forskning havde i et notat af 25. oktober 2000 underrettet den ansvarlige kommissærs kabinetschef om, at resultatet af forhandlingerne på klagerens foranledning i september 1999 havde været tilfredsstillende. Han besluttede derfor at anmode B., direktørens rådgiver, om at nå til enighed med projektkoordinatoren om inden udgangen af november 2000 at afslutte projektet på tilfredsstillende vis.

Klageren anførte i sit notat, at hun i lyset af de to modstridende ovenfor nævnte bemærkninger indgav en klage i henhold til artikel 90, stk. 2, i tjenestemandsvedtægten.

Generaldirektøren for OLAF anerkendte modtagelsen af disse oplysninger i et notat af 11. december 2000 og anmodede klageren om at fremlægge alle tilgængelige oplysninger om de påståede uregelmæssigheder. Den 22. januar 2001 fremsendte klageren adskillige yderligere dokumenter i forbindelse med forhandlingerne og drøftelserne om projektet. Oplysningerne var ufuldstændige

med hensyn til, om der havde været uregelmæssigheder. Derfor indledte OLAF den 27. februar 2001 en intern undersøgelse. Følgende oplysninger blev derefter indsamlet:

- Den 24. marts 2001 sendte Generaldirektøren for Forskning et omfattende informationsnotat til OLAF.
- Den 23. juli 2001 interviewede OLAF's undersøgere klageren. Hun bekræftede, at så vidt hun vidste, var der ingen tegn på svig, men at projektet havde fået lov at fortsætte uanset de i den videnskabelige evaluering fastslåede mangler.
- Den 27. august 2001 sendte klageren et skriftligt bilag til sin samtale.
- På baggrund af disse oplysninger vedtoges den 1. februar 2002 en afsluttende rapport, hvori der henstilledes til, at behandlingen af sagen blev afsluttet uden opfølgning. Generaldirektøren for OLAF godkendte denne henstilling. OLAF gennemførte altså en helt igennem korrekt undersøgelse af klagerens påstande, hvorefter det konkluderede, at der ikke forekom nogen uregelmæssigheder, og at der ikke var behov for opfølgning.

Påstand om, at OLAF ikke underrettede klageren

Forordning 1073/1999 indeholder regler om, hvem der bør underrettes om resultatet af en OLAF-undersøgelse. I artikel 8 fastlægges det, at alle oplysninger, der indhentes i forbindelse med interne undersøgelser, er omfattet af tavshedspligt og ikke må meddeles til andre end dem, der i De Europæiske Fællesskabers institutioner eller i medlemsstaterne i kraft af deres hverv skal have kendskab til dem. I artikel 9 fastlægges det, at den afsluttende rapport, der indeholder en synopsis over de oplysninger, der er indsamlet i løbet af undersøgelsen, skal sendes til den pågældende medlemsstats kompetente myndigheder samt til den pågældende institution, det pågældende organ eller det pågældende kontor eller agentur med henblik på opfølgning.

Den 12. juli 2002 sendte klageren et notat til OLAF, hvori hun anmodede om at blive underrettet om resultatet af undersøgelsen. Den 5. august 2002 udarbejdede OLAF et svar, som imidlertid aldrig blev sendt, fordi klageren pr. 1. august 2002 var udtrådt af tjenesten. Den 9. august 2002 sendte OLAF et notat til chefen for GD for Forskning indeholdende konklusionerne af undersøgelsen.

Høringen på tværs af tjenestegrenene

OLAF har ikke registreret, at det er blevet hørt i forbindelse med en høring på tværs af tjenestegrenene vedrørende dette projekt. Der er imidlertid blevet udvekslet skrivelser mellem Generaldirektoratet for Forskning og OLAF om, hvorvidt finansieringen af projektet burde fortsætte, mens undersøgelsen var i gang. Generaldirektøren for GD for Forskning sendte den 14. maj 2001 en skrivelse til Generaldirektøren for OLAF, hvori han forklarede, at han, medmindre han blev frarådet dette, ville give Kommissionen et forslag til finansiering af projektet. Den 20. maj 2001 svarede Generaldirektøren for OLAF, at undersøgelsen stadig var i gang, men at de oplysninger, som OLAF var i besiddelse af på det pågældende tidspunkt, ikke gav nogen årsag til ikke at fortsætte finansieringen af projektet.

OLAF vedhæftede sin udtalelse kopier af de relevante dokumenter.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger til OLAF's udtalelse anførte klageren i det væsentligste følgende:

Den ansvarlige for undersøgelsen fastholder i sine konklusioner, at OLAF ikke er i besiddelse af oplysninger, der beviser uregelmæssigheder inden for OLAF's beføjelser. Tre elementer, der indgår i sagen med beviser til støtte herfor, blev ikke taget i betragtning under undersøgelsen:

(a) Evalueringen af forslaget var uregelmæssig, fordi:

- den gældende procedure ikke blev fulgt,

- vedrørende støtteberettigelsesformularen, som udtrykkeligt indeholdt en anmodning om, at forslaget skulle være anonymt, svarede to ud af fire eksperter nej til ét væsentligt kriterium for støtteberettigelse, og eksperter fra modtagerlandet underskrev ikke formularen vedrørende garanti om anonymitet,

- eksperter fra modtagerlandet var også indblandet i begge trin i evalueringen, den videnskabelige og den regionale.

(b) Instruksen om at afslutte behandlingen af sagen er også ureglementeret og måske ulovlig.

(c) Det er overraskende, om ikke ureglementeret, at tildelingen af støtte udelukkende afhænger af en midlertidig ansat. Faktisk var det også en midlertidig ansat, som var ansvarlig for sagen på tidspunktet for den evaluering, der er nævnt under (a) ovenfor, og som også fulgte op på sagen på trods af ændringen i sine opgaver i afdelingen, hvilket var til skade for klagerens tidligere opgaver som kontorchef. I øjeblikket er den midlertidig ansatte igen ansvarlig for projektets operationelle aspekter, selv om afdelingen, som hun hører til, ikke udfører operationelle opgaver og ikke bør forvalte projekter.

AFGØRELSEN

1 Påstand om, at OLAF ikke havde gennemført en korrekt undersøgelse

1.1 Klageren var kontorchef i Kommissionens Generaldirektorat for Forskning. I november 2000 underrettede hun Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) om visse uregelmæssigheder i finansieringen af et projekt. Klageren gør gældende, at OLAF undlod at gennemføre en korrekt undersøgelse af sagen, og beskriver tre elementer, som ifølge hende ikke blev taget i betragtning, selv om der var beviser herfor i sagen.

1.2 Ifølge OLAF anmodede generaldirektøren klageren om at fremsende alle tilgængelige oplysninger vedrørende de påståede uregelmæssigheder. Eftersom de fremsendte oplysninger var ufuldstændige med hensyn til, om der havde været uregelmæssigheder, indledte OLAF en intern undersøgelse. I forbindelse med undersøgelsen indhentede man oplysninger fra Generaldirektoratet for Forskning og fra klageren. Generaldirektoratet for Forskning fremsendte et omfattende informationsnotat. OLAF's undersøgere interviewede klageren, som bekræftede, at så vidt hun vidste, var der ingen tegn på svig, men at projektet havde fået lov at fortsætte uanset de i den videnskabelige evaluering fastslåede mangler. Senere sendte klageren et skriftligt bilag til sin samtale. På baggrund af disse oplysninger vedtoges den 1. februar 2002 en afsluttende rapport, hvori der henstilledes til, at behandlingen af sagen blev afsluttet uden opfølgning. Generaldirektøren for OLAF godkendte denne henstilling. OLAF vedhæftede sin udtalelse kopier af de relevante dokumenter.

1.3 Ombudsmanden påpeger, at dette er en klage over OLAF. Ombudsmanden har derfor ikke gennemført en undersøgelse af Europa-Kommissionens håndtering af projektet. Ombudsmandens undersøgelse omhandler spørgsmålet om, hvorvidt der er sket fejl eller forsømmelser i OLAF i forbindelse med den administrative undersøgelse, som det lancerede, efter at klageren fremsendte oplysningerne.

1.4 Ombudsmanden bemærker, at OLAF ifølge artikel 1, stk. 3, i forordning 1073/1999⁴⁶ skal foretage administrative undersøgelser, der har til formål:

»– at bekæmpe svig, bestikkelse og enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Det Europæiske Fællesskabs interesser,

– at undersøge alvorlige tilfælde i forbindelse med udøvelse af arbejdet, der kan indebære manglende opfyldelse af tjenestemænds eller de øvrige ansattes forpligtelser, der kan medføre en disciplinærsag eller i givet fald en straffesag, (...)«

⁴⁶

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 af 25. maj 1999 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF), EFT L 136 af 31.5.1999, s. 1.

1.5 Ombudsmanden finder, at principperne for god forvaltningsskik kræver, at OLAF's administrative undersøgelser foretages på en omhyggelig, uvildig og objektiv måde. Ombudsmanden kan ikke i de dokumenter, som klageren og OLAF har fremsendt, finde beviser for, at OLAF's undersøgelse i dette tilfælde ikke er blevet udført i overensstemmelse med principperne for god forvaltningsskik. Endvidere finder Ombudsmanden, at det var rimeligt, at OLAF konkluderede, at der på baggrund af de tilgængelige oplysninger ikke kunne konstateres nogen uregelmæssigheder inden for OLAF's beføjelser. Ombudsmanden finder derfor ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

2 Påstand om, at OLAF ikke underrettede klageren

2.1 Klageren gør gældende, at OLAF aldrig underrettede hende om resultatet af undersøgelsen. Hun gør gældende, at OLAF bør underrette hende om, hvorvidt det foretog en undersøgelse, samt om resultatet.

2.2 OLAF anfører, at forordning 1073/1999 indeholder regler om, hvem der bør underrettes om resultatet af en OLAF-undersøgelse. I artikel 8 fastlægges det, at alle oplysninger, der indhentes i forbindelse med interne undersøgelser, er omfattet af tavshedspligt og ikke må meddeles til andre end dem, der i De Europæiske Fællesskabers institutioner eller i medlemsstaterne i kraft af deres hverv skal have kendskab til dem. I artikel 9 fastlægges det, at den afsluttende rapport, der indeholder en synopsis over de oplysninger, der er indsamlet i løbet af undersøgelsen, skal sendes til den pågældende medlemsstats kompetente myndigheder samt til den pågældende institution, det pågældende organ eller det pågældende kontor eller agentur med henblik på opfølgning. Den 12. juli 2002 sendte klageren et notat til OLAF, hvori hun anmodede om at blive underrettet om resultatet af undersøgelsen. Den 5. august 2002 udarbejdede OLAF et svar, som imidlertid aldrig blev sendt, fordi klageren pr. 1. august 2002 var udtrådt af tjenesten. Den 9. august 2002 sendte OLAF et notat til chefen for GD for Forskning indeholdende konklusionerne af undersøgelsen.

2.3 Ombudsmanden påpeger, at OLAF vedlagde udtalelsen om klagen en kopi af den afsluttende rapport, vel vidende at udtalelsen og bilagene ville blive fremsendt til klageren som del af Ombudsmandens normale undersøgelsesprocedure. Ombudsmanden forstår derfor ikke, hvorfor OLAF anfører, at bestemmelserne i forordning 1073/1999 forhindrede det i at underrette klageren om resultaterne af undersøgelsen. Ombudsmanden konkluderer, at OLAF har truffet passende foranstaltninger til at løse dette aspekt af klagen ved at underrette klageren om resultaterne af undersøgelsen i forbindelse med Ombudsmandens undersøgelse. Det er derfor ikke nødvendigt, at Ombudsmanden foretager yderligere undersøgelser.

3 Påstand om oplysning om høringen på tværs af tjenestegrenene

3.1 Klageren gør gældende, at OLAF burde oplyse hende om, hvorvidt den OLAF-afdeling, som deltog i høringen på tværs af tjenestegrenene, før projektet blev godkendt i starten af 2002, var bekendt med hendes klage.

3.2 Ifølge OLAF har det ikke registreret, at det er blevet hørt i forbindelse med en høring på tværs af tjenestegrenene vedrørende dette projekt. Generaldirektøren for GD for Forskning sendte imidlertid en skrivelse til generaldirektøren for OLAF, hvori han forklarede, at han, medmindre han blev frarådet dette, ville give Kommissionen et forslag til finansiering af projektet. Generaldirektøren for OLAF svarede, at undersøgelsen stadig var i gang, men at de oplysninger, som OLAF var i besiddelse af på det pågældende tidspunkt, ikke gav nogen årsag til ikke at fortsætte finansieringen af projektet.

3.3 Ombudsmanden finder, at OLAF's udtalelse indeholder de oplysninger, som klageren havde udbedt sig, og at det derfor ikke er nødvendigt med yderligere undersøgelser fra Ombudsmandens side.

4 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra OLAF's side. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

3.1.8 Det Europæiske Genopbygningsagentur

KONSULENTARBEJDE FOR DET EUROPÆISKE GENOPBYGNINGSAGENTUR

Afgørelse om klage 1141/2002/GG (fortrolig) over Det Europæiske Genopbygningsagentur

KLAGEN

Ifølge klagen, der blev indgivet i juni 2002, arbejdede klageren, som er tysk statsborger, som konsulent i Kosovo på baggrund af to kontrakter.

Den første kontrakt (Obnova-tjenesteydelseskontrakt nr. 99/KOS04/03/001) vedrørte et projekt ved navn "Administrativ og faglig bistand til en ekspert inden for affalds-, vand- og sanitetsprojektforvaltning" ("ATA for an expert on Waste, Water and Sanitation Project Management"). Kontrakten blev underskrevet af klageren og Europa-Kommissionen den 26. januar 2000. I henhold til artikel 5 i kontrakten skulle klageren have udbetalt et beløb på op til 196.970 EUR for sit arbejde. I henhold til artikel 6, stk. 1, i kontrakten skulle beløbet udbetales, "når arbejdet er blevet udført til den ordregivende myndigheds tilfredshed". Artikel 6, stk. 2, foreskrev, at beløbet skulle udbetales i kvartalsvise rater "efter indsendelse af en faktura og den ordregivende myndigheds godkendelse af de påkrævede rapporter og det påkrævede arbejde som defineret i udbudsbetingelserne. Sidste rate (restbeløbet) skal udbetales senest 60 dage efter den ordregivende myndigheds godkendelse af den endelige rapport."

I henhold til tillæg nr. 1 til denne kontrakt, der efterfølgende blev underskrevet af klageren og Det Europæiske Genopbygningsagentur (og som synes at have erstattet kontrakten fra Kommissionen), blev det maksimale beløb hævet til 268.090 EUR.

Den 12. juli 2001 indsendte klageren en anmodning om en sidste udbetaling på 59.387 EUR til agenturet. Ifølge klageren var der opstået tvist om, hvordan og af hvem en af klagerens assistenter skulle aflønnes. Det drejede sig om et samlet beløb på ca. 5.000 EUR. Klageren gjorde gældende, at agenturet af ukendte årsager, og uden at han var blevet oplyst herom, havde besluttet at bringe sagen for Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) med henblik på at tilbageholde resten af det forfaldne beløb på næsten 50.000 EUR, som lå til grund for klagen.

Den anden kontrakt ("Tilsynsorganekspert i Pristina – 99/KOS04/03/016") blev underskrevet af klageren og agenturet den 1. august 2001. I henhold til artikel 3 i kontrakten var den maksimale kontraktværdi 70.500 EUR.

Den 28. februar 2002 anmodede klageren agenturet om at foretage en anden foreløbig betaling på 19.387 EUR og en sidste betaling på 7.050 EUR. Ifølge klageren var der opstået tvist om, hvor mange dage han havde arbejdet, og tvisten angik et beløb på ca. 8.000 EUR.

Klageren gør gældende, at agenturet hurtigt skal afslutte behandlingen af hans fakturaer og udbetale de relevante beløb.

UNDERSØGELSEN

Agenturets udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Det Europæiske Genopbygningsagentur følgende bemærkninger:

Agenturet havde tilbageholdt betalingerne af de to kontrakter som følge af konstaterede uregelmæssigheder i udformningen af fakturaerne. Agenturet havde til dato ikke modtaget

tilfredsstillende svar fra klageren på spørgsmål, som agenturet havde stillet ham. Tværtimod havde agenturet modtaget oplysninger fra De Forenede Nationers midlertidige mission i Kosovo (UNMIK) og særligt fra dennes EU-søjle (den del af FN-administrationen, hvor klageren var ansat), der havde givet anledning til mistanke om svigagtige hensigter fra klagerens side. Oplysningerne angik uregelmæssigheder af en sådan art, at agenturet havde besluttet at sende sagen videre til OLAF. En kopi af agenturets skrivelse til OLAF af 12. december 2001 (uden bilag), der indeholdt en sammenfatning af spørgsmålene vedrørende de formodede uregelmæssigheder, blev vedlagt agenturets udtalelse.

OLAF var i sin egen undersøgelse stødt på andre uregelmæssigheder, som muligvis var forbundet med klagerens virke i Kosovo, og disse fandt muligvis sted, mens klageren arbejdede på kontrakt for agenturet. Disse andre, alvorlige uregelmæssigheder angik en overførsel på ca. 4.500.000 EUR til en bankkonto på Gibraltar. Overførslen var blevet foretaget som betaling for eksport af elektricitet fra Kosovo til Serbien, og det var klageren, der havde sørget for eksporten på vegne af UNMIK.

Endvidere herskede der tvivl om klagerens akademiske baggrund, som på daværende tidspunkt blev undersøgt af OLAF i samarbejde med UNMIK.

Europa-Kommissionens egen finansinspektør, der blev ansat på fuld tid i agenturet, besluttede derfor den 14. juli⁴⁷ 2002 at tilbageholde betalingen af begge kontrakter. De udestående beløb skulle således forblive tilbageholdte, indtil agenturet og finansdirektøren havde modtaget konklusionerne fra OLAF, som den 1. februar 2002 havde iværksat en ekstern undersøgelse af ovennævnte kontrakter.

Klageren var i en e-mail af 12. oktober 2001 blevet informeret om, at hans faktura ville blive sat i bero, indtil ovennævnte spørgsmål var afklaret. Den 10. juli 2002 var han endvidere blevet informeret om, at agenturet havde anmodet OLAF om at iværksætte en undersøgelse.

Agenturets supplerende skrivelse

Den 6. december 2002 fremsendte agenturet en pressemeddelelse til Ombudsmanden, som var blevet offentliggjort den 5. december 2002 af Andy Bearpark fra UNMIK. Ifølge denne pressemeddelelse var klageren blevet arresteret den 4. december 2002 i Tyskland, og retssagen skulle nu finde sted.

Klagerens bemærkninger

Klageren fremsendte ingen bemærkninger.

AFGØRELSEN

1 Indledende bemærkning

1.1 Det Europæiske Genopbygningsagentur vedlagde fem dokumenter til sin udtalelse om denne sag. Derefter anmodede agenturet Ombudsmanden om at rådføre sig med Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF), der havde udfærdiget dokumenterne i udtalelsens bilag 3 og 4, før offentliggørelse af dokumenterne.

1.2 Ombudsmanden bad derfor i en skrivelse agenturet om at afklare sagen inden den 23. november 2002 og påpegede, at såfremt de relevante dokumenter skulle behandles fortroligt, ville de blive returneret til agenturet og ville ikke kunne bruges i den aktuelle undersøgelse. Den 20. november informerede agenturet Ombudsmanden om, at det var i færd med at anmode OLAF om bekræftelse på, at de relevante dokumenter var følsomme og derfor ikke mulige at give aktindsigt i før OLAFs undersøgelser var afsluttede.

⁴⁷

"Juli" skulle sandsynligvis have været "juni", eftersom det dokument, som agenturet her henviser til, er dateret 14. juni 2002.

1.3 På den baggrund besluttede Ombudsmanden at returnere de relevante dokumenter til agenturet. Dokumenterne blev således ikke taget i betragtning i forbindelse med den aktuelle undersøgelse.

2 Manglende behandling af fakturaer og manglende betaling af udestående beløb

2.1 Klageren, en tysk konsulent, udførte arbejde i Kosovo for Det Europæiske Genopbygningsagentur på baggrund af to kontrakter underskrevet i henholdsvis år 2000 (kontrakt nr. 99/KOS04/03/001) og 2001 (kontrakt nr. 99/KOS04/03/016). Ifølge klageren havde agenturet ikke afsluttet behandlingen af hans fakturaer (af 12. juli 2001 og 28. februar 2002) eller betalt de udestående beløb. Klageren gjorde gældende, at agenturet stadig skyldte ham ca. 80.000 EUR.

2.2 Agenturet påpegede, at betalingen af de to kontrakter blev var blevet tilbageholdt som følge af konstaterede uregelmæssigheder med hensyn til udformningen af fakturaerne, og at agenturet endnu ikke havde modtaget tilfredsstillende svar på sine spørgsmål til klageren. Ifølge agenturet modtog dette endvidere oplysninger fra De Forenede Nationers midlertidige mission i Kosovo (UNMIK), der gav anledning til mistanke om svigagtige hensigter fra klagerens side. Agenturet påpeger ligeledes, at oplysningerne om uregelmæssigheder var af en sådan art, at man besluttede at sende sagen videre til Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF). Den 1. februar 2002 besluttede OLAF at iværksætte en ekstern undersøgelse af ovennævnte kontrakter. Agenturet påpegede, at OLAF i sin egen undersøgelse var stødt på andre uregelmæssigheder, som muligvis var forbundet med klagerens virke i Kosovo. Disse andre uregelmæssigheder angik en overførsel på ca. 4.500.000 EUR til en bankkonto på Gibraltar. Ifølge agenturet besluttede den kompetente finansinspektør derefter at tilbageholde betalingen af begge kontrakter, indtil resultaterne af OLAF's undersøgelser forelå.

2.3 Den foreliggende klage vedrører forpligtelserne i henhold til kontrakter, der var indgået mellem agenturet⁴⁸ og klageren.

2.4 I henhold til EF-traktatens artikel 195 er Den Europæiske Ombudsmand beføjet til at modtage klager "over tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Fællesskabets institutioner eller organer". Ombudsmanden mener, at der foreligger fejl eller forsømmelser, når en offentlig myndighed ikke handler i overensstemmelse med en bindende regel eller et bindende princip⁴⁹. Der kan således også foreligge fejl eller forsømmelser, for så vidt angår opfyldelsen af forpligtelser på grundlag af kontrakter, der er indgået af Fællesskabets institutioner eller organer.

2.5 Ombudsmanden mener imidlertid, at omfanget af den undersøgelse, som han kan foretage i sådanne sager, nødvendigvis er begrænset. I særdeleshed er Ombudsmanden af den opfattelse, at det ikke er hans opgave at forsøge at fastslå, om nogen af parterne har gjort sig skyldige i et eventuelt kontraktbrud. Dette spørgsmål henhører udelukkende under en kompetent domstol, som kan påhøre parternes argumenter vedrørende den relevante nationale lovgivning og vurdere modstridende beviser vedrørende de forhold, der er genstand for tvister.

2.6 Ombudsmanden er derfor af den opfattelse, at i sager vedrørende aftaleretlige tvister er det begrundet at begrænse hans undersøgelse til at påvise, om fællesskabsinstitutionen eller fællesskabsorganet har givet ham en sammenhængende og rimelig redegørelse for retsgrundlaget for sine handlinger og for, hvorfor den eller det mener, at vedkommendes opfattelse af den aftaleretlige stilling er berettiget. Hvis det er tilfældet, vil Ombudsmanden konkludere, at hans undersøgelse ikke har afsløret et tilfælde af fejl eller forsømmelser. Denne konklusion vil ikke berøre parternes ret til at få deres aftaleretlige tvist undersøgt og endeligt afgjort ved en kompetent domstol.

⁴⁸ Den første kontrakt blev oprindeligt indgået med Europa-Kommissionen, men blev efterfølgende overtaget af agenturet.

⁴⁹ Se Årsberetning 1997, s. 22 ff.

2.7 I den foreliggende sag har agenturet fremlagt en sammenhængende og fornuftig redegørelse for grundene til, at agenturet ikke mener, at klagerens krav ikke kan efterkommes på nuværende tidspunkt.

2.8 På den baggrund synes der ikke at foreligge et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra agenturets side.

3 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage viser ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Det Europæiske Genopbygningsagenturs side. Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

3.2 SAGER LØST AF INSTITUTIONEN

3.2.1 Europa-Parlamentet

PÅSTAND OM MANGLENDE BEGRUNDELSE FOR AFVISNING AF TILBUD OM OVERSÆTTELSE

Afgørelse om klage 2024/2002/OV over Europa-Parlamentet

KLAGEN

I november 2002 indgav J. en klage til Den Europæiske Ombudsmand på vegne af en virksomhed i Bruxelles vedrørende Europa-Parlamentets afvisning af flere tilbud vedrørende oversættelsesarbejde. Ifølge klageren er de relevante faktiske omstændigheder følgende:

Klageren indsendte i april 2002 11 tilbud i forbindelse med forskellige udbud vedrørende oversættelsestjenester, som var tilrettelagt af Europa-Parlamentet. Flere af klagerens tilbud blev afvist.

For så vidt angår tilbuddene om svensk og fransk, underrettede Parlamentet i juli 2002 klageren om, at der var for mange sproglige fejl. Idet udbudsbetingelserne indeholdt bestemmelser om afvisning af et tilbud i tilfælde af flere end fem sproglige fejl, sendte klageren den 7. august 2002 en e-mail, hvori hun anmodede Parlamentet om at præcisere fejlene. I sit svar af 3. oktober 2002 sammenfattede Parlamentet fejlene uden i øvrigt at forklare, hvad de bestod i.

For så vidt angår tilbuddet om italiensk, blev det først afvist af økonomiske årsager. Da klageren skrev tilbage til Parlamentet, svarede det den 3. oktober 2002, at det havde gennemgået tilbuddet igen, men at det denne gang blev afvist på grund af sproglige fejl, navnlig stavfejl, grammatiske fejl og tegnsætningsfejl. Der blev imidlertid ikke givet nogen oplysninger om disse fejls beskaffenhed.

Endelig blev tilbuddet om græsk afvist uden en præcis forklaring. Der var tilsyneladende fem tilbud om græsk, hvoraf tre blev udvalgt. Klageren har fået oplyst, at den først valgte bydende ikke accepterede udbuddet. Klageren har imidlertid ingen oplysninger om, hvem den tredje og den fjerde er. Klageren skrev den 7. oktober 2002 til Parlamentet og sendte den 31. oktober 2002 en rykkerskrivelse, men modtog ikke noget svar.

Den 19. november 2002 indgav klageren nærværende klage til Ombudsmanden, hvori hun nedlagde følgende tre påstande:

1 Parlamentet har ikke givet nogen detaljeret forklaring på, hvorfor klagerens tilbud om svensk og fransk blev afvist på grund af sproglige fejl.

2 Parlamentet gav en ny forklaring på afvisningen af tilbuddet om italiensk, men gav ingen detaljer om de sproglige fejl, der lå til grund for afvisningen.

3 Parlamentet gav ingen præcis begrundelse for afvisningen af tilbuddet om græsk.

Den 29. januar 2003 skrev klageren til Ombudsmanden og oplyste, at Parlamentet efter indgivelsen af klagen havde fremsendt flere oplysninger om de sproglige fejl i klagerens tilbud.

For så vidt angår de svenske og franske tilbud, accepterede klageren de fejl, som Parlamentet påpegede.

Med hensyn til det italienske tilbud bemærkede klageren, at hun var enig i visse rettelser, hvoraf nogle var relateret til skrivemåde. Parlamentet gav imidlertid to forskellige begrundelser.

For så vidt angår det græske tilbud, havde klageren stadig ingen oplysninger om afvisningen.

UNDERSØGELSEN

Europa-Parlamentets udtalelse

For så vidt angår den første påstand, anførte Parlamentet, at det den 22. juli 2002 oplyste klageren om, at tilbuddene vedrørende udbud CRE-0207-FR-EP og CRE-0211-SV-EP var blevet afvist i udvælgelsesfasen som følge af den dårlige sproglige kvalitet i tilbuddet. Parlamentet henviste til artikel 2.2 i udbudsbetingelserne, hvori det anføres, at tilbud, som indeholder flere end fem stavfejl, tegnsætningsfejl eller grammatiske fejl vil blive afvist. Efter en anmodning om yderligere oplysninger om, hvordan Parlamentet var nået frem til denne afgørelse, oplyste det i en skrivelse af 30. september 2002 klageren om det nøjagtige antal og den nøjagtige type fejl i de to tilbud. Efter en e-mail fra klageren den 19. november 2002, hvori denne anmodede om beviser for fejlene, svarede Parlamentet i en e-mail, at det ville sende fotokopier af tilbuddet med tydelige markeringer af fejlene. Dette blev efter klagerens anmodning fremsendt pr. anbefalet brev den 13. december 2002. Klagerens skrivelse til Ombudsmanden er dateret den 19. november 2002, dvs. samme dato som anmodningen om beviser for fejlene i tilbuddene.

For så vidt angår den anden påstand, anførte Parlamentet, at det, efter at klageren bestred afvisningen af tilbuddene i udbud CRE-0205-ES-EP og CRE-0208-IT-EP på grund af utilstrækkelig omsætning, havde gennemgået begge tilbud igen.

I en skrivelse af 30. september 2002 erkendte Parlamentet, at tilbuddet om italiensk var blevet afvist ved en fejl i udvælgelsesfasen, eftersom der rent faktisk var fremlagt dokumentation for tilstrækkelig omsætning. I samme skrivelse underrettede Parlamentet klageren om resultatet af gennemgangen af tilbuddet, nemlig at det ikke var blevet valgt som følge af den dårlige sproglige kvalitet i tilbuddet, nemlig i alt 15 stavfejl og grammatiske fejl. Klagerens påstand om, at der ikke blev givet oplysninger om fejlenes beskaffenhed er derfor uberettiget. Parlamentet tilbød derfor at fremsende fotokopier af det italienske tilbud med markeringer af fejlene. Klagerens tilbud om italiensk blev afvist i udvælgelsesfasen i overensstemmelse med udvælgelseskriterierne (jf. artikel 2.2 i udbudsbetingelserne).

For så vidt angår den tredje påstand, anførte Parlamentet, at den pr. anbefalet skrivelse af 22. oktober 2002 havde oplyst klageren om, at tilbuddet vedrørende udbud CRE-0203-EL-EP var blevet afvist i tildelingsfasen, fordi forholdet mellem kvalitet og pris ikke var tilfredsstillende. Alle bydende, hvis tilbud blev afvist, modtog en sådan skrivelse, hvori de blev oplyst om begrundelsen for afvisningen. Endvidere offentliggjorde Parlamentet i overensstemmelse med de lovgivningsmæssige krav en bekendtgørelse om indgåede kontrakter i EF-Tidende J 2002/S 178-140831 samt på dets websted. Det fremgår klart af denne bekendtgørelse, at der blev indgået en hovedkontrakt og to reservekontrakter. Den ordregivende myndighed havde besluttet kun at tilbyde to reservekontrakter i stedet for de fire, der blev givet mulighed for i udbudsbetingelserne. Denne afgørelse er helt i overensstemmelse med gældende lovgivning, som ikke indeholder nogen forpligtelse til at tildele kontrakter efter en

udbudsprocedure. Parlamentet besluttede på baggrund af en udtalelse fra sin Juridiske Tjeneste ikke at tildele den første kontrahent nogen kontrakt.

Klagerens bemærkninger

Klageren fremsatte ingen bemærkninger til Parlamentets udtalelse.

AFGØRELSEN

1 Påstand om manglende forklaring på afvisning af tilbud om svensk og fransk

1.1 Klageren er en virksomhed i Bruxelles, som indsendte 11 tilbud i forbindelse med forskellige udbud vedrørende oversættelsestjenester, som var tilrettelagt af Europa-Parlamentet. Klageren gør gældende, at Parlamentet ikke har givet nogen detaljeret forklaring på, hvorfor klagerens tilbud om svensk og fransk blev afvist på grund af sproglige fejl.

1.2 Parlamentet anførte i sin udtalelse, at det efter en e-mail fra klageren, hvori denne udbad sig beviser for fejlene, svarede, at det ville sende fotokopier af siderne fra tilbuddene med tydelige markeringer af fejlene. Dette blev fremsendt pr. anbefalet brev den 13. december 2002 efter klagerens anmodning, som blev fremsat samme dato som klagen til Ombudsmanden.

1.3 I sin skrivelse af den 29. januar 2003 anførte klageren, at hun accepterede de fejl, som Parlamentet havde påpeget. Dette aspekt af klagen synes derfor at være løst af Parlamentet.

2 Påstand om manglende forklaring på afvisning af tilbud om italiensk

2.1 Klageren gør gældende, at Parlamentet gav en ny forklaring på afvisningen af tilbuddet om italiensk, men gav ingen detaljer om de sproglige fejl, der lå til grund for afvisningen.

2.2 Parlamentet forklarede, at det i en skrivelse af 30. september 2002 erkendte, at tilbuddet om italiensk var blevet afvist ved en fejl i udvælgelsesfasen, eftersom der rent faktisk var fremlagt dokumentation for tilstrækkelig omsætning. Parlamentet underrettede samtidig klageren om resultatet af gennemgangen af tilbuddet, nemlig at det ikke var blevet valgt som følge af den dårlige sproglige kvalitet i tilbuddet, som indeholdt i alt 15 stavfejl og grammatiske fejl. Parlamentet tilbød derfor at fremsende fotokopier af det italienske tilbud med markeringer af fejlene.

2.3 Ombudsmanden bemærker, at Parlamentet har forklaret klageren, hvorfor der blev fremsat en ny begrundelse for at afvise klageren: Parlamentet forklarede klageren, at tilbuddet oprindelige var blevet afvist ved en fejl, og har også tilbudt at fremsende konkrete oplysninger om fejlene, hvilket klageren tilsyneladende har modtaget. I en skrivelse af 29. januar 2003 bemærkede klageren, at hun var enig i visse rettelser. Eftersom Parlamentet synes at have truffet de nødvendige foranstaltninger for at afhjælpe fejlen, som den har anerkendt, synes det ikke at være nødvendigt med yderligere undersøgelser vedrørende dette aspekt af sagen.

3 Påstand om manglende forklaring på afvisning af tilbud om græsk

3.1 Klageren gør gældende, at Parlamentet ikke gav nogen præcis begrundelse for afvisningen af tilbuddet om græsk. I sin skrivelse af 29. januar 2003 bemærkede klageren, at hun stadig ikke havde fået nogen nærmere oplysninger om denne afvisning.

3.2 Parlamentet bemærker, at det pr. anbefalet brev den 22. oktober 2002 oplyste klageren om, at dennes tilbud var blevet afvist i tildelingsfasen, fordi forholdet mellem pris og kvalitet ikke var tilfredsstillende. Endvidere blev der i EF-Tidende offentliggjort en bekendtgørelse om indgåede kontrakter, hvoraf det fremgår, at der blev indgået en hovedkontrakt og to reservekontrakter. Parlamentet forklarer endvidere, at det på baggrund af en udtalelse fra sin Juridiske Tjeneste besluttede ikke at tildele den første kontrahent nogen kontrakt.

3.3 Det fremgår af ovenstående, at Parlamentet har taget skridt til at oplyse klageren om begrundelsen for afvisningen af tilbuddet. Parlamentet fremsendte endvidere yderligere oplysninger i sin udtalelse til Ombudsmanden. Der blev således ikke påvist et tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

4 Konklusion

Det fremgår af Parlamentets udtalelse og klagerens bemærkninger, at Parlamentet har taget skridt til at løse første del af sagen og derved har tilfredsstillet klageren.

Det synes ikke at være nødvendigt at undersøge anden del af klagen yderligere.

Ombudsmandens undersøgelser af tredje del af denne klage viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Parlamentets side. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

AKTINDSIGT I BESVARELSER I ALMINDELIG UDVÆLGELSESPRØVE

Afgørelse om klage 342/2003/IP over Europa-Parlamentet

I februar 2003 indgav M. en klage til Den Europæiske Ombudsmand over Europa-Parlamentet vedrørende sin deltagelse i almindelig udvælgelsesprøve EUR/A/158/2000. Klagen blev sendt til Ombudsmanden af en MEP.

Klageren bestod ikke prøve 1.A.d) og blev udelukket fra udvælgelsesprøven. Han blev oplyst herom i en skrivelse af 17. juli 2002 fra Parlamentets Ansættelsestjeneste.

Den 23. juli 2002 anmodede han udvælgelseskomitéen om fornyet behandling af hans prøve. I en skrivelse af 21. oktober 2002 oplyste udvælgelseskomitéen klageren om, at det havde behandlet prøve 1.A.d) igen på sit møde den 11. oktober og havde bekræftet den oprindelige afgørelse om ikke at give ham adgang til de næste prøver.

Den 28. oktober 2002 fremsendte klageren endnu en skrivelse til udvælgelseskomitéen, hvor han anmodede om en kopi af både den prøve, han ikke bestod, samt af retteskemaet. Den 12. november 2002 svarede udvælgelseskomitéen klageren, at det ikke ville sende ham en kopi af de ønskede dokumenter, idet anmodningen ikke var indgivet inden for den fastlagte periode. Ifølge Parlamentets svar skulle klageren have fremsendt denne anmodning inden 30 dage efter meddelelsen om udvælgelseskomitéens beslutning om at udelukke ham fra udvælgelsesprøven.

Den 19. november 2002 fremsendte klageren endnu en skrivelse til udvælgelseskomitéen, hvori han anfægtede ovennævnte beslutning. Klageren påpegede, at han den 23. juli 2002 havde anmodet udvælgelseskomitéen om, at den igen behandlede den prøve, han ikke havde bestået. En begæring om aktindsigt i de pågældende dokumenter var derfor ikke berettiget på det tidspunkt, da udvælgelseskomitéen stadig kunne ændre sin beslutning. Efter klagerens mening begyndte de 30 dage, som han havde til at anmode om aktindsigt, den 21. oktober 2002, da udvælgelseskomitéen traf den endelige beslutning om at bekræfte hans udelukkelse fra udvælgelsesprøven. Klageren modtog ikke noget svar på sin skrivelse af 19. november 2002.

I sin skrivelse til Ombudsmanden gjorde klageren gældende, at udvælgelseskomitéens afvisning af at give ham aktindsigt i de ønskede dokumenter var uberettiget, og at Parlamentet havde undladt at besvare hans skrivelse af 19. november 2002.

Klageren gjorde gældende, at han skulle have aktindsigt i prøve 1.A.d), som han ikke bestod, samt i retteskemaet.

UNDERSØGELSEN

Europa-Parlamentets udtalelse

For så vidt angår klagerens påstand om, at Parlamentets tjenestegrene havde undladt at besvare hans skrivelse af 19. november 2002, beklagede Parlamentet dette og forklarede, at klagerens skrivelse tilsyneladende var blevet forlagt i forbindelse med afdelingen for udvælgelsesprøvers flytning.

For så vidt angår klagerens begæring om aktindsigt i prøve 1.A.d) samt i retteskemaet, mindede Parlamentet om, at ansøgerne i henhold til bestemmelserne om ansøgernes aktindsigt i deres rettede besvarelser, som var blevet omdelt til alle under de skriftlige prøver, skulle indgive den relevante begæring skriftligt og inden for en måned fra meddelelsen om de endelige resultater. Klageren blev underrettet om resultaterne af prøverne den 17. juli 2002, og han fremsendte sin begæring om aktindsigt i de pågældende dokumenter den 28. oktober 2002. Klagerens begæring var derfor ikke blevet fremsendt i overensstemmelse med de relevante bestemmelser herom. Parlamentet indvilligede ikke desto mindre i at fremsende de ønskede dokumenter til Ombudsmanden.

Klagerens bemærkninger

Klageren oplyste i sine bemærkninger Ombudsmanden om, at Parlamentet allerede den 26. maj 2003 havde fremsendt de ønskede dokumenter sammen med en skrivelse, hvori det beskrev årsagerne til det manglende svar på skrivelsen af 19. november 2002. Han udtrykte tilfredshed med resultatet af undersøgelsen og takkede Ombudsmanden og hans personale for deres arbejde i denne sag.

AFGØRELSEN

1 Klagerens påstande og krav

1.1 Klageren, som deltog i almindelig udvælgelsesprøve EUR/A/158/2000, gjorde i sin klage gældende, at udvælgelseskomitéens afvisning af at give ham aktindsigt i prøve 1.A.d) samt i retteskemaet var uberettiget, og at Parlamentet havde undladt at besvare hans skrivelse af 19. november 2002. Klageren gjorde gældende, at han skulle have aktindsigt i prøve 1.A.d), som han ikke bestod, samt i retteskemaet.

1.2 Parlamentet beklagede i sin udtalelse, at dets tjenestegrene havde undladt at besvare klagerens skrivelse af 19. november 2002. Det forklarede, at klagerens skrivelse tilsyneladende var blevet forlagt i forbindelse med afdelingen for udvælgelsesprøvers flytning.

For så vidt angår klagerens begæring om aktindsigt i prøve 1.A.d) samt i retteskemaet, mindede Parlamentet om, at ansøgerne i henhold til bestemmelserne om ansøgernes aktindsigt i deres rettede besvarelser, som var blevet omdelt til alle under de skriftlige prøver, skulle indgive den relevante begæring skriftligt og inden for en måned fra meddelelsen om de endelige resultater. Klageren blev underrettet om resultaterne af prøverne den 17. juli 2002, og han fremsendte sin begæring om aktindsigt i de pågældende dokumenter den 28. oktober 2002. Klagerens begæring var derfor ikke blevet fremsendt i overensstemmelse med de relevante bestemmelser herom. Parlamentet indvilligede ikke desto mindre i at fremsende de ønskede dokumenter til Ombudsmanden.

1.3 Klageren oplyste i sine bemærkninger, at Parlamentet allerede den 26. maj 2003 havde fremsendt de ønskede dokumenter sammen med en skrivelse, hvori det beskrev årsagerne til det manglende svar på skrivelsen af 19. november 2002. Han udtrykte tilfredshed med resultatet af undersøgelsen og takkede Ombudsmanden og hans personale for deres arbejde i denne sag.

2 Konklusion

Det fremgår af Parlamentets udtalelse og klagerens bemærkninger, at Parlamentet har taget skridt til at løse sagen og derved har tilfredsstillet klageren. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

3.2.2 Europa-Kommissionen

FORSINKET BETALING AF TILSKUD TIL AIDS-RELATERET PROJEKT

Afgørelse om klage 1960/2002/JMA over Europa-Kommissionen

KLAGEN

I november 2002 blev der indgivet en klage til Ombudsmanden på vegne af Colectivo de Lesbianas, Gays, Transexuales y Bisexuales de Madrid (COGAM). Ifølge klageren var de faktiske omstændigheder følgende:

I 1996 og 1997 deltog klageren sammen med andre bidragydere i et aids-relateret projekt ved navn EUROVITHA, der blev koordineret af instituttet for psykologi ved universitet i Tübingen i Tyskland.

Den 7. oktober 1997 indvilligede Kommissionen i at finansiere en del af projektet (aftale SOC 97 20113505F02 "Evaluation of Guided Group Programmes for People with HIV/AIDS, Creation of a Network of Therapists in D.E.I."). De kontraherende parter var Kommissionen og instituttet for psykologi ved universitet i Tübingen, hvorimod COGAM var associeret kontrahent.

På trods af at beslutningen om COGAM's bidrag til kontrakten var blevet truffet i februar 1999, havde foreningen ikke modtaget betalingen på 8.200 EUR. Som svar på anmodningerne til projektets hovedkontrahent fik COGAM oplyst, at situationen var opstået som følge af Kommissionens manglende evne til at opfylde sine økonomiske forpligtelser.

I en skrivelse af 7. juni 2002 til Kommissionen udbad klageren sig oplysninger om status for sagen og anmodede om betaling af de udestående beløb. COGAM modtog ikke noget svar på denne skrivelse.

På baggrund af ovenstående gjorde klageren i det væsentlige gældende, at Kommissionen ikke havde svaret på COGAM's anmodning om oplysninger af 7. juni 2002. Eftersom projektet blev afsluttet i februar 1999, gjorde hun gældende, at Kommissionen skulle foretage den sidste betaling, således at alle underleverandører kunne blive betalt.

UNDERSØGELSEN

Europa-Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Den 7. oktober 1997 indgik klageren som underleverandør og Eberhard Karls Universität som hovedkontrahent en aftale med Kommissionen om gennemførelse af et projekt vedrørende evaluering af guidede gruppeprogrammer for personer med AIDS/HIV. Projektet modtog støtte fra EU gennem EUROVITHA-fællesskabsprogrammet vedrørende bekæmpelse af aids. Professor H. fra Eberhard Karls Universität var som projektkoordinator ansvarlig for udvælgelse af underleverandører til de enkelte dele af projektet og indgåelse af de enkelte kontrakter. Kommissionen bemærkede, at en af disse underleverandører var COGAM, med hvilken Kommissionen ikke havde et direkte kontraktforhold.

Kommissionens økonomiske bidrag skulle udbetales til hovedkontrahenten, dvs. Eberhard Karls Universität, når de nødvendige rapporter var blevet indsendt. De første tekniske og økonomiske rapporter var blevet fremlagt for Kommissionens tjenestegrene i oktober 1999. Den sidste rapport blev dog først modtaget tre år senere, i november 2002. Selv om de tekniske aspekter af den

økonomiske rapport så ud til at være tilfredsstillende, kunne Kommissionens tjenestegrene ikke godkende den økonomiske del som følge af manglende dokumentation.

Den 27. marts 2002 fremsendte Kommissionen en skrivelse til professor H., hvori han blev anmodet om at indsende den sidste rapport, således at EU-støtten kunne blive udbetalt. Kommissionen foreslog i sin skrivelse, at kontrahenten underrettede alle underleverandører om den nuværende status. Den 7. juni 2002 modtog Kommissionen en anmodning fra COGAM om betaling af de udestående beløb. Det fremgik af anmodningen, at projektkoordinatoren ikke havde forklaret situationen til alle underleverandører, som Kommissionen havde bedt om.

Eftersom Kommissionen ikke kunne udbetale penge til parter, med hvilke den ikke havde et direkte kontraktforhold, opfordrede den i en skrivelse af 15. oktober 2002 Eberhard Karls Universitæt til at indsende den nødvendige dokumentation, således at den sidste betaling kunne blive effektueret.

Den 14. november 2002 modtog Kommissionen den sidste rapport fra Eberhard Karls Universitæt. Den 20. december 2002 foretog institutionen den sidste betaling på 59.859,30 EUR til kontrahenten.

Klagerens bemærkninger

Den 5. maj 2003 modtog Ombudsmanden klagerens bemærkninger.

COGAM forklarede, at man på baggrund af oplysningerne i Kommissionens udtalelse havde kontaktet projektkoordinatoren. Som følge heraf havde COGAM modtaget betaling fra Eberhard Karls Universitæt for dens bidrag til projektet – et beløb på 8.200 EUR.

Klageren afsluttede med at udtrykke COGAM's taknemmelighed over for Ombudsmanden, fordi han havde været med til at finde en løsning på problemet.

AFGØRELSEN

Det fremgik af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger, at Kommissionen havde taget skridt til at finde en løsning på sagen og derved havde imødekommet klageren. Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

BETALING AF SKYLDIGT BELØB I HENHOLD TIL KONTRAKT

Afgørelse om klage 205/2003/IJH over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Klageren er administrerende direktør for virksomheden WWP Ltd. Klagen vedrører Kommissionens Generaldirektorat for Landbrug.

Ifølge klageren var de relevante faktiske omstændigheder følgende:

Mellem januar 1998 og december 2001 producerede WWP Ltd. et månedligt tv-program kaldet »CONTACT Europe«. I hver udgave var der fire historier, som var sponsoreret af Kommissionens generaldirektorater i henhold til specifikke kontrakter, som medlemsstaterne betalte, eller som blev samfinansieret. I april 2000 leverede WWP Ltd. en historie om økologisk landbrug. Budgettet var på 25.036 EUR, hvoraf halvdelen blev finansieret af Generaldirektoratet for Landbrug og halvdelen af Det Forenede Kongeriges udenrigsministerium. Udenrigsministeriet betalte sin halvdel. Kommissionen tog imidlertid, hvilket ofte var tilfældet, meget lang tid om at få den specifikke kontrakt ud. I dette tilfælde blev kontrakten ikke udstedt før juni 2000. Kommissionen betalte ved underskrivelsen 60 % af sin halvdel af finansieringen. WWP Ltd. fakturerede derefter Kommissionen for de sidste 40 % og fortsatte i løbet af 2001 og i starten af 2002 med at presse på for at få udbetalt pengene. Den 8. februar

2002 underrettede Kommissionen WWP Ltd. om, at EU's finansforordning var blevet overtrådt, fordi WWP Ltd. havde lavet programmet, før kontrakten blev udstedt, at de sidste 40 % ikke ville blive betalt, samt at WWP Ltd. skulle tilbagebetale de allerede udbetalte 60 %.

WWP Ltd. afholdte et møde med Generaldirektoratet for Landbrug og anmodede om et møde med de relevante finansielle og juridiske tjenestegrene med henblik på at drøfte den pågældende forordning. GD Landbrug lovede at give WWP Ltd. en kopi af forordningen samt at tilrettelægge et møde, hvis WWP Ltd. mente, at sagen krævede yderligere afklaring. På trods af adskillige anmodninger er WWP Ltd. ikke blevet oplyst om forordningen og har ikke modtaget svar på sine seneste anmodninger.

Det blev gjort klart for WWP Ltd., at den i tiden før kontraktens indgåelse ville være nødt til at udføre sit arbejde, idet bureaukratiet haltedede bagefter. Denne situation fortsatte i tre år og blev accepteret af de ansvarlige tjenestemænd i forskellige generaldirektorater i Kommissionen.

På baggrund af ovenstående gør klageren gældende, at enten blev en ændring i den gældende forordning anvendt med tilbagevirkende kraft, eller også var det Kommissionens ansvarlige tjenestemænd, der eventuelt handlede i strid med forordningen.

Klageren gør gældende, at Kommissionen bør ændre holdning og betale de sidste 40 % med renter samt godtgørelse for den tid, som klageren har brugt på sagen.

UNDERSØGELSEN

Ombudsmanden videresendte klagen til Kommissionen til udtalelse.

I lyset af klagerens oplysninger om, at Det Forenede Kongeriges udenrigsministerium havde betalt sin halvdel af finansieringen af projektet, anmodede Ombudsmanden også de britiske myndigheder om i overensstemmelse med artikel 3, stk. 3, i Ombudsmandens statut⁵⁰ at fremskaffe alle oplysninger, der kan bidrage til at belyse Ombudsmandens undersøgelse af klagen. Der blev ikke modtaget noget svar.

Kommissionens udtalelse

I maj 2003 anførte Kommissionen, at dens kompetente tjenestegrene, efter igen at have gennemgået sagen i lyset af klagen til Ombudsmanden, havde besluttet at udbetale det ønskede beløb, og at de nødvendige administrative foranstaltninger vil blive truffet så snart som muligt.

I juli 2003 sendte Kommissionen en kopi af en skrivelse, som den havde sendt til klageren med dokumentation for indbetaling af det pågældende beløb på klagerens bankkonto.

Klagerens bemærkninger

Klagere bekræftede telefonisk over for Ombudsmandens kontor, at han havde modtaget det skyldige beløb med renter, og at han dermed er tilfreds. Han takkede Ombudsmanden for hans hjælp. Klageren sendte også en kopi af sin skrivelse af 2. september 2003 til kontorchefen i afdeling AII.1 i Kommissionens Generaldirektorat for Landbrug, hvori han takkede ham for udbetalingen af 5.008 EUR med renter på 659,83 EUR, og anførte, at sagen nu er afklaret.

⁵⁰

»Myndighederne i medlemsstaterne er efter anmodning fra ombudsmanden forpligtet til via medlemsstaternes faste repræsentationer ved De Europæiske Fællesskaber at fremskaffe alle oplysninger, der kan bidrage til at belyse tilfælde af fejl eller forsømmelser begået af Fællesskabets institutioner eller organer, medmindre disse oplysninger er omfattet af enten love eller administrative bestemmelser om tavshedspligt eller bestemmelser, som indebærer, at de ikke må videregives. I sidstnævnte tilfælde kan den berørte medlemsstat dog tillade, at ombudsmanden får kendskab til oplysningerne, såfremt han forpligter sig til ikke at videregive deres indhold.«

AFGØRELSEN

1 Påstand om manglende betaling af skyldigt beløb i henhold til kontrakt

1.1 Klageren er administrerende direktør i en virksomhed, som producerede en historie, som blev samfinansieret af Kommissionen. Ifølge klageren underrettede Kommissionens Generaldirektorat for Landbrug virksomheden om, at EU's finansforordning var blevet overtrådt, fordi virksomheden havde lavet programmet, før kontrakten blev udstedt, at de sidste 40 % ikke ville blive betalt, samt at virksomheden skulle tilbagebetale de allerede udbetalte 60 %. Klageren gør gældende, at Kommissionen skulle ændre holdning og betale de sidste 40 % med renter samt godtgørelse for den tid, som klageren har brugt på sagen.

1.2 Kommissionen anførte i sin udtalelse, at dens kompetente tjenestegrene, efter igen at have gennemgået sagen i lyset af klagen til Ombudsmanden havde besluttet at udbetale det ønskede beløb, og at de nødvendige administrative foranstaltninger vil blive truffet så snart som muligt. Kommissionen sendte derefter en kopi af en skrivelse, som bekræftede indbetalingen af det pågældende beløb på klagerens bankkonto.

1.3 Klageren bekræfter, at han er tilfreds med betalingen af 5.008 EUR og renterne på 659,83 EUR, som han har modtaget fra Kommissionen, samt at sagen nu er afklaret.

1.4 I lyset af ovenstående bemærker Ombudsmanden, at Kommissionen har taget passende skridt til at finde en løsning på sagen og dermed har imødekommet klageren.

2 Konklusion

Det fremgik af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger, at Kommissionen havde taget skridt til at finde en løsning på sagen og derved havde imødekommet klageren. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

PÅSTAND OM MANGLENDE ENDELIG BETALING I FORSKNINGSPROJEKT

Afgørelse om klage 1173/2003/(TN)IJH over Europa-Kommissionen

I juni 2003 blev der indgivet en klage til Ombudsmanden på vegne af Stockholm Universitet. Klagen vedrørte en påstand om, at Kommissionen havde undladt at foretage en endelig udbetaling i et forskningsprojekt med kontraktnummer ERBBIO 4 CTT 960158.

Ifølge klageren var de relevante faktiske omstændigheder i det væsentligste følgende:

Stockholm Universitet var en af deltagerne i et forskningsprojekt, som blev koordineret af den italienske virksomhed CHIRON og finansieret af Kommissionen. Da klagen blev indgivet havde CHIRON ventet på Kommissionens endelige betaling til projektet i seks måneder. En del af den endelige betaling skulle gå til Stockholm Universitet. Det samlede beløb til CHIRON var 196.528 EUR, heraf 60.000 EUR til Stockholm Universitet.

I juni 2002 forsøgte klageren at finde ud af, hvorfor den endelige betaling ikke var foretaget. I december 2002 sendte Stockholm Universitet supplerende dokumentation til Kommissionen, hvorefter Kommissionen bekræftede, at betalingen ville blive foretaget til CHIRON inden for et par uger. Der blev ikke foretaget nogen betaling, og klageren kontaktede derefter Kommissionen ca. 10 gange pr. telefon vedrørende sagen. Kommissionen oplyste ham om, at der manglede en såkaldt "operational verifactor" som følge af intern omstrukturering, og at dette var årsagen til, at betalingen ikke var foretaget. I maj 2003 skrev klageren til Kommissionen vedrørende sagen, men fik ikke noget svar.

Klageren gør gældende, at Kommissionen har undladt at foretage en endelig betaling i forskningsprojektet med kontraktnummer ERBBIO 4 CTT 960158.

Klageren nedlægger påstand om, at den endelige betaling, sammen med morarenter, skal foretages til koordinatoren CHIRON i Italien.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Den pågældende kontrakt forvaltes af Kommissionens Generaldirektorat for Forskning (GD RTD). De videnskabelige resultater af kontrakten blev godkendt den 29. juli 2002, hvorefter akterne blev fremsendt til det direktorat, der var ansvarlig for det relevante budget. Den 31. juli 2002 kontaktede den tjenestemand i direktoratet, som var ansvarlig for sagen, koordinatoren CHIRON og bad om, at der blev foretaget ændringer i udgiftsopgørelserne. De pågældende ændringer blev ikke modtaget før den 5. december 2002, og betalingen blev behandlet den 19. december 2002, på hvilket tidspunkt budgettet for 2002 allerede var afsluttet.

Da budgettet for 2003 blev åbnet, blev udbetalingsproceduren indledt igen den 28. februar 2003. På grund af organisatoriske problemer i GD RTD kunne de nødvendige underskrifter, herunder fra den person, der skulle godkende betalingen, og den anvisningsberettigede, ikke skaffes før den 11. juli 2003. Betalingen blev derefter overført til CHIRON'S bankkonto den 21. juli 2003.

Kommissionen anerkender, at beløbet var forfaldent til betaling den 5. december 2002, og at betalingen skulle have været foretaget inden for 60 dage, dvs. inden den 5. februar 2003. Den vil derfor igangsætte udbetalingen af renter for perioden fra den 6. februar 2003 til den 21. juli 2003, så snart den modtager en direkte anmodning fra klageren, hvilket er nødvendigt for at iværksætte betalingen. Klageren er allerede blevet kontaktet i denne henseende.

Kommissionen undskylder for den sene betaling og forsikrer Ombudsmanden om, at det finansielle kredsløb nu fungerer tilfredsstillende.

Klagerens bemærkninger

Klageren bekræftede pr. telefon over for Ombudsmandens kontor, at Stockholm Universitet havde modtaget den endelige betaling, samt at udbetalingen af renter var på vej, hvis den da ikke allerede var overført til CHIRON's konto. Han var derfor tilfreds med sagens udfald og takkede Ombudsmanden for hans hjælp.

AFGØRELSEN

1 Undladelse af at foretage endelig betaling i et forskningsprojekt

1.1 Klagen vedrører en påstand om, at Kommissionen har undladt at foretage en endelig betaling til koordinatoren for et forskningsprojekt med kontraktnummer ERBBIO 4 CTT 960158, som Stockholm Universitet var deltager i. Klageren, som klager på vegne af Stockholm Universitet, nedlægger derfor påstand om, at den endelige betaling skal foretages sammen med morarenter til koordinatoren.

1.2 Kommissionen anerkender, at beløbet var forfaldent til betaling den 5. december 2002, og at betalingen skulle have været foretaget inden for 60 dage. På grund af organisatoriske problemer i GD RTD kunne betalingen imidlertid ikke overføres til CHIRON's bankkonto før den 21. juli 2003. Kommissionen undskyldte for den sene betaling og forsikrede Ombudsmanden om, at det finansielle kredsløb nu fungerer tilfredsstillende. Kommissionen lovede at iværksætte udbetalingen af renter for perioden fra den 6. februar 2003 til den 21. juli 2003.

1.3 Klageren bekræfter, at Stockholm Universitet har modtaget den endelige betaling, at betalingen af renter er på vej, og at han derfor er tilfreds.

1.4 I lyset af ovenstående bemærker Ombudsmanden, at Kommissionen har taget passende skridt til at finde en løsning på sagen og dermed har imødekommet klageren.

2 Konklusion

Det fremgik af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger, at Kommissionen har taget skridt til at finde en løsning på sagen og derved har imødekommet klageren. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

3.2.3 Revisionsretten

PÅSTAND OM MANGLENDE OPLYSNINGER OM UDELUKKELSE FRA REVISIONSRETTENS UDVÆLGELSESPRØVE

Afgørelse om klage 207/2003/OV over Revisionsretten

KLAGEN

Ifølge klageren var de faktiske omstændigheder følgende:

Klageren ansøgte om deltagelse i almindelig udvælgelsesprøve CC/A/12/02, som var tilrettelagt af Revisionsretten med henblik på oprettelse af ansættelsesreserve af fuldmægtige (stillingsgruppe A 7/A 6) inden for edb (EFT C 145 A af 18.6.2002).

I en skrivelse af 29. november 2002 underrettede udvælgelseskomitéens sekretariat klageren om, at den desværre ikke kunne acceptere klagerens deltagelse i udvælgelsesprøven, idet den efter en sammenlignende gennemgang af alle ansøgernes titler, eksamensbeviser og erhvervserfaring ikke havde valgt klageren som en af de bedste ansøgere, som anmodes om at deltage i de skriftlige prøver i henhold til afsnit VII i meddelelsen om udvælgelsesprøven.

I meddelelsens afsnit VII fastlægges det, at »de 50 ansøgere, som har fået flest point ved bedømmelsen af kvalifikationsbeviserne, vil få adgang til at deltage i de skriftlige prøver«. I meddelelsens afsnit VI anføres det, at der for kvalifikationsbeviserne højst gives 40 point (10 point for eksamensbeviser ud over dem, der kræves for at få adgang til udvælgelsesprøven, og 30 point for yderligere erhvervserfaring på samme niveau og af samme art som den, der omhandles i afsnit III.B, punkt 3).

Den 8. december 2002 skrev klageren til udvælgelseskomitéen for at få sin ansøgning genbehandlet. Han anmodede om oplysninger om a) de kriterier, der er lagt til grund for bedømmelsen (pointgivningen) af titler, eksamensbeviser og erhvervserfaring, b) hans point og c) den sidst godkendte ansøgers point. Han modtog ikke noget svar.

Den 29. januar 2003 indgav klageren nærværende klage til Ombudsmanden, hvori han gjorde gældende:

1 at Revisionsretten burde underrette ham om a) de kriterier, der er lagt til grund for bedømmelsen (pointgivningen) af titler, eksamensbeviser og erhvervserfaring, b) hans point og c) den sidst godkendte ansøgers point;

2 at hans ansøgning skulle tages op til fornyet overvejelse.

Klageren fremsendte den 14. februar 2003 yderligere oplysninger om sin klage. Han havde modtaget svar fra udvælgelseskomitéen, som oplyste ham om det antal point, han havde opnået (0/10 for eksamensbeviserne og 14,64/30 for erhvervserfaringen). Men udvælgelseskomitéen oplyste hverken om de specifikke kriterier, der var lagt til grund for bedømmelsen af ansøgernes eksamensbeviser og erhvervserfaring, eller om den sidst godkendte ansøgers antal point.

Udvælgelseskomitéen anførte, at de ansøgere, der havde fået flere point, havde mindst ét eksamensbevis mere end det, der var kravet for at deltage i udvælgelsesprøven. Klageren påpegede imidlertid, at begge de eksamensbeviser, han har erhvervet, giver adgang til »doctoral« studier og er relevante for de arbejdsopgaver, der skal løses.

For så vidt angår erhvervserfaringen, anførte klageren, at udvælgelseskomitéen havde svaret, at ansøgerne med et højere antal point havde ca. 10 års erhvervserfaring eller mere. I meddelelsens punkt III.B.3 fastslås det imidlertid, at ansøgerne skal have erhvervet mindst tre års erhvervserfaring. Klageren havde syv års erfaring, men havde kun opnået 14,64/30 point.

Endelig anførte klageren, at han var bekendt med en ansøger uden yderligere eksamensbevis og med under ti års erfaring, som blev godkendt til de skriftlige prøver. I betragtning af at de skriftlige prøver vil blive afholdt den 28. februar 2003, anmodede klageren om, at hans klage blev behandlet så hurtigt som muligt.

UNDERSØGELSEN

Revisionsrettens udtalelse

Revisionsretten bemærkede i sin udtalelse, at klageren i en skrivelse af 8. december 2002 anmodede formanden for udvælgelseskomitéen om oplysninger om a) de kriterier, der er lagt til grund for bedømmelsen (pointgivningen) af titler, eksamensbeviser og erhvervserfaring, b) sine point og c) den sidst godkendte ansøgers point. Med skrivelse af 30. januar 2003 besvarede formanden for udvælgelseskomitéen klagerens anmodning og sendte ham flere generelle oplysninger og hans eget antal point.

Efter at have vurderet sagen yderligere besluttede Revisionsretten derudover at fremsende de oplysninger, som klageren havde udbedt sig under a) og c). Med skrivelse af 2. maj 2003 beskrev formanden for udvælgelseskomitéen kort over for klageren de kriterier, der var lagt til grund for bedømmelsen af titler, eksamensbeviser og erhvervserfaring, og oplyste ham om, at han havde fået 14,64/30 point på grundlag af den beregning. Endvidere blev klageren underrettet om, at den sidst godkendte ansøger havde fået 32 point. Revisionsretten vedlagde korrespondancen mellem formanden for udvælgelseskomitéen og klageren.

Formanden for udvælgelseskomitéen har foretaget en ny beregning af klagerens point og bekræftet, at der ikke er sket en fejl. Eftersom klageren opnåede mindre end halvdelen af det antal point, som den sidst godkendte ansøger fik, blev beslutningen om ikke at give ham adgang til at deltage i de skriftlige prøver opretholdt. Klageren har nu modtaget alle de oplysninger, han bad om.

Klagerens bemærkninger

Klageren fremsatte ingen bemærkninger til Revisionsrettens udtalelse.

AFGØRELSEN

1 Oplysninger vedrørende udvælgelsesproceduren

1.1 Klageren gør gældende, at Revisionsretten burde underrette ham om a) de kriterier, der er lagt til grund for bedømmelsen (pointgivningen) af titler, eksamensbeviser og erhvervserfaring, b) hans point og c) den sidst godkendte ansøgers point.

1.2 Revisionsretten bemærker i sin udtalelse, at formanden for udvælgelseskomitéen med skrivelse af 30. januar 2003 besvarede klagerens anmodning og sendte ham flere generelle oplysninger og hans eget antal point. I en yderligere skrivelse af 2. maj 2003 fremsendte formanden endvidere de oplysninger, som klageren havde udbedt sig under a) og c), nemlig de detaljerede kriterier, der lægges til grund for bedømmelsen af titler, eksamensbeviser og erhvervserfaring, samt at klageren havde fået 14,64/30 point. Klageren blev også oplyst om, at den sidst godkendte ansøger fik 32/40 point.

1.3 Det fremgår af ovenstående, at klageren har modtaget alle de oplysninger, han anmodede om. Dette aspekt af klagen synes derfor at være blevet løst af Revisionsretten til klagerens tilfredshed.

2 Påstand om fornyet behandling af klagerens ansøgning

2.1 Klageren gør gældende, at hans ansøgning bør genbehandles.

2.2 Revisionsretten bemærker, at udvælgelseskomitéen har foretaget en ny beregning af klagerens point og bekræftet, at der ikke er sket en fejl. Eftersom klageren opnåede mindre end halvdelen af det antal point, som den sidst godkendte ansøger fik, blev beslutningen om ikke at give ham adgang til at deltage i de skriftlige prøver opretholdt.

2.3 Ombudsmanden bemærker, at udvælgelseskomitéen med skrivelse af 2. maj 2003 forklarede klageren, hvordan hans point var blevet beregnet, både med hensyn til det yderligere eksamensbevis og den yderligere erhvervserfaring. I forbindelse med erhvervserfaringen forklarede udvælgelseskomitéen, at der for hver periode med erhvervserfaring blev givet et antal point svarende til antal måneder ganget med en koefficient for relevans i forhold til visse erfaringsområder.

2.4 Ombudsmanden mener, at de forklaringer, som udvælgelseskomitéen har fremsendt til klageren, synes at være rimelige. Ombudsmanden finder derfor ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

3 Konklusion

Det fremgår af Revisionsrettens bemærkninger, at den har taget skridt til at løse klagerens første del, hvormed den har tilfredsstillet klageren.

Ombudsmandens undersøgelser af klagens anden del viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Revisionsrettens side. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

3.2.4 Europa-Kommissionen og Revisionsretten

KOMMISSIONEN INDVILLIGER I AT FORETAGE ENDELIG BETALING

Afgørelse om klage 1915/2002/BB over Europa-Kommissionen og Revisionsretten

KLAGEN

Europa-Kommissionen og *Interdisciplinary Centre for Comparative Research in the Social Sciences* (herefter benævnt "ICCR"), som var en af hovedkontrahenterne, underskrev den 22. december 1999 en kontrakt. Kontrakten benævntes tematisk netværkskontrakt nr. 1999-TN.10869 "TRANS-TALK" under det femte rammeprogram. Kontrakten omfattede en periode på 18 måneder fra januar 2000 til udgangen af juni 2001. De samlede anslåede omkostninger til projektet var 601.015 EUR, og den indledende forudbetaling var fastsat til 180.305 EUR, som skulle fordeles blandt de fem hovedkontrahenter. ICCR fremsendte udgiftsopgørelser hver sjette måned.

Den 31. oktober 2001 blev ICCR underrettet om, at Revisionsretten ville udføre en revision af projektet. Revisionen fandt sted den 16.-18. januar 2002. Ifølge klagerne anførte revisorerne, at de ville fremlægge deres beretning for Kommissionen inden udgangen af januar 2002.

ICCR fremsendte den endelige udgiftsopgørelse til Kommissionen i august 2001. Den 11. december 2001 blev den godkendt af Kommissionens GD TREN. Da ICCR ikke havde hørt fra Kommissionen, kontaktede projektkoordinatoren den 26. februar 2002 Kommissionens regnskabskyndige pr. e-mail for at få oplyst status for den endelige betaling. Hun fik den 28. februar 2002 pr. e-mail oplyst, at den endelige betaling ikke kunne foretages, før man havde modtaget Revisionsrettens beretning.

Den 13. juni 2002 fremsendte Kommissionens regnskabskyndige pr. e-mail revisorernes beretning med en anmodning om nærmere oplysninger. Revisorernes beretning var dateret den 15. april 2002. ICCR gav Kommissionen de ønskede oplysninger i en e-mail af 14. juni 2002. Den 8. juli 2002 sendte ICCR på eget initiativ en fuldstændig udtalelse om Revisionsrettens beretning til Kommissionens regnskabskyndige.

I en skrivelse til Kommissionen af 12. juli 2002 anmodede ICCR om formel information om status for den endelige betaling i henhold til kontrakten. Kommissionen sendte i august et udateret svar, hvori den anførte, at betalingen ville blive suspenderet under henvisning til artikel 3, stk. 2, i kontraktens bilag II. Den 29. august 2002 oplyste ICCR Kommissionen om, at den ikke kunne acceptere artikel 3, stk. 2, som begrundelse for at suspendere den endelige betaling. Ifølge klagerne svarede Kommissionen ikke på denne skrivelse.

Den 24. oktober 2002 indgav klagerne en klage til Ombudsmanden på vegne af ICCR over Europa-Kommissionen og Revisionsretten. Klagen vedrører det udestående beløb på 80.671,61 EUR for tematisk netværkskontrakt nr. 1999-TN.10869 "TRANS-TALK", og den revision, som Revisionsretten har udført.

For så vidt angår Europa-Kommissionen, gjorde klagerne følgende gældende:

- 1) Manglende oplysninger vedrørende status for revisionen og for den endelige betaling og
- 2) Manglende betaling af det udestående endelig beløb på 80.671,61 EUR.

Klagerne nedlægger krav om erlæggelse af den endelige betaling med renter og kræver en officiel stillingtagen fra Europa-Kommissionen vedrørende Revisionsrettens revision og de procedurer, som begge institutioner har fulgt.

For så vidt angår Revisionsretten, gør klagerne gældende, at beretningen indeholdt forkerte konklusioner, og at CCRs bidrag blev ignoreret, samt at beretningen blev fremlagt for Kommissionen med unødigt forsinkelse.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Inden for rammerne af forvaltningen af indirekte FTU-aktioner i henhold til det femte rammeprogram udførte Revisionsretten en revision af den tematiske netværkskontrakt nr. 1999-TN.10869 "TRANS-TALK" hos ICCR i Wien. Revisorernes beretning rejste visse komplekse og alvorlige problemstillinger, som krævede nøje overvejelse fra Kommissionens finansielle tjenestegrenes side.

Revisionsretten nåede frem til den konklusion, at nogle af de opgivne udgifter ikke var støtteberettigede, og at der manglede dokumentation herfor. Dette drejede sig hovedsagelig om, at støttemodtageren havde opgivet for store beløb på udgiftsopgørelserne, om støttemodtagerens manglende overholdelse af kontrakten med hensyn til anvendelsen af budgetkursen, samt om en konsulent på kontrakt, der blev opgivet som fast medarbejder.

Kommissionen besluttede på baggrund af Revisionsrettens beretning at suspendere betalingerne til støttemodtageren indtil den endelige undersøgelse af de yderligere dokumenter, som støttemodtageren havde fremsendt, forelå.

Den 28. februar 2002 oplyste Kommissionen ICCR om situationen vedrørende den endelige betaling og sin undersøgelse inden for rammerne af denne revision. De igangværende drøftelser med ICCR startede i sommeren 2002. I mellemtiden blev drøftelserne mellem Kommissionen og Revisionsretten afsluttet i efteråret 2002. Da Kommissionen foretog disse yderligere undersøgelser, bekræftede den i august 2002 over for ICCR, at alle betalinger var suspenderet. Kommissionen anmodede i en skrivelse af 5. december 2002 om yderligere oplysninger. Svaret fra ICCR af 24. januar 2003 blev modtaget, og Kommissionen underrettede ICCR om, at dets svar var ved at blive undersøgt med henblik på en hurtig løsning af spørgsmålet om den endelige betaling.

Den 13. maj 2003 oplyste Kommissionen ICCR om, at den endelige betaling på 50.821,03 EUR var foretaget. Ifølge Kommissionen kunne beløbet på 29.799,63 EUR ikke medtages, da dette ville betyde en overførsel mellem omkostningskategorier, hvilket kræver forudgående tilladelse.

Klagerens bemærkninger til Kommissionens udtalelse

Klagerne fremsatte i det væsentligste følgende:

Dette tilfælde rejser generelle spørgsmål vedrørende Fællesskabets institutioners forsinkede svar på gentagne anmodninger om oplysninger samt om procedurens varighed. Ifølge klagerne kræver gennemsigtighedsprincippet, at disse generelle spørgsmål skal behandles.

Efter klagerne svar til Kommissionen af 27. maj 2003 havde Kommissionen betalt det resterende beløb på 20.447.79 EUR.

Revisionsrettens udtalelse

Revisionsretten fremsatte i det væsentligste følgende:

Det dokument, som denne klage handler om, er ikke en beretning fra Revisionsretten, men en revisionsskrivelse. Formålet med en revisionsskrivelse er at fremlægge de foreløbige resultater af en revision for det reviderede organ, som i forbindelse med interne politikker er Kommissionen. Efter yderligere analyse af Kommissionens reaktion på de faktuelle oplysninger og de dertil knyttede bemærkninger i revisionsskrivelsen kan disse resultater danne grundlag for de bemærkninger, der fremsættes i Revisionsrettens beretninger. I nogle tilfælde er det også nødvendigt for Kommissionen at træffe korrigerende foranstaltninger. Eftersom resultaterne og bemærkningerne er foreløbige i forbindelse med en revisionsskrivelse og derfor, i princippet, kræver yderligere godkendelse, forbliver de fortrolige mellem Revisionsretten og Kommissionen.

I nærværende sag blev revisionsskrivelse nr. 740/02 om revisionsresultaterne vedrørende kontrakten "TRANS-TALK" sendt til kommissæren med ansvar for GD Energi og Transport (TREN). Efter almindelig praksis blev denne revisionsskrivelse derefter sendt til forbindelsespersonen i GD TREN. Det fremgår imidlertid, at der derefter blev sendt en fortrolig revisionsskrivelse til ICCR fra en tjenestemand i Kommissionen.

For så vidt angår påstanden om forkerte konklusioner, følger Revisionsrettens revisorer Rettens revisionsretningslinjer og -standarder og de internationalt anerkendte revisionsstandarder, f.eks. fra *International Organization of Supreme Audit Institutions* (INTOSAI). Endvidere indeholder Rettens procedurer bestemmelser om omfattende intern kvalitetskontrol, før revisionsresultaterne og -bemærkningerne fremsendes til det reviderede organ. Disse standarder og procedurer blev fulgt i denne sag.

For så vidt angår påstanden om, at ICCR's bidrag blev ignoreret, tog revisionsholdet alle klagerne oplysninger i betragtning, i det omfang det blev fundet relevant for revisionen. Alle resultater i revisionsskrivelsen til Kommissionen er understøttet af tilstrækkelige og hensigtsmæssige

revisionsbeviser baseret på de oplysninger, der blev indsamlet og modtaget under og efter revisionen i ICCR's lokaler samt fra Kommissionen.

For så vidt angår påstanden om unødigt forsinkelse, fastlægges det i Rettens revisionshåndbog, at en revisionsskrivelse skal fremsendes senest to måneder efter afslutningen af et revisionsbesøg. Denne interne bestemmelse er imidlertid ikke bindende for Retten i forhold til klagerne. Endvidere har den kendsgerning, at revisionsskrivelsen i denne sag blev sendt med en lille forsinkelse, som under ingen omstændigheder kan betragtes som unødigt, ikke nogen indflydelse på klagernes interesser.

Klagernes bemærkninger til Revisionsrettens udtalelse

Klagerne fremsatte i det væsentligste følgende bemærkninger:

Ifølge klagerne fortalte Revisionsrettens revisor ICCR, at det er op til Kommissionen at afgøre, om beretningen skal sendes til ICCR.

Klagerne fastholder, at revisorerne ikke tog ICCR's synspunkter i betragtning.

Klagerne understreger, at ICCR aldrig har hævdet, at forsinkelsen i behandlingen af deres sag, var Revisionsrettens skyld, men snarere skyldtes en kombination af Kommissionens og Revisionsrettens uigennemsigtige procedurer og deres kontaktfalder. Klagerne fastholder, at forsinkelserne var skadelige for ICCR's interesser, idet denne sag ikke endnu var løst mere end ét år efter, at revisionen fandt sted.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Den 14. oktober og 5. november 2003 kontaktede Den Europæiske Ombudsmands sekretariat pr. telefon en af klagerne, som på vegne af begge klagere talte om de bemærkninger, der blev fremsendt den 29. september 2003. Klagerne bekræftede, at Kommissionen havde betalt den udestående endelige betaling. Klagerne havde accepteret Kommissionens fortolkning af overførsler mellem omkostningskategorier, som kræver forudgående tilladelse i henhold til de almindelige betingelsers artikel 17, stk. 4. Derfor kunne et beløb på ca. 9.000 EUR ikke medregnes i den endelige betaling. Klagerne underrettede Ombudsmandens sekretariat om, at ICCR ikke havde sendt nogen bemærkninger til Kommissionens skrivelse af 14. juli 2003, hvori Kommissionen foreslog en ordning og anførte, at hvis den ikke modtog svar fra klagerne inden for en måned, ville projektet officielt blive lukket, hvorefter der ikke ville kunne opgives flere udgifter til betaling. Klagerne bekræftede, at de ikke havde kommenteret Kommissionens forslag, idet de dermed de facto havde accepteret, at der ikke ville blive udbetalt nogen renter for den suspenderede endelige betaling. Klagerne var tilfredse med udbetalingen af den endelige betaling.

AFGØRELSEN

1 Indledende bemærkninger

1.1 Klagerne anfører i deres bemærkninger, at denne sag rejser generelle spørgsmål vedrørende to af Fællesskabets institutioners forsinkede svar på gentagne anmodninger om oplysninger samt om procedurens varighed.

1.2 Ombudsmanden har forstået det således, at klagerne er bekymrede over det generelle spørgsmål vedrørende procedurer, hvor to eller flere fællesskabsinstitutioner samtidig foretager undersøgelser eller procedurer, som har indvirkning på en sags behandling. Ombudsmanden finder ikke, at dette generelle spørgsmål kan behandles effektivt inden for rammerne af nærværende undersøgelse. Klagerne har eventuelt mulighed for at indgive en ny klage til Ombudsmanden.

2 Påstand om manglende oplysninger fra Kommissionen vedrørende status for revisionen og for den endelige betaling

2.1 Klagerne gør gældende, at Kommissionen har undladt at informere om status for revisionen og for den endelige betaling.

2.2 Ifølge Kommissionen underrettede den, efter klagerne e-mail af den 26. februar 2002, den 28. februar 2002 klagerne om situationen vedrørende den endelige betaling og sin undersøgelse inden for rammerne af denne revision. De igangværende drøftelser med ICCR startede i sommeren 2002. Den 12. juli 2002 anmodede klagerne om yderligere oplysninger om status for den endelige betaling. I august 2002 bekræftede Kommissionen over for klagerne, at alle betalinger blev suspenderet på grund af Revisionsrettens revision. Den 29. august 2002 anmodede klagerne Kommissionen om at genoverveje deres sag. Kommissionen anmodede den 5. december 2002 om yderligere oplysninger fra klagerne. Efter at have modtaget sådanne yderligere oplysninger sendte Kommissionen den 11. februar 2003 en bekræftelse indeholdende en foreløbig skrivelse. Den 13. maj 2003 oplyste Kommissionen klagerne om, at den havde indledt proceduren vedrørende den endelige betaling.

2.3 Ombudsmanden finder, at Kommissionen har givet klagerne oplysninger om status for revisionen i det omfang, at revision havde indflydelse på Kommissionens procedure vedrørende den udestående endelige betaling. Endvidere synes Kommissionen i tilstrækkelig grad at have oplyst klagerne om suspensionen af den endelige betaling. Derfor synes der ikke at foreligge et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionen side vedrørende dette anbringende.

3 Påstand om manglende betaling af den udestående endelige betaling med renter og krav om afregning

3.1 Klagerne gør gældende, at Kommissionen ikke har foretaget den udestående endelige betaling på 80.671,61 EUR for den tematiske netværkskontrakt nr. 1999-TN.10869 "TRANS-TALK" under det femte rammeprogram.

3.2 Kommissionen anfører, at den endelige betaling på 50.821,03 EUR blev foretaget den 13. maj 2003. Ifølge Kommissionen kunne beløbet på 29.799,63 EUR ikke medtages, da dette ville betyde en overførsel mellem omkostningskategorier, hvilket kræver forudgående tilladelse.

3.3 Klagerne oplyste i deres bemærkninger Ombudsmanden om, at Kommissionen efter deres svar af 27. maj 2003 havde betalt et beløb på 20.447,79 EUR.

3.4 Den Europæiske Ombudsmands sekretariat kontaktede pr. telefon en af klagerne, som på vegne af begge klager talte om bemærkningerne. Klagerne havde accepteret Kommissionens fortolkning af overførsler mellem omkostningskategorier, som kræver forudgående tilladelse i henhold til de almindelige betingelsers artikel 17, stk. 4. Derfor kunne et beløb på ca. 9.000 EUR ikke medregnes i den endelige betaling. Klagerne oplyste Ombudsmanden om, at de ikke havde kommenteret Kommissionens forslag, idet ICCR dermed de facto havde accepteret, at der ikke ville blive udbetalt nogen renter for den suspenderede endelige betaling. Klagerne var tilfredse med løsningen.

3.5 På baggrund af de oplysninger, der er fremsendt af Europa-Kommissionen og klagerne, finder Ombudsmanden, at Kommissionen har løst sagen og dermed tilfredsstillet klagerne.

4 Krav om en officiel holdning fra Kommissionen vedrørende revisionen og de anvendte procedurer

4.1 Klagerne nedlægger påstand om, at Kommissionen bør indtage en officiel holdning til revisionen og de anvendte procedurer.

4.2 Den Europæiske Ombudsmand finder, at dette aspekt af sagen er omfattet af den løsning, der er beskrevet i afgørelsens afsnit 3.

5 Påstandene vedrørende Revisionsrettens beretning

5.1 Klagerne gør gældende, at Revisionsretten i sin beretning drog forkerte konklusioner og ignorerede ICCR's bidrag.

5.2 Revisionsretten anfører, at den tog alle klagerne oplysninger i betragtning i det omfang, den fandt det relevant for revisionen, samt at alle resultater i revisionsskrivelsen er understøttet af tilstrækkelige og hensigtsmæssige revisionsbeviser. Revisionsretten anfører endvidere, at den ikke drog forkerte konklusioner.

5.3 Ombudsmanden finder ikke, at der er beviser, der peger på, at Revisionsretten ignorerede klagerne bidrag. Endvidere er der ikke noget, der tyder på, at Rettens konklusioner var forkerte eller urimelige. Der synes derfor ikke at foreligge et tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

6 Påstand om unødigt forsinkelse fra Revisionsretten side

6.1 Klagerne gør gældende, at Revisionsretten var skyld i unødigt forsinkelse i forbindelse med forelæggelsen af sin beretning for Kommissionen. Ifølge klagerne blev revisionsbesøget afsluttet den 18. januar 2002, og revisionsberetningen var dateret den 15. april 2002.

6.2 Revisionsretten anfører i sin udtalelse, at det i dens revisionshåndbog er fastlagt, at en revisionsskrivelse skal fremsendes senest to måneder efter afslutningen af et revisionsbesøg. Retten anerkender, at revisionsskrivelsen i den foreliggende sag blev sendt med en lille forsinkelse, men at denne forsinkelse ikke kun betragtes som væsentlig.

6.3 Ombudsmanden bemærker, at Revisionsrettens revisionshåndbog er en intern vejledning, som ikke er offentliggjort og ikke har til formål at begunstige tredjeparter med nogen rettigheder. Under disse omstændigheder finder Ombudsmanden ikke, at den lille forsinkelse, som Revisionsretten anerkender, udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

6.4 Ombudsmanden finder derfor ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

7 Konklusioner

Ombudsmanden finder ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med klagerne første anbringende vedrørende Europa-Kommissionen. For så vidt angår klagerne andet anbringende og deres påstand, fremgår det af de oplysninger, som Europa-Kommissionen og klagerne har fremsendt, at Kommissionen har løst sagen og dermed tilfredsstillet klagerne. Endvidere finder Ombudsmanden ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Revisionsrettens side. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

3.3 MINDELIGE LØSNINGER OPNÅET AF OMBUDSMANDEN

MANGLENDE BETALING AF TILSKUD TRODS MUNDTLIGE FORSIKRINGER

Afgørelse om klage 548/2002/GG over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Klageren er formand for "Europäisches Kultur- und Informationszentrum in Thüringen", en forening med sæde i Tyskland (i det efterfølgende kaldet "foreningen").

Den 31. maj 1998 indsendte foreningen en ansøgning til Europa-Kommissionen om et tilskud på 90.000 EUR. De aktiviteter, som skulle finansieres af dette tilskud, skulle finde sted i september og oktober 1998. Den ansvarlige person for sagen var for Kommissionens vedkommende H., rådgiver i generaldirektorat X (nu Generaldirektoratet for Uddannelse og Kultur).

Ifølge klageren havde foreningen fra juli 1998 forsøgt at få klarlagt, om Kommissionen ville godkende ansøgningen, idet de foreslåede aktiviteter skulle aflyses, hvis der ikke blev opnået andre midler. Klageren gjorde gældende, at H. adskillige gange pr. telefon havde forsikret foreningen om, at det ønskede beløb ville blive bevilget. Ligeledes ifølge klageren havde H. i slutningen af juli 1998 (som var sidste frist for aflysning af aktiviteterne) underrettet foreningen om, at ansøgningen var blevet godkendt, og at de relevante dokumenter ville blive underskrevet på Kommissionens første møde efter sommerferien. Klageren gjorde gældende, at H. havde meddelt foreningen, at den kunne påbegynde gennemførelsen af projektet. Han hævdede yderligere, at H. i september 1998 havde meddelt foreningen, at det som følge af en lang dagsorden endnu ikke havde været muligt for Kommissionen at underskrive det pågældende dokument, men at det ville blive gjort i løbet af de næste to uger. Ifølge klageren var det på grundlag af disse forsikringer, at foreningen påbegyndte gennemførelsen af projektet.

Klageren hævdede, at man derefter næsten dagligt var i telefonisk kontakt med H., som hver gang bekræftede, at bevillingen var umiddelbart forestående. I november 1998 ansøgte foreningen sin bank om et lån. Banken insisterede tilsyneladende på at se en skriftlig bekræftelse fra Kommissionen på, at tilskuddet ville blive ydet. Klageren henvendte sig derfor til Kommissionens repræsentation i Tyskland. I en skrivelse af 25. november 1998 bekræftede dr. B. (på daværende tidspunkt leder af Kommissionens repræsentation i Tyskland), at Kommissionen havde godkendt tilskuddet på 90.000 EUR, og at de relevante formaliteter ville blive afsluttet inden årets udgang.

I en skrivelse af 23. december 1998 meddelte Kommissionen imidlertid klageren, at den kun havde godkendt et tilskud på 20.000 EUR.

Ifølge klageren havde H. derefter i 1999 rådet foreningen til at indsende en ny ansøgning om et tilskud til dækning af restbeløbet på 70.000 EUR. Denne ansøgning blev indgivet i februar 1999. Kommissionen afviste imidlertid denne ansøgning i sin beslutning af 28. januar 2000. Denne beslutning synes at være baseret på betragtningen om, at de midler, der blev bevilget i 1999, ikke kunne anvendes til at finansiere aktiviteter, som fandt sted i 1998.

Herefter var der en del kommunikation mellem klageren, dennes lokale MEP, den ansvarlige kommissær og Kommissionens tjenestegrene. Den 30. juni 2000 meddelte generaldirektøren for GD X klageren, at Kommissionen på grundlag af antagelsen om, at dr. B.'s skrivelse af 25. november 1998 havde givet anledning til berettigede forventninger, var rede til at dække de udgifter, der var opstået mellem denne dato og den 5. januar 1999 (datoen for modtagelse af Kommissionens skrivelse af 23. december 1998). Kommissionen anførte imidlertid, at dette kun gjaldt de kontrakter, som indeholdt en "risikoklausul", dvs. en klausul om, at betaling kun skulle forfalde, såfremt Kommissionen besluttede at yde tilskuddet. Kommissionen indvilligede også i at dække lønrestancer til foreningens ansatte, under forudsætning af at lønnen var blevet udbetalt i den pågældende periode. På denne baggrund beregnede Kommissionen, at der kunne udbetales et beløb på 21.988,54 EUR til klageren som følge af det ansvar uden for kontraktforhold, som skrivelsen af 25. november 1998 havde givet anledning til. Det tidligere udbetalte beløb på 20.000 EUR skulle fratrækkes dette beløb.

Klageren gjorde indvendinger mod dette forslag og insisterede på, at hele restbeløbet på 70.000 EUR blev udbetalt. Adskillige yderligere forsøg på at få Kommissionen til at skifte mening mislykkedes dog. Klageren henvendte sig derefter til en anden MEP, som videresendte klagen til Ombudsmanden.

I sin klage til Ombudsmanden, der blev indgivet i marts 2002, påpegede klageren, at alle de tilskud, som man indtil videre havde modtaget fra EU, havde været baseret på princippet om god tro. Klageren gjorde gældende, at foreningen, da den havde ansøgt om et tilskud til et projekt i 1995, var blevet mundtligt underrettet om, at pengene var blevet bevilget, og hævdede endvidere, at foreningen havde påbegyndt opfyldelsen af de deraf følgende forpligtelser, mens den skriftlige

bekræftelse først blev modtaget flere måneder senere, da projektet for længst var afsluttet. Ifølge klageren havde det samme været gældende for de senere ansøgninger om tilskud.

Klageren gjorde således gældende, at Kommissionen ikke havde udbetalt resten af tilskuddet til foreningen, hvilket Kommissionen efter hans opfattelse havde indvilliget i at gøre. Han gjorde i det væsentlige gældende, at foreningen med rette havde støttet sig til de forsikringer, som H. fra Kommissionens tjenestegrene efter hans mening havde givet.

Klageren tilføjede, at foreningen ikke havde andre midler, og at den ville være nødsaget til at stoppe sine aktiviteter, hvis der ikke blev fundet en løsning.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

Kommissionen mente selv, at den havde givet en detaljeret beskrivelse af hændelsesforløbet, især hvad angik perioden efter fremsendelsen af skrivelsen af 23. december 1998. Kommissionen fremsatte følgende bemærkninger, som specifikt vedrørte klagerens påstand:

Den 31. maj 1998 ansøgte foreningen om et tilskud på 90.000 EUR i henhold til budgetpost A-3024. Projektet var på forhånd blevet udvalgt til at blive støttet med 20.000 EUR af den kompetente udvælgelseskomité i efteråret 1998. I den mellemliggende periode havde klageren haft hyppige telefonsamtaler med H., som var den ansvarlige embedsmand for den pågældende budgetpost. Ifølge klageren havde H. over telefonen lovet ham, at der ville blive givet en bevilling på EUR 90.000. Eftersom H. døde i november 1999, var det ikke længere muligt at bekræfte, hvad der rent faktisk var blevet sagt. Sagsakterne fra GD X indeholdt heller ikke tegn på disse løfter.

Efter at have rådført sig med Kommissionens Juridiske Tjeneste antog DG for Uddannelse og Kultur den holdning, at ud over det allerede udbetalte beløb på 20.000 EUR var Kommissionen kun juridisk forpligtet til at dække de økonomiske forpligtelser, som foreningen havde påtaget sig mellem 25. november 1998 og 5. januar 1999. Den 22. juni 2000 mødtes generaldirektøren for GD for Uddannelse og Sundhed med klageren og forklarede denne, at GD ville dække de udgifter, der var opstået mellem 25. november 1998 og 5. januar 1999. I en skrivelse af 30. juni 2000 forklarede generaldirektøren, at Kommissionen kun kunne tage ansvar for 1.988,54 EUR.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Undersøgelse af Kommissionens sagsakter

Efter at have modtaget Kommissionens udtalelse mente Ombudsmanden, at han behøvede yderligere oplysninger for at kunne behandle klagen. Han fremsendte derfor den 15. juli 2002 en skrivelse til Kommissionen, hvori han bad om aktindsigt i Kommissionens sagsakter. Den 19. september 2002 undersøgte Ombudsmandens kontor såvel sagsakterne fra GD X som sagsakterne fra Kommissionens repræsentation i Tyskland.

Det fremgik, at sagsakterne fra GD X ikke indeholdt originale dokumenter fra perioden indtil den 23. december 1998. Faktisk var det eneste dokument fra denne periode en kopi af ansøgningen af 31. maj 1998.

Sagsakterne fra Kommissionens repræsentation i Tyskland syntes at være velbevarede og fuldstændige. De indeholdt korrespondancen mellem repræsentationen og klageren, herunder en skrivelse fra klageren, dateret 2. juli 1998, og en kopi af skrivelsen af 25. november 1998. Denne kopi indeholdt en håndskreven tilføjelse, ifølge hvilken ordlyden i skrivelsen var blevet "aftalt med H." ("mit H. abgestimmt").

Anmodning om yderligere oplysninger

I en skrivelse fremsendt den 26. september 2002 meddelte Ombudsmanden Kommissionen, at sagsakterne fra GD X syntes at være ufuldstændige. Han anmodede derfor Kommissionen om at oplyse, hvor de manglende dokumenter befandt sig, og om at give ham aktindsigt i alle sagsakter. Ombudsmanden anmodede om en skriftlig bekræftelse i tilfælde af, at Kommissionen ikke var i stand til at finde de manglende dokumenter.

Den 8. november 2002 meddelte Kommissionen Ombudsmanden, at det beklageligvis ikke havde været muligt at finde yderligere dokumenter i forbindelse med klagerens ansøgning. Kommissionen anmodede Ombudsmanden om at se med milde øjne på denne yderst beklagelige situation.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger om Kommissionens udtalelse og dennes skrivelse af 8. november 2002 fastholdt klageren sin klage og fremsatte bl.a. følgende kommentarer:

Kommissionen bemærkede i sin udtalelse for det første, at GD for Uddannelse og Kultur havde antaget den holdning, at den kun var juridisk forpligtet til at dække de økonomiske forpligtelser, som foreningen havde påtaget sig mellem den 25. november 1998 og den 5. januar 1999. Kommissionen bekræftede derefter, at generaldirektøren for GD for Uddannelse og Sundhed havde meddelt klageren, at GD ville dække de udgifter, der var opstået mellem 25. november 1998 og 5. januar 1999. Disse erklæringer var modstridende. Resultatet af drøftelsen med generaldirektøren den 22. juni 2000 havde rent faktisk været, at sidstnævnte accepterede, at Kommissionen påtog sig de udgifter, der var opstået mellem den 25. november 1998 og den 5. januar 1999.

I 1998 havde foreningen ansøgt om at arbejde som informationscenter for Kommissionen. Den 20. februar 1998 havde foreningen indsendt en erklæring, ifølge hvilken den ville opfylde sine kontraktmæssige forpligtelser, til trods for at der på daværende tidspunkt kun forelå mundtlige aftaler og ingen skriftlig kontrakt. Foreningen havde imidlertid støttet sig til de mundtlige forsikringer om, at denne kontrakt ville blive underskrevet. Den 26. juni 1998 meddelte Kommissionen foreningen, at man anså sagsakterne i Bruxelles for at være gået tabt, og at behandlingen af ansøgningen derfor i nogen tid havde været sat i bero. Idet disse begivenheder stillede foreningen over for samme dilemma som i denne sag, anmodede foreningen den af Kommissionens tjenestegrene, der er ansvarlig for spørgsmål vedrørende informationscentre, om på forhånd at bekræfte, at kontrakten ville blive underskrevet. Denne bekræftelse blev givet den 17. september 1998. Den relevante kontrakt blev underskrevet den 16. september 1998, og foreningen blev formelt underrettet herom den 5. oktober 1998. Foreningen havde derfor på intet tidspunkt grund til at betvivle de forsikringer, der var blevet givet i de to sager.

OMBUDSMANDENS FORSØG PÅ AT OPNÅ EN MINDELIG LØSNING

Efter en grundig gennemgang af udtalelserne og bemærkningerne fandt Ombudsmanden ikke, at Kommissionen i tilstrækkelig grad havde imødekommet klagerens påstand.

Forslaget til en mindelig løsning

I henhold til artikel 3, stk. 5, i Ombudsmandens statut fremsatte Ombudsmanden derfor følgende forslag til en mindelig løsning over for Kommission:

Europa-Kommissionen bør overveje at revidere sin beslutning om at nægte at betale hele beløbet på 90.000 EUR til Europäisches Kultur- und Informationszentrum i Thüringen.

Dette forslag var baseret på følgende betragtninger:

1 Klageren var formand for en tysk forening, der havde ansøgt Kommissionen om et tilskud på 90.000 EUR. Der blev imidlertid kun bevilget et tilskud på 21.988,54 EUR. Klageren gjorde gældende, at Kommissionen ikke havde udbetalt resten af tilskuddet til foreningen, hvilket Kommissionen

efter hans opfattelse havde indvilliget i at gøre. Han gjorde i det væsentlige gældende, at foreningen med rette havde støttet sig til de forsikringer, som H. fra Kommissionens tjenestegrene efter hans mening havde givet, og ifølge hvilke det fulde beløb på 90.000 EUR ville blive bevilget. Klageren understregede, at det var på denne baggrund, at foreningen havde påbegyndt gennemførelsen af projektet og havde påtaget sig udgifter eller økonomiske forpligtelser.

2 Kommissionen erkendte, at klageren havde haft hyppige telefonsamtaler med H. i den pågældende periode. Den antog dog den holdning, at eftersom H. døde i november 1999, var det ikke længere muligt at bekræfte, hvad der rent faktisk var blevet sagt. Kommissionen tilføjede, at sagsakterne fra GD X ikke indeholdt tegn på de løfter, som klageren henviste til.

3 Ombudsmanden bemærkede, at klageren gjorde gældende, at Kommission havde afvist at betale hele det beløb på 90.000 EUR, som foreningen havde anmodet om, selv om foreningen havde påtaget sig udgifter eller økonomiske forpligtelser på grundlag af forsikringer om, at dette beløb ville blive bevilget. Klageren støttede sig således i realiteten til princippet om beskyttelse af berettigede forventninger. Ifølge Fællesskabets domstoles retspraksis kan et brud på dette princip imidlertid ikke gøres gældende, medmindre myndighederne har givet den pågældende præcise forsikringer⁵¹. I nærværende sag anførte klageren, at Kommissionens sagsbehandler havde forsikret ham om, at Kommissionen ville bevilge hele det beløb på 90.000 EUR, som foreningen havde anmodet om. Dette synes at være en præcis forsikring. Det skal dog bemærkes, at Ombudsmanden ikke var i stand til at bekræfte denne påstand med de midler, som Ombudsmandens statut⁵² stiller til rådighed. Kommissionens sagsakter, der var blevet inspiceret af Ombudsmandens kontor, indeholdt ikke tegn på sådanne forsikringer. Den eneste person, som sandsynligvis kunnet have kastet lys over sagen, og som kunne have afgivet vidneforklaring til Ombudsmanden, dvs. H. selv, var død.

4 Ombudsmanden mente dog ikke, at denne mangel på bekræftende bevis skulle komme klageren til skade i nærværende sag. Kommissionen erkendte, at klageren og H. havde talt sammen i telefonen adskillige gange. Det ville derfor have været hensigtsmæssigt, hvis den pågældende embedsmand havde udfærdiget referater af disse samtaler eller i det mindste af de vigtigste punkter, som blev drøftet. Ombudsmanden mente, at eftersom sådanne referater ikke forelå, kunne der ikke stilles så store krav til klageren, for så vidt angik dennes understøttelse af sin påstand.

5 Ombudsmanden mente, at mindst tre faktorer syntes at understøtte klagerens sag. Eftersom projektet efter planen skulle påbegyndes i september 1998 var det for det første af stor betydning for foreningen at få at vide i god tid (og senest i begyndelsen af september 1998), om Kommissionen ville yde det tilskud, som foreningen havde anmodet om. Dette blev bekræftet af klagerens skrivelse af 2. juli 1998 til Kommissionens repræsentation i Tyskland. Heri bemærkede klageren, at foreningen i tilfælde af et negativt svar ville være nødsaget til at aflyse projektet, eftersom den ikke var i stand til at opnå de nødvendige midler fra andre kilder. Idet projektet ikke blev aflyst, men i stedet blev iværksat, syntes klagerens påstand om, at han havde modtaget tilfredsstillende forsikringer fra H., at være troværdig. For det andet havde klageren forklaret, at foreningen tidligere havde iværksat (og havde været tvunget til at iværksætte) projekter udelukkende på grundlag af mundtlige forsikringer. Ombudsmanden bemærkede, at Kommissionen ikke havde fremsat nogen kommentarer til dette aspekt af sagen. For det tredje øgedes troværdigheden af det faktum, at klageren var blevet givet og havde støttet sig til forsikringer fra H., ved, at andre af Kommissionens tjenestemænd selv havde støttet sig til den pågældendes forsikringer. Skrivelsen af 25. november 1998, der var blevet fremsendt af Kommissionens repræsentation i Tyskland, havde, som inspektionen af sagsakterne viste, været baseret på oplysninger fra H.

6 Ombudsmanden bemærkede, at Kommissionen ikke havde fremsat argumenter for, hvorfor klageren ikke skulle have støttet sig til de forsikringer, som Kommissionens sagsbehandler havde givet.

⁵¹ Se for eksempel sag T-72/99, *Meyer mod Kommissionen*, Sml. 2000 II, s. 2521, præmis 53.

⁵² Europa-Parlamentets afgørelse 94/262 af 9. marts 1994 vedrørende Ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv, 1994, EFT L 113 af 4.5.1994, s. 15.

7 I lyset af disse omstændigheder mente Ombudsmanden, at det faktum, at Kommissionen havde afvist at betale foreningen det fulde beløb på 90.000 EUR, som sidstnævnte den 31. maj 1998 havde anmodet om, kunne udgøre et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Kommissionens udtalelse

Kommissionen påpegede i sin udtalelse, at Ombudsmandens konklusioner ikke var baseret på klart fastslåede kendsgerninger som følge af håndgribelige beviser, men kun på antagelser og udledninger på grundlag af analogi med andre situationer. Kommissionen understregede endvidere, at den holdning, som man indtil videre havde fastholdt, blot afspejlede Kommissionens forpligtelse til at overholde princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning. I den forbindelse syntes det hensigtsmæssigt at gentage, at Kommissionen kun var forpligtet til at yde økonomisk støtte, såfremt der forelå en skriftlig forpligtelse over for modtageren, og såfremt denne var blevet udfærdiget i overensstemmelse med de relevante regler.

Kommissionen tilføjede dog, at den for at bevare EU-institutionernes image over for borgerne og undgå at skade modtageren i nærværende sag undtagelsesvis var villig til at acceptere Ombudsmandens forslag.

Kommissionen ville derfor hurtigst muligt undersøge, hvilke udgifter der var forbundet med det pågældende projekt for at afgøre, hvilke af disse der var berettigede, og følgelig udbetale restbeløbet til modtageren. Kommissionen henledte dog klagerens opmærksomhed på, at det endelige tilskud ikke nødvendigvis ville beløbe sig til de 90.000 EUR, som man havde anmodet om.

Klagerens bemærkninger

Den 20. marts 2003 meddelte klageren Ombudsmandens kontor pr. telefon, at man nu havde fundet en mindelig løsning på sagen.

AFGØRELSEN

1 Manglende betaling af tilskud

1.1 Klageren var formand for en tysk forening, der havde ansøgt Kommissionen om et tilskud på 90.000 EUR. Der blev imidlertid kun bevilget et tilskud på 21.988,54 EUR. Klageren gjorde gældende, at Kommissionen ikke havde udbetalt resten af tilskuddet til foreningen, hvilket Kommissionen efter hans opfattelse havde indvilliget i at gøre. Han gjorde i det væsentlige gældende, at foreningen med rette havde støttet sig til de forsikringer, som H. fra Kommissionens tjenestegrene efter hans mening havde givet, og ifølge hvilke det fulde beløb på 90.000 EUR ville blive bevilget.

1.2 Kommissionen antog i sin udtalelse grundlæggende den holdning, at der ikke fandtes beviser til støtte for klagerens påstand.

1.3 Efter en grundig undersøgelse af alle relevante kendsgerninger og argumenter fremsendte Ombudsmanden et forslag til en mindelig løsning til Kommissionen, ifølge hvilket sidstnævnte skulle overveje at revidere sin beslutning om at nægte at betale hele beløbet på 90.000 EUR.

1.4 Kommissionen meddelte i sin udtalelse Ombudsmanden, at man undtagelsesvis var villig til at acceptere Ombudsmandens forslag. Kommissionen ville derfor hurtigt undersøge berettigelsen af de udgifter, som klageren havde fremlagt. Kommissionen henledte dog klagerens opmærksomhed på, at det endelige tilskud ikke nødvendigvis ville beløbe sig til de 90.000 EUR, som man havde anmodet om.

2 Konklusion

Efter Ombudsmandens initiativ fremgik det, at er blevet aftalt en mindelig løsning på klagen mellem Europa-Kommissionen og klageren. Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

KOMMISSIONEN ACCEPTERER AT UDBETALE ERSTATNING TIL TIDLIGERE HJÆLPEANSAT

Afgørelse om klage 1166/2002/(SM)IJH over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Klagen blev indgivet af en tidligere ansat ved Kommissionen. Fra den 1. maj 1995 til den 30. april 1998 arbejdede hun som hjælpeansat. Fra den 15. maj 1998 til den 15. maj 2001 arbejdede hun som midlertidigt ansat. Under sin ansættelse som hjælpeansat modtog klageren et sekretariatstillæg i overensstemmelse med artikel 4, litra a), i vedtægtens bilag VII og artikel 21 i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i De Europæiske Fællesskaber. Da klageren blev overført til en midlertidig kontrakt, ophørte Kommissionen med at betale sekretariatstillæg. Klageren opdagede ikke denne undladelse.

Cirka en måned før hendes midlertidige kontrakt udløb, modtog klageren en official meddelelse om, at hun skulle have modtaget sekretariatstillægget under hendes midlertidige kontrakt. Klageren fik imidlertid kun bevilget sekretariatstillæg for perioden fra den 1. januar 2001 til den 15. maj 2001.

Klageren indgav en klage i henhold til vedtægtens artikel 90 over afgørelsen om kun at udbetale sekretariatstillæg til hende for perioden fra den 1. januar 2001 og ikke fra begyndelsen af hendes midlertidige kontrakt, dvs. den 15. maj 1998. Som svar på denne klage indvilligede Kommissionen i at udbetale halvdelen af sekretariatstillægget for perioden fra den 15. maj 1998 til den 31. december 2000 til klageren.

Den 17. juni 2002 indgav klageren en klage til Ombudsmanden over Kommissionens afvisning af at udbetale hele sekretariatstillægget for perioden fra den 15. maj 1998 til den 31. december 2000, hvilket hun var berettiget til. Hun nedlagde påstand om, at Kommissionen skulle udbetale dette beløb til hende med tilbagevirkende kraft.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse anførte Europa-Kommissionen i det væsentlige følgende:

Klageren udførte de samme opgaver i perioden 1995-2001. Hun modtog sekretariatstillægget som hjælpeansat (1995-1998), men ikke som midlertidigt ansat (1998-2000). I april 2001 fremsendte generaldirektoratet på hendes vegne en anmodning om at få udbetalt tillægget, som derefter blev udbetalt for år 2001.

Forældelsesfristen for at anfægte afgørelsen om ikke at udbetale sekretariatstillæg til hende, da hun blev midlertidigt ansat, hvilket klageren klart og tydeligt fik meddelelse om i et dokument, som hun underskrev i maj 1998, er overskredet. Endvidere var hendes lønsedler fra juni 1998 i denne henseende forskellige fra hendes lønseddel fra april 1998.

For så vidt angår personligt ansvar og forsømmelighed, bidrog klageren selv til den manglende udbetaling af de beløb, hun da havde til gode, idet hun ikke bemærkede indholdet i det dokument, som hun underskrev i 1998, og hvori hendes rettigheder var beskrevet, og ej heller ændringerne på lønsedlen og den tilsvarende reduktion i sine indtægter, hvilket en gennemsnitlig fornuftig og ansvarlig person ellers burde have gjort.

I medfør af den afgørelse om hendes klage, som blev meddelt hende den 29. april 2002, fik hun imidlertid bevilget halvdelen af tillægget med den begrundelse, at Kommissionens tjenestegrene også havde en del af ansvaret, selv om hun i henseende til en eventuel påstand om forsømmelighed selv havde bidraget til sit tab, idet de ikke havde udbetalt tillægget til hende på daværende tidspunkt.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger fremsatte klageren følgende:

For så vidt angår klagerens første kontrakt, anvendtes den korrekte fremgangsmåde til at sikre, at klageren fik udbetalt det tillæg, som hun var berettiget til. Hun havde derfor ingen grund til at betvivle nøjagtigheden af fortolkningen af hendes data, da hun underskrev den midlertidige kontrakt. Hun troede oprigtigt, at alle de oplysninger, som blev givet til den ansvarlige tjenestemand, ville blive taget i betragtning, navnlig at hun skulle udføre de samme opgaver som før, at hun skal arbejde på samme kontor, og at der kun var tale om en kontraktlig ændring.

OMBUDSMANDENS FORSØG PÅ AT OPNÅ EN MINDELIG LØSNING

Efter en grundig gennemgang af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger fandt Ombudsmanden ikke, at Kommissionen i tilstrækkelig grad havde imødekommet klagerens krav. I overensstemmelse med artikel 3, stk. 5, i statuten⁵³ skrev han derfor den 13. februar 2002 til formanden for Kommissionen med henblik på at foreslå en mindelig løsning på baggrund af følgende analyse af stridsspørgsmålene mellem klageren og Kommissionen:

1 Påstand om udbetaling af sekretariatstillæg med tilbagevirkende kraft

1.1 Klageren gør gældende, at Kommissionen undlod at udbetale hele det sekretariatstillæg, som hun var berettiget til for perioden fra den 15. maj 1998 til den 31. december 2000.

1.2 Kommissionen anerkender, at klagerens opgaver ikke ændrede sig, da hun gik fra hjælpeansat til midlertidigt ansat. Kommissionen gør gældende, at forældelsesfristen for at anfægte afgørelsen om ikke at udbetale sekretariatstillæg til hende som midlertidigt ansat er overskredet, og at hun i henseende til en mulig påstand om forsømmelighed selv bidrog til sit tab, idet hun underskrev et dokument, hvori det blev bekræftet, at sekretariatstillægget ikke ville blive udbetalt. Hun modtog endvidere lønsedler, hvoraf sekretariatstillægget ikke fremgik. Eftersom Kommissionens tjenestegrene også havde en del af ansvaret, bevilgede Kommissionen klageren halvdelen af tillægget.

1.3 Ombudsmanden bemærker, at Kommissionen accepterer, at klageren var berettiget til sekretariatstillægget i hele den pågældende periode, og at Kommissionen ikke har fremført, at der er nogen regler eller principper, der afholder den fra at udbetale hele det beløb, som klageren var berettiget til, med tilbagevirkende kraft.

1.4 Ombudsmanden bemærker ligeledes Kommissionens argument om, at klageren havde udvist egen skyld. Kommissionen anfører imidlertid ikke, at klageren undlod at udføre nogen af sine opgaver som hjælpeansat eller midlertidigt ansat eller at overholde sine forpligtelser i henhold til vedtægten. Det fremgår af de forhåndenværende oplysninger, at Kommissionen foranledigede ændringen af klagerens status fra hjælpeansat til midlertidigt ansat. Endelig bemærker Ombudsmanden, at klageren ikke har nedlagt påstand om udbetaling af renter. Selv hvis Kommissionen udbetaler hele tillægget, som klageren har nedlagt påstand om, vil hun derfor stadig lide et økonomisk tab som følge af, at hun ikke ved snarest mulige lejlighed rettede Kommissionens fejl.

1.5 I lyset af ovenstående var Ombudsmandens foreløbige konklusion, at Kommissionens afgørelse om kun at udbetale halvdelen af tillægget til klageren syntes at være vilkårlig og uretfærdig, hvorfor Kommissionen burde genoverveje sin holdning med hensyn til de særlige omstændigheder i denne sag.

⁵³

"Så vidt muligt forsøger Ombudsmanden sammen med den berørte institution eller det berørte organ at finde en løsning, der kan bringe tilfælde af fejl eller forsømmelser til ophør og imødekomme klagen."

Forslaget til en mindelig løsning

Ombudsmanden foreslog, at Kommissionen burde træffe foranstaltninger til at undgå vilkårlighed og uretfærdighed ved i lyset af de særlige omstændigheder i denne sag at overveje at udbetale hele sekretariatstillægget for den pågældende periode.

Kommissionens svar

Som svar på Ombudsmandens forslag påpeger Kommissionen, at den ikke har nogen retlig forpligtelse over for klageren, som ikke anfægtede afgørelserne inden for den fastlagte frist. Kommissionen finder imidlertid i lyset af Ombudsmandens bemærkninger, at denne sag er usædvanlig og kan retfærdiggøre, at der udbetales en ekstra kulanceerstatning.

Klagerens bemærkninger

Den 2. juni 2003 oplyste klageren pr. telefon Ombudsmandens kontor om, at hun mener, at der er opnået en mindelig løsning.

AFGØRELSEN

1 Påstand om udbetaling af sekretariatstillæg med tilbagevirkende kraft

1.1 Klageren gør gældende, at Kommissionen undlod at udbetale hele det sekretariatstillæg, som hun var berettiget til. Hun nedlægger påstand om, at Kommissionen skal udbetale dette beløb til hende med tilbagevirkende kraft.

1.2 Efter en grundig gennemgang af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger skrev Ombudsmanden til Kommissionens formand for at foreslå en mindelig løsning i henhold til statuttens artikel 3, stk. 5.

1.3 Som svar på Ombudsmandens forslag påpegede Kommissionen, at den ikke havde nogen retlig forpligtelse over for klageren, som ikke anfægtede afgørelserne inden for den fastlagte frist. Kommissionen fandt imidlertid i lyset af Ombudsmandens bemærkninger, at denne sag er usædvanlig og kunne retfærdiggøre, at der udbetales en ekstra kulanceerstatning.

1.4 Klageren oplyste Ombudsmanden om, at hun mener, at der er opnået en mindelig løsning.

2 Konklusion

Efter Ombudsmandens initiativ fremgik det, at der var opnået en mindelig løsning mellem Kommissionen og klageren. Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

KOMMISSIONEN INDVILLIGER I AT VIDEREGIVE OPLYSNINGER TIL JOURNALIST EFTER OMBUDSMANDENS FORSLAG TIL EN MINDELIG LØSNING

Afgørelse om klage 1402/2002/GG over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Klageren er korrespondent i Bruxelles for det tyske ugeblad "Stern". Siden februar 2002 har bladet dækket en række angivelige økonomiske uregelmæssigheder vedrørende Europa-Kommissionen, navnlig i Eurostat, De Europæiske Fællesskabers Statistiske Kontor (et af Kommissionens generaldirektorater). Klageren fremsendte kopier af skriftlige spørgsmål og skrivelser, som han havde sendt til Kommissionen den 12. marts 2002, 26. marts 2002, 28. marts 2002, 5. april 2002, 8. juli

2002, 22. juli 2002, 26. juli 2002 og 7. august 2002 samt nogle svar fra Kommissionen. Flere af disse spørgsmål vedrørte de kontrakter, som en virksomhed ved navn Eurogramme havde indgået med Eurostat.

Klageren gjorde gældende, at Kommissionen gentagne gange havde nægtet at fremsende oplysninger med den begrundelse, at de relevante spørgsmål drejede sig om igangværende undersøgelser i OLAF, Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig. Ifølge klageren nægtede Kommissionen endda ved nogle lejligheder at give basale oplysninger, såsom hvilke kontrakter Kommissionen havde indgået med en bestemt virksomhed. Klageren fandt, at Kommissionens opførsel var ukorrekt og hindrede bladets bestræbelser på at oplyse offentligheden om de relevante spørgsmål.

Klageren fremførte en lang række argumenter til støtte for sin sag. For det første anførte han, at Kommissionen ikke havde givet forklaringer på, hvordan udbredelse af de ønskede oplysninger kunne få indflydelse på OLAF's undersøgelser. Efter hans mening ville offentliggørelse i pressen tværtimod have fremskyndet sådanne undersøgelser. For det andet gjorde klageren gældende, at der ikke var nogen beviser for, at OLAF havde anmodet Kommissionen om at tilbageholde de relevante oplysninger. For det tredje anførte klageren, at OLAF's undersøgelser nogle gange tog usædvanlig lang tid. Ifølge ham havde nogle af anklagerne mod Eurostat været efterforsket siden 1998. Klageren fremhævede, at Kommissionen dermed kunne tilbageholde grundlæggende oplysninger i årevis, for ikke at nævne efterfølgende strafferetlige eller administrative undersøgelser, som også kunne bruges som begrundelse for ikke at udbrede oplysninger. For det fjerde anførte klageren, at Kommissionen handlede på en vilkårligt, idet den ved nogle lejligheder besvarede spørgsmål vedrørende spørgsmål, som var genstand for en undersøgelse i OLAF, mens den ved andre lejligheder nægtede dette. Endelig anførte klageren, at Kommissionen nogle gange vilkårligt ændrede de begrundelser, den gav for at nægte at videregive de ønskede oplysninger. Ifølge klageren havde Kommissionen i ét tilfælde først oplyst ham, at de relevante spørgsmål var ved at blive verificeret, og derefter at de relevante spørgsmål ikke kunne besvares "på nuværende tidspunkt", for til sidst at oplyse, at den ikke kunne videregive de relevante oplysninger, idet de delvis omhandlede en igangværende undersøgelse i OLAF.

Klageren nedlagde påstand om, at Kommissionen skulle besvare de spørgsmål, som han forgæves havde sendt til den siden marts 2002.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Kommissionens Administrative Adfærdskodeks gælder både for borgernes og mediernes anmodninger om oplysninger. Medier (dvs. journalister) var i henhold til den gældende kodeks ikke berettiget til nogen særlige og/eller andre rettigheder end dem, som kodeksen fastlægger med hensyn til forespørgsler fra den almindelige offentlighed.

Presse- og Kommunikationstjenesten havde været meget omhyggelig med at overholde de fastlagte frister, dvs. der skulle sendes et svar senest 15 arbejdsdage efter modtagelse af forespørgslerne. Kommissionen anerkendte imidlertid, at der ikke var blevet sendt et svar på klagerens forespørgsel af 5. april 2002 og undskyldte for denne undladelse.

Klagerens opfattelse af, at Kommissionen havde truffet vilkårlige beslutninger vedrørende anmodninger om følsomme oplysninger, skyldtes, at det var nødvendigt at træffe beslutninger fra sag til sag. Klagerens anmodninger om faktuelle oplysninger var blevet behørigt besvaret af Kommissionen. De fleste af de forespørgsler, som klageren nævnte i klagen, vedrørte ikke ukomplicerede eksisterende oplysninger, men krævede, at Kommissionen i sit svar tilkendegav formelle holdninger vedrørende meget specifikke spørgsmål. I denne henseende havde

Kommissionen en skønsmæssig beføjelse med hensyn til, hvornår den ønskede at give sin holdning til kende, og kunne derfor forbeholde sig retten til ikke at udtale sig om et givent spørgsmål.

For så vidt angår påstanden om, at Kommissionen havde nægtet at besvare spørgsmål med den begrundelse, at oplysningerne omhandlede en undersøgelse i OLAF, ønskede Kommissionen at bemærke, at spørgsmål vedrørende en sag, der er ved at blive undersøgt, bør rettes til OLAF.

Alle anmodninger om dokumenter blev behandlet i henhold til forordning nr. 1049/2001 om aktindsigt i dokumenter. Kommissionen var af den holdning, at klagerens specifikke anmodning, hvori han anmodede om en liste over alle eksisterende kontrakter indgået med en specifik virksomhed, faldt inden for denne forordnings anvendelsesområde. Der fandtes ingen database med en omfattende liste over kontrakter. Der fandtes imidlertid en liste over "forpligtelser" til virksomheder, "Eurogramme", og denne var blevet brugt til at udarbejde listen over kontrakter manuelt, i samarbejde med de forskellige generaldirektorater. Kommissionen mente ikke, at den ønskede liste i dette specifikke tilfælde var et dokument, som faldt ind under en af undtagelserne i forordningen, hvorfor den kunne udleveres til klageren.

En kopi af listen over kontrakter med Eurogramme var vedhæftet Kommissionens udtalelse.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger fastholdt klageren sin klage og fremsatte følgende yderligere bemærkninger:

De offentlige myndigheders pligt til at videregive oplysninger var knæsat i medlemsstaternes presselovgivning og var ligeledes forankret i pressefriheden, som blev anerkendt i hele Unionen. Chartret om grundlæggende rettigheder indeholder endvidere en bestemmelse om "informationsfrihed".

Det stod naturligvis Kommissionen frit for at beslutte, hvordan og hvornår den skulle give sin holdning til kende. De spørgsmål, som blev stillet til Kommissionen, drejede sig imidlertid ikke om nogen meningstilkendegivelse fra Kommissionens side, men om faktuelle oplysninger såsom Kommissionens afgørelser, forvaltningsakter og anklager, der var blevet fremsat offentligt eller i dokumenter, og for hvilke der blev anmodet om en be- eller afkræftelse. Spørgsmålet om, hvilke konklusioner Kommissionen havde draget på baggrund af tilfælde af dårlig forvaltning af Fællesskabets midler, var ikke et spørgsmål om at få nogen meningstilkendegivelse, men havde til formål at afdække, hvad Kommissionen faktisk havde gjort. Hvis Kommissionen ikke havde gjort noget, var offentligheden også berettiget til at vide det.

Kommissionens udtalelse om, at forespørgsler skulle rettes direkte til OLAF, var vildledende. OLAF nægtede praktisk talt altid at udlevere oplysninger om igangværende undersøgelser. Endvidere omhandlede de pågældende spørgsmål ikke OLAF's undersøgelser, men faktiske oplysninger inden for Kommissionens område.

Det var også vildledende at hævde, at Kommissionen med én undtagelse altid overholdt sin Administrative Adfærdskodeks. Faktisk havde Kommissionen ofte undladt at besvare spørgsmål vedrørende følsomme emner (såsom Kommissionens regnskabssystem eller omstridte aspekter af Kommissionens medlemmers aflønning). Dette gjaldt forespørgslerne af 7. juni 2002, 16. juni 2002 og 22. juli 2002 (vedrørende forelæggelsen af en rapport) samt en del af forespørgslen af 2. juni 2002.

Klageren nedlagde påstand om, at Kommissionen burde ændre sin administrative praksis og besvare hans spørgsmål.

Kopier af spørgsmålene af 2. juni 2002, 7. juni 2002, 16. juni 2002 og 22. juli 2002⁵⁴ var vedhæftet klagerens bemærkninger.

⁵⁴

Det bør bemærkes, at dette spørgsmål ikke er identisk med det spørgsmål af samme dato, der nævnes i klagen.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Efter en omhyggelig undersøgelse af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger fremgik det, at der var behov for yderligere undersøgelser. Ombudsmanden opfordrede derfor Kommissionen til at kommentere klagerens bemærkninger.

Kommissionens anden udtalelse

I sin anden udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Klageren angav ikke nærmere, hvilken artikel i chartret han henviste til, da han nævnte "informationsfrihed". Kommissionen antog ikke desto mindre, at klageren henviste til chartrets artikel 11 ("ytrings- og informationsfrihed") og artikel 42 ("ret til aktindsigt").

Chartrets artikel 42 havde nøjagtig samme ordlyd som EF-traktatens artikel 255. Principperne og begrænsningerne for offentlighedens ret til aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter var fastlagt i forordning nr. 1049/2001.

Kommissionens Administrative Adfærdskodeks indeholdt en forpligtelse til at besvare forespørgsler på den mest hensigtsmæssige måde og så hurtigt som muligt. Den forpligtede ikke Kommissionens personale til at videregive alle de oplysninger, der blev anmodet om. Ifølge kodeksen kunne medarbejdere vurdere, at det ikke var i Fællesskabets interesse, at oplysningerne videregives. I dette tilfælde var afslaget på at videregive oplysninger berettiget.

For så vidt angår påstanden om manglende begrundelse for at give afslag på at videregive oplysninger, mente Kommissionen, at det var tilstrækkelig begrundelse for afslaget, at der både var igangværende undersøgelser i OLAF og internt i Kommissionen.

Alle forespørgsler fra klageren vedrørende rent faktuelle oplysninger var blevet behørigt besvaret, eller man havde oplyst, at de aktuelt var genstand for en undersøgelse, og at Kommissionen derfor ikke kunne svare på det pågældende tidspunkt.

Forespørgsler vedrørende spørgsmål, der er genstand for undersøgelser i OLAF, bør rettes til OLAF. Det bør imidlertid bemærkes, at det var OLAF's politik aldrig at kommentere igangværende undersøgelser. Ligeledes mente Kommissionen ikke, at det var passende at videregive oplysninger, som ville være til skade for den korrekte afvikling af undersøgelser. Endvidere var beskyttelsen af formålet med undersøgelser en specifik undtagelse til retten til aktindsigt i dokumenter i henhold til forordning nr. 1049/2001.

For så vidt angår forespørgslerne af 2. juni 2002, 7. juni 2002, 16. juni 2002 og 22. juli 2002, var den første blevet besvaret skriftligt den 5. juni 2002. Spørgsmålene i notaterne af 7. juni og 22. juli 2002 var blevet besvaret mundtligt over telefonen. For så vidt angår notatet af 16. juni 2002, var klageren blevet bedt om at rette spørgsmålene vedrørende justeringskoefficienter til M., den ansvarlige talsmand. M. havde ikke modtaget spørgsmålene og havde ikke personligt haft kendskab til dem. Dette var grunden til, at der ikke var afsendt noget svar. Kommissionen bemærkede imidlertid, at klagerens spørgsmål var næsten identiske med nogle af de spørgsmål, som Gabriele Stauner, MEP, havde rejst i forespørgsel P-1805/02 og E-2807/02.

Uddrag af Kommissionens svar til Gabriele Stauners forespørgsler var vedhæftet Kommissionens anden udtalelse.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger til Kommissionens anden udtalelse fremsatte klageren følgende bemærkninger.

Hvis Kommissionen mente, at der på europæisk plan ikke var pligt til at udlevere oplysninger til journalister, var der et stort hul i fællesskabslovgivningen, og Kommissionen ville blive opfordret

til at fremsætte et forslag til en retsakt for at lukke dette hul. På den anden side ville dette ikke fritage Kommissionen fra sin forpligtelse til at handle på grundlag af klare og sammenhængende principper, når den videregav oplysninger.

Dette var imidlertid ikke tilfældet på nuværende tidspunkt. Kommissionen anvendte begrundelsen om OLAF's undersøgelser vilkårligt. Nogle gange udleverede Kommissionen oplysninger, og andre gange gjorde den ikke. Dette skete ikke på grund af igangværende undersøgelser i OLAF, men af årsager, som ikke blev forklaret.

Kommissionen var naturligvis berettiget til at nægte at udlevere oplysninger i visse entydigt definerede tilfælde (f.eks. disciplinærsager) med henblik på f.eks. at beskytte personrettigheder. Der bør imidlertid gives detaljerede begrundelser for sådanne afslag i stedet for blot at henvise til OLAF's undersøgelser.

Det var glædeligt, at et af spørgsmålene – vedrørende Eurogramme – var blevet besvaret. Det var imidlertid kritisabelt, at det havde været nødvendigt at indgive en klage til Ombudsmanden for at opnå dette.

Spørgsmålene af 7. juni 2002 og af 22. juli 2002 var ikke blevet besvaret, hverken skriftligt eller mundtligt. Det var sigende, at Kommissionen hverken havde forelagt beviser for, at den havde besvaret spørgsmålene, eller opgivet navnet på den person, som havde besvaret dem, eller den dag, hvor dette var sket. Klageren havde i sit notat af 22. juli 2002 henvist til, at forespørgslen af 7. juni 2002 endnu ikke var blevet besvaret. Kommissionen havde dengang ikke benægtet dette.

For så vidt angår forespørgslen af 16. juni 2002, havde han antaget, at de relevante spørgsmål ville blive viderebragt til M.

Forespørgslen af 2. juni 2002 var ganske rigtigt blevet besvaret. Svaret havde imidlertid ladet de fleste af spørgsmålene stå åbne. Han havde påpeget dette i sine skrivelser af 7. juni 2002 og 22. juli 2002.

Klageren nedlagde til sidst påstand om, at der burde fremsendes skriftlige svar på de relevante spørgsmål.

OMBUDSMANDENS FORSØG PÅ AT OPNÅ EN MINDELIG LØSNING

Efter en grundig gennemgang af udtalelserne og bemærkningerne fandt Ombudsmanden ikke, at Kommissionen i tilstrækkelig grad havde svaret på klagerens påstande.

Forslaget til en mindelig løsning

I artikel 3, stk. 5, i Den Europæiske Ombudsmands statut⁵⁵ fastlægges det, at Ombudsmanden så vidt muligt sammen med den berørte institution forsøger at finde en løsning, der kan bringe tilfælde af fejl eller forsømmelser til ophør og imødekomme klagen. Ombudsmandens foreløbige konklusion var, at Kommissionens afslag på at besvare klagerens spørgsmål, for så vidt angår dennes anmodninger om oplysninger, kunne udgøre et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Ombudsmanden fremsatte derfor følgende forslag til en mindelig løsning over for Kommissionen:

Europa-Kommissionen bør overveje at videregive de oplysninger, som klageren har anmodet om, medmindre der er gyldige grunde til ikke at gøre dette.

Dette forslag var baseret på følgende betragtninger:

1 På baggrund af klagerens bemærkninger og Kommissionens udtalelser antager Ombudsmanden, at klageren stadig ønsker at modtage svar på spørgsmål 6-9 i forespørgslen af

⁵⁵

Europa-Parlamentets afgørelse 94/262 af 9.3.1994 vedrørende Ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv, EFT 1994 L 113, s. 15.

12. marts 2002, spørgsmål 1-8 og 10 i forespørgslen af 26. marts 2002, spørgsmål 1-4 i forespørgslen af 28. marts 2002, spørgsmål 2-8 i forespørgslen af 2. juni 2002, på forespørgslen af 7. juni 2002 og forespørgslen af 22. juli 2002 (om forelæggelse af en rapport).

2 Ombudsmanden finder, at det er god administrativ praksis for forvaltningen at videregive oplysninger, som borgerne anmoder om, medmindre der er gyldige grunde til at afvise at gøre dette. Det synes passende at minde om, at det i artikel 1 i traktaten om Den Europæiske Union fastlægges, at beslutninger træffes så åbent som muligt og så tæt på borgerne som muligt. Ombudsmanden er af den holdning, at kun en gennemsigtig og serviceorienteret forvaltning kan opfylde dette krav. Der bør endvidere i denne forbindelse tages højde for mediernes afgørende rolle i forbindelse med oplysning af borgerne om EU's arbejde, hvilket giver borgerne mulighed for at stille EU's institutioner og organer til regnskab for deres handlinger.

3 Ombudsmanden mener, at der her skal skelnes mellem en anmodning om oplysninger og en anmodning om en meningstilkendegivelse om et bestemt spørgsmål. I lyset af at klageren accepterer, at det står Kommissionen frit for at beslutte, hvordan og hvornår den skal tilkendegive en holdning vedrørende et bestemt spørgsmål, er det kun påstanden om Kommissionens undladelse af at besvare anmodninger om oplysninger, der skal behandles her. Kommissionen hævder, at mange af spørgsmålene ikke omhandlede ukomplicerede eksisterende oplysninger, men krævede, at den tilkendegav sin holdning vedrørende et meget specifikt emne. En undersøgelse af de dokumenter, som klageren har fremsendt, viser, at dette argument ikke er uden gyldighed. Ombudsmanden bemærker imidlertid, at der også er forskellige spørgsmål, hvor klageren anmoder om ukomplicerede oplysninger, f.eks. spørgsmål 10 i forespørgslen af 26. marts 2002 (hvor klageren spurgte, hvorvidt det var sandt, at opgaver, som tidligere var blevet udført af en vis virksomhed for 1,5 mio. EUR om året, nu blev udført af en virksomhed for 500.000 EUR om året) eller spørgsmål 3 i forespørgslen af 28. marts 2002 (hvor klageren spurgte, hvad Kommissionen havde gjort for at inddrive gæld fra en vis virksomhed).

4 Hvis en borger anmoder om oplysninger, som forvaltningen mener ikke kan videregives til ham, er det god administrativ praksis at oplyse ansøgeren om begrundelserne for, at de ønskede oplysninger ikke kan videregives. I den foreliggende sag har Kommissionen blot angivet, at de relevante oplysninger ikke kan videregives, fordi de omhandlede et spørgsmål, som var ved at blive undersøgt af OLAF.

5 Ombudsmanden finder, at forvaltningen er berettiget til at afslå at videregive oplysninger, som kunne være til skade for den korrekte afvikling af undersøgelser, hvad enten det drejer sig om OLAF's undersøgelser eller Kommissionens egne. Han er imidlertid ikke overbevist om, at Kommissionen har bevist, at den var berettiget til at afslå at videregive alle de oplysninger, som klageren anmodede om, med udgangspunkt i denne begrundelse. For blot at nævne ét eksempel ud over dem, der allerede er nævnt i afsnit 1.5 ovenfor, bad klageren i spørgsmål 8 i forespørgslen af 2. juni 2002 Kommissionen om at angive, hvor mange personer der er autoriseret til at anvende Sincom-systemet, samt navnene på disse personer. Det er ikke blevet forklaret, hvordan det ville være til skade for den korrekte afvikling af OLAF's undersøgelse, hvis Kommissionen besvarede sådanne spørgsmål. Ombudsmanden accepterer, at der kan være tilfælde, hvor forvaltningen ikke kan give mere detaljerede begrundelser, fordi dette i sig selv ville være til skade for det formål, som afslaget er begrundet i. Det fremgår imidlertid ikke, at dette ville være tilfældet med alle de anmodninger om oplysninger, som klageren fremsætter i denne sag.

6 I sine bemærkninger til Kommissionens anden udtalelse accepterede klageren, at der kan være andre årsager, som kunne berettige et afslag på at videregive oplysningerne. Ombudsmanden bemærker imidlertid, at Kommissionen ikke har angivet andre begrundelser for sit afslag på at videregive de ønskede oplysninger.

Kommissionens svar

Kommissionen anførte i sit svar, at den anerkendte forslaget til en mindelig løsning. Kommissionen bemærkede, at den havde gennemgået alle klagerens spørgsmål til den, og at der var vedhæftet en fuldstændig liste over Kommissionens svar på disse spørgsmål.

Klagerens bemærkninger

Klageren anførte i sine bemærkninger, at han beklagede, at mange af hans spørgsmål først var blevet besvaret nu. Klageren fremhævede, at dette i alvorlig grad havde hæmmet hans journalistiske arbejde. Han anførte endvidere en række spørgsmål, som efter hans mening endnu ikke var blevet besvaret.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Efter en omhyggelig undersøgelse af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger fremgik det, at der var behov for yderligere undersøgelser. Ombudsmanden bad derfor Kommissionen om at kommentere klagerens synspunkt om, at nogle spørgsmål stadig ikke var blevet besvaret.

Kommissionens svar

Som svar på Ombudsmandens skrivelse sendte Kommissionen en ændret liste over sine svar på klagerens spørgsmål.

Klagerens bemærkninger

Klageren fremsatte ingen skriftlige bemærkninger til dette svar. I en telefonsamtale med Ombudsmandens kontor den 17. november 2003 fremhævede klageren, at han fandt det beklageligt, at han havde været nødt til at henvende sig til Ombudsmanden for at få de relevante oplysninger. Klageren bekræftede imidlertid, at der var opnået en mindelig løsning.

AFGØRELSEN

1 Undladelse af at videregive oplysninger, som klageren havde anmodet om

1.1 Klageren, som var korrespondent i Bruxelles for det tyske ugeblad "Stern", gjorde gældende, at Kommissionen havde givet afslag på at videregive oplysninger, som han havde anmodet om i en række forespørgsler, med den begrundelse, at de relevante spørgsmål omhandlede undersøgelser i OLAF, Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig. I sine bemærkninger til Kommissionens udtalelse gjorde klageren yderligere gældende, at nogle af hans spørgsmål slet ikke var blevet besvaret.

1.2 Kommissionen mente, at den havde overholdt sin Administrative Adfærdskodeks, og at dens Presse- og Kommunikationstjeneste, som var ansvarlig for kontakten med medierne, havde været meget omhyggelig med at overholde den fastlagte frist, dvs. senest 15 arbejdsdage efter modtagelse af forespørgsler. Den indrømmede imidlertid, at den ikke havde besvaret klagerens skrivelse af 5. april 2002, og undskyldte herfor. Kommissionen gav endvidere klageren den liste over de kontrakter, den havde indgået med virksomheden Eurogramme, som klageren havde udbedt sig.

1.3 Ombudsmanden konkluderede, at Kommissionens afslag på at besvare klagerens spørgsmål, for så vidt angår dennes anmodninger om oplysninger, kunne udgøre et tilfælde af fejl eller forsømmelser. Den 21. maj 2003 fremsatte han derfor et forslag til en mindelig løsning for Kommissionen, i henhold til hvilket Kommissionen skulle overveje at videregive de oplysninger, som klageren havde anmodet om, medmindre der var gyldige grunde til ikke at gøre dette.

1.4 I sit svar på dette forslag samt på en efterfølgende anmodning om oplysninger fremsendte Kommissionen en ændret liste over sine svar på klagerens spørgsmål.

1.5 I en telefonsamtale med Ombudsmandens kontor den 17. november 2003 fremhævede klageren, at han fandt det beklageligt, at han havde været nødt til at henvende sig til Ombudsmanden for at få de relevante oplysninger. Klageren bekræftede imidlertid, at der var opnået en mindelig løsning.

2 Konklusion

Efter Ombudsmandens initiativ fremgik det, at der var opnået en mindelig løsning mellem Kommissionen og klageren. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

3.4 SAGER AFSLUTTET MED EN KRITISK BEMÆRKNING FRA OMBUDSMANDEN

3.4.1 Europa-Parlamentet

MANGLENDE OVERHOLDELSE AF PLIGT TIL AT OPTRÆDE HØFLIGT

Afgørelse om klage 1565/2002/GG over Europa-Parlamentet

KLAGEN

I starten af 2002 offentliggjorde Europa-Parlamentet et udbud (CRE-0203-EL-EP) i forbindelse med oversættelse af det fuldstændige forhandlingsreferat fra Europa-Parlamentets møder ("CRE") til græsk. Der blev også offentliggjort tilsvarende udbud i forbindelse med de ti andre officielle sprog. Otte kandidater indsendte et tilbud. Fem af disse var medlemmer af klageren, en forening af græske oversættelsesvirksomheder.

Den 2. juli 2002 blev tilbudsgiverne pr. e-mail fra T., en tjenestemand i Europa-Parlamentet, informeret om, at udbuddet "af tekniske årsager" var blevet annulleret og ville blive genudsendt. Der blev imidlertid ikke angivet nogen dato eller tidsramme.

Nogle af klagerens medlemmer skrev derefter til Parlamentet med henblik på at indhente nærmere oplysninger. Den 3. juli 2002 blev følgende svar fremsendt pr. e-mail i Parlamentets på vegne af Afdelingen for Planning i Parlamentets Oversættelsestjeneste: "Vi har ikke til hensigt at uddybe grundene til annulleringen, da vi ikke er forpligtet dertil."

I endnu en e-mail af 5. juli 2002 underrettede T. modtagerne om, at de officielle resultater af ni af udbuddene ville blive offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende den følgende uge. Hun bemærkede yderligere, at udbuddet i forbindelse med oversættelse af det fuldstændige forhandlingsreferat fra Europa-Parlamentets møder til tysk (CRE-0202-DE-EP) var blevet annulleret som følge af uoverensstemmelser i udbudsbetingelserne i den meddelelse, der blev offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende, og udbudsbetingelserne på EP's websted. Endelig påpegede T., at udbud CRE-0203-EL-EP var blevet annulleret "på grund af tekniske problemer".

I den klage, der blev indgivet til Ombudsmanden i starten af september 2002, anførte klageren, at annulleringen af udbuddet var en alvorlig sag. Klageren påpegede, at tilbudsgiverne havde brugt mange timer på at forberede deres tilbud. Klageren påpegede endvidere, at det ville være meget vigtigt at få at vide, hvornår udbuddet var blevet aflyst, dvs. før eller efter vurderingen af tilbuddene, idet en række mennesker allerede ville kende tilbudsgivernes pris, hvis tilbuddene var blevet gennemgået. Dette betød, at deres ret til fortrolighed var blevet krænket, og at der var risiko for, at udbuddet ville blive anfægtet.

Klageren var derfor af den holdning, at Parlamentet burde oplyse den og alle deltagerne i udbuddet om årsagerne til annulleringen og besvare alle spørgsmål i den forbindelse.

Klageren mente i øvrigt, at tonen i svaret fra chefen for Afdelingen for Planning i Parlamentets Oversættelsestjeneste havde været upassende og havde givet et arrogant indtryk.

I det væsentlige fremsatte klageren følgende påstande:

- 1 EP havde undladt at forklare årsagerne til annulleringen af det omtalte udbud.
- 2 Tonen i e-mailen fra chefen for Afdelingen for Planning i Parlamentets Oversættelsestjeneste af 3. juli 2002 havde været upassende og havde givet et arrogant indtryk.

UNDERSØGELSEN

Europa-Parlamentets udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Europa-Parlamentet følgende bemærkninger:

Den 2. juli 2002 var tilbudsgiverne i det relevante udbud fejlagtigt pr. e-mail blevet oplyst om, at udbuddet var blevet annulleret af tekniske årsager. Denne e-mail var ikke blevet afsendt af en af de tjenestemænd, der var ansvarlig for udbuddet, men af en ansat, som havde handlet noget nidkært. Faktisk var man efter at have hørt Den Juridiske Tjeneste i mellemtiden nået til den konklusion, at det ikke var nødvendigt at annullere udbuddet. Tilbudsgiverne var aldrig officielt blevet underrettet om annulleringen, og der var ikke blevet offentliggjort nogen meddelelse om annulleringen.

Afdelingen var i færd med at høre Den Juridiske Tjeneste på det tidspunkt, hvor klagerens e-mail om årsagerne til annulleringen var blevet afsendt. Chefen for Afdelingen for Planning i Parlamentets Oversættelsestjeneste havde givet anvisninger om, at der ikke måtte videregives oplysninger. Da bekendtgørelsen om indgåede kontrakter derefter var blevet offentliggjort, havde den ansvarlige tjenestemand udsendt en officiel undskyldning for den fejlagtige e-mail af 2. juli 2002 til alle tilbudsgivere.

For så vidt angår tonen i e-mailen af 3. juli 2002, spurgte en af de ansatte under mødeperioden i Strasbourg chefen for Afdelingen for Planning i Parlamentets Oversættelsestjeneste, hvordan den modtagne e-mail skulle besvares. Spørgsmålet blev stillet kl. 12.15, hvilket var et særligt travlt tidspunkt for ham, eftersom fristen for uopsættelige beslutninger var kl. 13.00. Anvisningerne fra chefen for Afdelingen for Planning i Parlamentets Oversættelsestjeneste havde derfor nødvendigvis været temmelig fyndige. E-mailen var ikke blevet skrevet af ham selv, men var en fortolkning af hans anvisninger skrevet på engelsk af en person, der ikke har engelsk som modersmål. Det havde ikke været afsenderens hensigt at støde nogen eller give et arrogant indtryk.

EP vedlagde en kopi af e-mailen af 26. september 2002, hvori tilbudsgiverne i det relevante udbud blev oplyst om, at bekendtgørelsen om indgåede kontrakter var blevet offentliggjort den 13. september 2002, og hvori man på EP's vegne undskyldte for den ulejlighed, som den fejlagtige e-mail af 2. juli 2002 måtte have været årsag til.

Klagerens bemærkninger

Klageren gav i sine bemærkninger udtryk for, at det var uacceptabelt for en af EU's tjenestegrene at give fejlagtige oplysninger til borgerne. Klageren tilføjede, at den ansatte, som ifølge Parlamentet ikke havde været en af de "ansvarlige tjenestemænd", var den person, som altid underrettede deltagerne om anliggender vedrørende udbuddet. Klageren mente i øvrigt, at det var ganske usædvanligt, at chefen for Afdelingen for Planning i Parlamentets Oversættelsestjeneste var blevet misfortolket, og at en EU-afdeling med ansvar for oversættelser ikke var i stand til at sikre den sproglige kvalitet af de skriftlige svar, der sendes til tilbudsgivere.

Klageren bemærkede, at kritikken vedrørende tonen i e-mailen af 2. juli 2002 ikke var rettet personligt mod chefen for Afdelingen for Planning i Parlamentets Oversættelsestjeneste. Klageren påpegede, at der var blevet sendt andre skrivelser i en tilsvarende tone fra denne chefs ansatte. Klageren fremhævede, at den ønskede en forsikring fra Parlamentet om, at det fremover ville være mere forsigtig i håndteringen af sådanne alvorlige sager og i kommunikationen med eksterne samarbejdspartnere, som Parlamentet var afhængig af.

Klageren bemærkede endelig, at den ønskede at modtage oplysninger om det "tekniske" problem, der var opstået, og den relevante udtalelse fra Den Juridiske Tjeneste. Klageren påpegede, at en af dens medlemmer, som var blevet udelukket fra det pågældende udbud, havde anmodet om oplysninger om årsagerne til dette, men at dette medlem endnu ikke havde modtaget et svar, som Den Juridiske Tjeneste havde lovet. Ifølge klageren skabte denne forsinkelse tvivl omkring udbudsprocedurernes gennemsigtighed.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Anmodning om yderligere oplysninger

Efter at have modtaget klagerens bemærkninger mente Ombudsmanden, at han behøvede yderligere oplysninger for at kunne behandle klagen. Han videresendte derfor en kopi af klagerens bemærkninger til Parlamentet med henblik på at modtage Parlamentets bemærkninger hertil. Ombudsmanden bad endvidere Parlamentet om at forklare, hvorfor de fejlagtige oplysninger i e-mailen af 2. juli 2002 ikke var blevet rettet, så snart fejlen var blevet opdaget af de ansvarlige tjenestemænd.

Parlamentets svar

I sit svar fremsatte Parlamentet følgende bemærkninger:

Da den pågældende e-mail var blevet sendt den 2. juli 2002, var man stadig i færd med at høre Den Juridiske Tjeneste. Eftersom de ansvarlige tjenestemænd indledningsvist var blevet (uformelt) adviseret om, at udbuddet sandsynligvis skulle annulleres, og derefter (igen uformelt) om, at dette måske alligevel ikke var tilfældet, stod det klart, at resultatet af høringen af Den Juridiske Tjeneste langt fra var givet på forhånd. De havde derfor besluttet, at de i lyset af, at e-mailen ikke havde haft nogen juridisk betydning, ville afvente resultatet af den officielle høring af Den Juridiske Tjeneste i stedet for at risikere at oplyse tilbudsgiverne om, at e-mailen af 2. juli 2002 havde været fejlagtig, og at udbudsproceduren stadig var åben, for derefter nogle uger senere at skulle oplyse dem om, at udbudsproceduren alligevel var blevet annulleret. Sagen var først blevet løst den 12. august 2002.

Navnene på de tjenestemænd, der var ansvarlige for udbuddet, var i overensstemmelse med reglerne anført i opfordringen til at afgive bud/udbudsbetingelserne. Endvidere var det tydeligt anført i udbudsbetingelserne, at den eneste kontaktperson var W. Den tjenestemand, som havde sendt den fejlagtige e-mail, var ansat i Enheden for Freelanceoversættelses sekretariat og udvekslede regelmæssigt e-mails med kontrahenterne. Hendes navn fremgik imidlertid ikke at udbudsmaterialet.

Selv om Parlamentets Oversættelsestjeneste tydeligvis er ansvarlig for institutionens skriftlige korrespondance, udgjorde denne e-mail på ingen måde et officielt dokument. Enheden for Freelanceoversættelse i Afdelingen for Planning er en ren administrativ tjeneste. Personalet i enheden, som for størstedelens vedkommende er ansat i lønklasse C, udveksler i gennemsnit 50 e-mails om dagen med kontrahenter. For at sikre den sproglige revision af denne rent administrative korrespondance med leverandører ville det være nødvendigt at have mindst to kvalificerede oversættere for hvert af de 11, snart 20, officielle sprog ansat.

Parlamentet tildeler kontrakter gennem offentlige udbud, hvilket er en højst formel procedure, for hvilken lovgivningen udstikker meget klare regler for de tilladte typer korrespondance. Det var uheldigt, hvis klageren mente, at denne formalitet skabte et negativt klima, men de pågældende tjenestemænd var forpligtede til at overholde den gældende lovgivning.

Den relevante udtalelse fra Den Juridiske Tjeneste var blevet fremsendt til generalsekretæren som fortroligt materiale, der ikke måtte offentliggøres, hvilket var standardpraksis for udtalelser fra Parlamentets Juridiske Tjeneste. I henhold til bestemmelserne om offentlige indkøb kunne Parlamentet endvidere ikke give oplysninger vedrørende et udbud til andre end tilbudsgiveren selv.

Klagerens bemærkninger

Klageren takkede i sin udtalelse Ombudsmanden for hans bidrag til at løse problemet og bemærkede, at den havde videresendt Parlamentets udtalelse til sine medlemmer med en opfordring til selv at anmode om oplysninger vedrørende udbuddet. Ifølge klageren havde en af dens medlemmer, som allerede havde anmodet om oplysninger, endnu ikke modtaget et svar og agtede at forelægge sagen for Ombudsmanden. Klageren tilføjede, at der helt klart var et problem med kommunikationen og gennemsigtighed, som blev dækket ind under bureaukrati og "formaliteter".

AFGØRELSEN

1 Undladelse af at forklare årsagerne til annullering af udbud

1.1 I starten af 2002 offentliggjorde Europa-Parlamentet et udbud i forbindelse med oversættelse af det fuldstændige forhandlingsreferat fra Europa-Parlamentets møder til græsk. Fem af tilbudsgiverne i dette udbud var medlemmer af klageren, en forening af græske oversættelsesvirksomheder. Den 2. juli 2002 underrettede Parlamentet tilbudsgiverne om, at udbuddet "af tekniske årsager" var blevet annulleret. I sin klage, som blev indgivet i begyndelsen af september 2002, gjorde klageren gældende, at Parlamentet havde undladt at underrette den om årsagerne til annulleringen af udbuddet.

1.2 Europa-Parlamentet forklarede i sin udtalelse, at oplysningerne i e-mailen af 2. juli 2002 havde været fejlagtige, og at udbuddet rent faktisk ikke var blevet annulleret. Parlamentet havde den 26. september 2002 underrettet tilbudsgiverne i det relevante udbud om, at bekendtgørelsen om indgåede kontrakter var blevet offentliggjort den 13. september 2002, og havde undskyldt for den ulejlighed, som den fejlagtige e-mail af 2. juli 2002, måtte have været årsag til.

1.3 Ombudsmanden bemærker, at klagerens påstand var baseret på den antagelse, at udbuddet var blevet annulleret. Eftersom udbuddet rent faktisk ikke var blevet annulleret, var denne antagelse ikke gældende, hvorfor der ikke er grund til at undersøge det yderligere.

2 Upassende og arrogant tone i korrespondance

2.1 Klageren mener, at tonen i den e-mail, som EP fremsendte den 3. juli 2002 som svar på anmodninger fra nogle af dens medlemmer om oplysninger om årsagerne til den påståede annullering af udbuddet, var upassende og havde givet et arrogant indtryk.

2.2 Parlamentet påpeger, at chefen for Afdelingen for Planning i Parlamentets Oversættelsestjeneste befandt sig ved mødeperioden i Strasbourg, da en af hans ansatte spurgte ham, hvordan klageren skulle besvares. Spørgsmålet kom på et tidspunkt, hvor han havde særligt travlt, hvorfor hans anvisninger nødvendigvis var temmelig fyndige. E-mailen blev ikke skrevet af ham selv, men var en fortolkning af hans anvisninger skrevet på engelsk af en person, der ikke har engelsk som modersmål. Det havde ikke været afsenderens hensigt at støde nogen eller give et arrogant indtryk.

2.3 Klageren påpeger i sine bemærkninger, at der blev sendt andre skrivelser med en tilsvarende tone fra chefens ansatte i Afdelingen for Planning i Parlamentets Oversættelsestjeneste. Ombudsmanden bemærker imidlertid, at disse skrivelser ikke er fremsendt til ham. Hans undersøgelse drejer sig derfor kun om e-mailen af 3. juli 2002.

2.4 God forvaltningsskik kræver, at tjenestemænd skal være høflige i deres forbindelser med offentligheden.⁵⁶ I e-mailen af 3. juli 2002 indgik følgende udsagn: "Vi har ikke til hensigt at uddybe grundene til annulleringen, da vi ikke er forpligtet dertil." Denne meddelelse, som blev sendt som svar på anmodninger om yderligere oplysninger fra visse af klagerens medlemmer, giver indtryk af, at afsenderen ikke mente, at Parlamentet var forpligtet til at give de oplysninger, der var anmodet om. Der blev imidlertid ikke givet nogen begrundelse for dette, og svaret indeholder kun denne fyndige sætning. Ombudsmanden finder, at det derfor er forståeligt, at klageren og dennes medlemmer blev stødt af e-mailen. Ombudsmanden bemærker, at meddelelsen blev sendt på vegne af chefen for Afdelingen for Planning i Parlamentets Oversættelsesafdeling, og både chefen og W. har tilsyneladende modtaget en kopi af meddelelsen. Hvis der, som Parlamentet understreger i sin udtalelse, ikke var nogen hensigt om at støde nogen eller give et arrogant indtryk fra den pågældende tjenestemands side, havde der været rigelig tid til efterfølgende at rette op det indtryk,

⁵⁶

Jf. artikel 12, stk. 1, i den europæiske kodeks for god forvaltningsskik, som er udarbejdet af Den Europæiske Ombudsmand og vedtaget af Europa-Parlamentet. Kodeksen er offentligt tilgængelig på Ombudsmandens websted (www.euro-ombudsman.eu.int).

som denne meddelelsen helt sikkert ville afføde. Der synes imidlertid ikke at være blevet gjort forsøg herpå.

2.5 Under disse omstændigheder finder Ombudsmanden, at Parlamentet ved at sende og undlade at berigtige e-mailen af 3. juli 2002 ikke overholdt forpligtelsen til at være høflig i sine forbindelser med offentligheden. Dette udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser, og der fremsættes derfor en kritisk bemærkning i denne henseende.

3 Yderligere spørgsmål

3.1 I sine bemærkninger til Parlamentets udtalelse, påpegede klageren, at den ønskede at modtage oplysninger om det "tekniske" problem, der var opstået, og den relevante udtalelse fra Den Juridiske Tjeneste. Klageren anførte endvidere, at en af dens medlemmer, som var blevet udelukket fra det pågældende udbud, havde anmodet om oplysninger om årsagerne til dette, men at dette medlem endnu ikke havde modtaget et svar, som Den Juridiske Tjeneste havde lovet. Ifølge klageren skabte denne forsinkelse tvivl omkring udbudsprocedurernes gennemsigtighed.

3.2 Derefter videresendte Ombudsmanden klagerens bemærkninger til Parlamentet, som fremsendte yderligere oplysninger om sagen. I sine bemærkninger til dette svar takkede klageren Ombudsmanden for hans bidrag til at løse problemet og bemærkede, at den havde videresendt Parlamentets udtalelse til sine medlemmer med en opfordring til selv at anmode om oplysninger vedrørende udbuddet. Ifølge klageren havde en af dens medlemmer, som allerede havde anmodet om oplysninger, endnu ikke modtaget et svar og agtede at forelægge sagen for Ombudsmanden.

3.3 Under disse omstændigheder finder Ombudsmanden ikke, at der er behov for, at han i nærværende sag behandler de yderligere spørgsmål, som klageren rejste i sine bemærkninger til Parlamentets udtalelse.

4 Konklusion

På baggrund af Ombudsmandens undersøgelser af denne klage var det nødvendigt at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

God forvaltningsskik kræver, at tjenestemænd skal være høflige i deres forbindelser med offentligheden.⁵⁷ Ombudsmanden finder, at Parlamentet ved at sende og undlade at berigtige e-mailen af 3. juli 2002 ikke overholdt denne forpligtelse. Dette udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Da dette aspekt af sagen vedrører et overstået hændelsesforløb, er det ikke relevant at søge en mindelig løsning. Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

⁵⁷

Jf. artikel 12, stk. 1, i den europæiske kodeks for god forvaltningsskik, som er udarbejdet af Den Europæiske Ombudsmand og vedtaget af Europa-Parlamentet. Kodeksen er offentligt tilgængelig på Ombudsmandens websted (www.euro-ombudsman.eu.int).

3.4.2 Rådet for Den Europæiske Union

AKTINDSIGT

Afgørelse om klage 648/2002/IJH over Rådet for Den Europæiske Union

KLAGEN

Den 28. januar 2002 fremsendte klageren en genfremsat begæring til Rådet i henhold til forordning 1049/2001⁵⁸ vedrørende aktindsigt i en række dokumenter omhandlende moderniseringen af EU's procedurer for udvælgelsesprøver. Den 18. marts 2002 besvarede Rådet den genfremsatte begæring og gav kun delvis aktindsigt.

Rådet henviste i sin begrundelse for at afslå aktindsigt i visse dele af dokumenterne til første afsnit i artikel 4, stk. 3, i forordning 1049/2001⁵⁹. Ifølge Rådet vejede beskyttelsen af dets beslutningsproces tungere end offentlighedens interesse i udbredelse af dokumenterne, for så vidt angår delegationernes holdninger, som fremgår af dokumenterne. Rådet begrundede sin konklusion på følgende måde:

»I forbindelse med de indledende drøftelser og forhandlinger i Rådets forberedende organer udgør delegationernes mulighed for at give frit udtryk for deres holdninger til selv politisk følsomme emner en afgørende forudsætning for Rådets evne til at nå kompromisløsninger og opnå fremskridt i forbindelse med vanskelige spørgsmål. Hvis de dele af dokumenterne, som indeholder de enkelte delegationers holdninger til visse emner, som stadig er under drøftelse, bliver frigivet på dette stadie, vil det bringe denne evne i fare, eftersom det i høj grad vil kunne begrænse delegationernes fleksibilitet til at genoverveje deres holdninger i lyset af de argumenter, der fremkommer i løbet af drøftelserne. Ifølge Rådet kan dette i alvorlig grad underminere dets beslutningsproces.«

Rådet anførte, at delvis aktindsigt giver afsenderen mulighed for at få oplysninger om størstedelen af de argumenter, som er fremkommet i løbet af drøftelserne om et forslag til retsakt, som i øjeblikket behandles i Rådet.

I sin klage til Ombudsmanden accepterede klageren Rådets begrundelse for at holde delegationernes identitet skjult med forbehold af et muligt fremtidigt argument om, at delegationernes identiteter samt deres argumenter burde afsløres. Ifølge klageren har Rådet dog i de fleste tilfælde helt slettet de holdninger, som de delegationer, der er identificeret, har fremsat. Klageren anfører, at Rådet har slettet for meget, hvilket har betydet, at nogle af dokumenterne ikke længere giver mening. Navnlig fremgår hovedparten af de argumenter, der er fremkommet i løbet af drøftelserne, ikke af dokumenterne, hvilket er i strid med Rådets svar. Ifølge klageren bør Rådet offentliggøre alle argumenterne, ideerne og forslagene i dokumenterne, om nødvendigt med det relevante delegationsnavn overstreget.

Endvidere påpeger klageren, at to af de dokumenter, som hun fik delvis aktindsigt i, er Kommissionens arbejdsdokumenter, som er fremsendt til Rådets arbejdsgruppe om konkurrence, vedrørende Kommissionens forslag til Rådets forordning om gennemførelse af konkurrencereglerne. Ifølge klageren er de afsluttende afsnit i begge dokumenter blevet slettet helt. Klageren anfører,

⁵⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter, EFT L 145 af 31.5.2001, s. 43.

⁵⁹ »Der gives afslag på aktindsigt i dokumenter, der er udarbejdet af en institution til internt brug eller modtaget af en institution, og som vedrører en sag, hvori der endnu ikke er truffet afgørelse af institutionen, hvis dokumentets udbredelse ville være til alvorlig skade for institutionens beslutningsproces, medmindre der er en mere tungtvejende offentlig interesse i udbredelse af dokumentet«.

at hvis Kommissionen har udarbejdet disse dokumenter som et generelt grundlag for forslaget, kan fortroligheden i Rådets drøftelser ikke have betydning for, om de offentliggøres i deres fulde udstrækning. På den anden side bør dokumenterne stadig offentliggøres, hvis de er udarbejdet efter, at Rådet indledte sine drøftelser og som svar på de holdninger, som én eller flere delegationer har fremlagt.

Ifølge klageren er forslag, som Kommissionen offentliggør, så formaliserede, at begrundelsen for enhver efterfølgende dialog mellem Rådet og Kommissionen bør offentliggøres. Når offentligheden kender et forslags indhold, er det vigtigt, at de forstår de vanskeligheder, der er forbundet med at føre det igennem til vedtagelse. Hvis en tekst kommer fra Rådet med indholdsmæssige ændringer, som ikke er begrundede, vil offentlighedens tillid til slutproduktet blive undermineret, og der vil opstå mistro til Rådets metoder.

Endelig gør klageren gældende, at Rådets dokumentregister på internettet ikke indeholder tilstrækkelige detaljer til at vurdere, hvorvidt et bestemt dokument måtte være af interesse, hvilket resulterer i alt for mange anmodninger om udbredelse og spildtid for både Rådet og ansøgeren. Som eksempel nævner klageren, at alle arbejdsgruppens rapporter i denne sag kun indeholder titlen på Kommissionens forslag.

Klageren gør derfor i det væsentligste gældende,:

- (i) at Rådet har ved kun at give delvis aktindsigt slettet mere materiale, end hvad begrundelsen om behovet for at bevare fortroligheden i forbindelse med de enkelte delegationers holdninger om bestemte emner, som stadig drøftes, berettiger til;
- (ii) at Rådets begrundelse ikke retfærdiggør, at det har slettet materiale fra visse af Kommissionens arbejdsdokumenter;
- (iii) at oplysningerne i Rådets dokumentregister på internettet er utilstrækkelige.

Klageren kræver fuld eller større aktindsigt i 13 dokumenter: 12241/00, 10022/01, 13798/00, 13563/01, 5158/01, 12290/00, 12856/00, 13385/00, 5843/01, 6024/01, 6622/01, 6834/01, 7692/01.

UNDERSØGELSEN

Rådets udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Rådet i det væsentligste følgende:

For så vidt angår den første påstand, er Rådet i princippet enig i, at dokumenter, som omhandler igangværende drøftelser om forslag til retsakter, bør være så tilgængelige som muligt, og at dette bl.a. kan sikres ved at offentliggøre de fleste eller alle de argumenter, som er blevet udvekslet i løbet af drøftelserne, og kun tilbageholde de dele af dokumenterne, som giver mulighed for at identificere de delegationer, som har givet udtryk for disse holdninger. Dette giver de pågældende delegationer den fleksibilitet, som er nødvendig for at ændre deres holdninger i lyset af de igangværende drøftelser, hvilket er en forudsætning for at opnå fremskridt i forbindelse med vanskelige spørgsmål. Rådet har fulgt denne praksis i en række tilfælde, siden forordning 1049/2001 trådte i kraft.

De særlige forhold i denne sag giver imidlertid anledning til at gå lidt mere forsigtigt til værks. Det pågældende forslag indeholder en række særdeles følsomme og omstridte spørgsmål, som stadig er genstand for vanskelige forhandlinger i Rådet på politisk plan. Under disse omstændigheder kan det være skadeligt for institutionens evne til at finde kompromisløsninger på de pågældende spørgsmål og dermed forhindre dens bestræbelser på at nå til generel enighed om en vigtig lovgivningstekst, hvis indholdet i de foreløbige holdninger, som er blevet fremlagt på møderne, og hvis ophavsmand en ekspert let kan identificere, selv om vedkommende ikke er tydeligt identificeret, offentliggøres for tidligt.

Dokument 13563/01 indeholder en kompromistekst fra formandskabet om den foreslåede forordning. Dele af denne kompromistekst er blevet offentliggjort, men andre dele, som omhandler særligt omstridte og kontroversielle spørgsmål, er blevet tilbageholdt af årsager, som minder om de ovenfor nævnte. Et kompromisforslag kan kun accepteres, hvis hver enkelt delegation er villig til at gøre indrømmelser i forhold til dens oprindelige holdninger. Offentliggørelse af et kompromisforslag vedrørende særligt følsomme spørgsmål, mens det er ved at blive undersøgt af Rådets medlemmer og deres delegerede samt Kommissionen, ville gå imod selve formålet dermed.

For så vidt angår den anden påstand, anførte Rådet, at de pågældende dokumenter fra Kommissionen var »non-papers«, som Kommissionens tjenestegrene havde udarbejdet til drøftelse i Rådets arbejdsgruppe, og som havde til formål at afklare visse spørgsmål vedrørende Kommissionens forslag, som hverken var blevet godkendt af Kommissionen som kollegium eller havde til formål at forpligte den på nogen måde. Sletningerne i disse dokumenter begrundes med samme argumenter som for de pågældende rådsdokumenter.

For så vidt angår den tredje påstand, anførte Rådet, at en bruger ved at klikke på ikonet »dokumentoplysninger« i det offentlige register over dokumenter på internettet kan få adgang til alle de oplysninger, der vises i dokumenthovedet, herunder ophavsmand, modtager og beskrivelse af dokumentkategori samt emne. Rådet er imidlertid villig til at undersøge muligheden for at øge brugervenligheden i det offentlige register.

Rådet fremsendte endvidere en kopi af de dokumenter, som klageren havde modtaget, til Ombudsmanden.

Klagerens bemærkninger

For så vidt angår den første påstand, anførte klageren, at Rådet i sin udtalelse behandler vedtagelsen af EU-lovgivning på lige fod med forhandlingen af en international traktat, hvor indrømmelser udveksles til fordel for spørgsmål af national interesse. Ifølge klageren er denne fremgangsmåde uhensigtsmæssig i forbindelse med vedtagelsen af lovgivning, som er direkte bindende for befolkningen. Endvidere svarer Rådets drøftelser ikke til et minister- eller ministerrådsmøde, hvor mærkelige og til tider uacceptable idéer fremlægges af enkeltpersoner. Når et forslag endelig når til Rådet, har Kommissionen allerede offentliggjort det, og Rådet fungerer som lovgiver. At teksten i alment bindende love holdes hemmelig, indtil indholdet ligger fast, synes at være en ekstrem løsning på et problem, som kunne løses ved at slette delegationernes navne.

For så vidt angår den anden påstand, anførte klageren, at hun er villig til at acceptere, at Kommissionens arbejdsdokumenter, som udarbejdes som bidrag til Rådets drøftelser, behandles på samme måde som Rådets dokumenter.

For så vidt angår den tredje påstand, anførte klageren, at det var meningen, at hendes bemærkninger skulle være til hjælp, og at hun ikke ønskede at forfølge sagen. Hun stillede også en række forslag til forbedring af det, hun kaldte denne »utroligt værdifulde informationskilde«.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Efter nøje at have gennemgået Rådets udtalelse og klagerens bemærkninger fandt Ombudsmanden det nødvendigt at undersøge de pågældende dokumenter med henblik på at vurdere omfanget og beskaffenheden af sletningerne.

Undersøgelsen

Undersøgelsen blev gennemført af Ombudsmandens kontor den 9. oktober 2002. Ombudsmanden skrev derefter til Rådet for at takke det for samarbejdet under undersøgelsen og underrette det om resultatet af Ombudsmandens undersøgelser.

Ombudsmanden beskrev først Rådets og klagerens holdninger som beskrevet i Rådets udtalelse og klagerens bemærkninger. Ombudsmanden bemærkede, at Rådets begrundelse for sletningerne

synes at være, at offentliggørelse af de slettede dele af dokumentet ville kunne give eksempelvis en ekspert mulighed for at identificere delegationernes holdninger eller Kommissionens repræsentants holdninger vedrørende spørgsmål, der drøftes i Rådet. Klageren accepterer, at Rådet kan holde navne på delegationer fortrolige, og at Kommissionens arbejdsdokumenter, som udarbejdes som bidrag til Rådets drøftelser, burde behandles på samme måde. Ombudsmanden søgte derfor ved hjælp af undersøgelsen af dokumenterne at få opklaret, hvorvidt det materiale, som Rådet havde slettet, kunne give eksempelvis en ekspert mulighed for at identificere delegationernes eller Kommissionens repræsentants holdninger vedrørende spørgsmål, der drøftes i Rådet.

Ombudsmanden fremlagde derefter resultatet af sin undersøgelse:

Henvisninger til navngivne delegationer eller til Kommissionens repræsentant

I de undersøgte dokumenter findes der normalt tre former for henvisninger til navngivne delegationer eller til Kommissionens repræsentant: (i) en fodnote, (ii) en henvisning i parentes i teksten eller (iii) en indledende sætning såsom »(xx)-delegationen gav udtryk for, at...« eller »(xx)-delegationen mente, at ...«.

Alle fodnotehenvisninger til navngivne delegationer synes at være blevet slettet, mens den dertilhørende tekst i de fleste tilfælde er blevet offentliggjort. Generelt indeholder de slettede fodnoter ikke andre oplysninger end navnet på delegationen, samt at den foreslog, var enig eller uenig i eller tog forbehold vedrørende den i teksten angivne holdning. Fodnoten på side 3 i dokument 12241/01 er en undtagelse hertil. Med undtagelse af dette ene tilfælde synes Rådets sletninger af fodnoter kun at være det minimum, der er nødvendigt for at skjule delegationernes identitet.

I de fleste tilfælde, hvor henvisningerne til navngivne delegationer følger enten (ii) eller (iii), er hele det relevante afsnit blevet slettet. I modsætning hertil er afsnit 19, 33, 44, 50-51 og 69 i dokument 13385/00 offentliggjort i deres fulde udstrækning uden sletning af henvisningerne til navngivne delegationer og/eller Kommissionens repræsentant. Der synes imidlertid ikke at være tilfælde, hvor Rådet kun har slettet henvisningen til delegationen og/eller Kommissionens repræsentant og offentliggjort resten af teksten.

Kun i ét tilfælde kan Ombudsmanden bekræfte, at resten af teksten i et slettet afsnit i denne kategori kunne føre til en afsløring af den pågældende delegations identitet: afsnit 36 i dokument 13385/00.

Slettet materiale, som ikke indeholder henvisninger til navngivne delegationer eller til Kommissionens repræsentant

Rådet har slettet visse sektioner i dokumenter, afsnit og dele af afsnit, som ikke indeholder henvisninger til navngivne delegationer eller til Kommissionens repræsentant. Nogle, men ikke alle, af disse afsnit indeholder udtryk såsom »nogle delegationer gav udtryk for, at« eller »delegationer gav udtryk for, at...«. I visse andre tilfælde består det slettede materiale af formandskabets kompromisforslag.

Ombudsmanden kan ikke bekræfte, at noget af det slettede materiale i denne kategori ville gøre det muligt at identificere en eller flere specifikke delegations eller Kommissionens repræsentants holdninger. Selv om Rådet henviser til muligheden for, at en ekspert ville kunne foretage en sådan identifikation, synes det ikke at være sandsynligt i lyset af det slettede materiales beskaffenhed.

Konklusioner

Ombudsmanden finder på baggrund af undersøgelsen ikke, at sletningen af bl.a. følgende materiale synes at være rimelig i forhold til begrundelsen om, at offentliggørelse heraf kunne give eksempelvis en ekspert mulighed for at identificere delegationers eller Kommissionens repræsentants holdninger vedrørende spørgsmål, der drøftes i Rådet.

Dokument 12241/01: fodnote på side 3 (undtagen delegationens navn); afsnit 17-21, 23-27.

Dokument 10022/01: side 29-36 (tabeller med en faktisk sammenligning af de vigtigste bestemmelser i medlemsstaternes konkurrencelovgivning og traktatens artikel 81-82).

Dokument 13798/00: afsnit 5-8, 9-10 (delvist slettet), 14-15.

Dokument 12856/00: afsnit 2,3 (delvist slettet).

Dokument 13385/00: afsnit 2.

Dokument 5843/01: afsnit 4, 5.

Dokument 6024/01: afsnit 4, 5.

Dokument 6622/01: afsnit 3, 10, 11.

Dokument 7692/01: afsnit 12-18 og bilag.

Dokument 6834/01: afsnit 3 (delvist slettet), 6, 8, 10.

Dokument 13563/01 består af to dele: en statusrapport og bilag. Ombudsmanden finder på baggrund af undersøgelsen, at afsnit 6, 8, 10-12, 19-20 og 22 også kunne have været offentliggjort, uden at nogen kunne identificere en eller flere specifikke delegationers eller Kommissionens repræsentants holdning. I bilag II til dokument 13563/01 (formandskabets kompromistekst til forordning) synes der ikke at være grundlag for at skelne mellem de dele af teksten (med undtagelse af fodnoterne), som er blevet offentliggjort, og de dele, som er blevet slettet, bortset fra at sidstnævnte omhandler emner, som opfattes som værende mere vanskelige i politisk henseende. Efter Ombudsmandens mening kunne offentliggørelse af den slettede tekst (med undtagelse af fodnoterne) ikke give nogen, selv ikke en ekspert, mulighed for at identificere en eller flere delegationers eller Kommissionens repræsentants holdning. Samme analyse gælder også for sletningerne i dokument 5158/01, som indeholder et tidligere forslag til en forordningstekst.

Anmodning om yderligere oplysninger

I lyset af ovenstående anmodede Ombudsmanden Rådet om at genoverveje sin holdning med hensyn til det ovenfor nævnte slettede materiale samt om at underrette ham om, hvorvidt det ville være villig til at sende materialet til klageren.

Rådets svar

Rådet meddelte i sit svar, at det på mødet den 26. november 2002 havde indgået en politisk aftale om det pågældende forslag til forordning. I lyset heraf fandt Rådet, at klageren nu kunne gives aktindsigt i de pågældende dokumenter i deres helhed.

Klagerens bemærkninger

Klageren anførte i sine bemærkninger, at Rådet synes at have fjernet grundlaget for klagen ved at give aktindsigt i de pågældende dokumenter, men udtrykte også sin frustration over ikke at have fået aktindsigt, før forordningen blev vedtaget. Klageren takkede Ombudsmanden for at have undersøgt sagen på hendes vegne.

AFGØRELSEN

1 Afslag på at give fuld aktindsigt i visse dokumenter

1.1 Rådet gav kun klageren delvis aktindsigt i visse dokumenter, som omhandlede moderniseringen af EU's konkurrenceprocedurer. Klageren gjorde gældende, at Rådet havde slettet mere materiale, end hvad begrundelsen om behovet for at bevare fortroligheden i forbindelse med de enkelte delegationers holdninger om bestemte emner, som stadig drøftes, berettigede til. Klageren accepterede, at Rådet kunne holde delegationers navne fortrolige, men anførte, at indholdet i de vedtagne holdninger burde offentliggøres sammen med andre dele af de pågældende dokumenter.

1.2 Rådet henviste i sin begrundelse for at afslå at give aktindsigt i visse dele af dokumenterne til første afsnit i artikel 4, stk. 3, i forordning 1049/2001⁶⁰. Ifølge Rådet indeholder det pågældende forslag en række særdeles følsomme og omstridte spørgsmål, som stadig er genstand for vanskelige forhandlinger i Rådet på politisk plan. Under disse omstændigheder kan det være skadeligt for institutionens evne til at finde kompromisløsninger vedrørende de pågældende spørgsmål og dermed forhindre dens bestræbelser på at nå til generel enighed om en vigtig lovgivningstekst, hvis indholdet i foreløbige holdninger, som er blevet fremlagt på møderne, og hvis ophavsmand let kan identificeres af en ekspert, selv om vedkommende ikke er tydeligt identificeret, offentliggøres for tidligt.

1.3 Eftersom klageren accepterede, at Rådet holdt delegationernes navne fortrolige, fokuserede Ombudsmanden sin undersøgelse på spørgsmålet om, hvorvidt Rådet havde slettet mere materiale, end hvad der var nødvendigt i denne forbindelse.

1.4 Efter en undersøgelse af de pågældende dokumenter indtog Ombudsmanden den holdning, at visse sletninger ikke var berettigede i forhold til Rådets begrundelse. Ombudsmanden underrettede Rådet om sine resultater og anmodede det om at genoverveje dets holdning.

1.5 Rådet meddelte i sit svar, at det på mødet den 26. november 2002 havde indgået en politisk aftale om det pågældende forslag til forordning⁶¹. I lyset heraf fandt Rådet, at klageren nu kunne gives aktindsigt i de pågældende dokumenter i deres helhed.

1.6 I sine bemærkninger til Rådets svar udtrykte klageren frustration over ikke at have fået aktindsigt, før forordningen blev vedtaget. Ombudsmanden mener derfor, at det er nødvendigt at undersøge klagerens påstand om, at Rådet har gjort sig skyldig i fejl eller forsømmelser.

1.7 Ombudsmanden undersøgte de dokumenter, som Rådet kun havde givet klageren delvis aktindsigt i. Ombudsmanden finder ikke, at Rådets begrundelse om, at offentliggørelse af det slettede materiale kunne give nogen mulighed for at identificere delegationers eller Kommissionens repræsentants holdning vedrørende spørgsmål, der drøftes i Rådet, berettiger en stor del af de sletninger, som Rådet har foretaget. Dette udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser, og Ombudsmanden fremsætter derfor en kritisk bemærkning.

1.8 Ombudsmanden finder det ikke nødvendigt at træffe yderligere foranstaltninger, eftersom Rådet nu efter sin aftale om det pågældende forslag til forordning fra mødet den 26. november 2002 har givet klageren aktindsigt i de pågældende dokumenter i deres helhed.

2 Aktindsigt i Kommissionens arbejdsdokumenter

2.1 Klageren gjorde gældende, at Rådets begrundelse ikke retfærdiggør, at det har slettet materiale fra visse af Kommissionens arbejdsdokumenter. Ombudsmanden minder om, at han har fremsat en kritisk bemærkning vedrørende omfanget af sletninger i de pågældende dokumenter. Dette aspekt af klagen angår derfor udelukkende, hvorvidt Rådets begrundelse kunne gælde for Kommissionens arbejdsdokumenter.

2.2 Rådet anførte, at de pågældende dokumenter fra Kommissionen er »non-papers«, som udarbejdes til drøftelse i Rådets arbejdsgruppe, og som hverken er blevet godkendt af Kommissionen som kollegium eller har til formål at forpligte den på nogen måde.

⁶⁰ »Der gives afslag på aktindsigt i dokumenter, der er udarbejdet af en institution til internt brug eller modtaget af en institution, og som vedrører en sag, hvori der endnu ikke er truffet afgørelse af institutionen, hvis dokumentets udbredelse ville være til alvorlig skade for institutionens beslutningsproces, medmindre der er en mere tungtvejende offentlig interesse i udbredelse af dokumentet«.

⁶¹ Rådet vedtog forordningen den 16. december 2002: Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82, EFT L 1 af 4.1.2003, s. 1.

2.3 I sine bemærkninger anførte klageren, at hun er villig til at acceptere, at Kommissionens arbejdsdokumenter, som udarbejdes som bidrag til Rådets drøftelser, behandles på samme måde som Rådets dokumenter. Klageren synes derfor at have opgivet dette aspekt af klagen.

3 Rådets dokumentregister på internettet

3.1 Klageren gjorde gældende, at oplysningerne i Rådets dokumentregister på internettet er utilstrækkelige.

3.2 Rådet anførte, at det er enkelt at få oplysninger om ophavsmand og modtager for hvert dokument samt en beskrivelse af dokumentets kategori gennem Rådets dokumentregister på internettet. Rådet er villigt til at undersøge muligheden for at øge brugervenligheden i det offentlige register.

3.3 Klageren anførte i sine bemærkninger, at det var meningen, at hendes bemærkninger skulle være til hjælp, og at hun ikke ønskede at forfølge sagen. Hun stillede også en række forslag til forbedring af det, hun kaldte denne »utrolig værdifulde informationskilde«. Ombudsmanden videresendte klagerens forslag til Rådet til orientering.

3.4 I lyset af ovenstående finder Ombudsmanden derfor ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af klagen.

4 Konklusion

På baggrund af Ombudsmandens undersøgelser af denne klage er det nødvendigt at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

Ombudsmanden har undersøgt de dokumenter, som Rådet kun havde givet klageren delvis aktindsigt i. Ombudsmanden finder ikke, at Rådets begrundelse om, at offentliggørelse af det slettede materiale kunne give nogen mulighed for at identificere delegationers eller Kommissionens repræsentants holdning vedrørende spørgsmål, der drøftes i Rådet, berettiger en stor del af de sletninger, som Rådet har foretaget. Dette udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Ombudsmanden finder det ikke nødvendigt at træffe yderligere foranstaltninger, eftersom Rådet nu efter sin aftale om det pågældende forslag til forordning fra mødet den 26. november 2002 har givet klageren aktindsigt i de pågældende dokumenter i deres helhed. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

RÅDETS ANSVAR FOR AT SIKRE, AT DEN EUROPÆISKE UNIONS POLITIMMISSION I SARAJEVO RESPEKTERER GRUNDLÆGGENDE RETTIGHEDER

Afgørelse om klage 1200/2003/OV (fortrolig) over Rådet for den Europæiske Union

KLAGEN

Ifølge klageren var de faktiske omstændigheder følgende:

Administrationen i planlægningsgruppen for Den Europæiske Unions politimission (EUPM) i Sarajevo opsagde klagerens ansættelseskontrakt uden begrundelse og på grundlag af ubekræftede anklager. Dette var i strid med klagerens ret til forsvar.

Klageren anfægtede proceduren i en skrivelse til planlægningsgruppen af 19. november 2002. I sit svar af 26. november 2002 anførte lederen af EUPM's planlægningsgruppe, at klagerens ansættelseskontrakt var blevet opsagt på grund af hans upassende opførsel, og fordi han havde

handlet i strid med EUPM's planlægningsgruppes moralkodeks og sit ansvar som professionelt medlem af missionen.

Den 17. december 2002 indgav klageren en klage til Den Europæiske Ombudsmand (ref. 2188/2002/OV). Klagen kunne imidlertid ikke antages, fordi klageren ikke havde rettet forudgående administrative henvendelser til Rådet vedrørende klagens indhold. Ombudsmanden rådede klageren til at skrive til Rådet. Ifølge klageren sendte han derefter to anbefalede skrivelser til Rådet, men modtog ikke noget svar.

Den 26. juni 2003 indgav klageren nærværende klage til Ombudsmanden. Klageren gjorde gældende, at hans kontrakt med EUPM blev opsagt uden begrundelse og på grundlag af ubekræftede anklager, samt at Rådet ikke har svaret på hans to anbefalede skrivelser om sagen. Han nedlagde påstand om, at Rådet skulle rense ham for anklagerne mod ham, samt at han skulle have udbetalt sin løn for hele december 2002.

UNDERSØGELSEN

Rådets udtalelse

Rådet anførte i sin korte udtalelse, at dets Generalsekretariat ikke kunne behandle spørgsmål om hverken klagerens ansættelse eller hans afskedigelse. Klageren var i henhold til de beføjelser, som missionen havde i medfør af Rådets fælles aktion af 11. marts 2002 om Den Europæiske Unions politimission⁶², ansat direkte af EUPM's planlægningsgruppe. Rådets Generalsekretariat var ikke bekendt med årsagerne til hans afskedigelse.

I artikel 2, stk. 1, i Rådets fælles aktion anføres det, at "planlægningsgruppen skal bestå af en politimissionschef/leder af planlægningsgruppen og det personale, der er nødvendigt til varetagelse af opgaverne i forbindelse med missionens behov". EUPM kan ansætte internationalt civilt personale på kontrakt efter behov⁶³. Det er imidlertid missionschefen/politichefen, der har den operative kommando over EUPM, varetager den daglige styring af EUPM's operationer⁶⁴ og udøver de dermed forbundne beføjelser. Disse beføjelser omfatter nødvendigvis ansættelse og eventuel afskedigelse af personale på kontrakt, hvilket var tilfældet med klageren.

Af ovenstående fremgår det, at det ikke påhviler Rådets Generalsekretariat at ansætte (og eventuelt afskedige) personale på kontrakt for EUPM.

Klagerens bemærkninger

Klageren fastholdt sin klage. Han meddelte, at han allerede var begyndt at skrive til advokater i Bruxelles.

AFGØRELSEN

1 Omfanget af Ombudsmandens undersøgelse

1.1 Når Ombudsmanden behandler klager vedrørende et kontraktforhold med en fællesskabsinstitution eller et fællesskabsorgan, begrænser han sin undersøgelse til kun at undersøge, hvorvidt institutionen eller organet har givet ham en sammenhængende og rimelig redegørelse for retsgrundlaget for dens handlinger, og hvorfor den mener, at dens opfattelse af den aftaleretlige stilling er berettiget. Hvis det er tilfældet, vil Ombudsmanden konkludere, at hans undersøgelse ikke har afsløret et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

⁶² EFT L 70 af 13.3.2002, s. 1.

⁶³ Rådets fælles aktion af 11. marts 2002 om Den Europæiske Unions politimission, artikel 5, stk. 3.

⁶⁴ Rådets fælles aktion af 11. marts 2002 om Den Europæiske Unions politimission, artikel 4, stk. 1, og artikel 7, tredje led.

1.2 Ombudsmandens afgørelse om en sag vedrørende et kontraktforhold vil ikke berøre parternes ret til at få deres tvist undersøgt og endeligt afgjort ved en kompetent domstol.

2 Opsigelse af kontrakt uden begrundelse og på grundlag af ubekræftede anklager

2.1 Klageren gjorde gældende, at hans kontrakt med Den Europæiske Unions politimission (EUPM) i Sarajevo blev opsagt uden begrundelse og på grundlag af ubekræftede anklager. Ifølge klageren er hans ret til forsvar blevet krænket.

2.2 Rådet anførte, at dets Generalsekretariat ikke kunne behandle spørgsmål om hverken klagerens ansættelse eller hans afskedigelse. Klageren var i henhold til de beføjelser, som missionen havde i medfør af Rådets fælles aktion af 11. marts 2002 om Den Europæiske Unions politimission, ansat direkte af EUPM's planlægningsgruppe. Rådets Generalsekretariat var ikke bekendt med årsagerne til hans afskedigelse.

2.3 Ombudsmanden bemærker, at Den Europæiske Unions politimission blev oprettet med Rådets fælles aktion af 11. marts 2002⁶⁵. I artikel 4, stk. 1, i den fælles aktion anføres det, at missionschefen/politichefen, som Rådet udnævner, har den operative kommando over EUPM og varetager den daglige styring af EUPM's operationer. I artikel 4, stk. 4, fastlægges det endvidere, at missionschefen/politichefen har ansvaret for den disciplinære kontrol med personalet. I artikel 3, stk. 2, i aftalen mellem Den Europæiske Union og Bosnien-Hercegovina om EUPM's aktiviteter i Bosnien-Hercegovina⁶⁶ anføres det, at missionschefen/politichefen aflægger rapport til generalsekretæren/den højtstående repræsentant for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik gennem Den Europæiske Unions særlige repræsentant i Bosnien-Hercegovina.

2.4 I lyset af ovenstående bestemmelser finder Ombudsmanden, at Rådet er ansvarlig for at sikre, at EUPM's handlinger respekterer retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder, som anerkendes af Den Europæiske Union.

2.5 Ombudsmanden har nøje gennemgået de dokumenter, som klageren og Rådet har fremsendt. På baggrund af denne dokumentation fremgår det, at sagens kendsgerninger er følgende:

(i) Klagerens ansættelseskontrakt med EUPM's planlægningsgruppe blev underskrevet den 26. juni 2002 i henhold til artikel 5, stk. 3, i Rådets fælles aktion af 11. marts 2002 om EUPM, hvori det fastlægges, at *"internationalt civilt personale og lokalt personale ansættes på kontrakt af EUPM efter behov"*. Kontraktens løbetid var fra 1. juli til 31. december 2002.

(ii) Klagerens ansættelseskontrakt blev opsagt som en disciplinær forholdsregel. Den dokumentation, som klageren har fremsendt, indeholder et notat af 12. november 2002 fra den juridiske rådgiver i EUPM's planlægningsgruppe med titlen *"Henstilling vedrørende en disciplinærsag"*. I dette notat nævnes det, at vicepolitichefen havde udarbejdet en intern efterforskningsrapport om påstanden om klagerens forseelse. Den påståede forseelse drejede sig om klagerens formodede forhold til en moldavisk kvinde, som opholdt sig ulovligt i Bosnien-Hercegovina, hvor hun arbejdede som danser i to lokale barer, og som klageren skulle have betalt for *"tjenester"*. I notatet, som også omtaler *"kommercielle seksuelle køb"*, konkluderes det, at klageren, *»fordi han var medlem af EUPM's planlægningsgruppe og dermed forpligtet til ikke at støtte nogen ulovlige aktiviteter, burde have været mere forbeholden med at indlede nogen form for følelsesmæssigt/romantisk forhold med X, samt at klageren ved i denne forbindelse ikke at have udvist en anstændig og forbeholden opførsel har bragt EUPM's planlægningsgruppes ulastelige rygte i fare«*.

(iii) Den juridiske rådgivers konklusion og henstilling var, at klagerens opførsel i høj grad havde været i strid med hans forpligtelser i henhold til sin ansættelseskontrakt. Klageren havde i alvorlig grad bragt EUPM's planlægningsgruppes rygte i fare, og hans handlinger havde udgjort en alvorlig forseelse. EUPM's politichef blev rådet til at opsig klagerens kontrakt med øjeblikkelig virkning. Som retsgrundlag for opsigelsen af kontrakten henviste den juridiske rådgiver til kontraktens artikel 15, som fastlægger, at arbejdsgiveren i tilfælde af en alvorlig forseelse forbeholder sig ret til at opsig

⁶⁵ EFT L 70 af 10.03.2002, s. 1.

⁶⁶ EFT L 293 af 29.10.2002, s. 2.

arbejdstagerens kontrakt uden forudgående skriftligt varsel. Missionens politichef besluttede at opsige klagerens kontrakt pr. 8. december 2002.

2.6 Artikel 41 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (ret til god forvaltning) omfatter retten for enhver til at blive hørt, inden der træffes en individuel foranstaltning over for ham/hende, som måtte berøre ham/hende negativt. På baggrund af de beviser, som Ombudsmanden har til sin rådighed, fremgår det, at klageren aldrig fik mulighed for at give udtryk for sin holdning til de angivelige kendsgerninger, som dannede grundlag for den disciplinære sanktioner mod ham. Dette udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser. Idet klagerens kontrakt blev opsagt for mere end et år siden, er det ikke relevant at foreslå en mindelig løsning. Ombudsmanden fremsætter derfor nedenstående kritiske bemærkning.

3 Klagerens påstande

3.1 Klageren nedlægger påstand om, at Rådet skal rense ham for anklagerne mod ham, samt at han skal have udbetalt sin løn for hele december 2002.

3.2 Ombudsmanden foreslår, at den mest hensigtsmæssige fremgangsmåde ville være, at klageren fremsatte ovenstående påstande direkte over for Rådet, som kunne behandle dem i lyset af Ombudsmandens resultater og konklusion i afsnit 2.6 ovenfor. Hvis klageren modtager et utilfredsstillende svar fra Rådet, har han enten mulighed for at anlægge sagen for en kompetent domstol eller indgive en ny klage til Den Europæiske Ombudsmand.

4 Manglende svar

4.1 Klageren gør gældende, at Rådet ikke svarede på hans to anbefalede skrivelser vedrørende afskedigelsen. Rådet kommenterede ikke dette, men bemærkede blot, at det ikke kunne behandle klagerens ansættelse eller afskedigelse.

4.2 Ombudsmandens kontor bad klageren om en kopi af de to anbefalede skrivelser, som klageren havde sendt til Rådet. Klageren havde ikke en kopi af den ene anbefalede skrivelse. For så vidt angår den anden skrivelse, som var dateret den 18. marts 2003, fremgår det, at denne blev sendt pr. anbefalet post den 19. marts 2003 til en kontorchef i GD A (Personale og Administration) i Rådets Generalsekretariat.

4.3 Principperne for god forvaltningsskik kræver, at institutionerne skal svare på borgernes skrivelser⁶⁷. I foreliggende sag fremgår det, at Rådet hverken har svaret på klagerens skrivelse eller forklaret årsagerne til dette. Dette udgjorde et tilfælde af fejl og forsømmelser, og Ombudsmanden fremsætter en kritisk bemærkning nedenfor.

5 Konklusion

På baggrund af Ombudsmandens undersøgelser af anden og fjerde del af denne klage er det nødvendigt at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

Artikel 41 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (ret til god forvaltning) omfatter retten for enhver til at blive hørt, inden der træffes en individuel foranstaltning over for ham/hende, som måtte berøre ham/hende negativt. På baggrund af de beviser, som Ombudsmanden har til sin rådighed, fremgår det, at klageren aldrig fik mulighed for at give udtryk for sin holdning til de angivelige kendsgerninger, som dannede grundlag for den disciplinære sanktion mod ham. Dette udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Principperne for god forvaltningsskik kræver, at institutionerne skal svare på borgernes skrivelser⁶⁸. I den foreliggende sag fremgår det, at Rådet hverken har svaret på klagerens skrivelse eller forklaret årsagerne til dette. Dette udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Da disse aspekter af sagen vedrører et overstået hændelsesforløb, er det ikke relevant at søge en mindelig løsning. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

⁶⁷ Artikel 13 i den europæiske kodeks for god forvaltningsskik.

⁶⁸ Artikel 13 i den europæiske kodeks for god forvaltningsskik.

3.4.3 Europa-Kommissionen

UKORREKTE OPLYSNINGER I FORBINDELSE MED EN UDBUDSPROCEDURE

Afgørelse om klage 1351/2001/(ME)(MF)BB over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Ifølge klagen, der blev indgivet i september 2001, var klageren projektleder for konsortiet Integration GmbH vedrørende udbuddet EuropeAid/112404/C/SV (parti 1) "Tilsyn med gennemførelsen af projekter (Takis og Balkan)". Han klagede på vegne af konsortiet.

Den 5. juni 2001 iværksatte Kommissionen udbuddet "Tilsyn med gennemførelsen af projekter (Takis og Balkan)" med henblik på at indgå en tjenesteydelseskontrakt, samtidig med fire andre partier. Den 9. juli 2001 indsendte konsortiet Integration GmbH et tilbud vedrørende udbud nr. EuropeAid/112404/C/SV (parti 1) til Kommissionen, Samarbejdskontoret EuropeAid.

Den 18. juni 2001, før tilbuddet blev indsendt, anmodede klageren sammen med andre tilbudsgivere Kommissionen om at præcisere en række punkter i udbudsbetingelserne. Et af klagerens spørgsmål til Kommissionen vedrørte den økonomiske vurdering. Klageren spurgte, om vurderingen blev baseret på enhedspriser eller på den samlede pris. Den 20. juni 2001 svarede Kommissionen klageren, at "Vurderingen af det økonomiske tilbud foretages på grundlag af enhedspriser/faste omkostninger samt vederlag" (punkt B i den præciserende skrivelse "Omkostningsoversigt og økonomisk tilbud"). Klageren udarbejdede derfor sit forslag på grundlag af den antagelse, at den økonomiske vurdering ville blive baseret på enhedspriser. I klagerens forslag indgik et stort antal "ekspertarbejdsdage", da han vidste, at et højt antal ekspertarbejdsdage ikke automatisk er til ugunst for tilbudsgiveren, når udbuddet er baseret på enhedspriser.

Den 7. september 2001 hørte klageren rygter om, at han muligvis havde tabt udbuddet på grundlag af en vurdering af den samlede pris, og at en anden tilbudsgiver fik tildelt kontrakten, fordi der i vedkommendes forslag indgik væsentligt færre "ekspertarbejdsdage". Klageren skrev derefter til Kommissionen den 11. september 2001 og anmodede om at få præciseret prisvurderingsmetoden. Da klageren kontaktede Kommissionen telefonisk, fik han at vide, at hans andet brev ikke ville blive besvaret. Kontrakten blev tildelt en anden tilbudsgiver for en periode på seks måneder.

I sin klage til Ombudsmanden fremsatte klageren påstand om mulige uregelmæssigheder i gennemførelsen af udbuddet.

Klagerens krav omfattede i det væsentlige følgende hovedpunkter:

- (i) Klageren ønskede oplyst, om vurderingen reelt var baseret på enhedspriser.
- (ii) Hvis den økonomiske vurdering var baseret på den samlede pris, burde Kommissionen suspendere proceduren og undersøge, om anvendelsen af denne forkerte vurderingsmetode førte til en ukorrekt prioritering af tilbudsgiverne. Hvis dette var tilfældet, burde der foretages en ny vurdering af forslagene på grundlag af enhedspriser.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse anførte Europa-Kommissionen i det væsentlige følgende:

Klageren kontaktede Kommissionens afdelinger flere gange under udbudsproceduren. Kommissionen mente, at klagerens opførsel kunne betragtes som et forsøg på at opnå adgang

til fortrolige oplysninger om udbudsproceduren. Desuden gav Kommissionen udtryk for "stærk utilfredshed med måden, hvorpå klageren gjorde brug af voldgiftsproceduren (...) Klageren har tilsyneladende indgivet en klage til Ombudsmanden udelukkende for at påvirke Kommissionens afdelinger under udbudsproceduren".

Kontrakten blev tildelt i overensstemmelse med de gældende procedureregler, navnlig afsnit 4 i procedurehåndbogen. Klagerens tilbud blev afvist, fordi det var mindre omkostningseffektivt.

Hvad angår kriterierne for tildeling af kontrakten, er det fastsat i udbuddet, at "Det økonomiske tilbud skal omfatte følgende: det fulde budget for de tjenesteydelser, der er beskrevet i udbudsbetingelserne, for et år, det første. Dette budget vil blive lagt til grund for vurderingen af tilbuddet." Reglerne for økonomisk vurdering af tilbud er fastlagt i afsnit 11.10.02 i procedurehåndbogen.

Punkt B i den præciserende skrivelse til klageren af 20. juni 2001 burde ikke anvendes løsrevet fra sin rette sammenhæng og fra bestemmelserne i udbuddet og udbudsbetingelserne. Selv om den præciserende skrivelse blev sendt til alle tilbudsgiverne, var klageren den eneste, der med henvisning til dette punkt anfægtede udbudsproceduren, hvilket viste, at han ikke fortolkede det logisk.

I forbindelse med tilsynskontrakter foretages den økonomiske vurdering altid på grundlag af den samlede pris. Dette forhold er aldrig blevet diskuteret i forbindelse med tidligere udbud. Klageren vandt udbuddet om det foregående tilsynssystem og burde derfor være godt bekendt med udbudsreglerne.

Europa-Kommissionens Rådgivende Udvalg for Indkøb og Kontrakter (herefter ACPC) afgav den 19. september 2001 en positiv udtalelse om Kommissionens valg. Denne udtalelse bekræftede, at den tekniske og økonomiske vurdering af tilbuddene var foretaget i overensstemmelse med anvisningerne i procedurehåndbogen, udbudsbetingelserne og den præciserende skrivelse til tilbudsgiverne.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger anførte klageren i det væsentlige følgende:

Klageren mente at have valgt den rigtige fremgangsmåde ved at indgive en klage til Ombudsmanden.

Klageren kontaktede Kommissionens afdelinger flere gange under udbudsproceduren. Han forsøgte på denne måde at gøre Kommissionen opmærksom på mulige fejl eller forsømmelser i forbindelse med de uklare udbudsbetingelser, den vildledende skrivelse og det angivelige brud på de gældende Tacis-tilsynsmetoder. Klageren tog ikke initiativ til at kontakte Kommissionen for at opnå adgang til fortrolige oplysninger. Tværtimod modtog konsortiet oplysningerne om Kommissionens anbefaling til ACPC fra diverse andre kilder.

Det var netop de erfaringer, det tilbudsgivende konsortiums fem selskaber havde gjort tidligere, der fik dem til at anmode om en præciserende skrivelse. Og det var på baggrund af deres kendskab til de grundlæggende forskelle mellem Tacis-tilsyn og globalt tilsyn, at de advarede Kommissionen. Klageren vidste, at de årlige tilsynsbesøg var nøje defineret i forbindelse med globalt tilsyn (parti 2-5), og at den økonomiske vurdering ville blive foretaget på grundlag af samlede priser. Med hensyn til Tacis-tilsyn (parti 1) var de forventede tilsynsaktiviteter derimod kun vagt beskrevet i udbudsbetingelserne ("antallet af årlige tilsynsbesøg vil blive fastlagt ... når de enkelte projektlederes individuelle behov kendes ..."). Da klageren vidste, at den økonomiske vurdering i sådanne tilfælde baseres på enhedspriser, i overensstemmelse med Revisionsrettens særberetning nr. 16/2000, anmodede han Kommissionen om en præcisering.

Endvidere anførte klageren, at sætningen "Vurderingen af det økonomiske tilbud foretages på grundlag af enhedspriser/faste omkostninger samt vederlag" i Kommissionens præciserende skrivelse ikke var at finde i den dokumentation, han havde adgang til. På baggrund af

Revisionsrettens udlægning af den metode, der skal anvendes i sådanne uklare sager, udarbejdede klageren sit forslag i overensstemmelse hermed.

Klageren var helt enig med Kommissionen i, at denne sætning i den præciserende skrivelse burde læses i sammenhæng med den samlede tekst, herunder også udbuddet og udbudsbetingelserne. Klagen var imidlertid ikke begrænset til den præciserende skrivelse, men henviste også til diverse punkter i udbudsbetingelserne.

I sin udtalelse om klagen citerede Kommissionen en anden definition af reglerne vedrørende procedurerne for økonomisk vurdering end den, der var angivet i den præciserende skrivelse. Den dokumentation, som er tilgængelig for tilbudsgivende selskaber på Kommissionens EuropeAid-netsted, omfatter ikke en sådan procedurehåndbog. Klageren baserede sit forslag på dokumentet "Practical Guide to EC external aid contract procedures" af januar 2001, hvori der ikke findes et afsnit 11.10.02. Efter klagerens opfattelse er denne vejledning baseret på et dokument kaldet "Manual of Instructions", som blev vedtaget den 10. november 1999 af Den Fælles Tjeneste for Eksterne Forbindelser. Klageren antog, at Kommissionen enten citerede et internt dokument eller en tidligere udgave af denne "Manual of Instructions".

Klageren afsluttede med at konkludere, at han ønskede en "mindelig, intern løsning" på denne sag.

Klagerens yderligere bemærkninger

Den 30. maj 2002 fremsendte klageren yderligere bemærkninger til Ombudsmanden. Han gjorde opmærksom på, at hans sag var presserende, eftersom Kommissionen tildelte den omstridte kontrakt for en periode på seks måneder med udløb den 15. juni 2002. Han understregede også, at han ønskede en fredelig løsning på uenigheden.

OMBUDSMANDENS FORSØG PÅ AT OPNÅ EN MINDELIG LØSNING

Muligheden for en mindelig løsning

Efter en omhyggelig undersøgelse af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger drog Ombudsmanden den foreløbige konklusion, at der kunne være tale om et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side. Årsagerne til denne konklusion var i det væsentlige følgende:

Ombudsmanden bemærkede, at Kommissionen i den præciserende skrivelse, som blev sendt til alle tilbudsgiverne, anførte, at den økonomiske vurdering ville blive foretaget på grundlag af enhedspriser. Ifølge reglerne for udbudsproceduren er en præciserende skrivelse, der sendes til alle tilbudsgivere, bindende for Kommissionen. Senere anførte Kommissionen imidlertid i sin udtalelse, at i forbindelse med tilsynskontrakter, som denne sag netop omhandler, foretages den økonomiske vurdering altid på grundlag af den samlede pris. Ombudsmanden fandt, at Kommissionen ikke overholdt reglerne for udbudsproceduren, da den anførte, at den ville anvende enhedspriser, og derefter faktisk anvendte den samlede pris.

Den 15. juli 2002 fremsatte Ombudsmanden derfor et forslag til en mindelig løsning over for Kommissionen i overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, i Ombudsmandens statut: I sin skrivelse opfordrede Ombudsmanden Kommissionen til at overveje at tage skridt til at imødekomme klageren og derved opnå en mindelig løsning, som kunne bringe det mulige tilfælde af fejl eller forsømmelse til ophør.

Kommissionens svar

I sit svar af 18. november 2002 meddelte Kommissionen Ombudsmanden, at den ikke kunne acceptere den løsning, Ombudsmanden foreslog. Kommissionen erklærede sig formelt uenig i klagerens konklusioner og tog afstand fra, at dens tjenestegrene blev gjort ansvarlige for hans

misforståelse. Kommissionen mente, at dens tjenestegrene havde overholdt reglerne og principperne for udbudsproceduren.

Kommissionen påpegede, at klageren i sine bemærkninger til Ombudsmanden anførte, at han baserede sit forslag på dokumentet "Practical Guide to EC external aid contract procedures". Men i modsætning til, hvad klageren antyder, fremgår det af denne praktiske vejledning, at Kommissionen kun indgår to typer tjenesteydelseskontrakter og anvender to forskellige metoder til økonomisk vurdering.

Den første type er en kontrakt lydende på en samlet pris, hvor det økonomiske tilbud består af et enkelt ark papir, hvorpå tilbudsgiveren anfører den samlede pris for de tjenesteydelser, der er beskrevet i det tekniske tilbud.

For så vidt angår den anden type kontrakt, som er vederlagsbaseret, foretages sammenligningen på grundlag af det samlede beløb, der fremkommer ved at gange honoraret med det tilsvarende antal arbejdsdage. Det økonomiske tilbud skal omfatte en budgetoversigt og et likviditetsoverslag. I budgetoversigten anføres vederlagstakster for de eksperter, der stilles til rådighed af konsulenten med henblik på at udføre tjenesteydelserne, samt en hensættelse til diverse udgifter.

Selv om han havde baseret sit forslag på den praktiske vejledning, forventede klageren, at Kommissionens tjenestegrene ville anvende en tredje metode og sammenligne de gennemsnitlige enhedspriser – en metode, som ikke er beskrevet i den praktiske vejledning. Kommissionen understregede, at det i Revisionsrettens særberetning nr. 16/2000, som klageren angav som grundlag for sin fortolkning, præciseres, at vurderingsmetoden med gennemsnitlige enhedspriser er blevet opgivet.

Kommissionen anførte, at set i sammenhæng med de metoder, som er beskrevet i den praktiske vejledning, og i lyset af, at kontrakten ikke var en kontrakt lydende på en samlet pris, blev det i dens tjenestegrenes præcisering blot fremhævet, at for så vidt angik de to metoder til økonomisk vurdering, ville vurderingen blive foretaget efter den metode, der indebærer sammenligning af enhedspriser/faste omkostninger samt vederlag, og ikke efter metoden med en samlet pris. Kommissionen mente derfor, at præciseringen over for tilbudsgiverne vedrørte den fastsatte metode, og at den økonomiske vurdering blev foretaget i overensstemmelse med reglerne for udbudsproceduren.

Kommissionen understregede, at af de i alt 26 tilbudsgivere, der modtog den samme præcisering, var klageren den eneste, der misfortolkede den. Ifølge Kommissionen gjaldt dens tjenestegrenes præcisering af tildelingsproceduren alle partierne, og klageren havde indsendt et tilbud vedrørende fire andre partier uden at anfægte den økonomiske vurdering.

Klagerens bemærkninger til Kommissionens svar

I sine bemærkninger til denne udtalelse anførte klageren i det væsentlige følgende:

Kommissionens argumenter viste klart, at der herskede usikkerhed om vurderingsmetoden. I sit svar henviste Kommissionen til dokumenter, som ikke indgik i udbudsmaterialet. Hvis det var Kommissionens hensigt at tildele en vederlagsbaseret kontrakt, fulgte den ikke i dette tilfælde sine egne, ofte citerede, regler.

Den præciserende skrivelse var bindende for Kommissionen i henhold til reglerne for udbudsproceduren. Kommissionens "præcisering" var imidlertid vildledende og byggede ikke på Kommissionens egne anvisninger. Klageren bestred argumentet om, at metoden med enhedspriser var blevet opgivet.

Ifølge klageren forsøgte Kommissionen at miskreditere ham og rette angreb mod hans troværdighed og hæderlighed ved at nævne, at konsortiet var det eneste af 26 tilbudsgivere, der klagede. Det forholdt sig nemlig sådan, at der kun blev vurderet to forslag vedrørende parti 1. Det vindende konsortium ville naturligvis ikke have grund til at klage.

Kommissionens passivitet havde haft følgende direkte og indirekte skadevirkninger:

(a) Økonomisk tab:

- Tab af en tjenesteydelseskontrakt på tre år.
- Kompensation og "rådighedsløn" til vigtige medarbejdere for at holde dem tilknyttet konsortiet i tilfælde af en hurtig løsning på konflikten.
- Tab af ni højt kvalificerede tilsynsmedarbejdere til det vindende konsortium.
- Omkostninger til juridisk rådgivning og et væsentligt tidsforbrug i forbindelse med besvarelse af Kommissionens udtalelser.

(b) Ikke-økonomiske skadevirkninger

Klagerens gode ry og rygte led skade som følge af Kommissionens påstande, der nærmest havde karakter af personangreb.

Klageren afsluttede med en opfordring til at finde en hurtig og mindelig løsning, så en lang retssag kunne undgås.

AFGØRELSEN

1 Kommissionens kritik af klageren for at have klaget til Ombudsmanden

1.1 I udtalelsen om klagen gav Kommissionen udtryk for "stærk utilfredshed med måden, hvorpå klageren gjorde brug af voldgiftsproceduren. Klagen er tilsyneladende kun blevet indgivet for at påvirke Kommissionens afdelinger under udbudsproceduren." Ombudsmanden forstod dette således, at Kommissionen kritiserede klageren for at have klaget til Ombudsmanden, inden udbudsproceduren var afsluttet.

Ombudsmanden fandt det nødvendigt at fremsætte følgende kommentarer til dette punkt i Kommissionens udtalelse.

1.2 Retten til at klage til Ombudsmanden er fastslået i EF-traktaten og i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Ombudsmanden fandt det ikke passende, at den institution, der var indgivet klage imod, gisnede om årsagerne til, at en borger valgte at udøve sin grundlæggende ret til at klage.

1.3 Ombudsmanden påpegede, at en ombudsmandsundersøgelse ikke kan udsætte administrative procedurer, og at Ombudsmanden ikke kan tilsidesætte en beslutning om tildeling af en kontrakt. En klage til Ombudsmanden er således ikke en procedure af den art, som Domstolen fastsatte i Alcatel-sagen, hvorved den bydende, der har deltaget i en udbudsprocedure, kan klage over den afgørelse, som den ordregivende myndighed træffer inden kontraktafslutningen. En tilbudsgiver, som ønsker at benytte en ikke-retslig fremgangsmåde, har imidlertid mulighed for at indgive en klage til Ombudsmanden vedrørende fejl eller forsømmelser i en udbudsprocedure.

1.4 I denne forbindelse fandt Ombudsmanden det hensigtsmæssigt at nævne, at denne sag var en del af baggrunden for Ombudsmandens undersøgelse på eget initiativ (OI/2/2002/IJH) vedrørende de midler, der kan benyttes af bydende, der har deltaget i udbudsprocedurer afholdt af Kommissionen. Undersøgelsen på eget initiativ, som stadig er i gang, omhandler ikke substansen i denne sag.

2 Påstanden om uregelmæssigheder i udbudsproceduren

2.1 Klageren fremsatte påstand om mulige uregelmæssigheder i håndteringen af udbudsproceduren. Klageren ønskede oplyst, om vurderingen reelt var baseret på enhedspriser.

2.2 Kommissionen anførte, at kontrakten blev tildelt i overensstemmelse med de gældende procedureregler, og at Det Rådgivende Udvalg for Indkøb og Kontrakter havde afgivet positiv udtalelse.

2.3 Med hensyn til grundlaget for vurderingen anførte Kommissionen i sin udtalelse, at i forbindelse med tilsynskontrakter foretages den økonomiske vurdering altid på grundlag af den samlede pris. Ombudsmanden fandt derfor, at klagerens krav om oplysninger var blevet imødekommet.

2.4 Ombudsmanden bemærkede, at Kommissionen i sit svar på Ombudsmandens forslag til en mindelig løsning anerkendte, at den i sit svar på klagerens anmodning om en præcisering anførte, at metoden med en samlet pris ikke ville blive anvendt. Eftersom det fremgik af Kommissionens udtalelse, at metoden med en samlet pris altid anvendes i forbindelse med tilsynskontrakter, lod det til, at Kommissionen havde afgivet ukorrekte oplysninger som reaktion på klagerens anmodning om præcisering af udbuddet og dermed ikke havde overholdt reglerne for udbudsproceduren. Dette udgjorde et tilfælde af fejl eller forsømmelser, og Ombudsmanden fremsatte nedenstående kritiske bemærkning.

3 Klagerens påstande

3.1 Klagerens oprindelige påstand var, at hvis den økonomiske vurdering var baseret på den samlede pris, burde Kommissionen suspendere proceduren og undersøge, om anvendelsen af denne forkerte vurderingsmetode førte til en ukorrekt prioritering af tilbudsgiverne. Hvis dette var tilfældet, burde der foretages en ny vurdering af forslagene på grundlag af enhedspriser.

I sine bemærkninger til Kommissionens svar på Ombudsmandens forslag til en mindelig løsning fremsatte klageren et nyt erstatningskrav.

3.2 Med hensyn til klagerens oprindelige krav påpegede Ombudsmanden, at en klage til Ombudsmanden, som nævnt i punkt 1.3, ikke kan udsætte administrative procedurer, og at Ombudsmanden ikke kan tilsidesætte en beslutning om tildeling af en kontrakt. Ombudsmanden anførte desuden, at den pågældende udbudsprocedure førte til, at der blev tildelt en kontrakt med udløb den 15. juni 2002, og at det derfor ikke længere var muligt at efterkomme klagerens krav om at suspendere og undersøge vurderingen.

3.3 Med hensyn til klagerens nye erstatningskrav bemærkede Ombudsmanden, at klageren udtrykte ønske om en hurtig og mindelig løsning på sagen. Ombudsmanden fandt imidlertid ikke, at det var muligt at opnå en mindelig løsning i denne sag, fordi Kommissionen allerede havde afvist Ombudsmandens forslag til en mindelig løsning. Ombudsmanden fandt det derfor passende at afslutte sagen med en kritisk bemærkning vedrørende det tilfælde af fejl eller forsømmelser, som er omtalt i punkt 2.4, og henvise klageren til at indgive sit nye erstatningskrav direkte til Kommissionen. Ombudsmanden bemærkede, at klageren var opmærksom på muligheden for at anlægge sag for at gennemtvinge sit krav.

4 Konklusion

På baggrund af Ombudsmandens undersøgelser af denne klage er det nødvendigt at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

Ombudsmanden bemærkede, at Kommissionen i sit svar på Ombudsmandens forslag til en mindelig løsning anerkendte, at den i sit svar på klagerens anmodning om en præcisering anførte, at metoden med en samlet pris ikke ville blive anvendt. Eftersom det fremgik af Kommissionens udtalelse, at metoden med en samlet pris altid anvendes i forbindelse med tilsynskontrakter, lod det til, at Kommissionen havde afgivet ukorrekte oplysninger som reaktion på klagerens anmodning om præcisering af udbuddet og dermed ikke havde overholdt reglerne for udbudsproceduren. Dette udgjorde et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Af de årsager, som er anført i afgørelsens punkt 3.3, fandt Ombudsmanden det ikke muligt at opnå en mindelig løsning i denne sag. Da den kritiske bemærkning vedrører et overstået hændelsesforløb, er det ikke relevant at forfølge sagen yderligere. Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

IST-PROGRAMMETS FUNKTION

Afgørelse om klage 221/2002/ME over Europa-Kommissionen

I februar 2002 blev der på vegne af MRA Consultants Limited indgivet en klage til Ombudsmanden over Europa-Kommissionen vedrørende IST-programmets funktion inden for det femte rammeprogram. Klageren gjorde i det væsentlige gældende, at der var fejl i IST-programmet, og at der i 2000 blev anvendt ukorrekte vurderingskriterier. Klageren påpegede navnlig, at vurderingen i 2000 var baseret på finansiering pr. partner og ikke på finansiering pr. bruger, som det er fastsat i IST-vejledningen for forslagsstillere. Klageren hævdede, at Kommissionen burde forbedre IST-programmets administration og effektivitet og anvende de korrekte vurderingskriterier.

Kommissionen anførte, at den havde taget klagerens påstande meget alvorligt, kontrolleret vurderingen og ved flere lejligheder forklaret sin holdning over for klageren. Vurderingen var baseret på teksten i indkaldelsen, arbejdsprogrammet og vurderingshåndbogen, og de korrekte vurderingskriterier var derfor blevet anvendt. Ifølge Kommissionen var begreberne "partner" og "bruger" ensbetydende.

Ombudsmanden fandt, på baggrund af den samlede vurderingsrapport, at det bedste forslag ikke opfyldte kravene i forbindelse med tre af de fem kriterier, der fandt anvendelse. Disse fem kriterier var de samme, som ifølge vurderingshåndbogen fandt anvendelse i forbindelse med indkaldelsen. Ombudsmanden bemærkede endvidere, at vejledningen for forslagsstillere ikke var angivet som et bindende dokument i forslagsindkaldelsen, og at det i selve vejledningen for forslagsstillere er anført, at den ikke erstatter de relevante regler og betingelser. I lyset af disse omstændigheder fandt Ombudsmanden det ikke påvist, at Kommissionen havde anvendt ukorrekte vurderingskriterier.

Ombudsmanden fandt det imidlertid nødvendigt at fremsætte en kritisk bemærkning vedrørende Kommissionens brug af begreberne "bruger" og "partner". Ombudsmanden mindede om, at Kommissionen i henhold til principperne for god forvaltningsskik skal give borgerne nøjagtige oplysninger. Kommissionen bør derfor undgå at fremlægge oplysninger i en form, som er vildledende eller unødvendigt kompleks. Ombudsmanden bemærkede, at begreberne bruger og partner ikke er synonyme i almindeligt sprog. Ombudsmanden bemærkede også, at bestemmelserne om det pågældende program var fastlagt i en lang række dokumenter med forskellig juridisk status og med mange krydshenvisninger. I lyset af disse omstændigheder fandt Ombudsmanden, at det udgjorde en yderligere og unødvendig hindring for klar kommunikation med borgerne, at Kommissionen anvendte ordene bruger og partner synonymt.

PÅSTAND OM MANGLENDE STILLINGTAGEN TIL EN KLAGE OVER TRAKTATBRUD (ARTIKEL 226 EF)

Afgørelse om klage 1237/2002/(PB)OV over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Denne klage udspringer af en tidligere klage til Ombudsmanden (801/2000/(ME)PB), som klageren indgav vedrørende samme spørgsmål, og som blev afsluttet den 8. juni 2001. I denne tidligere klage gjorde klageren gældende, at Kommissionen ikke havde behandlet hans klage over, at Danmark skulle have begået et traktatbrud, korrekt. Klagen over traktatbrud blev indgivet til Kommissionen og registreret af dennes generalsekretariat i januar 1998. Klagerens klagepunkter over for de danske myndigheder gik i det væsentlige ud på, at beskatningen af brugte køretøjer, der importeres fra andre EU-medlemsstater, er i strid med EF-reglerne om fri bevægelighed. I sit svar på påstanden anførte Kommissionen, at årsagen til, at det havde taget den lang tid at give klageren et endeligt svar, var, at den ønskede at afvente udfaldet af en sag ved Domstolen. Ombudsmanden accepterede Kommissionens holdning på dette punkt og bemærkede endvidere, at Kommissionen havde lovet

at træffe en afgørelse om klagerens klage over traktatbrud i oktober 2001, og Ombudsmanden og klageren ville blive orienteret herom.

Den 15. februar 2002 underrettede klageren Ombudsmanden om, at han ikke havde modtaget nogen oplysninger fra Kommissionen vedrørende sin klage. Ombudsmanden anmodede om Kommissionens bemærkninger til denne udtalelse. Kommissionen svarede, at det skyldtes nye retssager samt nogle medlemsstaters undladelse af at svare på en anmodning om at afgive udtalelse. Kommissionen gentog, at den ville underrette klageren om opfølgningen på hans klage over traktatbrud, men denne gang anførte Kommissionen ingen tidshorisont for sine konklusioner.

I juni 2002 havde klageren stadig ikke modtaget oplysninger om, hvorvidt Kommissionen havde truffet en afgørelse vedrørende hans klage over traktatbrud. Derfor indgav han denne anden klage til Ombudsmanden over Kommissionen.

I denne klage gør klageren gældende, at Kommissionen har handlet i modstrid med god forvaltningsskik ved at undlade at træffe afgørelse om de spørgsmål, som han har rejst i forbindelse med sin klage over traktatbrud. Klageren gør gældende, at Kommissionen straks bør træffe afgørelse om de spørgsmål, som han har rejst i sin klage over traktatbrud.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

Kommissionen anerkender i sin udtalelse, at der er tre af klagerens spørgsmål, der endnu ikke er blevet besvaret:

1 Det første spørgsmål drejer sig om grænseoverskridende langtidsleasing af køretøjer, der er indregistreret i Tyskland og beregnet til kørsel i Danmark. Kommissionen har underrettet klageren om, at den ønskede at afvente Domstolens dom i sag C-451/99, *Cura Anlagen GmbH*, inden der blev taget andre initiativer angående spørgsmål om langtidsleasing, hvor flere medlemsstater er implicerede. Domstolen afsagde dom i sagen den 21. marts 2002. Kommissionen vil om kort tid rette henvendelse til samtlige medlemsstater for at spørge dem, om deres regelværk er foreneligt med denne dom.

2 Det andet spørgsmål drejer sig om beskatningen af brugtbiler, der importeres til Danmark fra et andet EU-land. Kommissionen har underrettet klageren om, at den agter at afvente Domstolens dom i sag C-393-98, *Gomes Valente*. Der skal ligeledes tages hensyn til udfaldet af sag C-101/00, *Antti Siilin*. Dommen i denne sag blev afsagt for ganske nylig, nemlig den 19. september 2002. Endvidere stilede Kommissionen den 1. juni 2001 en skrivelse til samtlige medlemsstater for at henlede deres opmærksomhed på konsekvenserne af *Gomes Valente*-dommen. I sit svar på denne skrivelse forsikrede Danmark Kommissionen om, at dets regelværk er i overensstemmelse med udfaldet af *Gomes Valente*-sagen. Nogle medlemsstater har imidlertid endnu ikke svaret. Eftersom Kommissionen mener, at dette emne skal behandles som led i en overordnet strategi, har det endnu ikke været muligt for Kommissionen at træffe en afgørelse om klagerens klage over traktatbrud.

3 Det tredje spørgsmål vedrører kvalifikationerne hos de personer, der står for vurderingen af importerede motorkøretøjer i Danmark. Denne vurdering er afgørende for den danske registreringsafgift, der skal erlægges for en importeret brugtbil. Klageren har ikke anført helt tydeligt, om det drejer sig om offentligt ansatte eller privatpersoner. Kommissionen vil henvende sig til klageren for at udbede sig yderligere oplysninger om dette punkt. Endvidere har Kommissionen fået kendskab til dette spørgsmål via de dokumenter, som klageren har sendt til Ombudsmanden. Hvis klageren havde henvendt sig direkte til Kommissionen, havde det været muligt at behandle oplysningerne hurtigere.

Kommissionen konkluderer på baggrund af ovenstående, at den ikke har svigtet sine forpligtelser over for klageren. Kommissionen vil underrette klageren personligt om opfølgningen på hans klage. Den fremgangsmåde, der er valgt i denne sag, går imidlertid fortrinsvis ud på at løse problemerne

samlet og i samarbejde med samtlige medlemsstater, i form af en meddelelse med en enkel og klar sprogbrug.

Kommissionen påpeger endvidere, at det som følge af stærkt begrænsede menneskelige ressourcer har været nødvendigt at fokusere på sager med stor finansiel og juridisk betydning. Den påpeger også, at de rejste spørgsmål er meget komplekse og vedrører et område, der endnu ikke er helt harmoniseret, hvor Domstolens retspraksis er den eneste sikre referenceramme.

Klagerens bemærkninger

Klageren blev opfordret til at fremsende sine bemærkninger til Kommissionens udtalelse. Som svar sendte klageren en skrivelse på tre sider med støttedokumenter, hvori han i det væsentlige fremførte følgende:

- 1 For så vidt angår de danske skatteregler vedrørende langtidsleasing af biler på tværs af grænserne, har Domstolen afsagt dom, og det er Kommissionens opgave at få Danmark til at efterleve denne dom.
- 2 For så vidt angår den danske beskatning af brugtbiler, der importeres til Danmark fra et andet EU-land, har Domstolen nu afsagt så mange klare domme, at Kommissionen ikke længere kan undslå sig for at få Danmark til at efterleve reglerne. I øjeblikket efterlever Danmark ikke reglerne. Når en brugt bil importeres til Danmark, bliver værdien altid sat højere end en tilsvarende dansk bil, således at importerede brugtbiler beskattes hårdere end brugtbiler, der har været solgt som nye i Danmark.
- 3 For så vidt angår kvalifikationerne hos de personer, der står for vurderingen af brugtbiler, der importeres til Danmark, har klageren flere gange rettet direkte henvendelse til Kommissionen vedrørende dette spørgsmål.

Endelig sætter klageren spørgsmålstegn ved, hvorfor Kommissionen ikke vil behandle hans klage seriøst, eftersom de danske myndigheder synes at behandle spørgsmålet seriøst, idet de har givet dispensation til, at efterbetalinger på beskatningen af klagerens biler stilles i bero indtil udgangen af 2003.

AFGØRELSEN

1 Påstand om undladelse af at træffe afgørelse om klagen over traktatbrud

1.1 Klageren gør gældende, at Kommissionen har handlet i modstrid med god forvaltningsskik ved at undlade at træffe afgørelse om de spørgsmål, som han har rejst i forbindelse med sin klage over traktatbrud. Klageren gør gældende, at Kommissionen straks bør træffe afgørelse om de spørgsmål, som han har rejst i sin klage over traktatbrud.

1.2 Kommissionen anfører, at den ikke har svigtet sine forpligtelser over for klageren. Eftersom den fremgangsmåde, Kommissionen har valgt, er at løse problemerne samlet, har den endnu ikke kunne træffe en afgørelse vedrørende klagerens klage over kontraktbrud. Kommissionen vil imidlertid underrette klageren personligt om opfølgningen på hans klage. Kommissionen påpeger endvidere, at spørgsmålet er meget kompleks og tilhører et område, der endnu ikke er harmoniseret.

1.3 Ombudsmanden bemærker, at klagerens traktatbrudsklage til Kommissionen blev registreret af Kommissionens generalsekretariat i januar 1998. Inden for rammerne af Ombudsmandens undersøgelse på eget initiativ om Kommissionens administrative procedurer ved behandling af klager over medlemsstaters overtrædelse af fællesskabsretten (303/97/PD)⁶⁹ lovede Kommissionen i hver enkelt klagesag inden et år efter registreringsdatoen at tage stilling til, om

⁶⁹ Se Ombudsmandens årsberetning for 1997, side 273.

sagsbehandlingen skal afsluttes uden yderligere foranstaltninger, eller om der skal iværksættes en officiel traktatbrudsprocedure. Denne regel kan fraviges i undtagelsestilfælde, og der skal gives begrundelse herfor⁷⁰.

1.4 I sin afgørelse om klagerens tidligere klage (801/2000/(ME)PB) vedrørende Kommissionens manglende behandling af klagerens klage over traktatbrud, fandt Ombudsmanden ikke, at der forelå et tilfælde af fejl eller forsømmelser, idet han accepterede, at Kommissionen afventede udfaldet af sager, der verserede ved Domstolen, før den tog endelig stilling til det spørgsmål, som klageren havde rejst. Han bemærkede endvidere, at Kommissionen lovede at træffe en afgørelse om klagerens klage over traktatbrud i oktober 2001 samt at orientere klageren herom.

1.5 Det fremgår nu, at Domstolen har afsagt dom i de sager, som Kommissionen afventede. Til trods herfor har Kommissionen stadig ikke truffet afgørelse om det påståede traktatbrud, selv om den lovede at gøre dette i oktober 2001. Kommissionen forklarede sin undladelse af at holde dette løfte med, at den foretrak at løse problemerne vedrørende dette emne om bilbeskatning samlet og i samarbejde med samtlige medlemsstater, i form af en meddelelse med en enkel og klar sprogbrug. Kommissionen anførte ligeledes, at spørgsmålet henhører under et endnu ikke harmoniseret område.

1.6 Det er god forvaltningsskik at respektere de berettigede og rimelige forventninger, som offentligheden har i lyset af institutionernes hidtidige handlemåde.⁷¹ Ombudsmanden finder ikke Kommissionens forklaring på, hvorfor den ikke, trods sit løfte herom, traf en afgørelse inden oktober 2001, urimelig. Klageren havde imidlertid rimelig grund til at forvente, at Kommissionen i oktober 2001 ville underrette ham om, at den ikke kunne efterleve sit løfte, og om begrundelserne herfor. Kommissionens manglende overholdelse af sin forpligtelse udgør således et tilfælde af fejl eller forsømmelser. Ombudsmanden fremsætter derfor nedenstående kritiske bemærkning.

1.7 Ombudsmanden påpeger endvidere, at klageren har mulighed for at indgive en ny klage til Ombudsmanden i fremtiden, hvis der sker yderligere forsinkelser fra Kommissionens side i forbindelse med afgørelsen om klagen over traktatbrud.

2 Konklusion

På baggrund af Ombudsmandens undersøgelser af denne klage var det nødvendigt at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

Det er god forvaltningsskik at respektere de berettigede og rimelige forventninger, som offentligheden har i lyset af institutionernes hidtidige handlemåde.⁷² Ombudsmanden finder ikke Kommissionens forklaring på, hvorfor den ikke, trods sit løfte herom, traf en afgørelse inden oktober 2001, urimelig. Klageren havde imidlertid rimelig grund til at forvente, at Kommissionen i oktober 2001 ville underrette ham om, at den ikke kunne efterleve sit løfte, og om begrundelserne herfor. Kommissionens manglende overholdelse af sin forpligtelse udgør således et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

I lyset af Kommissionens forklaringer vedrørende den forsinkede undersøgelse af klagerens klage samt dens løfte om at underrette klageren om resultatet deraf, er det ikke relevant at søge en mindelig løsning. Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

⁷⁰ Ombudsmanden bemærker, at denne frist på et år formelt er blevet fastlagt i pkt. 8 i bilaget til Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Den Europæiske Ombudsmand om forbindelserne med klager i sager om overtrædelse af fællesskabsretten (KOM(2002) 141), EFT C 244 af 10.10.2002, s. 5.

⁷¹ Jf. artikel 10, stk. 2, i den europæiske kodeks for god forvaltningsskik, som Europa-Parlamentet vedtog i sin beslutning C5-0438/2000 af 6.9.2001 (tilgængelig på Ombudsmandens websted: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

⁷² Jf. artikel 10, stk. 2, i den europæiske kodeks for god forvaltningsskik, som Europa-Parlamentet vedtog i sin beslutning C5-0438/2000 af 6.9.2001 (tilgængelig på Ombudsmandens websted: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

DISKRIMINERENDE BESTEMMELSE I MEDDELELSE OM UDVÆLGELSESPRØVE

Afgørelse om klage 1523/2002/GG over Europa-Kommissionen

KLAGEN

I løbet af sommeren 2002 offentliggjorde Kommissionen to almindelige udvælgelsesprøver, en for fuldmægtige (KOM/A/1/02) og en for assisterende fuldmægtige (KOM/A/2/02) inden for landbrug, fiskeri og miljø⁷³.

Ifølge meddelelsen om den anden udvælgelsesprøve skulle ansøgerne have en afsluttet kandidatuddannelse fra et universitet eller en anden højere læreanstalt, mens der ikke krævedes erhvervserfaring. Meddelelsen indeholdt imidlertid følgende betingelse (punkt A.II.2.b): "Ansøgere, der har erhvervet det adgangsgivende eksamensbevis efter den 27. september 1997, vil få adgang til udvælgelsesprøven."

I sin klage til Ombudsmanden, som blev indgivet i august 2002, gjorde klageren (en tjenestemand i Kommissionen) gældende, at betingelsen i meddelelsens punkt A.II.2.b udgjorde et klart tilfælde af forskelsbehandling på grund af alder. Han mente, at dette spørgsmål allerede var blevet løst.

Klageren henviste dermed tilsyneladende direkte til Ombudsmandens afgørelse af 27. juni 2002 i OI/2/2001/(BB)/OV. I sin afgørelse bemærkede Ombudsmanden, at formanden for Kommissionen havde meddelt ham, at Kommissionen den 10. april 2002 havde truffet afgørelse om "øjeblikkeligt at afskaffe aldersgrænser for alle udvælgelsesprøver, som arrangeres af Kommissionen".

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Udvælgelsesprøve KOM/A/1/02 for fuldmægtige og udvælgelsesprøve KOM/A/2/02 for assisterende fuldmægtige bør behandles sammen. I den pågældende udvælgelsesprøve (KOM/A/2/02) var der ikke krav om erhvervserfaring, men ansøgerne skulle have erhvervet det adgangsgivende eksamensbevis efter den 27. september 1997 eller et postgraduat eksamensbevis med direkte relevans for de pågældende aktivitetsområder ligeledes efter den 27. september 1999. For så vidt angår udvælgelsesprøve KOM/A/1/02, var datoen for erhvervelse af eksamensbeviset irrelevant, og det eneste krav var, at ansøgerne pr. 27. september 2002 (fristen for indsendelse af ansøgning) havde mindst tre års erhvervserfaring svarende til de beskrevne arbejdsopgaver.

Bestemmelsen om, at ansøgere skulle have et nyere eksamensbevis, var bredere end i tidligere udvælgelsesprøver i den forstand, at det adgangsgivende eksamensbevis skulle være erhvervet mindre end fem år før fristen for indsendelse af ansøgning (i stedet for de tre år, som tidligere var gældende). For det andet indeholdt denne meddelelse om udvælgelsesprøve et alternativt adgangskrav, nemlig erhvervelse af et postgraduat eksamensbevis mindre end tre år før fristen. Ansøgerne behøvede ikke at have erhvervet dette eksamensbevis lige efter det første eksamensbevis, men kunne have erhvervet det gennem supplerende uddannelse i løbet af ansøgerens karriere (helt op til 5, 10 eller 15 år efter ansøgerens indtræden på arbejdsmarkedet).

Den pågældende udvælgelsesprøve angik stillingsgruppe A8 (assisterende fuldmægtig), hvilket er det laveste løntrin i stillingsgruppe A. Kravet om et nyligt erhvervet eksamensbevis var en betingelse, der, som Ombudsmanden anførte i punkt 1.4 i sin afgørelse om de fælles klager 428/98/

⁷³

EFT C 177 A af 25.7.2002, s. 13.

JMA og 464/98/JMA, er begrundet i karakteren af de stillinger, der ønskes besat⁷⁴. I forbindelse med ansættelse i den laveste stillingsgruppe krævede Kommissionen ny erhvervet eller "ny" viden.

Argumentet om, at bestemmelsen om, at ansøgere skulle have et nyere eksamensbevis, udgjorde forskelsbehandling på grund af alder, var baseret på en antagelse om, at det kun er unge mennesker, der studerer. Imidlertid ville personer, der ikke var unge, men som havde studeret i løbet af deres karriere, kunne opfylde kravet på samme måde som unge mennesker.

Eftersom den pågældende udvælgelsesprøve fandt sted samtidig med KOM/A/1/02, kunne enhver, som havde erhvervet sit første eksamensbevis mere end fem år før, ligeledes indsende en ansøgning.

Af tjenstlige grunde og i betragtning af de stillinger, den pågældende udvælgelsesprøve omfattede, var ansættelsesmyndigheden derfor lovligt og retmæssigt berettiget til at opstille det pågældende krav.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger fastholdt klageren sin klage. Han satte spørgsmålstegn ved, hvordan en ansøger, som havde erhvervet sit eksamensbevis for fire et halvt år siden, kunne betragtes som havende et "nyt" eksamensbevis, mens en ansøger, som havde erhvervet sit eksamensbevis for fem et halvt år siden, var udelukket fra udvælgelsesprøven. Klageren anførte endvidere, at perioden siden erhvervelsen af det "nye eksamensbevis" skulle afkortes og ikke forlænges i lyset af den hurtige teknologiske og videnskabelige udvikling. Efter klagerens mening burde bestemmelsen helt afskaffes, og i stedet burde den "nye viden" testes i forbindelse med selve udvælgelsesprøven.

Ifølge klageren var det ikke udelukkende, men i overvejende grad unge mennesker, der studerede. Som følge deraf udelukkede en bestemmelse som den, der er genstand for nærværende klage, hovedsageligt ældre personer og udgjorde derfor efter klagerens mening forskelsbehandling på grund af alder.

Klageren tilføjede, at den kendsgerning, at den pågældende udvælgelsesprøve fandt sted samtidig med udvælgelsesprøve KOM/A/1/02, ikke betød noget, eftersom der i denne udvælgelsesprøve krævedes tre års erhvervs erfaring, hvilket udelukkede mange kandidatgrupper.

Ifølge klageren udgjorde den pågældende bestemmelse også forskelsbehandling på grund af køn. Han påpegede, at kvinder, som havde erhvervet deres eksamensbevis mindst seks år før den relevante dato, og som derefter havde fået børn, blev straffet, idet de var udelukket fra udvælgelsesprøven. Klageren anførte, at Kommissionen i en tidligere udvælgelsesprøve (KOM/LA/9/99) havde beskyttet sådanne persongrupper.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Efter en omhyggelig undersøgelse af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger fremgik det, at der var behov for yderligere undersøgelser. Ombudsmanden sendte derfor en kopi af klagerens bemærkninger til Kommissionen og anmodede denne om at udtale sig om klagerens yderligere påstand om, at den pågældende bestemmelse også udgjorde forskelsbehandling på grund af køn.

⁷⁴

Af punkt 1.4 i denne afgørelse (vedtaget den 21. juli 2000) fremgår det, at: "Kommissionen har begrundet anvendelsen af denne betingelse med stillingens karakter og de funktioner, der skal udføres af de assisterende fuldmægtige. Eftersom der ikke stilles krav om, at tjenestemænd i lønklasse A8 skal have erhvervs erfaring, inden de ansættes af Kommissionen, har institutionen angivet en dato for, hvornår de skal have afsluttet deres uddannelse – normalt ikke mere end to eller tre år før udvælgelsesprøven. At eksamensbeviserne skal være "nye", synes således at være betinget af karakteren af de stillinger, der ønskes besat." Af punkt 1.5 fremgår det, at: "I lyset af karakteren af de opgaver, der skal udføres af en assisterende fuldmægtig, samt den kendsgerning, at de traditionelt er blevet valgt blandt universitetsstuderende, der netop har afsluttet deres studier, finder Ombudsmanden, at Kommissionens argumenter synes rimelige. Endvidere synes begrænsningerne i denne betingelse at være proportionale med deres formål, nemlig at hjælpe institutionen med at udpege mulige kandidater til stillingerne i lønklasse A8."

Kommissionens anden udtalelse

I sin anden udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Kommissionens formål med udvælgelsesprøve KOM/A/1/02 for fuldmægtige og KOM/A/2/02 for assisterende fuldmægtige var at sikre, at der var balance i ansættelsen af tjenestemænd (mænd og kvinder) med en vis dokumenteret erhvervserfaring og tjenestemænd (mænd og kvinder) med mere nyerhvervet viden. Det var bestemt rigtigt, at nogle personer (mænd og kvinder) ikke havde erhvervet deres eksamensbevis efter den i meddelelsen om udvælgelsesprøven fastlagte dato eller ikke havde den nødvendige erhvervserfaring. Dette udgjorde imidlertid ikke forskelsbehandling, hverken på grund af alder eller mellem mænd og kvinder. Det var ikke hensigten, at udvælgelsesprøver skulle være åbne for alle ansøgere, som havde erhvervet deres eksamensbevis efter den seneste almindelige udvælgelsesprøve havde fundet sted. Kommissionen og de andre institutioner tilrettelagde derimod deres udvælgelsesprøver med henblik på at ansætte tjenestemænd, der opfyldte deres tjenestegrenes behov. For at sikre dette havde de vide skønsmæssige beføjelser under forudsætning af, at vedtægtens almindelige bestemmelser blev overholdt. Det var derfor normalt, at meddelelser om udvælgelsesprøver var forskellige, afhængigt af hvilken profil Kommissionen ønskede at ansøgerne skulle have.

Meddelelsen om udvælgelsesprøve KOM/LA/9/99, som blev offentliggjort i 1999, indeholdt en bestemmelse om, at det var muligt at fravige skæringsdatoen for erhvervelse af det relevante eksamensbevis for ansøgere, som havde gennemført deres værnepligt, som havde holdt en sammenhængende pause fra deres lønnede arbejde i mindst et år med henblik på at passe et barn (det var antageligt dette, klageren henviste til), eller som havde et fysisk handicap. Det var sandt, at disse fravigelsesbestemmelser ikke længere indgik i meddelelser om udvælgelsesprøver fra Kommissionen, men adgangskravene var også ændret i forhold til de tidligere meddelelser om udvælgelsesprøver. For eksempel omfattede den udvælgelsesprøve, klageren henviste til, stadig en aldersgrænse (45 år).

Forskelle mellem meddelelser om udvælgelsesprøver udgjorde ikke forskelsbehandling eller manglende overholdelse af princippet om lige muligheder. Kriterierne og betingelserne i meddelelsen om udvælgelsesprøve KOM/A/2/02 fandt anvendelse på alle ansøgere i samme situation, uafhængigt af deres køn.

Klagerens bemærkninger

Klageren fremsendte ingen bemærkninger.

AFGØRELSEN

1 Påstand om forskelsbehandling på grund af alder i udvælgelsesprøve KOM/A/2/02

1.1 I løbet af sommeren 2002 offentliggjorde Kommissionen en udvælgelsesprøve for assisterende fuldmægtige (KOM/A/2/02) inden for landbrug, fiskeri og miljø. Ansøgerne skulle have en kandidatuddannelse fra et universitet, men ingen erhvervserfaring. Meddelelsen om udvælgelsesprøven indeholdt imidlertid følgende betingelse (punkt A.II.2.b): "Ansøgere, der har erhvervet det adgangsgivende eksamensbevis efter den 27. september 1997, vil få adgang til udvælgelsesprøven." Klageren, en tjenestemand i Kommissionen, mente, at denne bestemmelse udgjorde forskelsbehandling på grund af alder.

1.2 Kommissionen påpegede, at ansøgere også kunne tages i betragtning, hvis de havde erhvervet et postgraduat eksamensbevis med direkte relevans for de pågældende aktivitetsområder efter den 27. september 1999. Efter Kommissionens mening skulle den pågældende udvælgelsesprøve og udvælgelsesprøve KOM/A/1/02 for fuldmægtige, som var blevet offentliggjort sammen med denne udvælgelsesprøve, behandles sammen. For så vidt angår udvælgelsesprøve KOM/A/1/02, var datoen for erhvervelse af eksamensbeviset irrelevant, og det eneste krav var, at ansøgerne pr. 27. september 2002 (fristen for indsendelse af ansøgning) havde mindst tre års erhvervserfaring svarende til de beskrevne arbejdsopgaver. Eftersom den pågældende udvælgelsesprøve fandt sted

samtidig med KOM/A/1/02, kunne enhver, som havde erhvervet sit første eksamensbevis mere end fem år før, ligeledes indsende en ansøgning. Ifølge Kommissionen var kravet om et nyligt erhvervet eksamensbevis en betingelse, som var baseret på karakteren af de stillinger, der skulle besættes, og i forbindelse med ansættelse i den laveste stillingsgruppe krævede Kommissionen nyerhvervet eller "ny" viden. Kommissionen bemærkede ligeledes, at bestemmelsen om, at ansøgere skulle have et nyere eksamensbevis, var mere omfattende end i tidligere udvælgelsesprøver i den forstand, at det adgangsgivende eksamensbevis skulle være erhvervet mindre end fem år før fristen for indsendelse af ansøgning (i stedet for de tre år, som tidligere var gældende).

1.3 Ombudsmanden bemærker, at den pågældende udvælgelsesprøve angik stillingsgruppe A8 (assisterende fuldmægtig), hvilket er det laveste løntrin i stillingsgruppe A, og for hvilken der ikke kræves erhvervserfaring. Han bemærker endvidere, at EU's institutioner og organer tilrettelægger deres udvælgelsesprøver med henblik på at ansætte tjenestemænd, der opfylder deres tjenestegrenes behov, og at de har vide skønsmæssige beføjelser i denne forbindelse under forudsætning af, at de overholder vedtægten og andre bindende bestemmelser. Ombudsmanden er af den opfattelse, at Kommissionen i forbindelse med kravet om, at ansøgere til A8-stillinger har et nyligt erhvervet eksamensbevis fra et universitet, har handlet inden for rammerne af sine retlige beføjelser.⁷⁵ Samme konklusion gælder for Kommissionens beslutning om at fastsætte den periode, i løbet af hvilken eksamensbeviset skulle være erhvervet, til fem år før fristen for indsendelse af ansøgning.

1.4 Ombudsmanden bemærker endvidere, at den bestemmelse om, at ansøgere skulle have et nyere eksamensbevis, som var gældende for den pågældende udvælgelsesprøve, var bredere end tilsvarende bestemmelser i tidligere udvælgelsesprøver, og at Kommissionen tilrettelagde udvælgelsesprøve KOM/A/1/02 for fuldmægtige samtidig med den pågældende udvælgelsesprøve. Ansøgere, som havde erhvervet deres eksamensbevis før den 27. september 1997, men som havde tre års erhvervserfaring svarende til de beskrevne arbejdsopgaver, kunne derfor deltage i udvælgelsesprøve KOM/A/1/02.

1.5 Ombudsmanden mener derfor ikke, at der foreligger et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side for så vidt angår klagerens oprindelige påstand.

2 Påstand om forskelsbehandling af kvinder og mænd i udvælgelsesprøve KOM/A/2/02

2.1 I sine bemærkninger til Kommissionens udtalelse anførte klageren, at den relevante bestemmelse i meddelelsen om udvælgelsesprøve KOM/A/2/02 også udgjorde forskelsbehandling på grund af køn.⁷⁶ Efter hans mening blev kvinder, som havde erhvervet deres eksamensbevis mindst seks år før den relevante dato, og som derefter havde fået børn, straffet, idet de var udelukket fra udvælgelsesprøven. Klageren påpegede, at Kommissionen i en tidligere udvælgelsesprøve (KOM/LA/9/99) havde givet undtagelser i sådanne tilfælde.

2.2 Kommissionen anerkendte, at meddelelsen om udvælgelsesprøve KOM/LA/9/99 indeholdt en bestemmelse om, at det var muligt at fravige skæringsdatoen for erhvervelse af det relevante eksamensbevis for ansøgere, som havde holdt en sammenhængende pause fra deres lønnede arbejde i mindst et år med henblik på at passe et barn, og at meddelelsen om udvælgelsesprøve KOM/A/2/02 ikke indeholdt en sådan bestemmelse. Den var imidlertid af den holdning, at forskelle mellem meddelelser om udvælgelsesprøver ikke udgjorde forskelsbehandling eller manglende overholdelse af princippet om lige muligheder. Kommissionen påpegede endvidere, at adgangskravene også var ændret, og at den udvælgelsesprøve, klageren henviste til, for eksempel stadig omfattede en aldersgrænse (45 år), mens meddelelsen om den relevante udvælgelsesprøve ikke indeholdt en sådan grænse.

2.3 God forvaltningsskik kræver, at mænd og kvinder sikres lige muligheder ved fastlæggelse af de krav, der skal være opfyldt af ansøgerne til udvælgelsesprøver tilrettelagt af Fællesskabets

⁷⁵ Jf. Ombudsmandens afgørelse af 21. juli 2000 om klage 428/98/JMA og 464/98/JMA og hans afgørelse af 28. marts 2003 om klage 1536/2002/OV (som også omhandlede udvælgelsesprøve KOM/A/2/02).

⁷⁶ Det skal bemærkes, at en sådan påstand ikke blev nedlagt i klage 428/98/JMA, 464/98/JMA eller 1536/2002/OV (se foregående fodnote).

institutioner eller organer. I lyset af at det stadig hovedsageligt er kvinder, der passer børnene, skal sådanne krav tage behørig højde for de særlige problemer, der kan opstå i denne forbindelse. Ombudsmanden bemærker, at der i denne henseende var stor forskel mellem den udvælgelsesprøve, der er genstand for nærværende klage, og en tidligere udvælgelsesprøve tilrettelagt af Kommissionen. I meddelelsen om udvælgelsesprøve KOM/LA/9/99 fremgik det, at skæringsdatoen (dvs. den dato, hvorefter den påkrævede universitetsgrad skulle være erhvervet) i sådanne tilfælde kunne forlænges med den tid, hvor ansøgeren var væk fra arbejdsmarkedet, i en periode på op til to år pr. barn, dog højst fem år i alt. Selv om det er korrekt, at forskelle mellem meddelelser om udvælgelsesprøver ikke er ensbetydende med forskelsbehandling, synes Kommissionen stadig ikke at have taget forholdsregler for at tage hensyn til kvinder i en lignende situation. Derfor var det sandsynligt, at en kvinde, som havde erhvervet sit eksamensbevis før den 27. september 1997, og som derefter havde forladt sit arbejde for at passe sine børn, var dårligere stillet end de mandlige ansøgere, eftersom hun hverken kunne have deltaget i den pågældende udvælgelsesprøve eller (medmindre hun alligevel havde opnået tre års erhvervserfaring) i udvælgelsesprøve KOM/A/1/02.

2.4 Ombudsmanden finder ikke, at Kommissionen har givet en tilfredsstillende forklaring på, hvorfor der ikke blev taget højde for disse specifikke problemer i den pågældende udvælgelsesprøve, selv om Kommissionen måtte have været bekendt hermed, hvilket fremgår af udvælgelsesprøve KOM/LA/9/99. Den kendsgerning, at den pågældende udvælgelsesprøve er forskellig fra tidligere udvælgelsesprøver i den forstand, at den ikke længere omfatter en aldersgrænse, skønt dette i sig selv er en prisværdig ændring, råder ikke bod på den manglende forklaring.

2.5 Under disse omstændigheder finder Ombudsmanden, at Kommissionen ved at undlade at tage behørig højde for situationen for kvinder, der passer deres børn, i forbindelse med udarbejdelsen af meddelelsen om udvælgelsesprøve KOM/A/1/02 har undladt at sikre lige muligheder for kvinder og mænd. Dette udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser, og der fremsættes derfor en kritisk bemærkning i denne henseende.

3 Konklusion

På baggrund af Ombudsmandens undersøgelser af denne klage var det nødvendigt at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

God forvaltningsskik kræver, at mænd og kvinder sikres lige muligheder ved fastlæggelse af de krav, der skal være opfyldt af ansøgerne til udvælgelsesprøver tilrettelagt af Fællesskabets institutioner eller organer. I nærværende sag finder Ombudsmanden, at Kommissionen ved at undlade at tage behørig højde for situationen for kvinder, der passer deres børn, i forbindelse med udarbejdelsen af meddelelsen om udvælgelsesprøve KOM/A/1/02 har undladt at sikre lige muligheder for kvinder og mænd. Dette udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Da dette aspekt af sagen vedrører et overstået hændelsesforløb, er det ikke relevant at søge en mindelig løsning. I lyset af at det var sandsynligt, at de fleste udvælgelsesprøver i fremtiden ikke vil blive tilrettelagt af Kommissionen, men af De Europæiske Fællesskabers Personaleudvælgelseskontor, finder Ombudsmanden heller ikke, at det ville være hensigtsmæssigt at fremsætte et forslag til henstilling. Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

INKONSEKVENT FREMGANGSMÅDE I FORBINDELSE MED KOMMISSIONENS UNDERSØGELSE OM SÆLER

Afgørelse om klage 754/2003/GG over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Baggrund

Nærværende klage er indgivet i forlængelse af to tidligere klager (836/2002/GG og 1574/2002/GG), som blev indgivet i 2002.

De kendsgerninger, der lå til grund for disse tidligere klager, var følgende:

Klageren arbejdede tidligere for den irske havfiskeristyrelse (*Irish Sea Fisheries Board* – »styrelsen«). Styrelsen havde indgået en kontrakt (referencenummer PEM/93/06) med Europa-Kommissionens Generaldirektorat XIV (Fiskeri), i henhold til hvilken den havde forpligtet sig til at forske i »Det fysiske samspil mellem gråsæler og fiskeudstyr«. Klageren var ansvarlig forsker på forskningsprojektet.

Ifølge kontraktens artikel 3 (»Rapporter og dokumenter«) skulle de opgaver, som kontrahenten skulle udføre i henhold til kontrakten, beskrives i rapporter i overensstemmelse med bilag III. I bilaget blev det navnlig beskrevet, hvordan den endelige rapport skulle udarbejdes, og det blev specificeret, at udkastet til (endelig) rapport skulle sendes til Kommissionen inden en vis dato. I bilag III fastlagdes det endvidere, at Kommissionen derefter enten ville bekendtgøre sin accept over for kontrahenten eller sende ham sine bemærkninger. Inden for en måned efter at have modtaget Kommissionens bemærkninger skulle kontrahenten sende Kommissionen den endelige rapport, hvori disse bemærkninger tages i betragtning, eller der fremsættes alternative synspunkter.

Udkastet til den endelige rapport blev accepteret af Kommissionen i april 1997. Ifølge klageren modtog styrelsen nogle uger senere instruktioner fra den øverste myndighed i statsforvaltningen, nemlig ministeriet for kommunikation, marine ressourcer og naturressourcer, om at foretage væsentlige ændringer i udkastet. Eftersom klageren ikke var villig til at foretage disse ændringer, vurderede han, at hans stilling var blevet uholdbar, og han fratrådte styrelsen.

Rapporten blev offentliggjort cirka et år senere. Ifølge klageren var den blevet ændret væsentligt. De vigtigste resultater i udkastet til den endelige rapport var enten blevet slettet, forkastet eller udvandet. Klageren mente ikke, at disse ændringer var berettigede i henhold til kontrakten. Han hævdede, at der endnu ikke var givet nogen forklaring på, hvad der var sket.

Den 8. maj 2002 henvendte klageren sig til Ombudsmanden (klage 836/2002/GG). I sin afgørelse af 27. maj 2002 underrettede Ombudsmanden klageren om, at han ikke var i stand til at behandle klagen, idet klageren endnu ikke havde foretaget de rette henvendelser til Kommissionen.

Klageren skrev derefter den 13. juni 2002 til generaldirektøren for GD Fiskeri i Europa-Kommissionen for at bede om en forklaring. Da klageren besluttede på ny at klage til Ombudsmanden i september 2002, havde han hverken modtaget svar eller en bekræftelse på modtagelsen af denne skrivelse.

I sin nye klage (1574/2002/GG) kritiserede klageren i det væsentligste (1) den kendsgerning, at Kommissionen havde givet styrelsen lov til at foretage store ændringer i rapporten i forhold til det udkast, som Kommissionen havde godkendt, og (2) Kommissionens manglende svar på hans skrivelse af 13. juni 2002, hvori han bad om en forklaring på, hvorfor disse ændringer var blevet tilladt.

I sin udtalelse om klagen bemærkede Kommissionen, at det ikke var almindeligt, men at det undertiden forekom, at en endelig rapport var forskellig fra udkastet til den endelige rapport, selv om denne var blevet godkendt af Kommissionen. Kommissionen mente, at det trods alt var kontrahentens (dvs. styrelsens) ansvar og pligt at fremlægge den endelige rapport i en

hensigtsmæssig form. Kommissionen bemærkede, at den ikke ønskede at gribe ind i en sådan proces.

I sin afgørelse om klage 1574/2002/GG nåede Ombudsmanden frem til den konklusion, at Kommissionens holdning om, at det var kontrahentens ansvar og pligt at fremlægge den endelige rapport i en hensigtsmæssig form, syntes at være rimelig, og at der derfor ikke kunne konstateres et tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af klagen. Ombudsmanden fremsatte imidlertid en kritisk bemærkning med hensyn til Kommissionens undladelse af at besvare klagerens skrivelse.

Den nye klage

I en skrivelse af april 2003 bad klageren Ombudsmanden om at genoverveje sin afgørelse om klage 1574/2002/GG, for så vidt angår det centrale spørgsmål. Klagerens skrivelse blev derfor behandlet som en ny klage.

I denne nye klage gjorde klageren gældende, at den endelige rapport var en censureret udgave af udkastet til den endelige rapport. Som støtte for dette synspunkt bemærkede klageren navnlig, at det i udkastet til den endelige rapport blev konkluderet, at 17 tons fisk, som var blevet skadet af sæler, var blevet undersøgt, mens der i den tilsvarende konklusion i den endelige rapport blot stod, at skaderne på fiskene var forårsaget af store rovdyr såsom sæler eller havål. Ifølge klageren var der ingen videnskabelige beviser for, at andre dyr end sæler havde forårsaget disse skader, og beviserne for, at sælerne havde påført skaderne, var mere end rimelige. Klageren anførte, at konklusionen i udkastet til den endelige rapport ville have været kontroversiel, og at dette var årsagen til, at konklusionerne var blevet ændret i den endelige rapport.

Klageren indsendte en lang række dokumenter til støtte for sin sag. Nogle af disse nye dokumenter var erhvervet fra Kommissionen efter en begæring om aktindsigt i kopier af al den korrespondance, som havde fundet sted mellem Kommissionen og styrelsen i forbindelse med kontrakten mellem april 1997 og datoen for Kommissionens godkendelse af den endelige rapport i 1998. For første gang fremsendte klageren endvidere kopier af selve udkastet til den endelige rapport samt den endelige rapport.

Følgende oplysninger fremgår af disse dokumenter:

Klageren bemærkede i en skrivelse til Kommissionen af 2. juni 1993 vedrørende den undersøgelse, der skulle gennemføres, at misfortolkninger af disse data fra protektionistiske gruppers side i lyset af deres historie er mulige. I styrelsens program for undersøgelsen blev det bemærket, at man håbede, at de medvirkende årsager til beskadigede fisk i hildingsgarn og indfiltringsnet ville blive entydigt fastslået.

Den 28. marts 1994 fremlagde Europa-Parlamentets Udvalg om Landbrug, Fiskeri og Udvikling af Landdistrikter en betænkning om samspillet mellem sæler og fiskeri (A3-0186/94). I beslutningsforslaget krævedes det, at der blev gennemført forskning i det operationelle samspil mellem havpattedyr og fiskeri, der anmodedes om, at der blev etableret en uvildig struktur, uden pres fra nogen kapitalinteresser, med henblik på at opstille en videnskabelig ramme for behandling af samspillet mellem havpattedyr og fiskeriet i de europæiske farvande, og Kommissionen lykønskedes for for nylig at have godkendt det forskningsprojekt, som nærværende klage omhandler. Europa-Parlamentet vedtog denne beslutning den 6. maj 1994⁷⁷.

Af begrundelsen i den nævnte betænkning fremgår det, at der findes beviser for, at protektionistiske ngo-værdier i de seneste to årtier har haft indflydelse på den videnskabelige forskning i samspillet mellem havpattedyr og fiskeri. Fiskeriet er stort set blevet ignoreret, og forskningsindsatsen har næsten kun fokuseret på fiskeriets indvirkning på havpattedyr, og ikke den anden vej rundt. Dette udgør ifølge betænkningen faktisk en form for videnskabelig censur, og denne censur har været allermest udpræget inden for samspillet mellem sæler og fiskeri.

Den 16. december 1996 anmodede klageren om en udsættelse af fristen for indsendelse af den endelige rapport fra udgangen af 1996 til udgangen af februar 1997. I sit svar af 14. januar 1997 bemærkede Kommissionen, at den havde accepteret denne anmodning, og at udkastet til den endelige rapport ikke måtte fremsendes senere end ved udgangen af februar 1997.

Da klageren fremsendte udkastet til den endelige rapport til Kommissionen den 4. marts 1997, bemærkede han, at det kunne blive nødvendigt med nogle mindre ændringer. I en fax af 21. maj 1997 forklarede klageren, at der var en række typografiske og grammatiske fejl i udkastet til den endelige rapport, og at han gerne ville rette disse i den endelige rapport. Med skrivelse af 20. august 1997 underrettede klageren Kommissionen om, at han ikke ville foretage ændringer i udkastet til den endelige rapport, som var blevet accepteret af Kommissionen fem måneder tidligere.

I en skrivelse til styrelsen af 15. december 1997 påpegede Kommissionen, at udkastet til den endelige rapport var blevet godkendt og accepteret af Kommissionen som værende tilfredsstillende. Kommissionen bemærkede imidlertid, at den stadig ventede på den endelige udgiftsopgørelse, som var nødvendig for, at den kunne foretage den endelige betaling og afslutte regnskabet for projektet.

Den 7. januar 1998 svarede styrelsen, at den håbede at kunne have den endelige udgiftsopgørelse færdig i midten af februar. Styrelsen bemærkede endvidere, at den ville foretage de rettelser i den endelige rapport, som den havde nævnt i faxen af 21. maj 1997.

I sit svar af 9. januar 1998 bemærkede Kommissionen styrelsens meddelelse om, at den endelige udgiftsopgørelse for projektet ville blive fremsendt den efterfølgende måned.

Den 1. april 1998 fremsendte styrelsen den endelige udgiftsopgørelse til Kommissionen.

Den 28. april 1998 fremsendte styrelsen den endelige rapport om projektet til Kommissionen.

Klageren fremsendte endvidere en formular med overskriften »Certificat de dépôt et attestation de service fait d'une étude ou enquête effectuée pour la Commission«. Denne formular indeholdt administrative oplysninger om styrelsens undersøgelse. Kommissionens tjenestegrenes stempel og underskrift (»Bureau Enregistrement des Etude«) er dateret den 17. juni 1997. Formulærens del G vedrører spørgsmålet om, hvorvidt undersøgelsens resultater kunne videregives uden for Kommissionen. Svaret »ja« (»oui«) er angivet.

I sin nye klage gjorde klageren dermed i det væsentligste gældende, at (1) Kommissionen havde udvist forsømmelighed ved ikke at udbede sig årsager eller forklaringer til de ændringer, som styrelsen havde lavet, og at (2) de foretagne ændringer ikke skulle have været tilladt.

Klageren udtrykte håb om, at han ville modtage en undskyldning for det, der var sket, samt forsikringer om, at der ville blive gjort en indsats for at sikre, at noget sådant ikke ville ske igen.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Selv om der kan argumenteres for, at Kommissionen ikke burde have accepteret en dårligt begrundet og uberettiget videnskabelig konklusion, kunne dette ikke sidestilles med et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side.

Som det blev forklaret i Kommissionens svar på klage 1574/2002/GG var Kommissionens vigtigste parameter for at acceptere eller afvise en rapport, hvad enten det drejede sig om et udkast eller den endelige version, hvorvidt kontraktens betingelser var blevet overholdt. Dette var tilfældet med den omtalte kontrakt. Hvis Kommissionen fandt mangler i den videnskabelige analyse af resultaterne af det arbejde, der var udført i henhold til kontrakten, ville den fremsætte bemærkninger herom over for kontrahenten og anmode denne om at afhjælpe disse mangler. Dette var imidlertid ikke tilfældet

for denne kontrakt, hverken for udkastet eller den endelige version. Hvis kontrahenten ønskede at ændre konklusionerne fra den videnskabelige analyse i sin endelige rapport, burde og var den berettiget til dette.

For så vidt angår de *kontraktmæssige aspekter*, fremgår det ikke af kontrakten og de dertilhørende bilag, at Kommissionen havde mulighed for at »forhindre det, der skete«⁷⁸. For så vidt angår de *proceduremæssige aspekter*, var det ikke almindelig praksis, selv om det før var set, at en endelig rapport var anderledes en udkastet dertil, selv om udkastet var blevet godkendt af Kommissionen. Det var trods alt kontrahentens ansvar og pligt at fremlægge den endelige rapport i en form, som denne betragtede som hensigtsmæssig. Kommissionen ønskede ikke at gribe ind i en sådan proces.

Kommissionen havde ikke ret til at afvise en endelig rapport, fordi den betragtede den som videnskabeligt ukorrekt eller af nogen andre grunde end manglende overholdelse af kontraktens betingelser.

Ellers henviste den omfattende støttedokumentation, som klageren havde fremlagt, til mulige eller påstået samspil mellem forskellige administrative eller statslige organer i Irland, som Kommissionen ikke havde indflydelse på, samt til de forskellige fortolkninger af data, som var lagt til grund af klageren og den person, som udarbejdede den endelige rapport og betænkningen fra Europa-Parlamentet, hvis beslutninger ikke var bindende for Kommissionen.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger fastholdt klageren sin klage og fremsatte følgende yderligere bemærkninger:

Kommissionens tjenestemand med ansvar for projektet var ved flere lejligheder mellem maj 1997 og september 1997 pr. telefon blevet underrettet om, hvordan man havde blandet sig i projektet. I en skrivelse til denne tjenestemand af 3. november 1997⁷⁹ havde klageren påpeget, at han havde opdaget, at ministeriet ønskede redaktionel kontrol over den endelige rapport, før den blev offentliggjort.

Klageren afsluttede sin skrivelse af 11. august 2003 med en bemærkning om, at han oprindeligt havde ønsket en undskyldning og forsikringer om, at dette ikke ville ske igen, men at han nu ønskede det oprindelige udkast til den endelige rapport offentliggjort med en officiel forklaring på offentliggørelsen. Han ønskede som minimum at blive rensat for at have nægtet at tage del i videnskabelig censur og at få sit renommé genoprettet.

I sin efterfølgende skrivelse af 17. august 2003 forklarede klageren imidlertid, at han efter nærmere overvejelse ønskede at afvente resultatet af Ombudsmandens undersøgelse.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Efter en omhyggelig undersøgelse af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger fremgik det, at der var behov for yderligere undersøgelser. Med skrivelse af 8. september 2003 anmodede Ombudsmanden derfor Kommissionen om aktindsigt.

Den 8. oktober 2003 gennemgik Ombudsmandens kontor Kommissionens akter. Kommissionens tjenestemænd med ansvar for akterne forklarede, at når behandlingen af en sag vedrørende en undersøgelse blev afsluttet, blev ikke alle dokumenter bevaret. Derfor indeholdt akterne ikke udkastet til den endelige rapport, som var blevet afløst af den endelige rapport. Kommissionens tjenestemænd gav endvidere udtryk for, at der måtte have været telefonisk kontakt mellem

⁷⁸ Der henvises her til teksten i klagen 1574/2002/GG.

⁷⁹ Der blev tilsendt Ombudsmanden en kopi af denne skrivelse, som klageren havde erhvervet fra Kommissionen efter en begæring om aktindsigt i dokumenterne.

Kommissionen og kontrahenten, hvor Kommissionen havde anmodet om, at den endelige rapport blev fremlagt. Akterne indeholdt imidlertid ingen fortegnelse vedrørende en sådan telefonsamtale.

Kommissionens akter, som Ombudsmandens kontor gennemgik, indeholdt en håndskreven tilføjelse, som var dateret »den 18. marts«, og som tilsyneladende er tilføjet af O., som på dette tidspunkt arbejdede i GD Fiskeri. Selv om denne tilføjelse ikke direkte omtaler emnet, virker det sandsynligt, at den omhandler udkastet til den endelige rapport⁸⁰. Denne tilføjelse giver indtryk af, at den pågældende person opfattede resultaterne af denne rapport som værende kontroversielle.

AFGØRELSEN

1 Indledende bemærkninger

1.1 Nærværende klage omhandler en kontrakt (referencenr. PEM/93/06) mellem den irske havfiskeristyrelse og Europa-Kommissionens Generaldirektorat XIV (Fiskeri), i henhold til hvilken Kommissionen forpligtede sig til at afholde en del af udgifterne til en undersøgelse af »Det fysiske samspil mellem gråsæler og fiskeriudstyr«. Klageren, som på daværende tidspunkt arbejdede for styrelsen, og som var ansvarlig videnskabsmand på denne forskningskontrakt, gør gældende, at der blev foretaget gennemgribende ændringer i udkastet til den endelige rapport efter indgriben fra en anden irsk myndigheds side, nemlig det daværende ministerium for kommunikation, marine ressourcer og naturressourcer, efter at udkastet var blevet godkendt af Kommissionen.

1.2 Den Europæiske Ombudsmand kan ikke behandle klager over andre institutioner eller organer end Det Europæiske Fællesskabs institutioner og organer. Han ville derfor ikke kunne behandle klager over irske myndigheder. Nærværende klage er imidlertid rettet mod Kommissionen, hvorfor denne afgørelse kun omhandler påstandene mod Europa-Kommissionen.

2 Påstand om, at Kommissionen ikke burde have accepteret styrelsens ændringer

2.1 Klageren gør gældende, at Kommissionen ikke burde have accepteret styrelsens ændringer. Ifølge ham var de vigtigste resultater af udkastet til den endelige rapport, som blev fremlagt i marts 1997, enten blevet slettet, forkastet eller udvandet i den endelige rapport, som styrelsen fremlagde i april 1998.

2.2 Kommissionen er af den holdning, at det er kontrahentens ansvar at fremlægge den endelige rapport i en hensigtsmæssig form, og at Kommissionen ikke ønsker at gribe ind i en sådan proces. Selv om der kan argumenteres for, at Kommissionen ikke burde have accepteret en dårligt begrundet og uberettiget videnskabelig konklusion, kunne dette ikke sidestilles med et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side. Ifølge Kommissionen indeholdt kontrakten ikke et sådant krav, som klageren henviser til.

2.3 Ombudsmanden bemærker, at Kommissionen ikke anfægter klagerens påstand om, at der blev foretaget gennemgribende ændringer i udkastet til den endelige rapport, som Kommissionen havde godkendt.

2.4 I overensstemmelse med holdningen i Ombudsmandens afgørelse om klage 1574/2002/GG finder Ombudsmanden imidlertid, at Kommissionens holdning om, at det var kontrahentens ansvar og pligt at fremlægge den endelige rapport i en hensigtsmæssig form, synes at være rimelig.

2.5 Under disse omstændigheder kan det lægges til grund, at der ikke foreligger et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side, for så vidt angår denne påstand.

⁸⁰

Tilføjelsen henviser til »EU-logoet på omslaget«. Udkastet til den endelige rapport, som var blevet fremlagt den 4. marts 1997, har EU's logo på omslaget.

3 Påstand om, at Kommissionen har udvist forsømmelighed ved ikke at udbede sig årsager eller forklaringer til styrelsens ændringer

3.1 Klageren gør gældende, at Kommissionen har udvist forsømmelighed ved ikke at udbede sig årsager eller forklaringer til styrelsens ændringer.

3.2 Kommissionen påpeger, at det vigtigste parameter for at acceptere eller afvise en rapport, hvad enten det drejer sig om et udkast eller den endelige version, er, hvorvidt kontraktens betingelser er blevet overholdt. Dette var tilfældet med den her omtalte kontrakt. Hvis Kommissionen finder mangler i den videnskabelige analyse af resultaterne af det arbejde, der er udført i henhold til kontrakten, vil den fremsætte bemærkninger herom over for kontrahenten og anmode denne om at afhjælpe disse mangler. Dette var imidlertid ikke tilfældet for denne kontrakt, hverken for udkastet eller den endelige version. Hvis kontrahenten ønskede at ændre konklusionerne fra den videnskabelige analyse i sin endelige rapport, burde og var den berettiget til dette.

3.3 Ombudsmanden finder, at god forvaltningsskik kræver, at man optræder konsekvent⁸¹.

3.4 I nærværende sag undersøgte og godkendte Kommissionen udkastet til den endelige rapport i april 1997. I lyset af bestemmelserne i den relevante kontrakt betød dette, at styrelsen ikke behøvede at arbejde mere på denne undersøgelse ud over at fremlægge den endelige udgiftsopgørelse.

3.5 Ombudsmanden finder, at der her er tale om to forskellige aspekter med hensyn til Kommissionens forpligtelse til at optræde konsekvent.

3.6 For det første ville man, hvis Kommissionen mente, at kontrahenten stadig skulle fremlægge den endelige rapport, forvente, at Kommissionen havde sendt rykkerskrivelser til styrelsen, hvori den anmodede om fremlæggelse af den endelige rapport. De rykkerskrivelser, som Kommissionen sendte, henviser imidlertid kun til den endelige udgiftsopgørelse og ikke til rapporten. Dette er så mere bemærkelsesværdig, som den (forlængede) frist for den endelige rapport (udgangen af februar 1997) var langt overskredet. Selv om der måtte have været (uregistrerede) telefonsamtaler mellem Kommissionen og kontrahenten, har Ombudsmanden svært ved at tro, at Kommissionen skulle have undladt at fremsende en rykkerskrivelse og blot ventet, indtil den endelige rapport blev fremlagt i april 1998, hvilket var mere end et år efter, at den havde godkendt udkastet til den endelige rapport.

3.7 For det andet fremhæver Kommissionen, at den, hvis den finder mangler i den videnskabelige analyse af resultaterne af det arbejde, der er udført i henhold til en kontrakt, vil påpege disse mangler over for kontrahenten. Dette betyder, at Kommissionen undersøger en rapport med henblik på at finde eventuelle mangler og ikke bare uden videre godkender den fremlagte rapport. Det fremgår endvidere af de beviser, som Ombudsmanden har modtaget, at Kommissionen var bekendt med, (a) at indholdet af udkastet til den endelige rapport eventuelt var kontroversielt, (b) at det irske ministerium ønskede at udøve redaktionel kontrol over den endelige rapport, før den blev offentliggjort, (c) at den endelige rapport blev fremlagt mere end et år, efter at Kommissionen havde godkendt udkastet til den endelige rapport, og (d) at denne endelige rapport indeholdt gennemgribende ændringer i forhold til udkastet til den endelige rapport. I lyset af disse omstændigheder ville man kunne forvente, at Kommissionen ville gennemgå den endelige rapport grundigt. Der er imidlertid ikke noget, der tyder på, at Kommissionen gjorde dette, da den modtog den endelige rapport i april 1998.

3.8 Under disse omstændigheder finder Ombudsmanden, at Kommissionen burde have undersøgt den væsentligt ændrede rapport, som blev fremlagt i april 1998 mere end et år efter, at den havde godkendt udkastet til den endelige rapport. Kommissionen har ved ikke at gøre dette ikke opfyldt kravet om at optræde konsekvent. Dette udgjorde et tilfælde af fejl eller forsømmelser, og Ombudsmanden fremsætter derfor en kritisk bemærkning.

⁸¹ Jf. artikel 10, stk. 1, i den europæiske kodeks for god forvaltningsskik, som kan findes på Ombudsmandens websted (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

4 Klagerens påstande

4.1 Klageren udtrykte i sin klage håb om, at han ville modtage en undskyldning for det, der var sket, samt forsikringer om, at der ville blive gjort en indsats for at sikre, at noget sådant ikke ville ske igen. Klageren afsluttede sin skrivelse af 11. august 2003 med en bemærkning om, at han oprindeligt havde ønsket en undskyldning og forsikringer om, at dette ikke ville ske igen, men at han nu ønskede det oprindelige udkast til den endelige rapport offentliggjort med en officiel forklaring på offentliggørelsen. Han ønskede som minimum at blive rensset for at have nægtet at tage del i videnskabelig censur og at få sit renommé genoprettet.

4.2 Med skrivelse af 17. august 2003 forklarede klageren imidlertid, at han ved nærmere overvejelse ønskede at afvente resultatet af Ombudsmandens undersøgelse.

4.3 Under disse omstændigheder finder Ombudsmanden ikke, at der er behov for at behandle klagerens oprindelige påstande.

5 Konklusion

På baggrund af Ombudsmandens undersøgelser af denne klage er det nødvendigt at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

Ombudsmanden finder, at Kommissionen burde have undersøgt den væsentligt ændrede endelige rapport, som blev fremlagt i april 1998 mere end et år efter, at den havde godkendt udkastet til den endelige rapport. Kommissionen har ved ikke at gøre dette ikke opfyldt kravet om at optræde konsekvent. Dette udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Da disse aspekter af sagen vedrører et overstået hændelsesforløb, er det ikke relevant at søge en mindelig løsning. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

PÅSTAND OM UNDLADELSE AF AT BESVARE SPØRGSMÅL VEDRØRENDE UDBUDSBETINGELSER

Afgørelse om klage 949/2003/IJH over Europa-Kommissionen

I maj 2003 blev der på vegne af en virksomhed indgivet en klage til Ombudsmanden vedrørende Kommissionens udbud om oversættelse (AO2003), som blev offentliggjort den 17. april 2003.

Ifølge klageren var de relevante faktiske omstændigheder i det væsentligste følgende:

Klageren fandt en vis mangel på klarhed i udbudsbetingelserne, navnlig for så vidt angår de støttedokumenter, der skulle fremsendes med tilbuddet, og svarene på Kommissionens FAQ-websted⁸² gjorde kun forvirringen endnu større. Han sendte derfor adskillige e-mails, hvori han bad om uddybende oplysninger, til kontaktpersonen i Kommissionen. Han modtog imidlertid ikke nogen tilfredsstillende svar.

Klageren vedlagde sin klage kopier af disse e-mails til Kommissionen, hvori han bad om uddybende oplysninger. Det fremgår af disse e-mails, at den angivelige usikkerhed mellem udbudsbetingelserne og FAQ-webstedet hovedsagelig drejer sig om, hvorvidt kopier af støttedokumenter skulle attesteres.

⁸²

Dette er et websted med svar på hyppigt stillede spørgsmål (*Frequently Asked Questions*).

Klageren gør i det væsentligste gældende:

- (i) at Kommissionens FAQ-websted indeholdt oplysninger, som var uklare og muligvis i uoverensstemmelse med udbudsbetingelserne; og
- (ii) at Kommissionen undlod at besvare hans spørgsmål vedrørende udbudsbetingelserne.

UNDERSØGELSEN

Europa-Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

I en af sine e-mails til Kommissionen havde klageren stillet følgende spørgsmål vedrørende underleverandører: "Skal vi i forbindelse med udbuddet sende attesterede/notarielt bekræftede oplysninger om alle de oversættere, som vi muligvis vil benytte til et bestemt projekt? Vi kan inden for rammerne af vores ansøgning beskrive vores procedurer for udvælgelse af egnede oversættere og kunne beedige dette officielt, ligesom vi kunne attestere, at alle oversættere, der bruges på et projekt, overholder Deres minimumkrav til kvalifikationer. Ville dette være tilstrækkeligt? Vi kunne også sende beskrivende oplysninger om mulige oversættere, men skal alle disse være attesterede?". Klageren havde også spurgt, hvad det juridiske forhold mellem hans virksomheds underleverandører til Kommissionen var. Ifølge klageren fremgik dette ikke klart af de tilgængelige oplysninger.

Udbudsbetingelserne og mere specifikt artikel 2.3.3.2 var utvetydige med hensyn til de mulige krav. Der var ikke krav om attesterede oplysninger om medarbejdere eller om underleverandører. Dette blev bekræftet i FAQ-webstedets svar på følgende spørgsmål: "*Skal fotokopier af eksamensbeviser også attesteres? Skal de to kopier af tilbuddet også attesteres? Hvem skal kopierne attesteres af?*" I svaret blev det bl.a. anført, at "*til forskel fra anden støttedokumentation skal kopier af eksamensbeviser ikke attesteres*". Endvidere blev det i artikel 2.3.3.2. fastlagt, at "*under alle omstændigheder skal hovedkontrahenten påtage sig eneansvaret for opfyldelse af kontrakten*".

Klageren havde også kommenteret kravet om attesterede kopier generelt og specifikt svaret på et af spørgsmålene, nemlig "*til forskel fra anden støttedokumentation skal kopier af eksamensbeviser ikke attesteres*". Der skal indsendes ét originalt tilbud med originaler eller attesterede tro kopier. De to kopier skulle blot være fotokopier af det originale tilbud, herunder bilagene. Attesteringen skal foretages af en passende myndighed, f.eks. en advokat eller en notar. Egen attestering accepteres ikke." Klageren mente, at dette svar var tvetydigt, og undrede sig over, hvad det var for nogle attesterede dokumenter eller originaler, der skulle vedføjes, hvis ikke kopier af eksamensbeviser skulle attesteres.

Udbudsbetingelserne var utvetydige. Artikel 2.1.1. indeholdt seks mulige årsager til udelukkelse fra deltagelse i udbuddet. Svaret på spørgsmålet henviste tydeligt til denne artikel i udbudsbetingelserne, som utvetydigt anførte de dokumenter, som skulle vedføjes i original version eller i en attesteret tro kopi.

Klageren havde ydermere spurgt, hvorvidt en tro og love-erklæring afgivet under ed over for en notar var tilstrækkelig til at bevise, at hans virksomhed ikke var gået konkurs eller under konkursbehandling, eftersom det ikke var muligt at fremskaffe en attest om virksomhedens økonomiske stilling ("Certificate of Good Conduct") i Storbritannien.

Svaret på dette spørgsmål var at finde i sidste sætning i udbudsbetingelsernes artikel 2.1.1., hvori det anførtes, at "hvis ikke en sådan attest udstedes i det pågældende land, kan den erstattes af en tro og love-erklæring afgivet af tilbudsgiveren over for en retslig eller administrativ myndighed eller en notar i etableringslandet".

Som en generel kommentar til påstanden om manglende besvarelse af spørgsmål påpeger Kommissionen endvidere, at politikken vedrørende kontakt mellem tilbudsgiverne og den

kontraherende myndighed var beskrevet i udbudsbetingelsernes artikel 1.12⁸³. Eftersom svarene på klagerens spørgsmål alle var at finde i udbudsbetingelserne, med yderligere oplysninger om visse spørgsmål på FAQ-webstedet, og eftersom ingen andre tilbudsgivere havde stillet nogen af klagerens spørgsmål, foretog Kommissionen sig ikke noget. Med denne fremgangsmåde lod Kommissionen princippet om at sikre lige konkurrencevilkår for alle tilbudsgivere få forrang for Kommissionens politik om at besvare alle anmodninger om oplysninger.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger fremsatte klageren i det væsentligste følgende:

Den kendsgerning, at der ikke stilles krav om attesterede oplysninger om medarbejdere eller underleverandører i udbudsbetingelsernes artikel 2.3.3.2., betyder ikke nødvendigvis, at der ikke kræves nogen attesterede oplysninger, hvis et sådant krav antydes andetsteds. Som svar på et af spørgsmålene på FAQ-webstedet blev det anført, at *"til forskel fra anden støttedokumentation skal kopier af eksamensbeviser ikke attesteres. Der skal indsendes ét originalt tilbud med originaler eller attesterede tro kopier."* En fortolkning af denne formulering, som det var rimeligt at søge at få præciseret, er, at der for så vidt angår eksamensbeviser ikke stilles krav om attesterede kopier, men kun om originaler.

Endvidere var artikel 2.1.1. i udbudsbetingelserne tvetydig, idet den sidste sætning henviste til den foregående sætning, som kun henviste til underafsnit (d): *"tilbudsgiveren skal også ved hjælp af et nyere certifikat dokumentere, at han har opfyldt disse forpligtelser."* Det var slet ikke klart, at denne alternative metode til fremsendelse dokumentation også gjaldt underafsnit (a), (b) og (e), og svaret på klagerens spørgsmål kunne ikke nødvendigvis udledes af artiklens ordlyd. Endvidere forklarede Kommissionen i en senere udbudsprocedure, hvilke afsnit i artikel 2.1.1. der var omfattet af den sidste sætning i det afsnit.

Endelig var Kommissionens begrundelse for ikke at besvare klagerens spørgsmål, altså at ingen andre tilbudsgivere havde stillet lignende spørgsmål, og at denne politik var i overensstemmelse med princippet om at sikre lige konkurrencevilkår, absurd. Det var på ingen måde muligt at opnå fordele frem for andre tilbudsgivere, hvis præciseringerne blev offentliggjort. Alle tilbudsgivere ville have kunnet drage lige stor nytte af uddybende forklaringer.

AFGØRELSEN

1 Påstand om FAQ-webstedets uklarhed og uoverensstemmelse med udbudsbetingelserne

1.1 Klagen omhandler Kommissionens udbud om oversættelse (AO2003). Klageren gør gældende, at det ved læsning af FAQ-webstedet, sammen med udbudsbetingelserne, var uklart, hvorvidt der skulle fremsendes attesterede oplysninger om underleverandører. Det var også generelt uklart, hvilke kopier af støttedokumentationen der skulle attesteres, navnlig hvis kopier af eksamensbeviser ikke skulle attesteres.

1.2 Kommissionen anfører, at udbudsbetingelserne var utvetydige, for så vidt angår kravet om attesterede oplysninger om kopier. Endvidere bekræftede svaret på det pågældende spørgsmål blot det, der allerede fremgik klart af udbudsbetingelserne. Derfor skulle kopier af eksamensbeviser ikke attesteres, hvorimod kopier af dokumentation i henhold til udbudsbetingelserne artikel 2.1.1. skulle attesteres.

⁸³

Ombudsmanden går ud fra, at henvisningen til artikel 1.12. refererede til følgende del af artiklen: "Enhver kontakt mellem tilbudsgiverne og den kontraherende myndighed vedrørende dette udbud er forbudt, dog ikke i undtagelsestilfælde eller i følgende tilfælde: (a) før fristen for indsendelse af tilbud: – på tilbudsgivernes foranledning: Kommissionen må kun formidle yderligere oplysninger til interesserede med henblik på at præcisere kontraktens art. Potentielle tilbudsgivere kan kun fremsende eventuelle spørgsmål pr. e-mail til [den anførte] person. Spørgsmålene skal være entydige og præcise og indeholde en udtrykkelig henvisning til den relevante artikel i udbudsbetingelserne. De skal affattes på engelsk, fransk eller tysk, og svarene vil blive offentliggjort på webstedet /.../ på disse tre sprog. /.../«

1.3 Ombudsmanden påpeger, at oplysninger vedrørende dokumenter, som skal vedlægges et tilbud, skal være klare og utvetydige, især fordi et ufuldstændigt tilbud i de fleste tilfælde ikke kan laves om efter fristen for indsendelse af tilbud. I lyset af ordlyden i det spørgsmål, hvis svar indeholdt de pågældende oplysninger, finder Ombudsmanden ikke, at oplysningerne på FAQ-webstedet var uklare eller i uoverensstemmelse med udbudsbetingelserne. Ombudsmanden finder derfor ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side med hensyn til dette aspekt af klagen.

2 Påstand om Kommissionens undladelse af at besvare klagerens spørgsmål

2.1 Klageren gør gældende, at Kommissionen ikke besvarede hans spørgsmål vedrørende udbudsbetingelserne.

2.2 Kommissionen anfører, at den ikke foretog sig noget, fordi svarene på klagerens spørgsmål alle var at finde i udbudsbetingelserne med yderligere oplysninger på FAQ-webstedet. Kommissionen anfører også, at ingen af de øvrige tilbudsgivere havde stillet nogen af klagerens spørgsmål, og at Kommissionen med denne fremgangsmåde lod princippet om at sikre lige konkurrencevilkår for alle tilbudsgivere få forrang for Kommissionens politik om at besvare alle anmodninger om oplysninger.

2.3 Ombudsmanden påpeger for det første, at hans konklusion i afsnit 1.3 ovenfor (dvs. at visse oplysninger vedrørende det pågældende udbud i den specifikke kontekst ikke kan betragtes som værende uoverensstemmende eller uklare) ikke indebærer, at der ikke kunne være en gyldig grund til, at potentielle tilbudsgivere anmodede om uddybende oplysninger. Faktisk kunne sproget i udbudsbetingelsernes artikel 1.12.⁸⁴ med rimelighed lede tilbudsgiverne til at tro, at Kommissionen ville besvare alle spørgsmål, som opfyldte de deri fastlagte kriterier, og at lige konkurrencevilkår ville blive sikret gennem offentliggørelse af svarene på FAQ-webstedet.

2.4 For så vidt angår de spørgsmål, som klageren stillede, bemærker Ombudsmanden, at Kommissionen sendte klageren en e-mail om, at de ønskede oplysninger allerede var at finde i udbudsbetingelserne og på FAQ-webstedet. Efter Ombudsmandens mening var dette et passende svar på klagerens spørgsmål vedrørende det juridiske forhold mellem hans virksomheds underleverandører og Kommissionen, eftersom disse oplysninger nemt kunne hentes i de dokumenter, som Kommissionen opgav. Endvidere synes klageren vedrørende fortolkningen af udbudsbetingelsernes artikel 2.1.1. at have spurgt Kommissionen, hvorvidt en tro og love-erklæring var tilstrækkelig til at bevise, at hans virksomhed ikke var gået konkurs. Det var først i forbindelse med nærværende undersøgelse, at klageren uddybede sit spørgsmål til, hvordan den sidste sætning i artikel 2.1.1. skulle fortolkes i forhold til underafsnittene. Ombudsmanden finder Kommissionens svar på klagerens oprindelige spørgsmål, dvs. at svaret nemt kunne findes i artikel 2.1.1., og at det derfor var unødvendigt at offentliggøre et nyt svar på FAQ-webstedet, rimeligt.

2.5 Klagerens spørgsmål vedrørende oplysninger om underleverandører drejede sig imidlertid ikke kun om et muligt krav om attesterede kopier af eksamensbeviser, som var emnet for det svar på FAQ-webstedet, som Kommissionen henviste til. Klageren spurgte endvidere i det væsentligste, hvorvidt det var nødvendigt med oplysninger om alle potentielle oversættere/underleverandører, eller om det var tilstrækkeligt at beskrive den procedure, der anvendtes til at udvælge disse oversættere. Ombudsmanden finder ikke, at svaret på dette spørgsmål nemt kunne findes i udbudsbetingelserne eller på FAQ-webstedet. Endvidere finder Ombudsmanden ikke, at Kommissionens argument om, at svaret var at finde på FAQ-webstedet, var rimeligt i forbindelse med klagerens spørgsmål om, hvad det var for nogle attesterede dokumenter eller originaler, der skulle vedføjes, hvis ikke kopier af eksamensbeviser skulle attesteres⁸⁵.

⁸⁴ Se fodnote 83 ovenfor.

⁸⁵ I svaret stod der: "Til forskel fra anden støttedokumentation skal kopier af eksamensbeviser ikke attesteres. Der skal indsendes ét originalt tilbud med originaler eller attesterede tro kopier. De to kopier skulle blot være fotokopier af det originale tilbud, herunder bilagene. Attesteringen skal foretages af en passende myndighed, f.eks. en advokat eller en notar. Egen attestering accepteres ikke."

2.6 I lyset af ovenstående finder Ombudsmanden, at klageren på baggrund af udbudsbetingelsernes artikel 1.12.⁸⁶ med rimelighed kunne forvente, at Kommissionen offentliggjorde svarene til to af hans spørgsmål på FAQ-webstedet. God forvaltningsskik kræver, at de berettigede og rimelige forventninger, som offentligheden har i lyset af institutionens hidtidige handlemåde, respekteres⁸⁷. Kommissionens undladelse af at svare og offentliggøre sådanne svar udgjorde derfor et tilfælde af fejl eller forsømmelser, og Ombudsmanden vil fremsætte en kritisk bemærkning i den henseende.

3 Konklusion

På baggrund af Ombudsmandens undersøgelser af denne klage er det nødvendigt at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

På baggrund af udbudsbetingelsernes artikel 1.12. kunne klageren med rimelighed have forventet, at Kommissionen offentliggjorde svarene på to af hans spørgsmål på FAQ-webstedet. God forvaltningsskik kræver, at de berettigede og rimelige forventninger, som offentligheden har i lyset af institutionens hidtidige handlemåde, respekteres⁸⁸. Kommissionens undladelse af at svare og offentliggøre sådanne svar udgjorde derfor et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Da dette aspekt af sagen vedrører et overstået hændelsesforløb, var det ikke relevant at søge en mindelig løsning. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

3.4.4 Det Økonomiske og Sociale Udvalg

PÅSTAND OM, AT KLAGER GAV "FALSKE OPLYSNINGER" I FORBINDELSE MED ANSÆTTELSE

Afgørelse om klage 852/2003/OV over Det Økonomiske og Sociale Udvalg

KLAGEN

Baggrunden for nærværende klage er følgende:

Klageren indgav den 14. og 22. maj 2002 en klage til Den Europæiske Ombudsmand (ref. 906/2002/OV) over Det Økonomiske og Sociale Udvalg (herefter benævnt "ØSU") for at have indstillet hans ansættelsesprocedure.

Klageren havde deltaget i Europa-Parlamentets udvælgelsesprøve PE/86/A for engelsksprogede sekretærer. Han blev i en skrivelse af 29. juni 1999 fra Parlamentets tjeneste for udvælgelsesprøver underrettet om, at hans navn ikke var medtaget på reservelisten. Klageren fik imidlertid den opfattelse, at han havde bestået udvælgelsesprøven. I januar 2002 ansøgte han derfor om en stilling som tjenestemand i ØSU. I februar 2002 tilbød ØSU ham et job, og klageren gennemgik lægeundersøgelsen. I marts 2002 underrettede ØSU klageren om, at de ikke kunne ansætte ham, fordi han ikke havde bestået Europa-Parlamentets udvælgelsesprøve og ikke var optaget på reservelisten. I maj 2002 klagede klageren til Ombudsmanden og gjorde gældende, at ØSU uretmæssigt havde indstillet hans ansættelsesprocedure.

⁸⁶ Se fodnote 83 ovenfor.

⁸⁷ Artikel 10 i den europæiske kodeks for god forvaltningsskik, som Europa-Parlamentet vedtog i sin beslutning C5-0438/2000 af 6.9.2001 (kan findes på Ombudsmandens websted: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

⁸⁸ Artikel 10 i den europæiske kodeks for god forvaltningsskik, som Europa-Parlamentet vedtog i sin beslutning C5-0438/2000 af 6.9.2001 (kan findes på Ombudsmandens websted: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

Den 16. december 2002 afsluttede Ombudsmanden behandlingen af sagen og konkluderede, at der ikke forelå noget tilfælde af fejl eller forsømmelser fra ØSU's side. Da klageren havde fremsat nye anbringender i sine bemærkninger af 30. november 2002, oplyste Ombudsmanden ham om, at han kunne indgive en ny klage.

Den 30. april 2003 skrev klageren tilbage til Ombudsmanden og indgav en ny klage, som kan sammenfattes således:

I sin udtalelse om klage 906/2002/OV anførte ØSU, at klagerens ansættelsesprocedure blev iværksat på grundlag af *"falske oplysninger fra klageren"*. Opgivelse af falske oplysninger er en alvorlig forseelse, idet det indebærer forsætlig tilbageholdelse eller ændring af oplysninger med henblik på at vildlede. Klageren mener, at denne anklage mod ham er uberettiget, fordi han handlede i god tro og frivilligt gav ØSU alle de relevante oplysninger, som han havde til sin rådighed. Endvidere har ØSU med denne anklage overtrådt artikel 12 (*"høflighed"*) i den europæiske kodeks for god forvaltningsskik. ØSU kunne venligt have påpeget over for klageren, at hans handlinger var baseret på en uheldig misforståelse, og undskyldt for, at den ikke havde opdaget denne misforståelse.

Klageren gør i det væsentligste gældende, at ØSU's udtalelse om, at han gav falske oplysninger er uberettiget og udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser. Han nedlægger påstand om et fuldt skriftligt dementi og en undskyldning, også skriftligt, for uretmæssigt at drage hans personlige hæderlighed og integritet i tvivl.

UNDERSØGELSEN

Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse

ØSU bemærkede for det første, at Ombudsmanden i sin afgørelse af 16. december 2002 konkluderede, at der ikke forelå et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra ØSU's side, idet klageren ikke var optaget på reservelisten.

ØSU anførte derpå, at der ikke kunne udledes nogen generelle uoverensstemmelser, nogen injurier eller anklager af ordlyden i dens erklæringer i udtalelsen i sag 906/2002/OV. Disse erklæringer var på ingen måde injurierende.

Klageren har brugt den eventuelle lighed mellem "at bestå en udvælgelsesprøve" og "at blive valgt som mulig kandidat" til stillingen som grundlag for hele sin forsvarsstrategi i begge de klager, han har indgivet til Ombudsmanden. Denne strategi er i strid med artikel 28, litra d), og 30 samt bilag III i tjenestemandsvedtægten. Klageren var ikke helt ærlig over for de tjenestemænd fra ØSU, som først kontaktede ham for at iværksætte ansættelsesproceduren. Han spillede på den mulige tvetydighed i begreberne "at bestå en udvælgelsesprøve" og "at blive valgt som mulig kandidat", og de personer, som var ansvarlig for hans ansættelse, troede, at han var blevet optaget på reservelisten. Klageren afgav selv ufuldstændige oplysninger til ØSU og skal tage de logiske konsekvenser af sine illoyale handlinger. ØSU har på ingen måde søgt at miskreditere klageren og har ikke fremsagt nogen injurier mod ham.

ØSU bemærkede endvidere, at klagen rent proceduremæssigt ikke bør antages, a) fordi klageren har indgivet sin klage som svar på ØSU's udtalelser afgivet under henvisning til udvalgets ret til kontradiktion, og at det spørgsmål, der rejses her, dermed er et proceduremæssigt problem, som skal løses som en del af de procedurer, der anvendes til indledningsvist at træffe afgørelse om en klage; og b) fordi klageren ikke har rettet forudgående administrative henvendelser i forbindelse med denne nye klage.

ØSU konkluderede, at klagen derfor ikke skulle antages til behandling eller afvises.

Klagerens bemærkninger

Klageren fastholdt sin klage og fremsendte ni sider med bemærkninger, som kan sammenfattes således: Han beklagede, at ØSU ikke syntes på nogen måde at have til hensigt at opfylde hans

anmodning om et skriftligt dementi af anklagen om, at han gav falske oplysninger, samt en undskyldning. Han fastholdt sin anmodning og var åben over for en mindelig løsning. Klageren håbede, at Ombudsmanden ville bemærke den arrogance og mangel på respekt, som ØSU udviste, idet det forværrede en allerede alvorlig situation yderligere.

For så vidt angår klagens antagelighed, bemærkede klageren, at Ombudsmandens beslutning om at antage den aktuelle klage er helt i overensstemmelse med Ombudsmandens fortolkning af sine procedurer, ifølge hvilke tvivlen skal komme klageren til gode, hvis der hersker tvivl om, hvorvidt der er rettet forudgående administrative henvendelser. Endvidere var ØSU bekendt med de kendsgerninger, der lå til grund for den aktuelle klage, fra klage 906/2002/OV.

Klageren gentog, at hans opfattelse af, at han havde bestået åben udvælgelsesprøve PE/86/A, var legitim, og at han var i god tro, som følge af de på daværende tidspunkt tilgængelige oplysninger. Han handlede dermed i god tro, da han i sine skrivelser til ØSU hævdede, at han var bestået.

ØSU dementerede ikke på noget tidspunkt sin anklage om, at klageren havde afgivet falske oplysninger, og fremlagde ingen oplysninger til bevis for denne klage. I stedet forværrede ØSU situationen ved at hævde, at klageren ikke var ærlig over for ØSU's tjenestemænd, at han spillede på den mulige tvetydighed i begreberne, at han selv havde afgivet ufuldstændige oplysninger til ØSU, og at han burde tage konsekvenserne af sine illoyale handlinger. Disse nye anklager er ubegrundede og ubekræftede som den anklage, der er genstand for nærværende klage. ØSU søgte igen forsætligt at miskreditere klageren ved at fremsætte injurierende anklager mod ham.

Hvis tjenestemænd med speciale i personaleanliggender på baggrund af kopier af skrivelser fra Europa-Parlamentet vedrørende hans ansøgning kunne konkludere, at klageren var egnet til ansættelse som tjenestemand, kunne en europæisk borger uden indgående viden om institutionens ansættelsesprocedurer vel også tilgives for i god tro at have nået til samme konklusion. Ansvar for at kende ansættelsesprocedurerne påhviler Fællesskabets institutioner og ikke borgerne. Klageren afgav ethvert personligt ansvar ved at give ØSU alle de relevante oplysninger, herunder dokumentation.

AFGØRELSEN

1 Klagens antagelighed

1.1 ØSU sætter i sin udtalelse spørgsmålstejn ved klagens antagelighed af to årsager: a) det rejste spørgsmål er et proceduremæssigt problem, som skal løses som en del af de procedurer, der anvendes til indledningsvist at træffe afgørelse om en klage, og b) klageren har ikke rettet forudgående administrative henvendelser i forbindelse med denne nye klage.

1.2 I artikel 2.4 i Den Europæiske Ombudsmands statut⁸⁹ fastlægges det, at "der skal forinden være rettet de *forholdne* administrative henvendelser til de berørte institutioner eller organer". I sin årsberetning for 1995 anførte Ombudsmanden med hensyn til fortolkningen af betingelserne for at blive antaget til behandling, at en overdreven teknisk eller legalistisk indgangsvinkel til at vurdere antageligheden af klager om mulige tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Fællesskabets institutioners eller organers side ville være upassende. Hvis der f.eks. er tvivl om, hvorvidt der har været tilstrækkelig forudgående kontakt, skal sådan tvivl normalt komme klageren til gode. Hvis klagen uretmæssigt vurderes at være uantagelig, bringes borgerens rettigheder i fare.⁹⁰

1.3 Ombudsmanden bemærker, at den anklage, som er genstand for den aktuelle klage, er tæt forbundet med den sag, der blev undersøgt inden for rammerne af undersøgelsen af klage 906/2002/OV. Klageren klagede første gang over denne anklage i forbindelse med sin tidligere klage, nemlig

⁸⁹ Europa-Parlamentets afgørelse af 9. marts 1994 vedrørende ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv, EFT L 113 af 04.05.94, s. 15.

⁹⁰ Ombudsmandens årsberetning for 1995, side 20-21.

i sine bemærkninger til ØSU's udtalelse. ØSU blev underrettet om dette, idet Ombudsmanden sendte ØSU en kopi af sin afgørelse af 16. december 2002, hvori den anklage, der er genstand for nærværende klage, blev nævnt.

1.4 På baggrund af ovenstående finder Ombudsmanden, at betingelsen om "fornødne" administrative henvendelser er blevet opfyldt i nærværende klage. Det ville have været upassende og overdrevet legalistisk, hvis Ombudsmanden havde bedt klageren om igen at kontakte ØSU, før han klagede til Ombudsmanden. Klagen kan derfor antages til behandling.

2 Udtalelsen om, at klageren gav "falske oplysninger", og kravet om dementi af denne udtalelse

2.1 Klageren gjorde gældende, at ØSU's erklæring i sin udtalelse om klage 906/2002/OV om, at han afgav falske oplysninger, er ubegrundet og udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser. Han nedlægger påstand om, at ØSU skal give et fuldt skriftligt dementi og en undskyldning, også skriftligt, for uretmæssigt at drage hans personlige hæderlighed og integritet i tvivl. Klageren gør gældende, at han handlede i god tro.

2.2 ØSU anførte, at klagen skulle afvises, idet der ikke kunne udledes nogen generelle uoverensstemmelser, nogen injurier eller anklager af ordlyden i dens erklæringer i udtalelsen i sag 906/2002/OV. ØSU har på ingen måde søgt at miskreditere klageren. Klageren spillede på den mulige tvetydighed i begreberne, afgav selv ufuldstændige oplysninger til ØSU og skal tage de logiske konsekvenser af sine illoyale handlinger.

2.3 Ombudsmanden minder om, at klagerens ansøgning om en stilling i ØSU var baseret på følgende tekst i skrivelsen fra Europa-Parlamentets tjeneste for udvælgelsesprøver af 29. juli 1999 vedrørende klagerens deltagelse i åben udvælgelsesprøve PE/86/A: *"Jeg beklager at måtte meddele Dem, at Deres navn ikke kunne optages på listen over egnede kandidater, fordi De, selv om De bestod alle prøverne, og fik de krævede 60 % af pointene i alle skriftlige og mundtlige prøver, ikke er blandt de 13 bedste kandidater, som listen over egnede kandidater er begrænset til"*. Som anført i Ombudsmandens afgørelse af 16. december 2002 om klage 906/2002/OV fremgår det klart af indledningen *"Jeg beklager at måtte meddele Dem"*, at klageren ikke havde bestået udvælgelsesprøven. Klagerens opfattelse af, at han havde bestået udvælgelsesprøven og kunne ansøge om en stilling i ØSU, var ikke korrekt.

2.4 ØSU anførte i sin udtalelse om klage 906/2002/OV, at klageren afgav "falske" oplysninger. Ombudsmanden bemærker, at en af de normalt accepterede betydninger af ordet falsk er "forsætligt usandt". I sin udtalelse om den aktuelle klage har ØSU ikke fremlagt nogen beviser for, at klageren forsætligt havde afgivet usande oplysninger. ØSU kunne i sin udtalelse om den aktuelle klage have trukket enhver antydning om, at klageren ikke handlede i god tro, tilbage og undskyldt. I stedet fremsatte ØSU yderligere insinuationer om ond tro – uden begrundelse – ved at anføre, at klageren *"har brugt den eventuelle lighed mellem disse to begreber som grundlag for hele sin forsvarsstrategi"* og *"skal nu tage de logiske konsekvenser af sine illoyale handlinger"*.

2.5 Når Fællesskabets institutioner eller organer anfører at have handlet korrekt og ikke kan beskyldes for fejl eller forsømmelser, er det hensigtsmæssigt, at de forklarer deres handlinger og grundene hertil. Dette fremmer normalt forståelsen for forvaltningens handlinger. Uhensigtsmæssig sprogbrug virker kun provokerende og giver et negativt indtryk af den pågældende institution og Fællesskabets forvaltning generelt⁹¹. Ovenstående uddrag fra ØSU's udtalelse viser, at udvalget har svaret i et sprog, som er anderledes end det, Fællesskabets institutioner og organer normalt bruger i deres udtalelser til Ombudsmanden.

2.6 God forvaltningsskik kræver, at institutionerne er korrekte og høflige i deres forbindelser med offentligheden. Sker der en fejl, som krænker en borgers rettigheder eller interesser, undskylder tjenestemanden fejlen og bestræber sig på at afhjælpe dens negative følger så hurtigt som muligt⁹².

⁹¹ Se Ombudsmandens afgørelse af 13. marts 2002 i undersøgelse på eget initiativ OI/1/2002/OV om CEDEFOP, Ombudsmandens årsberetning for 2002, s. 204. Se også på <http://www.euro-ombudsman.eu.int/decision/en/02oil.htm>.

⁹² Artikel 12, stk. 1 og 3, i den europæiske kodeks for god forvaltningsskik.

ØSU har i nærværende sag ikke overholdt sin forpligtelse til at optræde høfligt. Dette udgør et tilfælde af fejl og forsømmelser, og Ombudsmanden fremsætter derfor en kritisk bemærkning nedenfor.

3 Konklusion

På baggrund af Ombudsmandens undersøgelser af denne klage er det nødvendigt at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

God forvaltningsskik kræver, at institutionerne er korrekte og høflige i deres forbindelser med offentligheden. Sker der en fejl, som krænker en borgers rettigheder eller interesser, undskylder tjenestemanden fejlen og bestræber sig på at afhjælpe dens negative følger så hurtigt som muligt⁹³. ØSU har i nærværende sag ikke overholdt sin forpligtelse til at optræde høfligt. Dette udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Da dette aspekt af sagen vedrører et overstået hændelsesforløb, og i lyset af ØSU's holdning i sine udtalelser om nærværende sag og klage 906/2002/OV, er det ikke relevant at søge en mindelig løsning. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

3.4.5 Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig

UBEGRUNDEDE ANKLAGER OM BESTIKKELSE MOD JOURNALIST

Afgørelse om klage 1840/2002/GG over Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig

Dette er en kort sammenfatning af afgørelsen, som ikke kunne offentliggøres i sin helhed på grund af sin længde. Sammenfatningen omhandler kun ét aspekt af sagen, som også omfattede andre påstande. Afgørelsens fulde tekst er tilgængelig på Ombudsmandens websted på tysk og engelsk: <http://www.euro-ombudsman.eu.int/decision/en/021840.htm>

Klageren er korrespondent i Bruxelles for det tyske ugeblad "Stern". Stern offentliggjorde to artikler om angivelige uregelmæssigheder, som en EU-tjenestemand, Paul van Buitenen, havde givet oplysninger om, og de dermed forbundne undersøgelser i Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig. Disse artikler var baseret på fortrolige dokumenter, som klageren havde fået adgang til. OLAF offentliggjorde derfor en pressemeddelelse om, at "en" journalist havde fået adgang til en række dokumenter om denne undersøgelse, og at det havde besluttet at åbne en intern undersøgelse om bl.a. påstanden om, at de relevante dokumenter var blevet fremskaffet ved at "betale en tjenestemand". Den 4. april 2002 citerede avisen *European Voice* en talsmand for OLAF for at sige, at OLAF havde fået prima facie-bevis for, at en betaling kan have fundet sted.

Klageren mente, at OLAF havde handlet ukorrekt ved i en pressemeddelelse og i sine udtalelser til *European Voice* at offentliggøre anklager om bestikkelse, som kun kunne have været rettet mod ham og hans avis.

I forbindelse med Ombudsmandens undersøgelse anførte OLAF, at beslutningen om at meddele, at der var åbnet en intern undersøgelse, blev truffet efter nøje overvejelse. I lyset af de alvorlige følger af muligheden for, at en tjenestemand i OLAF var ansvarlig for ulovlig videregivelse af fortrolige og personlige oplysninger, besluttede OLAF's direktør offentligt og på den mest gennemsigtige måde at meddele, at OLAF var i færd med at undersøge disse forseelser med henblik på at finde de ansvarlige og undgå flere tilfælde i fremtiden. På grundlag af specifikke oplysninger, som OLAF

⁹³

Artikel 12, stk. 1 og 3, i den europæiske kodeks for god forvaltningsskik.

havde modtaget, havde det endvidere grund til at tro, at en OLAF-tjenestemand eller en anden EU-tjenestemand ved mindst én lejlighed var blevet betalt for at udlevere fortrolige dokumenter. Man var stadig i færd med at undersøge, om dette faktisk var sket. OLAF havde endvidere anført, at henvisningen til "en" journalist var neutral og ikke gjaldt nogen bestemte personer.

Efter at have gennemgået OLAF's udtalelse og klagerens bemærkninger anførte Ombudsmanden, at god forvaltningsskik kræver, at tjenestemænd i deres afgørelser sikrer, at de iværksatte foranstaltninger står i forhold til det tilstræbte mål. Tjenestemanden undgår navnlig at begrænse borgernes rettigheder eller at pålægge borgerne byrder, når disse begrænsninger eller byrder ikke står i et rimeligt forhold til formålet med handlingen⁹⁴. Disse standarder burde ikke kun gælde for afgørelser, men også for forvaltningernes virksomhed generelt. De er derfor også relevante i forbindelse med videregivelse af oplysninger.

Ombudsmanden glædede sig i princippet over, at OLAF havde besluttet at handle på den "mest gennemsigtige måde". En sådan fremgangsmåde er i overensstemmelse med EU's institutioners og organers forpligtelse til at træffe beslutninger så åbent som muligt (EU-traktatens artikel 1). En insinuation om bestikkelse er en alvorlig anklage, som sandsynligvis vil ødelægge en journalists rygte. Sådanne insinuationer må derfor ikke fremsættes offentligt uden et tilstrækkeligt alvorligt grundlag, som kan undersøges offentligt. Ombudsmanden fandt ikke, at OLAF havde godtgjort, at offentliggørelsen af mistanken om bestikkelse var nødvendig for dets arbejde og i overensstemmelse med det tilstræbte mål. Han fremsatte derfor følgende forslag til henstilling over for OLAF i overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, i Den Europæiske Ombudsmands statut:

OLAF bør overveje at trække de bestikkelsesanklager, som blev offentliggjort, og som kunne forstås som værende rettet mod klageren, tilbage.

OLAF meddelte Ombudsmanden, at det accepterede forslaget til henstilling, og at det havde imødekommet det ved at offentliggøre en pressemeddelelse. I det relevante afsnit i pressemeddelelsen står der følgende: "OLAF's undersøgelser er endnu ikke afsluttede, men OLAF har indtil videre ikke fundet beviser for, at en sådan betaling blev foretaget."

Ombudsmanden var enig i klagerens synspunkt om, at denne pressemeddelelse ikke i tilstrækkelig grad imødekom Ombudsmandens forslag til henstilling. I stedet for at trække bestikkelsesanklagerne tilbage havde OLAF blot anført, at den "indtil videre" ikke havde fundet tilstrækkelige beviser til støtte for disse anklager. Under disse omstændigheder er de foranstaltninger, som OLAF har truffet, klart utilstrækkelige til at afhjælpe dette tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Ombudsmanden fandt, at en kritisk bemærkning kunne give klageren tilstrækkelig oprejsning, og at det derfor ikke var passende at fremlægge en særlig beretning for Europa-Parlamentet.

Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen med følgende kritiske bemærkning:

OLAF har ved at fortsætte med at fremsætte anklager om bestikkelse uden tilstrækkelige beviser, som kan gøres til genstand for en offentlig undersøgelse, gået ud over, hvad der står i et rimeligt forhold til formålet med handlingen. Dette udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

⁹⁴

Jf. artikel 6, stk. 1, i den europæiske kodeks for god forvaltningsskik, som kan findes på Ombudsmandens websted (www.euro-ombudsman.eu.int).

3.5 FORSLAG TIL HENSTILLINGER, DER ER GODKENDT AF INSTITUTIONEN

3.5.1 Rådet for Den Europæiske Union

RÅDET GIVER DELVIS AKTINDSIGT I ÅRSBERETNINGEN FRA GRUPPEN VEDRØRENDE EN ADFÆRDSKODEKS FOR ERHVERVSBEKATNING

Afgørelse om klage 573/2001/IJH (fortrolig) over Rådet for Den Europæiske Union

KLAGEN

Klagen blev indgivet af en statsautoriseret revisor. Den blev på klagerens anmodning erklæret fortrolig i overensstemmelse med artikel 2, stk. 3, i Ombudsmandens statut.

Klageren anfægtede Rådets afvisning af med henvisning til Rådets afgørelse 93/731 at give aktindsigt i Rådets dokument 13563/00, som er den anden årsberetning fra Gruppen vedrørende en Adfærdskodeks for Erhvervsbeskatning til Økofin-Rådet. Rådet afslog at give aktindsigt i dokumentet med henvisning til artikel 4, stk. 2, i Rådets afgørelse 93/731 af hensyn til tavshedspligten om Rådets drøftelser.

Ombudsmanden fandt, at Rådets afgørelse om at nægte aktindsigt udgjorde et tilfælde af fejl eller forsømmelser, fordi:

(i) Rådets ræsonnement hverken forklarede dets interesse i tavshedspligten om Rådets drøftelser med hensyn til det pågældende dokument eller viste, at offentliggørelse af dokumentet ville være til alvorlig skade for Rådets beslutningsproces. Ombudsmanden bemærkede, at Rådet ikke forklarede, hvori forskellene mellem den anden årsberetning fra Gruppen vedrørende en Adfærdskodeks for Erhvervsbeskatning og den første årsberetning, som blev offentliggjort, lå.

(ii) Rådet undlod at tage stilling til spørgsmålet om delvis aktindsigt. Ifølge Domstolens retspraksis er Rådet, i forbindelse med anvendelse af afgørelse 93/731, forpligtet til at undersøge, om der skal gives delvis aktindsigt i oplysninger, der ikke er omfattet af undtagelserne.⁹⁵ Delvis aktindsigt er endvidere udtrykkeligt foreskrevet i artikel 4, stk. 6, i forordning 1049/2001.

I sin afgørelse af 17. juni 2002 fremsatte Ombudsmanden derfor et forslag til henstilling over for Rådet i overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, i Den Europæiske Ombudsmands statut om at genoverveje begæringen i henhold til forordning 1049/2001⁹⁶, som erstattede Rådets afgørelse 93/731.

Ombudsmanden fandt endvidere, at det pågældende dokument kunne vedrøre Rådets lovgivningsarbejde, og at Rådet skulle tage højde herfor.

I sin detaljerede udtalelse om forslaget til henstilling konkluderede Rådet, at afsnit 1-4, 13, 14 og 24 i dokument 13563/00 og punkt 1-8 og 14-16 i bilag I ikke er omfattet af nogen undtagelser og kan offentliggøres. For så vidt angår de resterende dele af dokumentet, besluttede Rådet at afslå at give aktindsigt med henvisning til artikel 4, stk. 3, første afsnit, i forordning 1049/2001.

⁹⁵ Sag C-353/99 P, *Rådet for Den Europæiske Union mod Heidi Hautala*, Sml. 2001 I, s. 9565, præmis 87.

⁹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter, EFT L 145 af 31.5.2001, s. 43.

Rådet gav også en detaljeret forklaring på, hvordan indholdet i og karakteren af den anden beretning fra Gruppen vedrørende en Adfærdskodeks for Erhvervsbeskatning er væsentlig forskellig fra den første beretning.

Ombudsmanden fandt, at Rådet i sin detaljerede udtalelse gav en tilfredsstillende forklaring på spørgsmålene i Ombudsmandens forslag til henstilling, og at Rådets ræsonnement i lyset af den gældende fællesskabsret var tilstrækkelig begrundelse for ikke at give aktindsigt, selv om det pågældende dokument er et lovgivningsmæssigt dokument.

Ombudsmanden lukkede derfor sagen med henvisning til, at Rådet havde taget rimelige skridt til at imødekomme forslaget til henstilling.

Forslaget til henstilling i sin helhed kan findes på: <http://www.curo-ombudsman.eu.int/recommen/en/010573.htm>.

RÅDET GIVER AKTINDSIGT I ANSØGERES RETTEDE BESVARELSER

Afgørelse om klage 2097/2002/GG og 2059/2002/IP over Rådet for Den Europæiske Union

Klage 2097/2002/GG

KLAGEN

Klageren, der er tysk statsborger, deltog i udvælgelsesprøve Rådet/C/412 for tysksprogede sekretærer (stillingsgruppe C5). Udvælgelsesprøven bestod af fire dele: to multiple choice-prøver (A og B), en skriftlig prøve med anvendelse af pc (C) og en mundtlig prøve (D). Den skriftlige prøve var opdelt i tre prøver. I den anden af disse prøver (prøve b) skulle ansøgerne fra 45 maskinskrivne linjer med håndskrevne rettelser og henvisninger samt slåfejl og grammatiske fejl udarbejde en renskrift med layout. Der ville blive givet fra 0 til 40 point for teksten. For at bestå skulle man opnå 24 point.

Den 12. november 2002 underrettede Rådet hende om, at hun kun havde fået 18 point for prøve C.b, og at hun derfor ikke fik adgang til at deltage i den mundtlige prøve.

Med skrivelse af 20. november 2002 til Rådet oplyste klageren, at hun aldrig før havde taget en sådan prøve, og tilføjede, at idet hun stadig var interesseret i at arbejde for de europæiske institutioner, ville det være en stor hjælp at vide, hvorfor hun ikke var bestået. Klageren anmodede derfor om aktindsigt i bedømmelsen af den pågældende besvarelse.

I sit svar af 27. november 2002 underrettede Rådet klageren om, at udvælgelseskomitéen igen havde behandlet hendes opgave og besluttet at bekræfte den oprindelige bedømmelse. Rådet tilføjede, at det desværre ikke var muligt at give klageren aktindsigt i besvarelsen.

I sin klage til Ombudsmanden fremhævede klageren, at Rådets afslag på at give hende aktindsigt i den rettede besvarelse var uacceptabel. Hun påpegede, at der ikke var givet nogen begrundelse herfor. Klageren tilføjede, at dette afslag gjorde det umuligt for hende at forstå, hvorfor hun ikke havde bestået den pågældende prøve.

UNDERSØGELSEN

Rådets udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Rådet følgende bemærkninger:

Ifølge tjenestemandsvedtægtens bilag III, artikel 6, er udvælgelseskomitéens arbejde fortroligt. Som allerede fastlagt af Domstolen har denne fortrolighed til formål at sikre udvælgelseskomitéen uafhængighed og objektivitet i arbejdet ved at beskytte den mod enhver udefra kommende indblanding eller pression. Dette er således til hinder for, dels at der videregives oplysninger om de enkelte komitémedlemmers stillingtagen, dels at der afsløres forhold, der angår en vurdering af de enkelte ansøgere eller disse indbyrdes⁹⁷. Den fortrolige karakter af udvælgelseskomitéens arbejde forhindrer endvidere offentliggørelse af bedømmelseskriterierne, som er en uadskillelig del af de sammenlignende bedømmelser, som komitéen foretager af de forskellige ansøgers kvalifikationer⁹⁸.

Forpligtelsen til at holde udvælgelseskomitéens arbejde fortroligt forhindrede den i at give en ansøger aktindsigt i hans eller hendes rettede besvarelse, eftersom denne ville afsløre de forskellige komitémedlemmers holdninger til bedømmelsen af ansøgere.

Offentliggørelse af de karakterer, der var givet i de forskellige prøver, udgjorde en passende begrundelse for udvælgelseskomitéens beslutning.

Klagerens bemærkninger

Klageren fremsendte ingen bemærkninger.

FORSLAGET TIL HENSTILLING

Den 16. april 2003 fremsatte Ombudsmanden følgende forslag til henstilling til Rådet i overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, i Den Europæiske Ombudsmands statut:

Rådet for Den Europæiske Union bør give klageren aktindsigt i hendes rettede besvarelse.

Dette forslag til henstilling var baseret på følgende betragtninger:

1 Klageren, der er tysk statsborger, deltog i udvælgelsesprøve Rådet/C/412 for tysksprogede sekretærer (stillingsgruppe C5). Efter at klageren blev underrettet om, at hun ikke havde bestået en af de skriftlige prøver i denne udvælgelsesprøve, anmodede hun om aktindsigt i sin rettede besvarelse. Rådet afslog denne anmodning. I sin klage til Ombudsmanden gav klageren udtryk for, at dette ikke var acceptabelt.

2 Rådet påpegede i sin udtalelse, at udvælgelseskomitéens arbejde ifølge tjenestemandsvedtægtens bilag III, artikel 6, er fortroligt, og at dette havde til formål at sikre udvælgelseskomitéen uafhængighed og objektivitet i arbejdet. Efter Rådets mening forhindrede forpligtelsen til at holde udvælgelseskomitéens arbejde fortroligt den i at give en kandidat aktindsigt i hans eller hendes rettede besvarelse, eftersom denne ville afsløre de forskellige komitémedlemmers holdninger til bedømmelsen af kandidater.

3 Den Europæiske Ombudsmand har allerede behandlet spørgsmålet om aktindsigt i ansøgers rettede besvarelser i klager over Europa-Kommissionen⁹⁹ og Europa-Parlamentet¹⁰⁰.

4 På baggrund af sin undersøgelse vedrørende Kommissionens ansættelsesprocedurer fremlagde Ombudsmanden den 18. oktober 1999 en særlig beretning for Europa-Parlamentet¹⁰¹, som indeholder følgende betragtninger:

»Ombudsmanden er ikke bekendt med, at der inden for fællesskabsretten skulle findes bestemmelser, eller at fællesskabsdomstolene skulle have fastlagt en retspraksis, som forhindrer Kommissionen i at give en ansøger,

⁹⁷ Sag 89/79, *Bonu mod Rådet*, Sml. 1980, s. 553, præmis 5.

⁹⁸ Sag C-254/95 P, *Parlamentet mod Innamorati*, Sml. 1996 I, s. 3423, præmis 29.

⁹⁹ Undersøgelse på eget initiativ 1004/97/(PD)/GG.

¹⁰⁰ Klage 457/99/IP, 610/99/IP, 1000/99/IP og 25/2000/IP.

¹⁰¹ EFT C 371 af 22.12.1999, s. 12.

som deltager i en skriftlig prøve tilladelse til at se sin egen rettede besvarelse. Ifølge tjenstemandsvedtægten bilag 3, artikel 6, er udvælgelseskomitéens arbejde fortroligt. Udvælgelseskomitéens drøftelser bør derfor forblive fortrolige, hvilket dog ikke nødvendigvis indebærer, at en ansøger skal nægtes aktindsigt i sin egen rettede besvarelse.

Kommissionens væsentligste argument for at nægte aktindsigt vedrører ansættelsesprocedurens karakter. Ifølge Kommissionen vurderer udvælgelseskomitéen de enkelte ansøgere ved at sammenligne vedkommendes præstation med de øvrige ansøgere. Kommissionen konkluderer heraf, at det ikke vil tjene noget formål at udlevere de rettede besvarelser, eftersom der kun vil være tale om en vurdering foretaget af en person, som ikke har vurderet de øvrige ansøgere.

Muligheden for at gennemgå sin egen rettede opgavebesvarelse er dog nyttig for ansøgeren i flere henseender. For det første får ansøgeren mulighed for at se sine fejl og således forbedre sine fremtidige resultater. For det andet styrkes ansøgerens tillid til forvaltningen. Dette punkt er vigtigt, eftersom mange øjensynligt tror, at Kommissionen ikke altid vurderer prøverne korrekt og endog til tider slet ikke vurderer dem overhovedet. For det tredje vil en ansøger, der mener, at en prøve er blevet vurderet forkert, kunne forelægge meget mere præcise argumenter, hvis han/hun har set den rettede opgavebesvarelse. Under alle omstændigheder må det være op til de borgere, der anmoder om oplysninger, og ikke administrationen at vurdere, hvorvidt disse er anvendelige.

Kommissionen henviser desuden til den administrative og finansielle byrde, som aktindsigt i besvarelserne kan medføre. Ombudsmanden er overbevist om, at Kommissionens tjenestegrene vil være i stand til at organisere proceduren for aktindsigt på en måde, således at omkostningerne nedbringes mest muligt, og finder det usandsynligt, at samtlige ansøgere udtrykker ønske om at se deres rettede opgavebesvarelser.

(...)

Kommissionen har endvidere ret i, at udvælgelseskomitéens arbejde er underlagt fællesskabsdomstolenes kontrol. Dette indebærer dog, at spørgsmål, som let kunne være blevet løst, hvis ansøgeren havde haft mulighed for at se den rettede besvarelse, skal behandles af domstolene. Ombudsmanden finder dette yderst utilfredsstillende for ansøgerne. Aktindsigt i de rettede besvarelser ville derimod sandsynligvis udgøre en tilfredsstillende løsning i mange sager og være mindre ressource- og tidskrævende.

(...)

Som fastslået i Amsterdam-traktaten udgør forpligtelsen til at træffe afgørelser så åbent som muligt et af EU's grundlæggende forvaltningsprincipper. Endvidere er det vigtigt at sikre, at borgerne får et positivt indtryk ved deres første møde med fællesskabsinstitutionerne. Borgere, der ønsker at arbejde for Fællesskaberne får et meget dårligt indtryk, hvis de er i tvivl om, hvorvidt de er blevet bedømt retfærdigt og korrekt. For at fjerne denne tvivl, er det vigtigt, at alle ansøgere får muligheden for at gennemse den rettede kopi af deres egen besvarelse. Denne mulighed er på ingen måde i modstrid med kravet om, at udvælgelseskomitéernes arbejde skal være fortroligt, eftersom den ikke vedrører udvælgelseskomitéernes drøftelser om ansøgernes respektive resultater. Af disse årsager må det faktum, at Kommissionen ikke har ændret de administrative procedurer og sikret de enkelte ansøgere aktindsigt i deres egne rettede opgavebesvarelser, anses for et tilfælde af fejl og forsømmelser.«

5 På baggrund af disse betragtninger fremsatte Ombudsmanden en henstilling til Kommissionen om, at denne i fremtidige udvælgelsesprøver og senest fra den 1. juli 2000 burde give alle ansøgere, der måtte ansøge herom, aktindsigt i deres egne rettede besvarelser. Formanden for Europa-Kommissionen underrettede med skrivelse af 7. december 1999 Ombudsmanden om, at Kommissionen havde accepteret denne henstilling.

6 Den 17. november 2000 vedtog Europa-Parlamentet en beslutning¹⁰², hvori den støttede Ombudsmandens særlige beretning og lykønskede Kommissionen med dens positive svar på Ombudsmandens henstilling. Parlamentet udtrykte endvidere håb om, at alle andre europæiske organer og institutioner ville følge Kommissionens eksempel.

102

EFT C 223 af 2001, s. 352.

7 Den 17. juli 2000 fremsatte Ombudsmanden forslag til henstillinger til Europa-Parlamentet, hvori han foreslog det, at de pågældende klagerere skulle have aktindsigt i deres rettede besvarelser. Den 27. november 2000 underrettede Parlamentet Ombudsmanden om, at det havde accepteret princippet om, at ansøgere skulle modtage en kopi af deres egne rettede besvarelser, og beskrev, hvordan det ville gennemføre Ombudsmandens forslag til henstillinger¹⁰³.

8 De argumenter, som Rådet fremfører i nærværende sag, henviser ikke til nogen særlige træk ved Rådets udvælgelsesprøver, som adskiller dem fra Europa-Parlamentets eller Kommissionens udvælgelsesprøver. Ombudsmanden finder derfor, at de betragtninger, der opstilles i hans særlige beretning vedrørende Kommissionens ansættelsesprocedurer, også finder anvendelse (*mutatis mutandis*) på Rådets udvælgelsesprøver.

9 I lyset af ovenstående mener Ombudsmanden, at Rådets afslag på at give klageren aktindsigt i hendes rettede besvarelse udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Rådets detaljerede udtalelse

Rådet underrettede i sin detaljerede udtalelse Ombudsmanden om, at det havde besluttet at acceptere forslaget til henstilling og give klageren aktindsigt i hendes rettede besvarelse. Der ville samme dag blive sendt en kopi af klagerens besvarelse samt bedømmelsen fra udvælgelseskomitéen til klageren.

Rådet bemærkede, at offentliggørelsen af disse dokumenter i betragtning af tjenstemandsvedtægten og den nylige dom fra Retten i Første Instans i sag T-72/01¹⁰⁴ ikke kunne betragtes som værende i strid med princippet om fortrolighed i udvælgelseskomitéens arbejde.

Klagerens bemærkninger

Klageren fremsendte ingen bemærkninger til Rådets detaljerede udtalelse.

AFGØRELSEN

1 Afslag på at give aktindsigt i en rettet besvarelse

1.1 Klagen omhandlede Rådets afslag på at give klageren aktindsigt i hendes rettede besvarelse i udvælgelsesprøve Rådet/C/412 for tysksprogede sekretærer (stillingsgruppe C5).

1.2 Den 16. april 2003 fremsatte Ombudsmanden i overensstemmelse med statuttens artikel 3, stk. 6, et forslag til henstilling til Rådet, ifølge hvilket Rådet burde give klageren aktindsigt i hendes rettede besvarelse.

1.3 Rådet underrettede i sin detaljerede udtalelse Ombudsmanden om, at det havde besluttet at acceptere forslaget til henstilling og give klageren aktindsigt i hendes rettede besvarelse.

2 Konklusion

2.1 På baggrund af sine undersøgelser konkluderer Ombudsmanden, at Rådet har accepteret Ombudsmandens forslag til henstilling, og at Rådets foranstaltninger er tilfredsstillende.

2.2 Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

¹⁰³ Jf. Ombudsmandens afgørelser af 11. maj 2001 vedrørende klage 457/99/IP, 610/99/IP, 1000/99/IP og 25/2000/IP, som kan findes på Ombudsmandens websted (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

¹⁰⁴ Dom af 25.6.2003 i sag T-72/01, *Pyres mod Kommissionen*.

Klage 2059/2002/IP

Den Europæiske Ombudsmand fremsatte samme forslag til henstilling for Rådet for Den Europæiske Union i sag 2059/2002/IP. Rådets detaljerede udtalelse og afgørelsen lyder som følger:

Rådets detaljerede udtalelse

Rådet fremhævede i sin detaljerede udtalelse, at Generalsekretariatet for Rådet på foranledning af Ombudsmandens forslag til henstilling i en lignende sag (klage 2097/2002/GG) den 17. september 2003 havde opstillet nye regler med hensyn til fremsendelse af rettede besvarelser til ansøgerne. Disse regler ville gælde for alle de eksterne og interne udvælgelsesprøver, som tilrettelægges af Generalsekretariatet for Rådet.

Deltagere i udvælgelsesprøver, der offentliggøres fra og med den 1. september 2003, vil få mulighed for at få en kopi af deres egen besvarelse og, for skriftlige prøver, af udvælgelseskomitéens evalueringsark. I tilfælde af udvælgelsesprøver tilrettelagt før den 1. september 2003 fastlagde det i de relevante bestemmelser, at alle ansøgere, der måtte anmode herom, ville få tilladelse til at modtage en kopi af deres besvarelser samt af evalueringsarket, hvis udvælgelseskomitéen har udfærdiget et sådanne.

For så vidt angår nærværende sag, havde Rådet besluttet at give klageren aktindsigt i hans egen besvarelse. Med hensyn til offentliggørelsen af bedømmelseskriterierne fremhævede Rådet, at de var anført i punkt VI.A.d) i meddelelsen om udvælgelsesprøven, og at udvælgelseskomitéen ikke havde udfærdiget et evalueringsark. Ifølge Rådet ville der samme dag blive sendt en kopi af klagerens besvarelse samt en kopi af meddelelsen om udvælgelsesprøven til klageren.

Klagerens bemærkninger

Den 5. november 2003 kontaktede Ombudsmandens tjenestegrene klageren pr. telefon med henblik på at underrette ham om Rådets svar og få fastslået, hvorvidt han anså dette svar for at være tilfredsstillende. Klageren lykønskede Ombudsmanden med undersøgelsens udfald samt med de opnåede resultater.

AFGØRELSEN

1 Afslag på aktindsigt i rettet besvarelse og på offentliggørelse af bedømmelseskriterierne

1.1 Klageren anmodede om aktindsigt i en kopi af sin rettede besvarelse i udvælgelsesprøve Rådet/A/394 samt om at få oplyst de kriterier, som udvælgelseskomitéen havde lagt til grund for bedømmelsen af prøverne. Rådet nægtede at imødekomme disse anmodninger. Klageren indgav derfor en klage til Ombudsmanden.

1.2 Den 8. juli 2003 fremsatte Ombudsmanden i overensstemmelse med statuttens artikel 3, stk. 6, et forslag til henstilling til Rådet, ifølge hvilket Rådet burde give klageren aktindsigt i hans rettede besvarelse og oplyse ham om de relevante kriterier, som udvælgelseskomitéen havde lagt til grund for bedømmelsen.

1.3 I sin detaljerede udtalelse underrettede Rådet Ombudsmanden om, at det havde besluttet at acceptere hans forslag til henstilling.

Rådet påpegede, at dets Generalsekretariat den 17. september 2003 havde opstillet nye regler med hensyn til fremsendelse af rettede besvarelser til ansøgerne. Disse regler ville gælde for alle de eksterne og interne udvælgelsesprøver, som tilrettelægges af Generalsekretariatet for Rådet.

Ansøgere, som deltager i udvælgelsesprøver, der offentliggøres fra og med den 1. september 2003, vil få mulighed for at få en kopi af deres egen besvarelse og, for skriftlige prøver, af udvælgelseskomitéens evalueringsark. Med hensyn til udvælgelsesprøver tilrettelagt før den 1. september 2003 fastlagdes det i de relevante bestemmelser, at alle ansøgere, der måtte anmode herom,

ville få tilladelse til at modtage en kopi af deres besvarelser samt af en kopi af evalueringsarket, hvis udvælgelseskomitéen havde udfærdiget et sådanne.

1.4 For så vist angår klageren sag, underrettede Rådet Ombudsmanden om, at der samme dag ville blive sendt en kopi af klagerens besvarelse samt af meddelelsen om udvælgelsesprøven til klageren. Rådet forklarede, at udvælgelseskomitéen ikke havde udarbejdet et evalueringsark, eftersom de bedømmelseskriterier, som udvælgelseskomitéen havde lagt til grund, var beskrevet i punkt VI.A.d) i meddelelsen om udvælgelsesprøven.

2 Konklusion

2.1 På baggrund af sine undersøgelser konkluderer Ombudsmanden, at Rådet har accepteret Ombudsmandens forslag til henstilling, og at Rådets foranstaltninger er tilfredsstillende.

2.2 Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

3.5.2 Europa-Kommissionen

KOMMISSIONENS FREMME AF GOD FORVALTNINGSSKIK PÅ EUROPASKOLER

Afgørelse om klage 845/2002/IJH over Europa-Kommissionen

KLAGEN

I maj 2002 indgav M. en klage til Ombudsmanden på vegne af sig selv og en gruppe på ca. 50 forældre til børn på Europaskolerne i Bruxelles. Klagen angår fordelingen af pladser på skolerne for skoleåret 2002/2003, de efterfølgende klager, som blev indgivet, og de mekanismer, som blev brugt til koordinering mellem skolerne.

Klagerne fremsatte i det væsentlige følgende:

De tilgængelige pladser i den nye grundskole i Ixelles blev givet til elever, som på daværende tidspunkt gik i de to eksisterende grundskoler, på grundlag af to forskellige sæt kriterier, som blev fastlagt og anvendt på en ensidig og uigennemsigtig måde af de enkelte skoler. Der blev indgivet over 200 klager, hvoraf nogle stadig ikke er blevet behandlet på tidspunktet for klagens indgivelse.

Mekanismerne til koordinering mellem skolerne i Bruxelles er utilstrækkelige – også selv om det drejer sig om grundlæggende opgaver såsom at harmonisere ferier og fridage på de tre skoler.

Skolernes handle måde i denne sag er i strid med de grundlæggende principper om god forvaltningsskik og udgør derfor et brud på artikel 41 i chartret om grundlæggende rettigheder. Endvidere er der tale om brud på chartrets artikel 24, stk. 2, hvori det fremgår, at *"i alle handlinger vedrørende børn, uanset om de udføres af offentlige myndigheder eller private institutioner, skal barnets tarv komme i første række"*. Det første kriterium for fordelingen af børn mellem skolerne var de tre skolars kapacitet, der var blevet fastsat på forhånd uden hensyntagen til børnenes behov eller forældrenes ønsker.

Klagerne kontaktede Kommissionen, der er medlem af Det Øverste Råd, og som har pligt til at beskytte de ansattes rettigheder og interesser. Klagerne har aldrig modtaget et fuldstændigt svar eller en forklaring fra ledelsen på Europaskolerne, Det Øverste Råd eller Kommissionen.

Klagerne frygter yderligere kaos, når der senere skal åbnes en fjerde Europaskole i Bruxelles.

Klagerne gør i det væsentlige gældende, at Europaskolernes handlemåde er i strid med artikel 24, stk. 2, og artikel 41 i chartret om grundlæggende rettigheder, samt at mekanismerne til koordinering mellem skolerne er utilstrækkelige.

Klagerne anmoder Ombudsmanden om at gøre alt, hvad der står i hans magt, for at sikre, at:

- der hurtigst muligt findes en løsning, som er i børnenes bedste interesse;
- sagen undersøges grundigt på højeste plan;
- der foretages en grundig gennemgang af forvaltningen af Europaskolerne for at sikre, at de i fremtiden handler i overensstemmelse med de samme standarder for god forvaltning og god forvaltningsskik, som gælder for de andre EU-institutioner, og at børnenes tarv kommer i første række i alle handlinger vedrørende børn i overensstemmelse med chartrets artikel 24, stk. 2;
- alle klager tages til følge, også selv om denne løsning kræver, at nogle klasser deles i to;
- der foretages en gennemgang af fordelingen af midlerne mellem skolerne;
- der fastlægges et klart og gennemsigtigt system til fordeling af børnene på skolerne for at undgå at skulle overflytte børn under lignede omstændigheder i fremtiden.

UNDERSØGELSEN

I forbindelse med behandlingen af tidligere klager over Europaskolerne har Ombudsmanden indtaget den holdning, at skolerne ikke er fællesskabsinstitutioner eller -organer, men at Kommissionen har et vist ansvar for deres drift, fordi den er repræsenteret i Det Øverste Råd og i vid udstrækning bidrager til finansieringen af disse skoler. Ombudsmanden mener ikke, at Kommissionens ansvar omfatter spørgsmål, der angår skolernes interne forvaltning.

Ombudsmanden anmodede derfor Kommissionen om en udtalelse om nærværende klage.

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen i det væsentlige følgende:

Omfordelingen af et antal elever mellem Europaskolerne i Bruxelles var et uundgåeligt resultat af to faktorer. For det første Det Øverste Råds beslutning om at åbne en tredje skole i Ixelles med henblik på at aflaste skolerne i Uccle og Woluwe, som på daværende tidspunkt havde for mange elever, og for det andet behovet for midlertidigt at flytte et antal elever fra skolen i Uccle til skolen i Woluwe på grund af omfattende istandsættelse.

I forbindelse med beslutningen om omfordeling af sprogafdelingerne mellem de tre skoler, bestræbte Det Øverste Råd sig på at sikre, at det dobbeltsidige princip om geografisk balance og rationel udnyttelse af ressourcerne blev respekteret. På intet tidspunkt krævede skoleinspektørernes beslutning, at elever skulle omfordeles midt i semesteret.

For bedre at kunne forvalte disse flytninger nedsatte repræsentanten for Det Øverste Råd en samforvaltningsgruppe for de tre skoler i Bruxelles, hvor både skoleinspektører, lærerstab og forældregrupper var repræsenteret.

I henhold til de oplysninger, som Kommissionen modtog, ønskede man at opfylde forældrenes ønsker, men de begrænsninger, som skyldtes skolernes struktur og behovet for at udnytte de tilgængelige ressourcer optimalt, gjorde det umuligt at indfri alle familiers forventninger. Ifølge skolerne selv ville det have været vanskeligt at retfærdiggøre opdeling af afdelinger eller klasser på én skole, samtidig med at de tilsvarende afdelinger og klasser på en anden skole var stort set tomme.

Skolerne anfører, at de i deres vurdering af de enkelte sager gjorde brug af følgende kriterier: tilstedeværelse af søskende, geografisk nærhed til familiens hjem og skabelse af afbalancerede

klasser på de tre skoler. Skoleinspektørernes beslutninger om, hvor eleverne skulle anbringes, var baseret på oplysninger fra forældrene om eventuelle søskendes skolegang og placering af familiens hjem.

Kommissionen er bekendt med, at der er indgivet et betydeligt antal klager. Disse klager er blevet behandlet hver for sig i udvalg på de enkelte skoler, som består af medlemmer fra bestyrelsen og forældrerepræsentanter. En lang række af klagerne blev taget til følge.

Som svar på klagernes anmodninger anførte Kommissionen følgende:

1. Den procedure, der blev fulgt, og de kriterier, der blev anvendt af skolerne i forbindelse med overflytning af eleverne, samt muligheden for at klage vidner om, at elevernes tarv kom i første række og så vidt muligt blev taget i betragtning.
2. På et møde i Det Øverste Råd den 21.-23. maj 2002 gennemgik man den rapport, som rådets repræsentant havde udarbejdet om "Fordeling af elever fra førskolen, grundskolen og gymnasiet mellem skole I, II og III i Bruxelles". Kommissionen er ikke blevet gjort opmærksom på uregelmæssigheder i denne henseende.
3. Principperne i chartret om grundlæggende rettigheder og særligt artikel 24, stk. 2, og artikel 41 finder fuld anvendelse på og er bindende for Europaskolerne. Disse principper gælder ligeledes for en fremtidig reform af skolerne.
4. Ifølge de oplysninger, som Kommission modtog, gjorde skolerne alt, hvad der stod i deres magt, for at lade forældrenes valg komme i første række. Faktisk iværksatte man en række foranstaltninger for at justere fordelingen af klasser fra september 2002 – med den deraf følgende overflytning af medarbejdere, og fravige reglerne for inddeling af grundskoleklasser i visse afdelinger i skoleåret 2002/2003. På trods af disse foranstaltninger kunne man dog ikke ignorere visse begrænsninger, som skyldtes skolernes struktur og behovet for at udnytte de tilgængelige ressourcer optimalt. Opdeling af afdelinger eller klasser på én skole, samtidig med at tilsvarende afdelinger og klasser på en anden skole var stort set tomme, ville ikke have været god forvaltningsskik.
5. Det Øverste Råd alene er kompetent til at beslutte, hvordan ressourcerne skal fordeles mellem de forskellige Europaskoler. Fordelingen skal styres af principper om geografisk balance og optimal udnyttelse af de tilgængelige ressourcer.
6. Forældregruppernes deltagelse, først i samforvaltningsgruppen for de tre skoler i Bruxelles, som blev nedsat for at bedre at kunne forvalte elevoverflytningerne, og efterfølgende i de udvalg, som havde ansvaret for at gennemgå klagerne, er et bevis på systemets gennemsigtighed. Denne gennemsigtighed skal bevares i forbindelse med fremtidige elevoverflytninger.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger fremsatte klageren i det væsentlige følgende:

Klageren havde givet Kommissionen oplysninger og anmodet den om at gribe ind i Det Øverste Råd på vegne af børnene og deres familier. Kommissionens repræsentant burde derfor have været bekendt med situationen, da Det Øverste Råd holdt møde den 21.-23. maj 2002. Fordelingen af ressourcer mellem skolerne uden en grundig vurdering af børnenes behov er et eksempel på yderst dårlig forvaltningsskik.

Kommissionen hævder, at Det Øverste Råd alene er kompetent til at træffe beslutning om fordelingen af ressourcer mellem skolerne. Dette er et bevis på, at Kommissionen ikke har taget ved lære og nægter at tage ansvar. Kommissionen står for den største del af finansieringen af de fleste af skolerne og bør sætte børnenes tarv i første række.

FORSLAGET TIL HENSTILLING

Ved afgørelse af 10. december 2002 fremsatte Ombudsmanden et forslag til henstilling over for Kommissionen i overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, i Ombudsmandens statut. Grundlaget for forslaget til henstilling var følgende:

1 Fordeling af pladser på Europaskolerne

Klagerens sag

1.1 I maj 2002 indgav L. en klage i sit eget navn og på vegne af ca. 50 andre forældre til børn på Europaskolerne i Bruxelles vedrørende fordelingen af pladser for skoleåret 2002/2003, de efterfølgende klager, som blev indgivet, og de mekanismer, som blev brugt til koordinering mellem skolerne.

Klagerne gør i det væsentlige gældende, at Europaskolernes handlemåde er i strid med artikel 24, stk. 2, og artikel 41 i chartret om grundlæggende rettigheder, samt at mekanismerne til koordinering mellem skolerne er utilstrækkelige. De anmoder Ombudsmanden om at gøre alt, hvad der står i hans magt, for at sikre, at:

- der hurtigst muligt findes en løsning, som er i børnenes bedste interesse;
- sagen undersøges grundigt på højeste plan;
- der foretages en grundig gennemgang af forvaltningen af Europaskolerne for at sikre, at de i fremtiden handler i overensstemmelse med de samme standarder for god forvaltning og god forvaltningsskik, som gælder for de andre EU-institutioner, og at børnenes tarv kommer i første række i alle handlinger vedrørende børn i overensstemmelse med chartrets artikel 24, stk. 2;
- alle klager tages til følge, også selv om denne løsning kræver, at nogle klasser deles i to;
- der foretages en gennemgang af fordelingen af midlerne mellem skolerne;
- der fastlægges et klart og gennemsigtigt system til fordeling af børnene på skolerne for at undgå at skulle overflytte børn under lignede omstændigheder i fremtiden.

Kommissionens argumenter

1.2 Kommissionen anførte, at den var bekendt med, at der var indgivet et betydeligt antal klager. Disse blev behandlet hver for sig, og en lang række af dem blev taget til følge. Den procedure og de kriterier, der blev anvendt af skolerne i forbindelse med overflytning af eleverne, samt muligheden for at klage vidner om, at elevernes tarv kom i første række og så vidt muligt blev taget i betragtning.

Det Øverste Råd alene er kompetent til at beslutte, hvordan ressourcerne skal fordeles mellem de forskellige skoler. Fordelingen skal styres af principper om geografisk balance og optimal udnyttelse af de tilgængelige ressourcer. Det Øverste Råd gennemgik en rapport om emnet, og Kommissionen er ikke bekendt med uregelmæssigheder i denne henseende.

Skolerne gjorde alt, hvad der stod i deres magt, for at lade forældrenes valg komme i første række. Man iværksatte en række foranstaltninger for at justere fordelingen af klasser, men opdeling af afdelinger eller klasser på én skole, samtidig med at tilsvarende afdelinger og klasser på en anden skole var stort set tomme, ville ikke have været god forvaltningsskik.

Principperne i chartret om grundlæggende rettigheder og særligt artikel 24, stk. 2, og artikel 41 finder fuld anvendelse på og er bindende for Europaskolerne. Disse principper gælder ligeledes for en fremtidig reform af skolerne.

Forældregruppernes deltagelse, først i samforvaltningsgruppen for de tre skoler i Bruxelles, som blev nedsat for at bedre at kunne forvalte elevoverflytningerne, og efterfølgende i de udvalg, som havde ansvaret for at gennemgå klagerne, er et bevis på systemets gennemsigtighed. Denne gennemsigtighed skal bevares i forbindelse med fremtidige elevoverflytninger.

Ombudsmandens resultater

1.3 Ombudsmanden bemærker, at Europaskolerne oprindeligt blev oprettet af medlemsstaterne, der undertegnede Vedtægten for Europaskolen i 1957. I 1994 undertegnede medlemsstaterne og De Europæiske Fællesskaber en konvention¹⁰⁵, der annullerer og erstatter vedtægten fra 1957. Konventionen trådte i kraft den 1. oktober 2002.

1.4 Ombudsmanden har konsekvent indtaget den holdning, at Europaskolerne ikke er fællesskabsinstitutioner eller -organer, men at Kommissionen har et vist ansvar for deres drift, fordi den er repræsenteret i Det Øverste Råd og i vid udstrækning bidrager til finansieringen af disse skoler. Ombudsmanden mener ikke, at Kommissionens ansvar omfatter spørgsmål, der angår skolernes interne forvaltning.

Klagerne

1.5 For så vidt angår klagerne om fordelingen af børn mellem skolerne, mener Ombudsmanden ikke, at det er Kommissionens ansvar at træffe afgørelse om de enkelte klager, og spørgsmålet ligger derfor uden for rammerne af Ombudsmandens undersøgelse. Ombudsmanden bemærker, at Kommissionen har anført, at en lang række af klagerne blev taget til følge.

Chartret om grundlæggende rettigheder

1.6 For så vidt angår de påståede krænkelse af chartret om grundlæggende rettigheder, glæder Ombudsmanden sig over Kommissionens anerkendelse af, at retten til god forvaltning (artikel 41) og barnets rettigheder (særligt artikel 24, stk. 2¹⁰⁶) er bindende for Europaskolerne og ligeledes gælder for en fremtidig reform af disse. Generelt mener Ombudsmanden, at respekten for disse rettigheder kan forenes under hensyntagen til effektiviteten af fordelingen af ressourcerne mellem skolerne. I nærværende sag mener Ombudsmanden ikke, at hans undersøgelse har frembragt beviser på krænkelse af børns rettigheder som garanteret i chartrets artikel 24, stk. 2. Dette skyldes især, at den oprindelige fordeling af børn mellem skolerne synes at være blevet ændret efter det store antal klager, der blev taget til følge.

Retten til god forvaltning er behandlet yderligere nedenfor.

Koordinering og god forvaltning

1.7 For så vidt angår påstanden om, at mekanismerne til koordinering mellem skolerne er utilstrækkelige, minder Ombudsmanden om, at der blev indgivet en lang række klager, og at mange af dem ifølge Kommissionen blev taget til følge. Ombudsmanden betragter dette som et bevis på, at skolerne råder over et effektivt system til håndtering af klager.

1.8 Samtidig påpeger Ombudsmanden, at hvis et bestemt forvaltningsområde giver anledning til et usædvanligt stort antal klager, er det god praksis at undersøge, om der er et underliggende problem, og i bekræftende fald træffe foranstaltninger til løsning af problemet for fremtiden. Dette er især tilfældet, hvis det viser sig, at en stor del af klagerne er berettigede.

1.9 Ombudsmanden påpeger endvidere, at Kommissionen repræsenterer De Europæiske Fællesskaber, der i vid udstrækning finansierer Europaskolerne, og som undertegnede konventionen om skolerne i 1994. Ombudsmanden er af den opfattelse, at Kommissionens ansvar omfatter fremme af god forvaltning på Europaskolerne. Ombudsmanden mener ikke, at Kommissionens reaktion på de begivenheder, der gav anledning til nærværende klage, viser, at Kommissionen helt og holdent anerkender dette ansvar. Dette udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

¹⁰⁵ EFT L 212 af 17.8.1994, s. 3.

¹⁰⁶ "I alle handlinger vedrørende børn, uanset om de udføres af offentlige myndigheder eller private institutioner, skal barnets tarv komme i første række."

2 Konklusion

2.1 Af ovennævnte grunde mener Ombudsmanden ikke, at Kommissionens reaktion på de begivenheder, der gav anledning til nærværende klage, viser, at Kommissionen helt og holdent anerkender sit ansvar med hensyn til fremme af god forvaltning på Europaskolerne.

2.2 Ovennævnte resultater rejser et spørgsmål af generel betydning, som ikke kan gøres til genstand for en mindelig løsning. Ombudsmanden stiller derfor følgende forslag til henstilling til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, i Den Europæiske Ombudsmands statut:

FORSLAGET TIL HENSTILLING

Kommissionen skal anerkende sit ansvar med hensyn til fremme af god forvaltning på Europaskolerne og stille forslag til de foranstaltninger, som Kommissionen har i sinde at iværksætte for at leve op til dette ansvar i fremtiden.

Kommissionens detaljerede udtalelse

I sin detaljerede udtalelse anførte Kommissionen i det væsentlige følgende:

Beslutningen om at åbne en ny skole i Bruxelles (B-III) og omfordele sprogafdelingerne (både de nyoprettede og de eksisterende afdelinger) mellem de tre skoler (B-I, B-II og B-III) blev truffet af Det Øverste Råd på dets møde den 28.-29. april 1998 under hensyntagen til princippet om geografisk balance og rationel udnyttelse af de tilgængelige ressourcer.

Det Øverste Råd tildelte B-I seks afdelinger (dansk, tysk, græsk, engelsk, spansk og fransk), B-II otte afdelinger (tysk, engelsk, finsk, fransk, italiensk, nederlandsk, svensk og portugisisk) og B-III seks afdelinger (tysk, engelsk, spansk, fransk, italiensk og nederlandsk).

Kommissionen godkendte som medlem af Det Øverste Råd denne beslutning uden forbehold og påtager sig det fulde ansvar for den.

Overflytningen af elever som følge af denne omfordeling af sprogafdelinger og det arbejde, der udføres på B-I, henhører ikke under Det Øverste Råd, men under de organer, der normalt er ansvarlige for den interne forvaltning af systemet.

Selv om spørgsmål vedrørende skolernes interne forvaltning ikke ligger inden for Kommissionens kompetenceområde, har den fulgt udviklingen i denne sag tæt. Kommissionen har i bestyrelserne på de berørte skoler gjort skoleinspektørerne opmærksom på omfanget af problemet og anmodet dem om at gøre alt, hvad der står i deres magt, for at finde en løsning. Det var ligeledes på Kommissionens anmodning, at Det Øverste Råd undersøgte den procedure, som skolerne havde fulgt, og fandt, at den var korrekt.

Kommissionen vil igen gøre generalsekretæren for Europaskolerne opmærksom på, at man i fremtiden, særligt når den fjerde skole i Bruxelles åbner, skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at overflytninger af elever finder sted under optimale forhold.

Klagerens bemærkninger til den detaljerede udtalelse

I sine bemærkninger fremsatte klageren i det væsentlige følgende:

Forældrene er yderst bekymrede over den igangværende proces med at finde en fjerde Europaskole i Bruxelles. Det er sandsynligt, at der heller ikke denne gang tages hensyn til børnenes tarv i drøftelserne med de ansvarlige belgiske myndigheder. Kommissionen bør gribe ind for at beskytte børnenes og de ansattes interesser.

Undervejs under behandlingen af denne klage er det blevet tydeliggjort, at forældrene i forbindelse med problemer, som vedrører skolens direkte ansvar, ikke har mulighed for at stille spørgsmålstejn

ved beslutningerne. Det er bekymrende, at ingen kan drages til ansvar for de tiltag, der vedrører børn. Forældrene vil vide, hvordan de skal håndtere denne sag.

AFGØRELSEN

1 Ombudsmandens vurdering af Kommissionens detaljerede udtalelse

1.1 Ombudsmanden iværksatte en undersøgelse af en klage om fordelingen af pladser på Europaskolerne i Bruxelles. Under hensyntagen til at Kommissionen repræsenterer De Europæiske Fællesskaber, der i vid udstrækning finansierer Europaskolerne, og som undertegnede konventionen om disse skoler i 1994, fandt Ombudsmanden, at Kommissionens ansvar omfatter fremme af god forvaltning på Europaskolerne. Ombudsmanden mente ikke, at Kommissionens reaktion på de begivenheder, der gav anledning til nærværende klage, viste, at Kommissionen helt og holdent anerkender dette ansvar. Ombudsmanden stillede derfor følgende forslag til henstilling:

Kommissionen skal anerkende sit ansvar med hensyn til fremme af god forvaltning på Europaskolerne og stille forslag til de foranstaltninger, som Kommissionen har i sinde at iværksætte for at leve op til dette ansvar i fremtiden.

1.2 I sin detaljerede udtalelse om forslaget til henstilling påtog Kommissionen sig at gøre generalsekretæren for Europaskolerne opmærksom på, at man i fremtiden, særligt når den fjerde skole i Bruxelles åbner, skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at overflytninger af elever finder sted under optimale forhold.

1.3 Ombudsmanden finder, at Kommissionen med hensyn til nærværende klages genstand har reageret positivt på forslaget til henstilling og som sådan har truffet passende foranstaltninger for at imødekomme den.

1.4 Ombudsmanden bemærker klagerens generelle bekymringer over Europaskolernes styring og ansvar. Ombudsmanden vil tage stilling til, om han på eget initiativ skal iværksætte en undersøgelse af Kommissionens ansvar med hensyn til at fremme god forvaltning, i overensstemmelse med chartret om grundlæggende rettigheder. Nedenfor er anført en yderligere bemærkning i denne henseende.

2 Konklusion

Ombudsmanden finder, at Kommissionen har truffet passende foranstaltninger for at imødekomme forslaget til henstilling. Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

YDERLIGERE BEMÆRKNING

Ombudsmanden vil tage stilling til, om han på eget initiativ skal iværksætte en undersøgelse af Kommissionens generelle ansvar med hensyn til at fremme god forvaltning på Europaskolerne, i overensstemmelse med chartret om grundlæggende rettigheder.

FORSKELSBEHANDLING PÅ GRUND AF NATIONALITET FRA TELESLSKABS SIDE OG I EU'S KONKURRENCELOVGIVNING

Afgørelse om klage 1045/2002/GG over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Klageren er tysk statsborger og studerede i Sverige. For at få et telefonabonnement hos det svenske teleselskab Telia skulle han betale et depositum på 5.000 SEK (alternativt fremlægge en erklæring fra en svensk statsborger om, at denne ville garantere for dette beløb). Det fremgår, at alle udlændinge, der ikke havde et svensk personnummer, blev afkrævet et sådant depositum. Klageren mente, at dette var et tilfælde af forskelsbehandling og i strid med traktatens artikel 12, idet svenske statsborgere ikke skulle betale et sådant depositum.

Den 25. november 1998 indgav klageren en formel klage til Kommissionens repræsentation i Sverige. Sidstnævnte underrettede den 2. december 1998 klageren om, at klagen var blevet videresendt til generalsekretariatet i Bruxelles.

Efter en rykkerskrivelse fra klageren af 20. august 1999 underrettede Kommissionens generalsekretariat den 3. september 1999 klageren om, at sagen var blevet registreret under sagsnr. 99/4916 SG(99) A/9472/2.

I sin klage til Ombudsmanden i juni 2002 gjorde klageren gældende, at Kommissionen trods flere rykkerskrivelser (af 12. juli 2000, 18. oktober 2000 og 18. november 2001) hverken havde underrettet ham om sagens gang eller om, hvorvidt den havde til hensigt at indlede en overtrædelsesprocedure mod Sverige.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Kommissionen havde først hørt flere af dens generaldirektorater (det Indre Marked, Retlige og Indre Anliggender, Informationssamfundet) for at kontrollere, om den ulovlige handling direkte eller indirekte hidrørte fra en bestemmelse i svensk lovgivning. Denne undersøgelse varede indtil sommeren 2000. Resultatet af undersøgelsen viste, at Telia selv havde indført den pågældende bestemmelse.

Eftersom det drejede sig om en virksomheds adfærd, havde Kommissionens Generaldirektorat for Konkurrence efterfølgende undersøgt, om der var tale om en overtrædelse af traktatens artikel 82. Den 25. august 2000 var Telia blevet anmodet om en forklaring fra GD for Konkurrence. I sit svar af 25. september 2000 havde Telia forklaret, at beløbet på 5.000 SEK skulle sikre inddrivelse af gæld fra abonnenter, som Telia grundet manglende svensk personnummer kunne ske at miste kontakten med i tilfælde af flytning. Kommissionen havde fundet, at denne forklaring retfærdiggjorde forskellen i behandlingen af personer med og uden et svensk personnummer. Den havde således besluttet ikke at foretage yderligere undersøgelser.

I lyset af dette resultat var sagen derefter blevet nedprioriteret, særligt under hensyntagen til, at GD for Konkurrence havde talrige andre sager fra telekommunikationssektoren, der skulle behandles.

Til Kommissionens fortrydelse har ovennævnte omstændigheder medført en vis forsinkelse med hensyn til klagerens oplysninger om de første konklusioner vedrørende undersøgelsen af hans klage og om Kommissionens hensigt om at afslutte behandlingen af klagen.

Den 8. august 2002 havde Kommissionen sendt klageren et skriftligt svar vedrørende hans klage. Den 5. september 2002 havde Kommissionen endvidere kontaktet klageren telefonisk for at sikre, at han havde modtaget svarskrivelsen.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger bekræftede klageren, at han havde modtaget Kommissionens skrivelse af 8. august 2002 og bemærkede, at han dermed havde nået det vigtigste mål med sin klage. Klageren påpegede imidlertid, at han sad tilbage med en nagende fornemmelse af, at Kommissionen trods alle hans rykkerskrivelser ikke havde fundet det nødvendigt at kontakte ham tidligere. Han mente, at dette var mere end blot "en vis forsinkelse", som ikke kunne begrundes med manglende personale. Klageren noterede sig ikke desto mindre Kommissionens beklagelse og accepterede dens undskyldning.

For så vidt angår sagens substans, mente klageren ikke, at Kommissionens begrundelse for at afslutte undersøgelsen var overbevisende. Han mente, at der var tale om en overtrædelse af traktatens artikel 82. Klageren mente ikke, at Telia havde givet en troværdig forklaring på sin adfærd i betragtning af at Telia under alle omstændigheder kunne forfølge debitorer i udlandet. Han var enig i, at dette kunne være vanskeligere end at forfølge debitorer inden for Sveriges grænser. Han mente imidlertid ikke, at dette var tilstrækkelig begrundelse for forskelsbehandling. Hvis Kommissionen accepterede Telias argumenter, ville det være i strid med logikken i EU's bestræbelser på at forenkle håndhævelsen af krav i andre medlemsstater.

Klageren mente endvidere, at Telia kunne tage andre metoder i brug for at sikre sig betaling, eksempelvis ved at anmode ikke-svenske EU-borgere om en kopi af deres id-kort eller pas. Efter hans mening kunne disse oplysninger bruges til at "spore" debitoren. Klageren satte endvidere spørgsmålstegn ved, om det at være i besiddelse af et svensk personnummer gjorde det lettere at få fat i en debitor, der var flyttet til udlandet.

Klageren anmodede derfor Ombudsmanden om at støtte hans klage og forsøge at få Kommissionen til at fortsætte sin undersøgelse.

OMBUDSMANDENS FORSØG PÅ AT OPNÅ EN MINDELIG LØSNING

Efter en grundig gennemgang af udtalelsen og bemærkningerne fandt Ombudsmanden ikke, at Kommissionen i tilstrækkelig grad havde svaret på klagerens påstande.

Forslaget til en mindelig løsning

I artikel 3, stk. 5, i Den Europæiske Ombudsmands statut¹⁰⁷ fastlægges det, at Ombudsmanden så vidt muligt sammen med den berørte institution forsøger at finde en løsning, der kan bringe tilfælde af fejl eller forsømmelser til ophør og imødekomme klagen. Ombudsmandens foreløbige konklusion lød, at Kommissionens beslutning om at afslutte behandlingen af sagen med den begrundelse, at Telias fremgangsmåde tilsyneladende var berettiget, kunne udgøre et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Ombudsmanden fremsatte derfor følgende forslag til en mindelig løsning over for Kommissionen:

Europa-Kommissionen bør tage den klage, som klageren har indgivet til den, op til fornyet behandling.

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Kommissionen havde i overensstemmelse med Ombudsmandens forslag og i lyset af klagerens nye argumenter taget sagen op til fornyet overvejelse. Formålet med Telias fremgangsmåde var at sikre, at dens kunde var solvent på det tidspunkt, hvor han/hun indgik en abonnementsaftale med Telia. Dette kunne opnås på tre måder – ved at oplyse et personnummer, ved at betale et depositum eller ved at fremlægge bevis på køb af fast ejendom i Sverige.

¹⁰⁷

Europa-Parlamentets afgørelse 94/262 af 9. marts 1994 vedrørende Ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv, 1994, EFT L 113 af 4.5.1994, s. 15.

Alle svenske statsborgere og alle udlændinge, der er bosiddende i Sverige i mere end et år, fik et personnummer. Det bestod af syv tal, der viste en persons alder og fødested. Med dette personnummer kunne man af administrative hensyn identificere personen. Nummeret anvendtes også, men ikke udelukkende, i forbindelse med sygesikring.

Nummeret anvendtes af skattemyndighederne og private organer til oprettelse af økonomiske databaser. Ved hjælp af sådanne databaser var det således muligt at konstatere, om en given person har ubetalt gæld. Hvis en person med et personnummer ønskede at abonnere på Telias tjenesteydelser, brugte virksomheden en database for at kontrollere, om denne person havde ubetalt gæld. Sådanne økonomiske oplysninger lå naturligvis kun i den pågældende database, hvis den pågældende var blevet registreret på foranledning af forskellige administrative eller private organer i Sverige.

Telias fremgangsmåde med at bede om kundens personnummer, kræve et depositum eller dokumentation for køb af hus eller lejlighed i Sverige afhang ikke af kundens nationalitet. En udenlandsk statsborger med bopæl og arbejde i Sverige havde et personnummer. Endvidere kunne en svensk statsborger, der var bosat uden for Sverige, blive afkrævet et depositum, hvis han kom til Sverige i en kort periode for at læse. Selv om den pågældende havde et personnummer, lå der ingen økonomiske oplysninger om ham i databasen, eftersom han ikke var bosiddende i Sverige.

Som alle andre teleoperatører skulle Telia i forbindelse med nye abonnenter have personens relevante data og vide, hvordan abonnenten kunne spores, hvis denne ikke betalte sine regninger. Mange teleoperatører i EU afdækkede denne risiko ved at bede om en kopi af abonnentens identitetskort. Dette var navnlig praksis hos agenter for operatører, som foretrak at sælge et abonnement, mens abonnenten var fysisk til stede. Telias situation var imidlertid anderledes. På den ene side solgte selskabet ofte abonnementer over telefonen. På den anden side ønskede det retmæssigt at sikre sig, at kunden var solvent på tidspunktet for indgåelse af aftalen. Telia bad derfor ikke om en kopi af identitetskortet. For at sikre sig, at kunden var solvent, bad selskabet om kundernes personnummer, hvis de havde et. Hvis der ikke forelå økonomiske oplysninger om kunden, som var blevet godkendt af tredjemand, eller hvis der ikke forelå dokumentation for ejendom, blev kunden afkrævet et depositum. Telia gav faktisk kunderne ret til ubegrænset brug af telefonforbindelsen mellem to regninger, det vil sige i en periode på tre måneder. Med disse forskellige muligheder afdækkedes endvidere risikoen for, at en regning ikke blev betalt.

Teleoperatørerne i Europa havde meget forskellig praksis med hensyn til betingelserne for at åbne en forbindelse, betingelserne for fakturering og den periode, hvori forbindelsen forblev åben og kunne bruges, hvis kunden ikke betalte sine regninger. Andre operatører såsom British Telecom og France Telecom mente også, at deposita, som det, Telia afkrævede, i nogle tilfælde var nødvendige.

Ifølge Telias system var det muligt at bruge en telefonforbindelse uden begrænsninger i en periode på fem måneder fra den dato, hvor den sidste faktura blev betalt, og til den dato, hvor forbindelsen blev lukket på grund af manglende betaling. Hos andre operatører var denne periode på tre måneder, og nogle af dem lukkede for udgående opkald kort tid efter, at den manglende betaling var konstateret.

På det tidspunkt, hvor klageren havde henvendt sig til Kommissionen, havde Telia nedsat sine deposita, som nu udgjorde 3.000 SEK eller 333 EUR i stedet for 5.000 SEK. Dette beløb syntes at være passende i forhold til formålet (333 EUR som depositum for fem måneders fri brug af forbindelsen).

Hovedårsagen til, at kunden skulle have et personnummer (eller blev afkrævet et depositum eller dokumentation for ejerskab af bolig), var ikke at undgå risikoen for, at selskabet måske skulle forsøge at inddrive sine fordringer i andre medlemsstater.

Idet der ikke forelå forskelsbehandling eller uberettiget praksis, fandt Kommissionen ikke, at der var tilstrækkelig grund til at indlede en overtrædelsesprocedure vedrørende traktatens artikel 82.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger fastholdt klageren sin klage. Han gjorde gældende, at Telias fremgangsmåde medførte indirekte forskelsbehandling af personer, som ikke var svenske statsborgere, eftersom disse i realiteten først kunne få et personnummer efter et år. Ifølge klageren skulle der i henhold til Telias forretningsbestemmelser erlægges et depositum, hvis der var grund til at antage, at kunden ikke ville betale sine fakturaer. Klageren anførte, at Telia ved at antage dette i de tilfælde, hvor kunden ikke havde et personnummer, stillede statsborgere fra andre medlemsstater ufordelagtigt.

Efter klagerens mening var der væsentlig forskel på at bede om et personnummer og bede om et depositum. I førstnævnte tilfælde var det tilstrækkeligt at dokumentere sin solvens, mens kunden i det andet tilfælde skulle betale et beløb til Telia uden at modtage renter herfor.

Klageren tilføjede, at sammenligningen med British Telecom og France Telecom ikke var overbevisende, eftersom disse selskaber behandlede de tilfælde, hvor der blev afkrævet depositum, ens. Der var andre teleoperatører, som slet ikke afkrævede et depositum (såsom Deutsche Telekom), eller som kun afkrævede et depositum, når der var opstået problemer (såsom Telekom Austria).

FORSLAGET TIL HENSTILLING

På baggrund af de beviser, der er fremsendt til ham, konkluderede Ombudsmanden, at det ikke var muligt at opnå en mindelige løsning. Ombudsmanden stillede derfor følgende forslag til henstilling til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, i Den Europæiske Ombudsmands statut:

Europa-Kommissionen bør tage den klage, som klageren har indgivet til den, op til fornyet behandling.

Kommissionens detaljerede udtalelse

I sin detaljerede udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

For så vidt angår indholdet i den klage, som klageren havde indgivet til Kommissionen, havde klageren, Ombudsmanden og Kommissionen forskellige holdninger. Den person, som klagen hovedsageligt vedrørte, dvs. Telia, havde ikke været inddraget i brevvekslingen. Det var stadig ikke fastlagt, hvorvidt Telias praksis udgjorde misbrug af en dominerende stilling i henhold til traktatens artikel 86. Kommissionen havde derfor besluttet at foretage en formel undersøgelse af dette spørgsmål i henhold til traktatens artikel 82. Dette ville give de berørte parter (klageren og Telia) mulighed for at fremlægge deres synspunkter vedrørende alle aspekter af nærværende sag. Efter denne undersøgelse ville Kommissionen være i stand til at tage alle aspekter af nærværende sag op til fornyet behandling, før den traf en endelig beslutning om indholdet. Denne nye fremgangsmåde skulle ikke betragtes som Kommissionens accept af Ombudsmandens bemærkninger vedrørende sagens indhold.

Med henblik på en hurtig behandling af sagen ville klagerens klage i henhold til traktatens artikel 82 blive sendt til Telia inden for et par dage.

Kommissionen fandt, at denne nye fremgangsmåde til fulde imødekom Ombudsmandens henstilling om at tage den klage, som klageren havde indgivet til den, op til fornyet behandling.

Klagerens bemærkninger

Den 1. juli 2003 underrettede klageren telefonisk Ombudsmandens kontor om, at han var tilfreds med sagens udfald.

AFGØRELSEN

1 Manglende oplysninger vedrørende klage indgivet til Kommissionen

1.1 Klageren er tysk statsborger og studerede i Sverige. For at få et telefonabonnement fra det svenske teleselskab, Telia, skulle han betale et depositum på 5.000 SEK. Det fremgår, at alle udlændinge, der ikke havde et svensk personnummer, blev afkrævet et sådant depositum. Klageren mente, at dette var et tilfælde af forskelsbehandling og i strid med traktatens artikel 12, idet svenske statsborgere ikke skulle betale et sådant depositum. Klageren indgav derfor den 25. november 1998 en formel klage til Kommissionen. I sin klage til Ombudsmanden i juni 2002 gjorde klageren gældende, at Kommissionen trods flere rykkerskrivelser hverken havde underrettet ham om sagens gang eller om, hvorvidt den havde til hensigt at indlede en overtrædelsesprocedure mod Sverige.

1.2 I sin udtalelse forklarede Kommissionen, hvordan den havde behandlet klagen, og beklagede, at der var sket en vis forsinkelse i forbindelse med underretningen af klageren. Ifølge Kommissionen blev klageren endelig underrettet i en skrivelse af 8. august 2002.

1.3 God forvaltningsskik kræver, at klager skal holdes underrettet om status for og resultatet af de klager, som de indgiver til Kommissionen. I nærværende sag tog det Kommissionen ni måneder og krævede en rykkerskrivelse fra klageren, før sidstnævnte i september 1999 blev oplyst om, at hans klage var blevet formelt registreret. Ingen af de tre rykkerskrivelser, som klageren efterfølgende sendte, blev tilsyneladende besvaret. Det var først i august 2002, efter at Kommissionen fik oplyst, at klageren havde henvendt sig til Ombudsmanden, at den endelig underrettede klageren om resultatet af hans klage. Under disse omstændigheder finder Ombudsmanden, at Kommissionens fremgangsmåde i denne sag udgør et klart tilfælde af fejl eller forsømmelser. I lyset af at klageren har underrettet Ombudsmanden om, at han har accepteret Kommissionens undskyldning, finder Ombudsmanden imidlertid ikke, at der er grund til at fortsætte undersøgelsen af dette aspekt af klagen.

2 Undladelse af at fortsætte behandlingen af klagen til Kommissionen

2.1 I sin skrivelse til klageren og i udtalelsen til Ombudsmanden påpegede Kommissionen, at den i løbet af sin undersøgelse af en mulig overtrædelse af traktatens artikel 82 havde bedt Telia kommentere spørgsmålet. Telia havde forklaret, at det opkrævede depositum skulle sikre inddrivelse af gæld fra abonnenter, som Telia grundet manglende svensk personnummer kunne ske at miste kontakten med i tilfælde af flytning. Kommissionen bemærkede, at den havde fundet, at denne forklaring retfærdiggjorde forskelsbehandlingen af personer med og uden et svensk personnummer. Den havde således besluttet ikke at foretage yderligere undersøgelser.

2.2 I sine bemærkninger kritiserede klageren denne beslutning. Klageren mente, at der var sket en overtrædelse af traktatens artikel 82, idet Telia diskriminerede mellem svenske statsborger og andre EU-statsborgere. Han anførte endvidere, at Telias begrundelse om, at den ikke ville risikere at miste kontakten med sine debitorer, ikke kunne retfærdiggøre denne forskelsbehandling.

2.3 Ombudsmanden fandt, at klageren dermed havde nedlagt en yderligere påstand. Som følge af den tætte forbindelse mellem den oprindelige klage og den nye påstand mente han, at sidstnævnte skulle behandles inden for rammerne af den nærværende undersøgelse. Kommissionen havde mulighed for at fremsætte bemærkninger til den nye påstand i sin udtalelse om Ombudsmandens forslag til en mindelig løsning.

2.4 Ombudsmanden bemærker, at Kommissionen har skønsmæssige beføjelser, for så vidt angår klager vedrørende overtrædelser af EU's konkurrencelovgivning. Kommissionen kan derfor beslutte at afslutte behandlingen af en sag, hvis den konkluderer, at der ikke er sket en sådan overtrædelse, eller hvor den mener, at Fællesskabet ikke har en interesse i at fortsætte behandlingen, fordi de nationale domstole eller myndigheder ville være bedre i stand til at håndtere sagen. Ombudsmanden bemærker, at Kommissionen i nærværende sag afsluttede behandlingen, fordi den ikke mente, at der forelå forskelsbehandling eller uberettiget praksis, hvorfor der ikke var

tilstrækkelig grund til at indlede en overtrædelsesprocedure vedrørende traktatens artikel 82. Det er således denne begrundelse, der skal undersøges her.

2.5 I forbindelse med potentielle abonnenter skelner Telia mellem de personer, der har et svensk personnummer, og dem, der ikke har et sådant nummer, og som heller ikke ejer et hus eller en lejlighed i Sverige. Som klageren med rette påpeger, har denne skelnen vigtige konsekvenser: I det første tilfælde er det tilstrækkeligt at have et personnummer, mens kunden i sidste tilfælde skal betale et beløb til Telia. I modsætning til Kommissionens påstand resulterer denne skelnen i en indirekte forskelsbehandling på grund af nationalitet. Kommissionen påpeger selv, at alle svenske borgere og alle udlændige, der bor i Sverige i et mere end et år, får et personnummer. Dette betyder, at statsborgere fra andre EU-medlemsstater, som ikke opholder sig i Sverige i mere end et år (f.eks. studerende), ikke får et personnummer. Ved kun at give personer med et personnummer den fordel, at de ikke skal erlægge et depositum, stiller Telia alle statsborgere fra andre medlemsstater uden et sådant personnummer ufordelagtigt. Den kendsgerning, at svenske statsborgere, som ikke har bopæl i Sverige, også kun opkræves et depositum, når de kommer til Sverige for at studere i kort tid, ville (hvis det påvises) ikke ændre denne konklusion. Det er, for at en foranstaltning kan betragtes som udtryk for forskelsbehandling på grund af nationalitet, ikke nødvendigt, at foranstaltningen fører til en begunstiggelse af alle statsborgere i den pågældende medlemsstat.¹⁰⁸

2.6 Ombudsmanden finder ikke, at nogen af Kommissionens argumenter kan betragtes som tilstrækkelig begrundelse for denne forskelsbehandling. For det første er Kommissionens forklaring på, hvorfor Telia ikke blot beder alle potentielle kunder om en kopi af deres identitetskort, ikke overbevisende. Hvis det, at Telia angiveligt foretrækker at sælge abonnementer over telefonen, betyder, at det er upraktisk at tilvejebringe en sådan papirkopi, er det vanskeligt at forstå, hvorfor der så ikke desto mindre accepteres dokumentation for køb af hus eller lejlighed i Sverige. For det andet kan Telias egen fremgangsmåde (med længere fakturaperioder end andre selskaber) tydeligvis ikke retfærdiggøre, at statsborgere fra andre medlemsstater stilles ufordelagtigt. For det tredje betyder nedsættelsen af depositatet fra 5.000 SEK til 3.000 SEK, at forskelsbehandlingen af de udenlandske statsborgere mindskes, men ikke at den fjernes helt. For det fjerde, og hvad der er vigtigst, Telia er naturligvis berettiget til at beskytte sig selv mod risikoen for, at kunderne ikke betaler deres fakturaer. Dette retfærdiggør imidlertid ikke et system, der resulterer i forskelsbehandling af statsborgere fra andre medlemsstater. Ombudsmanden finder, at der er mulighed for at sikre dette legitime mål uden at ty til forskelsbehandling. I denne forbindelse bemærker Ombudsmanden med interesse, at Kommissionen har været ude af stand til at finde andre sammenlignelige teleoperatører i EU, som har et system, der ligner Telias. Som klageren korrekt bemærker, findes der tilsyneladende hverken i betingelserne fra Britisk Telecom eller France Telecom, som Kommissionen har fremsendt, bestemmelser, som knytter forpligtelsen til at erlægge et depositum, direkte eller indirekte, til kundens statsborgerskab.

3 Konklusion

3.1 På baggrund af sin undersøgelse fremsatte Ombudsmanden et forslag til henstilling, hvori han foreslog, at Kommissionen skulle genoverveje den klage, som klageren havde indgivet til den. I sin detaljerede udtalelse underrettede Kommissionen Ombudsmanden om, at den havde besluttet at indlede en formel undersøgelse i henhold til traktatens artikel 82. Klageren underrettede derefter Ombudsmanden om, at han var tilfreds med sagens udfald.

3.2 Ombudsmanden mener, at Kommissionen således har accepteret hans forslag til henstilling, og at de foranstaltninger, som Kommissionen har truffet eller agter at træffe, synes at være tilfredsstillende.

3.3 Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

¹⁰⁸

Jf. sag C-281/98 *Angonese Sml.* 2000 I, s. 4139, præmis 41 og sag C-274/96, *Bickel og Franz*, Sml. 1998 I, s. 7637, præmis 25. Se også sag C-43/95, *Data Delecta mod MSL*, Sml. 1996 I, s. 4661 og sag C-323/95, *Hayes mod Kronberger*, Sml. 1997 I, s. 1711.

3.6 SAGER AFSLUTTET EFTER EN SÆRLIG BERETNING

3.6.1 Europa-Parlamentet

EUROPA-PARLAMENTET ACCEPTERER AT OFFENTLIGGØRE NAVNE PÅ BESTÅEDE KANDIDATER I UDVÆLGELSESPRØVER

Afgørelse om klage 341/2001/(BB)IJH over Europa-Parlamentet

Klagen omhandlede Europa-Parlamentets afvisning af at oplyse klageren om, hvem der deltog i en almindelig udvælgelsesprøve, samt om navnene på de beståede kandidater i udvælgelsesprøven og disses point.

Ombudsmanden fremsatte et forslag til henstilling, ifølge hvilket Parlamentet i fremtidige udvælgelsesprøver i meddelelserne om udvælgelsesprøverne burde underrette kandidaterne om, at navnene på de beståede kandidater vil blive offentliggjort.

I Parlamentets detaljerede udtalelse godkendte det ikke entydigt forslaget til henstilling. Det fremgik heller ikke af den detaljerede udtalelse, at Parlamentet i sine fremtidige handlinger vil behandle kandidater retfærdigt og sikre opfyldelse af sit løfte om åbenhed i ansættelsesprocessen. Ombudsmanden fandt derfor, at det er hans pligt at udarbejde en særlig beretning om spørgsmålet.

I en skrivelse af 25. februar 2003 underrettede Europa-Parlamentets formand Ombudsmanden om, at Parlamentet havde accepteret Ombudsmandens henstilling om at offentliggøre navnene på de beståede kandidater i udvælgelsesprøver og at anføre dette i alle meddelelser om udvælgelsesprøver.

I lyset af ovenstående afsluttede Ombudsmanden behandlingen af sagen.

Den særlige beretning i sin helhed kan findes på: <http://www.euro-ombudsman.eu.int/special/pdf/dal/010341.pdf>

3.6.2 Rådet for Den Europæiske Union

AKTINDSIGT I RÅDETS DOKUMENTER, HERUNDER UDTALELSER FRA DEN JURIDISKE TJENESTE

Sammendrag af afgørelse om klage 1015/2002/(PB)IJH og notat om klage 1542/2000/(PB)(SM)IJH over Rådet for Den Europæiske Union

Klage 1015/2002/(PB)IJH

KLAGEN

I maj 2002 indgav et dansk medlem af Europa-Parlamentet en klage over Rådet vedrørende en begæring om aktindsigt i dokumenter af 3. december 2001 i henhold til forordning 1049/2001¹⁰⁹.

¹⁰⁹

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter, EFT L 145 af 31.5.2001, s. 43.

Klageren anmodede Rådet om syv typer dokumenter, hvoraf tre gav anledning til klagen til Ombudsmanden. Klageren beskrev dokumenterne på følgende måde:

- 1 En fuldstændig liste over alle komitéer og arbejdsgrupper i de europæiske institutioner, hvor repræsentanter for Rådet og/eller medlemsstaterne deltager, herunder oversigter over deres medlemmer.
- 2 Lister over de personer, der har fået rejsegodtgørelser og/eller dagpenge i 2000 fra Rådet eller medlemsstaterne for deltagelse i møder i de europæiske institutioner udbetalt.
- 3 En fuldstændig oversigt over alle møder i Ministerrådet og Rådets arbejdsgrupper vedrørende åbenhed i Ministerrådet med arbejdsdokumenter og rapporter for den periode, hvor man drøftede forslag til forordning 1049/2001 om aktindsigt i dokumenter.

Den 17. januar 2002 svarede Rådet på klagerens begæring. Det fastslog først, at forordning 1049/2001 kun vedrører eksisterende dokumenter.

For så vidt angår den første type dokument, oplyste Rådet klageren om, at han kan finde en liste over de medlemmer, der deltager i de enkelte rådsmøder, i de pressemeddelelser, der offentliggøres umiddelbart efter hvert møde. Rådet fremsendte endvidere et dokument med titlen »Extract from the Interinstitutional Directory - who's who in the European Union«. Det indeholder oplysninger om selve Rådet samt den seneste fortegnelse over de udvalg og arbejdsgrupper, der er involveret i Rådets forberedende arbejde.

For så vidt angår den anden type dokument, oplyste Rådet klageren om, at sådanne lister ikke eksisterer; at det faktisk ikke udbetaler dagpenge til mødedeltagere, men refunderer rejseudgifter udelukkende på baggrund af de faktisk afholdte udgifter og kun mod forevisning af dokumentation.

For så vidt angår den tredje type dokument, fremsendte Rådet følgende:

- en liste over møder i Rådet og dets forberedende organer (i dette tilfælde COREPER II og arbejdsgruppen om informationsaktiviteter), afholdt siden den 28. januar 2000, hvilket er den dato, hvor Kommissionen fremsatte sit forslag til en forordning om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter;
- alle arbejdsdokumenter og rapporter vedrørende møder i arbejdsgruppen om informationsaktiviteter, COREPER II og Rådet for hele den periode, hvor der blev forhandlet om forordning 1049/2001, med undtagelse af følgende udtalelser fra Rådets Juridiske Tjeneste:
- dokument 7594/00 om retsaktens virkning, udformning og anvendelsesområde
- dokument 7184/01 om behandling af følsomme dokumenter
- dokument 8002/01 indeholdende bemærkninger vedrørende retsaktens udarbejdelse.

Som begrundelse for at afslå aktindsigt i disse juridiske udtalelser anførte Rådet, at deres offentliggørelse ville være til skade for beskyttelsen af den interne juridiske rådgivning til Rådet, som anført i artikel 4, stk. 2, i forordning 1049/2001, og at Rådet i fravær af specifikke argumenter, som kunne pege på en særlig tungtvejende offentlig interesse i udbredelsen af dokumentet, havde konkluderet, at beskyttelsen af adgangen til intern juridisk rådgivning alt i alt vejede tungere end offentlighedens interesse i udbredelse af dokumenterne.

Rådet tilføjede, at denne undtagelse gælder for hele indholdet i dokumenterne, bortset fra dokumentnummeret og emnet for disse juridiske udtalelser. Det var derfor ikke muligt at give delvis aktindsigt i henhold til artikel 4, stk. 6, i forordning 1049/2001.

Den 7. februar 2002 genfremsatte klageren sin begæring. For så vidt angår lister over udvalg og arbejdsgrupper, anførte han, at de oplysninger, som Rådet havde fremsendt, ikke var fyldestgørende eller struktureret på en sådan måde, at det var muligt at identificere alle udvalg og arbejdsgrupper

og deres medlemmer. Klageren gentog endvidere sin begæring om lister over de personer, der har fået rejsegodtgørelser og/eller dagpenge i 2000 fra Rådet eller medlemsstaterne for deltagelse i møder i de europæiske institutioner. For så vidt angår de tre juridiske udtalelser, udbad klageren sig specifikke begrundelser for afslaget på aktindsigt.

Rådet svarede den 8. april 2002. Rådet gentog, at de lister over udvalg og arbejdsgrupper, som klageren havde anmodet om, ikke eksisterer. Det ville være umuligt eller særdeles tidskrævende at føre sådanne lister, navnlig eftersom udvalgenes og arbejdsgruppernes sammensætning ofte ændres.

Den liste over personer, der har modtaget rejsegodtgørelse og/eller dagpenge, som klageren anmoder om, eksisterer heller ikke. Rådet fremhævede, at reglerne om forsvarlig økonomisk forvaltning er blevet overholdt, samt at udbetalingen af godtgørelser kontrolleres af Revisionsretten.

For så vidt angår de tre juridiske udtalelser, gentog Rådet, at rådgivning fra Rådets Juridiske Tjeneste ifølge artikel 4, stk. 2, i forordning 1049/2001 ikke skal udbredes, medmindre institutionen vurderer, at der er en mere tungtvejende offentlig interesse i udbredelsen af dokumenterne. Rådet anførte, at det ikke er godtgjort, at der er en tungtvejende offentlig interesse på baggrund af, at de juridiske udtalelser, som i dette tilfælde, drejer sig om udarbejdelse af lovgivning. Rådet begrundede denne holdning ved at henvise til retspraksis i henhold til de tidligere bestemmelser om aktindsigt i dokumenter.

På baggrund af ovenstående henvendte klageren sig til Ombudsmanden og fremsatte følgende påstande mod Rådet:

- 1 Det er i strid med god forvaltningsskik, at Rådet ikke har udarbejdet en liste over alle de udvalg og arbejdsgrupper i de europæiske institutioner, hvori repræsentanter for Rådet og medlemsstaterne deltager. En sådan liste bør omfatte navnene på medlemmerne af disse udvalg og arbejdsgrupper.
- 2 Det er i strid med god forvaltningsskik, at Rådet ikke har udarbejdet eller fremskaffet en liste over alle de personer, der har modtaget rejsegodtgørelse og/eller dagpenge fra Rådet eller medlemsstaterne i 2000 i forbindelse med møder i de europæiske institutioner.
- 3 Rådet har uretmæssigt givet afslag på adgang til de juridiske udtalelser, som klageren har begæret aktindsigt i. Navnlig har Rådet overtrådt bestemmelserne om aktindsigt ved at gøre det til almindelig praksis at give afslag, selv om reglerne kræver en individuel vurdering af hver begæring.

UNDERSØGELSEN

Rådets udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Rådet i det væsentligste følgende:

Liste over udvalg og arbejdsgrupper

Forordning 1049/2001 vedrører kun eksisterende dokumenter. Der er en formodning om, at et dokument ikke eksisterer, såfremt den berørte institution hævder dette¹¹⁰. Denne formodning kan imidlertid afkræftes på grundlag af relevante og samstemmende indicier, som ikke er fremlagt i denne sag.

Klageren fremfører ikke argumenter til støtte for sit synspunkt, hvorefter Rådet i henhold til god forvaltningsskik bør udarbejde de ønskede lister. Rådet fører faktisk en liste over sine egne forberedende organer, som er offentligt tilgængelig på internettet og som er blevet sendt til klageren. Denne liste opfylder Rådets forvaltningsbehov og giver offentligheden et fuldt overblik over alle

¹¹⁰

Sag T-311/00, *British American Tobacco mod Kommissionen*, dom af 25. juni 2002, præmis 35, og sag T-123/99, *JT's Corporation mod Kommissionen*, Sml. 2000 II, s. 3269, præmis 58.

de udvalg og arbejdsgrupper, som deltager i forberedelsen af Rådets arbejde. Borgerne kan på baggrund af denne liste samt det offentlige register over dokumenter indgive specifikke begæringer om de dokumenter, som forelægges udvalgene og arbejdsgrupperne. Rådet mener ikke, at der er behov for at føre lister over andre udvalg og arbejdsgrupper, der ikke har noget med Rådets arbejde at gøre, og hvor repræsentanter for medlemsstaterne deltager.

Med hensyn til navne på deltagerne i møder i Rådets forberedende organer kan disse arbejdsgruppers sammensætning skifte fra møde til møde og undertiden i løbet af det enkelte møde, idet det står medlemsstaterne frit for at vælge, hvem der skal repræsentere dem. Det ville derfor være en tung administrativ byrde for Generalsekretariatet for Rådet, hvis det skulle føre en fuldstændig og opdateret liste over alle deltagere i møderne. Sådanne lister er heller ikke nødvendige for den interne forvaltning i Generalsekretariatet, og det er heller ikke påvist, at det er af væsentlig interesse for offentligheden at få adgang til disse oplysninger.

Liste over personer, der har modtaget godtgørelser

Rådet gentog sine tidligere bemærkninger til klageren. Ifølge Rådet varetager de nuværende bestemmelser og kontrolorganer i tilstrækkelig grad Fællesskabernes økonomiske interesser. Det er derfor unødvendigt ud fra hensynet til god forvaltningsskik at føre en liste som den, klageren ønsker udarbejdet.

Adgang til juridiske udtalelser

Rådet gentog den holdning, det gav udtryk for som svar på klagerens genfremsatte begæring. Denne holdning foregriber dog ikke den individuelle undersøgelse af hvert dokument, som der stilles krav om i de nuværende bestemmelser om aktindsigt med henblik på at fastslå, om udbredelsen af dokumentet reelt kan tænkes at være til skade for en af de interesser, som undtagelsen har til formål at beskytte, idet der navnlig tages hensyn til muligheden for at give delvis aktindsigt i de pågældende dokumenter. Ved fornyet gennemgang af beslutningen har Rådet besluttet at give aktindsigt med hensyn til punkt 1-10 i dokument 7184/01 og til indledningen og punkt 1 og 2 i dokument 7594/00.

Med hensyn til resten af dokumenterne bekræfter Rådet sin beslutning om at give afslag på aktindsigt, som angivet i Rådets svar på den genfremsatte begæring fra klageren.

Ombudsmanden sendte Rådets udtalelse til klageren med en opfordring om at fremsætte eventuelle bemærkninger. Der blev ikke modtaget nogen bemærkninger.

Forslaget til henstilling

Med afgørelse af 27. marts 2003 fremsatte Ombudsmanden et forslag til henstilling over for Rådet vedrørende klagerens tredje påstand. Grundlaget for forslaget til henstilling, der var fremsat i overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, i Ombudsmandens statut, var følgende:

1 Klageren gør gældende, at Rådet uretmæssigt har givet afslag på aktindsigt i udtalelser fra Rådets Juridiske Tjeneste. Han anfører, at Rådet har givet afslag på aktindsigt i de juridiske udtalelser rent generelt, selv om reglerne kræver en individuel vurdering af hver begæring.

2 Rådet anfører, at rådgivning fra Rådets Juridiske Tjeneste ifølge artikel 4, stk. 2, i forordning 1049/2001 ikke skal udbredes, medmindre institutionen vurderer, at der er en tungtvejende offentlig interesse i udbredelsen af dokumenterne. Som svar på klagerens begæring og genfremsatte begæring anførte Rådet, at undtagelsen gjaldt for hele indholdet i de tre juridiske udtalelser: dokument 7594/00, 7184/01 og 8002/01. I sin udtalelse om den nærværende klage anfører Rådet, at dets generelle holdning ikke foregriber den individuelle undersøgelse af hvert dokument, samt at Rådet ved fornyet gennemgang af beslutningen har besluttet at give delvis aktindsigt i dokument 7594/00 og 7184/01.

3 Ombudsmanden bemærker, at afslag på aktindsigt i dokument 7594/00 også er genstand for en anden klage til Ombudsmanden over Rådet, nemlig 1542/2000/(PB)(SM)IJH. I denne sag fremsatte Ombudsmanden et forslag til henstilling til Rådet, efterfulgt af en særlig beretning til

Europa-Parlamentet den 12. december 2002. Europa-Parlamentet har endnu ikke taget stilling til den særlige beretning. Under disse omstændigheder finder Ombudsmanden ikke, at der er behov for yderligere undersøgelser inden for rammerne af nærværende klage. Ombudsmanden vil imidlertid underrette Europa-Parlamentet om, at Rådet har indvilliget i at give klageren i nærværende sag delvis aktindsigt i dokument 7594/00.

4 For så vidt angår de to andre dokumenter, minder Ombudsmanden om, at ovennævnte forslag til henstilling og særlige beretning tager udgangspunkt i, at der skal skelnes mellem forskellige typer juridiske udtalelser. Udtalelser, der fremsættes i forbindelse med en eventuel kommende retssag, svarer til en meddelelse mellem en advokat og en klient. De bør derfor normalt være undtaget fra udbredelse i henhold til artikel 4, stk. 2, i forordning 1049/2001. Derimod bør udtalelser om lovforslag normalt offentliggøres, når lovgivningsprocessen er afsluttet. De bør kun være undtaget, hvis institutionen i overensstemmelse med artikel 4, stk. 3, i forordning 1049/2001 kan godtgøre, at udbredelse ville være til alvorlig skade for institutionens beslutningsproces, medmindre der er en tungtvejende offentlig interesse i udbredelse af dokumentet.

5 Med hensyn til nærværende sag betyder dette, at dokument 7184/01 og 8002/01 er udtalelser om lovforslag, og at den pågældende lovgivningsprocedure er afsluttet. Ombudsmanden fremsatte derfor et forslag til henstilling, som ligner det forslag til henstilling, der blev fremsat i sag 1542/2000/(PB)(SM)IJH, om at Rådet bør genoverveje klagerens begæring og give aktindsigt i dokument 7184/01 og 8002/01, medmindre en eller flere af undtagelserne, med undtagelse af artikel 4, stk. 2, andet led, i forordning 1049/2001, finder anvendelse.

Rådets detaljerede udtalelse

I den detaljerede udtalelse oplyste Rådet Ombudsmanden om, at spørgsmålet om, hvorvidt og på hvilke betingelser udtalelser fra Rådets Juridiske Tjeneste vedrørende udkast til retsakter er omfattet af undtagelserne i forordning 1049/2001, i øjeblikket behandles af Retten i Første Instans (sag T-84/03, *Maurizio Turco mod Rådet*). Rådet afstod derfor fra at kommentere substansen i forslaget til henstilling.

Ombudsmanden sendte Rådets detaljerede udtalelse til klageren med en opfordring om at fremsætte eventuelle bemærkninger. Der blev ikke modtaget nogen bemærkninger.

AFGØRELSEN

1 Liste over udvalg og arbejdsgrupper

1.1 Klageren gør gældende, at det er i strid med god forvaltningsskik, at Rådet ikke har udarbejdet en liste over alle de udvalg og arbejdsgrupper i de europæiske institutioner, hvori repræsentanter for Rådet og medlemsstaterne deltager. En sådan liste bør omfatte navnene på medlemmerne af disse udvalg og arbejdsgrupper.

1.2 Ifølge Rådet er der ikke behov for at føre lister over udvalg og arbejdsgrupper, der ikke har noget med Rådets arbejde at gøre. Rådet fører en liste over sine egne forberedende organer, og denne liste opfylder Rådets forvaltningsbehov og giver offentligheden et fuldt overblik over alle de udvalg og arbejdsgrupper, som deltager i forberedelsen af Rådets arbejde. Borgerne kan på baggrund af denne liste samt det offentlige register over dokumenter indgive specifikke begæringer om dokumenter. Med hensyn til at medtage navne på deltagerne i møder i Rådets forberedende organer anfører Rådet, at det ville være en tung administrativ byrde at føre en fuldstændig og opdateret liste, idet sammensætningen af arbejdsgrupperne ofte skifter. Sådanne lister er heller ikke nødvendige for den interne forvaltning i Generalsekretariatet, og det er heller ikke påvist, at det er af væsentlig interesse for offentligheden at få adgang til disse oplysninger.

1.3 Ombudsmanden minder om, at det er et generelt princip for god forvaltningsskik, at medlemmer af offentligheden skal have de oplysninger, de begærer¹¹¹. Ombudsmanden bemærker, at Rådet stiller en del af de oplysninger, klageren anmoder om, til rådighed i form af en offentligt tilgængelig liste over sine egne forberedende organer. Efter Ombudsmandens mening synes Rådets forklaring på, hvorfor den ikke fører de andre lister, som klageren anmoder om, at være rimelig. Ombudsmanden finder derfor ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

2 Liste over personer, der har modtaget godtgørelser

2.1 Klageren gør gældende, at det er i strid med god forvaltningsskik, at Rådet ikke har udarbejdet eller fremskaffet en liste over alle de personer, der har modtaget rejsegodtgørelse og/eller dagpenge fra Rådet eller medlemsstaterne i 2000 i forbindelse med møder i de europæiske institutioner.

2.2 Ifølge Rådet udbetaler det ikke dagpenge til medlemmer, og der findes ingen lister over personer, der har modtaget godtgørelser. Rådet anfører, at de nuværende bestemmelser og kontrolorganer i tilstrækkelig grad varetager Fællesskabernes økonomiske interesser, og at det derfor er unødvendigt at føre en liste som den, klageren ønsker udarbejdet, ud fra hensynet til god forvaltningsskik.

2.3 Ombudsmanden bemærker, at klageren henviser til rejseudgifter og dagpenge, som udbetales af enten Rådet eller medlemsstaterne. For så vidt angår rejsegodtgørelse eller dagpenge, som udbetales af medlemsstaterne, er Ombudsmanden ikke bekendt med nogen regler eller principper, ifølge hvilke Rådet skal føre lister over modtagere af sådanne godtgørelser.

2.4 Med hensyn til den rejsegodtgørelse, der udbetales af Rådet, bemærker Ombudsmanden, at Rådet nægter, at der eksisterer en liste over modtagere. Ombudsmanden erkender, at det at oprette en sådan liste og gøre den tilgængelig for offentligheden kunne fremme større ansvarlighed ved at give borgerne mulighed for at føre reelt og effektivt tilsyn med udøvelsen af Fællesskabets institutioners beføjelser og dermed øge tilliden til forvaltningen. Ombudsmanden er imidlertid ikke bekendt med regler eller principper, der forpligter Rådet, og som kunne give anledning til at konkludere, at undladelse af at føre en sådan liste er et tilfælde af fejl eller forsømmelser. Ombudsmanden finder derfor ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

3 Adgang til juridiske udtalelser

3.1 Klageren gør gældende, at Rådet uretmæssigt har givet afslag på hans begæring om aktindsigt i udtalelser fra Rådets Juridiske Tjeneste.

3.2 Af ovennævnte grunde fremsatte Ombudsmanden et forslag til henstilling om, at Rådet bør genoverveje klagerens begæring og give aktindsigt i dokument 7184/01 og 8002/01, medmindre en eller flere af undtagelserne, med undtagelse af artikel 4, stk. 2, andet led, i forordning 1049/2001, finder anvendelse.

3.3 Rådet afholdt sig fra at kommentere substansen i Ombudsmandens forslag til henstilling, idet der i øjeblikket verserer en sag ved Retten i Første Instans (sag T-84/03, *Maurizio Turco mod Rådet*), som omhandler samme spørgsmål vedrørende fortolkningen af forordning 1049/2001. Ombudsmanden skal derfor overveje at udarbejde en særlig beretning til Europa-Parlamentet.

Ombudsmanden minder om, at Europa-Parlamentet allerede er blevet underrettet om Ombudsmandens synspunkter vedrørende disse spørgsmål i den særlige beretning, som Ombudsmanden forelagde den 12. december 2002 i sag 1542/2000/(PB)(SM)IJH. Endvidere er Ombudsmanden af den opfattelse, at Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender i lyset af den igangværende behandling af sag T-84/03 har besluttet ikke at udarbejde en betænkning om den særlige beretning.

¹¹¹ Se artikel 22 i den europæiske kodeks for god forvaltningsskik, som kan findes på Ombudsmandens websted: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>.

I lyset heraf mener Ombudsmanden ikke, at det ville være hensigtsmæssigt at udarbejde endnu en særlig beretning, hvorfor der ikke er behov for yderligere undersøgelser i nærværende sag.

4 Konklusion

På baggrund af Ombudsmandens undersøgelse af denne klage synes der ikke at foreligge et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Rådets side med hensyn til klagerens to første påstande, og der synes ikke at være behov for yderligere undersøgelser med hensyn til den tredje påstand. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

Notat: klage 1542/2000/(PB)(SM)IJH

Som nævnt i ovenstående sammendrag fremlagde Ombudsmanden den 12. december 2002 en særlig beretning for Europa-Parlamentet vedrørende klage 1542/2000/(PB)(SM)IJH, som også omhandlede Rådets afslag på aktindsigt i udtalelser fra Rådets Juridiske Tjeneste.

Den 10. juni 2003 underrettede Ombudsmanden Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender om, at der er indbragt en sag for Retten i Første Instans (sag T-84/03, *Maurizio Turco mod Rådet*), som omhandler samme retsprincip som den særlige beretning, dvs. den korrekte fortolkning af forordning 1049/2001 vedrørende Den Juridiske Tjenestes udtalelser om udkast til lovgivning.

I lyset af disse oplysninger har Udvalget for Andragender vedtaget ikke at udarbejde en betænkning om Ombudsmandens særlige beretning.

Ombudsmandens statut indeholder bestemmelser om fremlæggelse af en beretning for Europa-Parlamentet, som er sidste skridt i Ombudsmandens undersøgelser. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

3.7 UNDERSØGELSER PÅ EGET INITIATIV FORETAGET AF OMBUDSMANDEN

RETSMIDLER I FORBINDELSE MED UDBUDSPROCEDURER

Afgørelse om undersøgelse på eget initiativ OI/2/2002/IJH vedrørende Europa-Kommissionen

BAGGRUNDEN FOR UNDERSØGELSEN

I forbindelse med behandlingen af en klage fra en bydende, der er blevet afvist i en udbudsprocedure tilrettelagt af Kommissionen¹¹², blev Ombudsmanden bekymret for, om de retsmidler, der er tilgængelige for sådanne personer, er tilstrækkelige.

I forbindelse med åbningen af undersøgelsen på eget initiativ bemærkede Ombudsmanden, at ifølge dommen fra Domstolen i *Alcatel*-sagen:

[er] medlemsstaterne – med hensyn til den afgørelse, som den ordregivende myndighed træffer inden kontraktafslutningen, og ved hvilken ordregiveren vælger den bydende, der har deltaget i udbudsproceduren, og med hvem han indgår kontrakt – altid [...] forpligtet til at indføre en klageprocedure, i hvilken klageren,

¹¹²

1351/2001/(ME)MF, behandlingen afsluttet med afgørelsen af 17. februar 2003.

såfremt betingelserne er opfyldt, kan få ordregiverens afgørelse kendt ugyldig, uanset muligheden for at få tilkendt erstatning, når kontrakten er blevet indgået.¹¹³

Ombudsmanden bemærkede endvidere, at der i artikel 56 (som senere blev erstattet) i finansforordningen fastlægges følgende:

Ved indgåelse af aftaler, hvis beløb når eller overstiger de grænser, der er fastsat i Rådets direktiver om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige aftaler om bygge- og anlægsarbejder, indkøb og tjenesteydelser, skal hver enkelt institution overholde samme forpligtelser, som påhviler medlemsstaternes myndigheder i medfør af disse direktiver.

Gennemførelsesbestemmelserne, jf. artikel 139, omfatter de relevante bestemmelser.

I lyset af ovenstående var Ombudsmanden bekymret for, hvorvidt Kommissionens manglende klageprocedurer for bydende i udbudsprocedurerne, som beskrevet i *Alcatel*-dommen, kunne udgøre et tilfælde af fejl eller forsømmelser. Ombudsmanden anmodede derfor Kommissionen om at oplyse ham om, hvorvidt der eksisterer en klageprocedure, og hvis ikke, hvorvidt Kommissionen er villig til at indføre en sådan procedure hurtigt.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse anførte Kommissionen i det væsentligste følgende:

I lyset af *Alcatel*-dommen er Kommissionen enig i, at de anvisningsberettigede, før en aftale underskrives, straks skal underrette alle bydende og ansøgere om tildelingsbeslutningen i de offentlige indkøbsprocedurer, der omtales i den nuværende finansforordnings artikel 56 og den nye finansforordnings artikel 105, samt sikre, at der er en rimelig frist forud for kontraktunderskrivelsen, så bydende eller ansøgere har mulighed for at få oplyst begrundelsen for tildelingsbeslutningen og, i givet fald, at få en sådan beslutning prøvet ved domstolene.

Kommissionen vil være særlig opmærksomhed på de praktiske og organisatoriske aspekter ved denne procedure med henblik på at sikre, at dens aktiviteter afvikles i rette tid, idet der tages højde for det store antal offentlige indkøb, som Kommissionen hvert år foretager (flere hundrede), og de offentlige indkøbsprocedurers varighed. I lyset heraf har Kommissionen til hensigt at træffe de praktiske foranstaltninger, der er nødvendige, for at denne procedure kan være på plads fra starten af 2003 og tages med i planlægningen af de nye offentlige indkøbsprocedurer, der til den tid skal lanceres.

Ombudsmandens anmodning om yderligere oplysninger

Ombudsmanden glædede sig over Kommissionens positive svar på undersøgelsen på eget initiativ og anmodede Kommissionen om at fremsende yderligere oplysninger om de praktiske foranstaltninger og den procedure, den nævner i sin udtalelse.

Ombudsmanden opfordrede endvidere Kommissionen til at angive, hvorvidt den har til hensigt at stille administrative ankeprocedurer til rådighed for bydende, hvis de ønsker et alternativ til retslig behandling.

Kommissionens svar

Efter den 1. og den 14. april 2003 at have sendt foreløbige svar fremsendte Kommissionen den 3. juli 2003 følgende yderligere oplysninger:

¹¹³

Sag C-81/98, *Alcatel Austria mod Bundesministerium für Wissenschaft und Verkehr*, Sml. 1999 I, s. 7671, præmis 43.

Kommissionen har vedtaget en meddelelse¹¹⁴ om en procedure for information af ansøgere og bydende efter tildelingen af en ordre, men inden kontraktens underskrivelse, for offentlige indkøbsaftaler, som Kommissionen har indgået i henhold til finansforordningens artikel 105¹¹⁵. Denne meddelelse indeholder en bestemmelse om, at der skal være en rimelig frist forud for kontraktunderskrivelsen, så bydende eller ansøgere har mulighed for at få oplyst begrundelsen for tildelingsbeslutningen og, i givet fald, at få en sådan beslutning prøvet ved domstolene. (Kommissionen vedlagde udtalelsen en kopi af meddelelsen).

Kommissionen finder det af følgende grunde ikke nødvendigt at stille en administrativ ankeprocedure til rådighed for de bydende:

- den procedure, der fastlægges i meddelelsen, vil give de bydende mulighed for effektivt at få den ordregivende myndigheds tildelingsbeslutning prøvet ved domstolene,
- i lyset af det ringe antal sager, som i øjeblikket indbringes for Domstolen, synes behovet for at stille en administrativ ankeprocedure til rådighed ikke at være berettiget,
- endelig er det personale og materiale, som er nødvendigt for at udføre det arbejde, der er forbundet med administrative ankeprocedurer, som i fremtiden kan få en interinstitutionel dimension, ikke til rådighed.

AFGØRELSEN

1 Klageprocedurer for bydende i udbudsprocedurer

1.1 Ombudsmanden var bekymret for, hvorvidt Kommissionens manglende klageprocedurer for bydende i udbudsprocedurerne, som beskrevet i Alcatel-dommen¹¹⁶, kunne udgøre et tilfælde af fejl eller forsømmelser. Ombudsmanden indledte derfor en undersøgelse på eget initiativ og anmodede Kommissionen om at oplyse ham om, hvorvidt der eksisterer en klageprocedure, og hvis ikke, hvorvidt Kommissionen er villig til at indføre en sådan procedure hurtigt.

1.2 Kommissionen var enig i, at den i lyset af ovennævnte dom skulle give en rimelig frist forud for kontraktunderskrivelsen, så bydende og ansøgere har mulighed for at få oplyst begrundelsen for tildelingsbeslutningen og, i givet fald, at få en sådan beslutning prøvet ved domstolene. Kommissionen anførte, at den havde til hensigt at træffe de praktiske foranstaltninger, der er nødvendige for, at denne procedure kan være på plads fra starten af 2003.

1.3 Ombudsmanden glædede sig over Kommissionens positive svar og anmodede om supplerende oplysninger om de praktiske foranstaltninger og proceduren. Han opfordrede endvidere Kommissionen til at angive, hvorvidt den har planer om at stille administrative ankeprocedurer til rådighed for bydende, hvis de ønsker et alternativ til retslig behandling.

Kommissionens svar analyseres i følgende dele af afgørelsen.

2 Kommissionens meddelelse af 3. juli 2003

2.1 Kommissionen underrettede Ombudsmanden om, at den den 3. juli 2003 havde vedtaget en meddelelse¹¹⁷ på foranledning af undersøgelsen på eget initiativ.

¹¹⁴ Kommissionens meddelelse KOM(2003) 395 (3.7.2003). Procedure for information af ansøgere og bydende efter tildelingen af en ordre, men inden kontraktens underskrivelse, for offentlige indkøbsaftaler, som Kommissionen har indgået i henhold til finansforordningens artikel 105.

¹¹⁵ Rådets forordning (EF/Euratom) nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget, EFT L 248 af 16.9.2002.

¹¹⁶ Sag C-81/98, *Alcatel Austria mod Bundesministerium für Wissenschaft und Verkehr*, Sml. 1999 I, s. 7671.

¹¹⁷ Kommissionens meddelelse KOM(2003) 395 (3.7.2003). Procedure for information af ansøgere og bydende efter tildelingen af en ordre, men inden kontraktens underskrivelse, for offentlige indkøbsaftaler, som Kommissionen har indgået i henhold til finansforordningens artikel 105.

Ombudsmanden har omhyggeligt gennemgået meddelelsen, som fastlægger en procedure for hurtig information af de ansøgere og bydende, hvis ansøgning eller bud er blevet afvist, så sidstnævnte har mulighed for at få en tildelingsbeslutning prøvet ved domstolene, før den relevante kontrakt underskrives. Denne procedure gælder for tildeling af kontrakter under finansforordningens artikel 105¹¹⁸.

2.2 Ombudsmanden bemærker følgende hovedpunkter i proceduren:

Hurtigst muligt efter tildelingsbeslutningen og senest i den efterfølgende uge giver den ordregivende myndighed samtidigt alle bydende eller ansøgere, der er blevet afvist, meddelelse om, at deres bud eller ansøgning ikke er blevet accepteret. Der er tale om en individuel meddelelse til den enkelte bydende eller ansøger; heri præciseres i hvert enkelt tilfælde årsagerne til, at budet eller ansøgningen er blevet afvist, idet der f.eks. anføres kortfattede, men konkrete oplysninger fra ovennævnte tildelingsbeslutning.

I meddelelsen informerer den ordregivende myndighed også bydende eller ansøgere, der er blevet afvist, om, at den ikke agter at underskrive kontrakten med ordremodtageren før udløbet af en periode på to kalenderuger regnet fra dagen efter den dag, hvor meddelelserne samtidigt er blevet afsendt. Det anføres, at der – hvis der skriftligt anmodes herom pr. brev, pr. fax eller pr. elektronisk post – kan fås supplerende oplysninger om årsagerne til afvisningen. Bydende, der har fremsat et forskriftsmæssigt bud, kan endvidere få oplysning om de kvaliteter og relative fordele, der kendetegner det valgte bud, samt få oplyst navnet på ordremodtageren. Endelig skal det i meddelelserne nævnes, at den ordregivende myndighed, i tilfælde, hvor kontrakten ikke kan indgås med ordremodtageren, eller hvor denne trækker sig tilbage, forbeholder sig ret til at ændre sin tildelingsbeslutning, og at den i så fald vil kunne tildele ordren til en anden bydende, afslutte proceduren, eller afstå fra at indgå kontrakten.

Den ordregivende myndighed informerer også ordremodtageren om den meddelelse, der er blevet sendt til bydende eller ansøgere, der er blevet afvist, og om, at kontrakten ikke kan underskrives før udløbet af en periode på to kalenderuger regnet fra dagen efter den dag, hvor meddelelsen er blevet afsendt. Det nævnes også, at den ordregivende myndighed:

- så længe kontrakten ikke er underskrevet, enten kan undlade at indgå kontrakten eller annullere den pågældende udbudsprocedure, uden at ansøgerne eller de bydende kan gøre krav på nogen form for godtgørelse,

- kan suspendere underskrivelsen af kontrakten med henblik på supplerende undersøgelser, hvis de anmodninger eller kommentarer, som afviste bydende fremsætter i løbet af de to kalenderuger, eller enhver anden relevant oplysning, som den ordregivende myndighed modtager i løbet af denne periode, taler derfor.

2.3 Ombudsmanden finder, at den procedure, der beskrives i Kommissionens meddelelse, synes at give afviste bydende og ansøgere mulighed for at få en tildelingsbeslutning prøvet ved domstolene samt for at få en beslutning kendt ugyldig, før den relevante kontrakt underskrives¹¹⁹. Ombudsmanden finder derfor, at Kommissionen har taget skridt til at give de bydende i udbudsprocedurer adgang til en klageprocedure, som beskrevet i *Alcatel*-dommen, og kan derfor ikke konstatere nogen fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side.

2.4 Ombudsmanden bemærker, at Kommissionens meddelelse ikke udtrykkeligt fastsætter, at afviste bydende og ansøgere skal informeres om muligheden for at få en tildelingsbeslutning prøvet

¹¹⁸ Denne artikel omhandler direktiverne om indgåelse af offentlige aftaler om indkøb, tjenesteydelser og bygge- og anlægsarbejder, som fastsætter de beløbsgrænser, der er afgørende for offentliggørelsesreglerne, valg af procedure og de dertilhørende tidsfrister som omhandlet i finansforordningen. Ombudsmanden går derfor ud fra, at den procedure, der fastlægges i meddelelsen, gælder for alle kontrakttildelinger, der falder inden for direktivernes rammer.

¹¹⁹ Ombudsmanden bemærker i denne forbindelse, at procesreglementet for Retten i Første Instans (kan findes på internettet på <<http://www.curia.eu.int>>) giver mulighed for både foreløbige forholdsregler og hasteprocedurer, samt at disse procedurer er blevet gjort gældende af en bydende, som senere fik en dom for, at Kommissionens beslutning om at afvise dennes bud, skulle annulleres: Sag T-211/02, *Tideland Signal Ltd mod Kommissionen*, Sml. 2002 II, s. 3781.

ved domstolene samt for at få beslutningen kendt ugyldig, før den relevante kontrakt underskrives. Ombudsmanden påpeger, at ifølge Kommissionens administrative adfærdskodeks for Europa-Kommissionens medarbejdere, hvad angår deres forbindelser med offentligheden¹²⁰, bør det i en beslutning nævnes, at der er mulighed for at indlede retlige procedurer i overensstemmelse med artikel 230 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Ombudsmanden mener, at det ville være i overensstemmelse med principperne for god forvaltningsskik at give sådanne oplysninger til afviste bydende og ansøgere. Der fremsættes derfor en yderligere bemærkning nedenfor.

2.5 Ombudsmanden finder, at retsgrundlaget for den nye procedure falder uden for rammerne af denne undersøgelse. Ombudsmanden bemærker imidlertid, at Kommissionen anfører finansforordningens artikel 100, stk. 2, og 101¹²¹ samt til gennemførelsesbestemmelsernes artikel 149¹²² som retsgrundlag.

3 Mulighed for en yderligere administrativ ankeprocedure

3.1 Ombudsmanden opfordrede Kommissionen til at angive, hvorvidt den har planer om at stille administrative ankeprocedurer til rådighed for bydende, hvis de ønsker et alternativ til retslig behandling.

3.2 Kommissionen svarede, at den ikke har fundet det nødvendigt at stille en administrativ ankeprocedure til rådighed for de bydende, bl.a. fordi den procedure, der fastlægges i meddelelsen af 3. juli 2003, vil give de bydende mulighed for effektivt at få den ordregivende myndigheds tildelingsbeslutning prøvet ved domstolene.

3.3 Ombudsmanden bemærker, at der i dommen fra Domstolen kræves »en klageprocedure, i hvilken klageren, såfremt betingelserne er opfyldt, kan få ordregiverens afgørelse kendt ugyldig«. Ombudsmanden minder om erklæringen i punkt 2.3 ovenfor om, at den procedure, der beskrives i Kommissionens meddelelse, synes at give afviste bydende og ansøgere mulighed for at få en tildelingsbeslutning prøvet ved domstolene samt for at få en beslutning kendt ugyldig, før den relevante kontrakt underskrives. Ombudsmanden finder ikke, at Kommissionen er forpligtet til også at etablere en administrativ ankeprocedure, og kan derfor ikke konstatere nogen fejl eller forsømmelser fra Kommissionen side i denne forbindelse.

3.4 For at undgå al tvivl påpeger Den Europæiske Ombudsmand, at en ombudsmandsundersøgelse ikke kan udsætte administrative procedurer, og at Ombudsmanden ikke kan tilsidesætte en beslutning om tildeling af en kontrakt. Klager til Ombudsmanden er derfor ikke en ankeprocedure som den, der er beskrevet i *Alcatel*-dommen.

4 Konklusion

Kommissionen har taget skridt til at give de bydende i udbudsprocedurer adgang til en klageprocedure, som beskrevet i *Alcatel*-dommen¹²³. Ombudsmanden finder derfor ingen tegn på fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side og afslutter behandlingen af undersøgelsen på eget initiativ.

¹²⁰ Kommissionens adfærdskodeks er vedføjet dens forretningsorden som bilag. EFT L 308 af 8.12.2000, s. 26. Den kan også findes på internettet på http://www.europa.eu.int/comm/secretariat_general/codel/index_en.htm.

¹²¹ Rådets forordning (EF/Euratom) nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget, EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1.

¹²² Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 af 23. december 2002 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget, EFT L 357 af 31.12.2002, s. 1-71.

¹²³ Sag C-81/98, *Alcatel Austria mod Bundesministerium für Wissenschaft und Verkehr*, Sml. 1999 I, s. 7671.

YDERLIGERE BEMÆRKNING

Ombudsmanden bemærker, at Kommissionens meddelelse ikke udtrykkeligt fastsætter, at afviste bydende og ansøgere skal informeres om muligheden for at få en tildelingsbeslutning prøvet ved domstolene samt for at få beslutningen kendt ugyldig, før den relevante kontrakt underskrives. Ombudsmanden påpeger, at ifølge Kommissionens administrative adfærdskodeks for Europa-Kommissionens medarbejdere, hvad angår deres forbindelser med offentligheden, bør det i en beslutning nævnes, at der er mulighed for at indlede retlige procedurer i overensstemmelse med artikel 230 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Ombudsmanden mener, at det ville være i overensstemmelse med principperne for god forvaltningsskik at give sådanne oplysninger til afviste bydende og ansøgere.

ELEKTRONISK TILMELDING TIL ANSÆTTELSESPRØVE – KLAGER FRA TILTRÆDELSESSTAT

Afgørelse om undersøgelse på eget initiativ OI/4/2003/ADB vedrørende De Europæiske Fællesskabers Personaleudvælgelseskontor

UNDERSØGELSEN

Baggrunden for undersøgelsen

Klageren, en statsborger fra et tiltrædelsesland, kontaktede den 2. november 2003 Ombudsmanden og klagede over situationen i forbindelse med tilmeldingen til åben udvælgelsesprøve EPSO/A/XX/03 tilrettelagt af De Europæiske Fællesskabers Personaleudvælgelseskontor (EPSO) med henblik på at oprette en reserve af sekretærer. Man kunne kun tilmelde sig denne prøve via internettet. Fristen for tilmelding var den 24. juni 2003 kl. 12.00 ("*lokal tid i Bruxelles*"). Klageren forsøgte angiveligt at gennemføre den elektroniske tilmelding den 24. juni 2003. Der var imidlertid tekniske problemer med EPSO's server, som gjorde, at han ikke kunne tilmelde sig. Den 24. juni 2003 kl. 11.34 kontaktede klageren derfor EPSO's tjenestegrene pr. e-mail. Ifølge klageren svarede EPSO kl. 12.41, hvor de svarede, at e-mail-tilmeldingen ikke var gældende, samt at EPSO havde problemer med sin server. EPSO oplyste klageren om, at disse problemer snart ville blive løst, og rådede ham til at prøve igen "*før kl. 12.00*".

Klageren var utilfreds med dette svar og kontaktede derfor EPSO igen. EPSO bekræftede det tidligere svar. Det fremhævede især, at ansøgere havde haft tilstrækkelig tid til at blive tilmeldt, samt at de i lyset af muligheden for tekniske problemer udtrykkeligt havde fået instruktioner om ikke at vente til de sidste par dage før fristens udløb. Klageren indgav derefter en klage til Ombudsmanden.

Klageren gjorde gældende, at EPSO i forbindelse med udvælgelsesprøve EPSO/A/XX/03 havde undladt at sikre, at ansøgere kunne foretage den obligatoriske elektroniske tilmelding før fristens udløb som angivet i meddelelsen om udvælgelsesprøven. Klageren nedlagde påstand om, at hans e-mail til EPSO skulle gælde som en tilmelding i lyset af de tekniske problemer, han var udsat for.

I traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab fastlægges det, at Den Europæiske Ombudsmand "*skal være beføjet til at modtage klager fra enhver unionsborger eller enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat*".

I lyset af at klageren ikke tilhørte nogen af disse kategorier, underrettede Ombudsmanden ham om, at han ikke havde nogen beføjelser til at behandle klagen.

I lyset af klagerens sags alvorlige karakter mente Ombudsmanden imidlertid, at den skulle undersøges. Han besluttede derfor at åbne en undersøgelse på eget initiativ om sagen.

Oplysninger indhentet i forbindelse med undersøgelsen

EPSO blev den 27. november 2003 anmodet om at fremsende en udtalelse om anbringendet og påstanden i klagen.

EPSO's udtalelse

EPSO's udtalelse om klagen blev fremsendt den 4. december 2003. Direktøren for EPSO underrettede Ombudsmanden om, at sagen var blevet gennemgået, og at klageren var blevet indbudt til stopprøverne den 11. og 12. december 2003.

Klagerens bemærkninger

Den 10. december 2003 kontaktede Ombudsmandens kontor klageren telefonisk. Klageren takkede Ombudsmanden for hans arbejde og mente, at EPSO havde løst sagen til hans fulde tilfredshed.

AFGØRELSEN

1 Den 27. november 2003 åbnede Den Europæiske Ombudsmand en undersøgelse på eget initiativ vedrørende EPSO's håndtering af tilmeldingen af en ansøger, som uden held havde forsøgt at bruge den obligatoriske elektroniske tilmeldingsprocedure med henblik på deltagelse i en åben udvælgelsesprøve for statsborgere fra tiltrædelseslandene. Ifølge ansøgeren kunne han ikke tilmelde sig før fristen for tilmelding på grund af tekniske problemer med EPSO's server. Ansøgerens deltagelse i udvælgelsesprøven blev afvist på trods af, at han før fristens udløb havde oplyst EPSO om, at det var umuligt at gennemføre den elektroniske tilmelding, og anmodet om, at hans e-mail-tilmelding blev taget i betragtning i stedet for.

2 EPSO anførte i sin udtalelse, at ansøgeren efter Ombudsmandens undersøgelse på eget initiativ var blevet indbudt til at deltage i den åbne udvælgelsesprøve.

3 Ansøgeren blev kontaktet telefonisk af Ombudsmandens kontor. Han bekræftede, at EPSO havde taget skridt til at løse sagen til hans fulde tilfredshed, og takkede Ombudsmanden for hans arbejde.

4 Ombudsmanden finder, at EPSO har taget skridt til at løse sagen, og afslutter derfor behandlingen af sagen.

3.8 FORESPØRGSEL FRA REGIONAL OMBUDSMAND

FÆLLESSKABSLOVGIVNING VEDRØRENDE REVALIDERING AF PERSONER MED MULTIPEL SKLEROSE

Afgørelse om forespørgsel Q1/2003/IP

Den 19. maj 2003 rettede F., regional ombudsmand i den italienske region Toscana, en forespørgsel til Den Europæiske Ombudsmand i overensstemmelse med den procedure, der blev fastlagt på seminaret for nationale ombudsmænd og tilsvarende organer i Strasbourg i september 1996. Forespørgslen vedrørte en anmodning om oplysninger, som den regionale ombudsmand havde modtaget fra professor B., formand for den italienske forening for multipel sklerose. Professor B. ville gerne have oplysninger om gældende fællesskabslovgivning vedrørende revalidering af personer med multipel sklerose. Den regionale ombudsmand videresendte denne anmodning til Den Europæiske Ombudsmand.

Den 23. juli 2003 fremsendte Ombudsmanden en kopi af forespørgslen til Kommissionen og anmodede denne om at oplyse ham om gældende fællesskabsret på dette område.

Kommissionen anfører i sit svar, at Den Europæiske Union i henhold til traktatens artikel 152 har mandat til at sikre et højt sundhedsbeskyttelsesniveau gennem de nationale politikker, som skal sigte mod at forbedre folkesundheden og forebygge sygdomme hos mennesker. Ifølge artikel 152, stk. 5, ligger hovedansvaret på folkesundhedsområdet, herunder spørgsmål vedrørende rehabilitering, hos medlemsstaterne. I lyset heraf findes der ingen fællesskabslovgivning vedrørende revalidering af personer med multipel sklerose, ligesom der ikke er nogen lovgivning under forberedelse på området.

Den Europæiske Ombudsmand videresendte Kommissionens svar til den regionale ombudsmand med en opfordring til eventuelt at fremsætte bemærkninger. Under en telefonsamtale den 17. oktober 2003 informerede hans kontor Ombudsmandens kontor om, at den regionale ombudsmand har taget Kommissionens svar til efterretning, og han takkede Ombudsmanden for hans hjælp i sagen. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

Sammendrag

1 Indledning

2 Klager til Ombudsmanden

3 Afgørelser efter en undersøgelse

4 Forbindelser med andre af Den Europæiske Unions Institutioner

5 Forbindelser med ombudsmænd og tilsvarende organer

6 PR-Aktiviteter

Bilag

4.1 EUROPA-PARLAMENTET

Den 27. februar holdt Jacob SÖDERMAN, ledsaget af Olivier VERHEECKE, et møde med Jarlen af STOCKTON, MEP, ordfører for betænkningen om Den Europæiske Ombudsmands årsberetning for 2002. De drøftede bl.a. artikel 226-proceduren, situationen for ombudsmændene i medlemsstaterne og ansøgerlandene samt samarbejdet mellem Ombudsmanden og Udvalget for Andragender.

Den 3. marts besøgte Jacob SÖDERMAN i forbindelse med sit besøg i Stockholm Europa-Parlamentets informationskontor og holdt et møde med Christian ANDERSSON, leder af kontoret.

Den 24. marts fremlagde Jacob SÖDERMAN sin årsberetning for 2002 for Udvalget for Andragender i Bruxelles. I sin tale til udvalget udtrykte Ombudsmanden sin glæde over alle institutionernes villighed til at samarbejde med Ombudsmandens kontor. Jacob SÖDERMAN gav endvidere et overblik over de bedste resultater, han har opnået for borgerne, og fremhævede de områder, som efter hans mening ville kræve yderligere tiltag eller forbedringer.

Vitaliano Gemelli, formand for Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender, Jacob Söderman og Roy Perry, næstformand, da årsrapporten for 2002 blev fremlagt for udvalget. Bruxelles, Belgien, 24. marts 2003.

Udvalgets formand og næstformand, Vitaliano GEMELLI og Roy PERRY, samt Jarlen af STOCKTON, ordfører for betænkningen om Ombudsmandens årsberetning for 2002, hyldede Jacob SÖDERMAN for hans arbejde og resultater som den første Europæiske Ombudsmand.

Den 25. marts afholdt formanden for Europa-Parlamentet, Pat COX, en reception for Ombudsmanden og hans personale. Begivenheden skulle markere de resultater, som Jacob SÖDERMAN havde opnået i sit hverv som Ombudsmand. Der var omkring 30 mennesker til stede, herunder formændene for de politiske grupper, samt formanden for og medlemmerne af Udvalget for Andragender. Pat COX roste Ombudsmandens arbejde for at skabe gennemsigtighed, at fremme et godt arbejdsforhold med Parlamentets Udvalg for Andragender samt at bringe Unionen tættere på borgerne.

Formanden for Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender, Vitaliano GEMELLI, tilbød at afholde en middag til ære for Jacob SÖDERMAN den 25. marts i Bruxelles. Blandt de medlemmer af Udvalget for Andragender, som deltog i middagen, var bl.a. Roy PERRY, næstformand, og Jarlen af STOCKTON, ordfører for betænkningen om Ombudsmandens årsberetning for 2002. Jacob SÖDERMAN var ledsaget af João SANT'ANNA. Alle de tilstedeværende parlamentsmedlemmer takkede Jacob SÖDERMAN for den høje kvalitet af det arbejde, han har udført som den første europæiske ombudsmand.

Pat Cox, Europa-Parlamentets formand, og Jacob Söderman ved den reception, der blev afholdt for at hædre Jacob Söderman for hans arbejde som europæisk ombudsmand. Bruxelles, Belgien, 25. marts 2003.

Nikiforos DIAMANDOUROS mødtes den 2. april med Julian PRIESTLEY, generalsekretær for Europa-Parlamentet. Julian PRIESTLEY gav under drøftelsen udtryk for, at Europa-Parlamentet var villig til at samarbejde effektivt med Den Europæiske Ombudsmand og støtte vedtagelsen af en kodeks med principper om god forvaltningsskik inden for en interinstitutionel ramme. Til stede på mødet var også Constantin STRATIGAKIS, direktør i generalsekretærens kabinet, og Ian HARDEN, Leder af Ombudsmandens Juridiske Tjeneste.

Den 10. juni beskrev Nikiforos DIAMANDOUROS sine prioriteter som Ombudsmand for Udvalget for Andragender i Bruxelles. I sin tale til udvalget gav Ombudsmanden en positiv vurdering af de resultater, der var opnået i hans forgængers tid, han fremhævede forberedelserne til udvidelsen og de budgetmæssige konsekvenser deraf og understregede den proaktive rolle, som Ombudsmanden spiller med hensyn til at nå ud til borgerne for at lære dem om deres rettigheder og om, hvordan de udøver disse rettigheder.

Formanden for Udvalget for Andragender, Vitaliano GEMELLI, takkede Nikiforos DIAMANDOUROS for hans indlæg. Følgende medlemmer tog ordet: Jarlen af STOCKTON, ordfører for betænkningen om Ombudsmandens årsberetning for 2002, Rainer WIELAND, Eurig WYN, Roy PERRY og Vitaliano GEMELLI. Udvalget vedtog efterfølgende enstemmigt Jarlen af STOCKTONS betænkning. Nikiforos DIAMANDOUROS var ledsaget af Ian HARDEN, Leder af Ombudsmandens Juridiske Tjeneste, og Nicholas CATEPHORES, hans assistent.

Den 12. juni deltog Ian HARDEN i en offentlig høring tilrettelagt af Europa-Parlamentets Udvalg om Borgernes Friheder og Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender om gennemførelse af forordning 1049/2001 om aktindsigt i dokumenter. Blandt andre talere ved høringen var Hanja

MAIJ-WEGGEN, MEP, Hans BRUNMAYR, generaldirektør for Ministerrådets GD for Presse og Kommunikation, Harald RØMER, vicegeneralsekretær i Europa-Parlamentet, og Michael CASHMAN, MEP, udvalgets ordfører.

Den 8. juli besøgte Nikiforos DIAMANDOUROS en række EU-institutioner i Luxembourg. Han mødtes med Gregorio GARZON CLARIANA, juridisk konsulent i Europa-Parlamentet, samt højtstående medlemmer af Europa-Parlamentets Juridiske Tjeneste, herunder Johann SCHOO og Christian PENNERA. Nikiforos DIAMANDOUROS beskrev sine prioriteter som Ombudsmand, og spørgsmål af fælles interesse blev drøftet, herunder samarbejdsaftalerne mellem Ombudsmanden og Europa-Parlamentet. Nikiforos DIAMANDOUROS var ledsaget af Ian HARDEN, Leder af Ombudsmandens Juridiske Tjeneste.

Den 11. juli afholdt Nikiforos DIAMANDOUROS et møde med formanden for Europa-Parlamentet, Pat COX, i Parlamentets informationskontor i Dublin. De drøftede adskillige emner, bl.a. den forestående regeringskonference.

Efter mødet deltog Nikiforos DIAMANDOUROS i en arbejdsfrokost med *Association of European Journalists*, som var tilrettelagt af informationskontoret i Dublin, hvor mødet også blev afholdt. Mødet blev ledet af James O'BRIEN, chef for Parlamentets informationskontor. Peter DOYLE, chef for Europa-Kommissionens repræsentation i Irland, var også til stede ved arbejdsfrokosten.

Den 24. september fik Nikiforos DIAMANDOUROS besøg af George KASSIMATIS, chef for Europa-Parlamentets informationskontor i Athen. De drøftede mange forskellige emner, herunder fremme af den europæiske ombudsmandsinstitution i Grækenland.

Den 25. september fremlagde Nikiforos DIAMANDOUROS Den Europæiske Ombudsmands årsberetning for 2002 for Europa-Parlamentets plenarmøde. Drøftelsen blev ledet af Renzo IMBENI, næstformand for Europa-Parlamentet. Nikiforos DIAMANDOUROS hyldede i sin tale de mange resultater, som hans forgænger, Jacob SÖDERMAN, som var til stede ved drøftelsen, havde opnået på borgernes vegne. Endvidere beskrev Ombudsmanden udviklingen i behandlingen af borgernes klager og forespørgsler og kom ind på forberedelserne til Den Europæiske Unions udvidelse. Nikiforos DIAMANDOUROS beskrev derefter sin holdning til Den Europæiske Ombudsmands rolle i forhold til udkastet til traktat om en forfatning for Europa og takkede Europa-Parlamentet for at have støttet hans forslag. Derefter var der indlæg fra følgende: Jarlen af STOCKTON, ordfører for betænkningen om Ombudsmandens årsberetning for 2002, Loyola DE PALACIO, kommissær med ansvar for forbindelserne med Den Europæiske Ombudsmand, Vitaliano GEMELLI, formand for Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender, Astrid THORS, MEP, og Jan DHAENE, MEP, (se også afsnit 6.1 nedenfor).

Den 21. oktober aflagde Enrico BOARETTO, afgående chef for Udvalget for Andragenders sekretariat, besøg hos Nikiforos DIAMANDOUROS for at præsentere sin efterfølger, Josephus COOLEGEM.

4.2 EUROPA-KOMMISSIONEN

Den 20. januar fremlagde Jacob SÖDERMAN sit arbejde på et møde mellem cheferne for Kommissionens repræsentationer i medlemsstaterne. Mødet fandt sted i Bruxelles og blev ledet af Jonathan FAULL, generaldirektør for Kommissionens GD for Presse og Kommunikation. Jacob SÖDERMAN var ledsaget af sin internet- og kommunikationsfuldmægtig Ben HAGARD og sin pressesekretær Rosita AGNEW. Ben HAGARD demonstrerede Ombudsmandens websted, og Rosita AGNEW beskrev Ombudsmandens kommunikationsstrategi. Jacob SÖDERMAN besvarede derefter spørgsmål om sit arbejde og sine erfaringer som Unionens første Ombudsmand.

Den 2. april mødtes Nikiforos DIAMANDOUROS med kommissionskollegiet. Europa-Kommissionens formand, Romano PRODI, bød velkommen til den nye Ombudsmand og

understregede Kommissionens ønske om åbenhed og betydningen af Ombudsmandens arbejde i denne henseende. Kommissæren med ansvar for forbindelserne med Den Europæiske Ombudsmand, Loyola DE PALACIO, forklarede, hvor stor betydning Kommissionen tillægger Ombudsmandens resultater og henstillinger både med hensyn til klager og de mere generelle spørgsmål, som rejses i Ombudsmandens undersøgelser på eget initiativ. Loyola DE PALACIO hyldede også det arbejde, som den første Europæiske Ombudsmand, Jacob SÖDERMAN, havde udført. Nikiforos DIAMANDOUROS beskrev derefter sine prioriteter som Europæisk Ombudsmand, herunder forberedelserne til Unionens udvidelse samt kontakt til borgerne for at oplyse dem om deres rettigheder, og hvordan disse kan udøves. Den efterfølgende drøftelse omfattede indlæg og spørgsmål fra følgende kommissærer: BOLKESTEIN, REDING, SCHREYER, VERHEUGEN og WALLSTRÖM. Som afslutning takkede Nikiforos DIAMANDOUROS medlemmerne af kollegiet for deres vilje til at videreudvikle det eksisterende gode samarbejde mellem Ombudsmanden og Kommissionen.

Den 23. september besøgte David O'SULLIVAN, generalsekretær for Europa-Kommissionen, Nikiforos DIAMANDOUROS på hans kontor i Strasbourg. De drøftede de interinstitutionelle forbindelser, og David O'SULLIVAN inviterede Nikiforos DIAMANDOUROS til at holde et indlæg på et kommende møde mellem Kommissionens generaldirektører og chefer.

Den 21. oktober afholdt Nikiforos DIAMANDOUROS et møde med Margot WALLSTRÖM, kommissær for miljø, hvor de udvekslede synspunkter. De vigtigste emner for drøftelsen var de muligheder, der findes for borgere, som ønsker at klage over medlemsstaternes manglende gennemførelse af den europæiske miljølovgivning, navnlig udenretslige klagemidler.

Den 21. oktober afholdt Nikiforos DIAMANDOUROS et møde med Horst REICHENBACH, generaldirektør for Personale og Administration. Horst REICHENBACH beskrev fremskridtene i forbindelse med Kommissionens plan om en reform af tjenestemandsvedtægten.

Den 20. november afholdt Nikiforos DIAMANDOUROS drøftelser med Europa-Kommissionens generaldirektører og chefer i Bruxelles, som blev ledet af Kommissionens generalsekretær, David O'SULLIVAN. Nikiforos DIAMANDOUROS beskrev sine prioriteter for Den Europæiske Ombudsmands arbejde: vedligeholdelse og forbedring af Den Europæiske Ombudsmands kontors kapacitet til at hjælpe borgerne, fremme af retsstatsprincippet, god forvaltningsskik og respekten for menneskerettighederne samt kontakt med borgerne for at oplyse dem om, hvordan de kan udøve deres rettigheder. Nikiforos DIAMANDOUROS fremhævede ligeledes en række spørgsmål af særlig interesse med hensyn til overtrædelsesprocedurer, mindelige løsninger og EU's forvaltningslovgivning. Derefter fulgte en omfattende drøftelse om disse emner. Efter dette møde afholdt Nikiforos DIAMANDOUROS yderligere drøftelser om spørgsmålene med Enzo MOAVERO MILANESI, Europa-Kommissionens vicegeneralsekretær. Nikiforos DIAMANDOUROS var ledsaget til disse møder af Ian HARDEN, Leder af Ombudsmandens Juridiske Tjeneste, og Nicholas CATEPHORES, hans assistent.

4.3 DET EUROPÆISKE KONVENT

Det Europæiske Konvent blev oprettet efter Det Europæiske Råd i Laeken i december 2001 for at bane vejen for den næste regeringskonference. Konventets opgave var at drøfte de væsentligste spørgsmål, som følger af Laeken-erklæringen vedrørende Den Europæiske Unions fremtidige udvikling, samt at undersøge de forskellige mulige løsninger.

Konventet bestod af repræsentanter for medlemsstaternes og kandidatlandenes regeringer og nationale parlamenter, for Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen. Som det var tilfældet med det tidligere konvent, der udarbejdede EU's charter om grundlæggende rettigheder, havde Den Europæiske Ombudsmand status som observatør i det nye konvent.

Jacob SÖDERMAN deltog i konventets plenarforsamlinger den 20.-21. januar, 27.-28. februar, 5. marts og 17.-18. marts.

Den 23. januar fremsendte Jacob SÖDERMAN et indlæg om institutionernes funktionsmåde (CONV 505/03) til konventet.

Den 27. februar holdt Jacob SÖDERMAN et indlæg på konventets plenarforsamling om gennemsigtighed, retten til god forvaltning samt behovet for, at Den Europæiske Union kan tiltræde internationale aftaler om beskyttelse og fremme af menneskerettigheder.

Nikiforos DIAMANDOUROS deltog i konventets plenarforsamlinger den 3.-4. april, 24.-25. april og 15.-16. maj.

Den 24. april holdt Nikiforos DIAMANDOUROS et indlæg på konventets plenarforsamling om Unionens demokratiske liv.

Den 28. april fremsendte Nikiforos DIAMANDOUROS til konventet et indlæg om den resolution, der blev vedtaget af de nationale ombudsmænd og tilsvarende organer i Den Europæiske Unions medlemsstater på deres 4. seminar i Athen den 7.-8. april 2003 (CONV 699/03) (se afsnit 6.1).

Konventet afsluttede sit arbejde den 10. juli 2003. Den Europæiske Ombudsmands taler og forslag kan findes på hans websted samt på konventets websted.

4.4 DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL

Den 20. marts besøgte Jacob SÖDERMAN præsidenten for De Europæiske Fællesskabers Domstol, Gil Carlos RODRÍGUEZ IGLESIAS, for at tage afsked, før han trak sig tilbage som Europæisk Ombudsmand ved udgangen af marts 2003. Domstolens præsident overrakte Den Europæiske Ombudsmand Domstolens medalje i anledningen af dens 50 års jubilæum med Jacob SÖDERMANS navn indgraveret. Gil Carlos RODRÍGUEZ IGLESIAS sagde endvidere, at der var udført et meget stort stykke arbejde i forbindelse med oprettelsen af Den Europæiske Ombudsmands kontor.

I forbindelse med sit besøg i flere EU-institutioner i Luxembourg den 8. juli afholdt Nikiforos DIAMANDOUROS møder med Gil Carlos RODRÍGUEZ IGLESIAS, Domstolens præsident, og Vassilios SKOURIS, dommer ved Domstolen. Nikiforos DIAMANDOUROS var ledsaget af Ian HARDEN, Leder af Ombudsmandens Juridiske Tjeneste.

4.5 RETTEN I FØRSTE INSTANS

Den 19. marts besøgte Jacob SÖDERMAN præsidenten for Retten i Første Instans, Bo VESTERDORF, for at tage afsked, før han trak sig tilbage som Europæisk Ombudsmand ved udgangen af marts 2003.

4.6 REVISIONSRETEN

Den 19. marts besøgte Jacob SÖDERMAN præsidenten for Revisionsretten, Juan Manuel FABRA VALLÉS, for at tage afsked, før han trak sig tilbage som Europæisk Ombudsmand ved udgangen af marts 2003.

I forbindelse med sit besøg i flere EU-institutioner i Luxembourg den 8. juli afholdt Nikiforos DIAMANDOUROS et møde med Juan Manuel FABRA VALLÉS, præsident for Revisionsretten,

og Ioannis SARMAS, medlem af Revisionsretten, for at drøfte en række spørgsmål, herunder forberedelserne til Unionens udvidelse. Nikiforos DIAMANDOUROS var ledsaget af Ian HARDEN, Leder af Ombudsmandens Juridiske Tjeneste.

4.7 DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK

I forbindelse med sit besøg i flere EU-institutioner i Luxembourg den 8. juli afholdt Nikiforos DIAMANDOUROS et møde med formanden for Den Europæiske Investeringsbank, Philippe MAYSTADT, som havde anmodet om oplysninger om, hvorvidt Ombudsmanden kunne behandle klager over Bankens aktiviteter uden for Den Europæiske Union. Philippe MAYSTADT underrettede Ombudsmanden om Europa-Parlamentets bekymringer over, at der mangler en procedure for sådanne klager, som indsendes af personer, som ikke bor eller er statsborgere i Unionen. Ombudsmanden forklarede, at han har beføjelse til at iværksætte undersøgelser på eget initiativ, hvilket allerede er sket i et af disse tilfælde. Han beskrev også Europa-Parlamentets Udvalg for Andragenders kompetencer. Nikiforos DIAMANDOUROS var ledsaget af Ian HARDEN, Leder af Ombudsmandens Juridiske Tjeneste.

4.8 KONTORET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS OFFICIELLE PUBLIKATIONER

Den 22. oktober mødtes Den Europæiske Ombudsmand med generaldirektøren for Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer, Thomas CRANFIELD, og undertegnede en rammeserviceniveauaftale om forbindelserne mellem Kontoret for Officielle Publikationer og Ombudsmanden, som omfattede specifikke bestemmelser om kvalitetskontrol, ophavsret og frister samt evaluering. Både Nikiforos DIAMANDOUROS og Thomas CRANFIELD var enige om, at borgerne bedst kunne betjenes, hvis samarbejdet mellem de to kontorer udvikledes yderligere. Serge BRACK, kontorchef i Publikationskontoret, ledsagede Thomas CRANFIELD. João SANT'ANNA, Ben HAGARD, Murielle RICHARDSON, Nicholas CATEPHORES og Rosita AGNEW deltog også ved undertegnelsen.

© Europa-Parlamentet

Nikiforos Diamandouros og Thomas Cranfield, generaldirektør for Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer, underskriver en rammeaftale om serviceniveau.
Strasbourg, Frankrig, 22. oktober 2003.

Sammendrag

1 Indledning

2 Klager til Ombudsmanden

3 Afgørelser efter en undersøgelse

4 Forbindelser med andre af Den Europæiske Unions Institutioner

5 Forbindelser med ombudsmænd og tilsvarende organer

6 PR-Aktiviteter

Bilag

5.1 FORBINDELSER MED NATIONALE, REGIONALE OG LOKALE OMBUDSMÆND I EU

SVERIGE

I forbindelse med sit besøg i Stockholm besøgte Jacob SÖDERMAN den 3. marts det svenske ombudsmandskontor, hvor han gav en PowerPoint-præsentation til institutionens personale i overværelse af de svenske ombudsmænd, Claes EKLUNDH, Kerstin ANDRÉ, Jan PENNLÖV og Nils-Olof BERGGREN. Denne begivenhed var koordineret af kontaktmedarbejder Marianne VON DER ESCH. Den Europæiske Ombudsmand var ledsaget af sin assistent, Juan MALLEA.

DET FJERDE SEMINAR FOR DE NATIONALE OMBUDSMÆND OG TILSVARENDE ORGANER I EU, ATHEN, GRÆKENLAND

Det fjerde seminar for nationale ombudsmænd og tilsvarende organer i EU blev afholdt i Athen den 7.-8. april under titlen *"Ombudsmen and the Protection of Rights in the European Union"* og var tilrettelagt i fællesskab af Den Europæiske Ombudsmand og den nationale ombudsmand i Grækenland (se afsnit 6.1).

© Den græske ombudsmand

Deltagere i det 4. seminar for nationale ombudsmænd og tilsvarende EU-organer.
Athen, Grækenland, 7. april 2003.

Den 30.-31. oktober besøgte den græske ombudsmand, Yorgos KAMINIS, Nikiforos DIAMANDOUROS i Strasbourg og deltog i en række møder med Den Europæiske Ombudsmands personale. Møderne omhandlede processer og procedurer for behandling af borgernes klager og forespørgsler samt presse og kommunikation inden for Den Europæiske Ombudsmands kontor. Yorgos KAMINIS var ledsaget af Kalliopi SPANOU og Andreas TAKIS, to af sine viceombudsmænd.

FJERDE MØDE MELLEM DE REGIONALE OMBUDSMÆND I DEN EUROPÆISKE UNION,
VALENCIA, SPANIEN

Det fjerde møde mellem EU's regionale ombudsmænd og tilsvarende organer blev afholdt den 9.-11. april i Valencia og blev sponsoreret af *Sindic de Greuges de Valencia* (den regionale ombudsmand). Der var tidligere afholdt seminarer i Barcelona (1997), Firenze (1999) og Bruxelles (2001). Den Europæiske Ombudsmands kontor var repræsenteret af João SANT'ANNA og José MARTÍNEZ ARAGÓN.

Der var flere end 80 deltagere ved konferencen, herunder regionale ombudsmænd og medlemmer af udvalgene for andragender i Østrig, Belgien, Tyskland, Italien, Spanien og Det Forenede Kongerige.

Åbningstalen blev holdt af MIRÓ PÉREZ, formand for det regionale parlament i Valencia. I sin velkomsttale bemærkede Bernardo DEL ROSAL fra den regionale ombudsmand i Valencia udviklingen hen imod et udvidet Europa og fremhævede behovet for et tættere samarbejde mellem EU's regionale ombudsmænd. João SANT'ANNA takkede alle de regionale ombudsmænd og repræsentanter for udvalgene for andragender på vegne af Den Europæiske Ombudsmand, Nikiforos DIAMANDOUROS, for endnu engang at have gjort denne vellykkede begivenhed mulig.

© Den valencianske ombudsmand

Deltagere i det 4. møde for regionale ombudsmænd og lignende organer i EU.
Valencia, Spanien, 10. april 2003.

Den 10. og 11. april blev der afholdt arbejds møder om (i) Europas fremtid, (ii) indvandring og asyl, (iii) miljøbeskyttelse og (iv) aktindsigt i miljørelaterede dokumenter.

João SANT'ANNA deltog i rundbordsdrøftelsen om Europas fremtid sammen med Bar CÉNDON, professor i forvaltningsret ved Valencia Universitet, og Antón CAÑELLAS, ombudsmand i Catalonien. José MARTÍNEZ ARAGÓN deltog i rundbordsdrøftelsen om miljøbeskyttelse i EU og de regionale ombudsmænds rolle sammen med Miguel Angel LANES CLIMENT, juridisk rådgiver vedrørende miljøspørgsmål ved den regionale ombudsmand i Valencia, og Maria Grazia VACCHINA, ombudsmand i Val d'Aosta-regionen i Italien.

FRANKRIG

Paris

Den 14. maj mødtes Nikiforos DIAMANDOUROS med den franske ombudsmand, Bernard STASI, og deltog i en fælles pressekonference i forbindelse med fremlæggelsen af årsberetningen for 2002 fra *Médiateur de la République*.

Strasbourg

Den 2. september deltog Nikiforos DIAMANDOUROS i et møde i netværket af ombudsmænd i "Grande Région" (grænseoverskridende samarbejde mellem visse franske, tyske og belgiske naboregioner samt Luxembourg) efter invitation fra Bernard STASI, den franske ombudsmand. Præfekten for Bas-Rhin var vært for mødet i præfekturet i Strasbourg.

ITALIEN

I forbindelse med sit besøg i Firenze den 12.-16. juni afholdt Den Europæiske Ombudsmand en række møder med FANTAPPIÉ, regional ombudsmand i Toscana og koordinator for de italienske regionale ombudsmænd, samt med flere andre regionale og lokale ombudsmænd fra Italien (se afsnit 6.2).

IRLAND

Den 11. juli besøgte Nikiforos DIAMANDOUROS, ledsaget af Olivier VERHEECKE og Rosita AGNEW, den nationale ombudsmand i Irland, Emily O'REILLY. Nikiforos DIAMANDOUROS og Emily O'REILLY drøftede flere forskellige emner såsom chartret om grundlæggende rettigheder, handicappedes rettigheder, afhjælpning og kompensation samt kontaktnettet.

Ved en middag med Emily O'REILLY som vært mødte Nikiforos DIAMANDOUROS også Kevin MURPHY, tidligere national ombudsmand i Irland, samt Pat WHELAN, generaldirektør for kontoret samt Michael BROPHY, undersøgelsesleder. Nikiforos DIAMANDOUROS takkede Kevin MURPHY for hans hjælp med oprettelsen af det græske ombudsmandskontor.

MØDE MELLEM FORMÆND OG NÆSTFORMÆND FOR UDVALGENE FOR ANDRAGENDER I TYSKLAND OG OMBUDSMÆNDENE FRA TYSKLAND OG DE TYSKTALENDE LANDE, KIEL, TYSKLAND

Den 14.-15. september deltog Den Europæiske Ombudsmand ved det ordinære møde mellem formænd og næstformænd for udvalgene for andragender i Tyskland og ombudsmændene fra Tyskland og de tysktalende lande, som afholdes hvert andet år. I år blev mødet afholdt i Schleswig-Holsteins Landdag i Kiel. Mødet blev ledet af Marita SEHN, formand for udvalget for andragender i den tyske Bundestag. Nikiforos DIAMANDOUROS var ledsaget af Gerhard GRILL og Ben HAGARD fra sit kontor.

Blandt deltagerne var formændene og næstformændene for alle udvalgene for andragender i Tyskland (herunder udvalget i Niedersachsen, som blev nedsat i år), de fire regionale ombudsmænd i Tyskland samt ombudsmænd fra Østrig, Italien (Sydtirol) og Schweiz. Margot KESSLER, MEP fra Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender, og repræsentanter for udvalget for andragender i Luxembourg var også til stede.

OTTENDE RUNDBORDSDRØFTELSE FOR EUROPÆISKE OMBUDSMÆND I OSLO

Den 3. og 4. november deltog Den Europæiske Ombudsmand i den ottende rundbordsdrøftelse for europæiske ombudsmænd i Oslo, som var tilrettelagt af Europarådets kommissær for menneskerettigheder, Álvaro GIL-ROBLES, i samarbejde med den norske ombudsmand Arne

FLIFLET. Denne begivenhed samlede ombudsmænd fra Europarådets medlemslande samt andre institutioner, der beskæftiger sig med beskyttelse af menneskerettigheder, som skulle drøfte spørgsmål af fælles interesse. Nikiforos DIAMANDOUROS var ledsaget af Ian HARDEN, Leder af Ombudsmandens Juridiske Tjeneste, og José MARTÍNEZ ARAGÓN, ledende juridisk rådgiver.

© Landdagen i Slesvig-Holsten

Deltagere i mødet for formænd og næstformænd i udvalg for andragender i Tyskland og for ombudsmænd fra Tyskland og andre tysktalende lande.
Kiel, Tyskland, 15. september 2003.

Konferencen blev formelt åbnet af Arne FLIFLET og Álvaro GIL-ROBLES under overværelse af Hans Majestæt Kongen af Norge, HARALD V. Nikiforos DIAMANDOUROS ledte første del af plenarmødet, hvor de overordnede temaer for dette års rundbordsdrøftelse blev præsenteret. Disse emner omfattede aktindsigt i officielle dokumenter, beskyttelse af mindretal, fangers retsstilling og ombudsmændenes og domstolenes forskellige beføjelser.

I løbet af besøget fik Nikiforos DIAMANDOUROS mulighed for at møde Álvaro GIL-ROBLES, Europarådets kommissær for menneskerettigheder. Drøftelsen fokuserede på, hvordan samarbejdet mellem de to institutioner kunne fremmes, i overensstemmelse med Europarådets nylige henstilling 1615 (2003) om ombudsmandsinstitutionen. Nikiforos DIAMANDOUROS mødtes også med Arne FLIFLET, den norske ombudsmand, med henblik på at drøfte spørgsmål af fælles interesse.

DANMARK

I forbindelse med sit officielle besøg i Danmark den 5.-7. november afholdt Nikiforos DIAMANDOUROS møde med den danske ombudsmand og hans personale (se afsnit 6.2).

DET FORENEDE KONGERIGE

I forbindelse med sit officielle besøg i London den 23.-24. november afholdt Nikiforos DIAMANDOUROS et møde med det den parlamentariske ombudsmand og ombudsmanden for sundhedsvæsenet og den parlamentariske viceombudsmand og viceombudsmanden for sundhedsvæsenet samt formanden og direktøren for lokalforvaltningskommissionen (England) og de lokale myndigheders ombudsmand (se afsnit 6.2).

5.2 KONTAKTNETTET

I september 1996 oprettede Den Europæiske Ombudsmand et net af ombudsmænd og tilsvarende organer i Europa med henblik på at fremme udveksling af oplysninger om fællesskabsretten og at gøre det muligt at videresende klager til det organ, der har de bedste forudsætninger for at foretage en sagsbehandling. Nettet består nu af 90 kontorer i 30 europæiske lande. Det omfatter ombudsmænd og tilsvarende organer på europæisk, nationalt og regionalt plan inden for Den Europæiske Union samt ombudsmænd og tilsvarende organer på nationalt plan i Norge, Island og ansøgerlandene.

Allerede i 1996 udnævnte hver enkelt af de nationale ombudsmænd og tilsvarende organer i EU's medlemsstater en kontaktperson, som skulle fungere som forbindelsesled til andre medlemmer af nettet. I maj 2003, efter en resolution vedtaget på det fjerde seminar for nationale ombudsmænd i Athen den foregående måned, anmodede Den Europæiske Ombudsmand de nationale ombudsmænd i de ti tiltrædelseslande om at udnævne kontaktpersoner. Alle ti kontorer efterkom med glæde Ombudsmandens anmodning.

Nettet har støt udviklet sig til et effektivt samarbejdsværktøj for ombudsmændene og deres personale, hvor erfaringer og bedste praksis udveksles via et nyhedsbrev, som udgives regelmæssigt, et elektronisk forum og møder.

Nyhedsbrev

Tidligere udarbejdede Den Europæiske Ombudsmand et regelmæssigt *Liaison Letter* med henblik på, at medlemmerne af nettet kunne udveksle oplysninger. I juli 2003 undertegnede Den Europæiske Ombudsmand og den europæiske region i Det Internationale Ombudsmandsinstitut, repræsenteret af dr. Herman WUYTS, næstformand for den europæiske region i instituttet, en aftale om sammenlægning af Den Europæiske Ombudsmands *Liaison Letter* og nyhedsbrevet fra instituttets europæiske region. Den nye publikation med titlen *European Ombudsmen – Newsletter* omhandler det arbejde, der udføres af medlemmerne af Ombudsmandens net og medlemmerne af den europæiske region. Det offentliggøres på engelsk, fransk, tysk, italiensk og spansk og udsendes til flere end 400 kontorer på europæisk, nationalt, regionalt og lokalt plan. Den første udgave af nyhedsbrevet blev udsendt i oktober 2003 og lanceret på det årlige møde mellem de stemmeberettigede medlemmer af instituttets europæiske region, som blev afholdt i Nicosia på Cypern.

Internet

Hen imod slutningen af 2000 blev der etableret en online-version af kontaktnettet under titlen EUOMB med henblik på at lette kommunikationen mellem medlemmerne af kontaktnettet yderligere. EUOMB består af et websted og et internet-forum, hvor der kan føres interaktive drøftelser og udveksles dokumenter. Forummet har 180 brugere, som hovedsagelig er ombudsmænd og kontaktpersoner i nettet.

I november 2001 indførte man en ny sektion i forummet kaldet *Ombudsman Daily News*. Med denne virtuelle avis kan medlemmerne holde sig informeret om ombudsmændenes og de tilsvarende organers aktiviteter i hele EU og resten af verden. I 2003 blev *Ombudsman Daily News* udsendt på alle hverdage med flere end 1.000 nyhedshistorier til læserne. De fleste af kontaktnettets medlemmer læser regelmæssigt *Ombudsman Daily News* og får derved oplysninger om, hvordan andre organer har behandlet sager, som de også kan være i færd med at behandle.

Møder

Der afholdes møder hvert andet år med henblik på at give kontaktnettets medlemmer mulighed for at drøfte deres arbejde mere intensivt. Siden nettet blev oprettet i 1996 er der afholdt fire kontaktmøder (i Bruxelles i 1997 og 1998 samt i Strasbourg i 2000 og 2003).

Det fjerde kontaktmøde med titlen *"European Information, Advice and Justice for all"* blev afholdt den 1.-2. december i Europa-Parlamentet i Strasbourg. Formålet med dette møde var at øge kontaktpersonernes kendskab til den række relevante tjenester, der tilbydes på EU-plan, og som kan hjælpe i forbindelse med behandling af klager fra borgere om fællesskabslovgivningen. På mødet deltog 27 kontaktpersoner, herunder ti nye kontaktpersoner fra tiltrædelseslandene.

Den Europæiske Ombudsmand åbnede mødet ved at byde velkommen til kontaktpersonerne og beskrive sine planer med nettet. Herefter fulgte det første møde med titlen *"Where can I get information for citizens about the EU?"*. Gisela GAUGGEL-ROBINSON og Anna FINI fra Europa-Kommissionen beskrev den række relevante informationskilder, som er til rådighed på EU-plan. Det andet møde havde titlen *"Who provides advice to citizens about their rights under EU law?"* og omfattede en præsentation af Tony VENABLES, direktør i ECAS (European Citizen Action Service). Ian HARDEN, Leder af Den Europæiske Ombudsmands Juridiske Tjeneste, beskrev derefter rækken af retslige og udenretslige klagemuligheder på det tredje møde med titlen *"How can citizens obtain justice in the EU?"*. Alle disse præsentationer blev efterfulgt af en case study fra en kontaktperson, som illustrerede de problemer, som borgerne har mødt i deres forsøg på at udøve deres rettigheder i henhold til fællesskabslovgivningen. Nicholas LEAPMAN fra Europa-Kommissionen stod for den sidste præsentation på konferencens første dag, hvori han beskrev SOLVIT-netværket under GD for det Indre Marked.

Deltagere i det 4. liaison-møde. Strasbourg, Frankrig, 1. december 2003.

På mødets anden dag fokuserede man på, hvordan kontaktnettet fungerer, og hvordan det kan forbedres. Efter en livlig brainstorming gav en række kontaktpersoner eksempler på bedste praksis på deres kontorer inden for følgende områder: *"Making best use of the media"*, *"The challenge of multilingualism"* og *"Including marginalised groups"*. Disse innovative eksempler på kontakt med borgerne var meget interessante for nettets medlemmer.

Under dette møde fik kontaktpersonerne mange muligheder for at drøfte deres arbejde på tomandshånd. Den udflugt, som Den Europæiske Ombudsmand havde arrangeret, og de forskellige middage og frokoster gav kontaktpersonerne rig lejlighed til at drøfte deres arbejde mere uformelt indbyrdes.

5.3 SAMARBEJDE MED NATIONALE OMBUDSMÆND I TILTRÆDELSESLENDENE

Konference om ombudsmanden og Den Europæiske Unions lovgivning

Den 29. og 30. maj deltog Den Europæiske Ombudsmand, Nikiforos DIAMANDOUROS, i en konference om ombudsmanden og Den Europæiske Unions lovgivning, som var tilrettelagt af den

polske ombudsmand, professor Andrzej ZOLL, og som blev afholdt i Warszawa. Blandt deltagerne i konferencen var ombudsmændene eller deres repræsentanter fra syv af de ti tiltrædelseslande (Cypern, Tjekkiet, Estland, Ungarn, Litauen, Malta og Polen) samt fra Aserbajdsjan, Nederlandene og Rumænien. Centeret for demokratiske studier i Bulgarien og Tyrkiets undersøgelseskommission for menneskerettigheder deltog også. Endvidere deltog også repræsentanter for Europarådets kommissær for menneskerettigheder, FN's Højkommissariat for Flygtninge (UNHCR), FN's Udviklingsprogram (UNDP), Kontoret for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder (ODIHR) under Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE) og Europa-Kommissionens delegation i Polen. Professor Nikiforos DIAMANDOUROS var ledsaget af Gerhard GRILL og Ben HAGARD fra sit kontor.

Ved åbningen af konferencen talte Marek BOROWSKI, formand for Sejmen (Polens parlament) og professor Longin PASTUSIAK, formand for det polske Senat. På konferencens første møde holdt Polens ombudsmand, professor ZOLL, en tale om udlændinges rettigheder med særlig vægt på indrejse, ophold, arbejdstilladelser og asyl. Denne blev efterfulgt af en præsentation om aktindsigt i offentlige oplysninger som den grundlæggende borgerrettighed – begrænsninger og stridspunkter af Tereza SAMANOVA fra den tjekiske ombudsmands kontor. På det tredje møde holdt Den Europæiske Ombudsmand en tale om Ombudsmandens rolle i forbindelse med sikring af retsstatsprincippet og beskyttelse af de grundlæggende rettigheder i lyset af konventets arbejde med udkastet til forfatningstraktat for Den Europæiske Union. Endelig holdt dr. Jerzy ŚWIĄTKIEWICZ, viceombudsmand i Polen, en tale om omfanget af ombudsmandens beskyttelse af menneskerettigheder og frihedsrettigheder – nu og i fremtiden.

Roel Fernhout, Nederlandenes nationale ombudsmand, Zita Zamžickiene, Litauens parlamentariske ombudsmand, professor Elmira Suleymanova, Aserbajdsjans menneskerettighedskommissær, Rimante Šalaševiciute, Litauens parlamentariske ombudsmand, og Nikiforos Diamandouros på konferencen »Ombudsmanden og EU-lovgivningen«. Warszawa, Polen, 30. maj 2003.

Møde med de parlamentariske ombudsmænd i Ungarn

I forbindelse med sit officielle besøg i Ungarn den 27.-28. oktober afholdt Nikiforos DIAMANDOUROS møde med alle tre parlamentariske ombudsmænd og deres personale (se afsnit 6.2).

Møde med den maltesiske ombudsmand

Fra den 9. til den 11. december mødtes Nikiforos DIAMANDOUROS med Maltas ombudsmand, Joseph SAMMUT, og hans personale som en del af sin løbende informationstur i EU's medlemsstater og tiltrædelseslande (se afsnit 6.2).

Sammendrag

1 Indledning

2 Klager til Ombudsmanden

3 Afgørelser efter en undersøgelse

4 Forbindelser med andre af Den Europæiske Unions Institutioner

5 Forbindelser med ombudsmænd og tilsvarende organer

6 PR-Aktiviteter

Bilag

6.1 ÅRETS HØJDEPUNKTER

UDVÆLGELSE

Den 15. januar udvalgte Europa-Parlamentet professor P. Nikiforos DIAMANDOUROS til Jacob SÖDERMANS efterfølger som Europæisk Ombudsmand. Jacob SÖDERMAN havde besluttet at gå på pension. Professor DIAMANDOUROS, som tjente som Grækenlands første ombudsmand indtil sin udvælgelse, tiltrådte embedet fra og med 1. april 2003.

© Europa-Parlamentet

Nikiforos Diamandouros, da han blev valgt til europæisk ombudsmand. Strasbourg, Frankrig, 15. januar 2003.

HØJTIDELIGHED

Den 1. april overtog Nikiforos DIAMANDOUROS sine pligter som Europæisk Ombudsmand ved at aflægge en højtidelig ed ved De Europæiske Fællesskabers Domstol. Domstolens præsident, Gil Carlos RODRÍGUEZ IGLESIAS, bød velkommen til den nye Ombudsmand og roste hans arbejde på det akademiske og administrative område og på ombudsmandsområdet.

I sin tale til de indbudte gæster fremhævede Nikiforos DIAMANDOUROS tre af sine ansvarsområder som Europæisk Ombudsmand: at leve op til det eksempel, som den første Europæiske Ombudsmand, Jacob SÖDERMAN har statueret, at lede den europæiske ombudsmandsinstitution i en tid af stor historisk betydning, nemlig med hensyn til udvidelsen, samt at opnå kontakt til borgerne med henblik på at lære dem om deres rettigheder og om, hvordan disse kan udøves.

**DEN EUROPÆISKE OMBUDSMAND AFLÆGGER EN HØJTIDLIG ED VED
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL.**

Nikiforos Diamandouros i De Europæiske Fællesskabers Domstol. Luxembourg, 1. april 2003.

© De Europæiske Fællesskabers Domstol

Jean-Pierre Puissechet, Gil Carlos Rodríguez Iglesias og Romain Schintgen ved
den europæiske ombudsmands edsafleggelse for De Europæiske Fællesskabers Domstol.
Luxembourg, 1. april 2003.

Blandt gæsterne ved ceremonien var Roy PERRY, MEP, næstformand for Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender, Christos ROZAKIS, vicepræsident ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, Bernard STASI, den franske ombudsmand, Enrique MÚGICA HERZOG, den spanske ombudsmand, Roel FERNHOUT, den nederlandske ombudsmand, Kerstin ANDRÉ, den svenske ombudsmand, Pierre-Yves MONETTE, den føderale belgiske ombudsmand, og Paavo NIKULA, den finske justitskansler. Følgende medarbejdere på Den Europæiske Ombudsmands kontor deltog også ved begivenheden: Ian HARDEN, João SANT'ANNA, Gerhard GRILL, Rosita AGNEW og Ben HAGARD.

DET FJERDE SEMINAR FOR DE NATIONALE OMBUDSMÆND OG TILSVARENDE ORGANER I EU

Professor P. Nikiforos DIAMANDOUROS deltog i det fjerde seminar for de nationale ombudsmænd og tilsvarende organer i EU, som blev afholdt i Athen (Vouliagmeni) den 7.-8. april. Seminaret, som havde titlen *"Ombudsmen and the Protection of Rights in the European Union"*, var tilrettelagt af Den Europæiske Ombudsmand i samarbejde med den græske ombudsmand. Der var tidligere afholdt seminarer i Strasbourg (1996), Paris (1999) og Bruxelles (2001). Ian HARDEN, Ben HAGARD og Olivier VERHEECKE deltog også fra Den Europæiske Ombudsmands kontor.

Vitaliano Gemelli, formand for Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender, Kevin Murphy, Irlands nationale ombudsmand, professor Yorgos Kaminis, Grækenlands nationale ombudsmand, og Anna Diamantopoulou, kommissær med ansvar for beskæftigelse, sociale anliggender og arbejdsmarkedsforhold, på det 4. seminar for nationale ombudsmænd og tilsvarende EU-organer. Athen, Grækenland, 7. april 2003.

Åbningsceremonien blev indledt af formanden for det græske parlament, Apostolos KAKLAMANIS, efterfulgt af taler fra viceministeren for indenrigsspørgsmål, offentligt ansatte og decentralisering, Stavros BENOS, og formanden for Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender, Vitaliano GEMELLI.

På morgenmødet den 7. april, som var ledet af den nyvalgte græske ombudsmand, professor Yorgos KAMINIS, holdt den europæiske kommissær for beskæftigelse og sociale anliggender, Anna DIAMANTOPOULOU, en tale om sociale rettigheder i EU, med særlig vægt på den frie bevægelighed for EU-borgere og tredjelandstatsborgere. Ordføreren var den nationale ombudsmand i Irland, Kevin MURPHY.

Grækenlands premierminister, Costas SIMITIS, talte ved den efterfølgende officielle frokost. De græske medier var blevet indbudt til denne lejlighed.

På eftermiddagsmødet, som blev ledet af den danske ombudsmand, Hans GAMMELTOFT-HANSEN, behandlede man spørgsmålet om udlændinges rettigheder med særlig vægt på indrejse, ophold, arbejdstilladelser og asyl. Hovedtaleren var den nationale ombudsmand i Polen, Professor Andrzej ZOLL, og ordføreren var den nationale ombudsmand i Finland, Riitta-Leena PAUNIO.

© Den græske ombudsmand

Costas Simitis, græsk premierminister, og Nikiforos Diamandouros på det 4. seminar for nationale ombudsmænd og tilsvarende EU-organer. Athen, Grækenland, 7. april 2003.

Menneskerettigheder og mindretalsrettigheder var emnet for næste dags drøftelse. Drøftelsen blev indledt af den franske ombudsmand, Bernard STASI. Europarådets kommissær for menneskerettigheder, Álvaro GIL-ROBLES, stod for hovedtalen, som handlede om romaernes mindretalsrettigheder i EU's medlemsstater og tiltrædelseslandene. Denne tale blev efterfulgt af en lang drøftelse. Ordføreren var den nationale ombudsmand i Nederlandene, Roel FERNHOUT.

Yorgos Kaminis, Grækenlands nationale ombudsmand, Riitta-Leena Paunio, Finlands parlamentariske ombudsmand, Hans Gammeltoft-Hansen, Danmarks nationale ombudsmand, og professor Andrzej Zoll, Polens nationale ombudsmand, på det 4. seminar for nationale ombudsmænd og tilsvarende EU-organer. Athen, Grækenland, 7. april 2003.

Efter drøftelserne vedtoges der en resolution af de nationale ombudsmænd og tilsvarende organer. Den nyvalgte Europæiske Ombudsmand, professor Nikiforos DIAMANDOUROS, og den græske ombudsmand afholdt derefter en fælles pressekonference.

Seminaret blev afsluttet med et møde om hovedkonklusionerne, som blev ledet af Den Europæiske Ombudsmand, og hvor ordførerne for de forskellige møder fremlagde deres rapporter.

ÅBENT HUS-ARRANGEMENTER

Bruxelles

Den 3. maj deltog Ombudsmandens kontor i et Åbent Hus-arrangement tilrettelagt af EU-institutionerne i Bruxelles. Ombudsmandens stand var placeret i Europa-Parlamentet og var hele dagen bemandet af medarbejdere fra Ombudsmandens kontor. Det var muligt at få oplysninger om Ombudsmandens arbejde på 24 sprog. På standen afholdt man en konkurrence, hvor det gjaldt om at genkende "Den Europæiske Ombudsmand" på seks forskellige sprog. 12.000 mennesker besøgte Europa-Parlamentet i løbet af dagen.

Borgere besøger ombudsmandens stand under åbent hus-arrangementet i Bruxelles, Belgien (3. maj 2003) og Strasbourg, Frankrig (8. maj 2003).

Strasbourg

Den 8. og 9. maj deltog Ombudsmandens kontor i et Åbent Hus-arrangement tilrettelagt af Europa-Parlamentet i Strasbourg. Nikiforos DIAMANDOUROS deltog i en offentlig videokonference med Pat COX, formand for Europa-Parlamentet, og Pervenche BERES, MEP. Gæsterne fik uddelt materiale om Ombudsmandens arbejde på 24 sprog. På standen afholdt man en konkurrence, hvor det gjaldt om at genkende "Den Europæiske Ombudsmand" på seks forskellige sprog. Standen var hele dagen bemandet af Ombudsmandens medarbejdere, som besvarede spørgsmål. 15.000 mennesker kom til Åbent Hus i Europa-Parlamentet.

ÅRSBERETNINGEN FOR 2002

Den Europæiske Ombudsmand fremlagde sin årsberetning for 2002 for Europa-Parlamentet på dets plenarmøde den 25. september 2003. Før han gav ordet til Nikiforos DIAMANDOUROS, bød næstformand Renzo IMBENI, som ledede mødet, velkommen til Jacob SÖDERMAN, den tidligere Europæiske Ombudsmand, som havde indtaget sin plads i den officielle loge.

Nikiforos DIAMANDOUROS hylkede i sin tale Jacob SÖDERMAN for at have oprettet en effektiv og velkendt institution. Han fremhævede også de mange resultater, som Jacob SÖDERMAN havde opnået for borgerne, samt hans vigtige bidrag til arbejdet i konventet, som udarbejdede chartret om grundlæggende rettigheder, og i Det Europæiske Konvent. Nikiforos DIAMANDOUROS lovede at bygge videre på sin forgængers arbejde og samarbejde tæt med de nationale og regionale ombudsmænd i både de nuværende medlemsstater og i tiltrædelseslandene. Han sluttede sin tale med at takke Jarlen af STOCKTON for hans betænkning og Udvalget for Andragender for dets generelle støtte og opmuntring. Han udtrykte endvidere taknemmelighed for den positive holdning, som Europa-Parlamentets formand og kommissær DE PALACIO havde udvist.

På vegne af Udvalget for Andragender præsenterede Jarlen af STOCKTON sin betænkning om Ombudsmandens årsberetning og lykønskede Ombudsmanden og hans personale med det arbejde, de havde udført i løbet af år 2002. Andre talere, herunder Vitaliano GEMELLI, MEP, på vegne af PPE-DE-Gruppen, Astrid THORS, MEP, på vegne af ELDR-Gruppen, Jan DEHAENE, MEP, på vegne af Verts/ALE-Gruppen, og Loyola DE PALACIO, hyldede Ombudsmandens arbejder og resultater.

6.2 KONFERENCER OG MØDER

BELGIEN

Bruxelles

Den 28. januar deltog Olivier VERHEECKE i et kollokvium med titlen "Models of co-operation within an enlarged EU", som var tilrettelagt af Belgiens nationalbank i samarbejde med Royal Institute for International Relations (RIIR). Konferencen, som blev afholdt under forsæde af Viscount Etienne DAVIGNON, formand for RIIR, blev åbnet af Louis MICHEL, den belgiske vicepremierminister og udenrigsminister. Ved konferencens første del drøftede man samarbejde inden for EU's anden og tredje søjle, og der var taler fra professor Koen LENAERTS, dommer ved Retten i Første Instans, Antonio VITORINO, medlem af Europa-Kommissionen, og Alain LAMASSOURE, MEP og repræsentant for Europa-Parlamentet i konventet.

Konferencens anden del omhandlede økonomisk og social styring i en større ØMU og havde indlæg fra professor Franklin DEHOUSSE, Didier REYNDEERS, den belgiske finansminister, Frank VANDENBROUCKE, den belgiske arbejds- og pensionsminister, Klaus HÄNSCH, MEP og medlem af konventets præsidium, og Jean-Luc DEHAENE, tidligere premierminister i Belgien og næstformand for konventet. Den afsluttende tale blev holdt af Guy VERHOFSTADT, Belgiens premierminister.

Den 21. januar holdt Jacob SÖDERMAN en forelæsning med titlen "Will there be a Citizen's Europe?" ved Niedersachsens EU-repræsentation. Rainer LITTEN fra Niedersachsens justitsministerium forestod præsentationen. Jacob SÖDERMAN var ledsaget af Vicky KLOPPENBURG, Rosita AGNEW og Ben HAGARD.

Den 21. februar holdt Olivier VERHEECKE en forelæsning om "The role of the Ombudsman in an enlarged Union" ved det fælles uddannelsesseminar for Team Europe, Info Points Europe og Carrefours. Seminaret havde titlen "Enlargement after Copenhagen: from 15 to 25 and beyond" og var tilrettelagt af Kommissionens GD for Presse og Kommunikation.

Den 25. februar deltog Jacob SÖDERMAN i et seminar med titlen "The Convention and the EU Charter of Fundamental Rights", som var tilrettelagt af European Policy Centre og fandt sted i Résidence Palace i Bruxelles. Drøftelserne omhandlede hovedsagelig de forskellige muligheder for at indarbejde chartret om grundlæggende rettigheder i den fremtidige forfatningstraktat.

Seminaret var ledet af Hywel Ceri JONES, formand for styrelsesrådet i European Policy Centre, som indledte drøftelsen. Jacob SÖDERMAN holdt en tale om konventet, chartret og klagemuligheder, hvori han fremhævede vigtigheden af i forfatningstraktaten at indarbejde forskellige klagemuligheder for borgerne, hvis de rettigheder, som de har ifølge fællesskabslovgivningen, krænktes. De andre talere var Jacqueline DUTHEIL DE LA ROCHÈRE, direktør for *Centre de Droit Européen* ved Université Panthéon Assas-Paris II, og Antonio VITORINO, den europæiske kommissær for retlige og indre anliggender og formand for Konventet om Den Europæiske Unions Fremtids arbejdsgruppe om chartret.

Den 6. marts deltog Gerhard GRILL i et symposium med titlen "Auf dem Weg zu einem europäischen Verwaltungsraum" tilrettelagt af *Deutsche Hochschule für Verwaltungswissenschaften Speyer* i

samarbejde med Rheinland-Pfalz' repræsentation i Bruxelles. Symposiet fandt sted i sidstnævntes lokaler i Bruxelles. Gerhard GRILL talte om retten til god forvaltning og den europæiske kodeks for god forvaltningsskik. Blandt andre talere var professor dr. Hermann HILL, rektor for *Deutsche Hochschule für Verwaltungswissenschaften*, og professor dr. Karl-Peter SOMMERMAN, professor ved *Deutsche Hochschule für Verwaltungswissenschaften*. Symposiet havde ca. 70 deltagere.

Understanding Europe – the EU citizen's right to know

Den 3. april talte Nikiforos DIAMANDOUROS ved en konference tilrettelagt af Friends of Europe, European Citizens Action Service, Europa-Kommissionen og Europa-Parlamentet. Der var ca. 250 deltagere ved konferencen, heriblandt tjenestemænd fra EU's institutioner og repræsentanter fra de offentlige og private sektorer i medlemsstaterne. Ian HARDEN og Rosita AGNEW fra Ombudsmandens kontor var også til stede. Seminaret var inddelt i tre dele, nemlig *"Finding a balance between information overload and the communications deficit"*, *"Could more information on EU policies tackle the democratic deficit?"* og *"Dos and Don'ts of EU information Campaigns"*. Nikiforos DIAMANDOUROS tog ordet på det første møde og fremhævede behovet for at give borgerne konkrete oplysninger, f.eks. ved at informere dem om deres rettigheder, og hvordan de kan bruge dem. Han påpegede, at Den Europæiske Ombudsmand spiller en vigtig rolle i denne henseende og bør samarbejde med sine nationale kolleger, ngo'er og medierne med henblik på at oplyse borgerne om disse rettigheder.

Det Europæiske Miljøkontors årsmøde

Ian HARDEN deltog i en paneldrøftelse om forfatningsudkastet ved Det Europæiske Miljøkontors årsmøde, som blev afholdt i Bruxelles den 16. oktober. Hovedtaleren var kommissær Margot WALLSTRÖM. Blandt andre paneldeltagere var Andrew DUFF, MEP, og Krister NILSSON, statssekretær i det svenske miljøministerium.

Det britiske handelskammers EU-udvalg

Den 2. december holdt Nikiforos DIAMANDOUROS en tale om *"The Ombudsman in the 21st century – aims and aspirations"* ved et frokostmøde tilrettelagt af det britiske handelskammers EU-udvalg i Belgien. Deltagerne ved denne frokost omfattede omkring 15 repræsentanter fra advokatfirmaer, virksomheder og foreninger med speciale i EU-anliggender, EU-oplysning og politisk strategi. Nikiforos DIAMANDOUROS var ledsaget af Elodie BELFY.

European Forum of Citizens Advice Services

Den 5. december holdt Den Europæiske Ombudsmand hovedtalen ved det europæiske forum for rådgivningstjenester for borgerne i Bruxelles. Ombudsmanden besvarede derefter spørgsmål fra deltagerne om emner lige fra konsekvenserne af et juridisk bindende charter om grundlæggende rettigheder til hans institutions fremtidige udvikling. Nikiforos DIAMANDOUROS var ledsaget af sin pressesekretær Rosita AGNEW, som var til stede begge dage.

TYSKLAND

Baden-Württemberg

Den 11. og 12. februar besøgte Jacob SÖDERMAN Baden-Württemberg. Han var ledsaget af Gerhard GRILL, ledende juridisk rådgiver for Den Europæiske Ombudsmand.

Om eftermiddagen den 11. februar besøgte Ombudsmanden Tübingen Universitet, hvor han blev modtaget af professor dr. Martin NETTESHEIM, dekan ved det juridiske fakultet, professor dr. Hans-Ludwig GÜNTHER og universitetets rektor, professor dr. Eberhard SCHAICH. Ombudsmanden talte derefter om sit arbejde til professorer, studerende og forskere ved Tübingen Universitet. Dette blev efterfulgt af en livlig drøftelse.

Den 12. februar præsenterede Den Europæiske Ombudsmand sit arbejde for medlemmerne af udvalget for andragender i Baden-Württembergs Landdag i Stuttgart ved deres ordinære møde, hvorefter han besvarede spørgsmål fra udvalgets medlemmer. Dr. Jörg DÖPPER, udvalgets formand, tog derefter med Ombudsmanden til Christa VOSSSCHULTE, Landdagens næstformand.

Landdagen offentliggjorde en pressemeddelelse (10/2002 af 12. februar 2003) for at markere Den Europæiske Ombudsmands besøg.

Om eftermiddagen besøgte Ombudsmanden *Europa-Zentrum Baden-Württemberg* i Stuttgart, hvor han blev modtaget af Niels BUNJES, som havde tilrettelagt besøget. Ombudsmanden gav et interview til *Stuttgarter Zeitung* og præsenterede derefter sit arbejde for eksperter og interesserede fra institutioner, grupper og foreninger hos *Europa-Zentrum*. Talen blev præsenteret af professor dr. Hans TÜMMERS fra Stuttgarts institut for ledelse og teknologi. Efter talen fulgte en livlig drøftelse, hvorefter Ombudsmanden tog tilbage til Strasbourg.

Speyer

Den 31. marts holdt Gerhard GRILL åbningstalen om retten til god forvaltning fra et europæisk perspektiv på førstedagen af det fjerde *Europa-Forum Speyer*. Paulina TALLROTH, professor dr. David CAPITANT og professor dr. Ricardo GARCÍA MACHO talte om samme emne fra deres respektive landes perspektiv (Finland, Frankrig og Spanien). Forummet var arrangeret af professor dr. Siegfried MAGIERA og professor dr. Karl-Peter SOMMERMAN fra *Deutsche Hochschule für Verwaltungswissenschaften* i Speyer. Ca. 60 embedsmænd og andre tjenestemænd fra hele Tyskland deltog i forummet.

FRANKRIG

Strasbourg

Den 13. februar deltog Jacob SÖDERMAN i en frokost, som Strasbourgs borgmester, Fabienne KELLER, havde arrangeret for at sige farvel til ham, før han trak sig tilbage i april 2003, samt for at byde velkommen til den nyvalgte Europæiske Ombudsmand, Nikiforos DIAMANDOUROS, som var i Strasbourg i arbejdsøjemed.

Den 27. maj fik Nikiforos DIAMANDOUROS besøg af Lucie LAVOIE, viceombudsmand i Quebec, Canada. De drøftede forberedelserne til den ottende konference for Det Internationale Ombudsmandsinstitut, som afholdes i Quebec City i september 2004.

Den 22. september besøgte Oguz DEMILRAP, Tyrkiets faste repræsentant i Den Europæiske Union, Nikiforos DIAMANDOUROS på hans kontor i Strasbourg. De drøftede en række spørgsmål, herunder mulighederne for at oprette en ombudsmandsinstitution i Tyrkiet.

Den 21. oktober holdt Nikiforos DIAMANDOUROS en tale ved et frokostmøde i Europa-Parlamentets "Kangaroo Group". Nikiforos DIAMANDOUROS var blevet indbudt af formanden for "Kangaroo Group" (Parlamentets tværpoltiske gruppe om fri bevægelighed), Karl VON WOGAU, MEP.

Frokosten blev afholdt under forsæde af Jarlen af STOCKTON, som præsenterede Nikiforos DIAMANDOUROS, der talte om ombudsmænds rolle i forbindelse med forsvar af borgernes rettigheder i demokratier. Til stede under frokosten var flere end 50 medlemmer af Europa-Parlamentet, tjenestemænd, journalister og repræsentanter fra handel og industri.

Den 18. november gav Nikiforos DIAMANDOUROS en forelæsning for studenterforeningen i *Institut d'Etudes Politiques de Strasbourg* om Den Europæiske Ombudsmands rolle i forbindelse med forsvar af borgernes rettigheder.

Europarådet – medieuddannelsesseminar

Den 12. og 13. maj deltog Rosita AGNEW i et medieuddannelsesseminar tilrettelagt af Europarådet i Strasbourg.

Omkring 15 mennesker fra Europarådet deltog i seminaret, som blev ledet af to medlemmer af Europarådets afdeling for kommunikation og presse, Alun DRAKE, tidligere BBC-journalist, og Cathy BURTON, tidligere presse- og radiojournalist i Det Forenede Kongerige. Seminaret havde til formål at uddanne medlemmerne af Europarådets gruppe af eksperter, som stadig oftere vil skulle

tale med journalister som en del af deres daglige arbejde. Formålet med kurset var at øge kendskabet til, hvordan medierne arbejder, og at undervise i, hvordan man håndterer medierne. Deltagerne gav radio- og tv-interview og fik derefter kritik med henblik på at kunne gøre det bedre næste gang.

Europarådet – Møde med ambassadører fra EU og tiltrædelseslandene

Den 28. maj mødtes Nikiforos DIAMANDOUROS med medlemsstaternes og tiltrædelseslandenes faste repræsentanter i Europarådet. Han blev af ambassadør Athanassios THEODORACOPOULOS, Grækenlands faste repræsentant i Europarådet, bedt om at tale på mødet.

Nikiforos DIAMANDOUROS berørte i sin tale en række emner såsom demokrati og menneskerettigheder, Det Europæiske Konvent og ombudsmandens rolle. Talen blev efterfulgt af en livlig og interessant drøftelse, hvor man drøftede emner som gennemsigtighed, demokrati og menneskerettigheder.

Paris

Den 5. juni holdt Ian HARDEN en tale om ombudsmænds ansvar med hensyn til menneskerettigheder på et kollokvium med titlen *"The Institution of Ombudsman"*, som blev afholdt i Paris af Europarådets udvalg om retslige anliggender og menneskerettigheder.

Epernay

Den 25. oktober holdt Nikiforos DIAMANDOUROS en tale ved *"Entretiens européens d'Epernay"*. Nikiforos DIAMANDOUROS blev af Bernard STASI, den franske ombudsmand og formand for *"Entretiens européens d'Epernay"*, inviteret til at tale på konferencen. Nikiforos DIAMANDOUROS talte om Den Europæiske Ombudsmand og borgerne i morgendagens Europa (*"Le Médiateur européen et les citoyens dans l'Europe de demain"*).

SVERIGE

Stockholm

Den 3. og 4. marts besøgte Jacob SÖDERMAN Stockholm. Han var ledsaget af sin assistent, Juan MALLEA.

Den 3. marts var Jacob SÖDERMAN inviteret til et arbejds møde i regeringens sekretariat med deltagelse af Olle ABRAHAMSSON, Carl Henrik EHRENKRONA, Bosse HEDBERG, Henrik JERMSTEN, Helena JÄDERBLOM, Kristina SVAHN STARRSJÖ og Kenneth NORDLANDER. Til stede var også Christian ANDERSSON, chef for Europa-Parlamentets informationskontor, og Hans ALLDÉN, chef for Kommissionens kontor i Stockholm.

Om morgenen den 4. marts havde Jacob SÖDERMAN, ledsaget af Hans ALLDÉN, et møde med statssekretær Dan ELIASSON i det svenske justitsministerium.

Han gav senere en præsentation om Den Europæiske Ombudsmand for medlemmerne af tre svenske parlamentsudvalg: udvalget om konstitutionelle anliggender under ledelse af Gunnar HÖKMARK, EU-udvalget under ledelse af Inger SEGELSTRÖM og udenrigsudvalget under ledelse af Berndt EKHOLM. Mødet fandt sted i mødesalen i Riksdagen.

Om eftermiddagen den 4. marts deltog Jacob SÖDERMAN i et symposium i Aula Magna på Stockholm Universitet med titlen *"Europe for Citizens or for Politicians?"*. Blandt andre deltagere var professor Tommy MÖLLER, Göran MAGNUSSON, Göran LENNMARKER og Kenneth KVIST. Begivenheden var tilrettelagt af Europa-Parlamentets informationskontor i samarbejde med Stockholms institut for europapolitiske studier (SIEPS) og blev ledet af journalist Ylva NILSSON. Den Europæiske Ombudsmands foredrag blev efterfulgt af spørgsmål fra de studerende.

ITALIEN

Firenze

Den Europæiske Ombudsmand afholdt en række møder i Firenze den 12.-16. juni. Nikiforos DIAMANDOUROS var ledsaget til alle disse møder af Ida PALUMBO fra sit kontor.

Den 12. juni blev Nikiforos DIAMANDOUROS budt velkommen i Firenze af Romano FANTAPPIÈ, Toscanas regionale ombudsmand og koordinator for de regionale ombudsmænd i Italien. Om aftenen var Romano FANTAPPIÈ vært for en middag for Nikiforos DIAMANDOUROS, hvor også chefen for Romano FANTAPPIÈS kontor og nogle af hans medarbejdere deltog.

Om formiddagen den 13. juni afholdt Den Europæiske Ombudsmand en række møder med lokale og regionale myndigheder. Han mødtes med formanden for byrådet, dr. Alberto BRASCA, med Firenzes ombudsmand, dr. Francesco LOCOCCIOLO, og med formanden for regionalrådet, Riccardo NENCINI.

Nikiforos DIAMANDOUROS deltog derefter i et møde med adskillige regionale italienske ombudsmænd samt nogle lokale ombudsmænd. Nikiforos DIAMANDOUROS forklarede, hvordan Den Europæiske Ombudsmands kontor fungerer, og beskrev sine prioriteter. Efter talen besvarede han spørgsmål var tilhørerne.

Om eftermiddagen mødtes Nikiforos DIAMANDOUROS med deltagerne i det 126. *Bergedorf Round Table*, som var arrangeret af Körber Foundation. Om aftenen deltog han ved en middag, som Körber Foundation var vært for.

Den 14. og 15. juni deltog Ombudsmanden i rundbordsdrøftelsen i "Villa la Fonte" i San Domenico de Fiesole. Temaet for rundbordsdrøftelsen, som var ledet af dr. Richard von WEIZSÄCKER, var "*The future of Democracy in Europe*". Der var tilrettelagt tre debatrunder. Den første runde omhandlede den historiske og politiske udvikling af demokratisk styre i Europa i sin regionale og strukturelle mangfoldighed. Under den anden runde drøftede man kriser, reformmetoder og mulighederne for at forny demokratiet på nationalt plan i et komparativt perspektiv. Den tredje runde handlede om fremtidsudsigterne for Den Europæiske Union samt mulighederne og begrænsningerne i et overnationalt demokrati.

Den 16. juni afholdt Nikiforos DIAMANDOUROS et bilateralt møde med formand for Det Europæiske Universitetsinstitut i Firenze, professor Yves MÉNY.

IRLAND

Den 11. juli holdt Nikiforos DIAMANDOUROS en tale om "*The role of the Ombudsman in applying the Charter of Fundamental Rights*" ved Institute of European Affairs i Dublin. Talen blev efterfulgt af en tale af den nyvalgte nationale ombudsmand i Irland, Emily O'REILLY. I sin første offentlige tale, siden hun optog hvervet som ombudsmand, talte Emily O'REILLY om retten til god forvaltning, retten til aktindsigt i dokumenter og ombudsmanden set fra et irsk perspektiv.

Senere på dagen havde Nikiforos DIAMANDOUROS, ledsaget af Olivier VERHEECKE og Rosita AGNEW, et møde med formanden for Repræsentanternes Hus i Irland, dr. Rory O'HANLON, som også er formand for forvaltningskommissionen. Efter mødet fik Nikiforos DIAMANDOUROS en rundvisning i Repræsentanternes Hus.

FINLAND

Fra den 6. til den 10. september afholdt Den Europæiske Ombudsmand, Nikiforos DIAMANDOUROS, en række møder, forelæsninger og mediebegivenheder i Finland som led i sin løbende informationstur i Den Europæiske Unions medlemsstater og tiltrædelseslandene. Nikiforos DIAMANDOUROS var ledsaget af Benita BROMS og Ben HAGARD.

Den 6. september havde Nikiforos DIAMANDOUROS et frokostmøde med Finlands justitskansler, Paavo NIKULA, og hans hustru Riita NIKULA. Drøftelserne på mødet omhandlede den parlamentariske ombudsmand og justitskanslerens respektive kompetenceområder og arbejdsforholdet mellem disse to institutioner samt deres arbejde med EU-spørgsmål.

Den 7. september tilbragte Nikiforos DIAMANDOUROS og hans hustru med den første Europæiske Ombudsmand, Jacob SÖDERMAN, og hans hustru Raija SÖDERMAN. De fire besøgte Ekenäs, en historisk vigtig kystby i det vestlige Finland, og den omkringliggende egn.

Om formiddagen den 8. september besøgte Nikiforos DIAMANDOUROS Finlands vicejustitskansler, Jaakko JONKKA. Jaakko JONKKA og de tilstedeværende medarbejdere gav et overblik over justitskanslerens arbejde.

Nikiforos Diamandouros, Riitta Nikula, Paavo Nikula, finsk justitsminister, og Magda Diamandouros.
Helsinki, Finland, 6. september 2003.

Efter mødet med vicejustitskansleren holdt Nikiforos DIAMANDOUROS en tale for justitskanslerens medarbejdere om Den Europæiske Ombudsmands arbejde. Derefter svarede han på spørgsmål fra tilhørerne, og der blev drøftet mange interessante emner af fælles interesse.

Nikiforos DIAMANDOUROS afholdt derefter et frokostmøde med de finske medlemmer af Europa-Parlamentet, Ulpu IIVARI, Eija-Riitta KORHOLA og Matti WUORI. Renny JOKELIN, chef for Europa-Parlamentets informationskontor i Helsinki, havde tilrettelagt og var vært for mødet. De drøftede blandt andet Den Europæiske Ombudsmands informationstur i EU's tiltrædelseslande, samarbejde med nationale ombudsmænd og Den Europæiske Ombudsmands syn på udkastet til forfatningstraktat.

Riitta-Leena Paunio, Finlands parlamentariske ombudsmand, Nikiforos Diamandouros og Paavo Lipponen, formand for det finske parlament.
Helsinki, Finland, 10. september 2003.

Efter frokostmødet med MEP'erne mødtes Nikiforos DIAMANDOUROS med præsident for Finlands højesteret og tidligere dommer ved De Europæiske Fællesskabers Domstol, Leif SEVÓN. De drøftede blandt andet informationsturen til tiltrædelseslandene, samarbejde med nationale ombudsmænd og udviklingen af ombudsmænd og tilsvarende organer i EU's tiltrædelseslande.

Om formiddagen den 9. september besøgte Nikiforos DIAMANDOUROS Finlands parlamentariske ombudsmands kontor. Han indledte besøget med et møde med den parlamentariske ombudsmand, Riitta-Leena PAUNIO, hendes to viceombudsmænd, Ikka RAUTIO og Petri JÄÄSKELÄINEN, samt kontaktmedarbejderen, Riitta LÄNSISYRJÄ. Riitta-Leena PAUNIO beskrev den parlamentariske ombudsmands aktiviteter og arbejdsfordelingen mellem hende og de to viceombudsmænd. De drøftede hovedsagelig de klager om fællesskabslovgivningen, som den parlamentariske ombudsmand havde behandlet.

Efter mødet med den parlamentariske ombudsmand holdt Nikiforos DIAMANDOUROS en tale for den parlamentariske ombudsmands medarbejdere om Den Europæiske Ombudsmands arbejde. Han forklarede, hvordan Den Europæiske Ombudsmands kontor fungerer, og beskrev sine prioriteter. Derefter svarede han på spørgsmål fra tilhørerne, og der blev drøftet mange interessante emner af fælles interesse.

Efter frokost mødtes Nikiforos DIAMANDOUROS med Timo MÄKELÄ, chef for Europa-Kommissionens repræsentation i Finland. De drøftede blandt andet Kommissionens repræsentations arbejde, aktindsigt i dokumenter, SOLVIT-netværket og EUROJUST-systemet. I slutningen af mødet blev Nikiforos DIAMANDOUROS kort præsenteret for den finske EUROJUST-advokat, Juri KAINULAINEN.

Om aftenen var Riitta-Leena PAUNIO vært for en middag til ære for Nikiforos DIAMANDOUROS og hans hustru. Blandt deltagerne ved denne middag var den første Europæiske Ombudsmand, Jacob SÖDERMAN, og hans hustru, Raija SÖDERMAN, præsidenten for den finske højesteret, Leif SEVÓN, præsidenten for den højeste forvaltningsret, Pekka HALLBERG, kansler i justitsministeriet, Kirsti RISSANEN, generalsekretæren for det finske parlament, Seppo TIITINEN, formanden for Jean Monnet-programmet ved Turku Universitet, professor Esko ANTOLA, og de to parlamentariske viceombudsmænd, Ikka RAUTIO og Petri JÄÄSKELÄINEN.

Den 10. september mødtes Nikiforos DIAMANDOUROS med formanden for det finske parlament, Paavo LIPPONEN. Den parlamentariske ombudsmand, Riitta-Leena PAUNIO, deltog også i mødet.

Nikiforos DIAMANDOUROS mødtes derefter med Finlands premierminister, Matti VANHANEN. Nikiforos DIAMANDOUROS skitserede Den Europæiske Ombudsmands arbejde for premierministeren og præsenterede derefter sine to forslag til forbedring af udkastet til forfatningstraktat.

Nikiforos Diamandouros og Matti Vanhanen, finsk premierminister.
Helsinki, Finland, 10. september 2003.

Nikiforos DIAMANDOUROS mødtes over en arbejdsfrokost med forskningslederen i centeret for europæiske studier ved Helsinki Universitets institut for statskundskab, Teija TILIKAINEN. Man drøftede mulighederne for, at centrene for europæiske studier arbejdede sammen eller hver for sig for at udvikle kurser om demokratisk ansvarlighed generelt, eller mere bestemt Den Europæiske Ombudsmand.

Efter mødet med Teija TILIKAINEN holdt Nikiforos DIAMANDOUROS et offentligt foredrag om "*Citizens' rights, means of redress and the European Ombudsman*" ved centret for europæiske studier. Tilhørerne omfattede flere end 50 personer fra mange forskellige baggrunde, herunder studerende fra Helsinki Universitet, repræsentanter fra ngo'er og embedsmænd fra de finske ministerier, som havde til opgave at give borgerne rådgivning om Den Europæiske Union.

DET FORENEDE KONGERIGE

Seminar på University College, London

Den 9. september holdt Ian HARDEN et seminar i forfatningsafdelingen, University College, London om aktindsigt i oplysninger og dokumenter fra EU's institutioner. Seminaret var ledet af professor Patrick BIRKINSHAW, Hull Universitet, og blandt deltagerne var professor Robert HAZELL, leder af forfatningsafdelingen.

London

Den 23. og 24. november afholdt Den Europæiske Ombudsmand en række møder og forelæsninger i London.

Den 23. november mødtes Nikiforos DIAMANDOUROS med professor Roger JOWELL, leder af centret for komparative sociale undersøgelser ved City University i London, for at drøfte metoder til undersøgelse af kundetilfredshed i forbindelse med Den Europæiske Ombudsmands arbejde.

Den 24. november mødtes Nikiforos DIAMANDOUROS med den parlamentariske ombudsmand og ombudsmand for sundhedsvæsenet, Ann ABRAHAM, med den parlamentariske viceombudsmand og viceombudsmand for sundhedsvæsenet, Trish LONGDON, og med Tony REDMOND, formand og direktør for lokalforvaltningskommissionen (England) og de lokale myndigheders ombudsmand. De drøftede blandt andet udviklingen i ombudsmandens rolle i Det Forenede Kongerige samt samarbejdet mellem ombudsmandskontorerne.

Efter frokost holdt Nikiforos DIAMANDOUROS en tale for den britiske ombudsmands personale om Den Europæiske Ombudsmands arbejde. Han forklarede, hvordan Den Europæiske Ombudsmands kontor fungerer, og beskrev sine prioriteter. Derefter svarede han på spørgsmål fra tilhørerne, og der blev drøftet mange emner af fælles interesse. Sidst på eftermiddagen mødtes Nikiforos DIAMANDOUROS med den tidligere britiske ombudsmand, Sir Michael BUCKLEY.

Efter at have deltaget i et møde med medlemmerne af bestyrelsen for Athens College på *Hellenic Centre* i London, afsluttede Nikiforos DIAMANDOUROS dagen med at holde forelæsningsen *Athens College Alumni Prestigious Lecture* for 2003 om *"The Ombudsman as a Mechanism of Accountability in Modern Democracies"*. Forelæsningsen blev efterfulgt af en reception.

ESTLAND

Tallinn

Fra torsdag den 11. til fredag den 12. september afholdt Den Europæiske Ombudsmand, Nikiforos DIAMANDOUROS, en række møder, forelæsninger og mediebegivenheder i Estland som led i sin løbende informationstur i Den Europæiske Unions medlemsstater og tiltrædelseslandene. Nikiforos DIAMANDOUROS var ledsaget af Benita BROMS og Ben HAGARD.

Nikiforos Diamandouros og Juhan Parts, estisk premierminister. Tallinn, Estland, 11. september 2003.

Nikiforos Diamandouros og Arnold Rüütel, estisk præsident. Tallinn, Estland, 11. september 2003.

Torsdag den 11. september 2003 om formiddagen mødtes Nikiforos DIAMANDOUROS med Allar JÕKS, justitskansler i Estland, og med chefen for justitskanslerens kontor, Egle KÄÄRATS. Allar JÕKS og Egle KÄÄRATS gav et overblik over justitskanslerens arbejde. De drøftede blandt andet Den Europæiske Ombudsmands informationstur, samarbejde mellem ombudsmænd og tilsvarende organer i Europa, den sproglige mangfoldighed i Den Europæiske Ombudsmands kontor og konsekvenserne af udvidelsen for Den Europæiske Ombudsmands kontor.

Nikiforos Diamandouros, Benita Broms, Allar Jõks, estisk justitskansler, og Egle Käärats, justitskanslerens forvaltningschef.
Tallinn, Estland, 11. september 2003.

Efter mødet med Allar JÕKS mødtes Nikiforos DIAMANDOUROS med Estlands premierminister, Juhan PARTS. Justitskansler Allar JÕKS deltog også i mødet. Premierministeren sagde, at de estiske borgere er meget interesserede i at kende deres rettigheder både på nationalt og nu europæisk plan. Nikiforos DIAMANDOUROS beskrev Den Europæiske Ombudsmands arbejde for premierministeren og forklarede formålet med informationsturen. De drøftede blandt andet den efterfølgende weekends folkeafstemning om EU-medlemskab i Estland, chartret om grundlæggende rettigheder og Den Europæiske Ombudsmands to forslag til forbedring af udkastet til forfatningstraktat.

Om eftermiddagen mødtes Nikiforos DIAMANDOUROS med Estlands præsident, Arnold RÜÜTEL. Justitskansler Allar JÕKS deltog også i mødet. Nikiforos DIAMANDOUROS beskrev Den Europæiske Ombudsmands arbejde for præsidenten og forklarede formålet med informationsturen. Præsidenten beskrev en række af de udfordringer, som Estland står over for, og fremsatte nogle overvejelser om fremtiden. Nikiforos DIAMANDOUROS fremsatte sine to forslag til forbedring af udkastet til forfatningstraktat.

Fredag den 12. september om morgenen mødtes Nikiforos DIAMANDOUROS med lederen af Europa-Kommissionens delegation i Estland, John KJÆR. De drøftede blandt andet Den Europæiske Ombudsmands informationstur, de mest effektive metoder til oplysning af borgerne i EU's tiltrædelseslande samt den nuværende og fremtidige struktur for Europa-Kommissionens kontorer i tiltrædelseslandene.

Ved frokosttid om fredagen gav Nikiforos DIAMANDOUROS en offentlig forelæsning om *"Democracy, accountability and the institution of the ombudsman"* på Estlands nationalbibliotek. Forelæsningsen blev overhørt af flere end 130 personer fra mange forskellige baggrunde, herunder studerende fra Tallinn Universitet, repræsentanter fra ngo'er, embedsmænd fra estiske ministerier og aktivister fra begge sider af kampagnen forud for den efterfølgende weekends folkeafstemning om EU-medlemskab.

Om eftermiddagen holdt Nikiforos DIAMANDOUROS en tale for justitskanslerens personale om Den Europæiske Ombudsmands arbejde. Han forklarede, hvordan Den Europæiske Ombudsmands kontor fungerer, og beskrev sine prioriteter. Derefter svarede han på spørgsmål fra tilhørerne, og der blev drøftet mange emner af fælles interesse.

SPANIEN

Den 18. september rejste Nikiforos DIAMANDOUROS til Barcelona som led i sine bestræbelser på at øge kendskabet til institutionen blandt de europæiske borgere.

Nikiforos DIAMANDOUROS mødte Cataloniens regionale ombudsmand, Anton CAÑELLAS, med hvem han drøftede metoder til at styrke samarbejdet mellem deres kontorer, og hvordan man bedst

kan tjene borgerne. Nikiforos DIAMANDOUROS havde lejlighed til at have en uformel drøftelse med nogle af Anton CAÑELLAS' medarbejdere.

I forbindelse med sit besøg holdt Den Europæiske Ombudsmand åbningstalen ved den sjette spanske kongres om statskundskab på Barcelona Universitet. Nikiforos DIAMANDOUROS fremhævede i sin tale den vigtige rolle, som ombudsmænd spiller i moderne demokratier i forbindelse med at stille de offentlige myndigheder til ansvar. Vicerektorerne for Barcelonas tre universiteter samt en række medlemmer af den catalanske regering var blandt deltagerne ved kongressen.

TUNESIEN

Tredje vedtægtsbestemte kongres i organisationen for fransktalende ombudsmænd

Den 14.-15. oktober deltog Nikiforos DIAMANDOUROS, ledsaget af Olivier VERHEECKE, i den tredje vedtægtsbestemte kongres i organisationen for fransktalende ombudsmænd (*3ème Congrès Statutaire de l'Association des Ombudsmans et Médiateurs de la Francophonie, "AOMF"*) i Yasmine Hammamet, Tunesien. Kongressen havde titlen "*L'Ombudsman/Médiateur, acteur de la transparence administrative*".

Kongressen blev officielt åbnet om formiddagen den 14. oktober af Béchir TEKKARI, Tunesiens justits- og menneskerettighedsminister. Blandt andre talere ved åbningsceremonien var Alifa FAROUK, Den Tunesiske Republiks ombudsmand, Bernard STASI, præsident for AOMF og fransk ombudsmand, Maria Grazia VACCHINA, generalsekretær i AOMF og regional ombudsmand i Valle d'Aosta i Italien, og Daniel JACOBY, æresmedlem i AOMF.

Ved kongressens første møde holdt Nikiforos DIAMANDOUROS en forelæsning om "*Le Médiateur européen, les droits fondamentaux et la future Constitution pour l'Europe*". Blandt andre talere var Hatem BEN SALEM, statssekretær i udenrigsministeriet, og Alifa FAROUK.

Ved eftermiddagsmødet var der taler fra Daniel JACOBY, Anton CAÑELLAS, Cataloniens regionale ombudsmand, og Nourreddine BEN FARHAT, generaldirektør for det tunesiske informationscenter for ngo'er (IFADA).

Om aftenen den 14. og 15. oktober blev kongressens delegation officielt modtaget af henholdsvis Mohamed GHANNOUCHI, Den Tunesiske Republiks premierminister, og Mondher ZENAÏDI, turist- og handelsminister.

CYPERN

Den 9.-10. oktober deltog Den Europæiske Ombudsmand i den internationale konference "*The Changing Nature of the Ombudsman Institution in Europe*" i Nicosia på Cypern. Konferencen var arrangeret af Cyperns ombudsmand, Eliana NICOLAOU, og havde over 40 deltagere fra 25 lande. Det årlige møde mellem de stemmeberettigede medlemmer af Det Internationale Ombudsmandsinstituts europæiske region fandt også sted på konferencen under forsæde af dr. Herman WUYTS, som er regional næstformand for IOI's europæiske region. Ian HARDEN og Rosita AGNEW ledsagede Nikiforos DIAMANDOUROS.

Konferencen blev åbnet af præsidenten for Republikken Cypern, Tassos PAPADOPOULOS. Nikiforos DIAMANDOUROS talte på konferencen om "*The role of Ombudsmen in applying the European Union Charter*". Hans kolleger fra Nederlandene, Roel FERNHOUT, og Belgien, dr. Herman WUYTS, talte om henholdsvis "*The role of the Ombudsman in the Protection of Social Rights*" og "*Supporting and Strengthening the Ombudsman Institution – A Practical Approach*".

Herman Wuyts, regional næstformand for Det Internationale Ombudsmandsinstituts europæiske region, Eliana Nicolaou, den cypriotiske administrationskommissær, Arne Fliflet, Norges parlamentariske ombudsmand, Kerstin André, Sveriges justitsombudsmand, Nikiforos Diamandouros, Joseph Sammut, Maltas nationale ombudsmand, og Roel Fernhout, Nederlandenes nationale ombudsmand, på konferencen »Udvikling i ombudsmandsinstitutionen i Europa«. Nicosia, Cypern, 9. september 2003.

UNGARN

Fra den 27. til den 28. oktober afholdt Den Europæiske Ombudsmand, Nikiforos DIAMANDOUROS, en række møder, forelæsninger og mediebegivenheder i Ungarn som led i sin løbende informationstur i Den Europæiske Unions medlemsstater og tiltrædelseslande. Nikiforos DIAMANDOUROS var ledsaget til alle begivenheder af Alessandro DEL BON og Rosita AGNEW.

Om formiddagen den 27. oktober mødtes Nikiforos DIAMANDOUROS med alle tre parlamentariske ombudsmænd, nemlig Barnabás LENKOVICS, Jenő KALTENBACH (parlamentarisk ombudsmand for nationale og etniske mindretsrettigheder) og Attila PETERFALVI (parlamentarisk ombudsmand for databeskyttelse og informationsfrihed) samt den parlamentariske viceombudsmand for borgerrettigheder, Albert TAKACS. Kontorchef Erzsébet WOLF, deltog også i mødet. De drøftede blandt andet mindretsrettigheder, udenretslige klagemidler og Den Europæiske Ombudsmands mandat.

Derefter holdt Nikiforos DIAMANDOUROS en tale for de parlamentariske ombudsmænds personale om Den Europæiske Ombudsmands arbejde. Han forklarede, hvordan Den Europæiske Ombudsmands kontor fungerer, og beskrev sine prioriteter. Efter talen svarede Ombudsmanden på spørgsmål fra tilhørerne om blandt andet Ombudsmandens holdning til gennemsigtighed og antallet af klager, som omhandler manglende åbenhed. Rosita AGNEW beskrev derefter Ombudsmandens kontaktnet og værktøjer til udveksling af oplysninger.

Nikiforos DIAMANDOUROS mødtes derefter med næstformanden i Nationalforsamlingen, László MANDUR. Barnabás LENKOVICS, Attila PETERFALVI og Eva LISTAR (ansvarlig for forbindelserne med Parlamentet) deltog også i mødet. Nikiforos DIAMANDOUROS beskrev Den Europæiske Ombudsmands arbejde og forklarede formålet med informationsturen. Derefter fulgte en kort drøftelse om udkastet til forfatningstraktat, og Nikiforos DIAMANDOUROS beskrev den række midler, som borgerne kan bruge til at forsvare deres rettigheder.

Om eftermiddagen mødte Nikiforos DIAMANDOUROS rektoren for Eötvös Loránd Universitet og dekanen for det juridiske fakultet. Rektoren, professor dr. Istvan KLINGHAMMER, bød velkommen til Ombudsmanden og gav et overblik over universitetets historie, som var det ældste og største i Ungarn. Nikiforos DIAMANDOUROS forklarede årsagen til sit besøg i Ungarn, og hvad hans arbejde går ud på. Nikiforos DIAMANDOUROS holdt derefter en offentlig forelæsning på universitetet om *"Democracy, accountability and the institution of the ombudsman"*. Der var flere end 40 tilhørere ved forelæsningen, hovedsagelig studerende og professorer fra universitetet.

Om aftenen var Barnabás LENKOVICS vært for en middag for Nikiforos DIAMANDOUROS. Professor Judith SANDOR og professor Gabor TOKA fra Central European University deltog også ved middagen. Drøftelsen omhandlede højprofilerede sager, som de ungarske parlamentariske ministre havde behandlet, herunder en sag om retten til liv og det vedvarende problem med raceadskillelse på skoler.

Den 28. oktober havde Nikiforos DIAMANDOUROS et møde med Ungarns premierminister, Péter MEDGYESSY, hvor Ombudsmanden gav et overblik over sit arbejde og forklarede formålet med informationsturen. Han bekræftede, at Den Europæiske Ombudsmand fortsat vil arbejde for sproglig mangfoldighed i et udvidet EU, og henviste til spørgsmålet om etniske mindretal og udkastet til forfatningstraktat. Premierministeren glædede sig over, at han havde taget dette emne op, da det er af stor betydning i Ungarn.

Nikiforos DIAMANDOUROS mødtes derefter med László SZASZFALVI, formand for udvalget om menneskerettigheder, mindretal og religion. László SZASZFALVI beskrev udvalgets arbejde, som blandt andet omfattede en snarlig revision af den ungarske lov om mindretal. Der var en drøftelse om problemerne med roma-mindretallet og behovet for at styrke ugunstigt stillede grupper.

Efter en frokost hos Jenő KALTENBACH talte Nikiforos DIAMANDOUROS ved en international konference med titlen *"The European Constitution – A Vision for Europe"*. Konferencen var tilrettelagt af premierministerens kontor. Der var ca. 50 deltagere på konferencen, som blev ledet af den ungarske ambassadør i EU, Péter BALAZS.

Efter talen havde Nikiforos DIAMANDOUROS en drøftelse med Jenő KALTENBACH og to af hans medarbejdere om mindretalsspørgsmålet i Ungarn og vigtigheden af at beskytte deres rettigheder. Drøftelsen omhandlede de typer aktiviteter, som mindretalsgrupper er involveret i, og spørgsmålet om raceadskillelse.

DANMARK

Den Europæiske Ombudsmand afholdt en række møder, forelæsning og mediebegivenheder i Danmark den 5.-7. november. Nikiforos DIAMANDOUROS var ledsaget af José MARTÍNEZ ARAGON og Nicholas CATEPHORES. Alle arrangementerne fandt sted i København.

Den 5. november begyndte med et møde med Søren SØNDERGAARD, chef for Europa-Parlamentets informationskontor i Danmark, og souschef, Henrik GERNER HANSEN. De drøftede blandt andet den aktuelle politiske situation i Danmark.

Nikiforos DIAMANDOUROS havde derefter en drøftelse om Den Europæiske Ombudsmands rolle med en række repræsentanter fra ngo'er og informationscentre hos Europa-Kommissionens repræsentation i Danmark.

Derefter deltog han i en arbejdsfrokost i Repræsentationen med Thomas CHRISTENSEN, souschef, og Michael VEDSØ, presse- og informationschef. De drøftede blandt andet danskernes holdning til Den Europæiske Union.

Om eftermiddagen deltog Nikiforos DIAMANDOUROS i et møde i Folketingets retsudvalg, hvor den danske ombudsmand, Hans GAMMELTOFT-HANSEN, fremlagde sin årsberetning.

Dagens sidste møde var i Det Europæiske Miljøagentur med agenturets direktør, professor Jacqueline McGLADE. Der blev drøftet horisontale spørgsmål såsom konsekvenserne af personalereformer i Den Europæiske Unions institutioner og samarbejdet om kodeksen for god forvaltningsskik. På mødet deltog også Gordon McINNES, Jef MAES og Jeff HUNTINGTON fra agenturet.

Den 6. november havde Nikiforos DIAMANDOUROS et møde med Nils BERNSTEIN, Statsministeriets departementschef, i Statsministeriet. Drøftelsen omfattede Nikiforos DIAMANDOUROS ændringsforslag til forbedring af udkastet til forfatningstraktat. Nikiforos DIAMANDOUROS var ledsaget til dette møde af den danske ombudsmand, Hans GAMMELTOFT-HANSEN.

Nikiforos DIAMANDOUROS spiste derefter frokost med medlemmer af Folketingets retsudvalg i Folketingets restaurant. Til stede under frokosten var Anne BAASTRUP, MF, formand for Retsudvalget, samt Morten BØDSKOV, MF, Elisabeth ARNOLD, MF, Margrete AUKEN, MF, og Hans GAMMELTOFT-HANSEN.

Senere havde Nikiforos DIAMANDOUROS et møde med Friis Arne PETERSEN, statssekretær i Udenrigsministeriet, i Udenrigsministeriet. Drøftelsen omfattede Nikiforos DIAMANDOUROS ændringsforslag til forbedring af udkastet til forfatningstraktat. Den danske ombudsmand ledsagede Nikiforos DIAMANDOUROS til dette møde.

Den 7. november begyndte med et møde med Folketingets formand, Christian MEJDAHL. De drøftede blandt andet Den Europæiske Ombudsmands rolle og udsigterne for regeringskonferencen. Den danske ombudsmand ledsagede Nikiforos DIAMANDOUROS til dette møde.

Nikiforos DIAMANDOUROS holdt derefter en kort tale om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for den danske ombudsmands medarbejdere på deres kontor, hvilket blev fulgt af en drøftelse med Hans GAMMELTOFT-HANSEN.

Nikiforos DIAMANDOUROS aflagde derefter et høflighedsvisit hos Europa-Kommissionens repræsentation i Danmark, hvor han mødtes med fungerende chef, Peter LINDVALD NIELSEN.

Besøget sluttede med en officiel middag i Folketingets restaurant, som den danske ombudsmand var vært for.

MALTA

Fra den 9. til den 11. december afholdt Den Europæiske Ombudsmand en række møder, forelæsninger og mediebegivenheder på Malta som led i sin løbende informationstur i Den Europæiske Unions medlemsstater og tiltrædelseslandene. Nikiforos DIAMANDOUROS var ledsaget til alle arrangementer af Ben HAGARD og Ida PALUMBO.

Den 9. december mødtes Nikiforos DIAMANDOUROS med Ronald GALLIMORE, chef for Europa-Kommissionens delegationskontor i Ta'Xbiex. Chefen for Europa-Parlamentets informationskontor på Malta, Ron EVERS, var også til stede ved mødet. De drøftede blandt andet folkeafstemningen om EU-medlemskab, de maltesiske borgeres forventninger til EU-medlemskab og forskellige idéer til, hvordan borgerne kan oplyses om Den Europæiske Ombudsmands arbejde. Ron EVERS meddelte, at informationskontoret vil udarbejde en brochure om borgernes rettigheder og omdele den til alle husstande på Malta i løbet af foråret 2004.

Nikiforos DIAMANDOUROS havde derefter et møde med Maltas ombudsmand, Joseph SAMMUT, og med ledende medarbejdere på hans kontor. Joseph SAMMUT beskrev Maltas ombudsmands arbejde. De drøftede blandt andet det netværk, som den maltesiske ombudsmand har oprettet med henblik på at udbrede bedste praksis, brugen af det maltesiske sprog og inddragelse af tredjeparters synspunkter i forbindelse med behandlingen af sager. Joseph SAMMUT forklarede, at han i lang tid har bedt Parlamentet om at rette større opmærksomhed mod hans arbejde, og at der endelig er nedsat et udvalg på to personer, som skal arbejde med ombudsmandsanliggender.

Dagens sidste møde var med Repræsentanternes Hus' udenrigs- og europaudvalg. Udvalgets formand, Michael FRENDØ, bød velkommen til Nikiforos DIAMANDOUROS, som derefter talte til udvalget om Den Europæiske Ombudsmands arbejde og formålet med informationsturen. Under den lange og interessante drøftelse berørte de emner såsom samarbejdet mellem Den Europæiske Ombudsmand og de nationale ombudsmænd samt Den Europæiske Ombudsmands forslag til forbedring af udkastet til forfatningstraktat. Formanden fortalte Nikiforos DIAMANDOUROS, at mødet var en historisk begivenhed, da det var første gang, at et udvalgsmøde havde været åbent for offentligheden, idet det blev sendt ud på internettet direkte.

Michael Frendo, formand for det maltesiske parlaments udvalg for udenrigs- og europæiske anliggender, udvalgsmedlemmer og Nikiforos Diamandouros.
Valletta, Malta, 9. december 2003.

Om aftenen var Joseph SAMMUT vært for en middag for Den Europæiske Ombudsmand og hans delegation. Flere af den maltesiske ombudsmands ledende medarbejdere deltog også ved middagen.

Medlemmer af Mini Europa-konventet og Nikiforos Diamandouros.
Valletta, Malta, 10. december 2003.

Den 10. december begyndte med et møde med dr. Alfred SANT, leder af oppositionspartiet, Labour, på Malta. Partiets talsmand vedrørende europæiske anliggender, Evarist BARTOLO, og talsmanden vedrørende ombudsmandens kontor, Adrian VASSALLO, var også til stede ved mødet. Nikiforos DIAMANDOUROS beskrev Den Europæiske Ombudsmands arbejde og forklarede formålet med informationsturen. De drøftede blandt andet forbindelserne mellem den nationale ombudsmand og Den Europæiske Ombudsmand og Den Europæiske Ombudsmands forslag til forbedring af udkastet til forfatningstraktat.

Senere på formiddagen holdt Nikiforos DIAMANDOUROS en tale på et ekstraordinært møde i *Mini European Assembly*, en fremtrædende ngo på Malta. Ombudsmandens tale havde titlen *"Democracy, accountability and the institution of the ombudsman"*. Flere end 60 studerende fra videregående uddannelser overhørte talen og stillede efterfølgende en række interessante spørgsmål.

Edward Fenech Adami, Maltas premierminister, Nikiforos Diamandouros og Joseph Sammut, Maltas nationale ombudsmand.
Valletta, Malta, 10. december 2003.

Efter frokost mødte Den Europæiske Ombudsmand dr. Joe BORG, Maltas udenrigsminister. Maltas ombudsmand, Joseph SAMMUT, deltog også i mødet. Nikiforos DIAMANDOUROS beskrev Den Europæiske Ombudsmands arbejde og forklarede formålet med informationsturen. Drøftelserne omhandlede navnlig Den Europæiske Ombudsmands forslag til forbedring af udkastet til forfatningstraktat.

Nikiforos DIAMANDOUROS mødtes derefter med Maltas premierminister, dr. Edward Fenech ADAMI. Maltas ombudsmand, Joseph SAMMUT, deltog også i mødet. Nikiforos DIAMANDOUROS beskrev Den Europæiske Ombudsmands arbejde og forklarede formålet med informationsturen. Han bekræftede, at Den Europæiske Ombudsmand fortsat vil arbejde for sproglig mangfoldighed i et udvidet EU, og henviste til sine forslag om forbedring af udkastet til forfatningstraktat. Han fremhævede endvidere det tætte samarbejde mellem Den Europæiske Ombudsmand og Maltas nationale ombudsmand.

Nikiforos DIAMANDOUROS afsluttede dagen med en offentlig forelæsning i Aula Magna på Malta Universitet. Forelæsningen havde titlen *"Building a citizen-centred Europe – the Role of the European Ombudsman"*. Forelæsningen blev ledet af Maltas ombudsmand, Joseph SAMMUT, og havde flere end 70 deltagere. Der blev efterfølgende stillet en række interessante spørgsmål fra tilhørerne.

GRÆKENLAND

Athen

Den 19. december deltog Nikiforos DIAMANDOUROS i en rundbordsdrøftelse om *"The Greek Political System Faced with Immigrants and Racism"*, som var tilrettelagt af det hellenske center for europæiske studier og forskning og den græske landsorganisation af fagforbund.

Den 22. december deltog Nikiforos DIAMANDOUROS i præsentationen af den græske udgave af *"The Europeans"* af den fremstående historieprofessor ved Paris I Universitet, Helene AHRWEILER-GLYKATZI, som var tilrettelagt af Europa-Parlamentets informationskontor i Athen.

Den 22. december holdt Nikiforos DIAMANDOUROS den tredje årlige forelæsning hos den hellenske stiftelse for europa- og udenrigspolitik om *"Democracy, the Rule of Law and the Institution of the Ombudsman in Eastern and South-eastern Europe: the European Perspective"*.

6.3 ANDRE ARRANGEMENTER

Den 8. januar holdt Alessandro DEL BON en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for en gruppe af franske elever fra Lucie Berger-skolen i Strasbourg.

Den 14. januar modtog Jacob SÖDERMAN en delegation fra sekretariatet i den svenske Rigsdags kammer i Strasbourg. Jacob SÖDERMAN beskrev sit arbejde og sine resultater som Europæisk Ombudsmand og besvarede spørgsmål fra deltagerne.

Den 15. januar holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for 15 studerende fra *Gustav-Heinemann-Gesamtschule* i Essen anført af Margrit THIMME-RICHARDT.

Den 22. januar holdt José MARTÍNEZ ARAGÓN en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands arbejde for en gruppe studerende fra *Institut des Hautes Etudes Européennes* på Robert Schuman Universitet i Strasbourg.

Den 10. februar holdt José MARTÍNEZ ARAGÓN en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle for 15 parlamentsmedlemmer fra Litauen. Forelæsningen blev afholdt inden for rammerne af programmet "*Ahead of the Game*", som havde til formål at forberede EU's tiltrædelseslande, potentielle medlemmer af Europa-Parlamentet og tjenestemænd.

Den 11. februar mødtes Ian HARDEN med to tyske studerende, Simone RUPPERTZ-RAUSCH og Tobias AUBERGER, for at drøfte Den Europæiske Ombudsmands arbejde vedrørende gennemsigtighed. De studerende var i færd med at lave research til *Deutsche Forschungsgemeinschaft*, og deres projekt havde titlen "*The Development of Rights and Democracy in the EU*". Interviewet fokuserede på Ombudsmandens rolle i forbindelse med udarbejdelse og gennemførelse af bestemmelserne om aktindsigt i EU's institutioners dokumenter.

Den 11. marts holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for cirka 40 studerende fra Nottingham anført af Michael McKEEVER.

Den 3. april holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for 60 deltagere i International Kolping Society's 25. europæiske studieseminar. Seminaret blev ledet af Anton SALESNY.

Den 7. april holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for cirka 20 finske gæster, som var på besøg hos Marjo MATIKAINEN-KALLSTRÖM, MEP.

Den 9. april holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for cirka 20 studerende fra *Realschule Halstenbek* anført af deres lærer, Detlef LAU.

Den 23. maj holdt Olivier VERHEECKE en forelæsning for seks advokater fra de nationale ombudsmandskontorer i Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Panama samt fra Tanzanias lovreformkommission. Gruppen var anført af professor H. ADDINK fra instituttet for forfatnings- og forvaltningsret ved Utrecht Universitet. Olivier VERHEECKE talte om Den Europæiske Ombudsmands rolle og aktiviteter, hans største resultater siden 1995, hans bidrag til Konventet om Den Europæiske Unions Fremtid og hans aktiviteter i forbindelse med den udvidede Union. Præsentationen blev efterfulgt af en livlig drøftelse.

Den 26. maj holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for 35 medlemmer af *Europa-Union Dortmund*.

Den 2. juni holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for ca. 30 studerende fra Abiturienten fra *Staatliche Berufsschule Landsberg am Lech* (Bayern). De studerende var ledsaget af deres lærer, F. GRAF. Senere på dagen holdt Gerhard GRILL også en forelæsning for 50 praktikanter fra Europa-Kommissionen.

Den 4. juni holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde til de 26 deltagere ved et seminar om lige muligheder for kvinder og mænd, som var tilrettelagt af *Bildungswerk Sachsen* fra *Deutsche Gesellschaft e.V.* Deltagerne var ledsaget af Elke FEILER fra *Bildungswerk Sachsen*.

Den 18. juni holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for 40 deltagere fra *Karl-Arnold-Stiftung* i Königswinter, Tyskland.

Den 25. juni holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for 40 tyske lærerstuderende i forbindelse med deres tur til Strasbourg, som var arrangeret af *Europäische Akademie Bayern*. Deltagerne var ledsaget af dr. Heike HOFFMANN fra *Europäische Akademie Bayern*.

Den 8. juli holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for 25 tyske borgere i forbindelse et seminar, som var arrangeret af *Arbeitnehmer-Zentrum Königswinter (AZK)*.

Den 10. juli holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for ca. 45 tyske lærerstuderende i forbindelse med deres tur til Strasbourg, som var arrangeret af *Europäische Akademie Bayern*. Deltagerne var ledsaget af dr. Heike HOFFMANN fra *Europäische Akademie Bayern*.

Samme dag holdt Gerhard GRILL en forelæsning for 15 lokale tyske politikere og administratorer i forbindelse med et seminar, som var arrangeret af *Stätte der Begegnung e.V.* i Vlotho, Tyskland. Gruppen var ledsaget af Johannes SCHRÖDER.

Den 15. juli holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for 45 tyske lærerstuderende i forbindelse med deres tur til Strasbourg, som var arrangeret af *Europäische Akademie Bayern*. Deltagerne var ledsaget af Alke BÜTTNER fra *Europäische Akademie Bayern*.

Den 18. juli holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for 40 medlemmer af en katolsk menighed fra Dortmund i forbindelse med et seminar, som var tilrettelagt af *Karl-Arnold-Stiftung* (Königswinter). Senere holdt han ligeledes en forelæsning for 51 medlemmer fra kommunalrådet i Friesenheim (Baden) og deres familiemedlemmer. Deltagerne var ledsaget af Klaus GRAS fra Kehl.

Den 21. juli holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for 12 lærerstuderende fra Starnberg og deres leder, Gertrud GRUBER.

Den 24. september holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for ca. 40 elever fra et gymnasium i Brühl (Tyskland). Eleverne var ledsaget af Carsten SCHÜBELER. Besøget var arrangeret af *Karl-Arnold-Stiftung* i Königswinter, Tyskland.

Den 3. oktober holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for ca. 35 tyske lærere i forbindelse med deres tur til Strasbourg, som var arrangeret af *Karl-Arnold-Stiftung* (Königswinter). Deltagerne var ledsaget af J. CLAUSIUS fra *Karl-Arnold-Stiftung*.

Den 15. oktober holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for ca. 35 tyske soldater i forbindelse med et seminar, som var arrangeret af *Karl-Arnold-Stiftung* (Königswinter).

Den 15. oktober fortalte Tina NILSSON en gruppe jurastuderende fra Århus Universitet, Danmark, om Den Europæiske Ombudsmands arbejde. Mødet fandt sted i Bruxelles, og efter talen blev der svaret på spørgsmål fra tilhørerne.

Den 22. oktober holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for 30 tyske skoleinspektører og tilsynsførende i forbindelse med deres tur til Strasbourg, som var arrangeret af *Regierung der Oberpfalz*. Deltagerne var ledsaget af Heribert STAUTNER.

Den 23. oktober holdt José MARTÍNEZ ARAGÓN en tale om Den Europæiske Ombudsmands arbejde for en gruppe politiske aktivister fra Sverige, som var blevet inviteret til Strasbourg af den svenske socialdemokratiske gruppe i Europa-Parlamentet.

Den 17. november holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for 15 tyske borgere i forbindelse med et seminar, som var arrangeret af *Bildungswerk für Demokratie, soziale Politik und Öffentlichkeit* (Düsseldorf), og for en journalist. Gruppen var anført af Wiltraud TERLINDEN.

Den 18. december holdt Nikiforos DIAMANDOUROS en tale om sit arbejde for en gruppe græske læger og studerende, som var blevet inviteret til Strasbourg af Dimitris TSATSOS, MEP. Nikiforos DIAMANDOUROS talte navnlig om ombudsmænds proaktive rolle i forbindelse med beskyttelse af borgernes rettigheder.

Den 18. december holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for 20 unge diplomater fra tiltrædelseslandene i forbindelse med et seminar, som var arrangeret af det franske udenrigsministerium og *Centre des études européennes* i Strasbourg. Gruppen var anført af Sarah KEATING.

6.4 KONTAKTER TIL MEDIERNE

Den 13. januar gav Jacob SÖDERMAN et telefoninterview til Philippe GELIE fra *Le Figaro*. Interviewet omhandlede Jacob SÖDERMANS syv år som Europæisk Ombudsmand, med særlig fokus på hans forbindelser med institutionerne.

Den 14. januar interviewede Maria MAGGIORE Jacob SÖDERMAN til et *Euronews*-program. Formålet med programmet var at forklare seerne om Ombudsmandens arbejde ved at beskrive nogle af de sager, som Ombudsmanden havde behandlet. Jacob SÖDERMAN beskrev de vigtigste aktivitetsområder for journalisten og gav et overblik over de resultater, han havde opnået som Europæisk Ombudsmand.

Den 14. januar interviewede Melanie RAY fra *BBC Television* Jacob SÖDERMAN. Interviewet indgik i et nyhedsprogram om valget af den nye Europæiske Ombudsmand.

Den 20. januar gav Jacob SÖDERMAN et interview til Alain DEFAUX, journalist ved *Eurinfo*, som er det månedlige blad fra Kommissionens repræsentation i Belgien. Alain DEFAUX spurgte Jacob SÖDERMAN om hans erfaringer som den første Europæiske Ombudsmand.

Den 23. januar interviewede Alfonza SALAMONE Jacob SÖDERMAN til et radioprogram kaldet "Rond Point Schuman" på den belgiske radio RTBF. Formålet med interviewet var at beskrive de tjenester, Den Europæiske Ombudsmand udfører for borgerne.

Den 10. februar gav Jacob SÖDERMAN et interview til en svensk journalist, Charlie NILSSON, fra avisen *Smålandstidningen*. Charlie NILSSON spurgte Ombudsmanden om hans indtryk af EU's institutioner og hans arbejde med at behandle klager fra de europæiske borgere.

Den 10. februar gav Jacob SÖDERMAN også et interview i Strasbourg til det finske erhvervsblad *Kauppalehti*. Han blev interviewet af Mirjami SAARINEN, bladets korrespondent i Bruxelles.

Den 11. februar gav Ombudsmanden et interview til Sigrid BÖE fra den svenske avis *Dagens Nyheter*. Sigrid BÖE spurgte Ombudsmanden om hans erfaringer med at behandle borgernes klager og hans indtryk af EU-institutioners udvikling i løbet af hans tid som Ombudsmand.

Den 18. februar blev Den Europæiske Ombudsmand interviewet af Thorsten SCHÄFER, en korrespondent i Bruxelles for det tyske nyhedsbureau DPA. Thorsten SCHÄFER var interesseret

i Jacob SÖDERMANS arbejde som Ombudsmand siden 1995 og de typer klager, han havde behandlet.

Den 26. februar gav Jacob SÖDERMAN et interview til Denis McGOWAN, redaktør af Europa-Kommissionens interne nyhedsbrev, *Commission en Direct*. Denis McGOWAN spurgte Ombudsmanden om hans arbejde siden 1995 samt om, hvordan institutionerne havde forbedret deres forvaltning i løbet af den periode.

Den 27. februar interviewede Jens REIERMANN, europæisk redaktør af det danske radioprogram "Orientering", Jacob SÖDERMAN. Interviewet fokuserede på Ombudsmandens forslag til konventet og navnlig på menneskerettigheder og åbenhed.

Den 3. marts gav Jacob SÖDERMAN i forbindelse med sit besøg i Stockholm et interview til Lennart LUNDBERG, journalist på den svenske folkekirkens ugentlige *Kyrkans Tidning*. Senere på dagen blev han interviewet af Lars STRÖMAN for *Europa-Posten*.

Den 4. marts blev der arrangeret en arbejdsmiddag i *Pressens Hus* i Stockholm med temaet "*Openness in the EU*". Blandt deltagerne, som var redaktionelle og forvaltningsmæssige eksperter inden for de almindelige massemedier, var Nils FUNCKE, Anders AHLBERG, Per HULTENGÅRD, Åke WREDÉN, Hans SCHÖIER, Kersti ROSÉN, Josefin SANDSTEDT, Anders R. OLSSON, Gunnel ARRBÄCK, Barbro FISCHERSTRÖM, Olof KLEBERG, Lena HÖRNGREN, Niklas EKDAL, Torbjörn VON KROGH, Jan STRID, Micke GULLIKSSON og Per HULTENGÅRD. Ombudsmanden holdt en tale om åbenhed og aktindsigt.

Den 24. marts holdt Jacob SÖDERMAN en pressefrokost i Bruxelles for at præsentere sin årsberetning for 2002 og for at markere slutningen på sin periode som Ombudsmand. Femten journalister deltog i frokosten: Nicola SMITH, *EPolitix*, Lisbeth KIRK, *EU Observer*, Lorena GARCIA, *Aqui Europa*, Brian BEARY, *European Report*, Dirk DE WILDE *Belga*, Heleen PAALVAST *Algemeen Nederlands Persbureau*, Damian CASTANO, *EFE*, Cornelia BOLESCH, *Süddeutsche Zeitung*, Michael JUNGWIRTH, *Kleine Zeitung*, Henk VAN OOSTRUM, *Het Financiële Dagblad*, Rory WATSON, *The Times*, Marizandra OZOLINS, *Tagblatt*, Martin BANKS, *European Voice*, Brandon MITCHENER, *The Wall Street Journal Europe* og Ralph ATKINS, *Financial Times*. Ian HARDEN, Olivier VERHEECKE, Ben HAGARD, Murielle RICHARDSON og Rosita AGNEW fra Ombudsmandens kontor var også til stede. Der blev givet et overblik over Jacob SÖDERMANS syv år som Ombudsmand ved hjælp af en PowerPoint-præsentation, hvorefter tilhørerne kunne stille spørgsmål.

Den 25. marts deltog otte finske journalister i et morgenmadsmøde for pressen med Ombudsmanden. De finske journalister var: Marko RUONOLA og Tuomas SAVONEN, *Finnish News Agency*, Anne AUTIO, Jonas JUNGAR og Jussi SEPPALA, *YLE*, Petteri TUOHINEN, *Helsingin Sanomat*, Maija LAPOLA, *Turun Sanomat* og Mirjami SAARINEN, *Kaupparehti*. Benita BROMS, Ben HAGARD, Murielle RICHARDSON og Rosita AGNEW fra Ombudsmandens kontor var også til stede. Ombudsmanden talte om sit arbejde i de seneste syv år. Herefter fulgte en PowerPoint-præsentation, som gav et overblik over hans resultater. Efter morgenmaden blev Ombudsmanden interviewet af Jussi SEPPALA fra den finske radio og Petteri TUOHINEN fra *Helsingin Sanomat*.

Den 2. april afholdt Nikiforos DIAMANDOUROS og Neil KINNOCK, Kommissionens næstformand med ansvar for administrativ reform, en fælles pressekonference. Neil KINNOCK bød velkommen til den nye Ombudsmand og beskrev de foranstaltninger, Kommissionen tidligere havde truffet for at imødekomme Ombudsmandens henstillinger. Nikiforos DIAMANDOUROS beskrev hans tre største ansvarsområder som Europæisk Ombudsmand, nemlig at videreføre sin forgængers arbejde, gøre udvidelsen til en succes og oplyse borgerne om deres rettigheder. Derefter besvarede han spørgsmål fra journalister om udvidelsen, hvordan man oplyser om borgernes ret til at klage til Ombudsmanden og den mulige udvidelse af Ombudsmandens beføjelser.

Den 7. maj gav Nikiforos DIAMANDOUROS et telefoninterview til Helen SEENEY fra den engelske tjeneste i *Deutsche Welle Radio*. Hun spurgte om Den Europæiske Ombudsmands mandat og beføjelser samt om, hvordan Ombudsmanden kan sikre, at det europæiske projekt bliver mere relevant for den almindelige befolkning.

Den 12. maj blev Nikiforos DIAMANDOUROS interviewet af Joshua ROZENBERG, juridisk redaktør for *Daily Telegraph*. Joshua ROZENBERG spurgte Ombudsmanden om offentlighedens kendskab til hans arbejde, hans tanker om Europas fremtid og hans erfaringer, før han blev Europæisk Ombudsmand.

Den 13. maj interviewede Martin BANKS, journalist på *European Voice*, Nikiforos DIAMANDOUROS. Martin BANKS fokuserede på, hvordan Ombudsmanden vil gribe Unionens udvidelse an, og spurgte, hvordan Ombudsmanden kunne øge kendskabet til sit arbejde i ansøgerlandene. Nikiforos DIAMANDOUROS besvarede også spørgsmål om sit liv, før han blev Europæisk Ombudsmand, til en profil, som skulle indgå i avisen.

Den 20. maj gav Ombudsmanden et radiointerview til et program kaldet *Europe Magazine*, som skulle sendes på den fransksprogede udgave af *Deutsche Welle*. Journalisten, Elisabeth CADOT, spurgte Ombudsmanden om den type klager, han modtager, hvor lang tid det tager at undersøge en klage, samt om Ombudsmandens beføjelser.

Den 20. maj interviewede Marie-Claude HARRAER fra *Dernières Nouvelles d'Alsace* Nikiforos DIAMANDOUROS i Strasbourg. Journalisten spurgte Nikiforos DIAMANDOUROS om hans tidligere erfaringer som ombudsmand og om hans første indtryk af jobbet som Europæisk Ombudsmand og af Strasbourg.

Den 30. maj, under konferencen "*Ombudsman and the Law of the European Union*", som blev afholdt i Warszawa i Polen, afholdt Den Europæiske Ombudsmand, Nikiforos DIAMANDOUROS, og den polske ombudsmand, professor Andrzej ZOLL, en fælles pressekonference, som havde deltagelse af ca. 12 journalister. De beskrev baggrunden for konferencen og de temaer, der blev drøftet (se kapitel 5.4). Professor Nikiforos DIAMANDOUROS beskrev sin strategi for samarbejdet med de nationale ombudsmænd om at nå ud til Europas borgere og meddelte, at han havde til hensigt at besøge alle tiltrædelseslandene i det kommende år.

Den 15. juli gav Nikiforos DIAMANDOUROS et interview til Tansel TERZIOGLU, en østrigsk journalist. Nikiforos DIAMANDOUROS beskrev sine prioriteter som Europæisk Ombudsmand og fortalte om sin holdning til udkastet til forfatningstraktat.

Den 15. juli afholdt Nikiforos DIAMANDOUROS også to møder med korrespondenter i Bruxelles med henblik på at drøfte forfatningstraktaten, gennemsigtighed og udvidelsen. Det første møde var med korrespondenter fra nyhedsbureauer eller nyhedssites og havde deltagelse af bl.a. Brian BEARY fra *European Report*, Maria DAVIDSSON fra *Swedish news agency*, Honor MAHONY fra *EUObserver* og Nicola SMITH fra *EUPolitix*. Det andet møde var med korrespondenter fra nationale aviser og havde deltagelse af Rory WATSON, *The Times*, Michael STABENOW, *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, Minna NALBANTOGLU, *Helsingin Sanomat* og John PRIDEAUX, *Financial Times*.

Den 15. juli gav Nikiforos DIAMANDOUROS et interview til Alain DREMIERE fra La Quinzaine Européenne. Formålet med dette interview var at lave et portræt af Ombudsmanden. Alain DREMIERE fokuserede på Ombudsmandens hidtidige erfaringer og sine mål med hvervet som Europæisk Ombudsmand.

Den 8. september blev Nikiforos DIAMANDOUROS i forbindelse med sit besøg i Finland interviewet af Björn MÅNSSON fra det svensksprogede nyhedsprogram på den finske tv-kanal TV4. Interviewet blev sendt i aftennyhederne samme dag.

Den 9. september afholdt Nikiforos DIAMANDOUROS en pressekonference, som blev ledet af chefen for Europa-Kommissionens repræsentation i Finland, Timo MÄKELÄ. Der var flere end 20 journalister til stede, herunder repræsentanter fra nyhedsbureauer, aviser, tv-kanaler og radiostationer. Nikiforos DIAMANDOUROS præsenterede Den Europæiske Ombudsmands arbejde, beskrev sine prioriteter og forklarede formålet med sin informationstur. Journalister stillede blandt andet spørgsmål om gennemsigtighed og aktindsigt, det forventede antal klager om året efter EU's udvidelse og udkastet til forfatningstraktat.

Efter pressekonferencen blev Nikiforos DIAMANDOUROS interviewet af Jouni MÖLSÄ, fra Finlands største avis, *Helsingin Sanomat*, og af Risto PAANANEN fra *Europa Magazine*.

Den 10. september gav Nikiforos DIAMANDOUROS et direkte tv-interview kl. 7.15 på Finlands mest populære morgenprogram på kanal MTV3. Nikiforos DIAMANDOUROS blev interviewet sammen med den første Europæiske Ombudsmand, Jacob SÖDERMAN. Interviewet omhandlede blandt andet Jacob SÖDERMANS største resultater og Nikiforos DIAMANDOUROS' fremtidige prioriteter som Europæisk Ombudsmand.

Allar Jõks, estisk justitskansler, og Nikiforos Diamandouros holder pressekonference.
Tallinn, Estland, 11. september 2003.

Den 11. september afholdt Nikiforos DIAMANDOUROS i forbindelse med sit besøg i Estland en pressekonference i justitskanslerens mødelokale. Pressekonferencen blev ledet af Estlands justitskansler Allar JÕKS. Der var ca. ti journalister til stede, herunder repræsentanter fra nyhedsbureauer, aviser, tv-kanaler og radiostationer. Nikiforos DIAMANDOUROS præsenterede Den Europæiske Ombudsmands arbejde, beskrev sine prioriteter og forklarede formålet med sin informationstur. De fleste af journalisternes spørgsmål drejede sig om EU's udvidelse.

Efter pressekonferencen blev Nikiforos DIAMANDOUROS interviewet af *Kuku Raadio*, den største private radiostation i Estland, og af Andres PULVER fra den tredjestørste regionale avis i Estland, *Virumaa Teataja*.

Den 23. september blev Ombudsmanden interviewet af Micèle DE WAARD, europæisk redaktør for den nederlandske avis, *NRC Handelsblad*. Interviewet fokuserede på Ombudsmandens rolle, forfatningstraktaten og udvidelsen.

Den 24. September talte Nikiforos DIAMANDOUROS med Marko RUONALA fra det finske nyhedsbureau, Hendrikus VAN OOSTRUM, *Het Financieele Dagblad*, og Thomas GACK, *Stuttgarter Zeitung*, om Europa-Parlamentets betænkning om Ombudsmandens aktiviteter i 2002. Under mødet beskrev Nikiforos DIAMANDOUROS sine synspunkter vedrørende vigtigheden af at inddrage udenretslige klagemidler i forfatningstraktaten.

Den 22. oktober deltog Nikiforos DIAMANDOUROS i en middag for 13 græske journalister i Strasbourg. Nikiforos DIAMANDOUROS talte om ombudsmændenes rolle i forbindelse med at forbedre forholdet mellem borgerne og de offentlige myndigheder. Ambassadør Athanassios THEODORACOPOULOS, Grækenlands faste repræsentant i Europarådet, var vært for middagen. Til stede var også Dimitris KOUSTAS, pressesekretær i Grækenlands faste repræsentation i Europarådet, og George KASSIMATIS, chef for Europa-Parlamentets informationskontor i Athen.

Den 23. oktober blev Nikiforos DIAMANDOUROS interviewet af Chrysostomos BIKATSIK fra den nationale græske tv-station *ET-1*. Nikiforos DIAMANDOUROS talte om Ombudsmandens rolle og borgernes rettigheder.

Den 23. oktober præsenterede Den Europæiske Ombudsmand sit arbejde for 18 journalister fra Finland, Sverige, Island og Norge. Præsentationen var en del af journalisternes otte uger lange seminar, som var arrangeret af Nordisk Journalist Center i Århus. Under det livlige møde besvarede Ombudsmanden spørgsmål om gennemsigtighed, forskelsbehandling og forbindelserne med de andre institutioner.

I forbindelse med sit besøg i Ungarn blev Ombudsmanden den 27. oktober interviewet af Mercédesz GYÜKERI, en journalist fra *Magyar Hírlap*, en af Ungarns aviser. Nikiforos DIAMANDOUROS besvarede spørgsmål om Den Europæiske Ombudsmands rolle, sine forbindelser med de ungarske ombudsmænd, udkastet til forfatningstraktat og de problemer, som tiltrædelseslandene skal løse, før de tiltræder Unionen.

Nikiforos Diamandouros giver et tv-interview til MTV Ungarn.
Budapest, Ungarn, 28. oktober 2003.

Den 28. oktober gav Ombudsmanden et tv-interview til den ungarske statsstøttede tv-station MTV. BORBALA, MTV's korrespondent vedrørende parlamentariske anliggender, spurgte Ombudsmanden om, hvilke ændringer han mente ville følge af udvidelsen, hvordan han ville behandle klager fra Ungarn, de typer og det antal klager, han modtog, og kodeksen for god forvaltningsskik. Ombudsmanden gav derefter et interview til MTV's udenrigskorrespondent, Robert NEMETH, som spurgte Ombudsmanden om de nationale ombudsmænd i EU's medlemsstater og tiltrædelseslandene, fejl og forsømmelser, og hvordan klager behandles.

Senere samme dag gav Nikiforos DIAMANDOUROS to andre interviews til henholdsvis Béla FINCZICZKI fra den ungarske ugeavis, *HVG*, og til László SZOCS fra dagbladet *Népszabadság*. Disse interviews fokuserede på de ændringer, som udvidelsen vil medføre for Ombudsmandens arbejde.

Om eftermiddagen deltog Den Europæiske Ombudsmand i en pressekonference, som var ledet af LENKOVICS, den ungarske ombudsmand for borgerrettigheder. Der var ca. 20 deltagere ved pressekonferencen. Nikiforos DIAMANDOUROS præsenterede Den Europæiske Ombudsmands arbejde, beskrev sine prioriteter og forklarede formålet med sin informationstur. LENKOVICS supplerede Ombudsmandens præsentation ved at sammenligne Den Europæiske Ombudsmands og den ungarske ombudsmands arbejde.

Barnabás Lenkovics, Ungarns parlamentariske menneskerettighedskommissær, Nikiforos Diamandouros og Jenő Kaltenbach, Ungarns parlamentariske kommissær for nationale og etniske minoriteters rettigheder, holder pressekonference. Budapest, Ungarn, 28. oktober 2003.

Den 14. november gav Ombudsmandens pressesekretær, Rosita AGNEW, et interview til Cornelia METZIG, en tysk studerende. Rosita AGNEW besvarede spørgsmål om Ombudsmandens kommunikationspolitik og pressesekretærens rolle. Cornelia METZIG var i færd med at skrive en artikel til en konkurrence for unge journalister.

Den 17. november mødtes Den Europæiske Ombudsmand med Leo LINDER, en tysk filmproducer, for at drøfte et projekt med titlen *"User's Guide to Europe"*. Den Europæiske Ombudsmands arbejde vil blive portrætteret i en undervisningsfilm, som vil forklare, hvad de europæiske borgere kan gøre for at blive hørt.

Den 18. november gav Den Europæiske Ombudsmand et interview til Koos VAN HOUDT til en artikel, som skulle bringes i det Nederlandske magasin *Binnenlands Bestuur*. Interviewet omhandlede emner som demokrati og Ombudsmandens rolle, administrativ reform og gennemsigthed.

Den 18. november gav Nikiforos DIAMANDOUROS en række interviews til græske journalister om Den Europæiske Ombudsmands rolle, herunder Alexandra ANASTASOPOULOU fra den græske tv-kanal *Kanali Voulis*, Alexandra CHRISTAKAKI fra den nationale græske tv-station NET, og Ioannis PAPADIMITRIOU fra den græksprogede radio i Tyskland.

Den 24. november gav Nikiforos DIAMANDOUROS et dybtgående interview om sit arbejde til Metta TSIKRIKA fra *BBC World Service Greek Section*.

Den 9. december var flere journalister fra tv-stationer, radiostationer og aviser mødt op for at rapportere om Den Europæiske Ombudsmands ankomst til Malta. I forbindelse med sit besøg på Malta gav Nikiforos DIAMANDOUROS en række dybtgående interviews til blandt andre avisen *The Times of Malta*, webstedet *di-ve news*, tv-programmet *L-Ewropej* og Radio 101's program *"Mill-Ewropa"*.

Den 11. december afholdt Nikiforos DIAMANDOUROS en pressekonference på Europa-Kommissionens delegations kontor i Ta'Xbiex. Omkring ti journalister fra Maltas tv-stationer, radiostationer og aviser var mødt op til pressekonferencen.

Nikiforos Diamandouros holder pressekonference. Ta'Xbiex, Malta, 11. december 2003.

Den 11. december gav Rosita AGNEW, pressesekretær, et interview til Sarah TALVARD om Den Europæiske Ombudsmands kommunikationspolitik. Sarah TALVARD spurgte om målsætningerne for Ombudsmandens kommunikationspolitik og de midler, der bruges til at gennemføre den, idet hun var i færd med at skrive en opgave om borgerskab i forbindelse med sine universitetsstudier.

6.5 ONLINE-KOMMUNIKATION

I år 2003 oplevedes en konsolidering i Den Europæiske Ombudsmands tilstedeværelse på internettet. Der er lagt nye oplysninger på Ombudsmandens websted, og flere sektioner er blevet udvidet.

KOMMUNIKATION PR. E-MAIL

I april 2001 blev der lagt en elektronisk udgave af klageformularen på tolv sprog på webstedet. Siden da er et stadig stigende antal klager blevet indsendt på denne måde. I 2003 udgjorde de klager, der blev indgivet via internettet, næsten halvdelen af alle klager til Ombudsmanden, hvilket var en mindre stigning i forhold til 2002. Dette skal sammenlignes med en tredjedel i 2001, lidt under en fjerdedel i 2000 og blot en sjettedel i 1999.

I 2003 indgik der mere end 2.500 anmodninger om oplysninger via Den Europæiske Ombudsmands e-mail. Dette var lavere end i 2002, hvor der var 3.717, men hvis man ser bort fra de masseudsendelser, der blev besvaret pr. mail i løbet af de to år (i 2002 blev der modtaget flere end 1.600 e-mails vedrørende olietankerens Prestiges forlis), er antallet af individuelle svar konstant på ca. 2000.

Tidligt på året modtog Den Europæiske Ombudsmand flere end 300 e-mails fra EU-borgere vedrørende den støtte, der udbetales til avlere af tyre til tyrefægtning. Selv om sagen lå uden for Ombudsmandens mandat, blev der svaret på hver eneste e-mail med henvisning til muligheden for at indgive et andragende til Europa-Parlamentet.

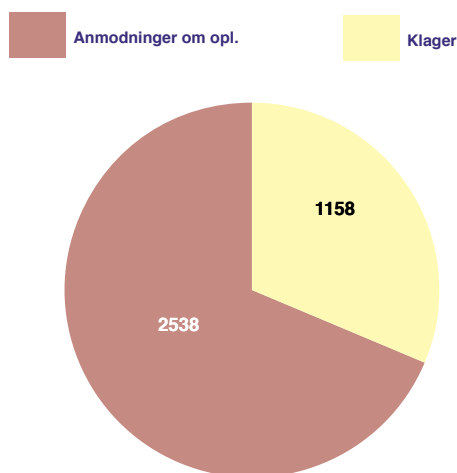

UDVIKLING AF WEBSTEDET

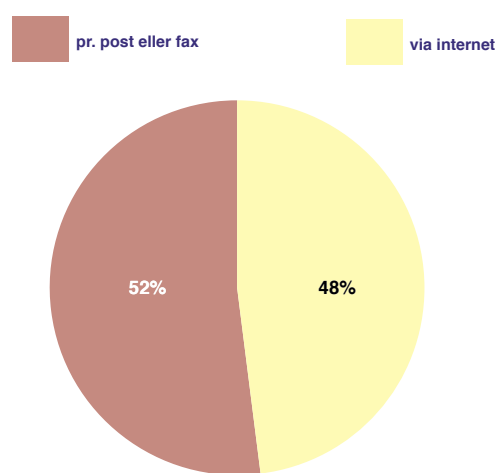
I løbet af 2003 begyndte man at ændre Ombudsmandens websted som forberedelse til Unionens udvidelse i 2004. Siderne blev omkodet, således at de kunne vise de nye officielle sprogs tegnsæt, og der blev oprettet nye sider på de nye sprog. I december 2003 blev der tilføjet en ny sektion på 11 sprog på webstedet, som omhandlede Den Europæiske Ombudsmands undersøgelse på eget initiativ om Europa-Kommissionens integration af handicappede.

For at sikre, at Den Europæiske Ombudsmands websted forbliver et af de førende EU-websteder, har Den Europæiske Ombudsmand i hele 2003 deltaget i arbejdet i det interinstitutionelle redigeringsudvalg for internettet (CEiii). Den Europæiske Ombudsmands kontor har i årets løb ligeledes deltaget i Europa-Parlamentets redigeringsudvalg for internettet.

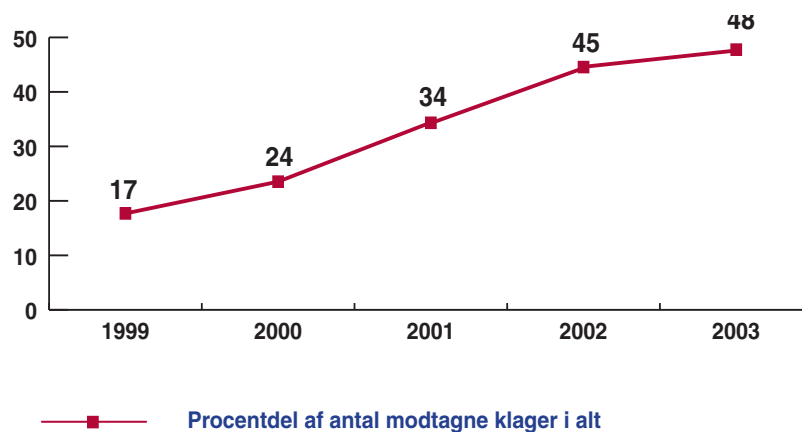
Besvarede e-mails i 2003

Andel af klager modtaget via internettet i 2003

Stigning i antallet af klager, der modtages via internettet

Sammendrag

1 Indledning

2 Klager til Ombudsmanden

3 Afgørelser efter en undersøgelse

4 Forbindelser med andre af Den Europæiske Unions Institutioner

5 Forbindelser med ombudsmænd og tilsvarende organer

6 PR-Aktiviteter

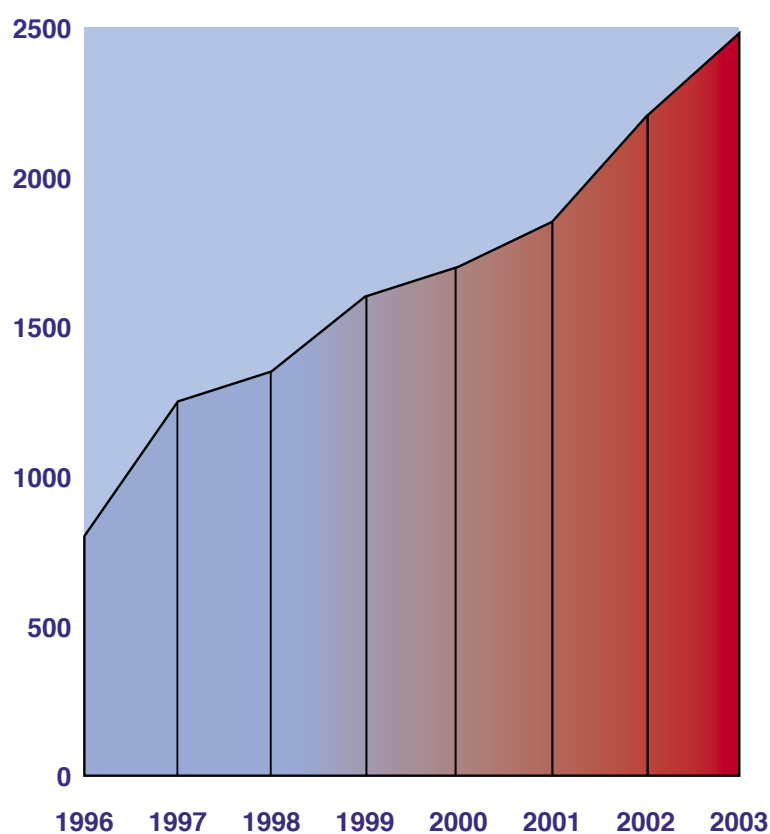
Bilag

A STATISTIK OVER DEN EUROPÆISKE OMBUDSMANDS ARBEJDE I 2003

1 BEHANDLEDE SAGER I 2003

1.1 SAMLET SAGSMÆNGDE I 2003	2611
– klager og undersøgelser, der ikke var afsluttet pr. 31.12.2002	170 ¹
– klager modtaget i 2003	2436
– Den Europæiske Ombudsmands undersøgelser på eget initiativ	5

Stigning i sagsmængden 1996-2003

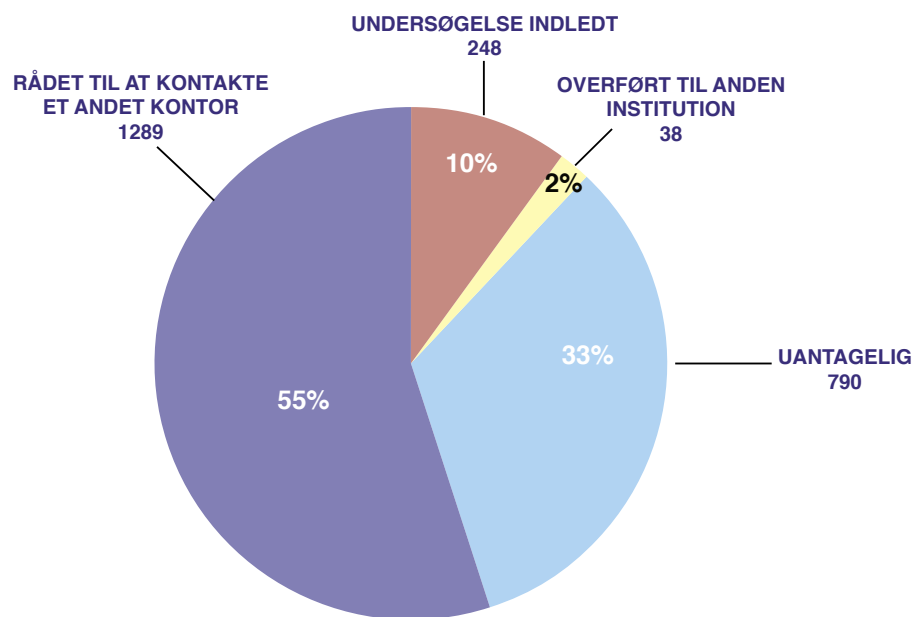
¹ Heraf én undersøgelse på eget initiativ foretaget af Ombudsmanden og 109 forespørgsler.

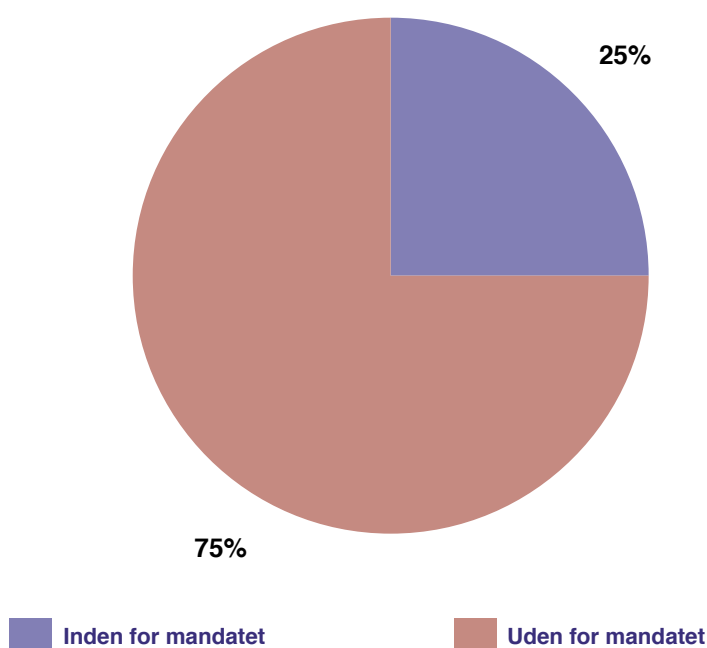
1.2 AFSLUTTET UNDERSØGELSE AF ANTAGELIGHED/ UANTAGELIGHED.....95%

1.3 KLASSIFICERING AF KLAGERNE

1.3.1 Klager i overensstemmelse med den type foranstaltning, Den Europæiske Ombudsmand har truffet for at imødekomme klagerne

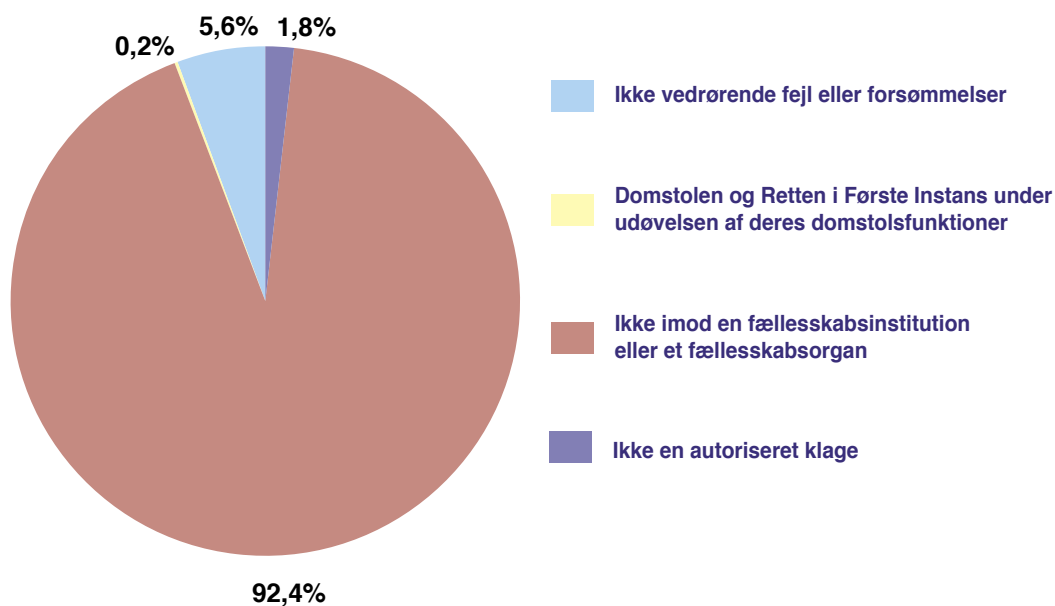

1.3.2 Klager i overensstemmelse med Den Europæiske Ombudsmands mandat

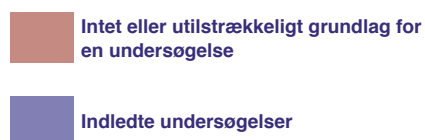
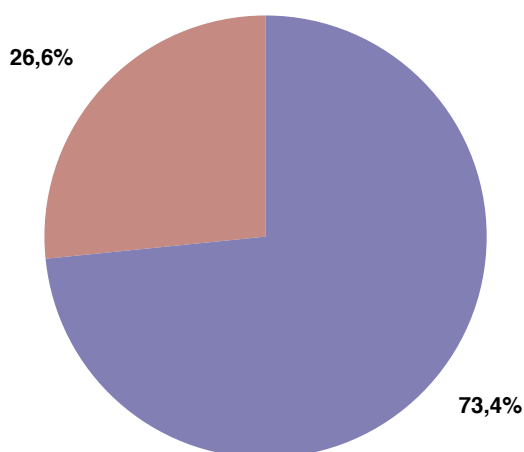

Uden for mandatet

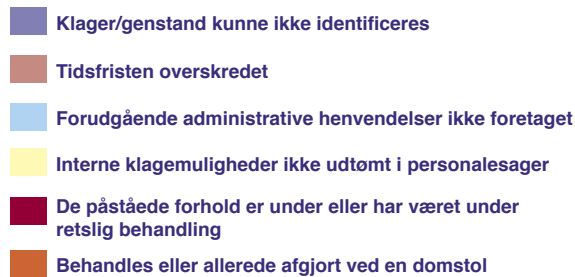
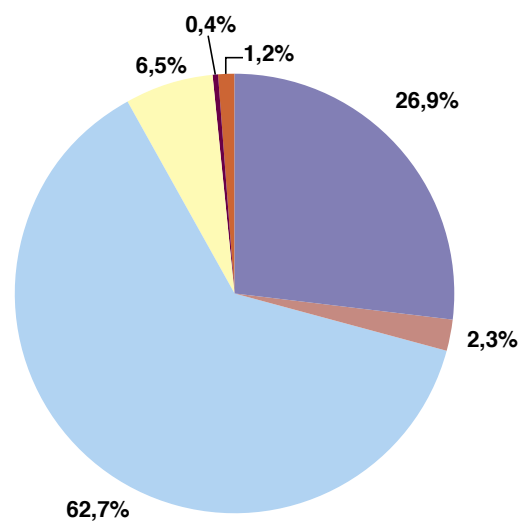

Inden for mandatet

Klager, der kunne antages til behandling

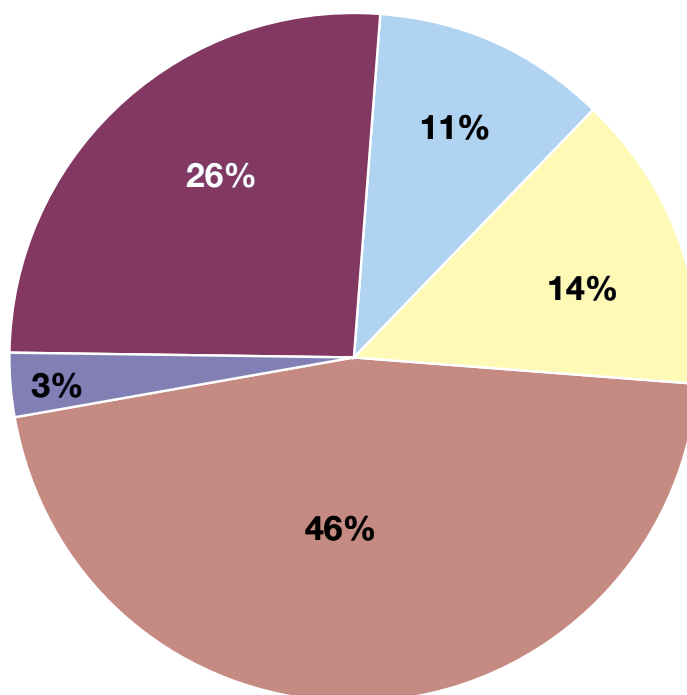

Klager, der ikke kunne antages til behandling

2 OVERFØRSLER OG RÅDGIVNING

- Rådet til at kontakte ombudsmand eller indgive et andragende til et regionalt eller nationalt parlament (616)
- Rådet til at kontakte Europa-Kommissionen (189)
- Rådet til at indgive et andragende til Europa-Parlamentet (143)
- Rådet til at kontakte andre instanser (341)
- **Overførsler (38)**
 - Til Europa-Parlamentet (6)
 - Til Europa-Kommissionen (7)
 - Til en national eller regional ombudsmand (25)

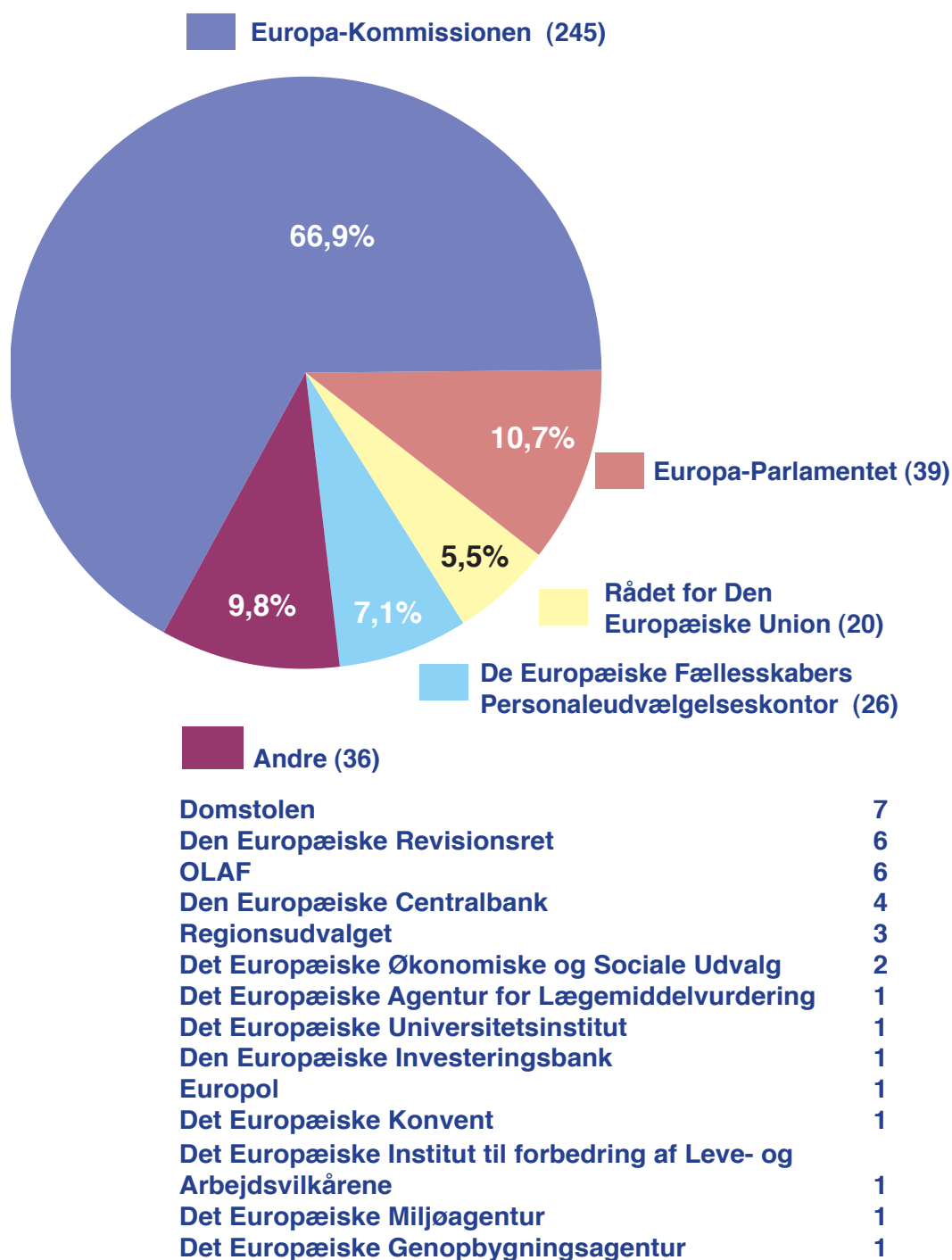

3 UNDERSØGELSER I 2003

363

I 2003 behandlede Den Europæiske Ombudsmand 363 undersøgelser, 253 undersøgelser blev indledt i 2003 (heraf fem undersøgelser på eget initiativ), og 110 undersøgelser var endnu ikke afsluttet den 31. december 2002.

3.1 UNDERSØGTE INSTITUTIONER OG ORGANER²

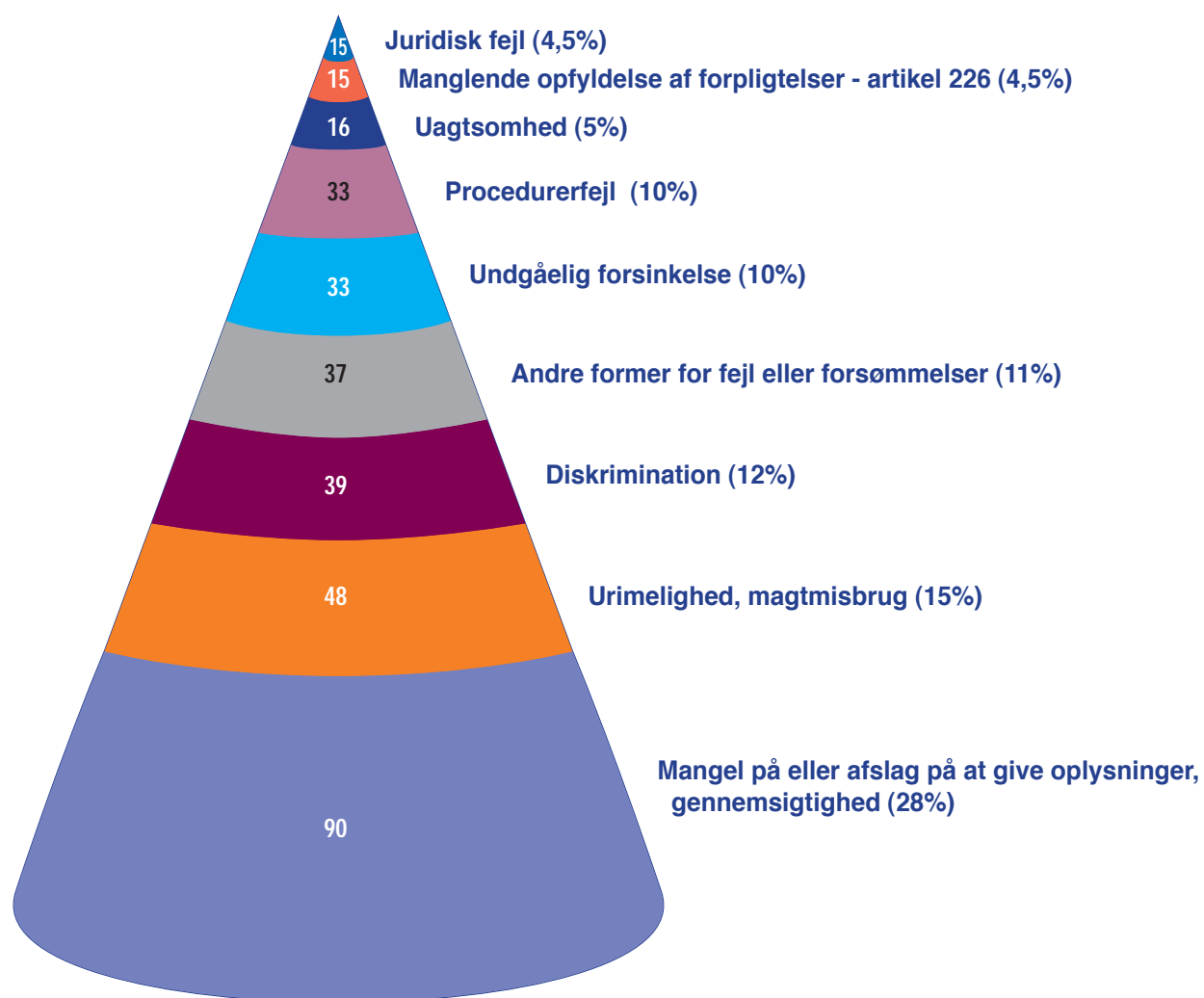

² Nogle sager angår to eller flere institutioner eller organer.

3.2 PÅSTÅET TYPE FEJL ELLER FORSØMMELSER

(I nogle sager nedlægges der påstand om to typer fejl eller forsømmelser)

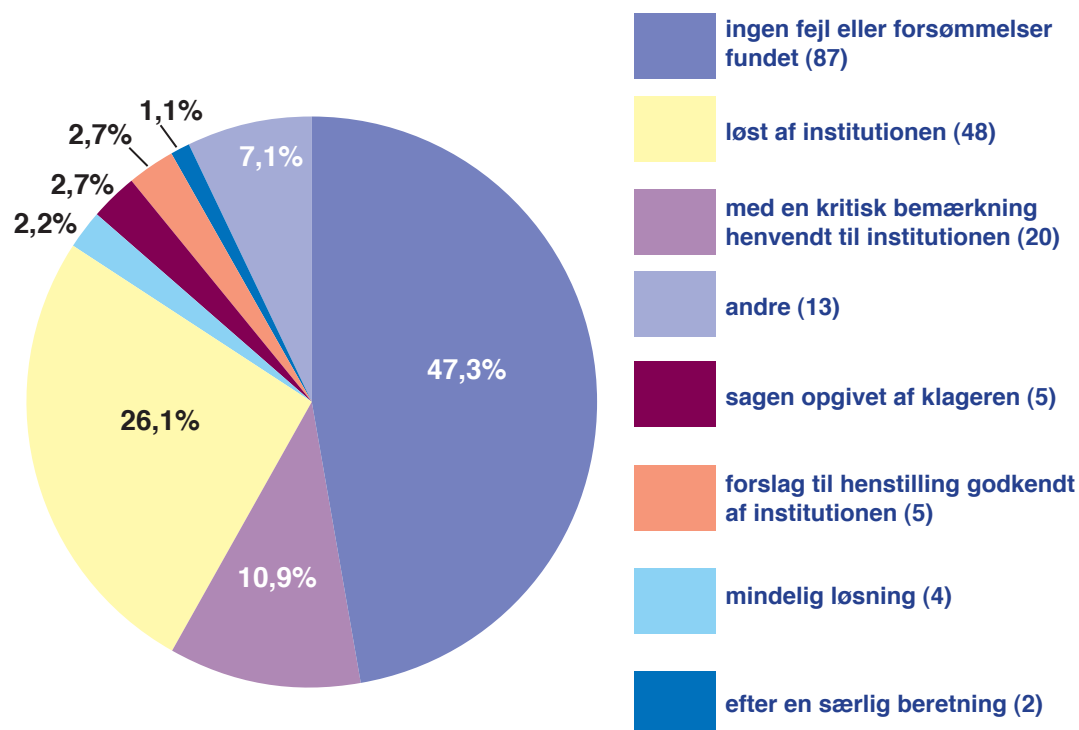
3.3 FORSLAG TIL MINDELIGE LØSNINGER OG FORSLAG TIL HENSTILLINGER I 2003

– forslag til mindelige løsninger	18
– forslag til henstillinger	9

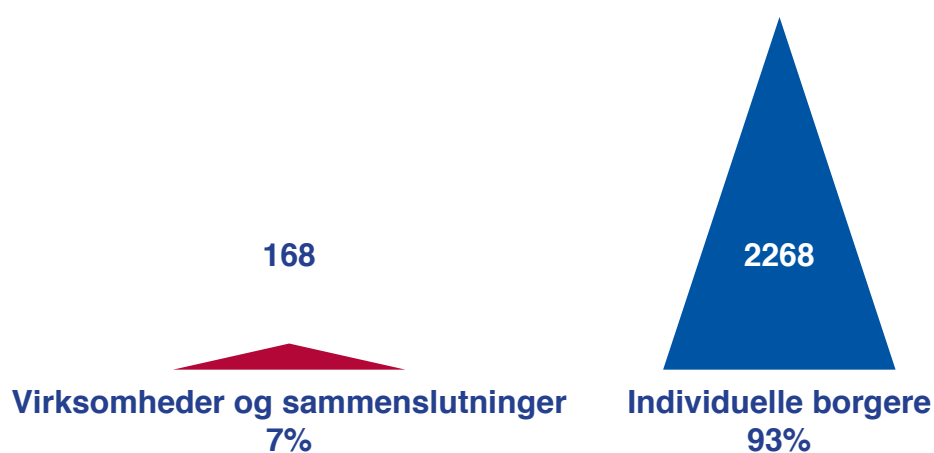
3.4 UNDERSØGELSER AFSLUTTET MED BEGRUNDET AFGØRELSE³..... 180

(En undersøgelse kan afsluttes af en eller flere af følgende årsager)

4 BAGGRUND FOR KLAGER REGISTRERET I 2003

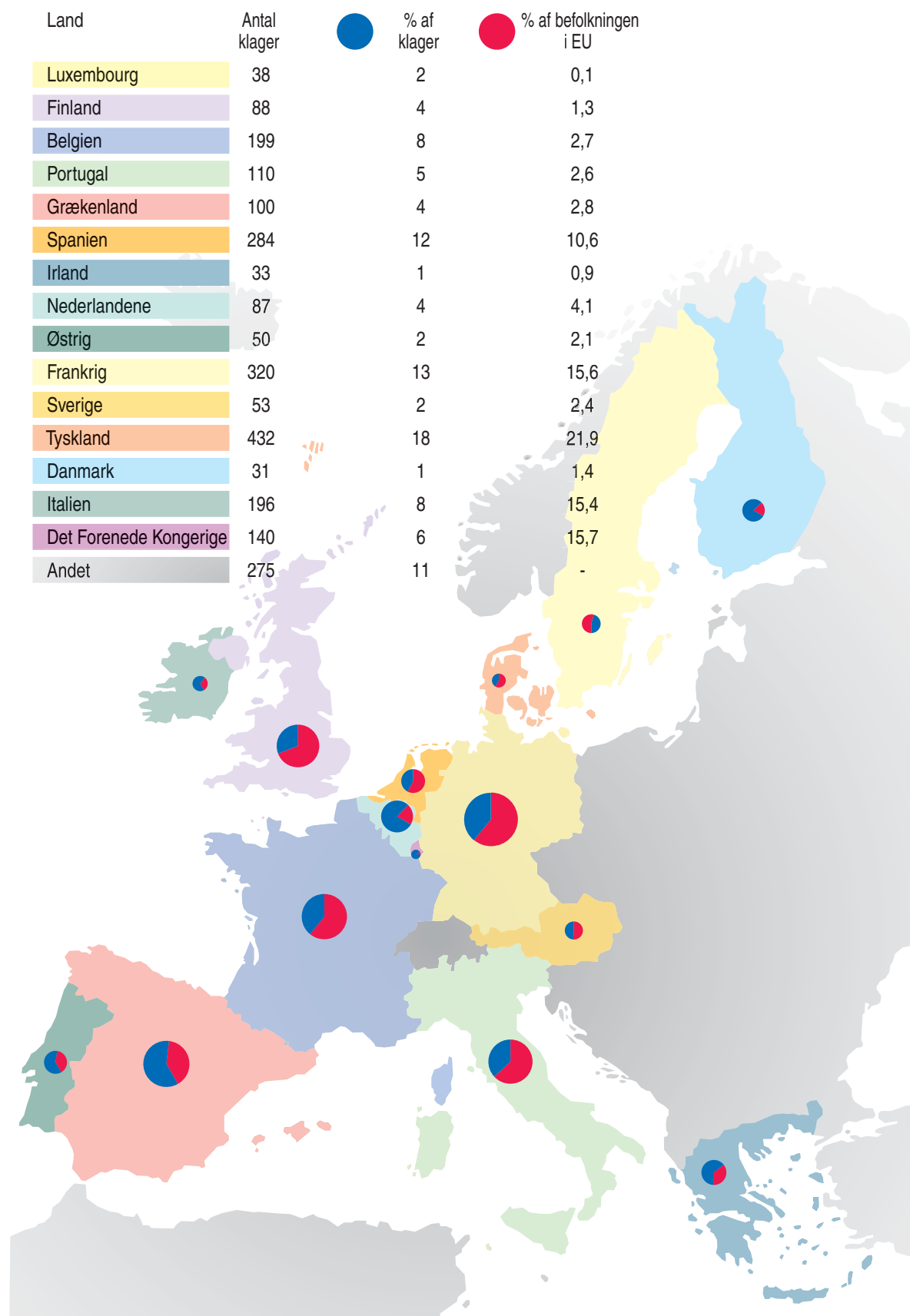
4.1 KLAGENS KILDE

³ Heraf to foretaget på eget initiativ af Ombudsmanden.

4.2 KLAGERNES GEOGRAFISKE OPRINDELSE

B OMBUDSMANDENS BUDGET

Et uafhængigt budget

I statuten for Den Europæiske Ombudsmand fastsattes det oprindeligt, at dennes budget skulle tilføjes som bilag til sektion 1 (Europa-Parlamentet) i Den Europæiske Unions almindelige budget.

I december 1999 vedtog Rådet et forslag om, at Ombudsmandens budget skulle være uafhængigt. Siden den 1. januar 2000⁴ har Ombudsmandens budget været en uafhængig sektion (sektion VIII-A) i Den Europæiske Unions budget.

Budgettets struktur

Ombudsmandens budget er opdelt i tre afsnit. Afsnit 1 i budgettet omfatter lønninger, godtgørelser og andre udgifter til personale. Dette afsnit omfatter også alle udgifter til tjensterejser foretaget af Ombudsmanden og hans personale. Afsnit 2 i budgettet dækker bygninger, udstyr og diverse driftsudgifter. Afsnit 3 indeholder kun et enkelt kapitel, hvorfra kontingenter til internationale ombudsmandsorganisationer betales.

Samarbejde med Europa-Parlamentet

For at undgå unødvendig overlapning af administrativt og teknisk personale leveres mange af de tjenester, Ombudsmanden har brug for, af eller via Europa-Parlamentet. De områder, hvor Ombudsmanden i større eller mindre grad er afhængig af assistance fra Parlamentets tjenestegrene, omfatter:

- personale, herunder kontrakter, lønninger, godtgørelser og social sikring;
- revision og regnskabsføring;
- forberedelse og delvis gennemførelse af afsnit 1 i budgettet;
- oversættelse, tolkning og trykning;
- sikkerhed;
- edb, telekommunikation og posthåndtering.

Samarbejdet mellem Den Europæiske Ombudsmand og Europa-Parlamentet har ført til store effektivitetsbesparelser for fællesskabsbudgettet. Samarbejdet med Europa-Parlamentet har faktisk betydet, at Ombudsmanden ikke har haft behov for at øge sin administrative stab væsentligt.

Omfatter tjenesterne til Ombudsmanden ekstra direkte udgifter for Europa-Parlamentet, udskrives en regning, og betalingen udføres via en forbindelseskonto. Kontorer og oversættelsestjenester er de største udgiftsposter, der behandles på denne måde.

2003-budgettet omfattede et engangsbeløb til dækning af Europa-Parlamentets udgifter til tjenester, der udelukkende består af personaletimer, såsom administration af kontrakter, lønninger og godtgørelser samt en række edb-tjenester.

Samarbejdet mellem Europa-Parlamentet og Den Europæiske Ombudsmand blev indledt ved en rammeaftale af 22. september 1995, der blev indgået gennem aftaler om administrativt samarbejde og om budgetsamarbejde og økonomisk samarbejde underskrevet den 12. oktober 1995.

I december 1999 underskrev Ombudsmanden og Europa-Parlamentets formand en aftale, der fornyede samarbejdsaftalerne med ændringer for år 2000 og mulighed for en automatisk forlængelse derefter.

⁴

Rådets forordning 2673/1999 af 13.12.1999, EFT L 326, s. 1.

2003-budgettet

I Ombudsmandens stillingsfortegnelse for 2003 indgik i alt 31 stillinger.

Det samlede beløb af præliminære bevillinger, der stod til rådighed på Ombudsmandens budget for 2003, var på 4.438.653 EUR. Afsnit 1 (Udgifter vedrørende personer, der arbejder for institutionen) beløb sig til 3.719.727 EUR. Afsnit 2 (Bygninger, udstyr og diverse driftsudgifter) beløb sig til 715.926 EUR. Afsnit 3 (Udgifter ved institutionens udførelse af særlige opgaver) beløb sig til 3.000 EUR.

Nedenstående skema viser udgifter i 2003 udtrykt i forpligtelsesbevillinger.

Afsnit 1	€ 3.415.448,87
Afsnit 2	€ 634.877,91
Afsnit 3	€ 2.161,49
I alt	€ 4.052.488,27

Indtægterne består hovedsagelig af fradrag fra aflønningen af Ombudsmanden og hans personale. Udtrykt i modtagne indbetalinger var de samlede indtægter i 2003 434.833 EUR.

2004-budgettet

2004-budgettet, der blev udarbejdet i løbet af 2003, indeholder en stillingsfortegnelse på 38, hvilket er en stigning på syv i forhold til stillingsfortegnelsen for 2003. Denne stigning skyldes hovedsagelig den kommende udvidelse af Den Europæiske Union og Den Europæiske Ombudsmands kontors behov for at have tilstrækkelig viden om de nye medlemsstaters sprog og retssystemer.

De samlede bevillinger for 2004 er 5.684.814 EUR. Afsnit 1 (Udgifter vedrørende personer, der arbejder for institutionen) beløber sig til 4.811.846 EUR. Afsnit 2 (Bygninger, udstyr og diverse driftsudgifter) beløber sig til 869.986 EUR. Afsnit 3 (Udgifter ved institutionens udførelse af særlige opgaver) beløber sig til 3.000 EUR.

De samlede indtægter i 2004-budgettet er på 513.764 EUR.

C PERSONALE

DEN EUROPÆISKE OMBUDSMAND

JACOB SÖDERMAN

(indtil den 31. marts 2003))

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

(fra den 1. april 2003)

DEN EUROPÆISKE OMBUDSMANDS SEKRETARIAT

Nicholas CATEPHORES

Ombudsmandens assistent
Tlf. +33 3 88 17 2383

Eleni-Anna GALATIS

Secretary to the Ombudsman
Tel. +33 3 88 17 2528

JURIDISK TJENESTE

Ian HARDEN

Leder af Den Juridiske Tjeneste
Tlf. +32 2 284 3849
Tlf. +33 3 88 17 2384

Murielle RICHARDSON

Assistent for Lederen af Den Juridiske Tjeneste
Tlf. +33 3 88 17 2388

Elodie BELFY

Juridisk assistent (fra 01.01.2003)
Tlf. +32 2 284 3901

Peter BONNOR

Juridisk sagsbehandler
(indtil 31.03.2003)

Benita BROMS

Leder af Bruxelles-kontoret
Ledende juridisk rådgiver
Tlf. +32 2 284 2543

Alessandro DEL BON

Juridisk sagsbehandler
Tlf. +33 3 88 17 2382

Maria ENGLESON

Juridisk sagsbehandler
(indtil 31.08.2003)

Marjorie FUCHS

Juridisk sagsbehandler
Tlf. +33 3 88 17 4078

Gerhard GRILL

Ledende juridisk rådgiver
Tlf. +33 3 88 17 2423

Marta HIRSCH-ZIEMBINSKA

Ledende juridisk rådgiver
(fra 01.10.2003)
Tlf. +33 3 88 17 2746

Andrea JANOSI

Ledende juridisk rådgiver
(fra 01.10.2003)
Tlf. +33 3 88 17 2429

Vicky KLOPPENBURG

Juridisk sagsbehandler
(indtil 31.03.2003)

José MARTÍNEZ ARAGÓN

Ledende juridisk rådgiver
Tlf. +33 3 88 17 2401

Sigyn MONKE

*Juridisk sagsbehandler
(indtil 31.03.2003)*

Ida PALUMBO

*Juridisk sagsbehandler
Tlf. +33 3 88 17 2385*

Olivier VERHEECKE

*Ledende juridisk rådgiver
Tlf. +32 2 284 2003*

Fotini AVARKIOTI

Praktikant (indtil 22.07.2003)

Liv-Stephanie HAUG

*Praktikant (fra 01.09.2003)
Tlf. +33 3 22 17 2402*

Verónica JIMENEZ-VALLEJO

Praktikant (fra 01.02.2003 til 23.12.2003)

Tina NILSSON

*Praktikant (fra 01.02.2003 til 23.12.2003)
Tlf. +32 2 284 14 17*

Pagona-Maria REKAITI

*Praktikant (fra 01.09.2003)
Tlf. + 32 2 284 3897*

Tea SEVON

Praktikant (indtil 01.04.2003)

ADMINISTRATIV OG FINANSIEL AFDELING

João SANT'ANNA

Leder af Den Administrative og
Finansielle Afdeling
Tlf. +33 3 88 17 5346

Félicia VOLTZENLOGEL

Sekretær for Lederen af Den
Administrative og Finansielle Afdeling
Tlf. +33 3 88 17 2394

Rosita AGNEW

Pressesekretær
Tlf. +33 3 88 17 2408

Séverine BEYER

Sekretær
Tlf. +33 3 88 17 2393

Evelyne BOUTTEFROY

Sekretær
Tlf. +33 3 88 17 2413

Rachel DOELL

Sekretær
Tlf. +33 3 88 17 2398

Jean-Pierre FEROU MONT

Økonomisk assistent (fra 15.10.2003)
Tlf. +33 3 88 17 2542

Isabelle FOUCAUD-BOUR

Sekretær
Tlf. +33 3 88 17 2391

Ben HAGARD

Fuldmægtig, kommunikation/internet
Tlf. +33 3 88 17 2424

Alexandros KAMANIS

Økonomisk medarbejder
Tlf. +33 3 88 17 2403

Isgouhi KRIKORIAN

Sekretær
Tlf. +33 3 88 17 2540

Gaël LAMBERT

It-assistent (fra 01.09.2003)
Tlf. +33 3 88 17 2399

Isabelle LECESTRE

Sekretær (indtil 30.06.2003)

Juan Manuel MALLEA

Ombudsmandens assistent
(fra 01.01.2000 til 31.03.2003)
Sekretær (indtil 01.04.2003)
Tlf. +33 3 88 17 2301

Charles MEBS

Betjent
Tlf. +33 3 88 17 7093

Elizabeth MOORE

Sekretær
Hjælpeansat indtil (31.10.2003)
Midlertidigt ansat (fra 01.11.2003)
Tlf. +32 2 284 6393

Dace PICOT-STIEBRINA

Kommunikationsassistent
(fra 01.11.2003)
Tlf. +33 3 88 17 4080

Véronique VANDAELE

Økonomisk medarbejder
Midlertidigt ansat (indtil 16.10.2003)
Hjælpeansat (fra 03.12.2003)
Tlf. +32 2 284 2300

D INDEKS OVER AFGØRELSER

1 EFTER SAGSNUMMER

2000

1542/2000/(PB)(SM)IJH196

2001

0341/2001/(BB)IJH.....196

0573/2001/IJH177

1351/2001/(ME)(MF)BB.....146

1826/2001/JMA43

2002

0221/2002/ME152

0548/2002/GG116

0647/2002/OV48

0648/2002/IJH136

0659/2002/IP.....52

0845/2002/IJH183

1015/2002/(PB)IJH.....196

1045/2002/GG190

1141/2002/GG96

1166/2002/(SM)IJH.....122

1237/2002/(PB)OV152

1256/2002/GG55

1358/2002/IP.....57

1365/2002/OV59

1402/2002/GG124

1437/2002/IJH62

1523/2002/GG156

1536/2002/OV69

1565/2002/GG131

1625/2002/IJH92

1753/2002/GG71

1795/2002/IJH41, 86

1840/2002/GG175

1915/2002/BB111

1939/2002/IJH79

1960/2002/JMA104

2024/2002/OV99

2059/2002/IP.....178

2097/2002/GG178

OI/2/2002/IJH202

2003

0172/2003/IP.....72

0205/2003/IJH105

0207/2003/OV109

0324/2003/MF77

0342/2003/IP.....102

0406/2003/(PB)IJH.....39

0754/2003/GG161

0852/2003/OV171

0949/2003/IJH167

1117/2003/GG84

1173/2003/(TN)IJH.....107

1200/2003/OV142

OI/4/2003/ADB.....207

Q1/2003/IP208

2 EFTER KLAGENS GENSTAND

Landbrug (Den fælles landbrugspolitik)

0205/2003/IJH	105
---------------------	-----

Borgernes rettigheder

0845/2002/IJH	183
1402/2002/GG	124
1753/2002/GG	71
1117/2003/GG	84

Konkurrencepolitik

0648/2002/IJH	136
1045/2002/GG	190

Kontrakter

0548/2002/GG	116
1141/2002/GG	96
1256/2002/GG	55
1565/2002/GG	131
1625/2002/IJH	92
1960/2002/JMA	104
1915/2002/BB	111
OI/2/2002/IJH	202
0205/2003/IJH	105
0754/2003/GG	161
0949/2003/IJH	167
1173/2003/(TN)IJH	107

Udviklingssamarbejde

1351/2001/(ME)(MF)BB	146
----------------------------	-----

Økonomi- og valutapolitik

1939/2002/IJH	79
---------------------	----

Miljø

1826/2001/JMA	43
---------------------	----

Den frie bevægelighed for varer

0659/2002/IP	52
1237/2002/(PB)OV	152

Institutioner

1625/2002/IJH	92
1840/2002/GG	175
2024/2002/OV	99

Diverse

0845/2002/IJH	183
2024/2002/OV	99
OI/2/2002/IJH	202

Aktindsigt

1542/2000/(PB)(SM)IJH	196
0573/2001/IJH	177
0648/2002/IJH	136
1437/2002/IJH	62
1015/2002/(PB)IJH	196
1795/2002/IJH	41
1795/2002/IJH	86
1939/2002/IJH	79

Folkesundhed

Q1/2003/IP	208
------------------	-----

Forskning og teknologi

0221/2002/ME	152
1625/2002/IJH	92

Personale***Ansættelse***

0341/2001/(BB)IJH.....	196
0647/2002/OV	48
1365/2002/OV	59
1523/2002/GG	156
1536/2002/OV	69
2059/2002/IP	178
2097/2002/GG	178
0207/2003/OV	109
0324/2003/MF	77
0406/2003/(PB)IJH.....	39
0852/2003/OV	171
OI/4/2003/ADB.....	207

- Andre spørgsmål

1166/2002/(SM)IJH.....	122
1358/2002/IP	57
1625/2002/IJH	92
0172/2003/IP	72
0342/2003/IP	102
1200/2003/OV	142

Fiskale bestemmelser

1237/2002/(PB)OV	152
------------------------	-----

3 EFTER PÅSTÅET TYPE FEJL ELLER FORSØMMELSER

Magtmisbrug

1166/2002/(SM)IJH.....	122
------------------------	-----

Undgåelig forsinkelse

0548/2002/GG	116
1141/2002/GG	96
1256/2002/GG	55
1625/2002/IJH	92
1173/2003/(TN)IJH.....	107

Forskelsbehandling

0647/2002/OV	48
0659/2002/IP	52
1045/2002/GG	190
1358/2002/IP	57
1365/2002/OV	59
1523/2002/GG	156
1536/2002/OV	69

Manglende opfyldelse af forpligtelser

1237/2002/(PB)OV	152
------------------------	-----

Krænkelser af retten til at forsvare sig

1200/2003/OV	142
--------------------	-----

Mangel på eller afslag på at give oplysninger

1542/2000/(PB)(SM)IJH	196
0341/2001/(BB)IJH	196
1237/2002/(PB)OV	152
1437/2002/IJH	62
1015/2002/(PB)IJH.....	196
1402/2002/GG	124
1625/2002/IJH	92
1915/2002/BB	111
1939/2002/IJH	79
2024/2002/OV	99
0207/2003/OV	109
0324/2003/MF	77
0342/2003/IP	102
1117/2003/GG	84

Gennemsigthed

0221/2002/ME	152
0845/2002/IJH	183
1565/2002/GG	131
1753/2002/GG	71
1795/2002/IJH	41
1795/2002/IJH	86
2059/2002/IP	178
2097/2002/GG	178

Juridisk fejl

0573/2001/IJH	177
0648/2002/IJH	136
1795/2002/IJH	41
1795/2002/IJH	86
0949/2003/IJH	167

Uagtsomhed

1826/2001/JMA	43
1960/2002/JMA	104

Procedurer

1351/2001/(ME)(MF)BB	146
0221/2002/ME	152
0647/2002/OV	48
0845/2002/IJH	183
1166/2002/(SM)IJH.....	122
1915/2002/BB	111
OI/2/2002/IJH	202
0172/2003/IP	72
0406/2003/(PB)IJH.....	39
OI/4/2003/ADB	207

Begrundelse

1542/2000/(PB)(SM)IJH	196
0573/2001/IJH	177
0647/2002/OV	48
0648/2002/IJH	136
2024/2002/OV	99
0207/2003/OV	109
1200/2003/OV	142

Andre former for fejl eller forsømmelser

1351/2001/(ME)(MF)BB	146
0205/2003/IJH	105
0754/2003/GG	161
0852/2003/OV	171

Urimelighed

0845/2002/IJH	183
1840/2002/GG	175
0205/2003/IJH	105
0852/2003/OV	171

E VALGET AF DEN EUROPÆISKE OMBUDSMAND

Retsgrundlag

Traktatens artikel 195, stk.2, indeholder følgende bestemmelse: "Ombudsmanden udnævnes efter hvert valg til Europa-Parlamentet for denne valgperiode. Han kan genudnævnes".

Europa-Parlamentets forretningsorden indeholder detaljerede oplysninger om valgproceduren:

Artikel 177

- "1. Straks efter valget af formand ved begyndelsen af hver valgperiode eller i de i stk. 8 omhandlede tilfælde indkalder formanden ansøgninger til hvervet som ombudsmand og fastsætter fristen for indgivelsen af disse. Indkaldelsen offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende.*
- 2. Ansøgningerne skal indgives med støtte fra mindst 32 medlemmer af Parlamentet fra mindst 2 medlemsstater.*

Et medlem kan kun støtte én ansøger.

Ansøgningerne skal indeholde al nødvendig dokumentation, for at det med sikkerhed kan godtgøres, at ansøgeren opfylder betingelserne i ombudsmandens statut.
- 3. Ansøgningerne forelægges for det kompetente udvalg, der kan indkalde ansøgerne til samtale.*

Alle medlemmer af Parlamentet har adgang til disse høringer.
- 4. En alfabetisk liste over de kandidater, der opfylder betingelserne, forelægges herefter for Parlamentet til afstemning.*
- 5. Afstemningen er hemmelig. Til valg kræves et flertal af de afgivne stemmer.*

Er ingen af kandidaterne valgt efter de første to valgrunder, kan kun de to kandidater, der ved anden valgrunde har opnået det største antal stemmer, fortsætte.

I alle tilfælde af stemmelighed er det den ældste kandidat, der tages i betragtning.
- 6. Før afstemningen påbegyndes, forvisser formanden sig om, at mindst halvdelen af Parlamentets medlemmer er til stede.*
- 7. Den nyudnævnte ombudsmand opfordres straks til at aflægge ed for Domstolen.*
- 8. Ombudsmanden udøver sit hverv, indtil dette overtages af hans efterfølger, medmindre han ophører på grund af dødsfald eller afskedigelse."*

Valget i 2003

Europa-Parlamentet offentliggjorde den 7. september 2002 en indkaldelse af ansøgninger i EF-Tidende⁵ og fastsatte fristen for indgivelsen af disse til den 3. oktober 2002.

Formanden for Europa-Parlamentet underrettede den 21. oktober 2002 Udvalget for Andragender om, at der var modtaget 17 ansøgninger.

Den 25. og 26. november 2002 afholdt Udvalget for Andragender offentlige høringer af de syv kandidater, hvis ansøgninger var blevet udvalgt, nemlig Georgios ANASTASSOPOULOS, P. Nikiforos DIAMANDOUROS, Giuseppe FORTUNATO, Xabier MARKIEGI, Pierre-Yves MONETTE, Roy PERRY og Herman WUYTS.

Georgios ANASTASSOPOULOS og Xabier MARKIEGI trak deres ansøgninger tilbage den 9. januar 2003.

⁵

EFT C 213 af 7.9. 2002, s. 10.

Den 15. januar 2003 blev P. Nikiforos DIAMANDOUROS i anden valgrunde med 294 af 535 stemmer valgt til europæisk ombudsmand af medlemmerne af Europa-Parlamentet på deres plenarmøde i Strasbourg

Europa-Parlamentets afgørelse om udnævnelse af P. Nikiforos DIAMANDOUROS for den resterende periode frem til valgperiodes afslutning i 2004 blev offentliggjort i EF-Tidende den 8. marts 2003⁶.

Yderligere oplysninger om valget af Den Europæiske Ombudsmand kan findes på Parlamentets websted på: http://www.europarl.eu.int/comparl/peti/election/default_en.htm.

⁶ EFT L 065 af 8.3. 2003, s. 26.

SÅDAN KONTAKTER DE DEN EUROPÆISKE OMBUDSMAND

PR. POST

Den Europæiske Ombudsmand
1, avenue du Président Robert Schuman
B.P. 403
67001 Strasbourg Cedex
France

PR. TELEFON

+33 3 88 17 2313

PR. FAX

+33 3 88 17 9062

PR: E-MAIL

euro-ombudsman@europarl.eu.int

WEBSTED

<http://www.euro-ombudsman.eu.int>

Publications Office

Publications.eu.int

ISBN 92-95010-81-7

9 789295 010819

www.euro-ombudsman.eu.int